

Holy Bible

Aionian Edition®

Український Новий Заповіт
Ukrainian Kulish New Testament

Holy Bible Aionian Edition ®
Український Новий Заповіт
Ukrainian Kulish New Testament
Language: Ukrainian
Ukraine

Creative Commons Attribution 4.0 International, 2018-2025

Source text: Crosswire.org

Source version: 7/21/2015

Source copyright: Public Domain
Panteleimon Kulish, 1871

Formatted by Speedata Publisher 5.3.10 (Pro) on 12/3/2025

100% Free to Copy and Print

TOR Anonymously and <https://AionianBible.org>

Published by Nainoia Inc, <https://Nainoia-Inc.signedon.net>

All profits are given to <https://CoolCup.org>

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at <https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources>
Volunteer help and comments are welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Передмова

Український at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aīdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aīdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is *eternal*! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to *eternal* life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of *eternal punishment*. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

Український at AionianBible.org/History

- 06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
- 04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
- 12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
- 06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
- 01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
- 06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
- 12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
- 01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
- 01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
- 07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
- 07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
- 02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
- 03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
- 09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
- 10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
- 11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
- 03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
- 10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
- 10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
- 02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
- 05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
- 08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
- 12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
- 03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
- 11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
- 12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
- 01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
- 01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
- 01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
- 02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
- 02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
- 12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
- 02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
- 05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
- 08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
- 08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
- 10/20/24 - Gospel Primer handout format.
- 11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
- 01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
- 03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.
- 06/21/25 - 468 translations now available in 230 languages.
- 09/01/25 - 538 translations now available in 291 languages.

Зміст

НОВИЙ ЗАВІТ

Від Матвія	1
Від Марка	23
Від Луки	37
Від Івана	60
Дії	77
До римлян	99
1 до коринтян	108
2 до коринтян	117
До галатів	123
До ефесян	126
До филип'ян	129
До колоссян	132
1 до солунян	134
2 до солунян	136
1 Тимофію	137
2 Тимофію	140
До Тита	142
До Филимона	143
До євреїв	144
Якова	151
1 Петра	154
2 Петра	157
1 Івана	159
2 Івана	162
3 Івана	163
Юда	164
Об'явлення	165

Додаток

Керівництво для Читачів

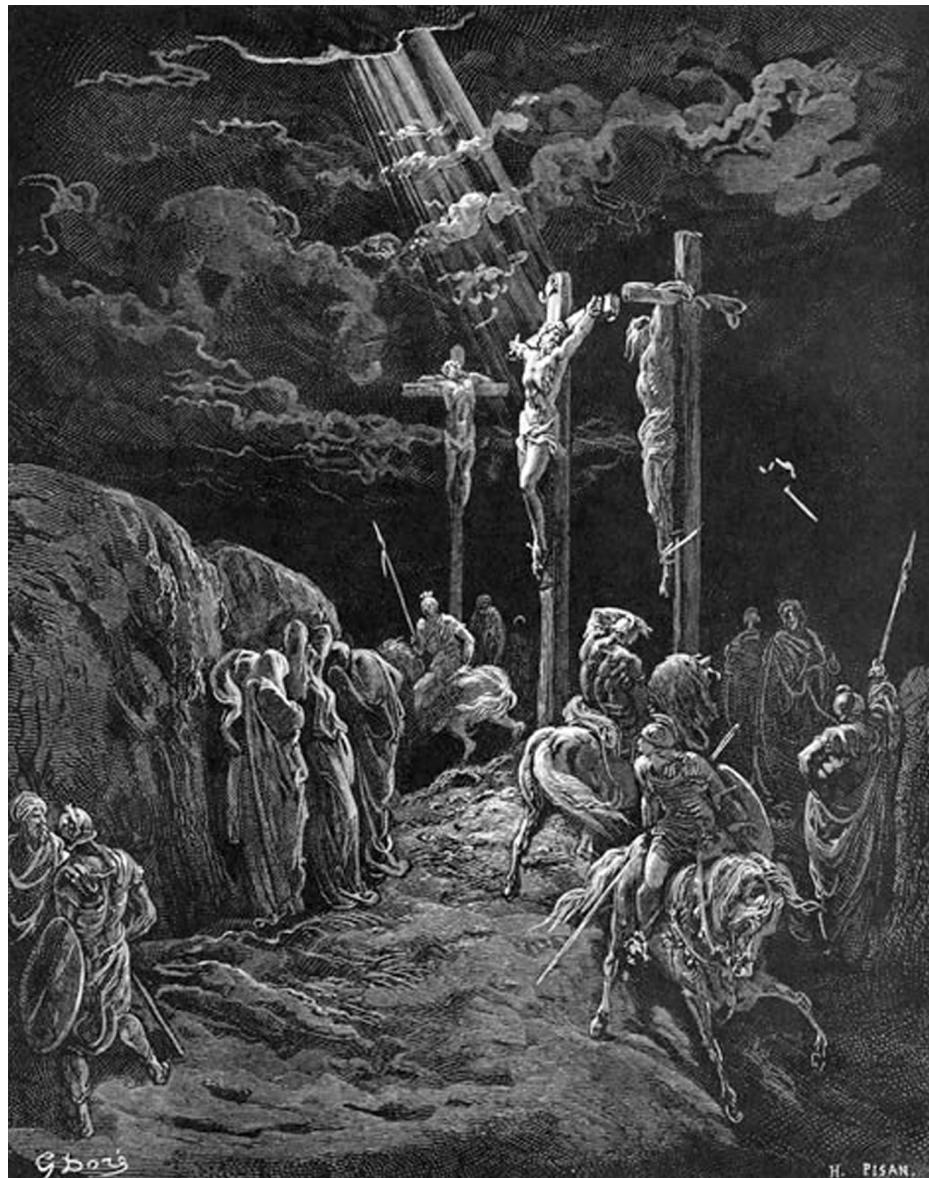
Глосарій

Карти

Доля

Ілюстрації, Doré

НОВИЙ ЗАВІТ

Ісус же рече: Отче, відпусти їм; не знають бо, що роблять.

Від Луки 23:34

Від Матвія

жінку свою; 25 і не знав її, аж поки вона вродила сина свого перворідня, і дав йому ім'я Ісус.

1 Книга родоводу Ісуса Христа, сина Давидового, сина Авраамового. 2 Авраам породив Ісаака; а Ісаак породив Якова; а Яков породив Юду та братів його; з а Юда породив Фареса та Зару від Тамари; а Фарес породив Єсрому; а Єсрому породив Арама; а Арам породив Аминадава; а Аминадав породив Насона; а Насон погодив Салмона; 5 а Салмон письменників людських, допитував ся в них, де породив Вооза від Рахави; а Вооз породив Овіда Христу родити ся. 5 Вони ж казали йому: В Витлеемі від Рути; а Овід породив Єссея; 6 а Єссей породив Юдейському, бо ось як написано в пророка: 6 I ти, Давида царя; а Давид цар породив Соломона Витлееме, земле Юдина, нічим не гірша еси між від Урієвої; 7 а Соломон породив Ровоама; а князями Юдиними; бо з тебе прийде гетьман, що Ровоам породив Авію; а Авія породив Асу; 8 а Аса страшнинувати ме над народом моїм Ізраїлем. 7 породив Йосафата; а Йосафат породив Йорама; а Закликавши тоді Ірод тайкома мудрів, пильно Йорам породив Озію; 9 а Озія породив Йоатама; а в них випитував, якого часу показалась зоря. 8 I Йоатам породив Ахаза; а Ахаз породив Єзекію; 10 послав їх у Витлеєм, і каже: Йдіть та розпитайтесь а Єзекія породив Манассію, а Манассія породив пильно про те хлопятко; а як знайдете, принесіть Амона; а Амон породив Йосію; 11 а Йосія породив мені звістку, щоб і мені пійти поклонитись йому. 9 Єхонію та братів його, під час переселення у Вони ж, вислухавши царя, вийшли; коли се зоря, Вавилон; 12 а після того, як переселено їх у щобачили на сході, йде поперед них, поки прийшла Вавидон, Єхонія породив Салатиїла, а Салатиїл та й стала зверху, де було хлопятко. 10 Побачивши породив Зоровавеля; 13 а Зоровавель породив ж вони зорю, зраділи вельми великою радостю. Авіюда; а Авіюд породив Єліякима; а бліжким 11 I, ввійшовши в господу, знайшли хлопятко з породив Азора; 14 а Азор породив Садока; а Садок Марію, матірю його, й, пріпавши, поклонились породив Ахіма; а Ахім породив Єліюда; 15 а Єліюд йому; й, відкривши скарби свої, піднесли йому породив Єліазара; а Єліазар породив Маттана; а дари: золото, ладан і миро. 12 I, бувши остережені Маттан породив Якова; 16 а Яков породив Йосифа, ввії сні, не вертатись до Ірода, вернулись в свою чоловіка Маріїного, що від неї родивсь Ісус, на землю іншим шляхом. 13 Як же вони вийшли, прізвище Христос. 17 То всіх родів од Авраама ось ангел Господень являється ся Йосифові ввії сні, до Давида чотирнайцять родів; а від Давида до глаголючи: Встань, візьми хлопятко й матір його, переселення у Вавилон чотирнайцять родів; і від та втікай в Єгипет, і перебудь там, поки сповіщу переселення у Вавилон до Христа чотирнайцять тебе; бо Ірод шукати ме хлопятка, щоб убити родів. 18 Різдво ж Ісуса Христа стало ся так. Скоро його. 14 Він же, вставши, взяв хлопятко й матір його матір Марію заручено Йосифові, перш ніж його вночі, та й пішов у Єгипет. 15 I пробував вони зйшли ся, постережено, що вона мала в там аж до смерті Іродової, щоб справдилось, що утробі від съятого Духа. 19 Йосиф же, чоловік сказав Господь через пророка, глаголючи: Із Єгипту ти, будучи праведний, і не хотячи ославити її, покликав я сина мого. 16 Бачивши тоді Ірод, що хотів був потай відпустити її. 20 Та як він про се мудрі насміялись із него, розлютував ся вельми, думав, аж ось явивсь йому ввії сні ангел Господень, та й послав повбивати всіх дітей у Витлеємі й глаголючи: Йосифе, сину Давидів, не бій ся взяти у всіх границих його, од двох років і меньше, по до себе Марію, жінку твою; бо що в ній зачалось, тому часу, що про него він пильно довідував ся в те від съятого Духа. 21 I вродить вона сина, і даси мудрів. 17 Тоді справдилось, що промовив Єремія йому ім'я Ісус; бо він спасе людей своїх од гріхів пророк, глаголючи: 18 Чути в Рамі голосіннє і плач їх. 22 Усе ж се стало ся, щоб справдилось, що і тяжке наріканнє: Рахила плаче по дітях своїх, і промовив Господь через пророка, глаголючи: 23 не дає розважати себе, бо їх нема вже. 19 Як же Ось діва матиме в утробі, і вродить сина, і дадуть вмер Ірод, ось являється ся ангел Господень уві сні йому ім'я Емануїл, що перекладом є: З нами Бог. Йосифу в Єгипті, 20 глаголючи: Устань, та візьми 24 Прокинувшись тоді Йосиф од сна, зробив так, хлопятко й матір його, та йди в землю Ізраїлеву: як ангел Господень повелів йому, й узяв до себе бо ті померли, що шукали душі хлопятка. 21 I

встав він, і взяв хлопяtkо й матір його, та й пішов а кожним словом, що виходить із уст Божих. 5 Тоді у землю Ізраїлеву. 22 Та, почувши, що Архелай диявол бере Його в съвятий город, і ставить Його царюв в Юдеї замість батька свого Ірода, побоявсь на церковнім крилі, 6 і каже до Него: Коли ти Син ййти туди; а, бувши остережений уві сні, звернув Божий, кинь ся вниз, писано бо: Що накаже про у сторони Галилейські: 23 і, прийшовши, жив у Тебе ангелам своїм, і на руках понесуть Тебе, щоб городі, що його звали Назарет, щоб справдилось не вдарився часом об камінь ногою Твоєю. 7 Рече сказане в пророків: Що звати меть ся Назореем.

3 Того часу прийшов Йоан Хреститель, проповідуючи в пустинї Юдейській, і глаголючи: Покайтесь: наблизилось бо царство небесне. 3 Се ж бо той, про кого казав пророк Ісаїя, глаголючи: Голос покликуючого в пустині: Приготовте дорогу Господню, правими робіть стежки Його. 4 Сам же Йоан мав одежу свою з верблюжого волосу, і шкуряний пояс на поясниш свой; а їдою його була сарана та дикий мед. 5 Тоді виходили до него Єрусалим, і вся Юдея, і вся околиця Йорданська, і хрестились в Йордані від него, сповідаючи гріхи свої. 7 Та, бачивши він, що багато Фарисеїв і Садукеїв приходило до хрещення Його, сказав до них: Кодоло гадюче, хто остеріг вас, щоб утікали від настигаючого гніва? 8 Принесіть же овощ достойний покаяння; 9 і не думайте казати в серці своему: В нас батько Авраам; бо я вам важу, що Бог зможе з цього каміння підняти дітей Авраамові. 10 Вже ж і сокира коло кореня дерева лежить; тим кожне дерево, що не дає доброго овощу, зрубуєть, та й кидають ув огонь. 11 Я още хрещу вас водою на покаяннє; а Той, що йде за мною, потужніший від мене; недостоен я Йому й обувя носити: Він вас хрестити ме Духом съвятим та огнем. 12 У руці в Него лопата, і перечистити Він тік свій, і збере пшеницю свою в клуню, а полову спалить огнем невгласимим. 13 Приходить тоді Ісус із Галилеї на Йордан до Йоана, охреститись від него. 14 Та Йоан не допускав Його, говорячи: Мені самому треба в Тебе хреститись, а Ти прийшов до мене? 15 Відказуючи Йому Ісус, рече до него: Допусти тепер, бо так годиться нам чинити всяку правду. Тоді допустив Його. 16 І охрестивши Ісус, вийшов зараз із води; і ось відчинилось Йому небо, і побачив він Духа Божого, що спустився як голуб, і злинув на Него. 17 І ось голос із неба, глаголючи: Се мій Син любий, що я вподобав Його.

4 Тоді повів Ісуса дух у пустиню на спокусу дияволську. 2 І постав він сорок днів і сорок ночі, потім забажав їсти. 3 і прийшовши спокусник до Него, каже: Коли ти Син Божий, звели сим камінням зробитись хлібом. 4 Він же, озвавшись, сказав: Писано: Не самим хлібом жити мечоловік,

твого, 8 Знов бере Його диявол на гору височенну, і показує Йому всі царства на съвіті й славу їх; 9 і каже до Него: Оце все дам тобі, коли, припавши, поклонишся мені. 10 Рече тоді Йому Ісус: Геть від мене, сатано! писано бо: Господу Богу твоєму кланяни меш ся, і Йому одному служити меш. 11 Зоставив тоді Його диявол, і ось ангели приступили й служили Йому. 12 Як же почув Ісус, що Йоана видано, то перейшов у Галилею; 13 і, покинувши Назарет, пішов і пробував у Капернаумі що при морю, у границях Завулона та Нефталима: 14 щоб справдилось слово Ісаї пророка, глаголючого: 15 Земля Завулон і земля Нефталим, на морському шляху, за Йорданом, Галидея поганська; 16 люди сидячи в темряві побачили съвітло велике, і тим, що сидять у країні тіні смертній, засяяло съвітло. 17 З того часу почав Ісус проповідувати й глаголати: Покайтесь, наблизилось бо царство небесне. 18 І, йдучи Ісус попри море Галилейське, побачив двох братів, Симона, званого Петром, та Андрея, брата його, що закидали невід у море; були бо рибалки. 19 І промовив до них: Ідіть за мною, то зроблю вас ловцями людськими. 20 Вони ж зараз, покинувши неводи свої, пійшли слідом за Ним. 21 І, йдучи звідтіля, побачив інших двох братів, Якова Зеведеевого та Йоана, брата його, у човні з Зеведеем, батьком їх, як налагоджували неводи свої; і покликав їх. 22 Вони ж зараз, покинувши човен і батька свого, пійшли слідом за Ним. 23 І ходив Ісус по всій Галилеї, навчаючи по школах їх, і проповідуючи евангелию царства, та сціляючи всякий недуг і всякі болесті поміж людьми. 24 І розійшлась чутка про Него по всій Сиріїні; і приводжено до Него всіх недужніх, що боліли всякими болещами та муками, й біснуватих, і місячників, і розслаблених; і сціляв їх. 25 І ішло за Ним пребагато народу з Галилеї, і з Десятиграду, і з Єрусалиму, і з Юдеї, і зза Йордану.

5 Побачивши ж народ, зйшов на гору, і, як сів, приступили до Него ученики Його; 2 і відкрив Він уста свої, і навчав їх, глаголючи: з Блаженні вбогі духом, бо їх царство небесне. 4 Блаженні сумні, бо такі втішать ся. 5 Блаженні тихі, бо такі осягнуть

землю. 6 Блаженні голодні й жадні правди, бо такі наситяться. 7 Блаженні милостиві, бо такі будуть помилувані. 8 Блаженні чисті серцем, бо такі побачять Бога. 9 Блаженні миротворці, бо такі синами Божими звати муться. 10 Блаженні, кого гонять за правду, бо їх царство небесне. 11 Блаженні ви, коли вас безчестити муть, та гонити муть, та казати муть на вас усяке лихе слово не по правді, ради мене. 12 Радуйтесь і веселітесь: бо велика нагорода ваша на небі; так бо гонили й пророків, що бували перше вас. 13 Ви сіль землі; коли ж сіль звітіє, то чим солити? Ні-на-що не годить ся тоді вона, тільки щоб викинути геть і щоб топтали її люди. 14 Ви съвітло съвіту. Не може город сковати ся, стоячи на горі; 15 і, засвітивши съвічку, не став лять під посудину, а на съвічнику то й съвітить вона всім, хто в хаті. 16 так нехай сяє съвітло ваше перед людьми, щоб вони бачили ваші добрі діла, й прославляли Отця вашого, що на небі. 17 Не думайте, що я більш над се, те від лихого. 18 Істинно бо глаголю вам: глаголю: Не противтесь лихому, а хто вдарить тебе Доки перейде небо й земля, одна йота, або одна титла не перейде з закону, аж поки все станеть ся. 19 Тим, хто поламле одну найменшу з сих заповідей і навчить так людей, той звати меться найменшим у царстві небесному; а хто сповнить і навчить, той звати меться великим у царстві небесному. 20 Глаголю бо вам: Що коли ваша правда не переважить письменників та Фарисеїв, то не ввійдете в царство небесне. 21 Чували ви, що сказано старосвіцьким: Не вбий, а хто вбє, на того буде суд. 22 Я ж вам глаголю: Хто сердити ся на брата свого без причини, на того буде суд; а хто скаже на брата свого: Рака [Безчесний], на того буде громадський суд; хто ж скаже: дурню, на того буде огонь пекельний. (Geenna g1067) 23 Тим, коли принесеш дар свій до жертівні, й згадаєш дар твій. 25 Мирись із твоїм противником хутко, доки ти ще в дорозі з ним, щоб не віддав тебе противник судді, а суддя не віддав тебе осавулі (слузі), і не вкинуто тебе в темницю. 26 Істинно глаголю тобі: Не вийдеш звідтіля, доки не віддаси й останнього шеляга. 27 Чували ви, що сказано старосвіцьким: Не чини перелюб. 28 Я ж вам глаголю: Хто спогляне на жінку жадібним оком, той уже вчинив перелюб із нею в серці своїм. 29 Коли ж око твое праве блазнить тебе, вирви його, ѹ кинь од себе; бо більша користь тобі, щоб один із членів твоїх згинув, а не все тіло вкинуто в пекло. (Geenna g1067) 30 І коли права рука твоя блазнить тебе відтни її, ѹ кинь од себе; більша бо користь тобі, щоб один із членів твоїх згинув, а не все тіло твое вкинуто в пекло. (Geenna g1067) 31 Сказано ж: Що хто розводить ся з жінкою своєю, нехай дасть їй розвідний лист. 32 Я ж вам глаголю: Що хто розведеть ся з жінкою своєю, хиба що за перелюб, доводить її до перелюбу; й хто оженить ся з розвідкою, чинить перелюб. 33 Знов чували, що сказано старосвіцьким: Не кленись криво, а сповняй перед Господом обітниці твої. 34 Я ж вам глаголю: Не кляніть ся зовсім: ні небом, бо воно престол Божий; 35 ні землею, бо вона підніжок ніг Його; ні Єрусалимом, бо се город великого царя; 36 ні головою твою не клянись, бо не зможеш зробити ні одного волоса білим або чорним. 37 Слово ж ваше нехай буде: так, так; ні, ні; бо що Отця вашого, що на небі. 38 Чували ви, що прийшов знівечити закон або пророків; не прийшов сказано: Око за око, й зуб за зуб. 39 Я ж вам я знівечити, а сповнити. 40 Істинно бо глаголю вам: глаголю: Не противтесь лихому, а хто вдарить тебе Доки перейде небо й земля, одна йота, або одна титла не перейде з закону, аж поки все станеть ся. 41 Тим, хто скоче судитись із тобою і зняти з тебе світу, віддай йому й жупанок. 42 І хто силувати ме тебе заповідей і навчить так людей, той звати меться йти милю, йди з ним дві. 43 Чували ви, що сказано: Люби біжнього твого, й ненавидь ворога твого. 44 Я ж вам глаголю: Любіть ворогів ваших, благословляйте, хто клене вас, робіть добро, хто ненавидить вас, і моліться за них, що обижають вас і гонять вас; 45 щоб вам бути синами Отця вашого, що на небі; Він бо велить сонцю своєму сходити над лихими й над добрими, й посилає дощ на праведних і неправедних. 46 Бо коли ви любите тих, що люблять вас, то за що вам нагорода? хиба й митники не те саме роблять? 47 І коли витаєте тільки братів ваших, то що надто робите? хиба й митники не так роблять? 48 Оце ж бувайте звершенні, як Отець ваш, що на небі, звершений.

6 Остерегайтесь подавати милостиню вашу перед людьми, щоб вони вас бачили; а то не мати мете ніякої нагороди від Отця вашого, що на небі. 2 Тим, коли подаєш милостиню, то не труби в трубу перед собою, як роблять лицеміри по школах та по улицях, щоб здобути слави в людей. Істинно глаголю вам: Мають вони нагороду собі. 3 Ти ж, як подаєш милостиню, то нехай ліва рука твоя не знає, що робить права: 4 щоб твоя милостиня була

потайна; а Отець твій, що бачить потайне, віддасть може прибавити собі зросту хоч на один локіть? тобі прилюдно. 5 | коли молиш ся, не будь таким, 28 | оджею чого вам журитись? Придивіть ся до як лицеміри; бо вони люблять молитись, стоячи польових лілій як вони ростуть; не працюють, ні в школах та по російських улицях, щоб їх бачили прядуть; 29 глаголю ж вам: Що Й Соломон у всій людє. Істинно глаголю вам: Мають вони нагороду славі своїй не одягавсь так як одна з них. 30 Коли собі. 6 Ти ж, коли молиш ся, увійди в хатину твою ж Бог так з'одягав польове зілле, що сьогодні воно та, зачинивши двері, помолись Отцю твоєму потай; 7 е, а завтра вкинути його в піч, то чи не більше ж а Отець твій, що бачить потайне, віддасть тобі з'одягати ме вас, маловірні? 31 Тим же то не журіть прилюдно. 7 Як же молитесь, то не говоріть багато, ся, кажучи: Що їсти мем? або: Що пити мем? або: як погане: бо вони думають, що за довгі молитви Чим зодягнемось? 32 Про все таке побивають будуть вислухані. 8 Не приподоблюйте ся ж до ся погане; бо Отець ваш небесний знає, що вам них; бо Отець ваш знає, чого вам треба, перш усього того треба. 33 А шукайте перш царства ніж просите в Него. 9 Тим же то моліть ся ось Божого та правди Його; се ж усе додасть ся вам. як: Отче наш, що на небі! Нехай святить ся імя 34 Оце ж не журіть ся про завтра; бо завтра журити твоє. 10 Нехай прийде царство твоє. Нехай буде меть ся само про своє. Доволі в кожного дня лиха воля твоя, як на небі, так і на землі. 11 Хліб наш свого.

щоденний дай нам сьогодні. 12 | прости нам довги наші, як і ми прощаємо довжникам нашим. 13 | не введи нас у спокусу, а ізбави нас од лукавого. Бо твоє єсть царство й сила, й слава по віки. Амінь. 14 | Бо коли прощати мете людям провини їх, то й Отець ваш небесний прощати ме Вам. 15 Як же не прощати мете людям провин їх, то й Отець ваш небесний не прощати буде провин ваших. 16 Коли ж постите, нехай не буде в вас, як у лицемірів, сумного виду: зміняють бо лица свої, щоб здаватись людям постниками. Істинно глаголю вам: Що мають вони нагороду собі. 17 Ти ж, коли постиш, намасти голову твою, і вмий лице твое; 18 щоб не здавав ся людям постником, а Отцеві твоєму, що потай; а Отець твій, що бачить потайне, віддасть тобі прилюдно. 19 Не збираїте собі скарбів на землі, де міль і ржа єсть, і де злодії підкопують ся і крадуть. 20 Збираїте ж собі скарби на небі, де ні міль, ні ржа не єсть, і де злодії не підкопують ся й не крадуть. 21 | Бо де скарб ваш, там буде й серце ваше. 22 Сьвітло тілу око; тим, коли око в тебе ясне, то й все тіло твоє буде сьвітле. 23 Коли ж у тебе око лихе, то й все тіло твоє буде темне. Тим, коли сьвітло, що в тобі, буде темрява, то яка велика се темрява! 24 Ніхто не може служити двом панам, бо, або одного ненавідіти ме, а другого любити ме; або до одного прихилитися, а другим гордувати ме. Не можете Богу служити й мамоні. 25 Тим глаголю вам: Не журіть ся життєм вашим, що вам їсти або пити; ані тілом вашим, чим зодягти ся. Чи душа ж не більше їжі, а тіло одежі? 26 Спогляньте на птаство небесне, що не сіють і не жнуть, ані збирають у клуню; от же Отець важ небесний годує їх. А ви хиба не луччи від них?, 27 | Хто з вас, журичись,

7 Не судіть, щоб вас не суджено. 2 | Бо яким судом судите, вас судити муть; і якою мірою міряєте, вам одміряєть ся. з Чого ж дивиш ся на порошину в оці брата твого, у своєму ж оці поліна не чуєш? 4 Або, як скажеш ти братові твоєму: Дай я вийму порошину тобі з ока, а он у тебе самого поліно в оці? 5 Лицеміре, перш вийми в себе самого з ока ломаку; тоді добре бачити меш, як вийняти братові твоєму з ока порошину. 6 Не давайте съятого собакам, і не кидайте ваших перед свинями, щоб не потоптали їх ногами своїми й, обернувшись, не порвали вас. 7 Просіть, то й дасть ся вам; шукайте, то й знайдете; стукайте, то й відчинить ся вам: 8 кожен бо, хто просить, одержує і хто шукає, знаходить; і хто стукає, тому відчинають. 9 Або, чи в між вами така людина, що в ней син попросить хліба, а вона подала б йому каменя? 10 або коли попросить риби, а вона подала б йому гадюку? 11 Коли ж ви, бувши лихими, умієте давати добре дари дітям вашим, то чи не більше ж давати ме все добре Отець ваш, що на небі, тим, хто просить у Него? 12 Оце ж, усе, що бажаєте, щоб робили вам люде, так і ви робить їм; се бо єсть закон і пророки. 13 Увіходьте вузкими дверима, бо широкі ті двері й розлога та дорога, що веде до погибелі, й багацько таких, що ними входять: 14 вузкі бо ті двері, й тісна та дорога, що веде до життя, і мало таких, що їх знаходить. 15 Остерегайтесь лжепророків, що приходять до вас ув одежі овечій, а в середині вони вовки хижі. 16 Познаєте їх по овощам їх. Чи збирають виноград із терини, або фіги з бодяків? 17 Так усяке добре дерево родить овощ добрий, а пусте дерево родить овощ лихий. 18 Не може добре дерево родити лихого овощу,

ані пусте дерево родити овощу доброго. 19 Усяке сотника: Йди, і, як вірував єси, станеть ся тобі. I дерево, що не родить доброго овощу, рубають і одужав слуга його тієї самої години. 14 I прийшов кидають ув огонь. 20 Оце ж по овощам їх познаєте Icус до Петрової господи, та й побачив, що теща їх. 21 Не кожен, хто говорить до мене: Господи, його лежить у пропасниці. 15 I приторкнувшись до Господи! увійде в царство небесне, а той, хто руки її, й покинула пропасниця її, й вставши вона, чинить волю Отця мого, що на небі. 22 Многі казати послуговала їм. 16 Як же настав вечір, приведено муть до мене того дня: Господи, Господи, чи не в до Него багато біснуватих; і повіганяв Він біси твоє ж імя ми пророкували? Й не твоїм ім'ям біси словом, і сцілив усіх недужих; 17 щоб справдилось, виганяли? Й не твоїм ім'ям велики чудеса робили? що сказав Iсаїя пророк, глаголючи: Узві Він на 23 I промовлю тоді до них: Ніколи я вас не знав; себе недуги наші, й поніс болещі наші. 18 Як йдіть од мене, ви, що чините беззаконнє. 24 Оттим же побачив Icус великий натовп кругом себе, то же, всякий, хто слухав сї слова мої й чинить їх, того звелів плисти на той бік. 19 I приступивши один уподоблю я чоловікові мудрому, що вбудував свій письменник, каже до Него: Учителю, пійду слідом будинок на камені; 25 і полили дощі, й надійшла за Тобою, куди б Ти ні пішов. 20 Icус же рече до повідь і забуяли вітри, й наперли на той будинок; него: Лисиці мають нори, й птаство небесне гнізда; та й не впав він; бо основано його на камені. 26 A Синові ж чоловічому ніде й голови прихилити. 21 всякий, хто слухав сї слова мої, та й не чинить їх, Другий же ученик Його каже до Него: Господи, уподобить ся чоловікові необачному, що вбудував дозволь мені перш пійти поховати батька мого. 22 свій будинок на піску; 27 і полили дощі, й надійшла Icус ж рече до него: Йди слідом за мною; нехай повідь, і забуяли вітри, й наперли на той будинок; і мертві ховають мерці свої. 23 I, як увійшов у впав він, і велика була руїна Його. 28 I сталося, як човен, повівходили слідом за Ним ученики Його. скінчив Icус оці слова, дивувавсь народ науково 24 Аж ось скопилась велика хуртовина на морі, Його: 29 бо Він їх навчав, яко маючий власть, а не така що філя заливала човна; Він же спав. 25 як письменники.

8 Як же зійшов з гори, багато народу йшло слідом за Ним. 2 Коли се приступив прокажений і вклонивсь Йому, кажучи: Господи, коли хочеш, то зможеш очистити мене, з I простяг Icус руку, й приторкнувшись до него, й рече: Хочу, очистись. I зараз очистилась проказа Його. 4 I рече до него Icус: Гледи ж, не кажи нікому, а йди та покажись священикові, й принеси дар, який повелів Мойсей на съвідкуваннє їм. 5 A як увійшов Icус у Капернаум, приступив до Него сотник, благаючи Його, 6 й говорячи: Господи, слуга мій лежить дома розслаблений, і тяжко мучить ся. 7 I рече до него Icус: Я пійду та сцілю Його. 8 Озвав же ся сотник і сказав: Господи, не заслужив я того, щоб Ти ввійшов під мою стелю; а промов одно слово, то й одужає слуга мій. 9 Bo сам я чоловік під властю, і маю воїни під собою; і скажу съому: Йди, та й іде; а другому: Прийди, та й прийде, а слузі моєму: Роби те, та й робить. 10 Почувши се Icус, дивував ся, і рече до тих, що йшли слідом за Ним: Істинно кажу вам: Навіть в Ізраїлі не знайшов я такої віри. 11 I кажу вам: Що многі прийдуть од сходу й заходу, та й сядуть з Авраамом, з Iсааком і з Яковом у царстві небесному, 12 а сини царства будуть повикидані у темряву надвірно: там буде плач і скриготаннє зубів. 13 I рече Icус до

I, приступивши ученики Його, розбудили Його, кажучи: Господи, спаси нас: погибаємо. 26 I рече до них: Чого ви злякалисі, маловірні? Тоді встав, і погрозив вітрам та морю; і настала велика тиша. 27 Люде ж дивувались, говорячи: Хто се такий, що й вітри й море слухають Його! 28 I як переплив на той бік у Гергесинську землю, зустріло Його два біснуватих, що вийшли з гробів, вельми злющі, так що ніхто не важив ся ходити дорогою тією. 29 I ось, закричали, говорячи: Що нам і Тобі, Icусе, Сину Божий? чи на те прийшов єси сюди, щоб нас заздалегідь мучити? 30 Оддалеки ж од них пасся великий гурт свиней. 31 A біси благали Його, кажучи: Коли нас виженеш, то дозволь нам увійти в гурт свинячий. 32 I рече до них: Йдіть. I, вийшовши вони, увійшли в стадо свиняче - коли се увесь гурт свинячий кинувся із кручи в море, та й потонув у воді. 33 A пастухи повтікали й, прибігши в город, розказали про все й про біснуватих. 34 I ось увесь город вийшов назустріч Icусові, а, побачивши Його благали, щоб вийшов геть із границь їх.

9 I ввійшов Він у човен, та й переплив, і прийшов у свій город. 2 Коли се принесено до Него розслабленого, лежачого на постелі; і бачивши Icус віру їх, рече розслабленому: Бодрись, сину; одпускають ся тобі гріхи твої. 3 Aж тут деякі письменники кажуть собі: Сей хулить. 4 I знаючи

Ісус мислі іх, рече: На що ви думаєте лукаве Сину Давидів, помилуй нас. 28 І, як увійшов у в серця ваших? 5 Що ж бо легше: сказати: господу, приступили до Него сліпі; й рече їм Ісус: Одпускають ся тобі гріхи, чи сказати: Устань, Чи вірувте ви, що я можу се зробити? Кажуть та й ходи? 6 От же, щоб знали ви, що Син Йому: Так, Господи. 29 Тоді приторкнув ся Він до чоловічий мав власть на землі прощати гріхи, рече очей іх, і рече: По вірі вашій нехай станеть ся вам. до розслабленого: Устань, візьми постіль твою, 30 І відкрились їм очі. І заказав їм Ісус: Гледіть, та й іди до дому твого! 7 І, вставши, пішов до щоб ніхто не довідавсь. 31 Вони ж, вийшовши, дому свого! 8 Народ же, бачивши се, дивував ся і розпустили про Него чутку по всій землі тій. 32 Як прославляв Бога, що дав таку власть людям. 9 же вони виходили, ось приведено до Него німого І проходячи Ісус ізвідтіля, побачив чоловіка, на чоловіка біснуватого. 33 І, як вигнав Він біса, почав ймя Маттея, що сидів на митниці: і рече донего: німий говорити; й дивувались люди, кажучи: Ніколи Йди слідом за мною. І, вставши, дішов слідом не явилось такого в Ізраїлі. 34 Фарисеї ж казали: за Ним. 10 І сталося, як сидів Він за столом у Виганяв Він біси князем бісовським. 35 І ходив Ісус господі, аж ось поприходило багато митників і по всіх городах і селах, навчаючи по школах іх, і грішників, та й посадіали з Ним і з учениками його. проповідуючи євангелію царства, й сціляючи всяку 11 І бачивши се Фарисеї, казали ученикам Його: Як болість і всяку неміч між людьми. 36 Поглядаючи ж се ваш учитель єсть із митниками та грішниками? на людей, жалкував над ними, що були потомлені 12 Ісус же, почувши, рече до них: Дужим не треба й розпорошенні, як вівці без пастиря. 37 Рече тоді лікаря, тільки недужим. 13 От же йдіть та навчть ученикам своїм: Жнива багато, робітника ж мало. ся, що воно єсть: Милости хочу, а не жертви. 38 Просіть Господа жнива, щоб вислав женців на Не прийшов бо я звати праведних а грішних до жниво своє.

10 І, прикладавши дванайцять учеників своїх, дав їм власть над нечистими духами, щоб виганяли іх, і сціляли всяку болість і всяку неміч. 2 На ім'я ж дванайцять апостолів були: перший Симон, що прозвано Петром, та Андрій брат його; Яков Заведей, та Іоан брат його; 3 Филип, та Вартоломей; Тома, та Маттей митник: Яков Алфей, та Леввій, на прізвище Тадей; 4 Симон Хананець, та Юда Іскариотський, що й зрадив Його. 5 Сих дванайцятьо послав Ісус, і наказав їм, глаголючи: Не йдіть шляхом погані, і не ввіходьте в город Самаріанський; 6 а радніш ідти до загублених овечок дому Ізраїлевого, 7 а ходячи проповідуйте, глаголючи: Царство небесне наблизилося. 8 Сціляйте недужих, очищайте прокажених, воскрешайте мертвих, виганяйте біси; дармо прийняли, дармо й давайте. 9 Не беріть собі ні золота, ні срібла, ні грошей у череси ваші, 10 ані торбини на дорогу, ані двох одежин, ні обувя, ні палиці: бо робітник достоєн харчі своєї. 11 І в який город чи село ввійдете, роспитайте, хто там є достойний; там і пробувайте, аж поки вийдете. 12 А як увійдете в яку господу, витайте її, кажучи: Мир сій господі. 13 І, коли господа достойна, нехай упокій ваш зійде на неї. Коли ж вона недостойна, то нехай упокій ваш вернеть ся до вас. 14 А хто вас не прийме й не слухати ме словес ваших, то виходячи з такого дому чи города того, отрується і порох із ніг ваших. 15 Істинно глаголю вам: Легше

буде землі Содомській та Гоморській судного нагороду пророчу; й хто приймав праведника в дні, ніж городові тому. **16** Оце я посилаю вас, як ім'я праведника, одержить нагороду праведничу. овечок між вовки; тим бувайте мудрі, як вужі, та **42** І хто напоїть одного з сих малих тільки чашею тихі, як голуби. **17** Та й стережіть ся людей: бо холодної води, в ім'я ученика, істинно глаголю вам: вони видавати муть вас у судові зборища, й в **Не** втеряє нагороди своєї.

школах своїх бити вас будуть; **18** і водити муть вас перед старших та перед царів за мене, на съвідкуваннے ім'я поганам. **19** Як же видавати муть вас, не дбайте про те, як і що вам казати; бо дастесь вам того часу, що вам казати. **20** Не ви бо промовляти мете, а дух Отця вашого промовляти ме в вас. **21** Видавати ж ме брат брата на смерть, і батько дитину, і вставати муть діти на родителів, і вбивати муть їх. **22** І ненавидіти муть вас усі за ім'я мое; хто ж відерхить до кінця, той спасеть ся. **23** Коли ж вас гонити муть у тому городі, втікайте в інший: істинно бо глаголю вам: Не передйдете ще городів Ізраїлевих, доки Син чоловічий прийде. **24** Ученик не старший од учителя свого, ані слуга од пана свого. **25** Доволі з ученика, коли буде, як учител його, а слуга, як пан його. Коли господаря дому названо Вельзевулом, то як більше домашніх його? **26** Тим же то не лякайтесь їх: нема бо нічого закритого, що не відкриється ся, ані захованого, що не виявиться ся. **27** Що я кажу вам потемки, кажіть повидну; й що чуєте на ухо, проповідуйте на домах. **28** І не лякайтесь тих, що вбивають тіло, душі ж не здоліть убити; а лякайтесь більше того, хто **зможе** погубити і душу й тіло в пеклі. (Geenna g1067) **29** Хиба не два горобці продають ся за шага? а ні один з них не впаде на землю без Отця вашого. **30** У вас же і все волоссе на голові перелічене. **31** Оце же не лякайтесь: ви дорожчі багатьох горобців. **32** От же всякий, хто мене визнавати ме перед людьми, того й я визнавати му перед Отцем моїм, що на небі. **33** А хто відречеть ся мене перед людьми, того й я відречусь перед Отцем моїм, що на небі. **34** Не думайте, що я прийшов послати впокій на землю; не прийшов я послати впокій, а меч. **35** Бо прийшов я, щоб поставити чоловіка різно проти батька його, й дочку проти матері її, й невістку проти свекрухи її. **36** І будуть ворогами чоловікові домашні його. **37** Хто любить батька або матір більш мене, недостоєн мене; й хто любить сина або дочку більш мене, недостоєн мене. **38** І хто не візьме хреста свого, й не пійде слідом за мною, недостоєн мене. **39** Хто б знайшов душу свою, погубить її; а хто б згубив душу свою задля мене, знайде її. **40** Хто приймав вас, мене приймає; а хто приймав мене, приймає Того, хто послав мене. **41** Хто приймає пророка в ім'я пророка, одержить

11 І сталося, як скінчив Ісус, наказуючи дванадцятьом ученикам своїм, пішов звіділя навчати й проповідувати по городах їх. **2** Почувши ж Йоан у темниці про діла Христові, дослав двох учеників своїх, з сказати Йому: Чи ти грядущий, чи іншого ждати нам? **4** Одказав Ісус і рече їм: Ідіть та сповістіть Йоана про все, що чули й бачили: **5** сліпі бачять, і криві ходять, прокажеш очищають ся, і глухі чують, мертві встають, і вбогі проповідують благовістє. **6** І щасливий, хто не поблазнить ся мною. **7** Як же вони відходили, почав Ісус говорити людям про Йоана: Чого виходили ви в пустиню дивитись? На тростину, що вітер колише? **8** Або чого виходили ви дивитись? На чоловіка одягненого в мяку одіжку? ось ті, що носять мяку одіжку, вони в царських будинках. **9** Або чого виходили ви дивитись? На пророка? Так, глаголю вам: **10** Се ж бо той, про кого писано: Ось посилаю ангела мого перед лицем твоїм, що приготовить дорогу твою перед тобою. **11** Істинно глаголю вам: Не явив ся між народженими від жінок більший од Йоана Хрестителя; найменший же у царстві небесному більший од него. **12** І від часів Йоана Хрестителя та дьо сього дня царство небесне здобувається ся силою, і хто здобуває, той силоміць бере його. **13** Бо всі пророки й закон пророкували до Йоана **14** І коли хочете прийняти, він есть Ілля, що має прийти. **15** Хто має уші слухати, нехай слухає. **16** Кому ж я уподоблю рід сей? Подібен він тим дітям, що сидять на торгу, та гукають до своїх товаришів, **17** та кажуть: Ми вам сурмили, а ви не скакали; ми вам жалібно приговорювали, а ви не плакали. **18** Бо прийшов Йоан, не єсть і не пе, а вони кажуть: Диявола має. **19** Прийшов Син чоловічий, єсть і пе, а вони кажуть: Ось чоловік прохора та пяниця, друг митникам та грішникам. І оправдилась премудрість од дітей своїх. **20** Тоді почав докоряти городам, де сталося найбільше чудес Його, що не покаялись: **21** Горе тобі, Хоразине! горе тобі, Витсаїдо! бо коди б чудеса, що стали ся в вас, стались у Тирі та Сидоні, давно були вони покаялись у веретиці та попелі. **22** Тільки ж глаголю вам: Одрадніще буде Тирів та Сілоніві судного дня, ніж вам. **23** І ти, Капернауме, що піднявсь аж під небо, провадиш

ся в саме пекло; бо коли б чудеса, що стали ся в і льону димуючого не потушить доки не доведе тобі, стали ся в Содомі, зостав ся б він аж і досі. (Hadēs g86) 24 Тим то глаголю вам: Що одрадніще погане. 22 Приведено тоді до Него біснуватого, буде землі Содомській судного дня, ніж тобі. 25 I сліпого й німого; і сі́лів його так що сліпий і німий озвав ся Ісус того часу знов і рече: Хвалю Тебе, розмовляв і бачив. 23 I здивувавсь увесь народ, Отче, Господи неба й землі, що Ти втавів се від і казали: Чи сей не син Давидів? 24 Почувши ж премудрих і розумних, а відкрив се се те недоліткам. се Фарисеї, казали: Не інакше виганяв сей біси, 26 Так, Отче: бо так воно вподобалось тобі. 27 Все як Вельзевулом, князем бісовським. 25 Знав же передане мені від Отця моого, й нікто не знає Сина, Ісус думки їх, і рече до них: Всяке царство, що тільки Отець; ані Отця нікто не знає, тільки Син, та кому хоче Син одкрити. 28 Прийдіть до мене, всі знеможені та отягчені, я впокою вас. 29 Візьміть сатану виганяє, то розділив ся сам у собі; як же ярмо мов на себе, й навчіть ся від мене: бо я тихий і смирний серцем; то й знайдете відпочинок душам вашим. 30 Бо ярмо мое любе, й тягар мій легкий.

12 Того ж часу йшов Ісус у суботу засівами,

ученики ж Його зголодніли, й почали рвати колоссє та їсти. 2 Побачивши се Фарисеї, казали до Него: Ось Твої ученики роблять, чого не годить ся робити в суботу. 3 Він же рече до них: Хиба ви не читали, що зробив Давид, як зголоднів він і ті, що були з ним: 4 як він увійшов до Божого дому, та поїв хлібі показні, що не годилось йому їсти, ні тим, що були з ним, а тільки одним священикам? 5 Або, хиба ви не читали в законі, як у суботу священики в церкві лам-лють суботу, та й не винуваті? 6 Я ж вам глаголю: Що тут єсть більший од церкви. 7 А коли б ви знали, що воно є: Милості хочу, а не жертви, то не осуджували б невинуватих. 8 Бо Син чоловічий - Він Господь і суботи. 9 I, пішовши звідтіля, увійшов у школу їх. 10 I ось був там чоловік із сухою рукою. I питали Його, кажучи: Чи годить ся в суботу сі́літи? щоб обвинувати його. 11 Він же рече до них: Де між вами чоловік, що має одну вівцю, і коли впаде вона субітнього дня в яму, він не візьме, та й не витягне її? 12 Як же більше лучший чоловік од вівці? Тим годить ся чинити добро і в суботу. 13 Рече тоді до чоловіка: Простягни руку твою. I простяг, і стала вона здорована, як і друга. 14 Фарисеї ж, вийшовши, радили раду проти Него, як погубити Його. 15 Та довідавшись про се Ісус, вийшов ізвідтіля; і пішшло слідом за Ним багато народу, і сі́лів він усіх, 16 та й наказав їм, щоб не виявляли Його: 17 щоб. справдилось, що. сказав Ісаїя пророк, глаголючи: 18 Се слуга мій, що я вибрав; любий мій, що вподобала Його душа моя; положу духа моого на Него, й вістити ме поганам суд; 19 не змагати меться, і не кричати ме, й голосу його нікто не чути ме по улицях; 20 приломаної тростини не доломить,

і суду до подуги, 21 і на ймя його вповати муть (Hadēs g86) 24 Тим то глаголю вам: Що одрадніще погане. 22 Приведено тоді до Него біснуватого, буде землі Содомській судного дня, ніж тобі. 25 I сліпого й німого; і сі́лів його так що сліпий і німий озвав ся Ісус того часу знов і рече: Хвалю Тебе, розмовляв і бачив. 23 I здивувавсь увесь народ, Отче, Господи неба й землі, що Ти втавів се від і казали: Чи сей не син Давидів? 24 Почувши ж премудрих і розумних, а відкрив се те недоліткам. се Фарисеї, казали: Не інакше виганяв сей біси, 26 Так, Отче: бо так воно вподобалось тобі. 27 Все як Вельзевулом, князем бісовським. 25 Знав же передане мені від Отця моого, й нікто не знає Сина, Ісус думки їх, і рече до них: Всяке царство, що поділить ся у собі, спустів; і всякий город і господа, що поділить ся у собі, не встоїть. 26 I коли сатана землі виганяє, то розділив ся сам у собі; як же сатану виганяє, то позадує сам у собі. 27 I коли я виганяю біси Вельзевулом, то ким виганяють їх сини ваши? Тим вони будуть вашими суддями. 28 Коли ж я виганяю біси Духом Божим, то вже приспіло до вас царство Боже. 29 Або, як може хто увійти в господа сильного, та пожакувати надоби його, хиба що звяже перше сильного, й тоді пожакув господа його 30 Хто не зо мною, той проти мене; і хто не збирає зо мною, той розсипав. 31 Тим глаголю вам: Усякий гріх і хула простить ся людям; а хула на Духа не простить ся людям. 32 I хто скаже слово проти Сина чоловічого, простить ся йому; а хто скаже слово проти Духа съятого, не простить ся йому ні в сьому віку, ні в будучому. (aīōn g165) 33 Або посадите дерево доброе, то й овощ його добрый; або посадите дерево пусте, то й овощ його пустий; бо дерево познаёт ся по овощу. 34 Кодло гадюче, як можете промовляти добрі речі, бувши лихими? бо від переповні серця уста промовляють. 35 Добрый чоловік із доброго скарбу серця виносить доброе, а лихий чоловік із лихого скарбу виносить лихе. 36 Я ж вам глаголю: Що за всяке пусте слово, яке говорити муть люде, дадуть одвіт судного дня. 37 Бо по словам твоїм справдиш ся, й по словам твоїм осудиш ся. 38 Озвались тоді проти сього деякі а письменників та Фарисеїв, кажучи: учителю, хочемо від тебе ознаку бачити. 39 Він же, озвавшись, рече їм: Лукаве та перелюбне кодло ознаки шукає, та ознака, не дасть ся йому, як тільки ознака Йони пророка. 40 Бо, як Йона був три дні й три ночі у кита в череві, так буде й Син чоловічий три дні й три ночі в серці землі. 41 Ниневяне встануть на суд із кодлом сим, та й осудять його, бо покаялись по проповіді Йониній; а ось тут більший од Йони. 42 Полуденна цариця встане на суд із кодлом сим та й осудить його: бо прийшла з найдальших країн землі слухати премудрості Соломонової; а ось тут більший од Соломона. 43 Як же нечистий

дух вийде в чоловіка, то блукав по безвіддях, ви бачите, та й не бачили; й чути, що ви чуєте, шукаючи відпочинку, та й не знаходить. **44** Тоді та й не чули. **18** Оце ж послухайте приповісті про каже: Вернусь у домівку мою, звідкіля я вийшов; і, сіяча. **19** Коли хто чує слово царства, й не зрозумів, прийшовши / знаходить її порожню, виметену й приходить лукавий, та й хапає, що посіяно у него прибрану. **45** Йде тоді, й бере до себе сім інших в серці. Се - засіяний край шляху. **20** А засіяний духів, ще зліщих ніж сам, і ввіходять та й живуть на каменистому, се той, що чує слово, й зараз там; і буде останнє чоловіка того гірше ніж перше. **21** Тільки же не мав він Так станеться й кодлу сьому лукавому. **46** Ще ж кореня в собі, він до часу; як настане горе або промовляв Він до людей, аж ось мати й брати Його стояли надворі, бажаючи говорити з Ним. **47** Каже ж один до Него: Он мати Твоя й брати Твої стоять надворі, бажаючи говорити з Тобою. **48** Він же, озвавшись, рече до говорячого йому: Хто се мати землі, се той, що чує слово й розуміє, й дав овощ; **49** і хто брати мої? **50** I, простяпши руку свою на учеників своїх, рече: Ось мати моя й брати мої! **50** Бо хто чинити ме волю Отця моого, що на небі, той брат мені, й сестра, й мати.

13 Того дня вийшов Ісус із господи, та й сів край моря. **2** I зібралось до Него багато, народу, так що Він увійшов у човен, та й сів; а ввесь народ стояв на березі. **3** I промовляв до него багато приповістями, глаголючи: Ото вийшов сіяч сіяти; **4** і як він сіяв, інше впало край шляху, й прiletіло птаство, та й повишибувало його. **5** Інше ж упало на каменистому, де не мало землі багато, й зараз походило, бо не мало глибокої землі; **6** як же зійшло сонце, то й повяло воно, а, не мавши кореня, посохло. **7** А інше попадало між тернину, й тернина, розвившись, поглушила його. **8** Інше яг упало на добру землю, і дало овощ, одно в сотеро, друге в шістьдесятро, інше ж у трийцятеро. **9** Хто мав уші слухати, нехай слухав. **10** I, приступивши ученики, казали до Него: На що ти глаголеш до них приповістями? **11** Він же, озвавшись, рече до них: Вам дано знати тайни царства небесного, ім же не дано. **12** Хто бо мав, тому дастя ся, й надто мати ме; а хто не мав, в того візьметь ся й те, що мав; **13** Тим я глаголю до них приповістями: бо, дивлячись, не бачять, і слухаючи, не чують, ані розуміють. **14** I співаджується ся на них пророцтво Ісаї, що глаголе: Слухом слухати мете, та й не зрозумієте, й, дивлячись, бачити мете, та й не постережете. **15** Затверділо бо серце народу сього, й ушима тяжко чують, й очі свої вони заплющили, щоб инкоді не побачити очима, й не почути ушима, й не зрозуміти серцем, і не навернутись, щоб сцілив я іх. **16** Ваші ж очі блаженні, бо бачать, і уші ваші, бо чують. **17** Істинно бо глаголю вам: що многі пророки а праведники бажали бачити, що

приймає його з радостю: **21** тільки же не мав він в тернині, се той, що чув слово, та журба віку цього і омана богацтва глушить слово, й робить ся без'овочним. (аіон 9165) **23** Засіяний же на добрій землі, се той, що чує слово й розуміє, й дав овощ; і родить одно в сотеро, друге в шістьдесятро, інше ж у трийцятеро. **24** Ще іншу приповість подав їм, глаголючи: Уподобилось царство небесне чоловікові, що сів добре насіннє на ниві своїй; **25** як же люде спали, прийшов ворог його, й насіяв куколю між пшеницю, та й пішов. **26** Як же зійшов засів, та приніс овощ, показавсь тоді й кукіль. **27** I прийшли слуги господаря того, та й кажуть йому: Пане, хиба ти не добре насіннє сіяв на твоїй ниві? Звідкіля ж узяв ся кукіль? **28** Він же рече їм: Се зробив чоловік ворог. Слуги ж сказали йому: Чи хочеш, щоб ми пійшли та випололи його? **29** Він же рече: Ні, щоб виполюючи кукіль, разом з ним і пшениці не повиривали. **30** Нехай ростуть обе до жнив, а в жнива я скажу женцям: Зберіть перш кукіль та повяжіть у спони, щоб спалити, а пшеницю зложіть у клуні в мене. **31** Іншу приповість подав їм, глаголючи: Царство небесне подібне зерну горчиці, що, взявші чоловік, посіяв на ниві своїй. **32** Найдрібніше воно між усяким насіннєм; як же виросте, то стане найбуйнішим між яриною, і зробить ся деревом, так що птаство небесне прилітає кублитись між гіллем його. **33** Іншу приповість сказав їм, глаголючи: Царство небесне подібне квасу, що жінка візьме та й рошиант ним три мірки борошна (муки), нова все вкисне. **34** Все це говорив Ісус людям приповістями, а без приповістей не говорив їм: **35** щоб спровадилось, що сказав пророк, глаголючи: Одкрию в приповістях уста мої, промовлю втасене від настання сьвіта. **36** Тоді одіслав Ісус людей та й пішов до дому; і приступили до Него ученики Його, говорячи: Виясни нам приповість про кукіль на ниві. **37** Він же, озвавшись, рече їм: Сіючий добре насіннє, се Син чоловічий; **38** а нива, се сьвіт; добре ж насіннє, се сини царства; а кукіль, се сини лукавого; **39** ворог, що всіяв його, се диявол; жнива, се конець сьвіту; а женці, се ангели. (аіон 9165) **40** Оце ж, як

той кукіль збирається ся та палить ся огнем, так голову Іоана Хрестителя. 9 І засумів Ірод; однак, буде при кінці сьвіта цього: (aiōn g165) 41 Пошле задля клятьби й задля тих, що сиділи з ним за Син чоловічий ангели свої, й позирають вони з столом, звелів дати. 10 І, пославши, стяв Іоана в царства Його все, що блазнить, і всіх, що роблять темниці. 11 І принесено голову його на блюді, й беззаконне, 42 та й повідають їх увогняну піч: дано дівчині, вона ж віднесла матері своїй. 12 І там буде плач і скреготання зубів. 43 Тоді праведні прийшли ученики його, і взяли тіло, й поховали сияти муть, як сонце в царстві Отця свого. Хто його, й прийшовши, сповістили Ісуса. 13 Почувши має уші слухати, нехай слухає. 44 Знов, царство про се Ісус, поплив звідтіля човном у пустиню сам небесне подібне скарбу, закопаному на ниві: що, один; і почувши народ, пішов слідом за Ним пішки знайшовши його чоловік, приховав, і, радіючи, йде з городів. 14 І, вийшовши Ісус, побачив багато та й продав все, що має, та й купує ту ниву. 45 народу, й жалкував над ними, й сцілив недужих їх. Знов, царство небесне подібне чоловікові купцеві, 15 Як же настав вечір, приступили до Него ученики що шукає добрих перед: 46 і знайшовши він одну Його, говорячи: Тут пустиня, і час уже минув; перлу дорогоцінну, пійшов та й продав усе, що відошли народ, нехай іде в села, та накупити харчі мав, та й купив її. 47 Знов, царство небесне собі. 16 Ісус же рече ім: Не треба ім ійти; дайте подібне неводові, що закинуто в море, й що зайняв ви ім їсти. 17 Вони ж кажуть Йому: Не маємо усячини; 48 як же став повен, то витягли його на тут, як тільки пять хлібів та дві риби. 18 Він же беріг, і посідавши, вибрали що добре, у посуд, а рече: Принесіть мені їх сюди. 19 І звелів народові що погане, те геть повидали. 49 Так буде й при посідати на траві, і, взявш пять хлібів та дві риби, кінці сьвіту: вийдуть ангели, та й повідлучають й поглянувши на небо, поблагословив, і, ламлючи, лихих зміж праведних, (aiōn g165) 50 та й повідають подавав хліби ученикам, а ученики людям. 20 І їли їх увогняну піч: там буде плач і скреготання вони всі, і понайдалися; і назирали окрушин, що зубів. 51 І рече Ісус до них: Чи зрозуміли ви все? позоставались, дванайцять повних кошів. 21 А тих, Кажуть вони Йому: Так, Господи. 52 Він же рече що їли, було тисяч із пять чоловіка, oprіч жінок та ім: Тим же то кожен письменник, навчений про дітей. 22 І примусив зараз Ісус учеників своїх увійти царство небесне, подібен чоловікові господареві, в човен, і плисти поперед Него на той бік, поки Він що виносить із свого скарбу нове й старе. 53 І одпустить народ. 23 А відпустивши народ, зійшов сталося, як скінчив Ісус оці приповісті, пійшов на гору самотою молитись; і як настав вечір, був звідтіля. 54 І, прийшовши у свою країну, навчав їх у там один. 24 Човен же був уже серед моря, і било школі їх, так що вони дивувались і казали: Звідкіля його філями; бо вітер був противний. 25 У четверту в Сього така премудрість і сила? 55 Хиба Він не ж сторожуночи, прийшов до них Ісус, ідуши по син теслі? хиба не Його мати звуться Марія? а морю. 26 І побачивши ученики, що Він іде по морю, брати Його Яков, та Йосій, та Симон, та Юда? 56 стрівожились, кажучи, що се мара, й кричали хиба не Його сестри між нами? Звідкіля ж се все в з переляку. 27 Ісус же заговорив зараз до них, Него? 57 І поблазнилися Ним. Ісус же рече до них: Глаголючи: Спокойте ся: се я: не лякайтесь. 28 Петр Не є пророк без чести, хиба що в своїй отчині та же, озвавшись, каже до Него: Господи, коли се Ти, в своїй домівці. 58 І не зробив там многих чудес зведи мені їти до Тебе по воді. 29 Він же рече: Іди. через недовірство їх.

14 Того часу Ірод четверовластник почув чутку про Ісуса, 2 і рече до слуг своїх: Се Йоан Хреститель; він устав з мертвих, то й чудеса діють ся від него, з Бо Ірод піймав був Йоана, звязав його, і вкинув у темницю за Іродиаду, жінку брата свого Філіпа. 4 Бо казав Йому Йоан: Не годить ся тобі мати її. 5 І, хотів його стратити, та опасувався народу; бо мали його за пророка. 6 У день же родин Іродових, дочка Іродиадна танцювала перед ними й догодила Іродові. 7 За се обіцяв він, клянучись, що дасть їй, чого просити ме. 8 Вона ж, наперед навчена від матері: Дай мені, каже, тут на блюді

І вийшов Петр із човна, й пійшов по воді, щоб ійти до Ісуса. 30 Та, бачивши сильний вітер, злякавсь, і почавши тонути, кричав, говорячи: Господи, спаси мене. 31 Ісус же простяг зараз руку, вхопив його, й рече до него: Маловіре, чого всумнів ся еси? 32 І як увійшли вони в човен, утих вітер. 33 А ті, що були в човні, приступивши, поклонились Йому, кажучи: Істинно Божий Син еси. 34 І, попливши, прибули вони в землю Генисарецьку. 35 І дознавши Його тамешні люди, послали по всій тій околиці, і приводили до Него всіх недужих; 36 і благали Його, щоб тільки приторкнутись їм до краю одежі Його; й скільки їх доторкувалось, одужували.

15 Тоді прийшли до Ісуса письменники та одужала дочка її з того часу. **29** І, перейшовши Ісус Фарисеї з Єрусалиму, кажучи: **2** Чого Твої ізвідтіля, прийшов близько до моря Галилейського, ученики переступають переказ старших? **3** бо не й, зійшовши на гору, сів там. **30** І поприходило до миоту рук своїх, як їдять хліб. **31** з Він же, озвавшись, Него пребагато людей, маючи з собою кривих, рече до них: Чого ж се й ви переступаєте заповіді сліпих, німих, калік і багацько інших, та й клали Божу ради переказу вашого? **4** Бог бо заповідав, їх у ногах в Ісуса, й сцілив їх, **31** так що люде глаголючи: Поважай батька твого й матір, і: **5** Хто дивувались, бачивши, що німі говорять, каліки лає батька або матір, нехай умре смертю. **6** Ви здорові, криві ходять, а сліпі бачять; і прославляли ж кажете: **7** Хто скаже батькові або матері: Се дар Бога Ізраїлевого. **32** Ісус же, покликавши учеників (Божий), чим би ти з мене мав покористуватись, **8** своїх, рече: Жаль мені людей, бо вже вони три той може не поважати батька свого або матери дні пробувають зо мною, й не мають що юсти; а своєї. **9** І знівечили ви заповідь Божу ради переказу не хочу відпустити їх голодних, щоб не помліли вашого. **10** Лицеміри, добре прорік про вас Ісаїя, на дорозі. **33** І кажуть Йому ученики Його: Де ж глаголючи: **11** Внарод сей приближується ся до мене нам узяти стільки хліба в пустині, щоб нагодувати губами своїми, й устами мене шанує, серце ж їх стільки народу? **34** І рече їм Ісус: Скільки хлібів далеко від мене. **12** Та марно вони поклоняють маєте ви? Вони ж кажуть: Сім, та кілька рибок. **35** І ся мені, навчаючи наук заповідей чоловічих. **13** І, звелів народові посидати на землі. **36** І, взявши прикладавши людей, рече до них: Слухайте та й сім хлібів та рибу, оддав хвалу, ламав і давав розумійте: **14** Не те, що входить в уста, сквернить ученикам своїм, а ученики народові. **37** І її всі, й чоловіка, а що виходить із уст те сквернить понайдались; і назибрали останків ламаного сім чоловіка. **15** Приступивши тоді ученики, рекли повних кошів. **38** А тих, що їли, було чотири тисячі до Него: Чи знаєш, що Фарисеї,чувши слово, чоловіка, oprіч жінок та дітей. **39** І, відпустивши поблазнилися? **16** Він же, озвавшись, рече: Усяка народ, увійшов у човен, та й прибув у границі рослина, що не насадкував Отець мій небесний, Магдалські.

викоренити ся. **17** Не вважайте на них: проводирі вони сліпі сліпих. А коли сліпий веде сліпого, обідва впадуть у яму. **18** Озвав ся ж Петр і каже до Него: Виясни нам сю приповість. **19** Ісус же рече: Чи й ви ще без розуму? **20** Чи ще не зрозуміли, що те, що входить в уста, йде в живіт, і звергається ся в одхідник; **21** а те, що виходить із уст, береться ся з серця, і воно сквернить чоловіка. **22** Бо з серця беруться ледачі думки, душогубства, перелюбки, будд, крадіжк, криве съвідкуваннє, хула. **23** Оце, що сквернить чоловіка; а їсти, непомивши рук, се не сквернить чоловіка. **24** Війшов тоді Ісус ізвідтіля, і перейшов у Тирські та в Сидонські сторони. **25** Коли се жінка Канаанка прийшла з тих границь, і кричала до Него, кажучи: Помилуй мене, Господи, сину Давидів; дочка моя тяжко біснується ся. **26** Він же не відказав їй ні слова. **27** І, приступивши ученики Його, благали Його, кажучи: Відпусти її, бо кричить за нами. **28** Він же, озвавшись, рече: Послано мене тільки до загублених овечок дому Ізраїлевого. **29** Вона ж, приступивши, поклонилася Йому, кажучи: Господи, поможи мені. **30** Він же, озвавшись, рече: Не годить ся взяти в дітей хліб, і кинути собакам. **31** А вона каже: Так, Господи; тільки ж і собаки їдять кришки, що падають із стола в господаря їх. **32** Тоді озвавсь Ісус і рече до неї: Жінко, велика віра твоя: нехай станеться тобі, як бажаєш. **33** І

16 Поприходили також Фарисеї та Садукеї й, спокушуючи Його, бажали від Него, щоб показав їм ознаку з неба. **2** Він же, озвавшись, рече їм: Як настане вечір, ви говорите: Погода, бо червоніє небо. **3** А вранці: Сьогодні непогідь, бо небо червоніє та хмарить ся. Лицеміри, лице неба вмісте познавати, а ознака часу не можете? **4** Кодло лукаве та перелюбне ознаки шукав; а ознака не дасть ся йому, хиба тільки ознака Йоакима пророка. **5** Та ученики Його, покинувши їх, пішов. **6** Та ученики Його, перепливши на той бік, забули взяти хліба. **7** Ісус же рече до них: Гледіть, остерегайтесь квасу Фарисейського та Садукеїського. **8** Вони ж міркували собі, кажучи: Се, що не взяли ми хліба. **9** Постерігши ж се Ісус, рече до них: Що ви міркуєте собі, маловіри, що хліба не взяли? **10** Хиба ще не зрозуміли, та й не памятаєте пяти хлібів п'ятью тисячам, і скільки кошів набрали? **11** Як се не розумієте, що не про хліб я казав вам, остерегатись квасу Фарисейського та Садукеїського? **12** Тоді зрозуміли, що не казав остерегатись квасу хлібного, а науки Фарисейської та Садукеїської. **13** Як же приступив Ісус у сторони Кесарії Филипової, то питав учеників своїх, глаголючи: За кого мають люде мене, Сина

чоловічого? 14 Вони ж сказали: Одні за Йоана Ісуса. 9 І, як сходили вони з гори, нака. зав їм Хрестителя, другі за Ілію, інші ж за Єремію або Ісус, глаголючи: Не кажіть нікому про сю із'яву, аж одного з пророків. 15 Рече до них: Ви ж як кажете? поки Син чоловічий устане з мертвих. 10 І питали хто я? 16 Озвавшись Симон Петр, каже: Ти єси в Него ученики Його кажучи: Що ж се кажутъ Христос, Син Бога живого. 17 І озвавшись Ісус, письменники, що Ілія мусить прийти попереду? 11 рече до него: Блажен єси; Симоне, сину Йонин, бо Ісус же, озвавшись, рече їм: Ілія прийде попереду, тіло й кров не відкрила тобі съого, а Отец мій, і налагодить усе. 12 Я ж глаголю вам: Що Ілія що на небі. 18 Скажу ж і я тобі: Що ти єси Петр, вже прийшов, та й не познали його, а зробили на і на съому камені збудую церкву мою, і ворота йому, що схотіли. Так і Син чоловічий терпіти ме пекельні не подужають її. (Hades g86) 19 І дам я тобі від них. 13 Тоді зрозуміли ученики, що глаголав ключі царства небесного; й що звязкеш на землі, їм про Йоана Хрестителя. 14 І, як прийшли вони буде звязане на небі; а що розвяжкеш на землі, до народу, приступив до Него чоловік, припавши буде розвязане на небі. 20 Тоді наказав ученикам Йому до ніг і говорячи: 15 Господи, помилуй мою своїм, щоб не казали нікому, що Він Ісус Христос. сина; він бо місячник, і тяжко мучить ся: почасту 21 3 того часу почав Ісус виявляти ученикам своїм, бо падає в огонь, і почасту в воду. 16 І привів я що мусить йти в Єрусалим, і багато терпіти од його до учеників Твоїх, та й не змогли вони сцілити старших, та архиєріїв, та письменників, і бути його. 17 Озвав ся ж Ісус і рече: О кодло невірне та вбитим, і встати третього дня. 22 І взявши Його розвратне! Доки буду з вами? доки терпіти му вас? Петр, почав докоряти Йому, кажучи: Пожаль ся Приведіть мені його сюди. 18 І погрозив Йому Ісус і себе, Господи; нехай се не станеть ся Тобі. 23 вийшов з него диявол, і одужав хлопець з того часу. Він же обернувсь і рече до Петра: Геть від мене, 19 Приступивши тоді ученики до Ісуса, сказали на сатано! ти блазниш мене, бо не гадаєш про Боже, самоті: Чом не змогли ми вигнати його? 20 Ісус же а про чоловічє. 24 Рече тоді Ісус ученикам своїм: рече їм: Через невіру вашу, істинно бо глаголю вам: Коли хто хоче йти слідом за мною, нехай відречеть Коли б ви мали віри з зерно горчиці, то сказали б ся себе самого, й візьме хрест свій, та й іде слідом оцій горі: Переїди звідсіля туди; то й перейде; й за мною. 25 Хто бо хоче спасти душу свою, той нічого не буде неможливого вам. 21 Се ж кодло погубить її; хто ж погубить душу свою ради мене, не виходить, як тільки молитвою та постом. 22 Як знайде її. 26 Що бо за користь, чоловікові, хоч би же пробували вони в Галилії, рече до них Ісус: съвіт увесь здобув, а душу свою занапастив? або Син чоловічий буде виданий у руки людям; 23 і що дасть чоловік у замін за душу свою? 27 Прийде вбить Його, а третього дня Він устане. І засудили бо Син чоловічий у славі Отця свого з ангелами вони вельми. 24 Як же прийшли в Капернаум, своїми; та тоді віддасть кожному по ділам його. приступили ті, що данину збирали, до Петра, й 28 Істинно глаголю вам: Єсть діякі між стоячими казали: Чи не дасть ваш учитель данини? 25 Каже: тут, що не вкусять смерти, аж поки побачять Сина Так. І як увійшов у господу, попередив його Ісус, чоловічого, грядущого в царстві своїм. глаголючи: Що ти думаєш, Симоне? з кого! земні царі збирають данину? з своїх синів, чи з чужих?

17 А через шість день бере Ісус Петра, Якова, та Йоана брата його, і веде їх на гору високу окреме, 2 й персобразивсь перед ними: й сяяло лице Його як сонце, а одежа Його стала біла, як съвітло. 3 Коли се явивсь ім Мойсей та Ілія, розмовляючи з Ним. 4 Озвав ся ж Петр, і рече до Ісуса: Господи, добре нам тут бути: коли хочеш, зробимо тут три намети: один Тобі, один Мойсейові, а один Ілії. 5 Ще він говорив, аж ось ясна хмара отінила їх, і ось голос із хмари глаголючий: Се Син мій любий, що я Його вподобав; Його слухайте. 6 Зачувши се ученики, припали лицем до землі, й полякались вельми. 7 І прийшовши Ісус, торкнув іх, і рече: Устаньте й не лякайтесь. 8 Вони ж, не бачили нікого, тільки одного знявши очі свої, не бачили нікого, тільки одного

18 Того часу приступили ученики до Ісуса, кажучи: Хто більший у царстві небесному? 2 І, покликавши Ісус хлопятко до себе, поставив його серед них, з і рече: Істинно глаголю вам: Коли не навернетесь, та не станете як діти, то не ввійдете в царство небесне. 4 Оце ж, хто смирить ся, як хлопятко се, той більший у царстві небесному. 5 І

приймає одно таке хлопятко в ім'я мое, мене приймає. 6 Хто ж зблазнить одного з сих малих,

що вірують у мене, лучче йому, щоб повішено довг. 28 Слуга ж той, вийшовши, знайшов одного з млинове жорно на шию йому, та й утоплено в товаришів своїх, що завинив йому сотню денарійв; глибині морській. 7 Горе съвітові від поблазней! і, вхопивши його, давив, кажучи: Віддай мені, що треба бо прийти поблазням, тільки ж горе тому винен. 29 Упавши тоді товариш його в ноги йому, чоловікові, що через него поблазнь приходить! в благав його, кажучи: Потерпи мені, і все віддам тобі. 30 Він же не схотів, а, відйшовши; укинув його в темницю, поки віддасть довг. 31 Бачивши ж товариші його, що сталось, жалкували вельми, й, пішовши, сказали своєму панові все, що сталось. 32 Тоді, призвавши його пан його, рече йому: Слугу ледачий, увесь довг той простив я тобі, як благав єси мене; 33 чи не слід було й тобі помилувати товариша твого, як і я тебе. помилував? 34 І, із малих сих: глаголю бо вам: Що ангели їх на небі розгнівивши пан його; передав його мучителям, по всяч час бачять лице Отця мого небесного. 11 аж поки віддасть увесь довг йому. 35 Так і Отець Син бо чоловічий прийшов спасати загублене. 12 мій небесний робити ме вам, як не прощати мете Як вам здається ся? коли буде в якого чоловіка сотня овечок, та заблудить одна з них, чи не покине він їх.

13 дев'ятьдесят і дев'ять, та не під йде в гори, й не шукати ме заблудної? 13 І коли доведеться знайти її, істинно глаголю вам, що веселити ся над нею більше, ніж над дев'ятьдесят і дев'ятьма, що не заблудили. 14 Так нема волі перед Отцем вашим, що на небі, щоб загинув один із сих малих. 15 Коли ж погрішить проти тебе брат твій, йди й обличи його між тобою й ним самим. Коли послухає тебе, здобув єси брата твого; 16 коли ж не послухає, візьми з собою ще одного або двох, щоб при устах двох съвідків, або трьох, стало кожне слово. 17 Коли ж не послухає їх, скажи церкві. Коли ж і церкви не послухає, нехай буде тобі, як поганин і митник. 18 Істинно глаголю вам: Що звяжете на землі, буде звязане на небі; а що розвяжете на землі, буде розвязане на небі. 19 Знов глаголю вам: Що коли двоє з вас згодяться на землі про всяку річ, якої просити муть, станеться їм від Отця мого, що на небі. 20 Де бо двоє або троє зберуться в ім'я мое, там я посеред них. 21 Приступивши тоді Петр до Него, рече: Господи, скільки раз грішти ме проти мене брат мій, і я прощати му йому? до семи раз? 22 Рече йому Ісус: Не кажу тобі: До семи раз, а: До сімдесят раз семи. 23 Тим же то уподобилось царство небесне чоловіку цареві, що схотів узяти перелік од слуг своїх. 24 Як же почав брати, приведено йому одного, що завинив йому десять тисяч талантів. 25 Як же не мав він, що віддати, звелів пан його продати його, й жінку його, й дітей, і все що мав, та й віддати. 26 Упавши тоді слуга, поклонився йому, кажучи: Пане, потерпи мені, а все тобі віддам. 27 Змилосердився ж пан слуги того, відпустив його, й простив йому

19 І сталося, як скінчив Ісус ці слова, вийшов він з Галилеї, і прийшов у границі Юдейські, за Йорданом. 2 І йшло слідом за Ним пребагато народу, й вигоїв їх там. 3 приступили до Него Фарисеї, спокушуючи його, й кажучи йому: Чи годить ся чоловікові розводитись із, жінкою своєю за всяку вину? 4 Він же, озвавшись, рече їм: Хиба ви не читали, що хто втворив у почині, - чоловіком і жінкою втворив їх? 5 І рече: Тому чоловік покине батька й матір та пригорнеться до жінки своєї, й будуть у двох тіло одно; 6 так що вже не двое, а тіло одно. Оце ж, що Бог злучив, чоловік нехай не розлуче. 7 Кажуть вони йому: На що ж звелів Мойсей давати розвідний лист і розводитись із нею? 8 Рече їм: Мойсей задля жорстокости сердець ваших дозволив вам розводитись із жінками вашими; у почині ж не було так. 9 Глаголю ж вам: Хто розведеться з жінкою своєю - хиба за перелюб - та ожениться з іншою, робить перелюб; і хто з розвідкою оженить ся робить перелюб. 10 Кажуть йому ученики його: Коли така справа чоловіка з жінкою, то не добре женитись. 11 Він же рече їм: Не всі зміщають слово се, а кому дано. 12 Єсть бо скопці, що з утроби матерної родились так; і в скопці, що скопились од людей; і в скопці, що скопили себе задля царства небесного. Хто може змістити, нехай містить. 13 Тоді поприводили до Него діток, щоб положив руки на них, та помолився; ученики ж заказували їм. 14 Ісус же рече: Пустіть діток, не з'упиняйте їх прийти до мене, бо таких царство небесне. 15 І, положивши руки на них, пішов звідтіля. 16 І ось

один, приступивши, каже Йому: Учителю благий, робітників, та роздай їм нагороду, почавши від що доброго робити мені, щоб мати життя вічне? останніх аж до первих. 9 І прийшовши ті, що (aiōnios g166) 17 Він же рече до Него: Чого ти звеш коло одинадцятої години, взяли по денарію. 10 мене благим? ніхто не благий, тільки один. Бог. Прийшовши ж перші, думали, що більше візьмуть; Коли ж бажаєш увійти в життя, держи заповіді. 18 та взяли й вони по денарію. 11 І взявші вони, Каже до Него: Которі? Ісус же рече: Оці: Не вбивай, нарекали на господаря, 12 говорячи: Що сі останні Не роби перелюбу, Не крадь. Не съвідкуй криво; 19 одну годину робили, й зрівняв єси іх із нами, що Поважай батька твого й матір, і: Люби більжнього зносили тяготу дня і спеку. 13 Він же, озвавшись, твого, як себе самого. 20 Каже Йому молодець: рече одному з них: Друже, не кривіжу тебе; хиба Все се хоронив я з малку мого; чого ще не достає не за денарія згодив ся єси зо мною? 14 Візьми мені? 21 Рече до него Ісус: Коли хочеш бути своє, та й іди: я ж хочу й съому останньому дати, звершений, іди продай, що маєш, і дай убогим, а що й тобі. 15 Хиба ж не вільно мені робити, що мати меш скарб на небі; і приходить, та й іди слідом хочу, з добром моїм? Чи того твоє око лихе, що за мною. 22 Як же почув молодець се слово, я добрій? 16 Так будуть останні перві, а перві одійшов засмутившись; бо мав достатки велики. останні: багато бо званих, мало ж вибраних. 17 І, 23 Ісус же рече до учеників своїх: Істино глаголю йдучи Ісус у Єрусалим, узяв дванадцять учеників вам: Що тяжко багатому ввійти в царство небесне. на самоту в дорозі, й рече до них: 18 Оце ми 24 Знов же глаголю вам: Легше верблюдові кріз йдемо в Єрусалим; і буде виданий Син чоловічий ушко голки пройти, ніж багатому в царство Боже архісреям, та письменникам, і осудять вони Його ввійти. 25 Почувши ж ученики Його, дивувались на смерть; 19 і видадуть Його поганам, щоб з Него вельми, кажучи: Хто ж зможе спасти ся? 26 Ісус насыміхались, та били, та розпяли, а третього ж же, глянувши, рече їм: У людей се не можливе, у дня він воскресне. 20 Тоді приступила до Него мати Бога ж все можливе. 27 Озвавсь тоді Петр і каже синів Зеведеїв із синами своїми, кланяючись та до Него: Ось ми покинули все, та й пішди слідом просіячи чогось у Него. 21 Він же рече до неї: Чого за Тобою; що ж буде нам? 28 Ісус же рече до них: хочеш? Каже вона до Него: Скажи, щоб сиділи оці Істино глаголю вам: Що ви, пішовши слідом за два сини мої, один по правиці Твоїй, а другий по мною, у новонастянні, як сяде Син чоловічий на лівці у царстві Твоєму. 22 Озвав ся ж Ісус і рече; престолії слави своєї, сядете також на дванадцять Не знаєте, чого просите. Чи зможете ви пити чашу, престолах, судячи дванадцять родів Ізраїлевих. 29 яку я пити му, й хреститись хрещеннем, яким я I кожен, хто покинув доми, або братів, або сестер, хрещусь? Кажуть Йому: Зможемо. 23 І рече до них: або батька, або матір, або жінку, або дітей, або Ви то чашу мою пити мете, й хрещеннем, яким я поля, задля імя мого, в сотеро прийме, й життє хрещусь, хреститиметься; тільки ж, щоб вам сидіти вічне осягне. (aiōnios g166) 30 Тільки ж многі перві по правиці в мене й по лівці в мене, се не єсть будуть останні, а останні - перви.

20 Подібне бо царство небесне чоловіку господареві, що вийшов рано вранці наймати робітників у виноградник свій. 2 І, згодившись із робітниками по денарію на день, післав їх у виноградник свій. 3 І, вийшовши коло третьої години, побачив виших, що стояли на торгу без діла, 4 і рече до них: Ідіть і ви у виноградник, і що буде право, дам вам. Вони й пійшли. 5 Вийшовши знов коло шостої і девятої години, зробив так само. 6 Вийшовши ж коло одинадцятої години, знайшов інших, що стояли без діла, 7 і рече до них: Чого тут стоїте увесь день без діла? 7 Кажуть вони Йому: Бо ніхто не найняв нас. Рече він їм: Ідіть і ви в виноградник, і що буде право, одержите. 8 Як же настав вечір, рече пан виноградника доморядників своєму: Поклич

князі панують над ними, й велики управлюють ними. 26 Не так же буде в вас: ні, хто хоче бути великим між вами, нехай буде вам слугою; 27 і хто хоче між вами бути першим, нехай вам буде рабом, 28 як Син чоловічий не прийшов, щоб служено Йому, а служити, й дати душу свою яко викуп за многих. 29 І я виходили вони з Еріхона, йшло слідом за Ним багато народу 30 І ось двоє сліпих, що сиділи над шляхом, почувши, що Ісус переходить, кричали, кажучи: Помилуй нас, Господи, сину Давидів. 31 Народ же сварився на них, щоб мовчали; а вони ще більш кричали, кажучи: Помилуй нас, Господи, сину Давидів. 32 І, зупинившись Ісус, покликав іх, і рече: Що хочете, щоб зробив вам? 33 Кажуть Йому: Господи, щоб очі наші відкрились. 34 Вмілосердив

ся ж Ісус, і доторкнувсь очей їх, і зараз прозріли очі їх, і пішли вони слідом за Ним.

21 А як зближались до Єрусалиму, й прийшли в Витфагію, до гори Олівної, послав тоді Ісус двох учеників, 2 глаголючи їм: Ідіть у село, що перед вами, і зараз знайдете ослицю, привязану й осля з нею; одвязавши, приведіть мені. 3 і коли хто вам казати ме що, скажіть: Що Господеві треба їх; зараз же відпустить їх. 4 Се ж усе сталося, щоб справдилось, що промовив пророк, глаголючи: 5 Скажіть дочці Сіонській: Ось цар твій іде до тебе, тихий, сидячи на ослі й на осляті, синові підяремної. 6 Пійшовши ж ученики, винили, як звелів їм Ісус, 7 і привели ослицю і осля, й положили на них одежу свою, та й посадили Його верх неї. 8 Пребагато ж народу простилиали одежу свою по дорозі; інші ж різали вітте з дерева і встилиали дорогу. 9 Народ же, що йшов попереду й позаду, покликував, говорячи: Осанна синууу Благословен грядущий в ім'я Господнє; Осанна на вишинах. 10 А як увійшов Він у Єрусалим здвигнувшись увесь город, говорячи: Хто се такий? 11 Народ же казав: Се Ісус, пророк із Назарета Галилейського. 12 і прийшов Ісус у церкву Божу, й повіганив усіх, що продавали да торгували в церкві, й поперевертав столи в міньяльників, і ослони в тих, що продавали голуби; 13 і рече до них: Писано: Дом мій дом молитви звати меться; ви ж його зробили вертепом розбійників. 14 і приходили до Него в церкві сліпі й криві, і сціляв їх. 15 Бачивши ж архієреї та письменники чудеса, що Він робив, і хлопята, що покликували в церкві, й казали: Осанна сину Давидовому, розлютувались, 16 і казали до Него: Чи чуєш, що оці кажуть? Ісус же рече їм: Так. Хиба ви ніколи не читали: Що з уст немовляток і сусізів вирядив єси хвалу? 17 і, покинувши їх, вийшов остронь із города в Витанію, й пробував там. 18 Уранці ж, вертаючись у город, зголоднів. 19 і, побачивши одну смоківницю на дорозі, прийшов до неї, і нічого не знайшов на ній, тільки саме листе, і рече до неї: Щоб ніколи з тебе овощу не було до віку. і зараз усохла смоківниця. (aіon g165) 20 і бачивши ученики Його, здивувались, кажучи: Як зараз усохла смоківниця! 21 Ісус же, озвавшись, рече до них: Істино глаголю вам: Коли б ви мали віру й не сумнились, ви б не тільки се смоківниці зробили, а коли б і сій горі сказали: Двигнись і кинь ся в море; станеться; 22 і все, чого ви просити мете в молитві, віруючи, одержите. 23 А як прийшов Він у церкву,

поприходили до Него, навчаючого, архиєреї та старші людські, кажучи: Якою властю робиш се? й хто дав тобі сю вдасть? 24 Ісус же, озвавшись, рече їм: Поспитаю вас і я про одну річ, про которую як скажете мені, то й я скажу вам, якою властю се роблю. 25 Хрещеніе Іоанове звідкіля було: з неба, чи від людей? Вони ж міркували собі, говорячи: Коли скажемо: З неба, то скаже нам: Чом же ви не вірували йому? 26 коли ж скажемо: Від людей, то боїмо ся народу; всі бо мають Йоана за пророка. 27 і, озвавшись, сказали Ісусові: Не знаємо. Рече їм і Він: То й я не скажу вам, якою властю се роблю. 28 Ви ж як думаете? Чоловік мав двоє дітей; і, прийшовши до одного, рече: Дитино, йди сьогодні роби в винограднику моїм. 29 Він же, озвавшись, сказав: Не хочу; опісля ж, одумавшись, пійшов. 30 і, прийшовши до другого, рече так само. Він же, озвавшись, сказав: Ійду, Господи; та й не пійшов. 31 Которий з двох увілив волю отця? Кажуть вони до Него: Первий. Рече їм Ісус: Істино глаголю вам: Що митники та блудниці попередять вас у царство Боже, 32 Прийшов бо Йоан до вас дорогою правди, й не вірували йому; митники ж та блудниці вірували йому; ви ж, бачивши, не одумались навпослі, щоб вірувати йому. 33 Іншої приповіті послухайте: Був один чоловік господар, що насадив виноградник, і обгородив його тином, і викопав у йому винотоку, й збудував башту, й віддав його виноградарям, та й від'їхав. 34 Як же наблизила ся пора овощу, післав він слуги свої до виноградарів узяти овощі його. 35 і, взявши виноградарі слуг його, одного побили, другого вбили, іншого ж укаменували. 36 Знов піslав він інші слуги, більш ніж перше, й зробили їм так само. 37 На останок же піslав до них сина свого, кажучи: Посоромлять ся сина моого. 38 Виноградарі ж, побачивши сина, казали між собою: Се наслідник: ходімо вбємо його, та й заберемо насліддє його. 39 і, взявши його, вивели геть з виноградника, та й убили. 40 Як же прийде пан виноградника, то що зробить він виноградарям тим? 41 Кажуть вони до Него: Лютих люто погубить їх, а виноградник оддасть іншим виноградарям, що віддавати муть йому овощ пори своєї. 42 Рече до них Ісус: Хиба ніколи не читали в писаннях: Камінь, що відкинули будівничі, сей став ся головою утла. Від Господа стало ся се, й дивне воно в очах наших? 43 Тим я глаголю вам: Що відніметь ся од вас царство Боже, й дастъ ся народові, що робити ме овощі його. 44 і хто впаде на сей камінь, розіб'ється ся; на кого ж він упаде, роздавить того. 45 і вислухавши архиєреї та

Фарисеї приповісти його, догадались, що про них говорить. 46 І, шукаючи вхопити Його, спасувалися народу; бо мав Його за пророка. брат, і третій аж до семого. 27 Опісля ж усіх умерла й жінка. 28 Оце ж у воскресенню кому з сімох буде вона жінкою? всі бо мали її. 29 Озвав ся ж Ісус і

22 I, озвавшись Ісус, знов промовив до них приповістями, глаголючи: 2 Уподобилось царство небесне чоловіку цареві, що нарядив весілле синові своєму; з і післав слуги свої кликати запрошених на весілле; і не схотіли прийти. 4 Знов післав інші слуги, говорячи: Скажіть запрошеним: Ось Я обід мій наготовив; воли мої й годоване побито, і все налагоджене; ідти на весілле. 5 Вони ж, занехавши, пійшли собі, один на хутір, другий до свого торгу; 6 а останні, взявші слуг його, знущались із них, та й повбивали. 7 Цар же, почувши, прогнівив ся, й піславши військо своє, вигубив тих розбішак, і запалив город їх. 8 Рече тоді до слуг своїх: Весілле налагоджене, запрошені ж не були достойні. 9 І їдіть же на російні шляхи, й кого знайдете, запрошуйте на весілле. 10 I вийшовши слуги ті на шляхи, зібрали всіх, кого знайшли, й лихих і добрих; і було весілле повне гостей. 11 Цар же, вийшовши подивитись на гості, побачив там чоловіка, не одягненого у весільню одіжку; 12 і рече до него: Друже, як се увійшов єси сюди, не мавши весільної одежі? Він же мовчав, 13 Рече тоді цар до слуг: Звяжавши йому ноги й руки, візьміть його й викиньте в темряву надвірно; там буде плач і скрепотаннє зубів. 14 Багато бо званих, мало ж вибраних. 15 Тоді пійшли Фарисеї,

і радили раду, як би піймати Його на слові. 16 І висилають до Него учеників своїх з Іродиями, говорячи: Учителю, знаємо, що ти правдивий всі, й на путь Божий правдою наставляєш, і ні про кого не дбаєш; бо не дивишся на лицє людей. 17 Скажи ж тепер нам: Як тобі здається ся? годить ся давати данину кесареві, чи ні? 18 Постеріг же Ісус лукавство їх, і рече: Що ви мене спокутуєте, лицеміри? 19 Покажіть мені гріш податковий. Вони ж принесли йому денарія. 20 І рече до них: Чиє обличче се й надпись? 21 Кажуть йому: Кесареве. Тоді рече до них: Віддайте ж кесареве кесареві, а Боже Богові. 22 І, вислухавши, здивувались, і, лишивши Його, пішли. 23 Того ж дня приступили до Него Садукеї, що кажуть: нема воскресення, і питали Його, 24 говорячи: Учителю, Мойсей сказав: Коли хто вмре, не мавши дітей, то нехай брат його оженить ся з жінкою його, й воскресить насіннє братові своєму. 25 Було ж у нас сім братів; і перший, оженившись, умер, і, не мавши васіння, покинув жінку свою братові своєму; 26 так само й другий

брат, і третій аж до самого. 27 Опісля ж усіх умерла й жінка. 28 Оце ж у воскресенню кому з сімох буде вона жінкою? всі бо мали її. 29 Озвав ся ж Ісус і рече до них: Помиляєтесь ви, не знаючи писання ані сили Божої. 30 Бо в воскресенню не женяться ні віддають ся, а будуть як ангели Божі на небі. 31 Про воскресенне ж мертвих хіба не читали, що сказано вам од Бога, глаголючого: 32 Я Бог Авраамів, і Бог Ісааків, і Бог Яковів? Не есть Бог Богом мертвих, а живих. 33 І, слухаючи народ, дивував ся наукою Його. 34 Фарисеї ж, почувши, що Вів примусив Садукеїв мовчати, зібрались ради того. 35 І спітав один з них, учитель закону, спокушуючи Його й кажучи: 36 Учителю, корота заповідь велика в законі? 37 Ісус же рече Йому: Люби Господа Бога твого всім серцем твоїм, і всею душою твоею, і всею думкою твоею. 38 Се перва й велика заповідь. 39 Друга ж подібна їй: Люби близьнього твого, як себе самого. 40 На сих двох заповідях увесь закон і пророки стоять. 41 Як же зібралися Фарисеї, питав їх Ісус, 42 глаголючи: Що ви думаете про Христа? чий Він син? Кажуть Йому: Давидів. 43 Рече Він до них: Як же се Давид зве Його в дусі Господом, говорячи: 44 Рече Господь Господеві моєму: Сиди по правиці в мене, доки положу ворогів Твоїх підніжком ніг твоїх? 45 Коли ж Давид зве Його Господом, то як же Він син Йому? 46 І ніхто не з'умів Йому відказати ні слова, й ніхто з того часу не важив ся питати Його ніколи.

23 Рече тоді Ісус до народу, та до учеників своїх: 2 глаголючи: На Мойсейових сідалищах посідали письменники та Фарисеї. 3 Тим усе, що скажуть вам держати, держк'я і робіть; по ділам же їх не робіть: говорять бо, й не роблять. 4 Вяжуть бо тяжкі оберемки, що важко носити, й кладуть людям на плечі; самі ж і пальцем своїм не хочуть двигнути їх. 5 Усі ж діла свої роблять, щоб бачили їх люде: ширять Філактерії свої, й побільшують поли в одежі своїй, 6 і люблять перші місця на бенкетах, і перші сідання по школах, 7 і витання на торгах, і щоб звали їх люде: Учителю, учителю. 8 Ви ж не зовійт ся учителями, один бо ваш учитель - Христос; усі ж ви брати. 9 І отця не звійт собі на землі, один бо Отець у вас, що на небі. 10 І не звійт ся наставниками, один бо в вас наставник - Христос. 11 Більшій же між вами нехай буде вам слугою. 12 Хто ж нести меть ся вгору, принизит ся, а хто принизить ся, пійде вгору. 13 Горе ж вам, письменники та Фарисеї, лицеміри! що зачиняєте царство небесне перед людми; ви

бо не входите, й тих, що входять, не пускаєте се. 37 Єрусалиме, Єрусалиме, що повбивав єssi ввійти. 14 Горе вам, письменники та Фарисеї, пророків, і покаменував посланих до тебе! скільки раз хотів я зібрати дітей твоїх, як курка збирав курчат своїх під крила, й не схочіли! 38 Оце ж оставляєтъ ся вам дом ваш пустий. 39 Глаголю бо вам: Не побачите мене від нині, аж поки скажете: Благословенуу в ім'я Господне!

пекла, удвоє гіршим вас. (Geenna g1067) 16 Горе вам, проводірі сліпі, що кажете: Хто клясти меть ся церквою, нічого; хто ж покленеть ся золотом Церковним, винуватий! 17 Дурні й сліпі: що бо більше: золото, чи церква, що осъячує золото? 18 І: Хто клясти меть ся жертівнею, нічого, хто ж покленеть ся даром, що на нім, винуватий. 19 Дурні й сліпі: що бо більше: дар, ѹй жертівня, що осъячує дар? 20 Оце ж, хто кленеть ся жертівнею, кленеть ся нею і всім, що зверху неї. 21 І хто кленеть ся церквою, кленеть ся нею й тим, що живе в ній. 22 І хто кленеть ся небом, кленеть ся престолом Божим і тим, хто сидить на нім. 23 Горе вам, письменники та Фарисеї, лицеміри! що даєте десятину з мяти, й кропу, й кмину, а залишили важніше в законі: суд, і милості, і віру. Се повинні були робити, да й того не залишати. 24 Проводірі сліпі, що відіцдужуєте комара, верблюда ж глитаєте. 25 Горе вам, письменники та Фарисеї, лицеміри! що очищаєте зверху чашу й блюдо, у середині ж повні вони здирства та неправди. 26 Фарисею сліпий, очисти перш середину чаши й блюда, щоб і верх їх став ся чистий. 27 Горе вам, письменники та Фарисеї, лицеміри! що подобитесь гробам побіляним, що зверху являють ся гарними, в середині ж повні кісток мертвих і всякої нечисті. 28 Так і ви зверху являєтесь людям праведні, в середині ж повні лицемірства та беззаконня. 29 Горе вам, письменники та Фарисеї, лицеміри! що будуєте гроби пророків та украшаєте памятники праведників, 30 і мовляєте: Коли б ми були за часів батьків наших, не були б спільніками їх у крові пророків. 31 Сим же съвідкуєте самі на себе, що ви сини тих, що вбивали пророків. 32 І ви доповнійте міру батьків ваших. 33 Змії, кодло гадюче, як утічете від суду пекельного? (Geenna g1067) 34 Тим же то ось я посилаю до вас пророків, і мудріців, і письменників, і одних з них повбиваєте та порозпинаєте, а інших бити мете по школах ваших, та гонити мете від города в город: 35 щоб упала на вас уся кров праведна, пролита на землі від крові Авеля праведного до крові Захарії, сина Варахінного, що вбили ви між церквою й жертівнею. 36 Істино глаголю вам: Все те прийде на кодло

24 І, вийшовши Ісус, пішов із церкви; і приступили ученики його, показати Йому будівлю церковну. 2 Ісус же рече їм: Чи бачите се все? Істино глаголю вам: Не зостанеть ся тут камінь на камені, щоб не зруйновано. 3 Як же сидів на горі Олівній, поприходили до Него ученики самоюто, кажучи: Скажи нам, коли се буде? Й який знак Твого приходу й кінця съвіту? (aiōn g165) 4 І озвавшись Ісус, рече їм: Гледіть, щоб хто не звів вас. 5 Багато бо приходить ме в ім'я моє, кажучи: Я Христос; і зведуть многих. 6 Чути мете ж про воини й чутки воєнні; глядіть же, не тривожтесь; мусить бо все статись, та се ще не конець. 7 Бо встане народ на народ і царство на царство, й буде голоднеча, й помір, і трус по місцях. 8 Все ж се почин горя. 9 Тоді видавати муть вас на муки, й вбивати муть вас; і зненавидять вас усі народи задля ім'я моого. 10 І тоді поблазнять ся многі, й видавати муть одно одного, й ненавидіти муть одно одного. 11 І багато лжепророків устане, й введуть многих. 12 І задля намногоного беззаконня, прохолоне любовь многих. 13 Хто ж видерхтить до останку, той спасеть ся. 14 І проповідувати меть ся евангелия царства по всій вселеній на съвідкуваннє всім народам; і тоді прийде конець. 15 Оце ж, як побачите гидоту спустіння, що сказав Даниїл пророк стоячу на місці съвіту (хто читав нехай розуміє), 16 тоді, хто в Юдеї, нехай втікає на гори; 17 хто на криші, нехай не влазить узяти що з хати своєї; 18 і хто в полі, нехай не вертаєтъ ся назад узяти одежу свою. 19 Горе ж важким і годуючим під той час! 20 Моліть ся ж, щоб не довелось вам утікати зимою, ані в суботу: 21 буде бо тоді муга велика, якої не було від настання съвіту до цього часу, й не буде. 22 І коли б тих днів не вкорочено, то жодне б тіло не спасло ся; тільки ж задля вибраних укорочені будуть дні тій. 23 Тоді, коли хто вам скаже: Дивись, ось Христос, або онде; не йміть віри. 24 Устануть бо лжехристи й лжепророки, й давати муть ознаки велики й дива, щоб, коди можна, звести й вибраних. 25 Оце ж наперед сказав я вам. 26 Коли ж скажуть вам: Ось він у пустині; не виходьте; Ось він у коморах; не дімайте віри. 27 Бо, як близькавка

виходить зі сходу та сяє аж до заходу, так буде свої, не взяли з собою олії. 4 Розумні ж узяли й прихід Сина чоловічого. 28 Де бо є труп, там олії в пляшечки свої з каганцями своїми. 5 Як же збирати муть ся вірли. 29 І зараз після горя днів жених барив ся, задрімали всі, та й поснули. 6 О тих сонце померкне, й місяць не давати ме съвітла півночі ж постав крик: Ось жених йде; виходите свого, й зорі попадають із неба, й сили небесні назустріч йому! 7 Тоді повставали всі дівчата тиї, захитають ся. 30 І тоді явить ся ознака Сина та й украсили каганці свої. 8 Необачні ж казали чоловічого на небі; й тоді заголосять усі роди до розумних: Дайте нам олії вашої, бо каганці землі, і побачять Сина чоловічого, грядущого на наші гаснути. 9 Відказали ж розумні, говорячи: хмарах небесних із силою й славою великою. 31 І Щоб не стало нам і вам; а йдіть лучче до тих, що пішли він ангели свої з голосним гуком трубним, і продають, та. й купіть собі. 10 Як же йшли вони позирають вони вибраних його від чотирох вітрів, купувати, пришов жених; і що були готові, увійшли од кінців неба до кінців його. 32 Від смоківниці з ним на весіллі; і засинено двері. 11 Опісля ж ж навчтіть ся приповісти: Коли вже вітте її стане приходить і другі дівчата, та й кажуть: Господи, мягке й пустить листе, знайте, що близько літо. Господи, відчини нам. 12 Він же, озвавшись, рече: 33 Так само й ви: як оце все побачите, відайте, Істино глаголю вам: Не знаю вас. 13 Отим же то що близько під дверима. 34 Істино глаголю вам: пильнуйте, бо не знаєте дня, ні години, коди Син Не перейде рід сей, як усе тес становить ся. 35 чоловічий прийде. 14 Бо, як чоловік, від'їджаючи, Небо й земля перейде, слова ж мої не перейдуть. прикликав слуги свої, і передав їм достатки свої, 15 36 Про день же той і годину ніхто не знає, ні і одному дав пять талантів, другому два, іншому ж ангели небесні, тільки сам Отець мій. 37 Як же один, кожному по його сназі, та й відіхав зараз. 16 дні Ноєві, так буде й прихід Сина чоловічого. 38 Пійшовши ж той, що взяв пять талантів, орудував Бо, як буди за днів перед потопом, що їли, й ними, й придбав других пять талантів. 17 Так само пили, женились, і віддавались, аж до дня, коли й той, що два, придбав і він других два. 18 Той увійшов Ной у ковчег, 39 та й не знали, аж прийшла же, що взяв один, пійшовши, закопав у землю, і повідь і позносила всіх; так буде й прихід Сина сховав срібло пана свого. 19 По довгому ж часу, чоловічого. 40 Тоді буде двоє в полі; один візьметь приходить пан слуг тих, і бере перелік із них. 20 І, ся, а один зоставить ся. 41 Дві молоти муть на приступивши той, що взяв пять талантів, приніс і жорнах; одна візьметь ся, а одна зоставить ся. 42 других пять талантів, говорячи; Пане, пять талантів Ото ж пильнуйте, бо не знаєте, котою години мені передав еси; ось других пять талантів придбав Господь ваш прийде. 43 Се ж відайте, що коли б я ними. 21 Рече ж до него пан його: Гаразд, слуго господар знав, у яку сторожу прийде злодій, то добрий і вірний: у малому був еси вірен, над пильнував би, та й не попустив би підкопати хати многим поставлю тебе. Увійди в радоші пана твого. своєї. 44 Тим же й ви будьте готові; бо тієї години, 22 Приступивши ж і той, що взяв два таланти, як і не думаете, Син чоловічий прийде. 45 Який сказав: Пане, два таланти мені передав еси; ось єсть вірний слуга й розумний, що поставив пан других два таланти придбав я ними. 23 Рече до його над челядю свою, щоб роздавав й харч у него пан його: Гаразд, слуго добрий і вірний: у пору? 46 Щасливий той слуга, котрого, прийшовши малому був еси вірен, над многим поставлю тебе. пан його, застане, що робить так. 47 Істино глаголю Увійди в радоші пана твого. 24 Приступивши ж і вам: Що поставить його над усім добром своїм. 48 той, що взяв один талант, сказав: Пане, знав я А котрій лукавий слуга казати ме в серці своїм: тебе, що жорстокий еси чоловік, що жнеш, де не Забарити ся мій пан прийти, 49 та й зажне бити сіяв, і збираеш, де не розсипав; 25 і, злякавшись, своїх товаришів, та їсти й пити з пияницями; 50 та пійшов та сховав твій талант у землі. Оце ж маєш прийде пан того слуги дня, якого не сподіваєш ся, твоє. 26 Озвав ся ж пан його й рече до него: і години, якої не відав, 51 та й відлучить його, й Лукавий слуга й лінівий, знав еси, що жну, де не долю його з лицемірами положить; там буде плач і сіяв, і збираю, де не розсипав: 27 так треба було скретоганнє зубів.

25 Тоді уподобить ся царство небесне десяти дівчатам, що, взявші каганці свої, вийшли назустріч женихові. 2 Пять же були з них розумні, а пять необачні. 3 Котрі необачні, взявші каганці

оддати срібло мое міньяльникам, і, прийшовши, взяв би я свое з лихвою. 28 Візьміть же від него талант, та дайте тому, що має десять талантів. 29 Кожному бо маючому всюдидасть ся, і надто мати ме; у немаючого ж, і що має, візьметь ся від него. 30 І викинте слугу нікчесного у темряву надвірно:

там буде плач і скреготаннє зубів. 31 Як же прийде Син чоловічий у славі своїй, і всі съвяті ангели з жінку? діло бо добрє вчинила на мені. 11 Всякого ним, тоді сяде він на престолі слави своєї; 32 і бо часу маєте вбогих із собою, мене ж не всякого зберуть ся перед него всі народи; Й відлучить він їх часу маєте. 12 Зливши бо вона миро се на тіло мое одних од других, як пастух одлучує овець од козлів; на погребеннє мое зробила. 13 Істинно глаголю вам: 33 і поставить овець по правиці в себе, а козлів по Де б ні проповідувалась євангелія ся по всьому лівіці. 34 Тоді скаже царь тим, що по правиці в съвіту, казати меть ся й те, що зробила оця, на него: Прийдіть, благословенні Отця моого, осягніть спомин її. 14 Тоді, пішовши один з дванайцятьох, царство, приготовлене вам од основання съвіту. 35 на ім'я Юда Іскароцький, до архиєреїв, 15 каже: Бо я голодував, а ви дали мені їсти; жаждував, і Що хочете дати мені, а я вам видам Його? Вони ж напоїли мене; був чуженицею, і прийняли мене; 36 поставили йому трийцять срібняків. 16 І з того часу нагий, і з'одягли мене; недугував, і одвідали мене; шукав нагоди, щоб Його видати. 17 У перший же був у темниці, і прийшли до мене. 37 Озвуть ся тоді день опрісночний приступили ученики до Ісуса, до него праведні, кажучи: Господи, коли ми бачили кажучи Йому: Де хочеш, щоб приготовили Тобі тебе голодного, та й накормили? або і жадного, та їсти пасху? 18 Він же рече: Йдіть у город до й напоїли? 38 Коли ж бачили тебе чуженицею, та й оттакого, та скажіть йому: Учитель рече: Час прийняли? або нагим, та й з'одягли? 39 Коли ж мій близько; у тебе зроблю пасху з учениками бачили тебе недужим або в темниці, та й прийшли моїми. 19 І зробили ученики, як повелів їм Ісус; до тебе? 40 І озвавшись цар, промовить до них: і приготовили пасху. 20 Як же настав вечір, сів Істинно глаголю вам; Скільки раз ви чинили се Він за столом із дванайцятьма. 21 І, як вони їли, одному зих братів моїх найменших, мені чинили. рече: Істинно глаголю вам, що один з вас зрадить 41 Тоді скаже він і до тих, що по лівіці: Ідіть од мене. 22 І, засумівши тяжко, почали говорити до мене, прокляти, ув огонь вічний, приготовлений Него кожен з них: Аже ж не я, Господи? 23 Він дияволові та ангелам Його: (αἴσπιος g166) 42 бо я же, озвавшись, рече: Хто вмочає зо мною руку в голодував, і не дали ви мені їсти; жаждував, і не миску, той зрадить мене. 24 Син чоловічий іде, як напоїли мене; 43 був чуженицею, і не прийняли писано про Него; горе ж чоловікові тому, що Сина мене; нагим, і не з'одягли мене; недужим і в чоловічого зрадити! Добре було б йому, коли б не темниці, і не одвідали мене. 44 Тоді озвуть ся родив ся чоловік той. 25 Озвав ся ж Юда, зрадник до него й сі, кажучи: Господи, коли ми бачили Його, й каже: Аже ж не я, учителью? Рече до него: тебе голодного, або жадного, або чуженицею, Ти сказав еси. 26 Як же вони їли, взявши Ісус хліб і або нагого, або недужого, або в темниці, та й поблагословивши, ламав, і давав ученикам, і рече: не послужили тобі? 45 Озветь ся тоді до них і промовить, глаголючи: Істинно глаголю вам: Скільки раз не чинили ви сього одному зих найменших, і мені не чинили. 46 І пійдуть сі на вічні муки, а праведні на життє вічне. (αἴσπιος g166)

26 І сталося, як скінчив Ісус, усі ці слова, рече до учеників своїх: 2 Ви знаєте, що через два дні буде пасха, й Сина чоловічого видадуть на розпяття. 3 Тоді зібрались архиєреї, та письменники, та старші людські у двір до архиєрея, на прізвище Каяфи, 4 і радились, щоб узяти Ісуса підступом і вбити. 5 Та казали: Тільки не в съвято, щоб не було бучі між народом. 6 Як же був Ісус у Витанії в господі в Симона прокаженого, 7 приступила да Него жінка, маючи посудинку предорогою мира, та й злила на голову Йому, як сидів за столом. 8 Побачивши ж ученики Його, сердились, кажучи: На що така втракта? 9 Можна бо було се миро продати дорого та дати вбогим.

10 Зрозумівши ж Ісус, рече до них: що ви смутите Син чоловічий у славі своїй, і всі съвяті ангели з жінку? діло бо добрє вчинила на мені. 11 Всякого ним, тоді сяде він на престолі слави своєї; 12 і бо часу маєте вбогих із собою, мене ж не всякого зберуть ся перед него всі народи; Й відлучить він їх часу маєте. 13 Зливши бо вона миро се на тіло мое одних од других, як пастух одлучує овець од козлів; на погребеннє мое зробила. 14 Істинно глаголю вам: 15 і поставить овець по правиці в себе, а козлів по Де б ні проповідувалась євангелія ся по всьому лівіці. 16 Тоді скаже царь тим, що по правиці в съвіту, казати меть ся й те, що зробила оця, на него: Прийдіть, благословенні Отця моого, осягніть спомин її. 17 Він же рече: Йдіть у город до й напоїли? 18 Коли ж бачили тебе чуженицею, та й оттакого, та скажіть йому: Учитель рече: Час прийняли? або нагим, та й з'одягли? 19 Коли ж мій близько; у тебе зроблю пасху з учениками бачили тебе недужим або в темниці, та й прийшли моїми. 20 Як же настав вечір, сів Істинно глаголю вам; Скільки раз ви чинили се Він за столом із дванайцятьма. 21 І, як вони їли, одному зих братів моїх найменших, мені чинили. рече: Істинно глаголю вам, що один з вас зрадить 22 Тоді скаже він і до тих, що по лівіці: Ідіть од мене. 23 Він же рече: Аже ж не я, Господи? 24 Він дияволові та ангелам Його: (αἴσπιος g166) 25 Озвав ся ж Юда, зрадник до него й сі, кажучи: Господи, коли ми бачили Його, й каже: Аже ж не я, учителью? Рече до него: тебе голодного, або жадного, або чуженицею, Ти сказав еси. 26 Як же вони їли, взявши Ісус хліб і або нагого, або недужого, або в темниці, та й поблагословивши, ламав, і давав ученикам, і рече: не послужили тобі? 27 Рече до них: се есть тіло мое. 28 Він же рече: Прайміть, їжте: се есть тіло мое. 29 Глаголю ж вам: Що не пити му від нині з цього плоду винограднього аж до дня того, коли Його пити му з вами новим у царстві Отця моого. 30 І засыпівавши вони, вийшли на гору Оливну. 31 Тоді рече до них Ісус: Всі ви поблазнитись мною сієї ночі. Писано бо: Поражу пастиря, і розсиплють ся. вівці стада. 32 По воскресенню ж моїм попереджу вас у Галилею. 33 Озвав ся ж Петр і каже до Него: Хоч усі поблазнять ся Тобою, я ніколи не зблазнюсь. 34 Рече до него Ісус: Істинно глаголю тобі: Що сієї ночі, перше ніж півень запіє, тричі відречеш ся мене. 35 Каже йому Петр: Хоч би мені з Тобою і вмерти, не відречусь Тебе. Так і всі ученики казали. 36 Тоді приходить з ними Ісус на врочище (місце) Гетсиман, і рече до учеників: Сидіть тут, поки, пішовши, помолюсь оттам. 37 І взяв із собою

Петра та двох синів Зеведівих, і почав скорбіти два лжесвідки **61** говорили: Сей казав: Я можу та вдаватись у тугу. **38** Тоді рече до них: Тяжко зруйнувати церкву Божу, й за три дні збудувати сумна, душа моя аж до смерті. Підождіть тут, і не її. **62** І, вставши архиєрей, каже до Него: Нічого спіте зо мною. **39** І пройшовши трохи далій, припав не відказуєш, що сі проти Тебе съвідкують? **63** лицем своїм, молячись і глаголючи: Отче мій, коли Ісус же мовчав. І, озвавшись архиєрей, каже до можна, нехай мимо йде від мене чаша ся; тільки ж Него: Заклинаю Тебе Богом живим, щоб сказав не як я хочу, а як Ти. **40** І приходить до учеників, нам, чи Ти еси Христос, Син Божий? **64** Рече Йому і знаходить їх сплячих, і рече до Петра: Так не Ісус: Ти сказав еси. Тільки ж глаголю вам: Від змогли ви однієї години попильнувати зо мною? **41** нині побачите Сина чоловічого, по правиці сили, й Пильнуйте та моліть ся, щоб не ввійшли в спокусу. **42** Грядущого на хмара небесних. **65** Тоді архиєрей Дух то охочий, тіло ж немошне. **43** Знов, у друге роздер одежу свого, кажучи: Ось сказав хулу; на відійшовши, молив ся, глаголючи: Отче мій, як не що нам, іще съвідків? Ось тепер чули хулу Його; може ся чаша мимо йти від мене, коли не пити му **66** як вам здається ся? Вони ж, озвавшись, сказали: її, нехай станеться воля твоя. **43** І, прийшовши, Винен есть смерти. **67** Тоді плювали в лицце Йому, знаходить їх знов сплячих, були бо очі в них й били по щоках Його, і знущались із Него, **68** важкі. **44** І, зоставивши їх, пішов ізнов, і моливсь кажучи: Проречи нам, Христе, хто се вдарив Тебе? утрете, промовляючи те ж саме слово. **45** Тоді **69** Петр же знадвору сидів у дворі, і приступила приходить до учеників своїх, і рече їм: Спіть уже й до него одна дівчина, кажучи: І ти був з Ісусом спочивайте ось настиг час, і Син чоловічий буде Галилейським. **70** Він же відрік ся перед усіма, виданий у руки грішникам. **46** Уставайте, ходімо: кажучи: Не знаю, що говориш. **71** Як же вийшов він ось наближується зрадник мій. **47** Ще він говорив, до воріт, побачила його друга, та й каже до тих, коли се Юда, один з дванацяті, приходить, а з що там були: І сей був з Ісусом Назарейським. **48** ним багато народу з мечами й дручем, од архиєреїв **72** І знов одрік ся він, кленучись: Що не знаю та старших людських. **49** Зрадник же Його дав чоловіка. **73** Трохи ж згодом, приступивши ті, що знак їм, кажучи: Кого я поцілую, той і є він: стояли, кажуть Петрові: Справді й ти еси з них, беріть Його. **50** І, зараз приступивши до Ісуса, бо й твоя говірка виявляє тебе. **74** Тоді почав він каже: Радуй ся, учителю; та й поцілував Його. **51** Проклинатись та, клястись: Що не знаю чоловіка. **52** Ісус же рече Йому: Друже, чого прийшов еси? зараз півень запія. **75** І згадав Петр слово Ісуса, Тоді, приступивши, наложили руки на Ісуса, та промовлене до него: Що перше ніж півень запіє, **53** й узяли Його. **54** І ось один з тих, що з Ісусом, тричі відречеш ся мене. **55** І, вийшовши геть, плакав простягти руку, вихопив меч свого, й, вдаривши гірко.

слугу архиєрейського, відтяг Йому вухо. **56** Тоді рече до него Ісус: Верни меч твій в місце його: всі бо, що візьмуть ся за меч, од меча погинуть. **53** Або думаєш, що не міг би нині вблагати Отця мого, й приставив би мені більш дванайцяті легіонів ангелів? **54** Як же тоді справдились би писання, що так мусить статись? **55** Тієї ж години рече Ісус до народу: Чи се як на розбійника вийшли ви з мечами та киями, брати мене? Щодня сидів я в вас, навчаючи в церкві, і не брали мене. **56** Се ж усе стало ся, щоб справдились писання пророчі. **57** Тоді всі ученики, покинувши Його, повіткали. **58** Вони ж, узвівши Ісуса, повели Його до Каяфи архиєрея, де письменники та старші зібралися. **59** Петр же йшов слідом за Ним oddалеки до двору архиєрейського, і, вийшовши в двір, сів із слугами, щоб бачити конець. **60** Архиєрей ж, і старші, і вся рада шукали кривого съвідчення на Ісуса, щоб Його вбити. **61** І не знайшли. І коли багато лжесвідків поприходило, не знайшли. Опісляж, приступивши

27 Як же настав ранок, зробили раду всі архиєреї та старші людські **2** і, звязавши Його, повели тай передали Його Понтийському Пилату, ігемонові. **3** Тоді, побачивши Юда, зрадник Його, що Його осуджено, розказав ся, і вернув трийцять срібняків архиєреям та старшині, **4** кажучи: Згрішив я, зрадивши кров невинну. Вони ж сказали: Що дам до того? ти побачиш. **5** І, покинувши він срібняки в церкві, вийшов і відійшовши, повісив ся. **6** Архиєрей ж, взявши срібняки, сказали: Не годить ся класти їх у скарбоню, бо се ціна крові. **7** Зробивши ж раду, купили за них ганчарське поле, щоб ховати на Йому захожих. **8** Через се зветь ся поле се Кріаве Поле по сей день. **9** Тоді справдилось, що сказав Еремія пророк, глаголючи: І взяли вони трийцять срібняків, ціну цінного, котрого цінено з синів Ізраїля, **10** і дали їх на ганчарське поле, як повелів мені Господь. **11** Ісус же стояв перед ігемоном; і питав Його ігемон, кажучи: Чи Ти цар

Жидівський? Ісус же рече йому: Ти сказав єси. **39** Мимойдучі ж хулили Його, киваючи головами **12** А, як винуватили Його архиєреї та старші, не своїми, **40** і кажучи: Ти, що руйнуєш церкву, й відказував нічого. **13** Тоді каже до Него Пилат: за три дні будеш її, спаси ся сам. Коли ти Син Хиба не чуєш, скільки съвідкують на Тебе? **14** | Божий, зайди з хреста. **41** Так само ж і архиєреї, не відказав Він йому ні на одно слово, так що насыміхаючись із письменниками та старшими, ігемон вельми дивував ся. **15** На съвято ж звик був казали: **42** Інших спасав, а себе не може спасти. ігемон одпускати народові одного вязника, которого Коли Він царь Ізраїльський, нехай тепер зайде з вони хотіли. **16** Мали ж тоді знаного вязника, на хреста, й ввіруємо в Него; **43** Він уповав на Бога; прізвище Вараву. **17** Як же вони зібрались, сказав нехай тепер визволить Його, коли хоче Його, казав їм Пилат: Кого хочете, щоб одпустив вам: Вараву, бо: Я Син Божий. **44** Так само ж розбійники, що чи Ісуса, на прізвище Христа? **18** Знав бо, що були розпяті з Ним, докоряли Йому. **45** Від шестої через зависть видали Його. **19** Як же сидів він ж години настала темрява по всій землі до години на судищі, прислава до него жінка Його кажучи: девятої. **46** Коло девятої ж години покликнув Ісус Нічого тобі й праведнику сьому; багато бо терпіла великим голосом, глаголючи: Ілі, Ілі лама савахтані; я сьогодні вві сні через него. **20** Архиєреї ж і те есть: Боже мій. Боже мій, чом мене покинув старші наустили народ, щоб випросили Вараву, єси? **47** Деякі ж, що там стояли, почувши, казали: Ісуса ж убили. **21** Озвав ся ж ігемон і рече до Що Ілю кличе сей. **48** | зараз, побігши один із них, них: Кого хочете з двох, щоб випустив вам? Вони і взяви губку, сповнивши оцтом і, настромивши ж сказали: Вараву. **22** Каже до них Пилат: Що ж на тростину, поїв Його. **49** Останні ж казали: Нехай: оце робити му з Ісусом, на прізвище Христом? побачимо, чи прийде Ілля спасати Його. **50** Ісус Кажуть йому всі: Нехай буде рознятій. **23** Ігемон же, знов покликнувши великим голосом, зітхнув же каже: Що бо злого зробив? Вони ж кричали ще духа. **51** | ось завіса церковня роздерлась надвое гірш: Нехай буде рознятій. **24** Бачивши ж Пилат, од верху до низу, й земля затрусила, і скелі що нічого не врадить, а ще більш росте буча, порозпадались; **52** і гроби порозкривались; і многі взяви води, помив руки перед народом, і каже: тіла съвятих усопших повставали, **53** і, вийшовши Невинен як крові праведника сього; ви побачите. **25** з гробів після воскресення Його, поприходили у І, озвавшись увесь народ, сказав: Кров Його на нас съвятий город, і показались многим. **54** Сотник же і на діти наші. **26** Тоді відпустив їм Вараву; Ісуса да ті, що були з ним і стерегли Ісуса, побачивши ж, побивши, передав, щоб розпято Його. **27** Тоді трус і те, що сталося, полякались тяжко, кажучи: воїни ігемонові, взяви Ісуса на судище, зібрали Справді, Божий Син був сей. **55** Було там багато на Него всю роту. **28** |, роздягнувши Його, накинули й жінок, що оддалеки дивились, котрі прийшли на Него червоний плащ; **29** і, сплівши вінець із слідом за Ісусом із Галилеї, служачи Йому. **56** тернини, положили на голову Йому, а тростину в Між ними була Марія Магдалина, й Марія, мати правицю Його; і кидаючись на коліна перед Ним, Яковова та Йосіїна, й мати синів Зеведеєвих. **57** насыміхались із Него, кажучи: Радуй ся, царю Як же настав вечір, прийшов чоловік заможний Жидівський! **30** |, плюючи на Него, брали тростину, з Ариматеї, на ім'я Йосиф, що й сам учив ся в й били по голові Його. **31** |, як насыміялись із Него, Ісуса. **58** Сей, приступивши до Пилата просив тіла зняли з Него плащ, і наділи на Него одежу Його, й Ісусового. Тоді Пилат і звелів oddати тіло. **59** | повели Його на розпяте. **32** Виходячи ж, знайшли взяви тіло Йосиф, обгорнув його плащеницею чоловіка Киринейського, на ім'я Симона; сього чистою, **60** положив його у новім своїм гробі, заставили нести хрест Його, **33** | прийшовши на що висік у скелі; і прикотивши великого каменя врочище (місце) Голгота, чи то б сказати Черепове до дверей гробу одійшов. **61** Була ж там Марія місце, **34** дали Йому пити оцту, змішаного з жовчю; Магдалина й друга Марія, і сиділи навпроти і, покуштувавши, не хотів пити. **35** Розпявши ж гроба. **62** Завтрішнього ж дня, що після пятниці, Його, поділили одежу Його, кинувши жереб, щоб зібрались архиєреї та Фарисеї до Пилата, **63** справдилось, що сказав пророк: Поділили собі кажучи: Пане, згадали ми, що той обманщик казав, шати мої, й на одежду мою кинули жереб. **36** ще живий: Через три дні встану. **64** Звели ж оце |, посадивши, стерегли Його там; **37** і прибили стерегти гроба до третього дня, щоб прийшовши над головою Його написану вину Його: Се Ісус, ученики Його в ночі, не вкрали Його, й не сказали цар Жидівський. **38** Тоді розпято з Ним двох народові: Устав із мертвих; і буде остання омана розбійників, одного по правиці, а другого по лівіці. гірша первої. **65** Сказав же їм Пилат: Маєте

сторожу: йдіть забезпечте, як знаєте. 66 Вони ж, пійшовши, забезпечили гріб, запечатавши камінь, із сторожею.

28 Після ж вечора субітнього, як почало свитати в одну із субіт, прийшла Марія Магдалина та друга Марія подивитись на гріб. 2 I ось трус великий став ся, ангел бо Господень, зйшовши з неба, прийшов, відкотив камінь від дверей, і сів на нім. 3 Був же вид його як блискавиця, й одежа його біла як сніг. 4 Од страху ж його затрусились ті, що стерегли його, й стали наче мертві. 5 Озвав ся ж ангел і рече до жінок: Не лякайтесь, знаю бо, що Ісуса рознятого шукаєте. 6 Нема Його тут; устав бо, як казав: Ідіть подивить ся на місце, де лежав Господь. 7 I хутко вертайтесь і скажіть ученикам Його, що встав із мертвих, і ось попередить вас у Галилею; там Його побачите: Ось я вам сказав. 8 I, вийшовши хутко від гробу із страхом і великою радостю, побігли сповістити учеників Його. 9 Як же йшли вони сповіщати учеників Його, аж ось Ісус зустрів їх, глагодючи: Радуйте ся: Вони ж, приступивши, обняли ноги Його, й поклонились Йому. 10 Тоді рече до них Ісус: Не лякайтесь; ідіть сповістіть братів моїх, щоб йшли в Галилею; і там мене побачять. 11 Як же йшли вони, аж ось деякі з сторожі, прийшовши в город, сповістили архиєреїв про все, що сталося. 12 I, зібравшись вони з старшими й зробивши раду, дали доволі срібняків воїнам, 13 говорячи: Кажіть, що ученики Його вночі прийшовши вкрали Його, як ми спали. 14 I як дочуєть ся про се ігемон, ми вговоримо його, й вас безпечними зробимо. 15 Вони ж, узявши срібняки, зробили, як їх навчено; й рознеслось слово се у Жидів аж до сього дня, 16 Однайцять же учеників пійшли в Гадилею, на гору, куди повелів ім Ісус. 17 I, побачивши Його, поклонились Йому; інші ж сумнилися. 18 I, приступивши Ісус, промовив до них, глаголючи: Дана мені всяка влада на небі й на землі. 19 Ідіть же навчайте всі народи, хрестячи їх в ім'я Отця, і Сина, й съвятого Духа, 20 навчаючи їх додержувати всього, що я заповідав вам; і ось я з вами по всі дні, до кінця сьвіта. Амінь. (αὶν 9165)

Від Марка

1 Почин євангелії Ісуса Христа, Сина Божого, 2 як написано в пророків: Ось я посилаю ангела моого перед лицем Твоїм, що приготувати дорогу Твою перед Тобою. 3 Голос покликуючого в пустині: Готовте дорогу Господню, простили робіть стежки Його. 4 Появивсь Йоан, хрестячи в пустині, й проповідуючи хрещенне покаяння на прощенне гріхів. 5 I виходила до него вся сторона Йudeйська й Єрусалимці, й хрестились від него всі в ріці Йордані, сповідаючи гріхи свої. 6 Був же Йоан одягнений у верблюдий волос і в пояс шкуряний на поясниці своїй, а ів сарану та дикий мед; 7 і проповідував, глаголючи: Гряде потужніший над мене слідом за мною; у Него недостоен я, нахилившись, розвязати ремінь обувя Його. 8 Я хрестив вас водою, Він же хрестите ме вас Духом съвятим. 9 I сталося тими днями: Прийшов Ісус із Назарету Галилейського, й о хрестивсь у Йоана в Йордані. 10 I, зараз вийшовши з води, побачив небеса, що відчинились, і Дух, як голуб, злінув на Него. 11 I зійшов голос із небес: Ти єси Син мій любий, що я вподобав;. 12 I зараз Дух випровадив Його в пустиню. 13 I був там у пустіші днів сорок, спокушуваний од сатани; й пробував з дікими зъвірми, й ангели служили Йому. 14 Як же видано Йоана, прийшов Ісус у Галилею, проповідуючи євангелию царства Божого, 15 і глаголючи: Що сповнив ся час, і наблизило ся царство Боже. Покайтесь і віруйте в євангелію. 16 Ходячи ж понад морем Галилейським, побачив Симона та Андрея, брата Його, як вони закидали невід у море; були бо рибалки. 17 I рече до них Ісус: Ідіть слідом за мною, то зроблю, що станеться ловцями людей. 18 I, зараз покинувши неводи свої, пішши слідом за Ним. 19 I, відійшовши трохи даліше звідтіля, побачив Якова Зеведеєвого та Йоана, брата Його, так само в човні, налагоджуючих неводи. 20 I зараз покликав їх; і, покинувши батька свого Зеведея в човні з наймитами, пішши слідом за Ним. 21 I приходять у Капернаум; і зараз субітнього дня, увійшовши в школу, навчав. 22 I дивувались науковою Його, навчав бо їх яко маючий власть, а не як письменники. 23 I був у них у школі чоловік з духом нечистим; і закричав, 24 кажучи: Остав! що нам і Тобі, Ісусе Назарянине? 25 I погрозив Йому Ісус, глаголючи: Съвятій Божій. 26 I стрепенувши його дух

нечистий, і закричавши голосом великом, вийшов з него. 27 I полякались усі так, що питали один в одного, говорячи: Що се таке? що се за Наука така нова? що по власти й духам нечистим повеліває, і слухають Його? 28 I розійшлась чутка про Него зараз по всій околиці Галилейській. 29 I зараз, із школи вийшовши, пішши в господу Симона та Андрея, з Яковом та Йоаном. 30 Теща ж Симонова лежала в пропасниці, і зараз кажуть Йому про неї. 31 I приступивши Він, підвів її, взявши за руку її; і покинула її пропасница зараз; і послугувала вона їм. 32 Як же настав вечір, після заходу сонця, поприносили до Него всіх недужих і біснуватих. 33 I ввесь город зібрав ся до дверей. 34 I сцілив многих недужих на всякі болесті, і бісів многих вигнав; і не дозволяв говорити бісам, бо вони знали Його. 35 I вранці, ще геть за ночі, вставши, вийшов, і пішов у пусте місце. Й там молив ся. 36 I пустились за Ним Симон і ті що з ним. 37 I, знайшовши Його, кажуть Йому: Що всі шукають Тебе. 38 I рече до них: Ходімо в близькі містечка, щоб і там проповідував; на те бо прийшов я. 39 I проповідував по шкодах їх скрізь по всій Галилії, і виганяв бісі. 40 I приходить до Него прокажений, і благаючи Його, впавши на коліна перед Ним, каже до Него: Коли хочеш, зможеш мене очистити. 41 Ісус же, змилосердившись, простяг руку, доторкнувшись до него, і рече Йому: Хочу; очистись. 42 I, як Він сказав, зараз зникла з него проказа, і очистив ся. 43 I, заказавши Йому, зараз відослав Його, 44 і рече до него: Гледи ж, нікому нічого не кажи, а йди, покажись священниківі, і принеси за очищенне твоє, що повелів Мойсей на съвідкуваннє їм. 45 Він же, вийшовши, почав проповідувати багато, і ширити кругом чутку; так, що Він не міг уже явно ввійти в город, а пробував остронь у пустих місцях; і приходили до Него звідсюди.

2 I знов увійшов у Капернаум через кілька днів; і розголосено, що Він у господі. 2 I зараз назбиралось багато, так що не було місця ані перед дверима, і проповідував Він їм слово. 3 I приходять до Него, несучи розслабленого; несло Його четверо. 4 I, не можучи приступити до Него за народом, розкріпли стелю, де був; і, проламавши, спустили ліжко, в котрому лежав розслаблений. 5 Бачивши ж Ісус віру їх, рече до розслабленого: Сину, оставляють ся тобі гріхи твої. 6 Були ж деякі з письменників, то там сиділи, і казали в серцях своїх: 7 Шо за хулу сей так говорить? хто може оставляти гріхи, як тільки один Бог? 8 I зараз,

постерігши Ісус духом своїм, що так мислять собі, **3** І ввійшов ізнов у школу; й був там чоловік, що рече до дих: На що се кажете в серцях ваших? **9** мав суху руку. **2** І назирали Його, чи сїлить Що легше? сказати розслабленому: Оставляють ся його в суботу, щоб обвинуватити Його. **3** І рече тобі гріхи твої, або сказати: Устань, і візьми постіль до сухорукого чоловіка: Стань посередині. **4** І твою, та й ходи. **10** От же, щоб ви знали, що Син рече до них: Чи годить ся в суботу добро робити, чоловічий мав владу оставляти на землі гріхи, до чи зло робити? життє спасати, чи погубляти? розслабленого: **11** Тобі глаголю: Устань, і візьми Вони ж мовчали. **5** І, позирнувши на них кругом постіль твою, та й іди до дому твого. **12** І встав гнівно, жалкуючи над скаменілостю сердець їх, зараз, і взявші постіль, вийшов перед усіма; так рехе чоловікові: Простягни руку твою. І простяг, і що здивувались усі, і прославляли Бога, говорячи: стала рука його здорована, як і друга. **6** І вийшовши Що ніколи такого не бачили. **13** І вийшов знов над Фарисеї, зараз з Іродиянами зробили раду на Него, море; а весь народ пішов до Него, й навчав їх. **14** як Його погубити. **7** Ісус же відішов з учениками І, йдучи мимо, побачив Левію Алфесевого, сидячого своїми до моря; а великий натовп із Галилеї йшов на митниці, і рече Йому: Йди слідом за мною. **8** І, за Ним, і з Юдеї, **9** і з Єрусалиму, й з Ідумеї, і зза вставши, пішов слідом за Ним. **15** І сталося, як Йордану; й ті, що кругом Тира та Сидона, натовп сидів Він за столом у господі в него, посідало великий, прочувши, скільки Він робив, поприходили з Ісусом і учениками Його й багато митників та до Него. **9** І сказав Він ученикам своїм наготовити грішників; було бо їх багато, і йшли слідом за Ним. Йому човна задля народу щоб не тиснулись до **16** І бачивши письменники та Фарисеї, що Він єсть Него. **10** Многих бо сїлив, так що видались на із митниками та грішниками, казали до учеників Него, щоб приторкнутись до Него, хто з них мав Його: Як се, що Він з митниками та грішниками недуги. **11** А духи нечисті, як бачили Його то єсть і пе? **17** І почувши Ісус, рече до них: Не падали ниць перед Ним, і кричали, говорячи: Ти треба здоровим лікаря, а недужим. Не пришов я єси Син Божий. **12** І остро грозив їм, щоб Його не звати праведників, а грішників до покаяння; **18** А виявляли. **13** І вийшов Він на гору, й покликав, кого були ученики Йоанові та Фарисеїні постниками; й схотів сам, і поприходили до Него. **14** І настановив приходять і кажуть Йому: Чого ученики Йоанові та дванайцятьох, щоб були з Ним, і щоб посылати їх Фарисеїські постять, Твої ж ученики не постять? **19** проповідувати, **15** і щоб мали силу сїляти недуги, **1** рече їм Ісус: Чи можуть синове весільні постити, й виганяти біси. **16** І дав Симонові ім'я Петр; **17** та як жених з ними? Доки мають із собою жениха, Якова Зеведеєвого, та Йоана, брата Якового, й не можуть постити. **20** Прийдуть же дні, коли дав їм імена Воанер-гес, що єсть: Сини громові; **18** візьметься від них жених, і тоді постити муть в ті та Андрея, та Филипа, та Вартоломея, та Маттея, дні. **21** І ніхто не пришивав латки з нової тканини та Тому, та Якова Алфесевого, та Тадея, та Симона до старої одежини, ато нова латка урве старого, Хананця, **19** та Юду Іскариоцького, що зрадив Його. Й гірша буде дірка. **22** І ніхто не наливав нового **20** Входять вони в господу, і знов сходить ся народ, вина в старі бурдюки, ато нове вино порозривав так що не могли ані хліба з'сти. **21** І прочувши бурдюки, й вино витече й бурдюки пропадуть; нове свояки Його, вийшли взяти Його; казали бо, що ж вино в нові бурдюки наливати. **23** І довелось Він не при собі. **22** А письменники, поприходивши переходити Йому в суботу через засіви; й почали з Єрусалиму, казали, що Вельзевула має, і що ученики Його дорогу верстати, рвучи колоссе. **24** І бісовським князем виганяє біси. **23** І, покликавши казали до Него Фарисеї: Дивись, чого вони роблять їх, говорив до них приповістями: Як може сатана у суботу, що не годить ся? **25** А Він рече до них: Чи сатану виганяти? **24** І коли царство проти себе ніколи не читали ви, що зробив Давид, як був у розділить ся, не може стояти царство те. **25** І коли нужді і голодував він і ті, що були з ним? **26** Як господа проти себе розділить ся, не може стояти увійшов він у Божий дом за Аввиятара архієрея, та господа тая. **26** І коли сатана устав проти себе, й й ів хліби показні, що не годилось їсти, як тільки розділив ся, не може стояти, а копець Йому. **27** Не священикам, і дав і тим, що були з ним? **27** І рече може ніхто надоби сильного, ввійшовши в господу до них: Субота ради чоловіка постала, не чоловік Його, пожакувати, як перше сильного не зваже; задля суботи. **28** Тим Син чоловічий - Господь і аж тоді господу його пограбить. **28** Істинно глаголю вам: Що всі гріхи відпустять ся синам чоловічим, і хули, якими б вони ні хулили; **29** хто ж хулити ме на Духа святого, не має прощення во віki, а

винен вічного осуду: (αἰōn g165, αἰōnios g166) 30 бо ліжко, а не щоб на съвічнику ставити? 22 Нема бо казали: Духа нечистого має. 31 Приходять тоді нічого схованого, щоб не обявилось; і не втасно, а брати й мати його, й стоячи на дворі, послали до щоб на яв вийшло. 23 Коли хто має уші слухати, Него, кличучи Його. 32 І сидів народ круг Него; нехай слухає. 24 І рече їм: Вважайте, що чуєте: кажуть же Йому: Ось мати Твоя і брати Твої на Якою мірою міряєте, відміряється вам, і прибавить дворі шукають Тебе. 33 І, озвавшись до них, рече: ся вам, що слухаете. 25 Хто бо має, дастъ ся йому; Хто се мати моя, або брати мої? 34 І, позирнувши а хто не має, і що має, візьметъ ся від него. 26 кругом по тих, що сиділи коло Него, рече: Оце Якою мірою міряєте, відміряється вам, і спитав його: мати моя, і брати мої! 35 Хто бо чинити ме волю І рече: Так есть царство Боже, як коли чоловік, Божу, той брат менї, й сестра моя, і мати. що вкине зерно у землю, 27 та й спить, і встає в ночі і в день, а зерно сходить і росте, як він не знає. 28 Від себе бо земля родить: спершу траву, потім колос, а далі повну пшеницю в колосі. 29 Як же доспіє овощ, зараз посилає серпа, бо настали жнива. 30 І рече: Кому уподобимо царство Боже? або до якої приповісти приложимо Його? 31 Воно мов зерно горчиці, що, як сієш його в землю, то воно дрібніше від усіх зерен, які є на землі; 32 а як посієш ся, сходить, і робить ся більшим над усі зілля, і ширить велике вітте, так що під тінню його кублиться може птаство небесне. 33 І многими такими приповістями глаголав їм слово, скільки могли слухати. 34 Без приповісті ж не говорив їм; на самоті ж ученикам своїм вияснював усе. 35 І рече їм того дня, як настав вечір: Перевезімось на той бік. 36 І, відпустивши народ, узяли Його, яв був в човні. І інші ж човни були з Ним. 37 І скопилась велика вітряна буря, а філії заливали човен, так що вже тонув. 38 А був Він на кермі, сплючи на подусці. І розбудили Його, і кажуть Йому: Учителю, чи Тобі байдуже, що погибаемо? 39 І вставши, погрозив вітрові, і рече до моря: Мовчи, перестань! І втих вітер, і насталатина велика. 40 І рече їм: Чого ви такі полохливі? Як се? нема в вас віри? 41 І полякалися страхом великим, і казали один до одного: Хто оце Сей, що й вітер і море слухає Його?

4 1 почав знов навчати над морем; і назбиралось багато народу, так що Він увійшов у човен, щоб сидіти на і морі; а ввесь народ був на землі при морю. 2 І навчав їх багато приповістями, й глаголав до них у науці своїй: з Слухайте: Ось вийшов сіяч сіяти: 4 і сталося, як сіяв, одно впало над шляхом, і налетіло птаство небесне, й пожерло Його. 5 Інше ж упало на каменистому, де не мало доволі землі, і зараз посіхло, бо не мало глибокої землі. 6 Як же зійшло сонце, повяло, й, не маючи кореня, посокло. 7 А інше попадало між тернину, й тернина, розвившись, поглушила Його, і овощу не дало. 8 А інше впало на землю добру, й дало плід, що сходив і ріс, і вродило одно в трицятро, а одно в шістьдесятро а одно в сотеро. 9 І рече до них: Хто має уші слухати, нехай слухає. 10 Як же був на самоті, питались у Него ті, що з Ним, разом з дванайцятма, про приповість. 11 І рече до них: Вам дано знати тайну царства Божого; тим же, що осторонь, у приповістях усе стається, 12 щоб дивлячись дивились, та й не бачили, й слухаючи слухали, та й не розуміли, щоб николи не навернулись, і не простились їм гріхи. 13 І рече до них: Хиба не знаєте приповісті сієї? як же всі приповісті зрозумієте? 14 Сіяч слово сіє. 15 Що ж над шляхом, се ті, де сіється слово, й, як почують, зараз приходить сатана, й забирає слово, посіяне в серцях їх. 16 Подібно ж і ті, що на каменистому посіяні, котрі, як почують слово, зараз із радостю приймають Його, 17 та не мають кореня в собі, а тільки до часу вони; опісля ж, як настане горе або гонення за слово, зараз блазнять ся. 18 А ті, що посіяні між терниною, се ті, що слухали слово, 19 та журба съвіта сього, й омана баґацтва, і інші жадоби входять, і глушять слово, й безовочним робить ся воно. (αἰōn g165) 20 А на землю добру посіяні, се ті, що чують слово й приймають, і приносять

ім'я твоє? I відповів, кажучи: Ім'я мое Легіон, бо нас багато. 10 I благав Його велими, щоб не висилав їх геть із тієї сторони. 11 Пас ся ж там поблизу гір великий гурт свиней. 12 I благали Його всі біси, Якову, та Йоанові, брату Якова. 13 I зараз дозволив їм Ісус. I вийшовши нечисті духи, увійшли в свині; і кинув ся гурт із кручи в рече їм: Чого трівожеться та голосите? Дівча не море, (було ж їх тисяч за дві.) та й потонули в морі. 14 А ті, що пасли свині, побігли, та й розказали виславши всіх, бере батька та матір дівчинки, й в городі і в селах. I повиходили дивитись, що тих, що з Ним, і ввіходить, де дівча лежало. 15 I, се сталося. 16 I приходять до Ісуса, й бачять взявші дівча за руку, рече їй: Талита куми, що єсть біснуватого; сидить одягнений і при розумі, того, перекладом: Дівчинко, тобі глаголю: встань. 17 I почали вони просити Його вийти з їх свині. 18 I як увійшов Він у човен, просив Його дати їй істі.

той, що був біснуватий, щоб бути з Ним. 19 Ісус же не дозволив Йому, а рече до него: Йди до дому твого до твоїх, і розкажи їм, що тобі Господь зробив, і як помилував тебе. 20 I пішов і почав проповідувати в Десятиграді, що зробив Йому Ісус; і всі дивувались. 21 А як переплив Ісус човном ізнов на той бік, зібралось багато народу до Него; а був Він над морем. 22 I ось приходить один із шкільних старшин, на ім'я Яір, і, побачивши Його, упав у ноги Йому, 23 і велими благав Його, говорячи: Дочка моя кінчить ся, прийди й положи на неї руки, нехай одуває і буде жива. 24 I пішов із ним, і слідом за Ним пішло багато народу, і тиснулись до Него. 25 Жінка ж одна, що була в кровотічі років дванадцять, 26 і багато витратила від багатьох лікарів, і витратила все, що мала, і ніякої пільги не дізнала, а ще більш їй погіршало, 27 почувши про Ісуса, приступила між народом іззаду, та й приторкнулась до одежі Його. 28 Казала бо: Що, коли до одежі Його приторкнусь, спасу ся. 29 I зараз висохло жерело крові її і почула вона в тілі, що спілілась од недуги. 30 I зараз Ісус, почувши в собі, що сила вийшла з Него, обернувшись між народом, рече: Хто приторкнувсь до одежі моєї? 31 I казали Йому ученики Його: Ти бачиш, як народ товпить ся до Тебе, та й питаш: Хто приторкнув ся до мене? 32 I позирнув Він кругом, щоб побачити ту, що се зробила. 33 Жінка ж, злякавшися і затрусишись, знаючи, що сталося із нею, приступила, та й упала перед Ним, та й сказала Йому всю правду. 34 Він же рече їй: Дочки, віра твоя спасла тебе. Йди з упокоєм, і будь здорована від недуги твоєї. 35 Ще говорив Він, приходять від шкільного старшини, кажучи: Що дочка твоя вмерла; на що ще трудиш учителя?

36 Ісус же, почувши сказане слово, рече зараз шкільному старшині: Не лякайсь, тільки віруй. 37 I не дозволив нікому йти з собою, тільки Петрові, та гостру до шкільного старшини, й бачить тривогу, 38 I приходить у кажучи: Пішли нас у свині, щоб ми ввійшли в них. 39 I, ввійшовши, відмінили ся з Него. Він же, 40 I наслідком, а спить. 41 I відмінили ся з Него. Він же, 42 I що мав Легіона, та й полякалис. 43 I розказували зараз устало дівча, й ходило, бо було дванадцять років. I дивувались дивом великим. 44 I пильно наказав їм, щоб ніхто не довідав ся про се; й казав границь. 45 I як увійшов Він у човен, просив Його дати їй істі.

6 I вийшовши звідтіля, прибув у свою країну; і йшли слідом за Ним ученики Його. 2 I, як настала субота, почав у школі навчати; й многі, слухаючи, дивувались, кажучи: Звідкіля се в Него? і що се за розум, даний Йому, що дива такі руками Його роблять ся? з Хиба ж сей не тесля, син Mariї, брат Яковів, і Йосіїв, і Юдин, і Симонів? і хиба не тут між нами сестри Його? I поблазнили Ним. 4 Рече ж їм Ісус: Не єсть пророк без чести, хиба що в країні своїй, та в родині, і в домівці своїй. 5 I не міг там ніякого чуда зробити, тільки на деяких недужих положивши руки, сцілив їх. 6 I дивувавсь недовірством їх. I ходив кругом по селах, навчаючи. 7 I покликав дванадцятьох, та й почав їх посилати по двоє, і дав їм владу над духами нечистими; 8 і звелів їм, щоб нічого не брали на дорогу, тільки одну палицю: ні торбини, ні хліба, ні у черес грошей, 9 щоб обувались у постоли й не вдягались у дві одежині. 10 I рече їм: Де б ви ні зайшли в яку господу, там пробуйайте, аж поки вийдете звідтіля. 11 А хто не прийме вас, ані слухати ме вас, то, виходячи звідтіля, обтурсіть і порох із під ніг ваших, на съвідкуваннє їм. Істинно глаголю вам: Одрадніще буде Содомові та Гоморі судного дня, ніж городові тому. 12 I вийшовши вони, проповідували, щоб каялись. 13 I бісів багато виганяли, й намащували олівою багато недужих, і сціляли. 14 I дочувся цар Ірод (явне бо зробилось ім'я Його), і каже: Що Йоан Хреститель із мертвих устав, і того роблять ся чудеса від него. 15 Інші казали, що се Ілля; інші ж казали, що се пророк або один з пророків. 16 Почувши ж Ірод, сказав: Що се Йоан, котрого я стяг, він устав з мертвих. 17 Сей бо Ірод, піславши,

взяв Йоана, та й звязав його в темниці за Іродияду, благословив, і ламав хліби, та й давав ученикам жінку Филипа, брата свого; бо оженивсь із нею. 18 своїм, щоб клали перед ними; й дів рибі поділив Сказав бо Іоан Іродові: Що не годить ся тобі мати усім. 42 І їли всі, й наситилися. 43 І набрали жінку брата твого. 19 Іродияда ж лютувала на него, окрушина дванадцять повних кошів, та й із риб. 44 й, хотіла його вбити, та не могла. 20 Ірод бо боявся. А тих, що їли хліби, було з п'ять тисяч чоловіка. 45 Іоана, зневажши його, яко чоловіка праведного й I зараз примусив учеників своїх увійти в човен, съвятого, то й беріг його й, слухаючи його, багато та плисти на той бік попереду 'д Витсаїд', поки робив, і залюбки його слухав. 21 Як же настав сам одпустить народ. 46 І, відпустивши їх, пішов день нагідний, кали Ірод на своїй родини бенкет на гору молитись. 47 І як настав вечір, був човен справив дукам своїм, та гетьманам, та значним серед моря, а він один на землі. 48 І бачив, як вони Галилейським, 22 і як увійшла дочка тієї Іродияди, силкувались, веслуючи; був бо вітер противний танцювала, й догодила Іродові, й, тим, що сиділи з їм; і коло четвертої сторожиночі приходить до ним, озвався цар до дівиці: Проси в мене, чого них, ідучи по морю, і хотів минути їх. 49 Вони ж, бажаєш, а дам тобі. 23 І поклявсь їй: Що, чого б у бачивши Його, що ходить по морю, думали, що мене ні попросила, дам тобі, хочби й половину се мара, та й закричали: 50 всі бо Його бачили, й царства мого. 24 Вона ж, вийшовши, каже матері потрівожились. І зараз заговорив до них, і рече своїй: Чого просити? Та ж каже: Голови Йоана їм: Бодріть ся; се я; не лякайтесь. 51 І вийшов Хрестителя. 25 І, вийшовши зараз швидко до царя, до них у човен; і втих вітер, і вельми, над міру просила, кажучи: Хочу, щоб мені дав зараз на здумілись у собі, і дивувались. 52 Не зрозуміли блюді голову Йоана Хрестителя. 26 І зажурившись бо про хліби: було бо серце їх засліплene. 53 І, вельми цар, та задля клятьби й задля тих, що перепливши, прибули в землю Генисаєцьку, й з ним сиділи, не хотів їй відмовити. 27 І зараз причалили. 54 І як вийшли вони з човна, зараз, піславши цар ката, звелів принести голову його; пізнавши Його, 55 кинулись по всій тій околиці, та й він же пішовши, стяв його в темниці. 28 І приніс почади приносити на ношах тих, що нездужали, як голову його на блюді, і дав її дівиці, а дівиця дала почули, що Він там єсть. 56 І куди ні приходив Він, її матері своїй. 29 І, довідавшись ученики його, у села, чи городи, чи хутори, на майданах клали пішли і взяли тіло його, та й положили його в гробі. недужих, і благали Його, щоб їм хоч до краю одежі 30 І походились апостоли до Ісуса, і сповістили Його приторкнувшись, і хто тільки доторкнувсь Його, Його про все, й що робили, й чого навчали. 31 І спасав ся.

рече до них: Ідіть ви самі окроме в пусте місце, та відпочиньте трохи; було бо багато, що приходили й відходили, й навіть ніколи було їм їсти. 32 І попліли в пусте місце човном, окроме. 33 І бачив їх народ, як відчалювали, й пізнали Його многі, і збігались туди пішки з усіх городів, та й випередили їх, і походились до Него. 34 І вийшовши Ісус, побачив багато народу, й жалкував над ними, що були як вівці, не маючи пастиря, і почав навчати їх багато. 35 І як уже багато часу минуло, приступивши до Него ученики Його, кажуть: Що се пусте місце, і вже час пізний, - 36 відпусти їх, щоб, пішовши по околичніх хуторах та селах, купили собі хліба: не мають бо що їсти. 37 Він же, озвавшись, рече до них: Дайте ви їм їсти. І кажуть Йому: Хиба, пішовши, купимо за двісті денаріїв хліба, й дамо їм їсти? 38 Він же рече до них: Скільки хлібів маєте? Ідіть та подивітесь ся. І, візнавши, кажуть: П'ять, та дві рибі. 39 І звелів їм садовити всіх купа коло купа на зеленій траві, 40 і посідали вони ряд коло ряду по сотням і по півсотням. 41 І, візявиши п'ять хлібів та дві рибі, й поглянувши на небо,

7 І сходяться до Него Фарисеї та деякі з письменників, прийшовши з Єрусалиму. 2 І, побачивши деяких з учеників Його, що нечистими руками, се єсть немитими, їдять хліб, судили: 3 (бо Фарисеї і всі Жиди, поки по локіть не помилють рук, не їдять, додержуючи переказу старших; 4 і з торгу, поки не обмияють ся, не їдять; і іншого багацько, що прийняли додержувати: обмиваннє чаш, і глеків, і мідяного посуду, і столів). 5 Тоді питали Його Фарисеї та письменники: Чом ученики Твої не живуть по переказу старших, а їдять хліб непомитими руками? 6 Він же, озвавшись, рече їм: Що добре пророкував Ісаїя про вас, лицемірів, як писано: Сей народ устами мене шанує, серце ж їх далеко від мене. 7 Марно ж покланяються мені, навчаючи наук, заповідей чоловічих. 8 Занехаявши бо заповідь Божу, держите ви переказ чоловічий, обмиваннє глеків та чаш, і іншого подібного такого багато робите. 9 І рече до них: Добре відкідаєте ви заповідь Божу, щоб переказ ваш хоронити. 10 Мойсей бо сказав: Поважай батька твого й

матір твою; і: Хто налає батька або матір, нехай смертю вмре. 11 Ви ж кажете: Коли скаже чоловік батькові або матері: Корван (що есть: Дар), чим би ти з мене покористував ся; 12 і не даете йому нічого більше робити батькові своєму, або матері своїй, 13 обертаючи в ніщо слово Боже переказом вашим, що ви переказали; і подібного такого багато робите. 14 І, покликавши ввесь народ, рече до них: Слухайте мене всі, та я розумійте: 15 Нема нічого остроронь чоловіка, що ввійшовши в него, могло б опоганити його; а що виходить від него, се те, що поганить чоловіка. 16 Коли хто має уши слухати, нехай слухає. 17 І як увійшов у господа від людей, питали в Него ученики Його про проповість. 18 І рече до них: Так і ви нерозумливі? Не зрозуміли, що все, що остроронь і входить у чоловіка, не може його опоганити? 19 бо не входить йому в серце, а в живіт, і виходить в одіжник, очищаючи всяку іжу? 20 Рече ж: Що виходить з чоловіка, те поганить чоловіка. 21 З середини бо, з серця чоловіка, думки лихі виходять, перелюбки, блуд, душогубство, 22 злодійства, зажерливість, ледарство, підступ, роспушність, лихе око, хула, гордоці, дурощі: 23 все се лихе з середини виходить, і поганить чоловіка. 24 І, піднявшись ізвідтіля, пішов на узгра́ніччя Тирські та Сидонські, і ввійшовши в господу, хотів, щоб ніхто не знав; та не міг утітись. 25 Почувши бо жінка, в котрій дочка її мала духа нечистого, приступила і впала в ноги Йому 26 Була ж жінка Грекиня, родом Сирофиникиянка; і благала Його, щоб вигнав біса з дочки її. 27 Ісус же рече їй: Дай перше найтись дітям: не добре бо взяти хліб у дітей, і кинути собакам. 28 Вона ж озвалась, та й каже до Него: Так, Господи; тільки ж і собаки під столом їдять кришки від дітей. 29 І рече їй: За се слово Іди; вийшов біс із дочки твоєї. 30 І, пішовши в домівку свою, знайшла, що біс вийшов, і дочка її лежить на постелі. 31 І, знов вийшовши з границь Тирських та Сидонських, прийшов до моря Галилейського, у границі Десятиградські. 32 І приводять до Него глухого й тяжкомовного; й просить Його, щоб положив на него руку. 33 І, взявши його від народу окреме, вложив пучки свої в уші йому, й сплюнувши, приторкнувсь до язика йому; 34 І, позирнувши на небо, зітхнув і рече до него: Єфата, се есть: Одчинись. 35 І зараз одчинив ся йому слух, і розімкнулись окови язика його, й заговорив добре. 36 І наказав їм, щоб нікому не говорили. Що ж більше Він наказував, то надто більше вони проповідували; 37 І превельми дивувались, кажучи: Гаразд усе вчинив: і глухим дав чути, й німім говорити.

8 Тими днями, як було пребагато народу й не мали що їсти, покликавши Ісус учеників своїх, рече їм: 2 Жаль мені народу, що вже три дні пробувають зо мною, і не мають що їсти; 3 А коли відпушу їх голодних до домівок їх, помліють в дорозі; деякі бо з них здалека поприходили. 4 І відказали Йому ученики Його: Звідкіля ж сих зможе хто тут нагодувати хлібом у пустині? 5 І питав їх: Скільки маєте хлібів? Вони ж кажуть: Сім. 6 І звелів Він народові сідати на землі; і взявши сім хлібів, оддавши хвалу, ламав і давав ученикам своїм, щоб клали перед ними; і клади перед народом. 7 І мали рибок кілька; й поблагословивши, казав покласти й те. 8 Іли ж і наситились, і назбиралали останків ламаного сім кошів. 9 Було ж тих, що їли, з чотири тисячі; і відпустив їх. 10 І, зараз увійшовши в човен з учениками своїми, прибув у сторони Далманутанські. 11 І вийшли Фарисеї, та й почали перепитуватись із Ним, допевняючись у Него ознаки з неба, спокушуючи Його. 12 І зітхнувша Він духом своїм, рече: Чого кодло се ознаки шукає? Істино глаголю вам: Не дасть ся кодлу сьому ознаки. 13 І, оставивши їх, увійшов знов у човен, і поплив на той бік. 14 І забули взяти хліба, й опріч одного хліба не мали з собою в човні. 15 І наказував їм, глаголючи: Гледіть, остерегайтесь квасу Фарисейського й квасу Іродового. 16 І міркували вони між собою, кажучи: Се, що хліба не маємо. 17 І зрозумівши Ісус, рече їм: Чого міркуєте, що хліба не маєте? Невже ж ви ще не постерегаєте й не розумієте? Чи ще затверділе маєте серце ваше? 18 Очі мавши, не бачите? Й, уші мавши, не чуєте, й вже не памятаєте? 19 Як п'ять хлібів ламав я на п'ять тисяч, скільки кошків повних ламаного назбирала ви? Кажуть Йому: Дванайцять. 20 Як же сім на чотири тисячі, скільки кошів повних ламаного назбирала ви? Вони кажуть: Сім. 21 І рече їм: Як же ви не розумієте? 22 І приходить у Витсаїду; й приводять Йому сліпого, й просить Його, щоб до него приторкнув ся. 23 І взявши за руку сліпого, вивів його остроронь села; й, плюнувши на очі його, положив руки на него, й спітав його, чи що бачить. 24 І, позирнувши вгору, каже: Бачу людей, що мов дерева ходять. 25 Опісля знов положив руки на очі його, й заставив його позирнути вгору; і сцілився він, і бачив ясно все. 26 І відослав його до домівки його, глаголючи: Анї в село не входь, анї розказуй нікому в селі. 27 І вийшов Ісус і ученики

Іого у села Кесарії Філипової, і дорогою питав вiterпів і був погордженій. 13 Тільки ж глаголючи учеників своїх, глаголючи ім: Хто я, - кажуть люди? вам: Що Ілля прийшов, і зробили Йому, що схотіли, 28 Вони ж одказали: Йоан Хреститель; а інші: як писано про него. 14 I, прийшовши до учеників, Ілля; інші ж: Один з пророків. 29 А він рече ім: побачив багато народу кругом них, і письменників, Ви ж, хто скажете? Озвав ся ж Петр і каже Йому: що перепитують ся з ними. 15 I зараз увесь народ, Ти єси Христос. 30 I наказав ім, щоб нікому не побачивши Його, вельми сполохнув ся, і прибігаючи казали про Него. 31 I почав навчати їх, що мусить витали Його. 16 I питав Він письменників: Про що Син чоловічий багато терпіти, й відцуряють ся ви перепитуєте ся з ними? 17 I озвавшись один Його старші, та архиерей, та письменники, і вбить, з народу, каже: Учителю, призві я сина моого до і в третій день воскресне Він. 32 I явно слово тебе, що має духа німого. 18 I як хопить Його, то гляголав. I взявши Його Петра, почав докоряти рве Його, й пінить ся він, і скрігоче зубами своїми, Йому. 33 Він же, обернувшись і поглянувши на та все сохне. I казав я ученикам твоїм, щоб його учеників своїх, докорив Петру, глаголючи: Іди геть, вигнали, та не здолі. 19 Він же, озвавшись, сатано: бо мислиш не про Боже, а про чоловіче. рече Йому: О кодо невірне! доки в вас буду? 34 I, приликавши народ укупі з учениками своїми, доки терпіти му вас? Приведіть Його до мене. 20 I рече ім: Хто хоче йти за мною, нехай одречеться привели Його до Него. I, побачивши Його, зараз себе, й візьмє хрест свій, та й іде слідом за мною. дух затряс ним; і впавши той на землю, качав 35 Хто бо хоче душу свою спасти, погубить її; хто ся запінівшись. 21 I спітав батька Його: З якого ж погубить душу свою задля мене та євангелії, се часу, що так сталося Йому? Він же казав: З той спасе її. 36 Що бо за користь чоловікові, коли малку. 22 I почасту в огонь кидав Його і в воду, здобуде съвіт увесь, а занапастить душу свою? щоб погубити Його. Тільки ж, коли що зможеш, 37 Або що дасть чоловік у замін душі своєї? 38 поможи нам, змілосердившись над нами. 23 Icус Хто бо соромити меть ся мене й моїх словес між же рече Йому: Коли можеш у те вірувати, то все кодлом сим перелюбним і грішним, і Син чоловічий можливе віруючому. 24 I зараз, заголосивши, батько соромити меть ся Його, як прийде в славі Отця хлопчика, каже кріз слізози: Вірую, Господи; поможи свого з ангелами съвятими.

9 | рече їм: Істинно глаголю вам: Що є деякі між стоячими тут, котрі не вкусять смерті, поки побачять царство Боже, що прийде в потузі. 2 | А через шість день бере Ісус Петра, та Якова, та Йоана, й веде їх на гору високу окрім самих; і переобразивсь перед ними. 3 | стала одежа Його осяйна, вельми біла мов сніг, якої біляр на землі не може вбілити. 4 | явив ся їм Ілля з Мойсейом, і розмовляли з Ісусом. 5 | озвавшись Петр, каже до Ісуса: Учителю, добре нам тут бути; зробимо три намети, Тобі один, і Мойсейові один, і Ілії один. 6 | Не знав бо, що казати: були бо полякані. 7 | постала хмара отіняюча їх, і вийшов голос із хмари глаголючи: Се Син мій любий; Його слухайте. 8 | зараз озирнувшись, уже нікого не бачили, тільки Ісуса одного з собою. 9 | Як же вони сходили з гори, наказав їм, щоб нікому не казали, що бачили, аж поки Син чоловічий з мертвих воскресне. 10 | задержали вони се слово в себе, перепитуючись, що се єсть: із мертвих воскреснути. 11 | питали Його, говорячи: Що се кажуть письменники, що Ілля мусить прийти перше? 12 | Він же, озвавшись, рече їм: Ілля, вийшовши перше, налагодить усе; і як писано про Сина чоловічого, щоб Він багато ся народ, погрозив духові нечистому, глаголючи йому: Душе німий і глухий, я тобі повеліваю, вийди з него й більш не входь в него. 26 | закричавши, і вельми потрясши ним, вийшов; і став наче мертвий; так що многі казали: Що вмер. 27 | Ісус же, взявші його за руку, підвів його; й він устав. 28 |, як увійдив у господу, ученики Його питали Його окреме: Чому ми не змогли вигнати його. 29 | рече їм: Се кодло нічим не може вийти, тільки молитвою та постом. 30 |, вийшовши звідтіля, переходили через Галилею, і не хотів, щоб хто зізнав. 31 | Навчав бо учеників своїх, і глаголав їм: Що Син чоловічий буде виданий у руки чоловічі, і вбить Його, і вбитий, Він третього дня воскресне. 32 | Вони ж не розуміли слова, і боялись Його спитати. 33 | прийшов у Капернаум, і, бувши в господі, спитав їх: Про що ви дорогою між собою міркували? 34 | Вони ж мовчали; перемовлялися бо між собою в дорозі, хто більший. 35 | і сівши, призвав дванадцятьох, і рече їм: Коли хто хоче першим бути, нехай буде з усіх останнім і всім слугою. 36 |, взявші дитину, поставив її серед них, і обнявши її, рече їм- 37 | Хто одно з таких дітей прийме в ім'я мов, мене приймав; а хто мене приймає, не мене приймає, а пославшого мене.

Озвавсь до Него Йоан, говорячи: Учителю, бачили дітям приходити до мене, й не бороніть їм; таких ми одного, що ім'я Твоєм виганяє біси, а не ходить бо царство Боже. 15 Істинно глаголю вам: Хто слідом за нами, й заборонили Йому; бо не ходить не прийме царства Божого, як мала дитина, не слідом за нами. 39 Ісус же рече: Не бороніть Йому, ввійде в него. 16 І, обнявши їх, положив руки на них, і благословив їх. 17 І, як виходив Він у питав Його: Учителю благий, що робити мені, щоб життє вічне наслідувати? (aīōnios g166) 18 Ісус же рече Йому: Чого мене звеш благим? Ніхто не вірочих у мене, лучче Йому, коли б почеплено благий, тільки один, Бог. 19 Заповіді знаєш: Не жорно млинове на шию Йому, та й укинуто в море. 20 Він же, озвавшись, каже Йому: Учителю, се все я хоронив з малку мого. 21 Ісус же, поглянувши на него, уподобав Його, й рече Йому: Одного тобі не достає: йди, що маєш, продай і дай убогим, і мати меш скарб на небі; і прийди, та йди слідом за мною, взявші хрест. 22 Він же, захурившись од слова цього, пішов сумуючи: мав бо достатки велиki. 23 І позирнувши Ісус округи, рече ученикам своїм: Як тяжко багацтва маючим у царство Боже ввійти! 24 Ученики ж вжахнулися од словес Його. Ісус же, знов озвавшись, рече їм: Діти, як тяжко вповаючим на багацтва в царство Боже ввійти!

40 Хто бо не проти вас, той за вас. 41 Хто бо напоїть вас чашею води в ім'я моє, що ви Христові, істинно глаголю вам: не втеряє нагороди своєї. 42 Та хто зблазнить одного з малих віруючих у мене, лучче Йому, коли б почеплено жорно млинове на шию Йому, та й укинуто в море. 43 І коли бдазнить тебе рука твоя, відотній її; лучче тобі калікою в життє ввійти, ніж, дві руці мавши, піти в пекло, в огонь невгласаючий, (Geenna g1067) 44 де червяк їх не вмирає, й огонь не вгасає. 45 І коли нога твоя близнить тебе, відотній її; лучче тобі ввійти в життє кривим, ніж дві нозі мавши, бути вкинутим у пекло, в огонь невгласаючий, (Geenna g1067) 46 де червяк їх не вмирає, й огонь не вгасає. 47 І коли око твое близнить тебе, вирви Його; лучче тобі однооким увійти в царство Боже, ніж, дві оці мавши, бути вкинутим ув огнене пекло, (Geenna g1067) 48 де червяк їх не вмирає, й огонь не вгасає. 49 Кожен бо огнем посолить ся, і кожна жертва сіллю посолить ся. 50 Добро сіль; коли ж сіль несолона стане, то чим солити Ті? Майте в собі сіль, і майте впокій між собою.

10 І, вставши звідтіля, приходить у границі Юдейська через той бік Йордану; і знов сходяться люди до Него, й своїм звичаєм знов навчав їх. 2 І приступивши Фарисеї, питали! Його: Чи годить ся чоловікові з жінкою розводитись? спокушуючи Його. 3 Він же, озвавшись, рече їм: Що заповідав вам Мойсей? 4 Вони ж сказали: Мойсей дозволив написати розвідний лист, та й відпустити. 5 І озвавшись Ісус, рече їм: Ради жорстокості серця вашого написав вам заповідь сю. 6 З почину ж творення - чоловіком і жінкою створив їх Бог. 7 Тим покине чоловік батька свого й матір, і пригорнети ся до жінки своєї, 8 і будуть у двох тіло одно; то вже їх більш не двоє, а одно тіло. 9 Оце ж, що Бог злучив, чоловік нехай не розлуче. 10 А в господі знов ученики Його про се питали Ного. 11 І рече їм: Хто розведеть ся з жінкою своєю, і оженить ся з іншою, робить перелюб з нею. 12 І коли жінка розведеть ся з чоловіком своїм, та вийде за іншого, робить перелюб. 13 І приношено Йому дітей, щоб приторкнувшись до них; ученики ж заказували тим, що приносили. 14 Побачивши ж Ісус, прогнівив ся, і рече їм: Дайте

у сотero тепер, часу цього, серед гонення, домівок, і братів, і сестер, і мат'орок, і дітей, і земель, а в віку будучому життє вічне. (aīōn g165, aīōnios g166) 31 Многі ж перші будуть останні, а останні перші. 32 Були ж вони в дорозі, ідучи в Єрусалим, і випередив їх Ісус; й вжахнулися вони; і, ідучи за ним, лякалися. І, взявшись знов дванадцятьох, почав їм глаголати, що Йому станеть ся: 33 Що ось ідемо в Єрусалим, і Син чоловічий буде виданий архієреям та письменникам, і осудять вони Його на смерть, і видадуть Його поганам; 34 і насыміхати муть ся з Него, й бити муть Його, й плювати муть на Него, і вбить Його; й третього дня воскресне. 35 І приступають до Него Яков та Йоан, сини Зеведеїв, кажучи: Учителю, хочемо, щоб, про що просити мем, зробив нам. 36 Він же

рече їм: Що хочете, щоб зробив вам? 37 Вони ж і встилали дорогу. 9 Інші, що попереду йшли, і кажуть Йому: Дай нам, щоб один по правиці в що слідом за Ним йшли, покликували, кажучи: Тебе, а один по лівці в Тебе сиділи ми в славі Осанна! Благословен грядущий в ім'я Господнє; Твоїй. 38 Ісус же рече їм: Не знаєте, чого просите. 10 благословенне грядуще в ім'я Господа царство Чи зможете пити чашу, яку я пю, і хрещеннем, отця нашого Давида. Осанна на вишинах! 11 І яким я хрещу ся, хрестити ся? 39 Вони ж кажуть ввійшов Ісус в Єрусалим і в церкву, й, оглянувши Йому: Можемо. Ісус же рече їм: Ви-то чашу, яку все, як пізня вже була година, вийшов у Витанню з я пю, пити мете, й хрещеннем, яким я хрещусь, дванайцятьма. 12 І назавтра, як вийшли вони з хрестити метесь; 40 тільки ж, щоб сидіти вам по Витанні, зголоднів, 13 і, заглядівші смоківницю правиці в мене й по лівці в мене, се не єсть мое oddaleki, що мала листе, прийшов, чи не знайде дати, а кому приготовлено. 41 І почувши десять, чого на ній. І, прийшовши до неї, нічого не знайшов, почали ремствувати на Якова та Іоана. 42 Ісус же, тільки листе; не була бо ще пора на смокви. 14 І, покликавши їх, рече їм: Ви знаєте, що котрі, здається озвавшись Ісус, рече до неї: Щоб ніколи з тебе ся, князють над поганами, панують над ними, й по вік ніхто овощу не їв. І чули ученики Його. (ален велики їх управлюють ними. 43 Не так же буде в вас; 4165) 15 І приходять у Єрусалим, і ввійшовши Ісус нї, хто хоче стати ся великим між вами, нехай буде у церкву, почав виганяти продаючих і купуючих у слугою вам; 44 і хто хоче між вами стати ся першим, церкви, і столи міньяльників, і ослони продаючих нехай буде усім рабом. 45 Бо й Син чоловічий не голуби поперевертав, 16 і не давав, щоб хто носив прийшов, щоб служено Йому, а служити й дати посуд через церкву. 17 І навчав, глаголючи їм: Хиба душу свою викуп за многих. 46 І приходять у не писано: Що дом мій дом молитви звати меть Ерихон; і як виходив Він із Ерихону, й ученики Його, ся у всіх народів? ви ж зробили Його вертепом й багато народу, син Тимеїв, Вартимей сліпий, розбійників. 18 І чули письменники та архиєреї й сидів над шляхом, просячи. 47 І, почувши, що шукали, як би Його погубити: боялись бо Його, се Ісус Назарянин, почав кричати й казати: Сину бо ввесь народ дивував ся науково Його. 19 І, як Давидів Ісусе, помилуй мене. 48 І сварили на вечір, настав, вийшов Вів остронь із города. 20 А него многі, щоб мовчав; він же ще більше кричав: вранці, мимо йдучи, побачили смоківницю всхолу Сину Давидів, помилуй мене. 49 І, зупинившись від коріння. 21 І споглянувши Петр, рече Йому: Ісус, звелів його покликати. І покликали сліпого, Учителю, дивись, смоківниця, що прокляв еси, говорячи Йому: Бодрись, устань; кліче тебе. 50 Він всхола. 22 І озвавшись Ісус, рече їм: Майте віру же, скинувши одежду свою, встав і приступив до Божу. 23 Істинно глаголю вам: Що хто скаже горі сій: Ісуса. 51 І, озвавшись, рече Йому Ісус: Що хочеш, Двигнись і кинь ся в море, та й не сумнити меть ся щоб зробив тобі? Сліпий же каже Йому: Учителю, в серпі своїм, а вірувати ме, що, що каже, станеть щоб прозрів. 52 Ісус же рече Йому: Іди, віра твоя ся, буде Йому, що скаже. 24 Тим глаголю вам: спасла тебе. І зараз прозрів він, й пішов слідом Усе, чого молячись просите, віруйте, що одержите, за Ісусом дорогою. 25 І як стойте молячись, прощайте, ѹ буде вам.

11 | як наблизились до Єрусалиму, до Витфагії Витанії, до гори Олівної, посилає двох учеників своїх, 2 і рече ім: Ідіть у село, що перед вами, і зараз, увійшовши в него, знайдете осля привязане, на котре ніхто в людей не сідав, одвязавши його, приведіть. 3 |, коли хто вам скаже: Що се робите? скажіть: Що Господові його треба; й зараз його відошле сюди. 4 Пішли ж вони, і знайшли осля привязане коло дверей знадвору, на роздоріжжю, та й одвязали його. 5 | деякі, що там стояли, казали ім: Що ви робите, одвязуючи осля? 6 Вони ж сказали ім, як звелів Ісус; і пустили їх. 7 | привели осля до Ісуса, й накинули на него одежу свою, і посадили на него. 8 Многі ж одежу свою розстилали по дорозі, інші ж гілле різали з дерев, коли що маєте проти кого, щоб і Отець ваш, що на небі, відпустив вам провини ваші. 26 Коли ж ви не прощаете, то й Отець ваш, що на небі, не простить вам провин ваших. 27 | приходять знов у Єрусалим; і, як по церкві ходив Він, приступають до Вето архиєреї, та письменники, та старші, 28 і кажуть Йому: Якою властю Ти і се робиш? і хто Тобі властив таку дав, щоб се робити? 29 Ісус же, озвавшись, рече ім: Спитаю вас і я про одну річ; відкажіть мені, то й я скажу вам, якою властю се роблю. 30 Хрещеннє Йоанове чи з неба було, чи від людей? Відкажіть мені. 31 | міркували між собою, говорячи: Коді скажемо: З неба, то скаже: Чом же не поняли віри Йому? 32 Коли ж скажемо: Від людей, то боялись людей: всі бо мали Йоана, що він справді пророк був. 33 |, озвавшись, кажуть

Ісусові: Не знаємо. Ісус, озвавшись, рече їм: То й я не кажу вам, якою властю се роблю.

12 I почав їм приповістями промовляти: Виноградник насадив чоловік, і обгородив тином, і викопав виноточу, й збудував башту, й передав його виноградарям, тай від'їхав. 2 I післав до виноградарів у пору слугу, щоб у виноградарів узяв овочу виноградного. 3 Вони ж, ухопивши його, били, та й відослали впорожні. 4 I знов післав до них іншого слугу, та й на того кидаючи каміннем, пробили йому голову, й відослали зневаженого. 5 I знов іншого післав, та й того вбили, й багато інших, одних побили, а других повбивали. 6 Ще ж одного сина мавши, любого свого, післав і його до них на останок, говорячи: Що посorumлять ся сина моого. 7 Виноградарі ж тиї казали між собою: Що се наслідник; ходімо вбемо його, то й наше буде наслідство. 8 I, взявши його, вбили, та й викинули геть із виноградника. 9 Що ж зробить пан виноградника? Прийде та й вигубить виноградарів, і дасть виноградник іншим. 10 Чи й писання цього не читали: Камінь, що відкинули будівничі, сей став ся головою угла? 11 Від Господа стало ся се, й дивне в очах наших. 12 I шукали Його взяти, та лякались народу; зрозуміли бо, що до них приповість сказав; і зоставивши Його, пішшли. 13 I посилають до Него деяких Фарисеїв та Іродиан, щоб Його піймати словом. 14 Вони ж, прийшовши, кажуть Йому: Учителю, знаємо, що праведний еси, й не дбаєш ні про кого, бо не дивишся на лиці людей, а на путь Божий правдою наставляєш. Годить ся данину кесареві давати, чи ні? Давати нам, чи не давати? 15 Він же, знаючи їх лицемірство, рече їм: Що мене спокутуєте? Принесіть мені денарія, щоб я бачив. 16 Вони ж принесли. I рече їм: Чис обличче се й надпис? Вони ж сказали Йому: Кесареве. 17 I озвавшись Ісус, рече їм: Оддайте кесареве кесареві, а Боже Богові. I дивувались Йому. 18 I приходять Садукеї до Него, що кажуть: нема воскресення, та й питали Його, говорячи: 19 Учителю, Мойсей написав нам, що, як у кого брат умре та зоставить жінку, а дітей не зоставить, дак щоб узяв брат його жінку його, й воскресив насіннє братові своєму. 20 Сім оце братів було; й перший узяв жінку, і вмираючи, не зоставив насіння; 21 і другий узяв її, та й він не зоставив насіння; і третій також так. 22 I брали її семеро, та й не зоставили насіння; остання з усіх умерла й жінка. 23 Оце ж у воскресенню, як воскреснуть, котрого з них буде жінка? семеро бо

мали її за жінку. 24 I озвавшись Ісус, рече їм: Чи не того ви помиляєтесь, що не знаєте писання, ні сили Божої? 25 Коли бо з мертвих устануть, то її женяться ся, ні віддають ся, а будуть як ангели на небесах. 26 Про мертвих же, що встають, хиба не читали в книзі Мойсейовій, як коло купини промовив до него Бог, глалолочи: Я Бог Авраамів, і Бог Ісааків, і Бог Яковів? 27 Не єсть Бог мертвих, а Бог живих. Ви оце вельми помиляєтесь. 28 I пруступивши один з письменників, почувши їх перепитуваннє, і вбачаючи, що добре їм відповів, спитав Його: Котора перша з усіх заповідь? 29 Ісус же відказав йому: Що перша з усіх заповідей: Слухай, Ізраїлю: Господь Бог ваш. Господь один єсть; 30 і: Люби Господа Бога твого всім серцем твоїм, і всією душою твоєю, і всією думкою твоєю, і всією силою твоєю. Оце перша заповідь. 31 А друга подібна, така: Люби ближнього твого як себе самого. Більшої від сих іншої заповіді нема. 32 I каже Йому письменник: Добре, учителю; правду промовив еси, що один єсть Бог, і нема іншого, тільки Він; 33 і що любити Його всім серцем, і всією думкою, і всією душою, і всією силою, і любити ближнього, як себе самого, се більше ніж усі огняні жертви й посъвяти. 34 I вбачаючи Ісус, що він розумно відказав, рече йому: Не далеко еси від царства Божого. I ніхто ніколи не важив ся Його питати. 35 I озвавшись Ісус, глаголав, навчаючи в церкві: Як се кажуть письменники, що Христос син Давидів? 36 Сам бо Давид промовив Духом съвятим: "Рече Господь Господеві моєму: Сиди по правіці в мене, доки положу вороги твої підніжком ніг твоїх." 37 Сам оце ж Давид зве його Господем: звідкіля ж він син його? I багато народу слухало Його любо. 38 I глаголав їм у науці своїй: Остерегайтесь письменників, що люблять в шатах ходити, та витання на торгах, 39 та перші сідалища по школах, та перші місця на бенкетах; 40 що жеруть доми удовиць, і задля виду довго моляться. Сі приймуть ще тяжчий осуд. 41 I сівши Ісус навпроти скарбони, дививсь, як народ кидає гроши в скарбону. I многі заможні кидали по багато. 42 I прийшовши одна вдовиця вбога, вкинула дві лепти, чи то шеляг. 43 I прикладавши учеників своїх, рече їм: Істинно глаголю вам: Що вдовиця ся вбога більш усіх укинула, що кидали в скарбону. 44 Усі бо з достатку свого кидали, ся ж з недостатку свого: все, що мала, вкинула, увесь прожиток свій.

13 I, як виходив з церкви, каже Йому один з учеників Його: Учителю, дивись, яке каміннє і

яка будівля. 2 А Ісус, озвавшись, рече йому: Чи бачиш сю велику будівлю? не заставити ся тут на горі Олівній, на впроти церкви, питали Його на смоті Петр, та Яков, та Йоан, та Андрей: 4 Скажи нам, коли се буде, й яка ознака, коли має все те скінчитись? 5 Ісус же, озвавшись до них, почав говорити: Остерегайтесь, щоб хто вас не звів. 6 Тільки Отець. 8 Устане бо нарід на землі, і царство на царство, й буде трус по місцях і буде голоднеча та буча: се почин горя. 9 Ви ж самі остерегайтесь: видавати муть бо вас у ради, й по школах будете биті, і перед воївodi та царі ставлені задля мене, на съвідкуваннє їм. 10 І між усіма народами мусить перше проповідатись евангелія. 11 Як же вести муть вас, видаючи, не дбайте заздалегідь, що казати мете, ані надумуйтесь, а, що дасть ся вам тієї години, те й промовляйте: не ви бо промовляєте, а Дух съвітний. 12 Видавати ме ж брата на смерть, і батько дитину; і вставати муть діти на родителів, та й убивати муть їх. 13 І ненавидіти муть вас усі задля ім'я моє; хто ж витерпить до останку, той спасеть ся. 14 Як же побачите гидоту спустіння, що сказав Даниїл пророк, стоячу, де не слід (хто читає, нехай розуміє), тоді хто в Юдеї, нехай втікає на гори; 15 хто ж на криші, нехай не злазить у хату, ані ввіходить узяти що з хати своєї; 16 і хто в полі, нехай не вертається ся назад узяти одежду свою. 17 Горе ж важким і годуючим під той час! 18 Молітвя ся ж, щоб не довелось утікати вам зимою. 19 Будуть бо дні тієї горе, якого не було від почину творення, як творив Бог, до сього часу, й не буде. 20 І коли б Господь не вкоротив днів, то не спасло ся б жадне тіло; та задля вибраних, що вибрав їх, укоротив дні. 21 І, тоді коли хто вам скаже: Дивись, ось Христос, або: Дивись, он; де йміть віри. 22 Постануть бо лжехристи і лжепророки, й давати муть ознаки та дива, щоб звести, коли можна, й вибраних. 23 Ви яг гледіть: ось я наперед сказав вам усе. 24 Тільки ж у ті дні, після горя того, сонце померкне, й місяць не давати ме съвітла свого, 25 і зорі з неба падати муть, і сили, що на небесах, захитають ся. 26 І тоді побачять Сина чоловічого, грядущого на хмара, з силою великою і славою. 27 І тоді пішли ангели свої, і позбирає вибраних своїх од чотирох вітрів, од кінця землі до кінця неба. 28 Від смоківниці ж возьміть собі приклад:

Коли все вітте її мягке стане та пустить листе, знайде, що близько літо. 29 Так і ви: як побачите, що се стало ся, знайде, що близько, під дверима. 30 Істинно глаголю вам: Що не перейде рід сей, доки ся моті Петр, та Яков, та Йоан, та Андрей: 31 Небо й земля перейдуть, слова ж мої не перейдуть. 32 Про день же той і скінчиться? 33 Гледіть, пильнуйте й молітвя ся, не Багато бо приходити муть в ім'я моє, говорячи, знаєте бо, коди пора. 34 Як чоловік, що від'їжджає, що се я, і багатьох зведуть. 35 Як же чути мете про зоставивши господу свою і давши слугам своїм войни та про слухи воєн, не тривожтесь: мусить бо власті, і кожному діло його, а воротарев звелів, стати ся; та ще не конець. 36 Устане бо нарід на щоб пильнував. 37 Оце ж пильнуйте: (не знаєте бо, буде голоднеча та буча: се почин горя. 38 Ви ж самі півні, чи вранці;) 39 щоб, прийшовши несподівано, остерегайтесь: видавати муть бо вас у ради, й по не знайшов вас сплячих. 37 Що ж я вам глаголю, усім глаголю: Пильнуйте.

14 Була ж пасха й опрісноки по двох днях; і шукали архієреї, та письменники, як би Його, підступом узявиши, вбити. 2 Та казали: Тільки не в съвіт, щоб бучі не було в народі. 3 А як був Він у Вітнанії, в господі Симона прокаженного, та сидів за столом, прийшла жінка, маючи любастровий збаночок міра народового, правдивого, предорого, розбивши посудинку, злила Йому на голову. 4 Були ж деякі, що сердились у собі, кажучи: На що ся втрати мира? 5 Можна бо було се продати більш ніж за триста денаріїв, та дати вбогим. І дорекали їй. 6 Ісус же рече: Оставте її. На що завдаєте їй жалю? добре діло вчинила на мені. 7 Всякого бо часу вбогих маєте з собою, і коли схочете, можете ім добро робити; мене ж не всякого часу маєте. 8 Що змогла ся, зробила: попередила намастити тіло мов на погребення. 9 Істинно глаголю вам: Де б ні проповідувалась евангелія ся по всьому съвіту, казати меть ся й те, що зробила оця, на спомин її. 10 А Юда Іскаріоцький, один з дванадцятьох, пішов до архієреїв, щоб ім зрадити Його. 11 Вони ж почувши, зраділи, й обіцяли Йому срібняків дати. І шукав, як би у добру годину Його зрадити. 12 І первого дня опрісночного, як пасхове ягня кололи, кажуть Йому ученики Його: Де хочеш, щоб пішовши, наготовили Тобі їсти пасху? 13 І посилає двох з учеників своїх, і рече їм: Ідіть у город, і зустрініте вас чоловік, несучи глек води; йдіть за ним, 14 і куди ввійде він, скажіть господареві: Що учитель каже: Де съвітлиця, щоб пасху з учениками моїми мені їсти? 15 І він вам покаже гірницю простору, прибрану й готову; там приготовте нам. 16 І вийшли ученики Його, й прийшли в город, й знайшли, як Він сказав їм, і приготовили пасху. 17 І, як настав вечір,

приходить з дванадцятьма. 18 І, як сиділи вони за столом та їли, рече Ісус: Істинно глаголю вам: Що кого поцілує, той і єсть Він; беріть Його, та й ведіть один з вас зрадити мене, котрий єсть зо мною. 19 остережно. 45 І прийшовши, зараз приступив до Вони ж почали смутити ся і казати до Него один по Него, Й каже: Учителю, учителю, та й поцілуєвав одному: Ажеж не я? і другий: Аже ж не я? 20 Він Його. 46 Вони ж наложили на Него руки свої, і же, озвавшись, рече їм: Один з дванадцяти, що взяли Його. 47 Один же хотіє із тих, що стояли, вмочає зо мною руку в миску. 21 Син чоловічий вихопивши меча, вдарив слугу архиєреїського, іде, як писано про Него; горе ж чоловікові тому, й відтяг йому ухо. 48 І озвавшись Ісус, рече їм: що Сина чоловічого зрадить! Добре було б йому, Чи се як на розбійника вийшли ви з мечами та коли б не родив ся чоловік той. 22 Як же їли киями брати мене? 49 Що-дня був я з вами в церкві вони, взявши Ісус хліб і поблагословивши, ламав і навчаючи, й не брали ви мене; та щоб справдились давав їм, і рече: Прийміть їхте: се єсть гіло мое. писання. 50 І, покинувши Його, всі повікали. 51 А 23 І, взявши чашу, й оддавши хвалу, подав їм, і один якийся молодець йшов за ним, одягнений пили з неї всі. 24 І рече їм: Се єсть кров моя полотном по нагому, й хапають Його молодці нового завіту, що за многих проливається ся. 25 (войни); 52 він же, зоставивши полотно, нагий утік Істинно глаголю вам: Що більше не пити му від од них. 53 І поведі Ісуса до архиєрея; сходяться плоду виноградного, аж до дня того, коли його до него всі архиєреї, і старші й письменники. 54 пити му новим у царстві Божому. 26 І засыпавши А Петр oddaleni йшов за ними, аж у середину вони, вийшли на гору Олівну. 27 І рече їм Ісус: двір архиєреїський і сидів із слугами, та й грівсь що всі поблазните мною ночі сієї, бо писано: коло багаття. 55 Архиєреї ж і вся рада шукали Поражу пастиря і розсиплють ся вівці. 28 Тільки ж на Ісуса съвідчення, щоб убити Його, та й не по воскресенню моїм попереджу вас у Галилею. знайшли. 56 Многі бо криво съвідкували проти 29 Петр же рече Йому: Хоч і всі поблазнять ся, Него, й не сходились съвідчення їх. 57 І деякі, тільки не я. 30 І рече Йому Ісус: Істинно глаголю вставши, криво съвідкували на Него, кажучи: 58 тобі: що сьогодні, ночі сієї, перш ніж дівчі півень що ми чули, як він казав: що я зруйну церкву запіє, тричі відречеш ся мене. 31 Він же ще більш сю рукотворну, й за три дні іншу нерукотворну говорив: Хоч-би мені і вмерти з Тобою, не відречусь збудую. 59 Та й так не сходились съвідчення їх. 60 І Тебе. Так само ж і всі казали. 32 І приходять на ставши архиєрей посередині, спитав Ісуса, кажучи: врочище Гетсиман; і рече ученикам своїм: Сидіть Нічого не відказуєш? що сі на Тебе съвідкують? 61 тут, поки молити мусь. 33 І бере Петра, та Якова, Він же мовчавши нічого не відказав. Знов спитав та Йоана з собою, і почав скорбіти та вдаватись у Його архиєрей, і каже Йому: Чи Ти єси Христос, тут; 34 і рече їм: Тяжко сумна душа моя аж до Син Благословенного? 62 Ісус же рече: Се я; і смерти. Підождіть тут і пильнуйте. 35 І, пройшовши бачити мете Сина чоловічого, сидячого по правиці трохи далі, припав до землі, і молив ся, щоб, сили і йдучого на хмара небесних. 63 Архиєрей коли можна, мимо йшла від Него ся година. 36 І же, роздерши одежду свою, каже: На що нам іще рече: Авва, Отче, все можливе Тобі: мимо неси від съвідків? 64 Ви чули хулу: як вам здасть ся? Вони мене чащу сю - тільки ж не що я хочу, а що Ти. ж усі осудили Його, що винен смерти. 65 І почали 37 І приходить і знаходить їх сплячих, і рече до деякі плювати на Него, й закривати лицє Йому, і Петра: Симоне, ти спиш? не міг ти однієї години бити по щоках Його, й казали Йому: Проречи; і попильнувати? 38 Пильнуйте та моліть ся, щоб не слуги знущались над Ним. 66 І як був Петр у дворі ввійшли у спокусу. Дух-то охочий, тіло ж немошне. внизу, приходить одна з дівчат архиєреїських, 67 39 І знов пійшовши, молив ся, те ж саме слово і, бачивши Петра, що гріється, і позирнувши на промовляючи. 40 І вернувшись знайшов їх знов него, каже: І ти був з Ісусом Назарянином? 68 сплячих: були бо їх очі важкі; і не знали вони, що Він же одрік ся, кажучи: Не знаю, ані розумію, що Йому відказати. 41 І приходить утрете, і рече їм: ти кажеш. І вийшов геть до придвору; а півень Спіть уже й спочивайте. Годі, пристигла година; запляв. 69 І дівчина, побачивши Його знов, Почала ось виданий буде Син чоловічий у руки грішникам. казати тим, що стояли: що сей з них. 70 Він 42 Вставайте, ходімо: ось зрадник мій наближується же знов одрік ся. І трохи згодом ті, що стояли, ся. 43 І зараз, як ще Він промовляв, приходить сказали знов Петрові: Справді з них єси, бо ти Йода, один з дванадцяти, й з ним багато народу з Галілеєць, і говірка твоя подобна. 71 Він же почав мечами й киями, від архиєреїв, та письменників, та проклинатись та клястись: що не знаю чоловіка

сього, про котрого кажете. 72 І вдруге півень запіяв. та говорячи: Овва! Ти, що руйнуєш церкву і в І згадав Петр слово, що промовив Йому Ісус: Що три дні будуєш, зо спаси себе й зійди з хреста. перш ніж півень запіє двічі, одречеш ся мене 31 Так само й архиєреї, насьміхаючись один до одного з письменниками, казали: Інших спасав, себе не може спасти. 32 Христос, цар Жидівський, нехай зійде тепер з хреста, щоб побачили ми, й ввіруємо. І розняті з Ним зневажали Його. 33 Як же настала година шоста, темрява стала по всій землі аж до години девятої. 34 А години девятої покликнув Ісус голосом великим: Елої, Елої, лама саватані? що есть перекладом: Боже мій, Боже мій, на що мене покинув еси? 35 І деякі з тих, що тут стояли, почувши казали: Ось Ілію кличе. 36 Побігши ж один, і сповнивши губку оцтом і настремивши на тростину, поїв Його, кажучи: Страйвайте, побачимо, чи прийде Ілія знята Його.

37 Ісус же, пустивши голос великий, зітхнув. 38 І завіса церковна роздерлась надвое з верху аж до низу. 39 Бачивши ж сотник, що там стояв проти Него, що, так закричавши зітхнув, каже: Справді чоловік сей Син був Божий. 40 Були ж і жінки, оддалеки дивлячись, між котрими була й Марія Магдалина, й Марія, Якова меншого та Йосії мати, й Саломія, 41 що, й як був у Галилії, ходили слідом за Ним, і послугували Йому, і інших багато, що поприходили з Ним у Єрусалим. 42 А як уже наставвечір, бо була п'ятниця, чи то перед суботою, 43 прийшов Йосиф з Аритматеї, поважний радник, що також сподівався царства Божого, й зосміливши, увійшов до Пилата й просив тіла Ісусового. 44 Пилат же дивувавсь, що вже вмер би, і покликавши сотника, спитав Його, чи давно вмер. 45 А довідавшись од сотника, дав тіло Йосифові, 46 і, купивши плащеницю і знявши Його, обгорнув Його плащеницею, та й положив Його у гробі, що був висічений із скелі, та й прикотив каменя до дверей гробу. 47 Марія ж Магдалина й Марія Йосіїна дивились, де Його положено.

16 І, як минула субота, Марія Магдалина, та Марія Яковова, та Саломія купили пахощів, щоб, прийшовши, намастити Його. 2 І вельми рано первого дня тижня приходять до гробу, як сходило сонце. 3 І казали між собою: Хто відкотить нам каменя від дверей гробу? 4 І поглянувши, побачили, що відкочено каменя; був бо великий дуже. 5 І ввійшовши в гріб, побачили молодця, сидячого з правого боку, одягненого в шату білу, а одного по лівіці в Него. 6 Він же рече їм: Не жахайтесь. 7 Ісуса шукаєте Назарянина, розпятоого. Устав; нема його тут. Ось місце, де положено Його. 7 Тільки

ж ідіть скажіть ученикам Його та Петрові, що попередить вас у Галилею. Там Його побачите, як сказав вам. 8 I вийшовши вони хутко, побігли відгребу; бо обняв їх трепет і страх, та й нікому нічого не сказали: боялись бо. 9 (note: The most reliable and earliest manuscripts do not include Mark 16:9-20.)

Воскреснувши ж уранці первого дня тижня, явивсь найперше Марії Магдалині, що з неї вигнав сім бісів. 10 Вона пійшовши, сповістила тих, що були з Ним, як сумували та плакали. 11 А ті, почувиши, що живий, і вона Його бачила, не поняли віри. 12 Після ж того двоїм із них в дорозі явився в іншому виді, як йшли на село. 13 I вони, пійшовши, сповістили других, та й тим не поняли віри. 14 Опісля явивсь одинайцятьом ім сидячим за столом, і дорікав їм недовірством їх і жорстркостю серця, що тим, котрі бачили Його воскресшого, не поняли віри. 15 I рече ім: Ідіть по всьому сьвіту й проповідуйте євангелію усякому твориву. 16 Хто вірувати ме та охрестить ся, спасеть ся; а хто не вірувати ме, осудить ся. 17 Ознаки ж вірючим такі будуть: ім'ям моїм бісів виганятимуть; мовами заговорять новими; 18 гадюк брати муть, і, коли смертного чого виплють, не шкодити ме ім; на недужих руки класти муть, і одужувати муть. 19 Господь же, після того, як промовив до них, возніс ся на небо, й сів по правиці в Бога. 20 Вони ж вийшовши, проповідували всюди, а Господь допомагав, і слово стверджував усілід ознаками. Амінь.

Від Луки

1 Яко ж бо многі заходились опоряджувати повість про добрі знані нам речі, 2 як передали нам ті, що з почину були самовидцями й слугами слова; з то здалось і мені гаразд, довідавшись од почину про все пильно, поряду тобі написати, високоповажний Теофіле, 4 щоб знати певноту того, чого тебе навчено. 5 Був за Ірода, царя Юдейського, один съвященик, на ім'я Захарія, з черги Авіїної, а жінка його з дочок Ааронових, а ім'я її Єлісавета. 6 Були ж праведні обое перед Богом, ходчи у всіх заповідях та наказах Господніх безпорочні. 7 і не було в них дитини: бо Єлісавета була неплідна, й обое постарілись у днях своїх. 8 Стало ся ж, як служив він порядком черги своєї перед Богом, 9 то, звичаєм съвященства, довелось йому кадити, увійшовши в церкву Господню. 10 А все множество народу молилось ізнадвору під час кадження. 11 Явив ся ж йому ангел Господень, стоячи правобіч жертівні кадильної. 12 І вжахнув ся Захарія побачивши, і страх обняв його. 13 Рече ж до него ангел: Не лякай ся, Захаріє: бо вислухана молитва твоя, і жінка твоя Єлісавета вродить сина тобі, й даси ім'я йому Йоан. 14 І буде радість тобі й веселість; і многі різдвом його радувати муться. 15 Буде бо великий перед Господем, і вина ні міцного напитку не пiti ме; й Духом съвятим сповнить ся ще з утроби матери своєї. 16 І многих синів Ізраїлевих наверне до Господа Бога їх. 17 І йти ме він перед Ним духом і силою Іллі, щоб навернути серця батьків до дітей, і неслухняних до мудrosti праведних, приготовити Господеві людей готових. 18 І рече Захарія до ангела: По чим же знати му се? я бо старий, і жінка моя ізстарілась у днях своїх. 19 І озвавшись ангел, рече йому: Я Гавріїл, що стою перед Господем; і послано мене промовити до тебе та сповістити тебе про се. 20 І ось замовкнеш і не зможеш говорити, аж по день, коли станеть ся се, за те що не поняв віри словам моїм, котрі справдяль ся пори своєї. 21 І ждав народ Захарії, і дивував ся, що барить ся він у церкві. 22 Вийшовши ж він, не зміг промовити до них; і постерегли вони, що видіннє бачив у церкві; бо він кивав до них, і зоставсь німий. 23 І сталося, як сповнилися дні служення його, пішов до господи своєї. 24 Після ж тих днів зачала Єлісавета, жінка його, і втільлася пять місяців, говорячи: 25 Що так мені дав Господь у ті дні, як зглянув ся, зняти з мене докір між людьми. 26

Місяця ж шостого післав Бог ангела Гавріїла в город Галилейський, званий Назарет, 27 до діви, зарученої чоловікові, на ім'я Йосифові, з дому Давидового; а йм'я діви Марія. 28 І прийшовши ангел до неї, рече: Радуй ся, благодатная. Господь з тобою; благословенна єси між женами. 29 Вона ж, побачивши його, вжахнулась словами його, та й подумала, що б се було за витаннє таке. 30 І рече ангел їй: Не лякай ся, Маріе: знайшла бо єси ласку в Бога. 31 І ось значеш ти в утробі твоїй, і вродиш Сина, й наречеш ім'я Йому Ісус. 32 Сей буде великий, і Сином Вишнього звати меть ся, і даст Йому Господь Бог престол Давида, отця Його: 33 і царювати ме Він над домом Якововим по віки, і царству Його не буде кінця. (αὶον 9:165) 34 Рече ж Марія до ангела: Як буде се, коли чоловіка не знаю? 35 І озвавшись ангел, рече їй: Дух съвятий найде на тебе, й сила Вишнього отінить тебе; тим і, що вродить ся съвяте, звати меть ся Сином Божим. 36 І ось Єлісавета, родичка твоя і вона також зачала, сина в старості своїй, і се шостий місяць званій неплідною. 37 Но не буде неможливе у Бога всяке слово. 38 Рече ж Марія: Се рабиня Господня: нехай станеть ся мені по слову твоєму. І пішов від неї ангел. 39 Уставши ж Марія тими днями, пішла швидко в підгірре, у город Юдин; 40 і ввійшла в господу Захаріїну, і втільлася із Єлісаветою. 41 І сталося, як почула Єлісавета витаннє Маріїне, кинулась дитина в утробі її; і сповнилась Єлісавета Духом съвятим, 42 і промовила голосом великим, і рече: Благословенна єси між женами, й благословенний плід утроби твоєї. 43 І звідкіля мені се, що прийшла мати Господа мого до мене? 44 Ось бо, як дійшов голос витання твого до ушай моїх, кинулась з радості дитина в утробі моїй. 45 І благословенна, що увірувала, бо сповнить ся, що сказано їй від Господа. 46 І рече Марія: Величає душа моя Господа, 47 і зрадував ся дух мій у Бозі Спасі моїм, 48 що споглянув на смиренне слуги своєї: ось бо від нинії благенною звати муть мене всі роди: 49 бо зробив мені велике Сильний; і съвяте ім'я Його. 50 І милості Його від роду до роду на боячих ся Його. 51 Зробив силу рукою свою, розсипав гордих у думках сердце їх; 52 посикдав потужних з престолів, і підняв угору смиренних; 53 голодних сповнив добром, а багатих одіслав упорожні; 54 прийняв Ізраїля, слугу свого, на спомин милости, 55 (як промовив до батьків наших) Авраамові й насінню його по віки. (αὶον 9:165) 56 Пробувала ж Марія з нею місяців зо три, та й вернулась до

домівки своєї. 57 Єлісаветі ж сповнився час в ясла, бо не було їм місця в гостинниці. 8 І родити, й вродила вона сина. 58 І чули сусіде її були пастухи в стороні тій, що почлігували та і родина її, що Господь показав велику милість стерегли сторожею в ночі отари своєї. 9 І ось ангел свою до неї, і радувались із нею. 59 І сталося, Господень став коло них, і слава Господня осияла восьмого дня прийшли обрізати хлопяtkо, і хотіли їх; і полякались страхом великим. 10 І рече їм назвати його Ім'ям батька його, Захарією. 60 І ангел: Не бійтесь, ось бо благовіщу вам радість озвавшись мати його, каже: Ні, а нехай назоветься велику, що буде всім людям. 11 І бо народився вам Йоаном. 61 І казали до неї: Що нікого нема в родині сьогодні Спас, що єсть Христос Господь, у городі твоїй, щоб звався ім'ям сим. 62 Кивали ж батькові Давидовому. 12 І се вам ознака: Знайдете дитинку його, як схотів би назвати його. 63 І, попросивши сповіту, лежачу в яслах. 13 І зараз явилось із таблиці, написав слова: Йоан буде Ім'я Йому. І ангелом множество воїнства небесного, хвалячи дивувались усі. 64 Відкрили ся яе уста його зараз, Бога й глаголючи: 14 Слава на вишинах Богу, а і язик його, й заговорив, прославляючи Бога. 65 І на землі впокій, між людьми благоволенне. 15 І був на всіх страх, що жили кругом них; і по всьому сталося, як пійшли від них на небо ангели, пастухи підгір'ю Йдеїському пронеслись усі слова ті. 66 І казали один до одного: Ходімо ж аж у Витлеєм, положили всі, хто чув, у серці своїм, кажучи: Що ж та побачимо слово се, що сталося, що Господь то за дитина се буде! І рука Господня була з ним. 67 обявив нам. 16 І пійшли з посліхом, та й знайшли І Захарія, батько його, сповнився Духом съятим, Марію і Йосифа, й дитинку лежачу в яслах. і прорік, глаголючи: 68 Благословен Господь Бог 17 І побачивши, обявили слово, сказане їм про Ізраїлів, що одвідав і зробив ізбавленне народові хлопяtkо се. 18 І всі, слухаючи, дивувались тим, своєму, 69 і підняв ріг спасення нам у дому Давида, що розказували пастухи перед ними. 19 Марія ж слуги свого, 70 (як промовляв устами съятих ховала всі слова сї, роздумуючи в серці своїм. 20 І од віку пророків своїх,) (αὶν g165) 71 спасенне од вернулись пастухи, прославляючи та хвалячи Бога ворогів наших і з руки всіх ненавидників наших, 72 за все, що чули й бачили, як казано до них. 21 І щоб зробити милість отцям нашим, і спогадати як сповнилось вісім днів, щоб обрізати хлопяtkо, завіт свій съятий, 73 клятъбу, що клявся перед наречено Йому ім'я Ісус, наречене від ангела, Авраамом, отцем нашим, 74 та що дасть нам перш ніж зачавсь Він в утробі. 22 І, як сповнились без страху, з рук ворогів наших визволившись, 75 дні очищення по закону Мойсейовому, понесли служити Йому в съяності та праведності перед Його в Єрусалим, поставити перед Господом, Ним, по всі дні життя нашого. 76 А ти, дитино, 23 як написано в законі Господньому: Що всяке пророком Вишнього звати меш ся: ходити меш мужеське, відчинивши утробу, съяте Господеві бо перед лицем Господнім, готовити дороги Його: звати меть ся; 24 і принесли жертву, по сказаному 77 щоб давати знаннє спасення народові Його в законі Господньому: Пару горлиць або двоє оставленню гріхів їх, 78 по благій милості Бога голубенят. 25 І ось був чоловік у Єрусалимі на нашого, в котрій одвідав нас Схід з висоти, 79 Ім'я Симеон; і чоловік сей праведний та побожний щоб засияв сидячим у темряві і тіні смертній, сподівався потіхі Йзаїлеві; Й Дух съятий був щоб направити ноги наші на дорогу впокою. 80 на Йому. 26 І було Йому сповіщено від Духа Хлопяtkо ж росло та міцніло духом, і пробувало в съяного, що не бачити ме він смерти, перш ніж побачить Христа Господнього. 27 І прийшов він Духом у церкву; й, як принесли батько-маті хлопяtkо Ісуса, щоб зробити їм, що треба, по звичаю законному для Него, 28 узяв він Його на руки свої, і благословив Бога, і сказав: 29 Нині відпускаєш раба твого, Владико, по глаголу твоєму, з упокоєм: 30 бо виділи очі мої спасенне твоє 31 що приготовив єси перед лицем усіх людей, 32 съвітло на одкритте поганам, і славу народа Твого Йзраїля. 33 І дивувавсь Йосиф і мати його тим, що сказано про Него. 34 І благословив їх Симеон, і рече до Марії, матері його: Ось Сей лежить на паданнє і вставаннє многих в Ізраїлі і на ознаку,

2 Сталося ж тими днями, вийшло повелінне від кесаря Августа переписати всю вселену. 2 Ся перепись була перша за правлення Киринея в Сирії. 3 Йшли всі записуватись, кожен у свій город. 4 Пійшов же Йосиф із Галилеї, з города Назарета, в Юдею, в город Давидів, що звуться Витлеєм: (був бо він з дому й роду Давидового) 5 вписатись із Марією, зарученою Йому жінкою, що була тяжка. 6 Стало ж ся, як були вони там, сповнились дні родити її. 7 І вродма Сина свого перворідня, і сповила його, й положила його

проти котрої говорити муть, 35 і тобі самій перейде нехай будуть дорогами рівними; 6 і побачить усяке душу меч,) щоб відкрились багатьох сердець думки. тіло спасенне Боже. 7 Говорив тоді до людей, що 36 І була Анна пророчиця, дочка Фануїлова, з роду вийшли охреститись від него: Кодло гадоче, хто Асирового; ся зістарилася у днях багатьох, живши з остеріг вас, щоб утікали від настигаючого гніва? чоловіком сім років од дівування свого; 37 і ся вдова 8 Принесіть же овощ достойний покаяння, і не до восьмидесяти й чотирох років, що не відходила починайте казати самі собі: В нас отець Авраам; від церкви, постом та молитвою служила ніч і день. глаголю бо вам: Що зможе Бог з каміння цього 38 І вона тієї ж години прийшовши, оддала хвалу підніти дітей Авраамові. 9 Вже ж і сокира коло Господеві, й говорила про Него всім, що сподівали кореня дерева лежить; тим кожне дерево, що ся збавлення в Єрусалимі. 39 І, як скінчили все не дає доброго овощу, зрубують та й в огонь по закону Господньому, вернулись у Галилею, у кидають. 10 І питав його народ, кажучи: Що ж город свій Назарет. 40 Хлопяtko ж росло й міцніло оце робити мем? 11 Озвав ся ж і каже їм: Хто духом, словяючись премудростю; і благодать має дві одежні, нехай наділить немаючого; й хто Божа була на Ньому;; 41 І ходили батько-мати має харч, нехай так само робить. 12 Прийшли ж і Його щороку в Єрусалим у съято пасхи. 42 І митники хреститись, і промовили до него: Учителю, як було Йому дванайцять років, пійшли вони в що нам робити? 13 Він же каже до них: Нічого Єрусалим съяtkovim звичас, 43 і, словнивши дні, більш над те, що звелено вам, не вимагайте. 14 як верталися, зостав ся хлопчик Ісус у Єрусалимі, Питали ж його й воїни, кажучи: А нам що робити? й не знову Йосиф і мати Його, 44 а думаючи, що І рече до них: Нікому не робіть насилия, ані Він між товариством, увійшли на день ходи; й обвинувачуйте криво, і вдовольняйтесь платою шукали Його між родиною та знакомими. 45 І, не вашою. 15 Як же були в непевності люди, і всі знайшовши Його, вернулись у Єрусалим, шукаючи говорили в серці своїм про Йоана, чи не Христос Його. 46 І сталося, через три дні знайшли Його в він, 16 озвавсь Йоан до всіх, глаголючи: Я водою церкви, сидячого серед учителів, і слухаючого їх, і хрещу вас; ійде ж потужніший від мене, котрому питаючого. 47 Дивували ся ж усі, хто, слухав Його, недостоєн я розвязати ременя обува Його: Той розумом і відповідями Його. 48 І, побачивши Його, хрестили ме вас Духом съяtkim і огнем; 17 котрого здивувались вони, і сказала мати Його до Него: лопата в руці Його, й перечистити тік свій, і Дитино, що се зробив еси з нами? ось батько Твій збере пшеницю в клуню свою, а половину спалить і я, болючи, шукали Тебе. 49 І рече Він до них: огнем невгласаючим. 18 І багато іншого, навчаючи, Чого ж шукали мене? хиба ж не знали, що в тому, благовіствував людям. 19 Ірод же четверовластник, що єсть Отця мого, треба бути мені? 50 Та й вони докореній від него за Іродиаду, жінку Філіпа, не зрозуміли слова, що промовив їм, 51 і пійшов з брата свого, і за все, що коеv лихого Ірод, 20 додав ними, і прийшов у Назарет, і був слухняний їм; і ще ж се до всього, й запер Йоана в темниці. 21 мати Його ховала всі слова тиї в серці своїм. 52 І Стало ж ся, як хрестились усі люде й Ісус хрестив виростав Ісус премудростю й станом, у ласці в ся та молив ся, відчинилось небо, 22 і злинув Дух съяtkiy, у тілесному виді, як голуб, на Него, й голос із неба роздав ся, глаголючи: Ти єси Син мій любий, тебе вподобав я. 23 А тому Ісусові починав ся мало не трицятий рік, і був Він, як думали, син Йосифів, Іліїв, 24 Маттатів, Левіїн, Мелхіїн, Янаїв, Йосифів, 25 Мататів, Амосів, Наумів, Єслімів, Нагреїв, 26 Маатів, Мататів, Семеїв, Йосифів, Юдин, 27 Йоананів, Рисаїв, Зоровавелів, Салатілів, Нириїв, 28 Мелхіїв, Адіїв, Косамів, Єлмодамів, Ирів, 29 Йосіїв, Єліїзевів, Йоримів, Маттатів, Левіїн, 30 Симеонів, Юдин, Йосифів, Іонанів, Єлиякимів, 31 Мелеїв, Маїнанів, Мататаїв, Нatanів, Давидів, 32 Єссеїв, Овидів, Воозів, Салмонів, Насонів, 33 Аминадавів, Арамів, Єсромів, Фаресів, Юдин, 34 Яковів, Ісааків, Авраамів, Тарин, Нахорів, 35 Сарухів, Рахавів, Фалеків, Єверів, Салин, 36

3 У п'ятнадцятий же рік правлення Тиверія кесаря, як був ігемоном Понтийський Пилат в Юдеї, а четверовластником у Галилії Ірод, Філіп же, брат Його, четверовластником в Ітуреї і Трахонській землі, а Лисаній четверовластником в Авалині, 2 за архієрів Анни та Каяфи, стало ся слово Боже до Йоана, Захаріїного сина, у пустині. 3 І ходив він по всій околиці Йорданській, проповідуючи хрещенне покаяння на прощенне гріхів, 4 як писано в книзі словес Ісаї пророка, глаголючого: Голос покликуючого в пустині: Приготовте дорогу Господню, правими робіть стежки Його. 5 Всяка долина нехай заповнить ся, і всяка гора і горб принизить ся, і крива нехай буде права, і груднисті

Кайнанів, Арфаксадів, Оімів, Ноїв, Ламехів, 37 25 По правді ж глаголю вам: Багато вдовиць було Матусалів, Єнохів, Яредів, Малелейлів, Кайнанів, за днів Ілії в Ізраїлі, як зачинилось небо на три 38 Єносів, Ситів, Адамів, Божий.

4 Ісус же, Духа съятого повний, вернувшись од Йордану, і був ведений Духом у пустиню, 2 і сорок днів спокушуваний від диявола. І не єв нічого днів тих, а як скінчились вони, опісля згододнів. 3 І каже Йому диявол: Коли ти Син Божий, скажи каменеві съому, щоб став ся хлібом. 4 І озвавсь Ісус до него, глаголючи: Писано, що не хлібом самим житиме чоловік, а кожним словом Божим. 5 І вивівши Його диявол на гору високу, показав Йому всі царства вселеної в одну хвилину. 6 І каже Йому диявол: Тобі дам власть оцю всю і славу їх, бо мені передано, й кому я схочу, дам її. 7 Ти ж коли поклонишся передо мною, буде твое все. 8 І, озвавшись до него, рече Ісус: Геть від мене, сатано, писано бо: Кланяти меш ся Господеві Богу твоєму, Йому одному служити меш. 9 І повів він Його в Єрусалим, і поставив Його на крилі церковному, й каже Йому: Коли ти Син Божий, кинь ся звідсіля вниз: 10 писано бо: Що ангелам своїм накаже про Тебе, оберегати Тебе, 11 і що на руках підіймуть Тебе, щоб инколи не вдаривсь об каміні, ногою Твоєю. 12 І озвавшись рече Йому Ісус: Що сказано: Не будеш спокутувати Господа Бога твого. 13 І скінчивши всі спокуси, диявол одійшов од Него до часу. 14 І вернувшись Ісус у силі Духа в Галилею; і поголос розійшов ся по всій околиці про Него, 15 І навчав Він по школах їх, славлений од усіх. 16 І прийшов у Назарет, де був зрощений, і прийшов звичаєм своїм, субітнього дня в школу, і став читати. 17 І подано Йому книгу Ісаї пророка. І, розгорнувши книгу, знайшов місце, де було написано: 18 Дух Господень на мені, котрого ради намастив мене; благовістити вбогим післав мене, сціляти розбитих серцем, проповідувати полонянам визвіл і сліпим прозрінне, випускати замучених на волю, 19 проповідувати рік Господень приятний. 20 І, згорнувши книгу, віддав слузі, та й сів. І очі всіх у школі були звернені на Него. 21 Почав же глаголати до них: Що сьогодні справдилось писаннє се в ушах ваших. 22 І всі съвідували Йому, і дивувались благодатними словами, виходячими з уст Його. І казали: Хиба сей не син Йосифів? 23 І рече до них: Певно скажете про що ми чули, що сталося у Капернаумі, зроби й тут у своїй країні. 24 Рече ж: Істино глаголю вам: Що ні один пророк не есть приятен в отчинї своїй.

25 По правді ж глаголю вам: Багато вдовиць було роки й шість місяців, і голоднеча велика стала по всій землі; 26 та й до жодної з них не послано Ілії, тільки в Сарепту Сидонську до жінки вдовиці. 27 І багато прокажених було за Єлисея пророка в Ізраїлі, та й жоден з них не очистився, тільки Нееман Сиріянин. 28 І сповнились усі лютостю в школі, почувши се, 29 і вставши вигнали Його геть із города, і випровадили Його аж на верх гори, на котрій город їх збудовано, щоб скинути Його. 30 Він же, пройшовши серед них, пішов, 31 і прийшов у Капернаум, город Галилейський, і навчав їх по суботам. 32 І дивувались вони наукою Його, бо з властю було слово Його. 33 І був у школі чоловік, маючи духа нечистого, й кричав голосом величним, 34 кажучи: Остав; що нам і Тобі, Ісусе Назарянине? чи прийшов єси вигубити нас? Я знаю Тебе, хто єси: Святий Божий. 35 І погрозив Йому Ісус, глаголючи: Мовчи й вийди з него. І кинувши ним диявол на середину, вийшов з него, нічого не зашкодивши Йому. 36 І обняв страх усіх, і говорили один до одного, кажучи: Що се за слово, що властю і силово повелівав нечистим духам, і виходять? 37 І розійшов ся поголос про Него скрізь по всій околиці. 38 Уставши ж Він із школи, ввійшов у господу Симонову. Тещу ж Симонову схопила пропасниця велика, і благали Його за ней. 39 І, ставши над нею, погрозив пропасниці, і покинула її; зараз же уставши, послугувала їм. 40 Як же заходило сонце, всі, в кого були недужі на всякі недуги, приводили їх до Него; Він же, на кожного з них руки складаючи, сціляв їх. 41 Виходили ж і біси з багатьох, і кричали, кажучи: Що Ти єси Христос, Син Божий. І згрозячи, не давав їм говорити, бо вони знали, що Він Христос. 42 Як же настав день, вийшовши пішов у пусте місце; й люде шукали Його, й прийшли до Него, й вдержували Його, щоб не йшов від них. 43 Він же рече до них: Що й іншим городям благовістити мені треба царство Боже; бо на се я посланий. 44 і проповідував по школах галилейських.

5 І сталося, як народ товпивсь до Него слухати слово Боже, Він стояв коло озера Генисарецького. 2 І побачив два човни, що стояли край озера, рибалки ж, одійшовши від них, полоскали неводи. 3 Ввійшовши ж ув один з човнів, що був Симонів, просив Його від землі відчалити трохи. І сівши, навчав народ із човна. 4 Як же перестав глаголати, рече до Симона:

Поступи на глибину, та закиньте неводи ваші усіх, і прославляли Бога, й сповнилися страхом, на ловитву. 5 І озвавшись Симон, каже Йому: кажучи: Що бачили предивне сьогодні. 27 А після Наставниче, всю ніч трудившись, нічого не піймали сього вийшов, і побачив митника на ім'я Левію, ми; тільки ж, по слову Твоєму, закину невода. 6 І, сидячого на митниці, і рече Йому: Йди слідом за мною. 28 І, зоставивши все, уставши пійшов слідом ж невід їх, 7 і махнули вони на товаришів своїх, за Ним. 29 і справив гостину велику Левій Йому у що були в другому човні, щоб прийшли помогти господі своїй, і було там багато митників і інших, їм. І прийшли вони, й сповнили обидва човни, що свділи з ними. 30 І нарікали письменники так що потопали вони. 8 Бачивши ж Симон Петр, їх та Фарисеї на учеників Його, кажучи: На що припав до колін Ісусових, кажучи: Йди від мене: з митниками та грішниками їсте й пете? 31 І бо я чоловік грішний. Господи. 9 Страх бо обняв озвавшись Ісус, рече до них: Не треба здоровому його і всіх із ним од улову риби, що вловили. 10 лікаря, а недужому. 32 Не прийшов я кликати Так само Й Якова і Йоана, синів Зеведеївих, що праведників, а грішників до покаяння. 33 Вони, ж були спільніками Симоновими. І рече до Симона казали до Него: Чого ж ученики Йоанові постять Ісус: Не лякай ся, від нині людей ловити меш. часто й молять ся, так само Й Фарисеїські, Твої ж 11 І пригнавши вони човни свої до берега, та їдять і п'ють? 34 Він же рече до них: Чи зможете покинувши все, пійшли слідом за Ним. 12 І сталося, синів весільних, поки жених з ними, заставити як був Він ув однім городі, аж ось чоловік увесь у постити? 35 Прийдуть же дні, що візьмуть жениха проказі. І, побачивши Ісуса, упавши на лицьо, благав від них, тоді постити муть у ті дні. 36 Сказав же Й Його, кажучи: Господи, коли хочеш, можеш мене приповість до них; Що ніхто латки з одежини нової очистити. 13 І простягши Він руку, приторкнувсь до не пришиває до одежини старої; коли ж ні, то й него, глаголючи: Хочу, очистись. І зараз проказа нову розідре, й старій не личить латка з нового. 37 покинула його. 14 І наказав Він йому нікому не І ніхто не наливав вина нового в бурдюки старі; говорити, а, пійшовши, покажи себе священикові коли ж ні, порве нове вино бурдюки, й вино витече, та принеси за очищеннє твоє, як звелів Мойсей, на й бурдюки пропадуть. 38 А вино нове в бурдюки съвідкуваннє їм. 15 Та слово про Него розійшлось нові наливають, то й буде все ціле. 39 Ніхто, пивши тим більш, і наслідилось народу пребагато слухати старе, не бажав зараз нового; каже бо: Старе й сцілятись у Него від недуг своїх. 16 Він же лучче.

виходив у пустиню та молив ся. 17 І сталося одного дня, що Він учив, і сиділи Фарисеї та учителі закону, що; поприходили з усіх сіл Галилейських та Юдейських і з Єрусалиму, й сила Господня була на сціленнє їх. 18 І ось мужі принесли на постелі' чоловіка, що був розслаблений, і шукали, як би внести його та положити перед Ним. 19 І, не знайшовши, як би внести його кріз натовп, вилізли на хату, й кріз черепяну стелю спустили його з постіллю в середину перед Ісуса. 20 І, бачивши віру їх, рече Йому: Чоловіче, оставляють ся тобі гріхи твої. 21 І почали міркувати письменники та Фарисеї, кажучи: Хто сей, що говорить хулу? Хто може оставляти гріхи, як тільки один Бог? 22 Постерігши ж Ісус думки їх і озвавшись, рече до них: Що ви говорите в серцях ваших? 23 Що легше? сказати: Оставляють ся тобі гріхи твої; або сказати: Встань та й ходи? 24 От же, щоб знали ви, що власті має Син чоловічий на землі оставляти гріхи, розслабленому: Тобі глаголю: Устань, і, взявши постіль твою, йди до дому твого. 25 І зараз уставши перед ними ѹ узявши на чому лежав, пійшов до дому свого, прославляючи Бога. 26 І острах обняв

6 І сталося другої суботи після першої, ішов Він через засіви, й рвали ученики Його колоссє, та й їли, потерши в руках. 2 Деякі ж з Фарисеїв казали їм: На що робите, чого не годить ся робити в суботу? 3 І, озвавшись до них, рече Ісус: Хиба його не читали, що зробив Давид, як зголоднів він і ті, що були з ним: 4 як, увійшовши вій у дом Божий, хліби показні взяв і їв, і дав також тим, що були з ним, котрих не годилось їсти, хиба одним священикам? 5 І рече їм: Син чоловічий - Вів Господь і суботи. 6 І сталося також другої суботи: ввійшов Він у школу та й навчав; а був там чоловік, що рука в него права була суха. 7 Назирали ж Його письменники та Фарисеї, чи в суботу сціляти ме, щоб знайти вину на Него. 8 Він же знав думки їх, і рече чоловіку сухорукому: Устань і стань на середину. Він же, вставши, стояв. 9 Рече ж Ісус до них: Спитаю вас: Що годить ся по суботам: добре робити, чи лихе робити? душу спасати, чи погубляти? 10 І, споглянувши кругом по всіх їх, рече чоловікові: Простягни руку твою. Він же зробив так, і стала рука його здорована, як і

друга. 11 Вони ж сповнились лютостю і говорили не судіть, то й не будете суджені; не осуджуйте, то один до одного, що б зробити Ісусові. 12 Стало й не будете осуджені; прощайте, то й буде вам ж ся тими днями, вийшов Він на гору молитись, прощено. 13 Давайте, то й вам буде дано; міру і був усю ніч на молитві Богу. 14 А, як настав добру, наталовану, й струснуту, й надто пересипану день, покликав учеників своїх; і, вибравши з них давати муть вам на лоно ваше. Такою бо мірою, дванадцятьох, котрих і апостолами називав: 15 якою міряєте, відміряєть ся вам. 16 Сказав же Симона, що називав Петром, та Андрея брата його. приповість їм: Чи може сліпий сліпого водити? Якова та Йоана, Филипа та Вартооломея, 17 Маттея хиба обидва в яму не впадуть? 18 Нема ученика та Тому, Якова Алфесевого та Симона, на прізвище над учителя свого; звершений же - буде кожен, як Зилота, 19 Юду Якового та Юду Іскариоцького, учитель його. 20 Чого ж дивиш ся на порошину в що й став ся зрадником; 21 і зійшовши з ними, оці брата твого, поліна ж у своєму оці не чуєш? 22 І став на місці рівному, й товариство учеників Його, і як можеш казати братові твоєму: Брате, дай вийму множство велике людей з усієї Юдеї і Єрусалиму, порошину, що в оці твоїм, сам в оці своїм поліна ї з побережжя Тирського та Сидонського, що не бачивши? Лицеміре, викинь перше ломаку з поприходили слухати Його і сцілятися від недуга ока твого, а тоді бачити меш вийняти порошину своїх, 23 і мучені від духів нечистих; і спіляли ся. з ока брата твого. 24 Нема бо дерева доброго, 25 і весь народ шукав приторкнутись до Него: що родить овощ пустий; ані дерева пустого, бо сила від Него виходила, й сціляла всіх. 26 І що родить овощ добрий. 27 Кожне бо дерево знявши Він очі свої на ученики свої, рече: Блаженні по свому овощу пізнаєть ся; не збирають бо з вбогі, бо ваше царство Боже. 28 Блаженні голодні тернини смокви, ані збирають з ожини винограду. тепер, бо насититесь. Блаженні плачущі тепер, бо 29 Добрий чоловік з доброго скарбу серця свого съміята метесь. 30 Блаженні, коли ненавидіти муть виносить добре; а лихий чоловік з лихого скарбу вас люде, й коли проженуть вас, і осоромлять, і серця свого виносить лихе: бо з переповні серця викинуть ім'я ваше, яв зло, задля Сина чоловічого. промовляють уста його. 31 На що ж мене звете 32 Радуйтесь того дня і веселітесь, ось бо нагорода Господи, Господи, й не робите, що я глаголю? 33 вона велика на небі; так бо чинили пророкам Всякий, хто приходить до мене, й слухає слова батьки їх. 34 Горе ж вам, багатим і бо прийняли мої, та й чинить їх, покажу вам, кому він подобен: ви утіху вашу. 35 Горе вам, ситим! бо голодувати 36 подобен він чоловікові, будуючому будинок, що мете. Горе вам, що съмієтесь тепер; бо сумувати викопав глибоко, й положив підвальну на камені; мете да плакати мете. 37 Горе вам, коли добре як же повідь настала, наперла бистрінь на будинок говорити муть про вас усі люде; так бо робили той, та не змогла схитнути його: збудовано бо лжепророкам батьки їх. 38 Тільки ж глаголю вам, його на камені. 39 Хто ж слухає, та не чинить, слухаючим: Любіть ворогів ваших, добре робіть подобен чоловікові, будуючому будинок на землі, ненавидникам вашим, 40 благословляйте кленучих без підвальнини, на котрий наперла бистрінь, і зараз вас, і молітв ся за обидників ваших. 41 Хто бв упав, і була руїна будинка того велика.

тебе у щоку, підстав і другу; а хто бере твою свиту, й жупанка не борони. 42 Всякому, хто просить у тебе, дай, і хто бере що твое, не допевній ся. 43 І, як хочете, щоб чинили вам люде, так і ви чиніть їм. 44 Коли любите тих, хто любить вас, яка вам дяка? бо й грішники тих, хто їх любить, люблять. 45 Коли добро робите тим, хто добро робить вам, яка вам дяка? бо й грішники те саме чинять. 46 Коли позичаєте тим, від кого маєте надію одержати, яка вам дяка? бо й грішники грішникам позичають, щоб одержати стільки ж. 47 Ні, любіть ворогів ваших, і добро робіть, і позичайте, нічого від них не сподіваючись; а буде нагорода ваша велика, й будете синами Вишнього; бо Він благий до невдячних і лихих. 48 Будьте ж оце милосердні, як і Отець ваш милосерден. 49 І

7 Як же скінчив усі глаголи свої в слух людям, 50 вийшов у Капернаум. 2 В одного ж сотника слуга недугуючи мав умирати, котрий був йому дорогий 3 Почувши ж про Ісуса, післав до Него старших Жидівських, благаючи Його, щоб, прийшовши, спас слугу його. 4 Вони ж, прийшовши до Ісуса, благали Його пильно, говорячи: Що достоєн він, щоб йому зробив се: 5 любить бо народ наш, і шкоду він збудував нам. 6 Ісус же пішов з ними. 7 Як вже він недалеко був од будинка, вислав до Него сотник другів, говорячи Йому: Господи, не трудись, бо я недостоен, щоб Ти під стелю мою ввійшов; 8 тим і себе не вважав достойним до Тебе прийти; тільки промов слово, то й одужає слуга мій. 9 Бой я чоловік під властю поставлений, маючи

під собою воїнів; і скажу съому: Йди, то й іде, а съого? й кому подобні вони? 32 Подобні вони другому: Прийди, то й прийде, а слузі моєму: Роби дітям, що сидять на торгу та гукають одно на оце, то й зробить. 9 Почувши ж се Ісус, дивувавсь одного, та й кажуть: Ми сурмили вам, а ви не йому, й, обернувшись до йдучого за собою народу, скакали; ми голосили вам, а ви не плакали. 33 рече: Глаголю вам: Навіть в Ізраїлі, такої віри не Прийшов бо Йоан Хреститель, що хліба не єсть, знайшов я. 10 I вернувшись послані у будинок, ані вина не пе, і кажете: Диявола мав. 34 Прийшов знайшли недужнього слугу здоровим. 11 I сталось Син чоловічий, що єсть і пе, і кажете: Ось чоловік опісля, ійшов Він у город, званий Наш, і йшло з прожора та пяниця, митникам друг і грішникам. Ним доволі учеників Його, й багато народу. 12 35 I справдилась премудрість од дітей своїх усіх. Як же наблизився до городських воріт, аж ось 36 Просив же хтось Його з Фарисеїв, щоб їв з винесено мертвого, сина єдиного в матері своїї, ним. I, ввійшовши з господу Фарисееву, сів за вона ж була вдова; й багато народу з городу було столом. 37 I ось жінка у городі, що була грішниця, з нею. 13 I побачивши її Господь, змилосердивсь довідавшись, що сидить за столом у господі над нею, і рече їй: Не плач. 14 I приступивши, Фарисеевій, принісши любастровий збаночок міра, приторкнув ся до мар; ті ж, що несли, з'упинились. 38 і ставши коло ніг Його ззаду, плачуши, почала I рече: Молодче, тобі глаголю: встань. 15 I сів обмивати ноги Його слізми, й волоссем голови мерлець, і почав говорити. I oddав його матері своєї обтирати; й цілувала ноги Його, й мастила його. 16 Обняв же страх усіх; і прославляли вони миром. 39 Бачивши ж Фарисей, що запросив Його, Бога, кажучи: Що пророк великий устав між нами, казав сам у собі, говорячи: Коли б сей був пророк, й навіддав Бог людей своїх. 17 I розійшлось слово знати би, хто й яка се жінка, що приторкується ся до се по всій Юдеї про Него й по всій околиці. 18 I Него; бо грішница вона. 40 I озвавшись Ісус, рече сповістили Йоана ученики його про все те. 19 I до него: Симоне, маю тобі щось сказати. Він же покликавши двох учеників своїх Йоан, післав до каже: Учителю, скажи. 41 Два довжники були в Ісуса, кажучи: Ти еси грядущий, чи іншого ждати одного вірителя: один завинив п'ятьсот денаріїв, нам? 20 Прийшовши ж до Него чоловіки, казали: другий же п'ятьдесят. 42 Як же не мали чим Йоан Хреститель прислав нас до Тебе, кажучи: Ти оддавати, обом простиш він. Хто ж оце з них, скажи, еси грядущий, чи іншого ждати нам? 21 Того ж більш його любити ме? 43 Озвав ся ж Симон і часу сціляв Він многих від недуг і ран, і духів лихих. Каже: Думаю, що той, кому більш простиш він. Він і многим сліпим давав прозріннє. 22 I озвавшись же рече йому: Право судив еси. 44 I, обернувшись Ісус, рече їм: Ідіть сповістіть Йоана, що бачили й до жінки, рече Симонові: Чи бачиш ти сю жінку? чули: як сліпі прозирають, криві ходять, прокаженні Увійшов я в твою господу, - води на ноги мої не дав очищають ся, глухи чують, мертві встають, і вбогі еси; ся ж слізми обмила ноги мої, і волоссем голови благовіствують. 23 I блажен, хто де зблазнить ся своєї обтерла. 45 Цілування не дав еси мені; ся мною. 24 Як же пійшли посланці Йоанові, почав ж, відколи ввійшов я, не перестала цілувати ноги глаголати до народу про Йоана: Чого виходили мої. 46 Олівою голови моєї не намастив еси; ся ж ви дивитись у пустиню? На тростину, що вітер миром намастила ноги мої. 47 Тим тлаголю тобі: колише? 25 Або чого ж виходили їй дивитись? На Оставляють ся гріхи її многі, бо возлюбила много; чоловіка, в мягку одежу одягненого? Ось ті, що кому ж мало оставляється ся, мало любить. 48 Рече в одежі пишній та роскоші, панують у царських ж їй: Оставляють ся гріхи твої. 49 I почали ті, що вдорах. 26 Або чого виходили ви дивитись: На вкупі сиділи, казати в собі: Хто сей, що й гріхи пророка? Так, глаголю вам, і більш пророка. 27 відпускає? 50 Рече ж до жінки: Віра твоя спасла Се той, про кого написано: Ось я досилаю ангела тебе; йди з упокоем.

мого перед лицем Твоїм, що приготовить дорогу Твою перед Тобою. 28 Глаголю бо вам: Більшого між народеними від жінок пророка над Йоаном Хрестителя нема; найменший же у царстві Божім більший від него. 29 I ввесь народ слухаючий, і митники, справдили Бога, хрестившись хрещеннем Йоановим. 30 Фарисеї ж та законники раду Божу про них відкинули, не хрестившись від него. 31 Рече ж Господь: Кому ж оце уподоблю людей роду

8 I сталося опісля, проходив Він городи й села, проповідуючи й благовіствуючи царство Боже; а дванайцять з ним, 2 і деякі жінки, що були спліні од духів лихих і недуг: Марія, на прізвище Магдалина, що з неї сім бісів вийшло, з і Йоанна, жінка Хузана, Іродового приставника, й Сусанна, й інших багато, що послугували Йому з добра свого. 4 Як же зійшло багато народу та з

усяких городів поприходили до Него, промовив з города, що мав біса з давнього часу, й одежі приповістю: 5 Вийшов сіяч сіяч насіннє своє; і, як не вдягав, і в хаті не пробував, тільки по гробах. він сіяє, інше впало край шляху; й попротоптувано 28 Побачивши ж Ісуса і закричавши, припав до його, й птаство небесне пожерло його. 6 А інше Него, й голосом великим промовив: Що мені і Тобі, впало на камінь; і посходивши, посохло, бо не Ісусе, Сину Бога Вишнього? благаю Тебе, щоб мало вогкости. 7 А інше впало між тернину; й мене не мучив. 29 Повелів бо духові нечистому розвившись терніна в ним, поглушила його. 8 А вийти з чоловіка: почасту бо схоплював його; й інше впало на землю добру, й, зійшовши, дало заковувано його в заліза та пута, й стережено; овощ у сотеро. Се промовивши, покликнув: Хто й, розбиваючи о-кови, бував гнаний од біса в має уші слухати, нехай слухає. 9 Питали ж Його пустиню. 30 Пітав же його Ісус, глаголючи: Яке тобі упеники Його, кажучи: Що се за приповість оця? ім'я? Він же каже: Легіон; бо бісів багато ввійшло в 10 Він же рече: Вам дано знати тайни царства него. 31 I благали Його, щоб Він не велів їм ійти Божого, другим же в приповістях, щоб дивлячись в безодні. (Abyssos g12) 32 Був же там великий не бачили, й слухаючи не розуміли. 11 Єсть же гурт свиней, що пас ся на горі; і благали Його, ся приповістю: Насіннє, се слово Боже. 12 Ті, що щоб дозволив їм в них увійти. І дозволив їм. 33 край шляху, се, що слухають; опісля ж приходить Вийшовши ж біси з чоловіка, увійшли в свині; і диявол, та й забирає слово з серця їх, щоб кинув ся гурт із кручи в озеро, та й потонув. 34 віруючи не спасли ся. 13 Що ж на камені, се, що, Побачивши ж пастухи, що сталося, повіткали, й, вислухавши, з радістю приймають слово, та сі пійшовши, сповістили по городах і по селах. 35 кореня не мають; до часу вірують, а під час спокуси Повиходили ж дивитись, що сталося, і прийшли відпадають. 14 Що ж між тернину впало, се, ті, що до Ісуса, й знайшли сидячого чоловіка, що з него вислухавши, відходять, і журбою, та багацтвом, та біси вийшли, одягненого й при розумі, в ногах у роскошами життя поглущені, не дають овощу. 15 Ісуса, й злякались. 36 Сповістили ж їх і ті, що Що ж у добрій землі, се ті, що, вислухавши слово, бачили, як спас ся біснуватий. 37 I благав Його в серці щирому й доброму держать, і дають овощ ввесь народ околиці Гадаринської вийти від них, у терпінню. 16 Ніхто ж, зас্঵ітивши съвічку, не бо страх великий обняв їх; Він же, ввійшовши в покрива її посудиною, або під ліжко її ставить; човен, вернув ся. 38 Благав же Його чоловік, з тільки ж на съвічинку ставлять, щоб входячі бачили котрого вийшли біси. Щоб бути з Ним; відпустив съвітло. 17 Нема бо нічого тайного, що не виявить же його Ісус, глаголючи: 39 Вернись до дому ся, і нічого втаєного, що не взнається ся і на яв не твого та розкажи, скільки зробив тобі Господь. І вийде. 18 Вважайте оце, як слухаєте: хто бо має, пійшов він по всьому городу, проповідуючи, скільки дасть ся тому; а хто не мав і що, здається ся, мав, зробив йому Ісус. 40 Стало ся ж, як вернувсь Ісус, візьметь ся від него. 19 Прийшла ж тоді до Него прийняв Його народ: всі бо дождали Його. 41 мати й брати Його, та й не могли зійтись із Ним за I ось прийшов чоловік, котрому ймя Ярі (а сей народом. 20 I сповістили Його, кажучи: Мати Твоя був старшиною над школою), і, припавши до ніг та брати Твої стоять надворі: хочуть Тебе бачити. Ісусові, благав Його, щоб увійшов у господу Його. 21 Він же, озвавшись, рече до них: Мати моя та 42 Бо дочка єдина була в него літ дванайцяти, брати мої ті, хто слово Боже слухав і чинить його. і та вмирала. Як же йшов Він, народ тиснув ся 22 Стало ся ж одного дня, увійшов Він у човен, і до Него; 43 і одна жінка, бувши в кровотічі років ученики Його; й рече до них: Попливемо на той бік дванайцять, котра, на лікарів витративши ввесь озера. І відчалили. 23 Як же плили, заснув Він; і прожиток, не могла ні від кого вигоїтись, 44 і, нашла буря вітряна на озеро, й заливало їх, і були приступивши ззаду, приторкнулась до краю одежі вони в опасності. 24 Приступивши ж розбудили Його, й зараз перестала кровотіч її. 45 I рече Ісус: Його, кажучи: Наставниче, наставниче, погибаємо! Хто приторкнув ся до мене? Як же всі відпиралися, Він же вставши, погрозив вітрові та буянню води; сказав Петр і ті, що з Ним: Наставниче, народ й з'пинились, і настала тишина. 25 Рече ж їм: топтити ся та тиснеть ся до Тебе, а Ти кажеш: Хто Де ж віра ваша? Вони ж полякані дивувались, приторкнувшись до мене? 46 Ісус же рече: Приторкнув кажучи один до одного: Хто ж оце сей, що й вітрам ся до мене хтось; я бо чув, що сила вийшла з мене. повелівав, і воді, і слухають Його? 26 I переплюш в 47 Бачивши ж жінка, що не втійт ся, трясучись землю Гадаринську, що по тім боці Галилії. 27 Як приступила й, припавши перед Ним, з якої причини же вийшов Він на землю, зустрів Його один чоловік приторкнулась до Него, сповістила Його перед

усім народом, і як одужала зараз. 48 Він же рече І їли, й наситились усі; і назбирано остальних у їй: Бодрись, дочки: віра твоя спасла тебе; йди з них окружин дванайцять кошів. 18 І сталося, як упокоєм. 49 Ще Він промовляв, приходить один від Він молився на самоті, були з Ним ученики; й шкільного старшини, кажучи Мому: Вмерла дочка спітав їх, глаголючи: Хто я, каже народ? 19 Вони ж твоя; не труди учителя. 50 Ісус же, дочувши, озвавшись сказали: Йоан Хреститель; другі: Ілля; ся до него, глаголючи: Не бійся; тільки віруй, то й інші ж: Що один пророк із старих воскрес. 20 Рече спасеться. 51 Увійшовши ж у господу, не пустив ж ім: Ви ж, хто я, кажете? Озвався ж Петр і сказав: увійти нікого, тільки Петра, та Якова, тайоана, та Христос Божий. 21 Він же, заказавши ім, повелів батька дитини й матір. 52 Плакали ж усі й голосили нікому не казати про се, 22 глаголючи: Що мусить по ній; Він же рече: Не плачте; не вмерла, а спить. Син чоловічий багато терпіти, й відцуроють ся 53 І съміялись вони з Него, знаючи, що вмерла. Його старші, та архієреї, та письменники, і вбуть, 54 Він же, випровадивши надвір усіх, і взявши за і в третій день воскресне Він. 23 Рече ж до всіх: руку її, покликнув, глаголючи: Дівчинко, встань. 55 Коли хто хоче за мною йти, нехай одречеться себе 1 вернувся дух її, і встала зараз; і звелів їй дати й бере хрест, свій щодня, та й іде слідом за мною. 56 І дивувались родителі її; Він же заповів ім 24 Хто бо хоче душу свою спасти погубить її; хто ж нікому не казати, що сталося.

9 Скликавши ж дванайцятьох учеників своїх, дав ім силу й власті над усіма бісами, й недуги сціляти. 2 І післав їх проповідувати царство Боже та оздоровлювати недужих. 3 І рече до них: Нічого не беріть на дорогу, ні палиці, ні торбини, ні хліба, ні срібла, ані по дві одежині майте. 4 І в которую господу прийдете, там пробуйайте й звідтіля виходьте. 5 А хто не прийме вас, виходячи з города того, й порох з ваших ніг обтрусьте на съвідкуванні проти них. 6 Вийшовши ж, ходили по селах; благовістуючи та сціляючи всюди. 7 Почув то Ірод четверовластник усе, що сталося від Него, та й стуманів: тим що деякі казали, що Йоан устав із мертвих, 8 інші ж, що Ілля явився, другі ж, що один з пророків старих воскрес. 9 І каже Ірод: Йоана я стяв; хто ж се той, про кого я чую таке? 10 І шукав видіти Його. 10 І вернувшись апостоли, оповідали Йому, що чинили. 11 Взявши їх, пішов окреме у місце пусте города, званого Витсаїда. 11 Народ же дознавшись, пішов слідом за Ним; і, прийнявши їх, глаголав їм про царство Боже й, кому треба було сцілення, оздоровлював. 12 День же почав нахилятись; приступивши ж дванадцять, сказали Йому: Відошли народ, щоб, пішовши кругом по селах та хуторах, відпочили й роздобули харчі; бо ми тут у пустому місці. 13 Рече ж до них: Дайте ви їм їсти. Вони ж сказали: Нема в нас більш, як п'ять хлібів та дві риби; хиба що пішовши купимо для всього народу сього їжі. 14 Було бо до п'яти тисяч чоловіка. Рече ж до учеників своїх: Садовіть їх купами по п'ятьдесятєро. 15 І зробили так, і посадовили всіх. 16 Узвавши ж п'ять хлібів та дві риби й поглянувши на небо, благословив їх, і ламав, і давав ученикам класти перед народом. 17

І їли, й наситились усі; і назбирано остальних у їй: Бодрись, дочки: віра твоя спасла тебе; йди з них окружин дванайцять кошів. 18 І сталося, як упокоєм. 49 Ще Він промовляв, приходить один від Він молився на самоті, були з Ним ученики; й шкільного старшини, кажучи Мому: Вмерла дочка спітав їх, глаголючи: Хто я, каже народ? 19 Вони ж твоя; не труди учителя. 50 Ісус же, дочувши, озвавшись сказали: Йоан Хреститель; другі: Ілля; ся до него, глаголючи: Не бійся; тільки віруй, то й інші ж: Що один пророк із старих воскрес. 20 Рече спасеться. 51 Увійшовши ж у господу, не пустив ж ім: Ви ж, хто я, кажете? Озвався ж Петр і сказав: увійти нікого, тільки Петра, та Якова, тайоана, та Христос Божий. 21 Він же, заказавши ім, повелів батька дитини й матір. 52 Плакали ж усі й голосили нікому не казати про се, 22 глаголючи: Що мусить по ній; Він же рече: Не плачте; не вмерла, а спить. Син чоловічий багато терпіти, й відцуроють ся 53 І съміялись вони з Него, знаючи, що вмерла. Його старші, та архієреї, та письменники, і вбуть, 54 Він же, випровадивши надвір усіх, і взявши за і в третій день воскресне Він. 23 Рече ж до всіх: руку її, покликнув, глаголючи: Дівчинко, встань. 55 Коли хто хоче за мною йти, нехай одречеться себе 1 вернувся дух її, і встала зараз; і звелів їй дати й бере хрест, свій щодня, та й іде слідом за мною. 56 І дивувались родителі її; Він же заповів ім 24 Хто бо хоче душу свою спасти погубить її; хто ж погубить душу свою задля мене, той спасе її. 25 Що бо за користь мати ме чоловік, здобувши съвіт увесь, себе ж погубивши або занапастивши? 26 Хто бо посorомить ся мене й моїх словес, того й Син чоловічий посorомить ся, як прийде в славі своїй, і Отця, і съвятих ангелів. 27 Глаголю ж вам істину: Єсть деякі між стоячими тут, що не вкусять смерті, аж поки побачять царство Боже. 28 Було ж після словес тих днів з вісім, і взявши Петра, та Йоана, та Якова, зійшов на гору молитись. 29 І, як молився Він вид лиця Його став інший, і одежа Його біла, блискуча. 30 І ось два чоловіки розмовляли з Ним, котрі були Мойсей та Ілля; 31 вони, явившись у славі, говорили про смерть Його, яку мав сповнити в Єрусалимі. 32 Петр же й ті, що з Ним, були отягчені сном; пробудивши ся ж, побачили славу Його й двох чоловіків, стоячих з Ним. 33 І сталося, як розлучались від Него, каже Петр до Ісуса: Наставниче, добре нам тут бути: зробимо три намети, один Тобі, й Мойсею один, а один Іллі, не знаючи, що каже. 34 Як же він се говорив, постала хмара, та й отінила їх, і полякались, як вони увійшли в хмару. 35 І роздався голос із хмари, говорячи: Се син мій любий; слухайте Його. 36 А як був голос, знайдено Ісуса одного. І мовчали вони, й нікому не оповідали в ті дні нічого, що бачили. 37 Стало ся ж другого дня, як зйшли вони з гори, зустріло Його багато народу. 38 І ось чоловік з народу покликнув, кажучи: Учителю, благаю Тебе, зглянь ся на сина моого; бо він єдиний у мене. 39 І ось дух хапав Його, і він зараз кричить; і рве Його з піною, і ледві одходить від него, розбивши Його. 40 І благав я учеників Твоїх, щоб вигнали Його, й не здолії. 41 І озвавшись Ісус, рече: О кодло невірне та розвратне! Доки буду з вами й терпіти my вас?

Приведи сюди сина твого. 42 Ще ж ійшов він, а робітників на жниво своє. з Ідіть; ось я посилаю біс ударив ним, та й затряс. Погрозив же Ісус вас, як ягнят між вовкі. 4 Не носіть калитки, ні духові нечистому, і оздоровив хлопця, і oddав торбини, ні обувя, і нікого в дорозі не вітайте. 5 його батькові його. 43 З'умляли ся ж усі величчєм У котру ж господу ввійдете, перше кажіть: Впокій Божим. Як же всі дивувались усім, що зробив домові сьому; 6 і коли там буде син упокою, Ісус, рече Він до учеників своїх: 44 Повкладуйте спочине на йому впокій ваш; коли ж ні, до вас в уші ваши слова сі: Син бо чоловічий має бути вернеть ся. 7 У тім же дому заставайтесь, івши й виданим у руки чоловічі. 45 Вони ж не зрозуміли пивши, що в них: достоєн бо робітник нагороди слова сього, й було воно закрите від них, щоб своєї. Не ходіть од хати до хати. 8 I в який не постремгли його; а бояли ся питати Його про город увійдете, й приймуть вас, іжте що поставлять слово се. 46 Постала ж думка між ними, хто був би перед, вами, 9 і сціляйте в ньому недужих, і більший з них. 47 Ісус же, знаючи думку серця їх, кажіть ім: Наближилось до вас царство Боже. 10 узвівши дитину, поставив її біля себе, 48 і рече їм: У який же город прийдете й не приймуть вас, Хто прийме сю дитину в ім'я моє, мене приймав; а вийшовши на улиці його, скажіть: 11 I порох, що хто мене прийме, приймає пославшого мене: хто поприлипав до нас із города вашого, обтрушуємо бо найменший між усіма вами, той буде великий. вам; тільки ж се знайте, що наблизилось до вас 49 I озвавшись Йоан, каже: Наставниче, ми бачили царство Боже. 12 Глаголю ж вам, що Содомлянам одного, що в ім'я Твоє виганяв біси, й заборонили дня того одрадніць буде, ніж городові тому. 13 йому; бо не ходить услід з нами. 50 I рече до него Горе тобі, Хоразине! горе тобі, Витсаїдо! бо коли Ісус: Не бороніть, хто бо не проти нас, той з нами. б у Тирі та Сидоні стались чудеса, що стали ся 51 I сталося, як сповнились дні взяття Його (вгору), в вас, давно б, у веретиці та в попелі сидячи, утврдив лицє свое йти в Єрусалим, 52 і післав покаялись. 14 Тільки ж Тирові й Сидонові одрадніць посланці перед лицем своїм; і пійшовши вони, буде на суді, ніж вам. 15 I ти, Капернауме, що аж увійшли в село Самарянське, щоб приготувати до неба піднів ся, аж у пекло провалиш ся. (Hadēs Йому. 53 I не прийнято Його, бо лицє Його було 986) 16 Xто слухав вас, мене слухав; а хто гордує грядуще в Єрусалим. 54 Бачивши ж ученики Його вами, мною гордує; хто ж мною гордує, гордує Яков та Йоан, казали: Господи, хочеш, скажемо, Пославшим мене. 17 I вернулись сімдесят назад щоб огонь зійшов з неба та й пожер їх, як Ілля з радощами, кажучи: Господи, й біси корять ся зробив? 55 Він же обернувшись докорив їм, і рече: нам в ім'я Твоє. 18 Рече ж їм: Видів я сатану, як Не знаєте, якого ви духа. 56 Син бо чоловічий блискавку з неба падаючого. 19 Ось даю вам силу не прийшов душі людські погубляти, а спасати. I наступати на гадюки й на скорпіони, й на всю пійшли в інше село. 57 Стало ся ж, як йшли вони, силу ворожу, й нішо вам не шкодити ме. 20 Тільки сказав у дорозі хтось до Него: Пійду слідом за ж бо сим не втішайтесь, що духи вам корять ся; Тобою, куди б ні пійшов, Господи. 58 I рече йому втішайте ся ж більш, що імена ваші написані на Ісус: Лисиці нори мають, і птиці небесні гнізда; небесах. 21 Того часу зрадів духом Ісус, і рече; Син же чоловічий не має, де голови прихилити. 59 Дякую Тобі, Отче, Господи неба й землі, що втаїв Рече ж до другого: Йди слідом за мною. Він же се від премудрих і розумних, а відкрив недоліткам. каже: Господи, дозволь мені піти перш поховати Так, Отче: бо так воно вподобалось, перед Тобою. батька мого. 60 Рече ж йому Ісус: Остав мертвим 22 Усе передане мені від Отця; і ніхто не знав, хто ховати своїх мерців, ти ж іди, проповідуй царство Син, тільки Отець, і хто Отець, тільки Син та кому Боже: 61 Рече ж і другий: Пійду слідом за Тобою, схоче Син одкрити. 23 I, обернувшись до учеників Господи; перше ж дай мені попрощатись із тими, на самоті, рече: Блаженні очі, котрі бачять, що ви що в дому моїм. 62 Рече ж до него Ісус: Ніхто, бачите: 24 глаголю бо вам: Що многі пророки й положивши руку свою на рало й позираючи назад, царі хотіли бачити, що ви бачите, та й не бачили, й не спосібен до царства Божого.

10 Після ж цього настановив Господь і других сімдесят, та й післав їх по двоє перед лицем своїм у кожний город і місце, куди мав сам ійти. 2 Рече ж до них: Жниво велике, робітника ж мало: просить же Господа жнива, щоб випровадив

один устав, спокушуючи Його й кажучи: Учителю, що робивши, життє вічне насліджу? (aiōnios g166) 26 Він же рече до него: В законі що написано? як читаєш? 27 Він же, озвавшись, каже: Люби Господа Бога твого всім серцем твоїм, і всією душою твоєю, і всією силою твоєю, і всією думкою твоєю, та

ближнього твого, як себе самого. 28 Рече ж йому: глаголю вам: Хоч і не дастъ йому, вставши, що Право відказав еси. Се чини, то й жити меш. 29 Він він йому друг, та задля докучання його, вставши, же, хотівши справдити себе, каже до Ісуса: Хто ж дастъ йому, скільки йому треба. 9 І я вам глаголю: мій близький? 30 Підхопивши ж Ісус, рече: Чоловік Просіть, то й дастъ ся вам; шукайте, то й знайдете; один йшов з Єрусалиму в Єрихон, і попав ся стукає, то й одчинить ся вам. 10 Кожен бо, хто розбійникам, котрі, обдерши його й рани завдавши, просить, одержує; і хто шукав, знаходить; і хто дійшли, зоставивши півмертвого. 31 Случається йшов стукає, тому відчиняють. 11 У которого ж з вас, якийсь священик дорогою цією, і, побачивши його, батьків, просити ме син хліба, чи каменя подастъ пройшов мимо. 32 Так само ж і левит, лучившись йому? а як риби, чи замість риби гадюку подастъ на те місце, приступивши й подивившись, пройшов йому? 12 Або коли просити ме яйця, чи подастъ мимо. 33 Самарянин же один, ідучи дорогою, йому скорпиона? 13 Коли ж ви, лихими бувши, прийшов до него й, побачивши його, милосердував знаєте добре дари давати дітям вашим, яв же ся, 34 і, приступивши, обвязав рани його, ллючи більш Отець із неба, не дастъ Духа сьвятого тим, оливу та вино, й, посадивши його на свою скотину, що просить у Него? 14 І вигнав біса, а той був привів його в гостинницю, і пильнував його; 35 німий. Стало ся ж, як диявол вийшов, промовив а назавтра, одходячи, вийняв два денарій, дав німий; і дивувавсь народ. 15 Деякі ж з них казали: гостинникові, та й каже йому: Доглядай його, і Вельзевулом, князем бісовським, виганяв біси. що над се видаси, я, вернувшись, oddам тобі. 16 Другі ж, спокушуючи його, ознаки від Него 36 Хто ж оце з тих трох здається ся тобі близькім шукали з неба. 17 Він же, знаючи думки їх, рече їм: тому, що попавсь між розбійниками? 37 Він же каже: Кожне царство, проти себе розділивши, пустіє; Хто зробив милость йому. Рече тоді йому Ісус: і господа - проти господи, падає. 18 Коли ж і Їди й ти чини так. 38 Стало ся ж, як ійшли вони, сатана проти себе розділітися, яв устоїть царство увійшов Він у одно село, жінка ж одна, на ім'я його? Бо кажете, що Ведъзевулом виганяю біси. Марта, прийняла його в господу свою. 39 А була в 19 Коли ж я Вельзевулом виганяю біси, то сини неї сестра, звана Марія, котра, сівши в ногах у ваші кім виганяють їх? Тим суддями вашими вони Ісуса, слухала слово його. 40 Марта ж зайнілась будуть. 20 Коли ж пальцем Божим виганяю біси, то великою послугою; ставши ж каже: Господи, чи конче пристигло до вас царство Боже. 21 Коли ж байдуже Тобі, що сестра моя одну мене заставила сильний, в'оружившись, стереже свого двору, то послугувати? Скажи ж йй, щоб мені помогала. 41 в спокою добро його. 22 Коли ж сильніший над Озвавши ся ж рече ій Ісус: Марто, Марто, журиш него, прийшовши, подужав його, то всю зброю ся та побиваєш ся про многе, 42 одного ж треба. його бере, що на неї впав, та й роздав здобич Марія добру частину вибрала, що не відніметь ся його. 23 Хто не зо мною, той проти мене; і хто від неї не збирає зо мною, розсипає. 24 Як же нечистий дух вийде з чоловіка, то блукав по безвіддя, шукаючи впокою, і, не знайшовши, каже: Вернусь до домуві моєї, звідкіля вийшов. 25 І прийшовши знайде її виметену й прибрану. 26 Тоді йде та бере сім інших духів, зліщих над себе; і, ввійшовши, домують там; і буде останнє чоловіка того гірше першого. 27 Стало ся ж, як промовляв Він се, піднявши одна жінка зміж народу голос, каже йому: Блаженна утроба, що носила Тебе, й соски, що ссав еси. 28 Він же рече: Блаженні ж і ті, що слухають слово Боже, та й хоронять його. 29 Як же народ громадив ся, почав глаголати: Кодло се лукаве; воно ознаки шукає, і не дастъ ся ознака йому, тільки ознака Йоана пророка. 30 Бо, як Йоана був ознакою Ниневянам, так буде Й Син чоловічий кодул съому: 31 Цариця полууденна встане на суд із чоловіками кодла съого, та й осудить їх: бо прийшла вона з краю землі послухати премудрості

11 І сталося, як Він молив ся на одному місці, і як перестав, сказав один з учеників до Него: Господи, навчи нас молитись, як і Йоан навчив учеників своїх. 2 Рече ж їм: Коли молитесь, кажіть: Отче наш, що на небесах! Нехай святить ся ім'я Твоє, нехай прийде царство Твоє, нехай буде воля Твоя, як на небі, так і на землі. 3 Хліб наш щоденний дай нам сьогодні. 4 І прости нам довги наші, як і ми прощаємо кожному довжникові нашому; як не введи нас у спокусу, а ізбави нас од лукавого. 5 І рече до них: Хто з вас мати ме приятеля, і прийде до него о півночі, і скаже йому: Друже, позич мені три хліби, 6 бо приятель мій прийшов до мене з дороги, й не маю що поставити перед ним; 7 а той із середини, озвавши, скаже: Не турбуй мене; вже двері зачинені, і діти мої зо мною в постелі; не можу, вставши, дати тобі: 8

Соломонової; а ось більший Соломона тут, 32 **12** Тим часом, як зібралась тьма народу, так Ниневянє встануть на суд із кодлом сим, та й осудять Його; бо покаялись по проповіді Йониній; ученикам своїм: Перш усього остерегайтесь квасу а ось більший Йоан тут. 33 Ніхто ж, зас্঵ітивши Фарисейського, чи то лицемірства. 2 Нічого бо съвічку, на потайному не ставить, ні під посудину, нема закритого, що не відкриється, ані захованого, а на съвічнику, щоб хто входить, съвітло бачив. 34 що не виявить ся. 3 Тим, що ви потемки промовили, Съвітло тілу око; коли ж оце тію твоє ясне буде, то повидну чути муть; і що на ухо казали ви в коморах, й все тіло твоє съвітле: коли ж лихе буде, то й тіло проповідувати меться на домах. 4 Глаголю ж вам, твоє темне. 35 Гледи ж оце, щоб съвітло, що в тобі, другам моїм: Не лякайтесь тих, що вбивають тіло, не була темрява. 36 Коли ж тіло твоє все съвітле, а потім не можуть більш нічого заподіяти. 5 Я не маючи ніякої частини темної, то буде съвітле же покажу вам, кого лякатись: Лякайтесь того, все, як би съвічка съевом просвічувала тебе. 37 хто, вбивши, власть має вкинути в пекло. Так, Як же Він промовляв, просив Його Фарисей один, глаголю вам, того лякайтесь. (Geenna g1067) 6 Хиба щоб обідав у него; ввійшовши ж, сів за столом. 38 пятеро горобців не продають за два шаги? й Фарисей же, побачивши, здивував ся, що перше не один же з них не забутий перед Богом. 7 Тільки обмив ся перед обідом. 39 Рече ж Господь до него: ж і волоссе на голові вашій усе полічене. Не Тепер ви, Фарисей, верх чаши і блюда очищаете; лякайте ся ж оце: ви многих горобців дорожчі. 8 середина ж ваша повна здирства та лукавства. Глаголю ж вам: Всякий, хто визнавати ме мене 40 Безумні! хиба, хто зробив верх, і середини деред людьми, й Син чоловічий визнавати ме не зробив. 41 Тільки давайте милостиню з того, його перед ангелами Божими. 9 Хто ж відречеть що є, і ось усе чисте вам буде. 42 Та горе вам, ся мене перед людьми, того відречусь я перед Фарисеї! бо даете десятину з мяті, рути і всякого ангелами Божими. 10 І всякий, хто скаже слово зілля, а минаєте суд і любов Божу. Се повинні на Сина чоловічого, простить ся йому; хто ж на були чинити, та й того не залишати. 43 Горе вам, съвятого Духа хулив, не простить ся. 11 Коли ж Фарисеї! бо любите перві сідалища по школах і приведуть вас у школи, та до урядів, та до властей, витання на торгах. 44 Горе вам, письменники та не дбайте про те, як або чим боронити метесь, Фарисеї, лицеміри! бо ви мов гроби, що їх невидко, або що казати мете: 12 бо съвятий Дух учити й люде, ходячи поверх них, не знають. 45 Озвав ме вас тієї години, що треба говорити. 13 Каже ся ж один з законників, і каже Йому: Учителю, так ж Йому один з народу: Учителю, скажи братові говорячи, ти й вас обижаш. 46 Він же рече: І вам, моєму, щоб поділив ся зо мною насліддем. 14 законникам, горе! що наکдадуете людям тягарі Він же рече йому: Чоловіче, хто настановив мене котрі важко носити, а самі одним пальцем вашим суддею або ділителем над вами? 15 Рече ж до не приторкнетесь до тягарів. 47 Горе вам! що них: Остерегайтесь і бережітесь зажерливості; бо будуете гроби пророкам, батьки ж ваши повбивали не в тім комусь життє його, щоб надто мати з їх. 48 Правдиво ви съвідкуєте, і любі вам учинки достатків своїх. 16 Сказав же приповість до них, батьків ваших; бо се вони повбивали їх, ви ж глаголючи: В одного багатого чоловіка вродила будуете їм гроби. 49 Тим і премудрість Божа добре земля; 17 і думає він сам собі, говорячи: глаголе: Пішлю до них пророків та апостолів, і Що мені робити, що не маю куди звезти овоці інших з них вони вбивати муть та гонити муть, мої? 18 І каже: От що зроблю: Розберу клуні мої та 50 щоб відомстити за кров усіх пророків, пролиту більші побудую, і звезу туди всі плоди мої і добро від основання съвіта кодлу съому, 51 від крові мое. 19 І скажу душі моїй: Душа, маєш багацько Авеля аж до крові Захарії, що поліг між жертівнею добра, зложенного на літа многі; спочивай, їж, пий, й храмом. Так, глаголю вам, відомстить ся, кодлу весели ся. 20 Рече ж йому Бог: Безумний, сієїночі съому. 52 Горе вам, законники! що ви взяли ключ душу твою візьмутъ у тебе; що ж надбав еси, кому розуміння: самі не ввійшли, й тим, що входять, буде? 21 Оттак, хто скарбует для себе, а не в Бога заборонили. 53 Як же промовляв Він се до них, багатіє. 22 Рече ж до учеників своїх: Тим глаголю стали письменники та Фарисеї велими наступати вам: Не журіть ся душою вашою, що їсти мете, на Него, й допитуватись у Него про многі речі, 54 ані тілом, чим з'одягнетесь. 23 Душа більша їжі, чигаючи на Него й шукаючи вхопити що з уст Його, а тіло одежі. 24 Погляните на круки: що не сіють щоб обвинувати Його. 25 Хто ж з вас, і не жнуть; у них ні комори, ні клуні, а Бог годує їх; як же більше луччі ви птаства?

25 Хто ж з вас,

журившись, може прибавити до зросту свого один локтє? 26 Коли ж ви й найменьшого не можете, то чого про інше журитесь? 27 Погляньте на доки се скінчить ся! 51 Чи думаете, що впокій лілії, як вони ростуть: не працюють і не прядуть; прийшов я дати на землі? Ні, глаголю вам, а глаголю ж вам, що й Соломон у всій славі своїй розділеннє: 52 буде бо від нині пятеро в одній хаті не з'одягав ся, як одна з сих. 28 Коли ж траву, що розділених, троє проти двох, і двоє проти трох. 53 сьогодні на полі, а завтра буде в піч вкинута, Бог Стане батько різно проти сина, а син против батька; так з'одягає; то як більше вас, маловіри? 29 І ви не мати проти дочки, а дочка против матери; свекруха шукайте що вам їсти, або що пити, й не несітесь против невістки своєї, і невістка против свекрухи (високо); 30 того бо всього народи сьвіту шукають; своєї. 54 Рече ж і до народу: Як побачите хмару, що Отець же ваш знає, що треба вам сього. 31 Лучче виступає від заходу, зараз кажете: Ливень буде, й шукайте царства Божого, а се все додасть ся буває так. 55 А як вітер полуденний віс, кажете, що вам. 32 Не лякай ся, мале стадо: бо вподобалось спека буде, й буває. 56 Лицеміри, лице землі і неба Отцеві вашому дати вам царство. 33 Продавайте вміст пізнавати, часу ж сього як не розпізнаєте? достатки ваши, і подавайте милостиню; робіть собі 57 Чом же й про себе не судите право? 58 Як сакви, що не ветшають, скарб, що не вбавляєть бо йдеш із противником твоїм перед князя, то в ся на небесах, де злодій не приступає, ані міль дорозі дбай, щоб збутись його; щоб не потяг тебе не єсть. 34 Де бо скарб ваш, там і серце ваше до судді, а суддя не передав тебе слузі, а слуга не буде. 35 Нехай будуть поясниці ваши підперезані, вкинув тебе в темницю. 59 Глаголю тобі, не вийдеш і сьвітильники позасвічувані, 36 і ви подобні звідтіля, доки й останнього мідяка не віддаси.

людям, що дожидають пана свого, коли вертати
меть ся з весілля, щоб, як приайде та постукає,
зара з одчинити йому. 37 Блаженні слуги ті, котрих,
прийшовши пан, знайде їх пильнучих; істинно
глаголю вам, що піддережеть ся та й посадовить
їх за стіл, і, приступивши, послугувати ме ім'. 38 І
коли приайде о другій сторожі, або о третій сторожі
приайде, і знайде так, блаженні слуги ті. 39 Се ж
знайте, що коли б знов господар, о котрій годині
злодій приайде, пильнував би, й не дав би підкопати
господи своєї. 40 Тим і ви будьте готові; бо, котрої
годині не думаєте, Син чоловічий приайде. 41 Каже
ж Йому Петр: Господи, чи до нас приповість сю
глаголеш, чи до всіх? 42 Рече ж Господь: Хто
єсть вірний і розумний дворецький, що поставить
його пан над челяддю свою, видавати у пору
визначену харч? 43 Блажен слуга той, котрого,
пан прийшовши, знайде, що робить так. 44 По
правді глаголю вам, що над усім достатком своїм
поставить його. 45 Коли ж слуга той скаже в серці
своїм: Барить ся пан мій прийти, та й зачне бити
рабів і рабинь, їсти, та пити, та впиватись, 46
приайде пан того слуги дня, котрого не сподіваєт
ся, і години, котрої не знов, та й відлучить його, й
долю його з невірними положить. 47 Той же слуга,
що знов волю пана свого, та й не приготовив ся, ані
зробив по волі його, буде битий много. 48 Хто ж, не
зновши, зробив достойнє биття, буде битий мало.
Від усякого бо, кому дано багато, багато вимагати
меть ся від него; а кому прибавлено багато, більш
спитаєт ся від него. 49 Огонь прийшов я кинути

13 Нагодили ся ж деякі того часу, оповідуючи Йому про Галилейців, котрих кров Пилат змішав з жертвами їх. **2** | озвавшись Ісус, рече їм: Чи думаете, що Галилейці сі грішниці від усіх Галилейців були, що так постраждали? з Ні, глаголю вам; тільки ж, коли, не покаєтесь, усі так само погинете. **4** Або ті вісімнайцять, що впала на них башта в Силоамі та й побила, щ думаете, що сі були більші довжники, над усіх людей що живуть в Єрусалимі? **5** Ні, глаголю вам; тільки ж, коли не покаєтесь, то всі так само погинете. **6** Сказав же сю приповість: Смоківницю мав хтось у винограднику своїм посаджену; й прийшов овощу шукати на ній, та й не знайшов, **7** Рече ж до винаря: Ось три роки; приходжу, шукаючи овощу на смоківниці сій, та й не знаходжу. Зрубай її, на що й землю займає? **8** Він же, озвавшись, каже Йому: Господи, зостав її на се лїто, поки прокопаю круг неї та обложу гноєм, **9** чей зродить овощ; коли ж ні, тоді зрубаєш її. **10** Навчав же в одній школі по суботам. **11** | ось була жінка, маючи духа недуги вісімнайцять років, і була сгорблена, й не могла зовсім випростатись. **12** Побачивши ж її Ісус, покликав, і рече їй: Жінко, одзволилася єси від недуги твоєї. **13** | положив на неї руки, й зараз стала права, й прославляла Бога. **14** Озвав ся ж шкільний старшина, досадуючи, що в суботу сцілив Ісус, і каже народові: в шість днів, в котрій годить ся робити; оттоді ж приходьте, та й сцілляйтесь, а не субітнього дня. **15** Відказав тоді Йому Господь, і рече: Лицеміри, хиба не кожен з

vas у суботу одвяzuв вода свого або осла від яsel, озвавшись Ісус, рече до законників та Фарисеїв, та веде поїти? 16 Сю ж дочку Авраамову, що вязав глаголючи: Чи годить ся в суботу сціляти? 4 Вони сатана, бач вісімнайцять років, чи не годилось ж мовчали. І взвівши сцілів його, та й відпустив. 5 одзволити од вязила сього в день субітній? 17 І, як І, озвавшись до них, рече: В кого з вас осел або се промовив, засоромились усі противники Його, а віл упаде в колодязь, чи зараз не витягне його всі люді радувались усім славним, що сталося від субітнього дня? 6 І не змогли вони відказати Йому Него? 18 Рече ж: Кому подобне царство Боже? знов проти сього. 7 Сказав же до запрошених й кому уподоблю його? 19 Подобне воно зерну приповість, постерігши, як перші місця вибирають, горчиці, що взявші чоловік, кинув у город свій, і глаголючи до них: 8 Коли запрошений ти від виросло воно, й стало дерево велике; й птаство кого на весіллє, то не сідай на першому місці, небесне кублилось між гіллем його. 20 І знов щоб часом поважніший тебе не був запрошений рече: Кому уподоблю царство Боже? 21 Подобне від него, 9 і прийшовши той, хто запросив тебе воно квасу, що взявші жінка, розчинила у трох й його, не сказав тобі: Дай сьому місце; а тоді мірках борошна, поки вкисне все. 22 І проходив доведеться тобі з соромом останнє місце заняти. через городи й села, навчаючи й верстаючи дорогу 10 Нї, коди ти запрошений, прийшовши сідай на до Єрусалиму. 23 Каже ж один Йому: Господи, останньому місці, щоб, як прийде, хто запросив чи тих мало, що спасають ся? Він же рече до тебе, сказав тобі: Друже, сідай вище. Тоді буде них: 24 Силкуйтесь увійти тісними ворітми; бо тобі слава перед тими, що сидять з тобою. 11 Бо многі, глаголю вам, шукати муть увійти, та й не кожен, хто нести меть ся вгору, принизить ся, хто ж здоліть. 25 І, як устане господар та зачинить принизуєть ся, піде вгору. 12 Рече ж і тому, що двері, а ви зачнете, стоячи знадвору, стукати в запросив його: Коли справляєш обід або вечерю, двері, говорячи: Господи, Господи, відчини нам, то не клич приятелів твоїх, ні братів твоїх, ні сусід озвавшись, скаже вам: Не знаю вас, звідкіля ви; 26 багатих; щоб часом і вони тебе не запросили, тоді станете казати: Ми їшли перед Тобою й пили, й й не було тобі відплати. 13 Нї, коли справляєш по улицих наших навчав еси. 27 І скаже: Глаголю гостину, запрошуї убогих, калік, кривих, сліпих; 14 вам, що не знаю вас, звідкіля ви: уступіть ся від то будеш блажен бо не мають чим віддати тобі; мене, всі, що робите неправду. 28 Там буде плач і віддасть ся бо тобі увоскресенню праведних. 15 скретоганнє зубів, як побачите Авраама, та Ісаака, Почувши ж се один з сидячих Ним, каже Йому: та Якова і всіх пророків у царстві Божому, себе ж Блажен, хто їсти ме хліб у царстві Божім. 16 Він же вигнаних геть. 29 І прийдуть од сходу й заходу, і від рече Йому: Один чоловік справив вечерю велику, півночі й полудня, та й сидуть у царстві Божому: 30 та й запросив многих; 17 і післав слугу свого часу І ось є останні, що будуть перві, й перві, що будуть вечері сказати запрошеним: Ідіть, бо вже все останні. 31 Того дня приступили деякі Фарисеї, готове. 18 І почали рядом відпрошууватись усі. кажучи Йому: Зайди звідсіля, бо Ірод хоче Тебе Первий сказав Йому: Поле купив я, то мушу шити вбити. 32 І рече їм: Ідіть та скажіть лисиці тій: та подивитись на него. Прошу тебе, вибач мені. Ось виганяю біси, й сціллення роблю сьогодні 19 А другий сказав: Пять ярем волів купив я, і завтра, а третього дня скінчуа ся. 33 Тільки ж йду спробувати їх. Прошу тебе, вибач мені. 20 мушу сьогодні і завтра й дальншого дня ходити, бо А знов другий сказав: Я одруживсь, тому й не не можна пророкові загинути остронь Єрусалиму. можу прийти. 21 І прийшовши слуга той, оповів 24 Єрусалиме, Єрусалиме, що вбиваєш пророків і панові своєму. Тоді прогнівившись господар, рече каменуєш посланих до тебе! скільки раз хотів я слузі своему: Вийди хутко на дороги та на улици зібрати діти твої, як курка своє гніздо під крила, й городські, та вбогих, та калік, та кривих, та сліпих не схотіли. 35 Оце ж оставляється ся вам господа поприводь сюди. 22 І рече слуга: Пане, сталось, як вона пуста; істинно ж глаголю вам: Що не побачите звелів еси, та й ще в місце. 23 І рече пан до слуги: мене, доки прийде час, що скажете: Благословен Вийди на шляхи та на загороди, та силуй увійти, грядущий в ім'я Господнє.

14 І сталося, як прийшов Він у господу до одного із старших фарисейських у суботу їсти хліб, були й вони, назираючи Його. 21 ось один чоловік у водянці (у водяній пухлині) був перед Ним. 31

щоб повна була господа моя. 24 Глаголю бо вам, що ніхто з чоловіків тих запрошених не покоштує моєї вечері. 25 Йшло ж із Ним пребагато народу; й обернувшись рече до них: 26 Коли хто приходить до мене й не зненавидить батька свого, й матір', і жінку, й діти, й братів, і сестер, та ще й свою душу,

не може учеником моїм бути. 27 | хто не носить бажав він сповнити живіт свій лушпиннем, що їли хреста свого й не ходить слідом за мною, не може свині, та й ніхто не давав йому. 17 Опамятившись бути учеником моїм. 28 Хто бо з вас, задумавши же, сказав: Скільки наймітів у батька моого надто башту будувати, перше сівши не полічить видатку, мають хліба! я ж голодом погибаю. 18 Уставши, чи має на скінченнє? 29 щоб часом, як положить пійду до батька моого, й скажу йому: Отче, згрішив він основину, та, не спроможеться скінчнити, всі, я на небо й перед тобою, 19 і вже недостоен дивлячись, не стали съміятись із него, кажучи: 30 зватись сином твоїм; прийми мене як одного з Що сей чоловік почав будувати, та й не спромігся наймітів твоїх. 20 | вставши пійшов до батька скінчнити. 31 Або який цар, ідучи на війну, ударити свого. Ще ж він далеко був, побачив його батько на другого царя, сівши перше не порадить ся, його, й змілосердивсь, і побігши упав на шию чи можливо з десятма тисячами устояти проти йому, й поцілував його. 21 Каже ж йому син: Отче, того, хто з дванадцятьма тисячами йде на него. 32 згрішив я на небо й перед тобою, і вже не достоен Коли ж ні, то ще як той далеко, посли піславши, зватись сином твоїм. 22 Каже ж батько до слуг просить примиря. 33 Так оце всякий з вас, хто не своїх: принесить шату найпершу та й одягніть відчурається ся від усього свого достатку, не може його; й дайте перстень на руку йому, й чоботи моїм учеником бути, 34 Добро сіль; коли ж сіль на ноги; 23 і, привівши теля годоване, заколіть і вітріє, то чим приправити? 35 Ні в землю, ні в гній ївши веселітімось: 24 бо сей син мій мертвий був, не годить ся вона; геть викидають її. Хто має уші та й ожив; згинув був, та й знайшов ся. І почали слухати, нехай слухає.

15 Прибликували ся ж до Него всі митники й грішники, слухати Його. 21 нарекали Фарисеї та письменники, кажучи: Шо сей грішників приймав і єсть із ними. 3 Сказав же до них приповість сю, глаголючи: 4 Которий чоловік з вас, мавши сотню овечок, та загубивши одну з них, не зоставить дев'ятьдесять і дев'ять у стелу, та не пійде за загубленою, доки знайде її? 5 А знайшовши положить на плечі собі, радіючи. 6 |, прийшовши до дому, скликає другів та сусід, кажучи їм: Радуйтесь зо мною, бо я знайшов овечку мою загублену. 7 Глаголю вам, що оттак радість буде на небі над одним грішником каючим ся, більше ніж над дев'ятьдесять і дев'ятьма праведниками, котрим не треба покаяння. 8 Або котора жінка, мавши десять драхім, коли згубить драхму одну, не съвітить съвітла, та не вимітає хати, та не шукає пильно, доки знайде? 9 А знайшовши кличе подруг та сусідок, кажучи: Радуйтесь зо мною, бо я знайшла драхму, що була згубила. 10 Так, глаголю вам, радість буде перед ангелами Божими над одним грішником каючим ся. 11 Рече ж: Один чоловік мав два сини, 12 і сказав молодший з них батькові: Отче, дай мені частину маєтку, що впадав мені. 13 | розділив їм прожиток. 14 | не по многих днях, зібралиши все молодший син, від'їхав у землю далеку, та й протратив там маєток свій, живучи блудно. 14 Як же проїв усе, настала голоднечка велика в землі тій; і почав він терпіти недостаток. 15 | пійшовши пристав до одного з міщан землі тієї; і післав той його на поля свої пасти свині. 16 |

як ідучи зближавсь до господи, почув съпіви да танці. 26 | покликавши одного з слуг, питав, що б се було таке. 27 Той же каже йому: Що брат твій прийшов, і заколов батько твій теля годоване, що здорового його прийняв. 28 Розсердив ся ж і не схотів увійти. Оце ж батько його вийшовши просив його. 29 Він же, озвавшись, рече батькові: Ось стільки літ служу тобі, й ніколи заповіді твоєї не переступив, та, й ніколи мені не дав еси козеняти, щоб з приятелями моїми повеселитись; 30 як же син твій сей, пройвши свій прожиток з блудницями, прийшов, заколов еси йому теля годоване. 31 Він же рече йому: Дитино, ти: все зо мною еси, і все, що мое, твоє; 32 веселити ж ся і радувати ся треба було, що брат твій сей мертвий був, та й ожив, і згинув був, та й знайшов ся.

16 Промовив же і до учеників своїх: Один чоловік був багатий, що мав приставника; і обвинувачено сього йому, що розсилає маєток його. 21, покликавши його, каже йому: Що се чую про тебе? Дай мені перелік з твого приставництва, бо неможна вже тобі бути приставником. 3 Каже ж у собі приставник: Що мені робити, що пан мій бере приставництво від мене? Копати не вмію, просити соромлюсь. 4 Знаю, що зроблю, щоб, як відстявлений буду від приставництва, прийняли мене в господи свої. 5 | покликавши кожного з довжників пава свого, каже первому: Скільки ти винен панові моєму? 6 Він же каже: Сто мір оливі. 1 каже йому: Візьми твою розписку, та сівши хутко, пиши п'ятьдесять. 7 Потім другому каже: Ти ж

скільки винен? Він же каже: Сто мір пшениці. І каже і пророків; нехай слухають їх. **30** Він же каже: Йому: Візьми твою розписку, та напиши вісімдесять. **31** Рече ж Йому: Коли пришов до них, покажуть ся. **31** Рече ж Йому: Коли Мойсея і пророків не слухають, то, коли б хт з мертвих воскрес, не піймуть віри.

Робіть собі приятелів від мамони неправди, щоб, як будете в недостатках, прийняли вас у вічні оселі.

(aīōn g166) 10 Вірний у найменшому і в великому вірний, а в найменшому неправедний, і в великому неправедний. **11** Коли ж оце у неправедній мамоні вірні не будете, то правдиве хто вам звірить? **12** І коли у чужому вірні не були, ваше хто вам дастя? **13** Жаден слуга не може двом павам служити: або одного ненавидіти ме, а другого любити ме; або до одного прихилити ся, а другим гордувати ме. Не можете Богові служити й мамоні. **14** Чули ж се все й Фарисеї, що були сріблолюбцями, та й насыміхались із Него. **15** І рече їм: Ви оправдуєте себе перед людьми. Бог же зінав серця ваші, бо що в людей високе, те огіда перед Богом. **16** Закон і пророки до Йоана. З того ж часу царство Боже благовіствується ся, і кожен силою здобував його. **17** Легше ж небу та землі перейти, ніж із закону одній титлі пропасти. **18** Всякий, хто розводить ся з жінкою своєю, і женити ся з іншою, робить перелюб; і всякий, хто женити ся з розведененою з чоловіком, робить перелюб. **19** Один же чоловік був заможний, і одягавсь у кармазин та висон, і жив дцо-дня пишно. **20** Убогий же один був, на ім'я Лазар, що лежав перед ворітами його ввесь у струпі, **21** і бажав погодуватись окружинами, що падали з стола багатиревого, тільки ж і собаки приходячи лизали рані його. **22** Стало ся ж, що вмер убогий, і перенесли його ангели на лоно Авраамове; умер же і багатир і поховали його. **23** І в пеклі зняв він очі свої, бувши в муках, і побачив oddaleni Авраама, й Лазаря на лоні його. **(Hades g86) 24** І покликнувши він, каже: Отче Аврааме, помилуй мене та пішли Лазаря, нехай умочить конець пальця свого в воду та прохолодить язик мій; бо я мучусь у поломі сьому. **25** Рече ж Авраам: Дитино, спогадай, що прийняв єси добре твоє в життю твоїм, а Лазар так само лихе; тепер же він тут утішавт ся, а ти мучиш ся. **26** Та ще й до того, між нами й вами пропасть велика утвердилась, щоб котрі скотіли перейти звідсіля до вас, не здоліти; ані звідтіля до нас не перейшли. **27** Каже ж він: Благаю ж тебе, отче, щоб післав його до дому батька мого: **28** маю бо пять братів; нехай съвідкує їм, щоб і вони не прийшли у се місце муки. **29** Рече Йому Авраам: Мають вони Мойсея

17 Рече ж до учеників: Не можна не прийти поблазням; горе ж, через кого приходять!

2 Лучче б Йому було, коли б жорно млинове почеплено на шию Йому, та й укинуто в море, ніж щоб зблазнив одного з малих сих. **3** Озирайтесь на себе. Коли погрішить проти тебе брат твій, докори Йому й коли покаеть ся, прости Йому. **4** І коли сім раз на день погрішить проти тебе, й сім раз на день обернеть ся до тебе, кажучи: Каюсь; прости Йому. **5** І казали апостоли Господеві: Прибав нам віри. **6** Рече ж Господь: Коли б ви мали віру з зерно горчиці, то сказали б щовковині оцій: Викоренись і посадись у морю, то послухала б вас. **7** Хто ж з вас, слугу мавши, ратая чи пастуха, як йде з поля, скаже Йому зараз: Прийшовши сїдай їсти? **8** А чи не скаже Йому: Наготов мені що вечеряти, та підперезавшись послугуй мені, поки їсти му та пити му, а потім їсти меш і пити меш ти? **9** Чи дякує тому слузі, що зробив, що звелено Йому? **10** Так і ви, коли зробите все, що звелено вам, кажіть: Що слуги ми нікчемні; бо, що повинні зробити, вробили. **11** І сталося, як йшов Він у Єрусалим, і проходив серединою Самарії та Галідеї, **12** і, як увійшов ув одно село, зустріло Його десять прокажених чоловіків, що стояли oddaleni. **13** І піднесли вони голос, кажучи: Ісусе, наставниче, помилуй нас. **14** І побачивши рече їм: Ідіть покажіть себе священикам. І сталося, як пійшли вони, очистились. **15** Один же з них, бачивши, що одужав, вернувсь, голосом великим прославляючи Бога, **16** і, припав лицем до ніг Його, дякуючи Йому; а був він Самарянин. **17** Озвав ся ж Ісус і рече: Чи не десять очистились? девять же дє? **18** Не знайшлись, щоб вернувшись oddати славу Богу, тільки чужоземець сей? **19** І рече Йому: Уставши йди; віра твоя спасла тебе. **20** Як же спитали Його Фарисеї, коли прийде царство Боже, відказав їм, і рече: Не прийде царство Боже з постереганнем, **21** ані казати муть: Дивись, ось воно; або: Дивись, он, бо царство Боже у вас усередині. **22** Рече ж де учеників: Прийдуть дні, що бажати мете один з днів Сина чоловічого въ'діти, та й не побачите. **23** І казати муть вам: Дивись, ось; або: Дивись, он; не йдіть і не ганяйтесь. **24** Бо, як блискавиця, блиснувши з одного краю під небом,

до другого краю під небом съвітить, так буде й **своє оправданій більш, ніж той; бо кожен, хто Син чоловічий дня свого.** 25 **Перше ж мусить Він несеть ся вгору, принизить ся; хто ж принижуєтъ багато терпіти й відцураєтъ ся Його рід сей.** 26 **І ся, пійде вгору.** 15 **Приносили ж йому й дітей, як сталося за днів Ноя, так буде й за днів Сива щоб до них приторкнувсь; бачивши ж ученики, чоловічого.** 27 **Іли, пили, женились, отдавались, заказували їм.** 16 **Iсус же, покликавши їх, рече: аж до дня, як увійшов Ной у ковчег, і настав потоп, Пустіть діток приходити до мене й не бороніть їм; та й вигубив усіх.** 28 **Так само, як сталося і за Лота; таких бо царство Боже.** 17 **Істинно глаголю вам: іли, пили, торгували, продавали, насаджували, Хто не прийме царства Божого, як дитина, не будували, 29 **котого ж дня вийшов Лот із Содома, ввійде в него.** 18 **І питав Його один старшина, линуло огнем та сіркою з неба та й вигубило всіх.** **кажучи: Учителю благий, що робивши життв вічне зо** Так же буде й в день, котого Син чоловічий **наслідку.** (αἰσθίος 9:16) 19 **Рече ж йому Iсус: Чого відкриєтъ ся.** 31 **Того дня, хто буде на криші, а мене звеш благим? ніхто не благий, тільки один надіб його в хаті, нехай не злазить узяти його; й Бог.** 20 **Заповіді знаєш: Не чини перелюбю, Не хто на полі, так само нехай не вертаєтъ ся назад.** вбивай. Не кради. Не съвідкай криво, Поважай 32 **Спогадайте Лотову жінку.** 33 **Коли хто шукати ме батька твого й матір твою.** 21 **Він же каже: Се все душу свою спасти, погубить її, а хто погубить її, хоронив я з малку мого.** 22 **Почувши ж се Iсус, рече оживитъ її.** 34 **Глаголю вам, тієї ночі буде двоє на йому: Ще одного тобі недостає: усе, що маєш, однім ліжку; один візьметь ся, а другий зоставить продай та й роздай убогим, і мати меш скарб на ся.** 35 **Дві молоти муть укупі; одна візьметь ся, а небі; та й приходь ійди слідом за мною.** 23 **Він друга зоставить ся.** 36 **Двоє будуть у полі; один же, почувши се, став вельми сумний, був бо дуже візьметь ся, а другий зоставить ся.** 37 **І озвавшись багатий.** 24 **Побачивши ж його Iсус, що вельми кажутъ до Него: Де, Господи? Він же рече їм: Де сумний став, рече: Як тяжко багацтва маючи увійти тіло, там збирати муть ся орли.** 25 **Легше бо верблюдові крізь****

18 Сказав же й приповість їм про те, що треба по всякий час молитись, а не внивати, і глаголючи: Один суддя був у якомусь місті, і Бога ж боявся, і чоловіка не соромився. з Вдовиця ж була одна у місті, і прийшла до нього, кажучи: Пометись за мене над противником моїм. 4 і не хотів довго, потім же каже в собі: Хоч і Бога не боюсь, і чоловіка не соромлюсь, 5 то, що докучав мені вдова ся, помчусь за неї, щоб, без перестану ходячи, не докучала мені. 6 Рече ж Господь: Слухайте, що суддя неправедний каже! 7 Бог же чи не помстився б за вибраних своїх, що голосять до Негої день і ніч, хоч довго терпить про них? 8 Глаголю вам, що помстить ся за них незабаром. Тільки ж Син чоловічий прийшовши, чи знайде віру на землі? 9 Сказав же й до інших, що вповоали на себе, що вони праведні, та гордувалися іншими, приповість сю: 10 Два чоловіки вийшли в церкву помолитись: один Фарисей, а другий митник. 11 фарисей, ставши, так у собі молився: Боже, дякую Тобі, що я не такий, як інші люди, здирщики, неправедні, перелюбні, або як оцей митник. 12 Я пошукав два рази на тиждень, і даю десятину з усього, що приїджаю. 13 А митник, оддалеки ставши, не хотів і очей до неба звести, а бив у груди себе, кажучи: Боже, милостивий будь мені грішному. 14 Глаголю вам: пійшов сей до дому

кажучи: Учителю благий, що робивши життв вічне наслідку. (aīōnios g166) 19 Рече ж йому Ісус: Чого мене звеш благим? ніхто не благий, тільки один Бог. 20 Заповіді знаєш: Не чини перелюбу, Не вбивай. Не кради. Не съвідкуй криво, Поважай батька твого й матір твою. 21 Він же каже: Се все хоронив я з малку мого. 22 Почувши ж се Ісус, рече йому: Ще одного тобі недостає: усе, що маєш, продай та й роздай убогим, і мати меш скарб на небі; та й приходь іди слідом за мною. 23 Він же, почувши се, став вельми сумний, був бо дуже багатий. 24 Побачивши ж його Ісус, що вельми сумний став, рече: Як тяжко багацтва маючи увійти в царство Боже! 25 Легше бо верблюдові кріз ушко голки пройти, ніж багатому в царство Боже увійти. 26 Казали ж ті, що чули: То хто ж може спастись? 27 Він же рече: Неможливе у людей - можливе у Бога. 28 Каже ж Петр: Ось ми покинули все, та й пішли слідом за Тобою. 29 Він же рече їм: Істино, істино глаголю вам: Що нема нікого, хто покинув господу, або родителів, або братів, або жінку, або діті задля царства Божого, 30 та й не приняв багато більше часу сього, а в віку будучому життв вічне. (aīōn g165, aīōnios g166) 31 Уявши ж дванайцятьох, рече до них: Оце йдемо в Єрусалим, і станеться все, що написано через, пророків, Синові чоловічому. 32 Буде бо виданий поганам, і насымхатимуть ся з Него, й зневажати муть Його, й плювати муть на Него, 33 і бивши убітъ Його; а третього дня воскресне. 34 А воно нічого того не зрозуміли; й було слово се закрите від них, і не розуміли глаголаного. 35 Стало ся ж, як наблизив ся до Єрихона, один сліпий сидів при дорозі просячи; 36чувши ж, що народ йде мимо, спітав, що б се було. 37 Сказали ж йому, що Ісус Назарянин іде мимо. 38 І покликнув, кажучи: Ісусе, сину Давидів, помилуй мене. 39 А ті, що йшли попереду, сварили на него, щоб мовчав; він же ще більш кричав: Сину Давидів, помилуй мене. 40 Ставши ж Ісус, звелів його привести до себе; як же наблизив ся він, спітав його, 41 глаголючи: Що хочеш, щоб вробив тобі? Він же каже: Господи,

щоб я прозрів. 42 А Ісус рече йому: Прозри: віра твоя спасла тебе. 43 І зараз прозрів, та й пішов слідом за Ним, прославляючи Бога; і ввесь народ, побачивши се, оддав хвалу Богові.

19 *І* вийшовши проходив через Єрихон. **21** ось чоловік, на ім'я званий Закхей, а був він старший між митниками, й був заможний. з бачити Ісуса, хто Він, та не зміг за народом, бо малого був вросту. **4** побігши наперед, виліз на шовковицю, щоб подивитись па Него; бо туди мав проходити. **5** як прийшов на те місце, споглянувши Ісус, побачив його, й рече до него: Закхею, злізь боржай додолу; сьогодні бо в дому твоїм треба мені бути. **6** *І* зліз він боржш, і прийняв Його радіючи. **7** *І* бачивши всі, нарікала кажучи: Що до грішника чоловіка пішов у гостину. **8** Ставши ж Закхей, каже до Господа: Ось половину достатку моого, Господи, даю вбогим; і коди кого чим обидив, віддаю вчетверо. **9** Рече ж до него Ісус: Що сьогодні спасенне домові сьому сталося, бо її він син Авраамів: **10** прийшов бо Син чоловічий, щоб шукати й спасати погибше. **11** Як же слухали вони се, додавши сказав приповість: бо був Він близько Єрусалиму, й думали вони, що зараз має царство Боже явитись. **12** Рече ж оце: Один чоловік значного роду йшов у землю далеку прийняти собі царство, та й вернутись. **13** Покликавши ж десять слуг своїх, дав їм десять мин срібла, та й сказав до них: Орудуйте, поки прийду. **14** Мішане ж його ненавиділи його, й післи посли слідом за ним, кажучи: Не хочемо сього, щоб царював над вами. **15** *І* сталося, як вернувся він, прийнявши царство, сказав прикладати собі слуг тих, що дав їм срібло, щоб знати, хто що з'орудував. **16** Прийшов же перший, кажучи: Пане, міна твоя приробила десять мин. **17** *І* рече йому: Гаразд, добрий слуго. що у найменшому вірен був єси, то май власть над десятма городами. **18** *І* приступив другий, кажучи: Пане, міна твоя зробила п'ять мин. **19** Рече ж і сьому: *І* ти будь над п'ятьма городами. **20** Приступив і інший, кажучи: Пане, ось міна твоя, которую я мав сховану в хустці: **21** боявсь бо тебе, що ти чоловік жорстокий: береш, чого не клав єси, і жнеш, чого не сіяв. **22** Рече ж йому: З уст твоїх судити му тебе, лукавий слуго. Знав єси, що я чоловік жорстокий: беру, чого не клав, і жну, чого не сіяв; **23** а чом же не дав єси срібла моого у міняльню? і я, прийшовши, в лихво виміг би його. **24** *І* рече стоячим коло него: Візьміть від него мину, а дайте маючому десять мин. **25** *І* казали йому: Пане, має десять мин. **26** Глаголю бо

вам: Що всякому маючому дастя ся, від немаючого ж і що мав, візьметь ся від него. **27** А ворогів моїх тих, що не хочуть, щоб царював над ними, приведіть сюда, та й повбивайте передо мною. **28** *І*, промовивши се, пішов далі, ідучи в Єрусалим. **29** *І* сталося, як наблизивсь до Витфагії та Витанії, до гори, званої Оливної, післав двох з учеників своїх, **30** глаголючи: Ідіть у село, що перед вами, у котрій ввійшовши, знайдете осля привязане, що на него ніхто з людей ніколи не сідав. Одвязвавши його, приведіть. **31** *І* коли хто вас поспитає: На що одвяzuєте? так скажіть йому: Що Господеві треба його. **32** Пішовши ж послані, знайшли, як Він сказав їм. **33** Як же одвяzuвали вони осля, казали господарі його до них: На що одвяzuєте осля? **34** Вони ж сказали: Господеві його треба. **35** *І* привели його до Ісуса; *і*, накинувши свою одіжку на осля, посадили Ісуса. **36** Як же Він їхав, простилиали одіжку свою по дорозі. **37** Коли ж вже наблизився Він до збочу гори Оливної, почало все мноожество учеників радуючись хвалити Бога голосом великом за всі чудеса, що бачили, **38** говорячи: Благословен грядущий пар в ім'я Господнє; впокій на небі, і слава на вишинах! **39** А деякі з Фарисеїв між народом казали до Него: Учителю, закажи ученикам Твоїм. **40** *І* озвавшись рече їм: Глаголю вам, що коли сі замовкнуть, камінне кричати ме. **41** *І*, як наблизивсь, то, побачивши город, заплакав над ним, **42** глаголючи: О, коли б зрозумів і ти хоч у день сей твій, що для впокою твого! тепер же воно закрито перед очима твоїми. **43** Бо прийдуть дні на тебе, й обкинуть вороги твої валами тебе, та й обляжуть тебе, й стиснуть тебе звідусюди. **44** *І* з землею зрівняють тебе з діти твої у тобі; і не заставлять у тобі каменя на камені; бо не розумів єси часу одвідин твоїх. **45** *І* ввійшовши у церкву, почав виганяти продаючих і купуючих, **46** глаголючи їм: Писано: Дом мій - дом молитви; ви ж його зробили вертепом розбійників. **47** *І* навчав щодня в церкві. Архиєреї ж та письменники й значні людські шукали Його вбити. **48** *І* не знайшли, що б зробити Йому; народ бо ввесь горнувсь до Него слухаючи.

20 *І* сталося одного з тих днів, як навчав Він народ у церкві та благовіствував, поприходили архиєреї та письменники з старшими, **21** промовили до Него, кажучи: Скажі нам, якою властю се робиш? або хто дав Тобі власті сю? з Відказуючи ж рече до них: Спитаю вас і я про одну річ, і скажіть мені: **4** Хрещенне Йоанове з неба було чи

від людей? 5 Вони ж міркували в собі говорячи: й сей умер бездітний. 31 І третій узяв її, та й не Коли скажемо: З неба, казати ме: Чом же не зоставили дітей, і повмирали. 32 Опісля ж усіх поняли ви віри йому? 6 Коли ж скажемо: Від умерла й жінка. 33 Оце ж у воскресенню кому людей, то ввесь народ покаменує нас; певен бо з них буде жінкою? сім бо мали її за жінку. 34 І він, що Йоан пророк. 7 І відказали, що не знають, відказуючи рече їм Ісус: Сини сьвіту цього женять звідкіля. 8 А Ісус Їм рече: То й я не скажу вам, ся я видають заміж: (аіон 9165) 35 котрі ж удостоють якою властю я се роблю. 9 Почав же до народу ся дождати віку того й воскресення з мертвих, ті ні глаголати приповість сю: Один чоловік насадив женять ся ані віддають заміж: (аіон 9165) 36 бо ані виноградник, та й дав його виноградарям, та й вмерти не можуть, рівні бо ангелам і сини вони відіхав на довгий час. 10 І післав у пору до Божі, воскресення синами бувши. 37 А що встають виноградарів слугу, щоб з овошу виноградного мертві, то й Мойсей показав коло купини, як зве дали йому; виноградарі ж, побивши його, відослали Господа Богом Авраама, й Богом Ісаака, й Богом впорожні. 11 І післав ще другого слугу; вони Якова. 38 Бог же не мертвих а живих, всі бо Йому ж і того, побивши та обезчестивши, відослали живуть. 39 Озвавши ся ж деякі з письменників, впорожні, 12 І післав ще третього; вони ж і цього, казали: Учителю, добре глаголав еси. 40 І більш поранивши, прогнали. 13 Рече ж пан виноградинка: не съміли питати Його ні про що. 41 Рече ж до Що робити? пішли сина мого любого: може, того них: Як се кажуть, що Христос син Давидів? 42 А побачивши, посоромлять ся. 14 Побачивши ж сам Давид говорить у книзі псальм: Рече Господь його виноградарі, казали між собою, говорячи: Господеві моєму: Сиди по правиці в мене, 43 доки Се наслідник; ходімо вбесо його, щоб наше було положу ворогів Твоїх підніжком ніг твоїх. 44 Давид насліддє. 15 І, викинувши його за виноградник, оце Господом Його зве: як же Він син Його? 45 Як убили. Що ж робити ме пан виноградника? 16 же слухав увесь народ, рече ученикам своїм: 46 Прийде та й вигубить виноградарів сих, і дасть Остерегайтесь письменників, що бажають ходити виноградник іншим. Почувши ж, сказали: Борони в шатах, та люблять витання на торгах, та перші Боже! 17 Він же, поглянувши на них, рече: Що сідалища по школах, та перші місця на бенкетах; 47 ж се написано? Камінь, що відкинули будівничі; що жеруть доми вдовиць, і для виду довго молять сей став ся головою угла? 18 Всякий, хто впаде ся. Сі приймуть ще тяжкий осуд.

на той камінь, розбіть ся, на кого ж він упаде, розітре його. 19 І шукали архієреї та письменники наложити на Него руки тієї години, та боялись народу; зрозуміли бо що до них приповість сю сказав. 20 І, назираючи Його, післиали підглядників, що видавали себе за праведних, щоб схопити Його на слові та віддати старшині та власті ігемоновій. 21 І питали вони Його, кажучи: Учителю, знаємо, що право говориш, і навчаєш, і не дивиш ся на лице, а по правді на путь Божий наставляєш. 22 Годить ся нам кесареві данину давати, чи ні? 23 Постерігши ж їх підступ, рече до них: Що мене спокутуєте? 24 Покажіть мені денарія. Чис мав обличче і надпис? Озвавши ж сказали: Кесареве. 25 Він же рече їм: Оддайте ж оце кесареве кесареві, а Боже Богові. 26 І не могли вони схопити Його на слові перед народом; і, дивуючись одповідю Його, мовчали. 27 Приступивши ж тоді деякі з Садукеїв, котрі перечять, що є воєвресьє, питали Його, 28 говорячи: Учителю, Мойсей написав нам: Коли чий брат умре, мавши жінку, љ сей бездітний умре, щоб узяв брат його жінку й воскресив на сіннє братові своєму. 29 Сім оце братів було; й перший, взявши жінку, умер бездітний. 30 І взяв другий жінку, та

21 Поглянувши ж добачив, як кидали дари свої в скарбону заможні. 2 Побачив же й одну вдовицю вбогу, що кидала туди дві лепти. 3 І рече: Правдиво глаголю вам, що вдовиця вбога ся більш усіх укинула: 4 всі бо ті з достатку свого кидали у дари Божі, ся ж з недостатку свого увесь прожиток свій, що мала, вкинула. 5 І як деякі говорили про церкву, що каміннем красним та посьвятами укращена, рече: 6 Із цього, що бачите, прийдуть дні, в котрі не заставити ся каміні на камені, щоб не зруйновано. 7 Питали ж Його, кажучи: Учителю, коли ж се буде? Й за що ознака коли се мав стати ся? 8 Він же рече: Гледіть, щоб не була введені; многі бо прийдуть в імя моє, кажучи: Що се я. А час приближив ся; не йдіть же за вами. 9 Яв же почуте про ворони та ворохобні, не полохайтесь; мусить бо перш се статись; тільки ж не зараз конець. 10 Тоді рече їм: Устане нарід на нарід і царство на царство, 11 і трус великий по місцях, і голоднеча, і помір буде, і страхи, і о-внаки з неба велики будуть. 12 Та перш того всього наложать на вас руки свої і гонити муть, видаючи в школи та темниці, і водячи перед царі та ігемони задля

ім'я мого. 13 І станеть ж воно вам на съвідкуваннє. архиереями та воєводами, як Його зрадити їм. 5 І 14 Постановіть же в серцях, ваших наперед, не зраділи вони, й вмовились йому срібла дати. 6 готовитись відказувати: 15 я бо дам вам уста ЙІ обіцяю ся, і шукав нагоди, щоб видати Його їм премудрість, котрій не здоліть противитись, ані потай народу. 7 Прийшов же день опрісноків, як встояти усі противники ваші. 16 Будете ж видалані треба було колоти пасхове ягня. 8 І післав Петра ЙІ від родителів, і братів, і родини, й приятелів; і та Йоана, глаголючи: Йдіть та приготовте нам вбивати муть дякіх з вас. 17 І будете ненавиджені пасху їсти. 9 Вони ж сказали Йому: Де хочеш, щоб від усіх задля ім'я мого. 18 Та Й волосина з голови приготовити? 19 Він же рече їм: Ось, як увійдете вашої не загине. 19 У терпінно вашому осягніть в город, зустрінє вас чоловік, глек води несучи. душі ваші. 20 Як же побачите, що обгорнуто Йдіть слідом за ним у господу, куди ввійде. 11 І таборами Єрусалим, тоді знайте, що наблизило ся скажіть господареві дому: Каже тобі учитель: Де спустіннє його. 21 Тоді, хто в Юдеї, нехай біжать у съвітиця, щоб дасху з учениками моїми їсти? 12 гори; а хто в середині в йому, нехай виходять; а ті, І той вам покаже гірницю велику застелену; там що по селах, нехай не ввіходять у него. 22 Бо се приготовте. 13 Пішовши ж знайшли, як сказав їм, і дні мести, щоб справдилось усе написане. 23 Горе приготовили пасху. 14 І, як настала година, сів Він, ж важким і годуючим у ті дні! буде бо біда велика й дванадцять апостолів з Ним. 15 І рече до них: на землі, і гнів на народі съому. 24 І поляжуть Бажаннем забажав я сю пасху їсти з вами, перш від гострого меча, й позаймані будуть у полонь ніж прийму муки: 16 глаголю бо вам: Що більш не до всіх поган; і топтати муть Єрусалим погане, їсти му її, доки сповнить ся в царстві Божому. 17 І, доки сповнять ся часи поган. 25 І будуть ознаки взявиши чашу, й оддавши хвалу, рече: Прийміть се на сонцї, й місяці, й зорях, а на землії переполох та поділить собі: 18 глаголю бо вам: Що не пити народів у ваколоті; як зареве море та філі. 26 І му вже від плоду винограднього, доки царство омертвіють люде від страху та дожидання того, що Боже прийде. 19 І, взявши хліб, та оддавши хвалу, прийде на все-дennу: сили бо небесні захищають переломив, і дав їм, глаголючи: Се есть тіло мое, ся. 27 І тоді побачять Сина чоловічого йдучого на що за вас даеть ся. Се чиніть на мій спомин. 20 хмарі з силою і словою великою. 28 Як же почне се Так само й чашу після вечери, глаголючи: Ся чаша діятись, випростуйтесь і підймайте голови ваши; новий завіт у крові моїй, що за вас пролита буде. бо наблизилось викупленнє ваше. 29 І сказав 21 Та ось рука зрадника мого за мною на столі. 22 приповість їм: Бачте смоківницю і всякі дерева: 30 Син то чоловічій іде, як постановлено наперед, Як розпукнутуться ся вже, бачивши самі розумієте, що тільки ж горе чоловікові тому, що зрадить Його! 23 вже близько літо. 31 Так і ви, коли побачите, як се 21 стали вони перепитуватись між собою, хто б з становеть ся, знайте, що близько царство Боже. 32 них був, що се мав зробити. 24 Постало і змаганнє Істино глаголи вам: Ще не перейде рід сей, доки все між ними, хто з них здається ся бути більшим. 25 Він становеть ся. 33 Небо й земля перейде, слова ж мої же рече їм: Царі в поган панують над ними, й ті що не перейдуть. 34 Остерегайтесь ся ж, щоб часом не властив над ними мають, добродіяки звуться. 26 Ви ж обтягчилися ваші серця прожорством та пянством, ж не так: тільки ж найбільший між вами нехай буде та журбою життя сього, щоб несподівано на вас як найменший, і хто старший - як слуга. 27 Хто бо не настиг день той. 35 Бо, як сітка, впаде на всіх, більший: хто за столом, чи хто послугує? хиба не що живуть на лиці всієї землі. 36 Пильнуйте, по хто за столом? як між вами, як слуга. 28 Ви ж всякий час молячись, щоб удостоїли ся втекти від пробували зо мною в спокусах моїх. 29 І я завітую того всього, що має статись, і станути перед Сином вам, як завітував мені Отець мій, царство, 30 щоб чоловічим. 37 Навчав же днями в церкві, ночами ж їли й пили за столом моїм у царстві моєму, і сиділи виходячи, пробував на горі, званій Олівною. 38 Усі на престолах, судячи дванадцять родів Ізраїлевих. ж люди сходились рано до Него в церкву слухати 31 Рече ж Господь: Симоне, Симоне, ось сатана жадав собі вас, щоб просівати, як пшеницю; 32 я ж молив ся за тебе, щоб не поменшала віра твоя, і ти колись, навернувшись, утверди братів твоїх. 33 Він же каже Йому: Господи, з Тобою готов я і в темницю, і на смерть іти. 34 Він же рече: Глаголю тобі, Петре, не запів сьогодні півень, перш ніж тричі відречеш ся, що не знаєш мене. 35 І

22 Наблизило ся ж съвіято опрісноків, зване пасха. 2 І шукали архиереї та письменники, як би погубити Його; боялись бо народу. 3 Вийшов же сатана в Юду, на прізвище Іскаріоцького, що був з числа дванадцяти. 4 І пішовши говорив з

рече їм: Як посылав вас я без сакви, й торбины, й йому: Що перш ніж півень запіс, відречеш ся мене обувя, чи чого недоставало вам? Вони ж казали: тричі. 62 І вийшовши геть Петр, заплакав гірко. Нічого. 36 Рече тоді їм: А тепер хто має сакву, 63 А чоловіки, що держали Ісуса насыміхались із нехай бере так само й торбину: а хто не має, нехай Hero, бючи. 64 І, закривши Його, били в лиці Його, продастъ одежу, та купить меч. 37 Глаголю бо та й питали Його, кажучи: Проречи, хто вдарив вам, що ще й се написане мусить справдитись на Тебе. 65 І іншого багато, хуливши, казали на Hero. мені: І з беззаконними полічено Його: бо все про 66 А як настав день, зібрались старшина людська, мене сповняєтъ ся. 38 Вони ж казали: Господи, та архиєрі і письменники, та й повели Його в ось мечів тут два. Він же рече їм: Доволі. 39 І раду свою і кажучи: 67 Чи Ти єси Христос? скажи вийшовши пішов по звичаю нагору Оливну зійшли нам. Рече ж їм: Коли вам скажу, не пій-мете віри; ж слідом за Ним і ученики Його. 40 Прибувши ж на 68 коли ж і спитаю вас, не відповісте мені й не місце, рече їм: Молітъ ся, щоб не ввійти в спокусу. відпустите. 69 Від нині сидіти ме Син чоловічий по 41 А сам відступив од них, так як кинути каменем, правиці сиди Божої. 70 І сказали всі: То се Ти Син і, приклонивши коліна, молив ся, 42 глаголючи: Божий? Він же до них рече: Ви кажете, що се я. 71 Отче, коли хочеш, мимо неси чашу сю від мене: Вони ж казали: На що нам ще съвідчення? Самі тільки ж не моя воля, а Твоя нехай буде. 43 Явив бо чули з уст Його.

ся ж Йому антег з неба, підкріпляючи Його. 44 І, бувши в смертній боротьбі, ще пильніше молив ся; був же піт Його як каплі крові, каплючи на землю. 45 І, вставши від молитви, й прийшовши до учеників своїх, знайшов їх сплячих від смутку, 46 і рече їм: Чого спите? уставши молітъ ся, щоб не ввійшли в спокусу. 47 Ще ж Він промовляв, ось народ і званій Юда, один з дванадцяти, йшов поперед них. і приступив до Ісуса, поцілувати Його. 48 Ісус же рече Йому: Юдо, цілуваннем Сина чоловічого зраджуєш? 49 Бачивши ж ті, що коло Hero, до чого доходить, казали Йому: Господи, чи вдарити нам мечем? 50 І вдарив один хтось із них слугу архиєреського, та й відтяг Йому ухо праве. 51 І озвавшись Ісус, рече: Оставте аж до цього. І, приторкнувшись до уха Його, сцілив Його. 52 Рече ж Ісус до прийшовших на Hero архиєрів і воєвод, і церковних старших: Як на розбійника ви прийшли з мечами та киями? 53 Як щодня був я з вами в церкві, не простягали рук на мене; та се ваша година й властъ темряви. 54 Узявши ж Його, повели, й приведи Його в двір архиєреський. Петр же йшов слідом оддалеки. 55 Як же запалили огонь серед двора та посідали вкupi, сів і Петр серед них. 56 Побачивши ж Його одна служниця, як сидів коло съвітла, й, придивляючись на него, сказала: І сей з Ним був. 57 Він же одрік ся Його, кажучи: Жінко, не знаю Його. 58 А згода другий, побачивши Його, сказав: І ти з них єси. Петр же каже: Чоловіче, ні. 59 І мало що не через одну годину, інший хтось ствердив, кажучи: Справді і сей з Ним був, бо й Галилеець він. 60 Каже Петр: Чоловіче, не знаю, що кажеш. І зараз, як ще говорив він, запіяв півень. 61 І обернувшись Господъ, поглянув на Петра. І згадав Петр слово Господнє, як глаголав

23 І вставши все множество їх, повели Його до Пилата. 2 І стали винувата Його, кажучи: Сього знайшли ми, що розвертав народ і забороняв кесареві данину давати, та й каже, що Він Христос - цар. 3 Пилат же спитав Його, кажучи: Чи Ти цар Жидівський? Він же, озвавшись до него, рече: Ти кажеш. 4 Пилат же сказав до архиєрів і до народу: Ніякої не знаходжу вини в чоловікові сьому. 5 Вони ж намагали, говорячи: Що бунтуете народ, навчаючи по всій Юдеї, почавши від Галилеї аж посі. 6 Пилат же, почувши про Галилею, спитав, чи чоловік не Галилеець, 7 і, довідавшись, що Він присуду Іродового, післав Його до Ірода, що також був у Ерусалимі тими днями. 8 Ірод же, побачивши Ісуса, зрадів вельми; бажав бо здавна бачити Його; бо чув багато про Hero; й сподівався яку ознаку бачити, що від Hero станеться. 9 Питав же Його словами многими; Він же нічого не відказав Йому. 10 Стояли ж архиєрі та письменники, завзято винуючи Його. 11 Зневаживши ж Його Ірод з воїнами своїми та насыміявши, сягнувши Його в шату ясну, післав Його Пилатові. 12 Стали ж собі другами Пилат та Ірод того дня; жили бо перше, ворогуючи між собою. 13 Пилат же, скликавши архиєрів та князів і народ, 14 каже до них: Привели ви мені чоловіка цього, яко розвертачого народ; і ось я, перед вами питуючи, ніякої не знайшов в чоловікові сьому вини, якими винуєте Його; 15 та й ні Ірод; посылав бо Його до вето, як що нічого достойного емерти не знайдено в Ньому. 16 То, покаравши, відпущу Його. 17 (Треба ж Йому було відпустити їм щосьвята одного.) 18 Закричали ж вони всі разом, кажучи: Візьми цього, відпусти ж нам і Вараву, 19 котрого, за якусь бучу, що сталась у городі, і за убийство,

вкинуто в темницю. 20 Знов же Пилат покликнув, на сю дивовижу, побачивши, що сталося, бачи хотівши відпустити Ісуса. 21 Вони ж кричали: себе в груди, вертав ся. 49 Стояли ж усі знакомі Розпни, розпни Його! 22 Він же втрете каже до них: Його оддалеки й жінки, що поприходили слідом за Яке ж бо зло зробив сей? Ніякої вини смерти не Ним із Галилеї, дивлячись на се. 50 I ось чоловік, знайшов я в Йому. То покаравши, випущу Його. 23 на ймя Йосиф, що був радник, чоловік добрий Вони ж намагали голосом великом, просячи Його і праведний, 51 (сей не пристав до ради й діла розпяти. I перемогли голоси їх та архиерейські. 24 їх,) з Ариматеї, города Жидівського, що також Пилат же присудив, щоб сталося по просьбі їх. сподівавсь царства Божого; 52 сей, прийшовши 25 Відпустив же їм за бунт і убийство вкинутого до Пилата, просив тіла Ісусового. 53 I, знявши в темницю, котрого просили; Ісуса ж видав на Його, обгорнув Його плащеницею, і положив Його їх волю. 26 I як повели Його, то, взявши одного у гробі висіченому, де ніколи ніхто не лежав. Симона Киринея, ідучого з поля, положили на него 54 I був день п'ятниця, а субота съвітала. 55 хрест нести за Ісусом. 27 Ійшло ж слідом за Ним Поприходивши ж слідом жінки, що прийшли з велике множество народу й жінок, що голосили Й Галилеї, дивились на гріб, і як положене було тіло ридали по Йому. 28 I обернувшись до них Ісус, Його. 56 I вернувшись наготовили пахощів та міра, рече: Дочки Єрусалимські, не плачте по мені, а по а в суботу відпочивали по заповіді.

собі плачте і по дітях ваших. 29 Bo ось прийдуть дні, коли скажуть: Блаженні неплідні, й утроби, що не родили, й соски, що не годували. 30 Тоді стануть говорити горам: упадіть на нас, і узгіррям: Покрийте і нас. 31 Bo коли зеленому дереву се роблять, то з сухим що станеть ся? 32 Ведено ж і інших двох лиходіїв з Ним на смерть. 33 I, як прийшли на врочище Черепове, там розняли Його й лиходіїв, одного по правиці, а одного по лівиці. 34 Ісус же рече: Отче, відпусти їм; не знають бо, що роблять. 35 I стояв народ дивлячись. Насьміхали ся ж і старші з ними, кажучи: Інших спасав; нехай спасе й себе, коли се Христос, вибраний Божий. 36 Насьміхади ся ж з Него й воїни, приступаючи й оцет подаючи Йому, 37 і кажучи: Коли Ти єси цар Жидівський, спаси себе. 38 Була ж і надпись над Ним письмом Грецьким та Римським, та Єврейським: Се цар Жидівський. 39 Один же з повіщених лиходіїв хулив Його, кажучи: Коли Ти Христос, спаси себе й нас! 40 Озвавши ся ж другий, докорив Йому, кажучи: І не боїш ся Бога, коли в такому ж осуді єси? 41 Та ми по правді; по заслузі бо за те, що коїли, пріймаємо; сей же нічого недоброго не зробив. 42 I сказав до Ісуса: Спогадай мене, Господи, як прийдеш у царство Твое. 43 I рече Йому Ісус: Істинно глаголю тобі: Сьогодні зо мною будеш у раю. 44 Було ж се коло години шестої, і темрява сталає по всій землі до години девятої. 45 I померкло сонце, й роздерлась завіса церковня посередині. 46 I покликнувши голосом великим Ісус, рече: Отче, у Твої руки передаю духа моого! Й, се промовивши, зітхнув духа. 47 Побачивши ж сотник, що сталося, прославив Бога, кажучи: Справді, чоловік сей праведний був. 48 I ввесь народ, що зійшов ся

24 Першого ж дня тижня, вельми рано, прийшли вони на гріб, несучи, що наготовили, пахощі, і другі з ними. 2 Знайшли ж камінь відкочений від гробу. 3 I ввійшовши не знайшли тіла Господа Ісуса. 4 I сталося, як здумілись вони від цього, ось два Чоловіки стояли перед ними в шатах ясних. 5 Як же полякались вони й нахилили лице до землі, рекли до них: Чого шукаєте живого між мертвими? 6 Нема Його тут, а встав. Згадайте, як Він промовляв до вас, ще бувши в Галилеї, 7 глаголючи: Що мусить Син чоловічий бути виданим у руки чоловіків грішників, і бути рознятим, і третього дня воскреснути. 8 I згадали слова Його, 9 і, вернувшись од гробу, сповістили про се все одинайцяльох і всіх інших. 10 Була ж Марія Магдалина, та Йоанна, та Марія Яковова, й інші з ними, що оповідали перед апостолами се. 11 I явились перед ними яко видумка слова їх, і не поняли віри їм. 12 Петр же, вставши, побіг до гробу; й нахилившись побачив тільки полотно, що лежало, й пішов, сам у собі дивуючись тим, що сталося. 13 I ось двоє з них ййшло того ж дня на село, зване Емаус, гоней з шістьдесятю од Єрусалиму. 14 I розмовляли вони між собою про все те, що стало ся. 15 I сталося, як розмовляли вони та перепитувалися, і сам Ісус наблизивши, ійшов з ними. 16 Очі в їх були вдержані, щоб не пізнали Його. 17 Рече ж до них: Що се за речі, про котрі розмовляєте між собою йдучи, та сумуєте? 18 Озвав ся ж один, на ймя Клеопа й каже до Него: Хиба Ти один захожий у Єрусалим, і не знаєш, що стало ся в Йому сими днями? 19 I рече їм: Що ж таке? Вони ж сказали Йому: Про Ісуса Назарянина, що був муж пророк, сильний ділом і словом перед

Богом і всім народом, 20 як видали Його архиєреї у городі Єрусалимі, поки одягнетьесь силою звищ. та князії нації на суд смертний і розпляли Його. 21 Ми 50 і вивів їх геть аж до Вітнанії, і, знявши руки ж уповали, що се Він, що має збавити Ізраїля; а до свої, благословив їх. 51 і сталося, як благословляв всього того третій се день іде сьогодні, як се стало їх, одступив од них і возніс ся на небо. 52 Вони ся; 22 тільки ж і жінки деякі з наших налякали нас, ж, поклонившись Йому, вернулись у Єрусалим, з бувши рано при гробі 23 і, не знайшовши тіла Його, радощами великими; 53 і пробували раз у раз у прийшли оповідуючи, що явленнє ангелів бачили, церкви, хваличи й благословлячи Бога. Амінь.

котрі глаголють, що Він живий. 24 і пійшли деякі з наших до гробу, й знайшли так, як і жінки казали; Його ж не бачили. 25 і рече Він до них; о безумні і лініві серцем вірувати всьому, що промовили пророки! 26 Чи не мусів се терпіти Христос і ввійти в славу свою? 27 і, почавши від Мойсея і від усіх пророків, виясняв їм у всіх писаннях про Него. 28 і наблизились до села, куди йшли, й Він зробив, ніби хоче ити далі. 29 Вони ж удержували Його, кажучи: Зостань ся з нами; бо вже надвечір, і нахилив ся день. і ввійшов, щоб зостатись із ними. 30 і сталося, як сидів Він за столом а ними, взявши хліб, благословив, і переломивши, подав їм. 31 їм же відкрились очі, й пізнали вони Його; й став ся Він невидимий їм. 32 і казали вони один до одного: Хиба ж серце наше не горіло в нас, як промовляв до нас у дорозі, і як розкривав нам писання? 33 і, вставши тієї ж години, вернулись у Єрусалим і знайшли згromаджених одинайп'ять, і тих, що були з ними, 34 як говорили: Що встав Господь справді і явив ся Симонові. 35 і розповіли вони, що сталося у дорозі, і як пізнали Його в ламанні хліба. 36 Як же се вони говорили, сам Ісус став посеред них, і рече їм: Упокій вам. 37 Вони ж, полякавшись і перестрашившись, думали, що духа бачять. 38 і рече їм: Чого стрівожились? і чого думки встають у серцях ваших? 39 Дивіть ся на руки мої і ноги мої, що се сам я. Дотикайтесь мене й вбачайте; бо дух тіла й костей не має, як бачите, що я маю. 40 і, се глаголючи, показав їм руки й ноги. 41 Ще ж як не поняли вони віри з радощів та дивувались, рече їм: Маєте що їсти тут? 42 Вони ж Йому подали риби печеної частину та медового стільника (крижку). 43 і взявши, їв перед ними. 44 Рече ж їм: Оце ж слова, що глаголав я до вас, ще бувши з вами, що мусить справдити ся все, писане в законі Мойсейовому, й пророках, і псальмах про мене. 45 Тоді розкрив їм розум розуміти писання, 46 і рече їм: Що так написано й так треба було терпіти Христу й воскреснути з мертвих третього дня; 47 і проповідуватись в ім'я Його покаянню і відпущенню гріхів між усіма народами, почавши від Єрусалиму. 48 Ви ж съвідки сього. 49 і ось я посилаю обітуваннє Отця моого на вас; ви ж сидіть

Від Івана

1 Упочині було Слово, й Слово було в Бога, й Бог було Слово. **2** Воно було в почині у Бога. **3** Все Ним стало ся; і без Него не стало ся ніщо, що стало ся. **4** У Йому життє було: ѹ життє було съвітлом людям. **5** І съвітло у темряві съвітить, і темрява Його не обняла. **6** Був чоловік посланий від Бога, ймя йому Йоан. **7** Сей прийшов на съвідкуваннє, щоб съвідкувати про съвітло, щоб усі вірували через него. **8** Не був він съвітло, а щоб съвідкувати про съвітло. **9** Було съвітло правдиве, що просъвічує кожного чоловіка, що приходить на съвіт. **10** На съвіті був, і съвіт Ним настав, і съвіт Його не пізнав. **11** У своє прийшов, і свої не прийняли Його. **12** Которі ж прийняли Його, дав їм власті дітьми Божими стати ся, що вірують в імя Його: **13** що не від крові, ні від хотіння тілесного, ні від хотіння мужеського, а від Бога родили ся. **14** І Слово тілом стало ся, і пробувало між нами (ї бачили ми славу Його, славу, яко Єдинородного від Отця), повне благодаті і правди. **15** Йоан съвідкує про Него, ѹ покликував, глаголючи: Се той, про кого казав я: За мною грядущий поперед мене був; бо перш мене був. **16** І з повноти Його ми всі прийняли й благодать за благодать. **17** Бо закон через Мойсея даний був; благодать і правда через Ісуса Христа стала ся. **18** Бога ніхто не бачив ніколи; єдинородний Син, що в лоні Отця, той вияснив. **19** І се съвідченне Йоанове, як післиали Жиди з Єрусалиму священиків та левітів, щоб спитали Його: Хто ти еси? **20** І візняв, і не відпір ся; а визвав: Що я не Христос. **21** І питали його: Що ж? Ілля еси ти? І рече: Ні. Пророк еси ти? І відказав: Ні. **22** Казали ж йому: Хто ж еси? щоб нам одповідь дати тим, що післиали нас. Що кажеш про себе? **23** Рече: Я голос покликуючого в пустині: Випростайте дорогу Господню, як глаголав Ісаїя пророк. **24** А послані були з Фарисеїв. **25** І питали вони його, ѹ казали йому: Чого ж хрестиши, коли ти не Христос, ні цлля, ні пророк. **26** Відказав їм Йоан, глаголючи: Я хрещу вас водою; серед вас же стоїть, котрого ви не знаєте: **27** се за мною Грядущий, що поперед мене був; котрому я недостоєя розвязати ременя обува Його. **28** Се в Витаварі стало ся, за Йорданом, де Йоан хрестив. **29** Назавтра бачить Йоан, ѹ Ісус іде до него, ѹ рече: Ось Агнець Божий, що бере на себе гріх съвіта. **30** Ое Той, про кого я казав: За мною гряде муж, що поперед мене був, бо перше

мене був. **31** Я не знов Його, та, щоб явив ся Ізраїлеві, для того прийшов я, хрестячи водою. **32**

І съвідкував Йоан, глаголючи: Що бачив я Духа, злинувшого як голуб з неба, і став він над Ним. **33** Я не знов Його; та пославши мене хрестити водою, той мені глаголав: На кого побачиш, що Дух зліне та стане над Ним, се той, що хрестить Духом съвітим. **34** І бачив я, і съвідкував, що се є Син Божий. **35** Назавтра знов стояв Йоан і два з учеників його; **36** і, споглянувши на Ісуса Іудучого, рече: ось Агнець Божий. **37** І чули його два ученики глаголючого, ѹ пішшли слідом за Ісусом. **38** І обернувшись Ісус та побачивши їх слідом ідучих, рече їм: Чого шукаєте? Вони ж сказали Йому: Рави (що єсть перекладом: Учителю), де пробуваєш? **39** Рече їм: Ідіть і подивітесь ся. Пішшли вони, та бачили, де пробуває, і перебули в Него день той; було ж коло десятої години. **40** Один з двох, що чули від Йоана та ѹ пішшли слідом за ним, був Андрей, брат Симона Петра. **41** Він знаходить перший брат свого Симона, й каже йому: Знайшли ми Месію (що єсть перекладом: Христос). **42** І привів його до Ісуса. Поглянувши ж на него Ісус, рече: Ти єси Симон, син Йони; ти назвеш ся Кифа (що єсть перекладом: Петр). **43** Назавтра хотів Ісус вийти в Галилею і знаходить Филипа, ѹ рече йому: Іди слідом за мною. **44** Був же Филип із Витсайди, з города Андреєвого та Петрового. **45** Знаходить Филип Натанаїла, й каже йому: Про кого писав Мойсей у законі й пророки, знайшли ми, Ісуса, сина Йосифового, що з Назарету. **46** І каже Натанаїл до него: З Назарету хиба може що добре бути? Каже йому Филип: Іди та ѹ подивись! **47** Побачив Ісус Натанаїла, Іудучого до Него, ѹ рече про него: Ось справді Ізраїлітянин, що в йому підступу нема. **48** Каже Йому Натанаїл: Звідкіля мене знаєш? Озвавсь Ісус і рече йому: Перш ніж Филип покликав тебе, як був еси під смоківницею, бачив я тебе. **49** Озвавсь Натанаїл і каже йому: Рави, Ти єси Син Божий, Ти єси цар Ізраїлів. **50** Озвавсь Ісус і рече йому: Що сказав тобі: Я бачив тебе під смоківницею, то ѹ віруеш? Більше сього бачити меш. **51** І рече йому: Істино глаголю вам: Від нині бачити мете небо відкрите, ѹ ангелів Божих, що сходять угору і вниз на Сина чоловічого.

2 А третього дня було весілле в Кані Галилейській; і була маті Ісусова там; **2** запрошено ж і Ісуса, **3** й учеників його на весілле. **4** І, як не ставало вина, каже маті Ісусова до Него: Вина не мають.

прийшла година моя. 5 Каже Його мати слугам: глаголю тобі: Коли хто не родить ся од води й
Що вам скаже, робіть. 6 Стояло ж там шість Духа, не може ввійти в царство Боже. 6 Роджене
камяних водників про очищеннє Жидівське, що від тіла - тіло, а роджене від Духа - дух. 7 Не
містили відер по два або по три. 7 Рече їм Ісус: дивуй ся, що глаголав тобі: Мусите ви народити ся
Поналивайте водники водою. І поналивали їх аж звиш. 8 Дух, де хоче, диші, й голос його чуєш, та
по верх. 8 I рече їм: Черпайте тепер, та й несіть до не знаєш, звідкіля виходить, і куди йде; так усякий
старости. І понесли. 9 Як же покоштував староста народжений од духа. 9 Озвавсь Никодим і каже
води, що стала вино (а не зів, звідкіля, слуги Йому: Як може се статись: 10 Відказав Ісус і рече
ж знали, що черпали воду), кличе жениха староста, Йому: Ти еси учитель Ізраїлів, і сього не знаєш?
10 і каже Йому: Кожен чоловік перш добре вино 11 Істино, істино глаголю тобі: Що те, що знаємо,
ставить, а як підоптю, тоді гірше; ти ж додержав говоримо, й що бачили, съвідкуємо; а свідкування
добре вино аж досі. 11 Сей почин ознак вробив нашого не приймаєте. 12 Коли про земне глаголав
Ісус у Кані Галилейській, і показав славу свою; вам, і не віруєте, - як же, коли скажу вам про
і вірували в Него ученики Його. 12 Після сього небесне, увіруєте? 13 I ніхто не зійшов на небо,
пійшов у Капернаум, Він і мати Його, й брати Його, тільки хто з неба зійшов, Син чоловічий, що на
й ученики Його; і там пробували небагато днів. 13 небі. 14 I, як Мойсей підняв угому гадюку в пустині,
А була близько пасха у Жидів, і пійшов у Єрусалим так мусить бути піднятій і Син чоловічий, 15 щоб
Ісус, 14 і знайшов у церкві продаючих воли, й вівці, кожний віруючий в Него не погиб, а мав життє
і голуби, й міньяльників сидячих. 15 I, зробивши вічне. (αἰδοῖος §166) 16 Так бо полюбив Бог съвіт, що
джугта [скрутля, плетінку] змотузків, повігнаня усіх Сина свого єдинородного дав, щоб кожен, віруючий
із церкви, й вівці й воли, а міньяльникам порозсипав в Него, не погиб, а мав життє вічне. (αἰδοῖος §166) 17
гроши, і столи поперевертав; 16 а тим, що голуби Бо не післав Бог Сина свого на съвіт, щоб осудив
продажавали, рече: Візьміть се звідсіля; не робіть съвіт, а щоб спас ся Ним съвіт. 18 Хто вірує в Него,
дому Отця моого домом торговим. 17 Згадали ж не осудить ся; хто ж не вірує, уже осуджений; бо
ученики Його, що написано: Ревність дому твого не вірував у Ім'я єдинородного Сина Божого. 19
з'їла мене. 18 Озвались тоді Жиди, й казали Йому: Сей же єсть суд, що съвітло прийшло на съвіт, а
Що за знак покажеш нам, що се робиш? 19 Озвавсь полюбили люде темряву більше ніж съвітло; були
Ісус і рече їм: Зрійнуйте сю церкву, й я за три дні бо лихі їх учинки. 20 Кожен бо, хто чинить лихе,
підніму вам її. 20 Казали тоді Жиди: Сорок і шість ненавидить съвітло, й не йде до съвітла щоб не
років будовано церкву сю, а Ти в три дні піднімеш зганено вчинків Його. 21 Хто ж робить правду, йде
її? 21 Він же глаголав про церкву тіла свого. 22 до съвітла, щоб виявились Його вчинки бо в Бозі
Як же встав з мертвих, згадали ученики Його, що роблені. 22 Після сього пійшов Ісус і ученики Його в
Він се глаголав їм; і вірували писанню і слову, що Юдейську землю; і там пробував з ними, й хрестив.
глаголав Ісус. 23 Як же був у Єрусалимі у пасху 23 Хрестив же Йоану у Єоні поблизу Саліма, бо
на съвітла, многі увірували в ім'я Його, побачивши води було там багато; й приходили, й хрестились.
чудеса Його, що робив. 24 Сам же Ісус не звіряв 24 Ще бо не вкинуто в темницю Йоана. 25 Постало
ся їм, тим що зів усіх: 25 бо не треба було Йому, ж змаганнє в учеників Йоанових з Жидами про
щоб хто съвідкував про чоловіка, бо Він зів, що очищеннє. 26 I прийшли вони до Йоана, й казали
було в чоловіку. 26 Йому: Рави, той що зів тобою за Йорданом, котому съвідкував еси, ось сей хрестить і всі
ідуть до Него. 27 Озвавсь Йоан і рече: Не може 27 Озвавсь Йоан і рече: Не може
чоловік прийняти нічого, коли не буде дано Йому з
неба. 28 Самі ви мені съвідкуєте, що я казав: Я
не Христос, а що я посланий перед Ним. 29 Xто
має заручену, той жених; а друг жениха, стоячи
і слухаючи Його, радощами радується голосу
жениха; ся оце радість моя сповнилась. 30 Той
мусить рости, я ж маліти. 31 Xто звиш гряде, той.
над усіма; хто від землі, той від землі, і від землі
говорить; хто з неба гряде, той над усіма. 32 I що
бачив і чув, про те й съвідкує; і свідкування Його

3 Був же чоловік з Фарисеїв, Никодим ім'я Йому, князь Жидівський. 2 Сей прийшов до Ісуса в ночі, і каже Йому: Рави, знаємо, що від Бога прийшов еси учителем; ніхто бо таких ознак не може робити, як Ти робиш, коли не буде Бог з ним. 3 Озвавсь Ісус і рече Йому: Істино, істино глаголю тобі: Коли хто не народить ся звиш, не може видіти царства Божого. 4 Каже до Него Никодим: Як же може чоловік народитись, старим бувши? хиба може в утробу матери своєї знов увійти, і родитись? 5 Озвавсь Ісус: Істино, істино

ніхто не приймає. 33 Хто прийняв съвідкуваннє такихих шукає покланяючих ся Йому. 24 Дух - Бог, і Його, той ствердив, що Бог правдивий. 34 Кого бо хто покланяється ся Йому, духом і правдою мусить післав Бог, той слова Божі говорить; бо не мірою покланятись. 25 Каже Йому жінка: Знаю, що Месія дає Бог Духа. 35 Отець любить Сина, і все дав прийде (званий Христос). Як прийде Він, звістить нам усе. 26 Рече їй Ісус: Се я, що глаголю тобі. 27 І життє; а хто не вірує Синові, не бачити ме життя, а прийшли на се ученики Його, й дивувались, що гнів Божий пробував на Йому. (aīōnios g166)

4 Як же взнав Господь, що прочули Фарисеї, що

Ісус більш учеників єднає і хрестить, ніж Йоан, 2 (хоч Ісус сам не хрестив, а ученики Його;) з то покинув Юдею, та й пішов знов у Галилею. 4 Треба ж було Йому проходити через Самарію. 5 Приходить оце в город Самарянський, названий Сихар, поблизу хутора, що дав Яков Йосифу, синові своєму. 6 Була ж там криниця Яковова. Оце ж Ісус, утомившись у дорозі, сидів так на криниці; було ж коло шостої години. 7 Приходить жінка з Самарії начерпати води. Рече їй Ісус: Дай мені пити. 8 Ученики бо Його пішли в город, щоб купити ті. 9 Каже ж Йому жінка Самарянка: Як се Ти, Жидовин бувши, пити просиш від мене, жінки Самарянки? 10 Бо Жиди не сходяться з Самарянами. 11 Озвавсь Ісус і рече їй: Коли б знала дар Божий і хто се говорить тобі: Дай мені пити, ти просила б Його, 12 й дав би тобі води живої. 13 Каже Йому жінка: Добродію, і черпака не маєш, і колодязь глибокий; звідкіля ж маєш воду живу? 14 Хиба Ти більший еси отця нашого Якова, що дав нам сей колодязь? і він сам з него пив, і сини його, й скот його. 15 Озвавсь Ісус і рече їй: Всякий, хто пе воду сю забажає знов; 16 хто ж напеться ся води, що я дам Йому, не забажає до віку; а вода, що дам Йому, буде в Йому жерелом водії, що тече в життє вічне. (aīōn g165, aīōnios g166) 17 Каже до Него жінка: Добродію, дай мені сієї води, щоб не жаждувала, ані ходила сюди черпати. 18 Рече їй Ісус: Іди поклич чоловічка твого, та й приходь сюди. 19 Озвалась жінка і каже: Не маю чоловіка. Рече їй Ісус: Добре сказала еси, що чоловіка не маєш; 20 п'ять бо чоловіків мала, та й тепер которого маєш, не чоловік тобі; у сьому правду сказала еси. 21 Каже Йому жінка: Добродію, бачу, що пророк еси Ти. 22 Батьки наші на сій горі покланялися; а ви кажете, що в Єрусалимі місце, де треба покланяти ся. 23 Рече їй Ісус: Жінко, вір мені, що прийде час, коли ні на горі сій, ані в Єрусалимі покланяти метесь ви Отцеві. 24 Ви кланяєтесь, а чому - не знаєте; ми кланяємось, і чому - знаємо, бо спасенне від Жидів. 25 Та прийде час, і вже єсть, що правдиві поклонники поклоняються ся Отцеві духом і правдою; Отець бо

хто покланяється ся Йому, духом і правдою мусить покланятись. 26 Каже Йому жінка: Знаю, що Месія прийде (званий Христос). Як прийде Він, звістить нам усе. 27 Рече їй Ісус: Се я, що глаголю тобі. 28 І прийшли на се ученики Його, й дивувались, що Він із жінкою розмовляє; та ніхто не сказав: Чого тобі треба? або: Про що розмовляєш із нею? 29 Покинула тоді відро своє жінка, й пішла в город, і каже людям: 30 Йдіть подивіться на чоловіка, котрий сказав мені все, що я зробила; чи се не Христос? 31 Вийшли ж з города, й прийшли до Него. 32 Тим часом просили Його ученики: Рави, їж. 33 Він же рече їм: Я маю їжу істи, котрої ви не знаєте. 34 Казали ж ученики один до одного: Хиба чи приніс Йому істи? 35 Рече їм Ісус: Моя іжа, щоб чинити волю Пославшого мене, й скінчити Його діло. 36 Хиба ви не кажете: Що ще чотири місяці, та й жнива прийдуть? Ось глаголю вам: Здійміть очі ваші, та погляньте на ниви, що вже пополовили на жнива. 37 І приймає жнець плату, й збирає овош у життє вічне, щоб і хто сіє радував ся, і хто жне. (aīōnios g166) 38 Бу у сьому слово правдиве: що інший, хто сіє, а інший, хто жне. 39 Я післав вас жати, коло чого ви не працювали; інші люди працювали, а ви на працю їх увійшли. 40 3 города ж того багато увірувало в Него Самарян через слово жінки, съвідкуючої: Що сказав мені все, що зробила. 41 Як же прийшли до Него Самаряне, просили Його зістатись у них; і зіставсь там два дні. 42 А тій жінці казали: Що вже не задля твого оповідання віруємо; самі бо чули, й знаємо, що се справді Спас съвіту Христос. 43 Через два ж дні вийшов звідтіля та прийшов у Галилею. 44 Сам бо Ісус съвідкував, що пророк у своїй отчині чести не має. 45 Як же прийшов у Галилею, прийняли Його Галилейці, бачивши все, що зробив у Єрусалимі на съвіта: бо й вони ходили на съвіта. 46 Прийшов же Ісус ізнов у Кану Галилейську, де зробив воду вином. І був один царський, котрого син нездужав у Капернаумі. 47 Сей, почувши, що Ісус прибув із Юдеї в Галилею, прийшов до Него, й благав Його, щоб пішов та оздоровив сина його, бо мав умерти. 48 Рече ж Ісус до него: Коли ознака та див не побачите, не увіруєте. 49 Каже до Него царський: Господи, йди перш, ніж умре дитина моя. 50 Рече Йому Ісус: Іди, син твій живий. І увірував чоловік слову, що промовив Йому Ісус, і пішов. 51 Вже ж він ішов, зустріли його слуги його й звістили, кажучи: Що хлопчик твій живий. 52 Спитав же в них

про годину, коли полегшало йому. І кажуть йому: Що вчора семої години покинула його горячка. 53 Зрозумів же батько, що тієї самої години, котрої сказав йому Ісус: Що син твій живий; і увірував сам і ввесь дім його. 54 Се знов другу ознаку зробив Ісус, прийшовши з Йudeї в Галилею.

5 Після сього було съято Жидівське, і прийшов

Ісус у Єрусалим. 2 У Єрусалимі ж коло Овечих воріт є купіль, що звєт ся по єврейська Ветезда, з п'ятьма ходниками. 3 В них лежало велике множество недужих, сліпих, кривих, сухих, що дожидали движенья води. 4 Ангел бо певного часу спускавсь у купіль і збивав воду: хто ж перший улазив після збивання води, одужував, якою б нї мучив ся болестю. 5 Був же там один чоловік, що трийцять і вісім років був у недузі. 6 Сього побачивши Ісус лежачого, й відаючи, що довгий уже час нездужає, рече йому: Хочеш одужати? 7 Відповів йому недужий: Господи, чоловіка не маю, щоб, як зібеть ся вода, вкинув мене в купіль; як же прийду я, інший поперед мене влазить. 8 Рече йому Ісус: Устань, візьми постіль твою, та й ходи! 9 зараз одужав чоловік, і взяв постіль свою, та й ходив; була ж субота того дня. 10 І казали Жиди сціленому: Субота; не годить ся тобі брати постелі. 11 Відказав їм: Хто оздоровив мене, той мені сказав: Візьми постіль твою, та й ходи. 12 Питали ж його: Що то за чоловік, що сказав тобі: Візьми постіль твою, та й ходи? 13 Той же, що одужав, не знав, хто Він; бо Ісус відійшов геть, як народ був на місці тому. 14 Опісля знаходить його Ісус у церкві, і рече йому: Оце одужав еси; не гріши більш, щоб гіршого тобі не стало ся. 15 Пійшов чоловік, та й сповістив Жидів, що се Ісус, що оздоровив його. 16 За се гонили Ісуса Жиди й шукали його вбити, що се зробив у суботу. 17 Ісус же відказав їм: Отець мій досі робить і я роблю. 18 За се ж ще більш шукали його Жиди вбити, що не то ламле суботу, а ще й Отцем своїм зве Бога, рівним себе ставлячи Богу. 19 Озвав ся ж Ісус і рече їм: Істино, істино глаголю вам: Не може Син нічого робити від себе, коли не бачить, що Отець те робить: що бо Той робить, те Й Син так само робить. 20 Отець бо любить Сина, і все показує йому, що сам робить; і більш сих покаже йому діла, щоб ви дивувались. 21 Бо, як Отець воскрешає мертвих і оживлює, так і Син, кого хоче, оживлює. 22 Бо Отець і не судить нікого, а суд увесь дав Синові, 23 щоб усі шанували Сина, як шанують Отця. Хто не шанує Сина, не шанує Отця,

що післав Його. 24 Істино, істино глаголю вам: Що, хто слухає слово мое і вірує Пославшому мене, має життя вічне, і на суд не прийде, а передей від смерті в життє. (aiōnios g166) 25 Істино, істино глаголю вам: Що прийде час, і нині єсть, що мертві почують голос Сина Божого, й почувши оживуть.

26 Бо, як Отець має життє в собі, так дав і Синові життє мати в собі, 27 і власті дав Йому і суд чинити; бо Він Син чоловічий. 28 Не дивуйтесь съому, бо прийде час, що в гробах почують голос Його, 29 і повиходять: котої добро робили, в воскресеннє життя, а котої зло робили, в воскресеннє суду.

30 Не можу я робити від себе нічого: як чую, суджу; і суд мій праведний; бо не шукаю волі моєї, а волі пославшого мене Отця. 31 Коли я съвідкую про себе, съвідченне мое не правдиве. 32 Інший єсть, хто съвідкує про мене; і я знаю, що правдиве съвідченне, котре про мене съвідкує. 33 Ви посилали до Йоана, і съвідкував правді. 34 Я же не від чоловіка съвідченне приймаю, а глаголю се, щоб ви спаслисъ. 35 Той був съвітільник горючий і съвітічний; ви ж хотіли повеселитись на часину съвітлом його. 36 Я ж маю съвідченне більше Йоанового: діла бо, що дав мені Отець, щоб іх скінчiti, ті діла, що я роблю, съвідкують про мене, що Отець мене післав. 37 І пославший мене Отець сам съвідкував про мене. Ані голосу Його не чули ви ніколи, ані виду Його не бачили; 38 і слова Його не маєте пробуваючого в вас; бо кого післав Він, тому ви не віруєте. 39 Прослідіть писання; бо ви думаете в них життє вічне мати; та съвідкують про мене. (aiōnios g166) 40 Та не хочете прийти до мене, щоб життє мати. 41 Чести від людей не приймаю. 42 Та я спізняв вас, що любови Божої не маєте в собі. 43 Я прийшов в імя Отця моого, і не приймаєте мене. Коли інший прийде в імя своє, того приймете. 44 Як ви можете вірувати, славу один одного приймаючи, а славу що від одного Бога, не шукаєте? 45 Не думайте, що я обвинувачу вас перед Отцем: є хто винуватить вас: Мойсей, що на него вповаєте. 46 Коли б ви вірували Мойсейові, вірували б мені; бо про мене той писав. 47 Коли ж його писанням не віруєте, як моїм словам вірувати мете?

6 Після сього пійшов Ісус на той бік моря Галилейського, Тиверіядського, 2 і йшло за Ним багато народу, бо бачили його ознаки, що робив над недужими. 3 Зійшов же на гору Ісус, і сидів там з учениками своїми. 4 Була ж близько пасхи, съято Жидівське. 5 Знявши ж Ісус очі і

побачивши, що багато народу йде до Него, рече до Що ж робиш Ти за ознаку, щоб виділи ми, та й філипа: Звідкіля купимо хліба, щоб вони попоїли? вірували Тобі? Що чиниш? з1 Батьки наші манну 6 Се ж сказав, вивідуючи Його, бо сам знов, що їли в пустині, як писано: Хліб з неба дав їм йсти. має роботи. 7 Відказав Йому Филип: За двісті з2 Рече ж їм Ісус: Істино, істино глаголю вам: Не денарійв хліба не стане їм, щоб кожному з них Мойсей дав вам хліб з неба, а Отець мій дає вам хоч трохи дostaлось. 8 Каже Йому один з учеників хліб з неба правдивий. з3 Bo хліб Божий той, що Його, Андрей, брат Симона Петра: 9 Є тут хлопець сходить з неба, і житте дає съвітові. з4 Казали ж один, що мав п'ять хлібів ячніх [ячмінних] та дві до Него: Господи, всякого часу давай нам хліб рибки; тільки що сього на стільки? 10 Рече ж Ісус: сей. з5 Рече ж їм Ісус: Я хліб життя, хто приходить Заставте людей сідати. Була ж трава велика на до мене, не голодувати ме, і хто вірує в мене, не тому місці. Посідали ж чоловіки, числом тисяч з жаждувати ме ніколи. з6 Тільки глаголю вам, що й п'ять. 11 Прийнявши ж хліби Ісус, і oddавши хвалу, виділи мене, та й не віруєте. з7 Усе, що дає мені подав ученикам, ученики ж сидячим; так само й Отець, до мене прийде; а хто приходить до мене, риби, скільки хотіли. 12 Як же наситились, рече не вижену геть. з8 Bo зйшов я з неба, не щоб ученикам своїм: Позбираїте останки окрушин, чинити волю мою, а волю Пославшого мене. з9 щоб не пропало ніщо. з13 Зібрали ж і наповнили Се ж воля пославшого мене Отця, щоб з усього, дванадцять кошів окрушин із п'яти хлібів ячніх, що дав мені, не погубив я нічого, а воскресив що зосталось у тих, що їли. з14 Люде ж, побачивши його останнього дня. з10 Се ж воля пославшого яку ознаку зробив Ісус, сказали, що се справді мене, щоб кожен, хто видить Сина й вірує в Него, пророк, грядущий на съвіт. з15 Як же постеріг Ісус, що хочуть прийти та схопити Його, щоб зробити з16 Жиди про Него, що сказав: Я хліб, що зйшов з Його царем, то пйшов ізнов на гору сам один. з17 Як же настав вечір, пйшли ученики Його над море, небес; з18 і казали: Хиба се не Ісус, син Йосифів, з19 і, ввійшовши в човен, пліли на той бік моря з кого знаємо ми батька Й Матір? Як же Він каже: з20 у Капернаум. I вже стемніло, й не приходив до Що з неба зйшов я? з21 Озвав ся ж Ісус і рече з22 них Ісус. з23 А море, од великого вітру, що пурхав, їм: Не миркайте між собою. з24 Ніхто не може з25 піднялось. з26 Одпливши ж гоней на дванадцять і п'ять прийти до мене, коли Отець, пославший мене, з27 або трийцять, бачить, що Ісус ходить по морю, і до не притягне його, й я воскрешу його останнього з28 човна наближують ся, і полякались. з29 Він же рече дня. з30 Написано в пророків: I будуть усі навчені з31 їм: Се я; не лякайтесь. з32 Тоді радо прийняли Його з33 від Бога. Тим кожен, хто чув од Отця і навчивсь, з34 в човен, і зараз човен опинився коло землі, куди з35 приходить до мене. з36 Не то, щоб Отця хто видів, з37 вони прямували. з38 Назавтра народ, стоячий по тім з38 тільки Той, хто від Бога, Той видів Отця. з39 боці моря, побачивши, що іншого човна не було з39 істино глаголю вам: Хто вірує в мене, має житте з40 там, тільки один той, у котрий ввійшли ученики з41 вічне. (aiōnios g166) з42 Я хліб життя. з43 Батьки ваші Його, ѹкож не ввійшов з учениками своїми Ісус з44 їли манну в пустині, та й повмирали. з45 Се хліб, з46 човен, а ѹкож самі ученики Його відчалили, з47 інші з47 що з неба сходить, щоб, хто єсть Його, не вмер. з48 ж човни поприходили з Тиверіяди поблизу місця, з49 Я хліб живий, що з неба зйшов. Коли хто єсть з50 де їли хліб, як хвалу oddав Господь; з51 сей хліб, жити ме по вік; а хліб, що я дам, се з52 ж оце люде, що Ісуса там нема, ані учеників Його, з53 тіло мое, що я дам за житте съвіту. (aiōn g165) з54 ввійшли і вони в човни, та й прибули в Капернаум, з55 Змагались тоді між собою, говорячи: Як може Він з56 шукаючи Ісуса. з57 I, знайшовши Його на тім боці з57 дати нам тіло їсти? з58 Рече ж їм Ісус: Істино, істино глаголю вам: Як не єсте тіла Сина чоловічого й з59 26 Відказав Їм Ісус і рече: Істино, істино глаголю з59 не пете Його крові, не маєте життя в собі. з60 вам: Шукаєте мене не тому, що бачили ознаки, а з60 ѹкож погибаючої, а для ѹкож, що зостається ся в вічне з61 житте, котру Син чоловічий вам дасть; Сього бо з62 ѹкож съвіт. з63 Отець ствердив, Бог. (aiōnios g166) з64 Казали ж до з64 єсть тіло мое і пе мою кров, має житте вічне, і з65 Него: Що нам робити, щоб чинити діла Божі? з66 живий Отець, і я живу Отцем, так і хто єсть мене, й з67 Відказав Ісус і рече їм: Се есть діло Боже, щоб з67 той жити ме мною. з68 Се хліб, що з неба зйшов. з69 вірувати в Того, кого післав Він. з70 Казали ж Йому: Не як батьки ваші їли манну та й повмирали; хто

їсть сей хліб, жити ме по вік. (αἰὸν γι165) 59 Се Він Хто від себе говорить, слави своєї шукає; хто ж глаголав у школі, навчаючи в Капернаумі. 60 Многі шукає слави Пославшого Його, Той правдивий, і ж слухавши з учеників Його казали: Жорстоке се неправди нема в Йому. 19 Хиба не Мойсей дав вам слово; хто може його слухати? 61 Знаючи ж Ісус закон? а ніхто з вас не чинить закону. Чого шукаєте сам у собі, що миркають про Него ученики Його, мене вбити? 20 Озвавсь народ і каже: Біса маєш; рече їм: Се вас блазнить? 62 Що ж, коли побачите хто шукає вбити Тебе? 21 Відказав Ісус і рече їм: Сина чоловічого, як входить туди, де перше був? Одно діло зробив я, і всі дивуєтесь. 22 Мойсей 63 Се дух, що оживлює; тіло не годить ся ні на дав вам обрізаннє (не, що від Мойсєя воно, а від що. Слова, що я глаголю вам, се дух і житте. 64 батьків); то й у суботу обрізуєте чоловіка. 23 Коли Тільки ж є такі між вами, що не вірують. Знав обрізаннє приймає чоловік у суботу, щоб не був бо з почину Ісус, котрі не вірують, і хто зрадить зламаний закон Мойсєїв, чого на мене ремствуєте, Його. 65 І рече: Тим глаголав вам, що ніхто не що всього чоловіка уздоровив у суботу? 24 Не може прийти до мене, коли не буде дано Йому від судіть по виду, а праведний суд судіть. 25 Казали Отця мого. 66 Після цього багато з учеників Його тоді деякі з Єрусалимців: Чи не се Той, що шукають пійшли назад, і вже більш з Ним не ходили. 67 убити Його? 26 ось явно говорить, і нічого Йому не Рече ж Ісус дванайцятьом: Чи й ви хочете йти? 68 кажуть. Чи справді не взнали князі, що Він справді Відказав тоді Йому Симон Петр: Господи, до кого Христос? 27 Тільки ж ми Його знаємо, звідкіля Він; 69 і ми увірували й взнали, що Ти еси Христос, Син Бога живого. 70 Відказав їм Ісус: Хиба не я вас Христос же, як прийде, ніхто не знати ме, звідкіля Він. 28 Покликне тоді в церкві Ісус, навчаючи й дванайцятьох вибрав? А один з вас диявол. 71 Говорив же про Юду Симонового Іскариота: сей бо глаголючи: І мене знаєте, й знаєте, звідкіля я! а від мав Його зрадити, один з дванайцяті. 72 себе не прийшов я, есть же правдивий Пославший мене, котрого ви не знаєте. 29 Я ж знаю Його, бо я від Него; 73 Й Той мене післав. 30 Шукали тоді, щоб скопити Його, та ніхто не зняв на Него руки, бо ще не прийшла година Його. 31 Многі ж з народу увірували в Него, й казали: Що, як прийде Христос, чи більші сих ознак робити ме, які Сей зробив? 32 Почули Фарисеї, що народ поговорював таке про Него, і піslали Фарисеї та архиерей слуги, щоб скопили Його. 33 Рече їм тоді Ісус: Ще малий час я з вами, й пійду до Пославшого мене. 34 Шукати мете мене, та й не знайдете; 74 й де я, ви не зможете прийти. 35 Казали тоді Жиди між собою: Куди Він хоче йти, що ми не знайдемо Його? Чи не між розсипаних Геленян хоче йти та навчати Геленян? 36 Що се за слово, що каже: Шукати мете мене, та й не знайдете? 75 і: Де я, ви не можете прийти? 37 В останній же великий день съвята став Ісус, та й покликнув, глаголючи: Коли хто жажде, нехай прийде до мене, та й пе. 38 Хто вірує в мене, як рече писаннє, ріки води живої з черева його потечуть. 39 Се ж глаголав про Духа, що мають прийняти віруючі в Него; ще бо не був (на них) Дух съвятий, бо Ісус ще не прославив ся. 40 Многі ж з народу, почувши се слово, сказали: Се справді пророк, 41 інші казали: Чи з Галилеї ж Христу приходить? 42 Чи не глаголе ж писаннє, що з насіння Давидового й з Витлеєма села, де був Давид, Христос прийде? 43 Тоді повстало розділеннє в народі через Него. 44 Деякі ж з них хотіли скопити Його; тільки ж ніхто не зняв на

7 І ходив Ісус після цього по Галилеї; не хотів бо по Юдеї ходити, що шукали Його Жиди вбити. 2 Було ж близько Жидівське съвято кучок. 3 Казали ж до Него брати Його: Зійди звідсіля, та я іди в Юдею, щоб і ученики Твої виділи діла Твої, що робиш. 4 Ніхто бо тайно нічого не робить, шукаючи сам знаним бути. Коли таке робиш, то покажи себе съвітові. 5 Бо й брати Його не вірували в Него. 6 Рече тоді їм Ісус: Пора моя ще не прийшла; вона ж пора всякого часу готова. 7 Не може съвіт ненавідіти вас, мене ж ненавидить; бо я съвідкою про него, що діла його лихі. 8 Ви йдіть на се съвято; я ще не пійду на те съвято, бо пора моя ще не сповнилась. 9 Се сказавши їм, зіставсь у Галилеї. 10 Як же пійшли брати Його, тоді й Він пійшов на съвято, не явно, а якби потай. 11 Жиди ж шукали Його в съвято, й казали: Де Він? 12 І було багато говорки про Него в народі: інші казали, що Він добрий; інші ж казали: Ні, а зводить народ. 13 Та ніхто явно не говорив про Него задля страху перед Жидами. 14 Як же було в половині съвята, ввійшов Ісус у церкву, та й навчав. 15 І дивувались Жиди, кажучи: Як Він писання знає, не вчившись? 16 Озвав ся до них Ісус і рече: Моя наука не єсть моя, а Пославшого мене. 17 Коли хто хоче волю Його чинити, знати ме про науку, чи від Бога вона, чи я від себе глаголи. 18

Него рук. 45 Прийшли тоді слуги до архисреїв та Його. 21 Рече їм тоді знов Ісус: Я йду, ѹ шукати Фарисеїв, і казали їм вони: Чом не привели Його? мете мене, і в гріхах ваших повмираєте. Куди ж 46 Відказали слуги: Ніколи так не говорив чоловік, я йду, ви не можете йти. 22 Сказали тоді Жиди: як Сей чоловік. 47 Відказали тоді їм Фарисеї: Чи й Чи не вбє Він себе, що каже: Куди я йду, ви не вас не зведені? 48 Хиба хто з князів увірував у можете йти? 23 І рече їм: Ви од нижнього, я од Него, або з Фарисеїв? 49 А сей народ, що не знає вищнього; ви од сьвіту сього, я не од сьвіту сього. закону, проклятий. 50 Каже Никодим до них, котрий 24 Тим я сказав вам, що повмираєте в гріхах ваших: приходив у ночі до Него, бувши один з них: 51 Чи коли бо не увірюете, що се я, повмираєте в гріхах закон наш судить чоловіка, коли не вислухає Його ваших. 25 Казали тоді Йому: Хто Ти еси? І рече первше й не знає, що робить? 52 Озвались вони й їм Ісус: Той, що з почину, як і глаголю вам. 26 казали Йому: Чи ти з Галилеї еси? Пошукай і Багато маю про вас глаголати й судити; тільки ж подивись, що пророк з Галилеї не встає. 53 пішов Пославший мене правдивий; і я, що чув від Него, кожен до дому свого.

8 Ісус же пішов на гору Оливну. 2 Вранці ж ізнов прийшов у церкву, і всі люде приходили до Него; й сівши навчав їх. 3 Приводять же письменники та Фарисеї до Него жінку, схоплену в перелюбі, і, поставивши її посередині, 4 кажуть Йому: Учителю, сю жінку схоплено в перелюбі, на самому вчинку. 5 В законі ж Мойсей нам звелів таких каменувати; Ти ж що кажеш? 6 Се ж казали, спокушуючи Його, щоб мали чим винувата Його. Ісус же, схилившись до долу, писав пальцем по землі. 7 Як же не переставали питати Його, піднявшись рече до них: Хто з вас без гріха, нехай перший кине камінь на неї. 8 І, знов, схилившись до долу, писав по землі. 9 Вони ж, почувши й докорені совістю, вийшли один за одним, почавши від старших та аж до останніх; і воетавсь один Ісус та жінка, стоячи посередині. 10 Піднявши ся ж Ісус і нікого не бачивши, тільки жінку, рече їй: Жінко, де ж ті винувателі твої? ніхто тебе не осудив? 11 Вона ж каже: Ніхто, Господи. Рече ж їй Ісус: І я тебе не суджу: йди, і більш не гріши. 12 Знов же промовляв їм Ісус, глаголючи: Я сьвітло сьвіту. Хто йде слідом за мною, не ходити ме в темряві, а мати ме сьвітло життя. 13 Казали тоді Йому Фарисеї: Ти про себе сьвідкуєш; сьвідченне Твоє неправдиве. 14 Озвавсь Ісус і рече їм: Хоч я сьвідкую про себе, правдиве сьвідченне мое; бо я знаю, звідкіля я прийшов, і куди йду. 15 Ви по тілу судите; я не суджу нікого. 16 Коли я суджу, суд мій правдивий; бо я не один, а я пославший мене Отець. 17 І в законі ж вашому написано, що двох людей сьвідченне правдиве. 18 Я сьвідкую про себе, я сьвідкує про мене пославший мене Отець. 19 Казали тоді Йому: Де Отець Твій? Відказав Ісус: Ні мене не знаєте, ні Отеця моого. Коли б мене знали, й Отеця моого знали б. 20 Такі слова промовив Ісус у скарбниці, навчаючи в церкві; і ніхто не хапав Його; бо ще не прийшла година

21 Рече їм тоді знов Ісус: Я йду, ѹ шукати Фарисеїв, і казали їм вони: Чом не привели Його? мете мене, і в гріхах ваших повмираєте. Куди ж 24 Тим я сказав вам, що повмираєте в гріхах ваших: приходив у ночі до Него, бувши один з них: 25 Казали тоді Йому: Хто Ти еси? І рече первше й не знає, що робить? 26 Озвались вони й їм Ісус: Той, що з почину, як і глаголю вам. 27 Не розуміли, що про Отця їм глаголе. 28 Рече ж їм Ісус: Як знесете втору Сину чоловічого, тоді зрозумієте, що се я, і що від себе не роблю нічого; тільки, як навчив мене Отець мій, таке глаголю. 29 І Пославший мене - зо мною; не заставив мене одного Отець; бо я роблю всякого часу, що подобається ся Йому. 30 Як се Він промовляв, многі увірували в Него. 31 Рече тоді Ісус до Жидів, що увірували Йому: Коли пробувати мете у слові моєму, справді ви ученики мої будете, 32 і зрозумієте правду, як правда визволить вас. 33 Відказали Йому: Ми насіннє Авраамове, й ні в кого не були в неволі ніколи. Як же Ти говориш, що вільні будете? 34 Відказав їм Ісус: Істино, істино глаголю вам: Що всякий, хто робить гріх, невільник гріха. 35 Невільник же не пробував в дому до віку, Син пробував до віку. (аідп g165) 36 Коли ж Син визволить вас, справді вільними будете. 37 Знаю, що ви насіннє Авраамове; та шукаете вбити мене, бо слово мое не містить ся в вас. 38 Я, що видів ув Отця моого, глаголю; а ви, що виділи в отця вашого, робите. 39 Озвались вони й казали Йому: Отець наш Авраам. Рече ж їм Ісус: Коли б ви діти Авраамові були, діла Авраамові робили б. 40 Тепер же шукаете вбити мене, чоловіка, що він правду глаголав, котру чув я від Бога. Сього Авраам не робив. 41 Ви робите діла отця вашого. Казали тоді Йому: Ми не з перелюбю родились: одного Отця маємо, Бога. 42 Рече ж їм Ісус: Коли б Бог отець ваш був, любили б ви мене; бо я від Бога вийшов і приходжу, бо не від себе прийшов я, а Він мене післав. 43 Чом бесіди моєї не розумієте? Бо не можете слухати слова моого. 44 Ви від отця диявола, й хотіння отця вашого диявола хочете робити. Той був душогубцем з почину; я в правді не встояв; бо нема правди в Йому. Коли говорить брехню, із свого говорить; бо він брехун і отець її. 45 А що я правду глаголю, не віруєте мені. 46 Хто з вас докорить мені за гріх? Коли ж правду

глаголю, чому ви не віруєте мені? 47 Хто від Бога, грязиво зробив Ісус, і відкрив його очі. 15 Знов же слова Божі слухає. Тому ви не слухаєте, що ви питали його Фарисеї, як прозрів. Він же казав ім: не від Бога. 48 Озвались тоді Жиди, й казали Грязиво положив на очі мої, а я вмивсь, та й бачу. Йому: Чи недобре ми кажемо, що Самарянин 16 Казали тоді деякі з Фарисеїв: Сей чоловік не від еси Ти, і біса маєш? 49 Відказав Ісус: Я біса не Бога, бо суботи не хоронить. Інші казали: Яв може маю, а шаную Отця моого; ви ж не шануєте мене. 50 Я ж не шукаю моєї слави; єсть, хто шукає й чоловік грішний такі ознаки робити? І була незгода між ними. 17 Кажуть сліпому знов: Ти що кажеш судить. 51 Істинно, істинно глаголю вам: Коли хто про Него, що відкрив твої очі? Він же сказав: Що слово мое хоронити ме, смерти не побачить по вік. Він пророк. 18 Не увірвали ж Жиди про него, що (аїон g165) 52 Сказали тоді Йому Жиди: Тепер ми знаємо, що Ти біса маєш. Авраам умер і пророки, а Ти кажеш: Коли хто слово мое хоронити ме, не сліпим був і прозрів, аж доки покликали родителів вкусить смерти по вік. (аїон g165) 53 Хиба Ти більший самого прозрівшого. 19 І питали іх, кажучи: Чи еси, ніж отець наш Авраам, що вмер? І пророки се син ваш, про когоого ви кажете, що сліпим повмирали. Ким Ти себе робиш? 54 Відказав Ісус: родив ся? як же тепер бачить? 20 Відказали ім що сліпим родив ся; 21 як же тепер бачить, не Коди я прославляю себе, слава моя ніщо. Єсть знаємо; або хто відкрив його очі, ми не знаємо. Отець мій, що прославляє мене, про когоого ви Він зрист має, його сплітайте; сам про себе нехай кажете, що Він Бог ваш. 55 не пізнали Його; я ж говорить. 22 Се казали родителі його, бо боялись знаю Його. А коли я скажу, що не знаю Його, буду Жидів; уже по постановили Жиди, щоб, коли хто подобний вам ложник. Ні, знаю Його, й слово Його Його визнає Христом, того вилучити із школи. хороню. 56 Авраам, отець ваш, рад був видіти 23 Тим родителі його казали: Що зрист має, його день мій; та він увидів, і зрадів. 57 Казали тоді питайте. 24 Покликали тоді вдруге чоловіка, що Жиди до Него: Не маєш п'ятисяти років ще, і був сліпим, і сказали йому: Дай славу Богу; ми Авраама видів еси? 58 Рече ім Ісус: Істинно, істинно знаємо, що чоловік сей грішний. 25 Озвав ся ж глаголю вам: Перш ніж Авраамові бути, я був. 59 той, і сказав: Чи грішний, не знаю; одно знаю, що, Брали тоді каміннє, щоб кидати на Него; Ісус же сліпим бувши, тепер бачу. 26 Сказали ж йому знов: сковав ся, і вийшов з церкви, пройшовши посеред Що зробив тобі? як одкрив очі твої? 27 Відказав них, і дійшов так мимо. ім: Я сказав вам уже, й ви чули. Чого знов хочете

9 І, йдучи мимо, побачив чоловіка, сліпого зроду.

2 і спитали в Него ученики Іого, говорячи: Раві, хто згрішив: він, чи родителі його, що сліпим родився. 3 Відказав Ісус: Ні він не згрішив, ні родителі його, тільки щоб явились діла Божі на йому. 4 Мені треба робити діла Пославшого мене, поки дні: прийде ніч; тоді ніхто не зможе робити. 5 Доки я в съвіті, я съвітло съвітові. 6 Се промовивши, плюнув на землю, і зробив грязиво з спини, та й помазав грязивом очі сліпому, 7 і рече йому: Іди, вмий ся в купелі Силоамській (що перекладом: Посланий). Пішов же і вмивсь, та й прийшов видюючий. 8 Сусіди ж, що виділи його перше, що був сліпий, казали: Чи се не той, що сидів та просив? 9 Інші казали: Що се той; а другі: Що похожий на него. Він же каже: Що се я. 10 Сказали тоді йому: Як відкрились твої очі? 11 Відказав він, і каже: Чоловік, званий Ісус, зробив грязиво, й помазав мої очі, і рече мені: Іди до Силоамської купелі та вмий ся. Пішовши ж і вмившись, прозрів я. 12 Сказали тоді йому: Де Він? Каже: Не знаю. 13 Приводять його до Фарисеїв, колись сліпого. 14 Була ж субота, як

нашали його Год, і казали: Ти учень Його, ми ж
Мойсейові ученики. 29 Ми знаємо, що Мойсейові
глаголав Бог; Сього ж не знаємо, звідкіля Він. 30
Озвавсь чоловік, і каже їм: Тим воно й дивно, що
ви не знаєте, звідкіля Він, а відкрив очі мої. 31
Ми ж знаємо, що грішників Бог не слухав; хто ж
побожний та воює Його чинить, того слухав. 32 Од
віку не чувано, щоб одкрив хто очі зроду сліпому.
(aiōn g165) 33 Коли б Сей не був від Бога, не міг би
робити нічого. 34 Озвались і казали Йому: У гріхах
ти родивсь увесь, і ти навчаєш нас? Та й вигнали
його геть. 35 Почув Ісус, що вигнали його геть, і,
знайшовши його, сказав Йому: Ти віруєш у Сина
Божого? 36 Озвав ся той, і сказав: Хто Він, Господи,
щоб увірював я в Него? 37 Рече ж Йому Ісус: І видів
еси Його, й хто говорить з тобою, се Він. 38 Він же
каже: Вірую, Господи, та й поклонивсь Йому. 39 І
рече Ісус: На суд я в сьвіт сей прийшов, щоб короті
не бачити, почали бачити, й щоб короті бачити,
сліпими робились. 40 І почули се деякі з Фарисеїв,
що були з Ним, і казали Йому: То й ми сліпі? 41
Рече їм Ісус: Коли б сліпі були, не мали б гріха;

тепер же кажете: Що бачимо; тим гріх ваш остається.

a10ios g166) 29 Отець мій, що дав мені, більший усіх, і ніхто не здоліє вихопити їх із рук Отця моого. 30 Я і Отець одно. 31 Брали тоді знов каміннє Жиди, щоб каменувати Його. 32 Озвавсь до них Ісус: Багато добрих діл явив я від Отця моого. За які з тих діл каменуєте мене? 33 Відказали йому Жиди, говорячи: За добре діло не каменуємо Тебе, а за хулу, і що Ти, чоловіком бувши, робиш себе Богом. 34 Озвавсь до них Ісус: Хиба не написано в законі вашому: Я сказав, ви боги? 35 Коли тих називали богами, до кого слово Боже було, та й не може поламатись писаннє, 36 то як же про Того, кого Отець освятив і післав у сьвіт, ви кажете: Що хулищ, бо сказав: Я Син Божий? 37 Коли я не роблю діл Отця моого, не йміть віри мені. 38 Коли ж роблю, а він мені не віруєте, то ділам віруйте, щоб ви знали й вірували, що в мені Отець, і я в Йому. 39 Шукали тоді знов Його схопити, та вхилившись од рук іх, 40 та й пішов ізнов на той бік у те місце, де Йоан перше хрестив, та й пробував там. 41 І многі приходили до Него, й казали: Що Йоан ніякої ознаки не зробив, усе ж, що Йоан казав про цього чоловіка, правда була. 42 І увірували там многі в Него.

10 Істино, істино глаголю вам: Хто не ввіходить дверима в кошару, а перелазить де інде, той злодій і розбійник. 2 Хто ж увіходить дверима, той пастир вівцям. 3 Тому воротар одчиняв, і вівці голосу його слухають, і свої вівці кличе по імені, і виводить їх. 4 Як віжено вівці свої, йде поперед них, а вівці йдуть слідом за ним, бо знають голос Його. 5 За чужим же не підуть, а втікати муть од него, бо не знають голосу чужих. 6 Сю приповість сказав їм Ісус, вони ж не зрозуміли, що се було, про що глаголав їм. 7 Тоді знов рече їм Ісус: Істино, істино глаголю вам: Що я двері вівцям. 8 Всі, скільки прийшло їх перше мене, злодій і розбійники; тільки ж не послухали їх вівці.

9 Я - двері: мною коли хто ввійде, спасеться, і входити ме, і виходити ме, і знайде пашу. 10 Злодій не приходить, як тільки щоб украсти, і вбити, і погубити. Я прийшов, щоб життє мали, і надто мали. 11 Я пастир добрий: пастир добрий душу свою кладе за вівці. 12 Наймит же яхто не пастир, що не його вівці, бачить вовка йдучого, та й кидав вівці, та й утікав; а вовк хапа їх, і розсипав вівці. 13 Наймит же втікав, бо він наймит, і не журить ся про вівці. 14 Я пастир добрий, і знаю моїх, і знають мене мої.

15 Яко ж знає мене Отець, так і знаю Отця, і душу мою кладу за вівці. 16 І інші вівці маю, що не сієї кошари; і тих я мушу привести, і голос мій почують, і буде одно стадо, і один пастир.

17 За те Отець мене любить, що я кладу душу мою, щоб знов прийняти її. 18 Ніхто не бере її від мене, а я кладу її від себе. Маю

власть положити її, і маю власті знов прийняти її. Сю заповідь прийняв я від Отця моого. 19 Постала

тоді знов незгода між Жидами за слова сії. 20 Казали ж многі з них: Біса має і божеволіє; чого ви Його слухаєте? 21 Інші казали: Се слова не біснуватого. Хиба біс може сліпим очі відкривати?

22 Були ж поновини в Єрусалимі, і зима була. 23 І ходив Ісус до церкви у Соломоновім ходнику. 24 Обстутили тоді Його Жиди, й казали Йому: Доки

нас морочити меш? Коли Ти Христос, скажи нам явно. 25 Відказав їм Ісус: Я казав вам, та й не віруєте. Діла, що я роблю в ім'я Отця моого, сї

сьвідкують про мене. 26 Та ви не віруєте, бо ви не

11 Був же один, що нездужав Лазар з села Марії та Марти, сестри її. 2 Була ж се Мария, що намостила Господа миром і обтерла ноги Його волоссем своїм, котрої брат Лазар нездужав. 3 Післали тоді сестри до Него, кажучи: Господи, ось той, що Ти любиш, нездужає. 4 Почувши Ісус, рече: Ся болість не на смерть, а про славу Божу, щоб прославивсь Син Божий через неї. 5 Любив же Ісус Марту, й сестру її, і Лазаря. 6 Як же почув, що нездужав, тоді зоставсь у тому місці, де був, ще два дні. 7 Після того ж рече ученикам: Ходім знов у Йudeю. 8 Кажуть Йому ученики: Рави, тепер шукали Тебе Жиди каменувати, і знов йдеш туди! 9 Відказав Ісус: Хиба не дванайцять годин у дні? Коли хто ходить удень, не спотикається ся, бо сьвітло сьвіта сього бачить. 10 Коли ж хто ходить поночі, спотикається ся, бо нема сьвітла в Йому. 11 Се промовив, і після того рече їм: Лазар, друг наш, заснув; та я пійду, щоб розбудити Його. 12 Казали тоді ученики Його: Господи, коли заснув, то й одужав. 13 Говорив же Ісус про смерть Його; вони ж думали, що про спочинок сонний каже. 14 Тоді ж рече їм Ісус явно: Лазар умер. 15 І я радуюсь задля вас, що не був там, щоб ви увірували. Та ходімо до него. 16 Рече тоді Тома, на прізвище Близняк, товаришам ученикам: Ходімо й ми, щоб

умерти з Ним. 17 Прийшовши тоді Ісус, застав і виділи, що зробив Ісус, увірували в Него. 46 його, що він чотирі дні вже у гробі. 18 Була ж Деякі ж з них пішшли до Фарисеїв, та й сказали Витанія поблизу Єрусалиму, гоней на пятьдесять. їм, що зробив Ісус. 47 Зібрали тоді архієреї та 19 І багато Жидів поприходило до Марти та Марії, Фарисеї раду, і казали: Що нам чинити? бо сей щоб розважати іх по братові їх. 20 Марта ж, як чоловік багато робить ознак. 48 Коли оставимо почула, що Ісус прийшов, виїгла назустріч Йому; Його так, усі увірюють в Него; й прийдуть Римляне, Марія ж сиділа в хаті. 21 Каже тоді Марта до та й заберуть у нас і місце і нарід. 49 Один же з Ісуса: Господи, коли б був єси тут, брат мій не вмер них, Каяфа, бувши архієреем року того, каже їм: би. 22 Тільки ж і тепер знаю, що, чого попросиш Ви не знаєте нічого, 50 і не думаете, що лучче у Бога, дась Тобі Бог. 23 Рече їй Ісус: Воскресне нам, щоб один чоловік умер за людей, а не ввесь брат твій. 24 Каже Марта до Него: Я знаю, що народ загинув. 51 Се ж не від себе промовив, а, воскресне у воскресенню останнього дня. 25 Рече бувши архієреем того року, пророкував, що має їй Ісус: Я воскресенне і життє. Хто вірує в мене, Ісус умерти за людей, 52 і не тільки за людей, коли й умре, жити ме. 26 всякий, хто живе й вірює в а щоб і діти Божі розсипані зібрати в одно. 53 мене, не вмре по вік. Чи віруєш съому? (аідп g165) 3 з того ж дня нарадились, щоб убити Його. 54 27 Каже Йому: Так, Господи, я увірувала, що Ти Ісус же більш не ходив явно по Юдеї, а пішов єси Христос, Син Божий, грядущий на світ. 28 І, звідтіля в землю близько пустиш, у город званий сестру свою, нишком, кажучи: Учитель прийшов, Була ж близько пасха Жидівська; і йшло багато і кличе тебе. 29 Вона ж, як почула, встає хутко, в Єрусалим із сіл перед пасхою, щоб очищати і йде до Него. 30 Ще ж не прийшов у село Ісус, а був на місці, де зустріла Його Марта. 31 Тоді Жиди, що були з нею в хаті та розважали її, побачивши Марію, що хутко встала та вийшла, пішли за нею, кажучи: Що йде до гробу, щоб плакати там. 32 Марія ж, як прийшла, де був Ісус, й побачила Його, то впала в ноги Йому, кажучи до Него: Господи, коли б був єси тут, не вмер брат мій. 33 Ісус же, як побачив її, що плаче, і прийшовших з нею Жидів, що плачуть, засмутився духом, і зворушився, 34 і рече: Де положили його? Кажуть Йому: Господи, йди та подивись. 35 І заплакав Ісус, 36 Казали тоді Жиди: Ось як Він любив його! 37 Деякі ж з них казали: Чи не міг Сей, що відкрив очі сліпому, зробити, щоб і він не вмер? 38 Тоді Ісус, зітхнувши знову у собі, пішов до гробу. Була ж печера, й камінь лежав на ній. 39 Рече Ісус: Зніміть каменя. Каже Йому сестра умершого Марта: Господи, уже смердить; чотири бо дні йому. 40 Рече їй Ісус: Чи не казав я тобі, що, коли вірувати меш, побачиш славу Божу? 41 Зняли тоді каменя, де положено мерця. Ісус же звів очі вгору, і рече: Отче, дякую Тобі, що почув єси мене. 42 Я ж знав, що всякого часу мене чуєш, тільки задля народу, що навколо стоїть, сказав, щоб увірували, що Ти мене післав. 43 се промовивши, покликнув голосом великим: Лазаре, вийди! 44 І вийшов мрець з завязаними в полотно ногами й руками, й лице його хусткою було завязане. Рече їм Ісус: Розвяжіть його й пустіть, нехай іде. 45 Тоді многі з Жидів, що поприходили до Марії,

12 Тоді Ісус, шостого дня перед пасхою, прийшов у Витанію, де був Лазар, що був умер, котрого воскресив із мертвих. 2 Зробили тоді Йому вечерю там, і Марта послугувала. Лазар же був один із тих, що сиділи за столом. 3 Марія ж, узявші литру міра нардового, правдивого, предородого, намастила ноги Ісусу, та. й обтерла волоссем своїм ноги Його; господа ж повна була духу від міра. 4 Каже тоді один з учеників Його, Юда Симонів Іскариоцький, що мав Його зрадити. 5 Чому міра сього не продано за триста денаріїв та не роздано вбогим? 6 Сказав же се не того, що про вбогих дбав, а що злодій був, і скриньку мав, і, що вкидано, носив. 7 Рече тоді Ісус: Остав її; на день похорону мого приховала се. 8 Вбогих бо маєте всякого часу з собою, мене ж не всякого часу маєте. 9 Довідалось же багато народу з Жидів, що Він там, і поприходили не задля Ісуса одного, а щоб і Лазаря побачити, котрого воскресив із мертвих. 10 Нарадили ся ж архієреї, щоб і Лазаря вбити; 11 бо многі через него приходили від Жидів, та й увірували в Ісуса. 12 Назавтра багато народу, поприходивши на съято, почувши, що Ісус йде в Єрусалим, 13 побрали віттє пальмове, та й вийшли назустріч Йому, покликуючи: Осанна! благословен грядущий в ім'я Господнє, Цар Ізраїлів!

14 Знайшовши ж Ісус осля, сів на него, як написано: 40 Засліпив очі їх і закаменив серце їх, щоб не 15 Не лякайсь, дочки Сионська! ось твій Цар іде, бачили очима, ні розуміли серцем, і не обернулись, сидячи на молодому ослі. 16 Сього ж не зрозуміли і я не сіїлив їх. 41 Се промовив Ісаїя, як видів ученики Його спершу; тільки, як прославивсь Ісус, славу Його й глаголав про Него. 42 Однако ж з тоді згадали, що се про Него писано, й що се князів многі увірували в Него, та задля Фарисеїв зробили Йому. 17 Свідкував же народ, що був не визнавали, щоб не вилучено їх із школи. 43 із Ним, як Лязаря викликав із гробу й воскресив Любили бо славу чоловічу більш, ніж славу Божу. Його з мертвих. 18 Тим і зустрів Його народ, бо 44 Ісус же покликнув, і рече: Хто вірує в мене, не в чув, що Він зробив сю ознаку. 19 Фарисеї ж казали мене вірує, а в Пославшого мене. 45 І хто видить між собою: Бачите, що не вдієте нічого? ось увесь мене, видить Пославшого мене. 46 Я съвітлом у съвіт за Ним пішов! 20 Були ж деякі Геленяне съвіт прийшов, щоб усякий, хто вірує в мене, в між тими, що поприходили, щоб поклонитись у темряві не пробував. 47 І коли хто слухав слова съвіто. 21 Сі ж приступили до Филипа, що був з мої, та й не вірує, я не суджу Його; бо я прийшов, Витсаїди Галилейської, кажучи: Добродію, хочемо не щоб судити съвіт, а щоб спасті съвіт. 48 Хто Ісуса видіти. 22 Приходить Филип і каже Андреєві, цурається съвіт мене, й не приймає словес моїх, має а знов Андрей та Филип кажуть Ісусові. 23 Ісус собі суддю: слово, що я глаголав, воно судити ме же відказав їм, говорячи: Прийшла година, щоб його останнього дня. 49 Бо я не від себе глаголав, прославив ся Син чоловічий. 24 Істинно, істинно а пославший мене Отець, Він мені заповідь дав, глатолю вам: Коли зерно пшеничне, впавши на землю, не вмре, то одно зостається ся; коли ж умре, то багато овощу приносить. 25 Хто любить душу свою, погубить її; а хто ненавидить душу свою в съвіті съому, на вічне життє збереже її. (aīōnios g166) 26 Коли мені служить хто, нехай іде слідом за мною; і де я, там і слуга мій буде. І коли хто мені служить, пошанує Його Отець. 27 Тепер же душа моя стрівожилась, і що мені казати? Отче, спаси мене від години сієї; тільки ж для съого прийшов я на годину сю. 28 Отче, прослав імѧ Твое! Зійшов тоді голос із неба: І прославив, і знов прославлю. 29 Народ же, що стояв і чув, казав, що грім загремів. Інші казали: Ангел Йому говорив. 30 Озвавсь Ісус і рече: Сей голос роздавсь не ради мене, а ради вас. 31 Тепер суд съвіту съому: тепер князь съвіту съого проженеть ся геть. 32 І я, як буду піднятій від землї, всіх притягну до себе. 33 Се ж глаголав, означаючи, якою смертю має вмерти. 34 Озвавсь до Него народ: Ми чули з закону, що Христос пробу ває по вік: як же Ти кажеш, що треба угору піднятись Синові чоловічому? Хто се Син чоловічий? (aīōn g165) 35 Рече ж їм Ісус: Ще малий час съвітло з вами. Ходіть, доки съвітло маєте, щоб темрява вас не захопила; а хто ходить у темряві, не знає, куди йде. 36 Доки съвітло маєте, віруйте в съвітло, щоб синами съвітла стали ся. Се промовив Ісус, і пійшовши, заховавсь од них. 37 Хоч стільки ознак зробив перед ними, не увірували в Него, 38 щоб слово Ісаї пророка справдилось, котрий промовив: Господи, хто вірував тому, що чув од нас? і рамя Господнє кому відкрилось? 39 Тим не змогли вірувати, що знов глаголе Ісаї:

13 Перед съвітом же пасхи, знаючи Ісус, що прийшла Його година, щоб зійти з съвіту съого до Отця, - любивши своїх, що були в съвіті, до кінця любив їх. 2 І по вечері, як диявол уже вкинув у серце Юди Симонового Іскариотського, щоб Його зрадив, з знаючи Ісус, що все дав Йому Отець у руки, й що від Бога вийшов, і до Бога йде, 4 устає зза вечері і скидає одежду; і, взявши рушник, підперезавсь. 5 Після того налив води в умивальницю, та й почав обмивати ноги ученикам та обтирати рушником, котрим був підперезаний. 6 Приводить же до Симона Петра, якоже Йому той: Господи, Ти обмиваєш ноги мої? 7 Відказав Ісус, і рече Йому: Що я роблю, ти не знаєш тепер, зрозумієш же опісля. 8 Каже Йому Петр: Не мити меш ніг моїх до віку. Відказав Йому Ісус: Як не обмію тебе, не мати меш часті зо мною. (aīōn g165) 9 Каже Йому Симон Петр: Господи, не тільки ноги мої, та й руки й голову. 10 Рече Йому Ісус: Обмитому не треба, як тільки ноги мити, а чистий увесь. І ви чисті, та не всі. 11 Знав бо зрадника свого; тим і сказав: Не всі ви чисті. 12 Як же пообмивав ноги їх і взяв одежду свою, сівши знов, рече їм: Чи знаєте, що зробив я вам? 13 Ви звete мене Учителем і Господем, і добре кажете, се бо я. 14 Коли ж я помив вам ноги, Господь і Учитель, то я ви повинні один одному обмивати ноги. 15 Приклад бо дав вам, і як я зробив вам, і ви робіть. 16 Істинно, істинно глаголю вам: Не єсть слуга більшій пана

свого, ані посланець більший пославшого його. 17 щоб де я, і ви були. 4 А куди я йду, знаєте, ѿ Коли се знаєте, то блаженні ви, воли робити мете дорогу знаєте. 5 Каже Йому Тома: Господи, не се. 18 Не про всіх вас глаголю: я знаю кого вибрали; знаємо, куди йдеш; і як можемо дорогу знати? 6 та щоб писаннє справдилось: Хто єсть зо мною Рече Йому Ісус: Я дорога й правда, й житте: ніхто хліб, підняв на мене пяту свою. 19 Від нині глаголю не приходить до Отця, як тільки мною. 7 Коли б вам, перше ніж стало ся, щоб, як станеть ся, зняли мене, й Отця мого знали б; і від нині знаєте увірували, що се я, 20 Істино, істинно глаголю вам: Його, й виділи Його. 8 Каже Йому Філіп: Господи, Хто приймає, коли я кого пішлю, мене приймає; покажи нам Отця, то й буде з нас. 9 Рече Йому а хто мене приймає, приймає Пославшого мене. Ісус: Стілький час я з вами, й не пізнав еси мене, 21 Се промовивши Ісус, зворувив ся духом, і Філіп? Хто видів мене, видів Отця; як же ти съвідкував і рече: Істино, істинно глаголю вам, що кажеш: Покажи нам Отця? 10 Хиба не ймеш віри, один із вас ізрадить мене. 22 Ззириались тоді що я в Отці і Отець у мені? Слова, що я промовляю між собою ученики, сумніваючись, про кого Він вам, від себе не промовляю; Отець же, що в мені говорить. 23 Був же за столом один із учеників пробуває, Той робить діла. 11 Віруйте мені, що я в Його на лоні Ісусовім, котрого любив Ісус. 24 Отці і Отець у мені; коли ж ні, задля діл самих Сьому кивнув Симон Петр, щоб спитав, хто б се віруйте мені. 12 Істино, істинно глаголю вам: Хто був, про кого говорить. 25 Пригорнувшись той вірує в мене, діла, що я роблю, і він робити ме: ѹ до грудей Ісусових, каже Йому: Господи, хто се? більше сього робити ме; бо я до Отця мого йду. 26 Відказав Ісус: Той, кому я, умочивши кусок, 13 і чого просити мете в ім'я моє, те зроблю, щоб подам. І, умочивши кусок, дав Юді Симонову прославившися Отець у Сині. 14 Коли чого просити Іскариоцькому. 27 А за куском увійшов тоді в него мете в ім'я моє, я зроблю. 15 Коли любите мене, сатана. Рече ж Йому Ісус: Що робиш, роби швидко. хороніть заповіді мої. 16 І я вблагаю Отця, і дастъ 28 Сього не зрозумів ніхто, що сиділи за столом, вам іншого утішителя, щоб пробував з вами по вік, проти чого сказав Йому. 29 Деякі бо думали, - яко (аіп 9165) 17 Духа правди, котрого съвіт не може ж бо скриньку мав Юда, - що каже Йому Ісус: купи, прийняти; бо не видить Його, ані знає Його; ви що треба нам про съвято; або, щоб що дав убогим. ж знаєте Його, бо з вами пробуває і в вас буде. 30 Узвіши ж він кусок, зараз вийшов; була ж ніч. 18 Не зоставлю вас сиротами: прийду до вас. 19 31 Як же вийшов, рече Ісус: Тепер прославив ся Ще трохи, съвіт мене більш не видіти ме; ви ж Син чоловічий, й Бог прославив ся в Йому. 32 будете видіти мене, бо я живу, й ви жити мете. 20 Коли Бог прославив ся в Йому, то Бог прославить і Того дня знати мете, що я в Отці моїм, і ви в мені, Його в собі, і скоро прославить Його. 33 Дітки! ще а я в вас. 21 Хто має заповіді мої і хоронити їх, той короткий час я з вами. Шукати мете мене, і яко ж любить мене; хто ж любить мене, буде люблений казав я Жидам: Що, куди йду я, ви не можетейти, і від Отця мого, і я любити му його, і обявлюсь Йому. вам глаголю тепер. 34 Заповідь нову даю вам: щоб 22 Каже Йому Юда, не Іскариоцький: Господи, що любили один одного. Як я любив вас, щоб і ви воно есть, що маєш нам обявитись, а не съвітovi? любили один одного. 35 По сьому знати муть усі, 23 Відказав Ісус і рече Йому: Коли хто любить мене, що ви мої ученики, коли любов мати мете один до слово моє хоронити ме, і Отець мій любити ме одного. 36 Рече Йому Симон Петр: Господи, куди його, і до него прийдемо, і оселю в него зробимо. йдеш? Відказав Йому Ісус: Куди йду, не можеш 24 Хто не любить мене, словес моїх не хоронить; а тепер за мною ити; опісля ж підїдеш за мною. 37 слово, що ви чуєте, не моє, а пославшого мене Каже Йому Петр: Господи, чому не можу за Тобою Отця. 25 Се я глаголав вам, у вас пробуваючи. 26 йти тепер? Душу мою за Тебе положу. 38 Відказав Утішитель же, Дух съвятий, котрого пішле Отець в Йому Ісус: Душу твою за мене положиш? Істино, ім'я моє, Той научить вас усього, й пригадав вам істинно глаголю тобі: не запіс півень, доки мене усе, що я глаголав вам. 27 Упокій оставляю вам, відречеш ся тричі.

14 Нехай не тривожить ся серце ваше. Віруйте в Бога і в мене віруйте. 2 в Дому Отця мого осель багато. Коли б ні, сказав би вам: Ійду наготовити місце вам. 3 І, як пійду та наготовлю вам місце, знов прийду й прийму вас до себе,

му багато з вами, йде бо князь сьвіта сього, й у ненавидить, і Отця мого ненавидить. 24 Коли б мені не має нічого. 31 Та, щоб знати сьвіт, що я діл не вробив я в них, яких ніхто інший не робив, люблю Отця, і, яко ж заповідав мені Отець, так гріха не мали б; тепер же виділи й зненавиділи. чиню. Уставайте, ходімо з відсіля.

15 Я правдива виноградина, а Отець мій виноградар. 2 Кожну вітку в мене, що не родить овошку, відтинає її, а кожну, що родить овошку, обчищує її, щоб більш овошку родила. 3

Вже ви чисті через слово, що я глаголав вам.

4 Пробувайте в мені, і я в вас. Яко ж вітка не може овошку родити від себе, коли не пробувати ме на виноградині, так ані ви, коли в мені не будете пробувати. 5 Я виноградина, ви вітте. Хто пробував в мені, а я в йому, той приносить багато овошку; бо без мене не можете робити нічого.

6 Коли хто не пробував в мені, буде викинутий геть, як вітка, і всхоне, й зберуть їх, та й кинуть в огонь, і згорять. 7 Коли пробувати мете в мені, а слова мої пробувати муть в вас, то, чого схочете, просити мете, і станеться. 8 У сьому прославився Отець мій, щоб овошку багато давали ви, й були моїми учениками. 9 Яко ж полюбив мене Отець, і я полюбив вас; пробувайте в любові моїй. 10

Коли заповіді мої хоронити мете, пробувати мете в любові моїй; я хоронив заповіді Отця мого, й пробував в любові Його. 11 Се глаголю вам, щоб радоці мої пробували в вас, і щоб радоці ваши сповнилися. 12 Се заповідь моя: Щоб любили один одного, як я полюбив вас. 13 Більшої сієї любові ніхто не має, як щоб хто душу свою положив за другів своїх. 14 Ви други мої, коли робити все, що я заповідаю вам. 15 Вже більш вас не зву слугами, бо слуга не знає, що робить пан його; вас же назавв я другами, бо все, що чув я від Отця мого, обявив вам. 16 Не ви мене вибрали, а я вибраав вас, та й настановив вас, щоб ви йшли і овошк приносили, і овошк ваш пробував; щоб чого просити мете в Отця ім'ям моїм, дав вам. 17 Се заповідую вам, щоб любили один одного. 18 Коли сьвіт вас ненавидить, знайте, що мене перш вас зненавидів. 19 Коли б із сьвіта були, сьвіт свое любив би; як же ви не з сьвіта, а я вибраав вас із сьвіта, тим ненавидить вас сьвіт. 20 Згадайте слово, що я сказав вам: Не більший слуга пана свого. Коли мене гонили, і вас гонити муть. Коли мое слово хоронили, і ваше хоронити муть. 21

Та се все робити муть вам задля ім'я моє, бо не знають Пославшого мене. 22 Коли б я не прийшов і не глаголав їм, гріха не мали б вони; тепер же вимовки не мають вони за гріх свій. 23 Хто мене

мене і Отця мого. 25 Та щоб справдилось слово, написане в законі їх: Що зненавиділи мене дармо.

26 Як же прийде Утішитель, що я пішлю вам од Отця, Дух правди що від Отця виходить, Той сьвідкувати ме про мене. 27 І ви ж сьвідкувати мете: бо від почину ви зо мною.

16 Се я глаголав вам, щоб ви не поблазнились.

2 Вилучати муть вас із шкіл; ба прийде час, що всякий, хто вбиває вас, думати ме, що службу приносить Богу з і се робити муть вам, бо не знали її Отця, нї мене. 4 Та се сказав я вам, щоб, як прийде час, згадали про се, що я глаголав вам; бо з вами був. 5 Тепер же йду до Пославшого мене; й ніхто з вас не питає мене: Куди йдеш? 6 Та що се сказав я вам, смуток словнив ваше серце. 7 Тільки ж я правду глаголю вам: лучче вам, щоб я пішов; як бо не дійду, Утішитель не прийде до вас; як же пійду, пришлю Його до вас. 8 А Той прийшовши, докорить сьвітів за гріх, і за правду, і за суд: 9 за гріх бо не вірують у мене; 10 за правду ж, бо я до Отця мого йду, й більш не побачите мене; 11 за суд, бо князь сьвіта сього осуджений. 12 Ще багато маю глаголати вам, та ви не можете носити нині.

13 Як же прийде той Дух правди, то проведе вас до всякої правди; бо глаголати ме не від себе, а все, що чути ме, буде глаголати, й що настане, звістить вам. 14 Той мене прославить: бо з мого приймє і звістить вам. 15 Все, що має Отець, - мое: тим я сказав, що з мого Він прийме, і звістить вам.

16 Трохи, і не будете видіти мене; а знов трохи, і побачите мене; бо я йду до Отця. 17 Казали тоді діякі з учеників Його між собою: Що се, що каже нам: Трохи, і не будете видіти мене, а знов трохи, і побачите мене, і: Бо я йду до Отця? 18 Казали ж: Що се, що каже: Трохи? Не знаємо, що Він каже.

19 Знав же Ісус, що хотіли Його спитати, й рече їм: Про се розпитуєтесь між собою, що я сказав: Трохи, і не будете видіти мене, а знов: трохи, і побачите мене? 20 Істинно, істинно глаголю вам: Що плакати й ридати будете ви, сьвіт же веселиться; ви ж смуткувати мете, та смуток ваш на радоці обернеться. 21 Жінка як роджає, смуток має, бо прийшла година її; скоро ж уродити дитину, вже не памятає муки з радоців, що народився чоловік на сьвіт. 22 І ви оце тепер смуток маєте; знов же побачу вас, і звеселити ся серце ваше, і радоців ваших піхта не візьме од вас. 23 І того дня в мене

не питати мете. Істино, істино глаголю вам: Що съвіт зненавидів їх, бо вони не з съвіта, яко ж я чого нії попросите в Отпя імям моїм, дастъ вам. не з съвіта. 15 Не молю, щоб узяв їх із съвіта, а 24 Досі не просили ви нічого в імя моє. Просіть, щоб зберіг їх од зла. 16 Не з съвіта вони, яко ж я то й приймете, щоб радість ваша була певна. 25 не з съвіта. 17 Освяти їх правою Твою; слово Оце приповістями глаголав вам; та прийде час, Твое правда. 18 Як мене післав еси в съвіт, і я що більше вже приповістями не глаголати му вам, післав їх у съвіт. 19 I за них я посвячую себе, щоб а явно про Отця звіщу вам. 26 Того дня просити і вони були осъвячені правдою. 20 Не про сих же мете в імя моє, і не глаголю вам, що я просити тільки молю, а також і про тих, що задля слова му Отця за вас. 27 Сам бо Отець любить вас; їх увірують у мене, 21 щоб усі одно були: яко ж бо ви мене полюбили, й увірували, що я від Бога Ти, Отче, в мені і я в Тобі, щоб і вони в нас одно війшов. 28 Я війшов од Отця, і прийшов на съвіт. були, щоб съвіт увірував, що Ти мене післав еси. Знов оставляю съвіт і йду до Отця. 29 Кажуть Йому 22 I славу, що дав еси мені, дав я їм, щоб були ученики Його: Оттепер явно глаголеш, і приповісти одно, яко ми одно. 23 Я в них і Ти в мені, щоб були ніякої не кажеш. 30 Тепер знаємо, що знавши усе, і звершенні в одно, і щоб зрозумів съвіт, що Ти мене не треба, щоб хто питав Тебе. По сьому віруємо, післав еси і полюбив їх, яко ж мене полюбив еси. що від Бога війшов еси. 31 Відказав їм Ісус: Тепер 24 Отче, которых дав еси мені, хочу, щоб, де я, і віруєте? 32 Ось прийде час, і нині прийшов, щоб вони були зо мною, щоб виділи славу мою, що дав ви розсипались кожен у свій бік, а мене самого еси мені; бо полюбив еси мене перш основання зоставили; та я не сам, бо Отець зо мною. 33 Се съвіт. 25 Отче праведний, і съвіт Тебе не пізнат, я глаголав я вам, щоб у мені впокій мали. У съвіті ж пізнат Тебе, і сі пізнали, що Ти мене післав. 26 I горе мати мете, тільки ж бодріть ся: я побідив я обявив їм ім'я Твоє, і обявляти му, щоб любов, якою любив еси мене, в них була, а я в них.

17 Се глаголав Ісус, і вняв очі свої на небо, і рече: Отче! прийшла година; прослав Сина Твого, щоб і Син Твій прославив Тебе. 2 Яко ж дав еси Йому власті над усяким тілом, щоб усім, що дав еси Йому, дав вічне життє. (aīōnios g166) 3 Се ж життє вічне в тому щоб знали Тебе, єдиного справдешного Бога, та кого післав еси, Ісуса Христа. (aīōnios g166) 4 Я прославив Тебе на землі: діло кінчав я, що дав еси мені робити. 5 А тепер прослав мене Ти, Отче, у Тебе самого славою, що мав я в Тебе, і перш ніж съвіту бути. 6 Обявив я ім'я Твоє людям, що дав еси мені з съвіта. Твої буди вони, а Ти мені їх дав, і слово землю. 7 Знов же спітав їх: Кого шукаєте? Вони ж Твое хоронили вони. 7 Тепер зрозуміли вони, що, сказали: Ісуса Назорея. 8 Відказав Ісус: Сказав скільки дав еси мені, все від Тебе. 8 Бо слова, що вам, що се я. Коли ж мене шукаєте, дайте сим дав еси мені, дав я їм; і вони прийняли й зрозуміли відійти. 9 Щоб справдилось слово, що промовив: справді, що від Тебе прийшов я, і увірували, що Ти що котрих дав еси мені, не вгубив я з них нікого. мене післав. 9 Я про них молю, не про съвіт молю, 10 Тоді Симон Петр, маючи меч, вийняв його, і а про тих, що дав еси мені, бо вони Твої. 10 I все вдарив слугу архієрейського, та й відтяв Йому ухо мое Твое, і Твое мое, і я прославив ся в них. 11 I праве. Було ж ім'я слузі Малх. 11 Рече тоді Ісус вже більш я не в съвіті, а сі в съвіті, і я до Тебе йду. Петрови: Вкинь меч твій у похву. Чашу, що дав мені Отче съвітій, збережи їх в ім'я Твоє, тих, котрих Отець, хиба не пити її? 12 Тоді рота, й тисячник, і дав еси мені, щоб були одно, яко ж ми. 12 Як був я слуги Жидівські скопили Ісуса, та й звязали Його, з ними на съвіті, я беріг їх в ім'я Твоє; котрих дав 13 і повели Його перш до Анни, був бо тестем еси мені, стерг я, і ніхто з них не погиб, тільки Син Каяфі, що був архієреем того року. 14 Був же погибельний, щоб писаннє справдилось. 13 Тепер Каяфа той, що порадив Жидам, що лучче нехай же до Тебе йду, і се глаголю в съвіті, щоб мали один чоловік умре за людей. 15 Пішов же слідом радість мою повну в собі. 14 Я дав їм слово Твое, і за Ісусом Симон Петр та ще другий ученик. Той же

18 Се промовивши Ісус, війшов з учениками своїми за потік Кедрон, де був сад, у котрий війшов Він і ученики Його. 2 Знав же Й Юда, що зрадив Його, се місце, бо почасту збирались там Ісус і ученики Його. 3 Тоді Юда, взявши роту та архієрейських і Фарисейських слуг, приходить туди з лихтарнями, та факлями [смолоскипами], та з зброєю. 4 Знаючи ж Ісус усе, що настигає на Него, війшов і рече Їм: Кого шукаєте? 5 Відказали Йому: Ісуса Назорея. Рече ім'я Ісус: Се я. Стояв же Й Юда зрадник Його, з ними. 6 Як же сказав їм: Й Юда зрадник Його, з ними. 6 Як же сказав їм: Що се я, відступили вони назад, та й попадали на съвіті. 7 Знов же спітав їх: Кого шукаєте? Вони ж сказали: Ісуса Назорея. 8 Відказав Ісус: Сказав що котрих дав еси мені, не вгубив я з них нікого. 9 Я про них молю, не про съвіт молю, 10 Тоді Симон Петр, маючи меч, вийняв його, і 11 Рече тоді Ісус: Вкинь меч твій у похву. Чашу, що дав мені Отче съвітій, збережи їх в ім'я Твоє, тих, котрих Отець, хиба не пити її? 12 Тоді рота, й тисячник, і дав еси мені, щоб були одно, яко ж ми. 12 Як був я слуги Жидівські скопили Ісуса, та й звязали Його, з ними на съвіті, я беріг їх в ім'я Твоє; котрих дав 13 і повели Його перш до Анни, був бо тестем еси мені, стерг я, і ніхто з них не погиб, тільки Син Каяфі, що був архієреем того року. 14 Був же погибельний, щоб писаннє справдилось. 13 Тепер Каяфа той, що порадив Жидам, що лучче нехай же до Тебе йду, і се глаголю в съвіті, щоб мали один чоловік умре за людей. 15 Пішов же слідом радість мою повну в собі. 14 Я дав їм слово Твое, і за Ісусом Симон Петр та ще другий ученик. Той же

ученик був знаний архиєреві, і прийшов з Ісусом у двір архиєреїський. **16** Петр же стояв перед дверми зашвору. Вийшов тоді другий ученик, що був знаний архиєреві, і сказав дверниці, і ввела Петра. **17** Каже тоді слуга двернія Петрові: Чи ти єси з учеників чоловіка цього? Каже той: Ні. **18** Стояли ж раби й слуги, що розложили огонь; холодно бо було, та й грілись. Стояв з ними Й Петр, і грів ся. **19** Тоді архиєрей спитав Ісуса про учеників Його й про науку Його. **20** Відказав йому Ісус: Я глаголав ясно съвітові; я завсіди учив у школі і в церкві, куди Жиди завсіди сходять ся, і потай не глаголав нічого. **21** Чого мене питаєш? Спитай тих, що слухали, що я глаголав їм; ось вони знають, що я казав. **22** Як же Він де промовив, один із слуг, стоячи тут, ударив у лице Ісуса, кажучи: Так відказуеш архиєреві? **23** Відказав йому Ісус: Коли недобре сказав я, съвідкую про недобре; коли добре, за що мене бੇш? **24** Післав Його Анна звязаного до Каяфи архиєрея. **25** Симон же Петр стояв та грів ся. Кажуть тоді йому: Чи ти з Його учеників? Він же відрік ся і сказав: Ні. **26** Каже один із слуг архиєреїських, свояк того, котрому відтяв Петр ухо: Чи ж не бачив я тебе в саду з Ним? **27** Знов тоді відрік ся Петр, і зараз півень запіяв. **28** Ведуть тоді Ісуса від Каяфи у претор; був же ранок; і не ввійшли вони в претор, щоб не опоганитись та щоб їсти їм пасху. **29** Вийшов тоді Пилат до них, і каже: Яку вину приносите на чоловіка цього? **30** Озвались і казали йому: Коли б Він не був лиходій, не віддавали б ми Його тобі. **31** Каже тоді їм Пилат: Візьміть ви Його й по закону вашому осудіть Його. Сказали тоді йому Жиди: Нам не годить ся вбивати нікого. **32** Щоб Ісусове слово справдилось, що промовив, означуючи, якою смертю має вмерти. **33** Увійшов тоді знов Пилат у претор, і покликав Ісуса, і каже Йому: Ти єси цар Жидівський? **34** Відказав йому Ісус: Від себе ти се говориш, чи інші тобі сказали про мене? **35** Озвавсь Пилат: Хиба я Жид? Нарід Твій і архиєреї видали мені Тебе. Що зробив єси? **36** Відказав Ісус: Царство мое не од съвіта цього. Коли б од съвіта цього було царство мое, слуги мої воювали б, щоб не видано мене Жидам; тільки ж царство мое не звідсіля. **37** Рече тоді Йому Пилат: Так Ти цар? Відказав Ісус: Ти кажеш, що цар я. Я на се родивсь і на се прийшов у съвіт, щоб съвідкувати правдї. Кожен, хто від правди, слухає моого голосу. **38** Каже Йому Пилат: Що таке правда? I, се сказавши, знов вийшов до Жидів, і каже їм: Ніякої вини не знаходжу я в Йому. **39** Єсть же звичай у вас, щоб одного вам відпускав я на пасху. Хочете ж, щоб випустив вам царя Жидівського. **40** Закричали тоді вони всі знов, кажучи: Не Сього, а Вараву. Був же Варава розбійник.

19 Тоді узяв Пилат Ісуса, та й бив Його. **2** А воїни сплівши вінець їз тернини, наділи на голову Йому, і в одежу червону одягли Його, з і казали: Радуй ся, царю Жидівський! і били Його в лиці. **4** Вийшов тоді знов Пидат, і каже їм: Ось я виводжу вам Його, щоб знали, що в Йому ніякої вини не знаходжу. **5** Вийшов тоді Ісус у терновім вінці і в червоній одежі. І каже їм Пилат: Ось, чоловік! **6** Як же побачили Його архиєреї та слуги, то закричали, кажучи: Розпни, розпни Його! Каже їм Пилат: Візьміть ви Його та й розпніть; я бо не знаходжу в Йому вини. **7** Відказали йому Жиди: Ми закон маємо, і по закону нашему повинен умерти, бо Він себе Сином Божим зробив. **8** Як же почув Пилат се слово, то ще більше злякав ся, **9** і вийшов у претор знов, і каже Ісусові: Звідкіля єси Ти? Ісус же одповіді не дав йому. **10** Каже тоді Йому Пилат: До мене не говориш? Не знаєш, що власті маю розняті Тебе, і власті маю відпустити Тебе? **11** Відказав Ісус: Не мав би єси власті ніякої надо мною, коли б не було тобі дано звиш. Тим, хто видав мене тобі, більший гріх має. **12** З того часу шукав Пилат одпустити Його; Жиди ж кричали, кажучи: Коли Сього відпустиш, не єси друг Кесареві. Всякий, хто дарем себе робить, противить ся Кесареві. **13** Пилат же, почувши таке слово, вивів Ісуса, та й сів на судиці, що зване Литостротос, а по єврейски: Гавата. **14** Була ж п'ятниця перед пасхою, коло години ж шостої. І каже Жидам: Ось, Цар ваш! **15** Вони ж закричали: Візьми, візьми розпни Його! Каже їм Пилат: Царя вашого розпні? Відказали архиєреї: Не маємо царя, тільки Кесаря. **16** Тоді ж видав їм Його, щоб розпяли. Узяли ж Ісуса, та й повели. **17** I, несучи хрест свій, вийшов Він на вроцище (місце) Черепове, що зветь ся по єврейськи Голгота. **18** Там розпяли Його, а з Ним інших двох, по сей і по той бік, посередині ж Ісуса. **19** Написав же і надпись Пилат, та й виставив на хресті; було ж написано: Ісус Назорей, Цар Жидівський. **20** Сю ж надпись многі читали з Жидів; бо поблизу города було місце, де розпято Ісуса; а було написане по єврейськи, по грецьки і по римськи. **21** Казали тоді Пилатові архиєреї Жидівські: Не пиши: Цар Жидівський, а що Він казав: Я цар Жидівський. **22** Відказав Пилат: Що написав, написав. **23** Тоді

воїни, рознявши Ісуса, взяли одежду Його, й зробили Узято Господа з гробу, і не знаємо, де положено з неї чотири часті, кожному воїнові часть, і хитон Його. з Вийшов тоді Петр і другий ученик, і прийшли [намітку]; був же хитон не сшитаний, а ввесь од до гробу. 4 Бігли ж обидва разом, та другий ученик верху тканий. 24 Сказали тоді між собою: Не побіг скоріш Петра, і прийшов перший до гробу. 5 і дерімо Його, а киньмо жереб на него, чий буде. Щоб нахилившись, бачить, що лежить полотно, та не справдилось писаннє, що глаголе: Поділили одежду ввійшов. 6 Приходить тоді Симон Петр слідом за мою собі, і на мов платтв кидали жереб. То воїни ним, і ввійшов у гріб, і видить, що лежить полотно, се й зробили. 25 Стояла ж коло хреста Ісусового 7 а хустка, що була на голові Його, не з полотном мати Його та сестра матері Його, Марія Клеопова, лежала, а остронь звита, на одному місці. 8 Тоді та Марія Магдалина. 26 Ісус же, побачивши матір ж увійшов і другий ученик, що прийшов перший до і ученика стоячого коло неї, котрого любив, рече гробу, і видів, і вірував. 9 Ще бо не знали писання, до матері своєї: Жено, ось син твій. 27 Опісля що має Він з мертвих воскреснути. 10 Пійшли ж рече ученику: Оть, мати твоя. І з тієї години узяв її тоді ученики знов до себе. 11 Марія ж стояла ученик до себе. 28 Після цього, знаючи Ісус, що все перед гробом, плачуши, знадвору; як же плакала, вже звершилось, щоб справдилось писаннє, рече: нахилилась у гріб, 12 і видить двох ангелів у Жаждую. 29 Стояла ж посудина повна оцту, вони ж, білому сидячих, один у головах, а один у ногах, де напоївши губку оцтом і на тростину настремивши, лежало тіло Ісусове. 13 І какуть вони їй: Жено, піднесли Йому до уст. 30 Скушавши ж оцу Ісус, чого плачеш? Каже їм: Бо взято Господа мого, рече: Звершилось; і, схиливши голову, віддав й не знаю, де положено Його. 14 І, промовивши духа. 31 Жиди ж, щоб не застались на хрестах се, обернулась назад, і видить Ісуса стоячого, та тіла в суботу (був бо великий день тієї суботи), й не знала, що се Ісус. 15 Рече їй Ісус: Жено, благали Пилата, щоб поперебивали їм гомілки, та чого плачеш? кого шукаєш? Вона, думаючи, що й поздіймали. 32 Прийшли тоді воїни, й первому се садівник, каже Йому: Добродію, коли ти виніс поломили ноги, й другому рознятому з Ним. 33 Його, скажи мені, де Його положив, і я Його візьму. До Ісуса ж прийшовши, як побачили Його вже 16 Рече їй Ісус: Маріє. Обернувшись вона, каже мертвого, не перебили Йому ніг; 34 а один з воїнів Йому: Равуні, чи то б сказати: Учителю. 17 Рече їй проколов Йому списом бік, і зараз вийшла кров і Ісус: Не приторкайсь до мене; ще бо не зйшов до вода. 35 І той, що бачив се, засьвідував, і правдиве Отця мого, а йди до братів моїх, та скажи їм: Я съвідчене Його; і знає він, що говорить правду, схожу до Отця мого й Отця вашого, й Бога мого щоб ви вірували. 36 Сталось бо се, щоб писаннє Й Бога вашого. 18 Приходить Марія Магдалина, справдилось: Кістя Його не буде переломлена. 37 І звіщаючи ученикам, що бачила Господа, ѹ що Він знов інше писаннє рече: Дивити муть ся на Того, се промовив їй. 19 Як же був вечір дня того, первого кого прокололи. 38 Після ж цього благав Пилата на тижні, як двері були замкнені, де зібрались Йосиф з Аритмієї (бувши учеником Ісусовим, ученики задля страху перед Жидами, прийшов потайним же задля страху Жидівського), щоб зняти Ісус та й став посередині, і рече їм: Упокій вам. тіло Ісусове; й дозволив Пилат. Прийшов тоді і 20 І, се промовивши, показав їм свої руки, і бік взяв тіло Ісусове. 39 Прийшов же Й Никодим, що свій. Зраділи тоді ученики, побачивши Господа. приходив перше до Ісуса вночі, принісши змішаної 21 Рече ж їм Ісус ізнов: Упокій вам. Яко ж післав смирни й алоє функтів із сотню. 40 Взяли тоді тіло мене Отець, і я посилаю вас. 22 І, се промовивши, Ісусове, і обгорнули полотном з пащами, як се дихнув, і рече їм: Прийміть Духа съвятого. 23 Кому звичай у Жидів ховати. 41 Був же на місці, де відпустите гріхи, відпустяте ся їм; кому задержите, рознято Його, сад, а в саду новий гріб, в котрому задержить ся. 24 Тома ж, один з дванайцяти, на ніколи нікого не положено. 42 Там оце положили Ісуса задля пятниці Жидівської; бо поблизу був гріб.

20 Первого ж дня тижня приходить Марія Магдалина вранці, як ще було темно, до гробу, і бачить, що каменя одвалено від гробу. 2 Біжить тоді, і приходить до Симона Петра та другого ученика, котрого любив Ісус, і каже їм:

Узято Господа з гробу, і не знаємо, де положено з неї чотири часті, кожному воїнові часть, і хитон Його. з Вийшов тоді Петр і другий ученик, і прийшли [намітку]; був же хитон не сшитаний, а ввесь од до гробу. 4 Бігли ж обидва разом, та другий ученик верху тканий. 24 Сказали тоді між собою: Не побіг скоріш Петра, і прийшов перший до гробу. 5 і дерімо Його, а киньмо жереб на него, чий буде. Щоб нахилившись, бачить, що лежить полотно, та не справдилось писаннє, що глаголе: Поділили одежду ввійшов. 6 Приходить тоді Симон Петр слідом за мою собі, і на мов платтв кидали жереб. То воїни ним, і ввійшов у гріб, і видить, що лежить полотно, се й зробили. 25 Стояла ж коло хреста Ісусового 7 а хустка, що була на голові Його, не з полотном мати Його та сестра матері Його, Марія Клеопова, лежала, а остронь звита, на одному місці. 8 Тоді та Марія Магдалина. 26 Ісус же, побачивши матір ж увійшов і другий ученик, що прийшов перший до і ученика стоячого коло неї, котрого любив, рече гробу, і видів, і вірував. 9 Ще бо не знали писання, до матері своєї: Жено, ось син твій. 27 Опісля що має Він з мертвих воскреснути. 10 Пійшли ж рече ученику: Оть, мати твоя. І з тієї години узяв її тоді ученики знов до себе. 11 Марія ж стояла ученик до себе. 28 Після цього, знаючи Ісус, що все перед гробом, плачуши, знадвору; як же плакала, вже звершилось, щоб справдилось писаннє, рече: нахилилась у гріб, 12 і видить двох ангелів у Жаждую. 29 Стояла ж посудина повна оцту, вони ж, білому сидячих, один у головах, а один у ногах, де напоївши губку оцтом і на тростину настремивши, лежало тіло Ісусове. 13 І какуть вони їй: Жено, піднесли Йому до уст. 30 Скушавши ж оцу Ісус, чого плачеш? Каже їм: Бо взято Господа мого, благали Пилата, щоб поперебивали їм гомілки, та чого плачеш? кого шукаєш? Вона, думаючи, що й поздіймали. 32 Прийшли тоді воїни, й первому се садівник, каже Йому: Добродію, коли ти виніс поломили ноги, й другому рознятому з Ним. 33 Його, скажи мені, де Його положив, і я Його візьму. До Ісуса ж прийшовши, як побачили Його вже 16 Рече їй Ісус: Маріє. Обернувшись вона, каже мертвого, не перебили Йому ніг; 34 а один з воїнів Йому: Равуні, чи то б сказати: Учителю. 17 Рече їй проколов Йому списом бік, і зараз вийшла кров і Ісус: Не приторкайсь до мене; ще бо не зйшов до вода. 35 І той, що бачив се, засьвідував, і правдиве Отця мого, а йди до братів моїх, та скажи їм: Я съвідчене Його; і знає він, що говорить правду, схожу до Отця мого й Отця вашого, й Бога мого щоб ви вірували. 36 Сталось бо се, щоб писаннє Й Бога вашого. 18 Приходить Марія Магдалина, справдилось: Кістя Його не буде переломлена. 37 І звіщаючи ученикам, що бачила Господа, ѹ що Він знов інше писаннє рече: Дивити муть ся на Того, се промовив їй. 19 Як же був вечір дня того, первого кого прокололи. 38 Після ж цього благав Пилата на тижні, як двері були замкнені, де зібрались Йосиф з Аритмієї (бувши учеником Ісусовим, ученики задля страху перед Жидами, прийшов потайним же задля страху Жидівського), щоб зняти Ісус та й став посередині, і рече їм: Упокій вам. тіло Ісусове; й дозволив Пилат. Прийшов тоді і 20 І, се промовивши, показав їм свої руки, і бік взяв тіло Ісусове. 39 Прийшов же Й Никодим, що свій. Зраділи тоді ученики, побачивши Господа. приходив перше до Ісуса вночі, принісши змішаної 21 Рече ж їм Ісус ізнов: Упокій вам. Яко ж післав смирни й алоє функтів із сотню. 40 Взяли тоді тіло мене Отець, і я посилаю вас. 22 І, се промовивши, Ісусове, і обгорнули полотном з пащами, як се дихнув, і рече їм: Прийміть Духа съвятого. 23 Кому звичай у Жидів ховати. 41 Був же на місці, де відпустите гріхи, відпустяте ся їм; кому задержите, рознято Його, сад, а в саду новий гріб, в котрому задержить ся. 24 Тома ж, один з дванайцяти, на ніколи нікого не положено. 42 Там оце положили Ісуса задля пятниці Жидівської; бо поблизу був гріб.

руку твою, івложи в бік мій, та й не будь невірний, то підперізував ся сам, і ходив єси куди хотів; як а вірний. 28 І озвавшись Тома, каже Йому: Господь же зістаріш ся, то простягнеш руки твої, і інший мій і Бог мій. 29 Рече Йому Ісус: Що видів єси мене, тебе підпереже, й поведе, куди не схочеш. 19 Се ж Томо, увірував єси; блаженні, що не виділи, та промовив, означуючи, якою смертю прославить й вірували. 30 Багато ж інших ознак робив Ісус Бога. І, сказавши се, рече Йому: Йди слідом за перед учениками своїми, що не написані в книзі мною. 20 І обернувшись Петр, бачить ученика, сій. 31 Се ж написано, щоб ви вірували, що Ісус єсть Христос, Син Божий, і щоб, віруючи, життє пригорнувсь до грудей Його, і питав: Господи, хто мали в ім'я Його.

21 Після сього явив ся знов Ісус ученикам на морі Тивериядському; явив ся ж так.

Були в купі Симон Петр та Тома, на прізвище Близняк, та Натааніл із Кані Галилейської, та сини Зеведеєві, та інших учеників Його двоє. 3 Каже їм Симон Петр: Пійду риболовити. Кажуть вони Йому: Пійдемо й ми з тобою. Вийшли та й улізли зараз у човен; та не піймали тієї нічого. 4 Як же настав уже ранок, стояв Ісус на березі; та не знали ученики що се був Ісус. 5 Рече тоді їм Ісус: Діти; чи маєте що істти? Відказали Йому: Ні. 6 Він же рече їм: Закиньте невода з правого боку човна, та ѹ знайдете. Закинули ж, і вже не здоліли його витягти задля множества риби. 7 Каже тоді ученик той, котрого любив Ісус, Петрові: Се Господь. Симон же Петр, почувши, що се Господь, підперезавсь (був бо нагий), та й кинувсь у море. 8 Інші ж ученики човником приплили (бо недалеко були від землі, а локот на двісті), тягнучи невода з рибою. 9 Скоро вийшли на землю, бачить розложений жар, а на Йому рибу і хліб. 10 Рече їм Ісус: Принесіть риби, що вловили тепер. 11 Уліз же Симон Петр, та й витяг невід на землю повен риби великої, сто й п'ятьдесят і три; і хоч стільки її було, не порвав ся невід. 12 рече їм Ісус: Ідіть обідайте. Ніхто ж не важив ся з учеників спитати Його: Хто Ти єси? знаючи, що се Господь. 13 Приходить тоді Ісус і бере хліб, та й дає їм, і риби так само. 14 Се вже втретє явивсь Ісус ученикам своїм, уставши з мертвих. 15 Як же обідали, рече Ісус Симонові Петру: Симоне Йонин, чи любиш мене більш, ніж сі: Каже Йому: Так, Господи; Ти знаєш, що я люблю Тебе. Рече Йому: Паси ягнята мої. 16 Рече Йому знов удруге: Симоне Йонин, чи любиш мене? Каже Йому: Так, Господи, Ти знаєш, що я люблю Тебе. Рече Йому: Паси вівці мої. 17 Рече Йому втретє: Симоне Йонин, чи любиш мене? Засмутив ся Петр, що сказав Йому втретє: Чи любиш мене? Й каже Йому: Господи, Ти все знаєш; Ти знаєш, що люблю Тебе. Рече Йому Ісус: Паси вівці мої. 18 Істино, істино глаголю тобі: Як був єси молодий,

каке Ісусові: Господи, сей же що? 22 Рече Йому Ісус: Коли схочу, щоб він пробував, доки прийду, що тобі до того? ти йди за мною. 23 І пійшло слово се між братів, що ученик той не вмре, та не сказав Йому Ісус, що не вмре; а: Коли схочу, щоб він пробував, доки прийду, що тобі до того? 24 Се той ученик, що съвідкує про се, і писав се; і знаємо, що правдиве съвідкуваннє його. 25 Єсть же й іншого багато, що зробив Ісус, що, коли б писати з'осібна, то думаю, що й сам съвіт не помістив би писаних книг. Амінь.

Дії

1 Перве оповіданнє написав я, Теофіле, про все, що Ісус робив і навчав, 2 аж до дня, котрого возніс ся, заповідавши через Духа съятого апостолам, котрих вибрал; з перед котрими являв ся Він живий після муки своєї у многих ознаках; і бачили Його сорок днів, і глаголав про царство Боже; 4 і, зібравши їх, заповів їм, з Ерусалиму не виходити, а дожидатись обітування Отця, що про Него чули від мене. 5 Бо Йоан хрестив водою: ви ж хрестити метесь Духом съятим по немногих сіх днях. 6 Вони ж зійшовши питали Його, кажучи: Господи, чи не під сей час поставиш Ти знов царство Ізраїльське? 7 Рече ж до них: Не вам єсть розуміти час і пору, що Отець положив у своїй власті. 8 А приймете силу, як зайде съятий Дух на вас; і будете мені съвідками в Ерусалимі й у всій Юдеї і Самарії, і до краю землі. 9 І, се промовивши, як дивились вони, знявсь угору, і хмара взяла Його від очей їх. 10 І, як вони пильно дивились на небо, як Він відходив, аж ось два мужі стали перед ними в білій одежі, 11 котрі й сказали: Мужі Галилейські, чого стоїте, дивлячись на небо? Сей Ісус, узятий од вас на небо, так прийде, як виділи Галилейці? 12 Тоді вернулись свого, в якій родились, 13 І Каппадокії, і Понті, і Азії, 14 Усі вони пробували однодушне молитві і благанню - з жінками та. Марисю, матір'ю Ісусовою, і з братами Його. 15 І ставши тими днями Петр посеред учеників, рече (було ж число імен укупі до ста двайцяти): 16 Мужі брати! треба було спрвдитись писанню сьому, і всі жителі Ерусалимські, нехай се відомо вам що прорік Дух съятий устами Давидовими про поле твоє власною говіркою їх Акельдама, чи то б сказати: поле крові. 20 Написано ж в книзі Псалмі: Нехай оселя його спустіє, і нехай ніхто не домує в ній, а догляд її нехай прийме інший. 21 Треба ж, як виходив і виходив між нами Господь Ісус, 22 славний.

почавши від хрещення Йоанового до дня, як Його взято від нас, був один із сіх укупі з нами съвідком воскресення Його. 23 І поставили двох: Йосифа, званого Варсавою, котрого звали також Юстом, та Маттія. 24 І молячись, казали: Ти, Господи, що знаєш серця всіх, покажи одного з сих двох, котрого вибрал єси, 25 приняти долю служення цього й апостольства, від котрого відступив Юда, щоб йти в своє місце. 26 І кинули жереб про них; і впав жереб на Маттія; і прилучено його до дванайцяти апостолів.

2 А як скінчив ся день пятидесятниці, були всі однодушне укупі. 2 І роздав ся зразу гук (шум) із неба, мов би од віючого буйного вітру, й сповнив увесь дім, де вони сиділи. 3 І явились їм поділені язики, ніби огняні, і сів на кожному з них. 4 І сповнилися усі Духом съятим, і почали розмовляти іншими мовами, як Дух давав їм промовляти. 5 Домували ж у Ерусалимі Жиди, люди побожні, з усякого народу під небом. 6 Як же роздав ся сей голос, зійшлося множество, і стрівожились, бо чув кожен, що вони говіркою їх розмовляють. 7 Здуміли ся ж усі і дивувались, говорячи один до одного: Чи не всі оце сі, що розмовляють, 8 Як же се чуємо кожний власну говірку ви Його, сходячого на небо. 12 Тоді вернулись свого, в якій родились, 9 Парфяне, Й Мидяне, й вони в Ерусалим із гори, званої Оливною, що Єламити, й що домуємо в Месопотамії, і в Юдеї, і поблизу Ерусалиму на субітній день ходи. 13 І Каппадокії, і Понті, і Азії, 10 і Фригії, і Памфілії, ввійшовши, зійшли на горницю, де пробували Петр й Єгипті і в сторонах Ливийських, що коло Киринії, та Яков, та Йоан, та Андрей, Филип та Тома, і захожі Римляне, Й Жиди, і нововірці, 11 Критяне Вартоломей Й Матей, Яков Алхеїв та Симон Зилот, 12 Здумілися ж усі, і в мовами про величчв Боже? 13 Інші ж, съмюччись, казали, що молодим вином сумніві казали один до одного: Що се має бути? 14 Ставши ж Петром з одинайцітьма, 15 Сі бо не пяні, 16 А єсть се, 17 І буде останнього дня, глаголе Бог, виллю я Духа моого на всяке як думаете, бо третя година дня. 16 А єсть се, 17 І буде останнього тіло; й пророкувати муть сини ваші і дочки ваші, 18 і на слуг моїх і на служниць моїх виллю в ті дні Духа моого, 19 І дам чудеса вгорі на небі, 20 пророкувати муть. 19 І дам чудеса вгорі на небі, 21 Треба ж, 22 і місяць у і ознаки внизу на землі: кров і огонь і димову

ймя Господнє, то спасеть ся. 22 Мужі Ізраїльські, одностайно в церкві, і ламлючи по домах хліб, вислухайте сі слова: Ісуса Назорея, чоловіка, від приймали харч в радості і простоті серця, 47 Бога прославленого між вами силою, і чудесами, хвалячи Бога й маючи ласку у всього народу. і ознаками, які робив через Него Бог серед вас, Господь же прибавляв спасенників у церкву що-як і самі знаєте, 23 Сього, призначеної радою і дня.

провидіннem Божим виданого, ви, взявші руками беззаконних, і пригвоздивши, вбили. 24 Котрого Бог воскресив, розвязавши болесті смерті; яко ж бо не було можливе вдержаним Йому бути від неї. 25 Давид бо глаголе про Него: Мав я Господа перед очима завсіди, бо Він по правиції в мене, щоб я не захитав ся. 26 Тим звеселилось серце мов, і зрадів язик мій; ще ж і тіло мов оселить ся в надії. 27 Бо не зоставиш душі моєї в пеклі, ані даси съятуому Твоєму видіти зотління, (Hadēs 986) 28 Обявив еси мені дороги життя; сповниш мене радощами перед лицем Твоїм. 29 Мужі брати, дайте говорити явно до вас про праотця Давида, що вмер і поховано його, і гріб його у нас до сього дня. 30 Бувши ж пророком і знатиши, що клятьбою клявсь Йому Бог, що з плоду поясниці його по тілу підім'є Христа сидіти на престолі його, 31 предвидівши, глаголав про воскресенне Христове, що душа Його не зоставлена в пеклі, а тіло не виділо зотління. (Hadēs 986) 32 Сього Ісуса воскресив Бог; Йому всі ми съвідки. 33 Правицею яс Божою вознісши і обітуваннє съяного Духа прийнявши від Отця, злив се, що ви тепер бачите і чуете. 34 Бо Давид не зійшов на небеса; глаголе ж сам: Рече Господь Господеві моєму: Сиди по правиці в мене, 35 доки положу ворогів Твоїх підніжком ніг Твоїх. 36 Твердо ж нехай знав ввесь дім Ізраїлів, що Господом і Христом зробив Його Бог, сього Ісуса, котрого ви розпяли. 37 Почувши ж се, домякли серцем, і казали до Петра та до інших апостолів: Що ж робити нам, мужі брати? 38 Петр же рече до них: Покайтесь, і нехай охрестить ся кожен з вас в ім'я Ісуса Христа на оставленнє гріхів, і приймете дар съяного Духа. 39 Для вас бо обітниця, і для дітей ваших, і для всіх далеких, скільки іх покличе Господь Бог ваш. 40 I іншими многими словами съвідукував і напоминав, глаголючи: Спасайте себе з сього розворотного кодла. 41 Хто ж залюбки прийняв слово його, охрестились; і пристало того дня душ тисяч за три. 42 Пробували ж у науці апостолській, і в общині, і в ламанню хліба, і в молитвах. 43 Був же на кожній душі страх, і багато чудес і ознак робилось через апостолів. 44 I всі віруючі були вкупі, і все було в них спільне; 45 і продавали маєтки та достатки, і ділили їх на всіх, як кому було треба. 46 I що-дня пробували

3 Петр та Йоан ійшли вкупі до церкви на молитву о девятій годині. 2 I несено одного чоловіка, що був кривий від утроби матери своєї, котрого кладено що дня перед церковними дверима, званими Гарними, просити милостині в тих, що входили в церкву. з Побачивши він Петра та Йоана, що хотіли ввійти в церкву, просив милостині. 4 Споглянувши ж Петр на него з Йоаном, рече: Подивись на нас. 5 Він же дивився пильно на них, сподіваючись що від них прийняти. 6 Рече ж Петр: Срібла та золота нема в мене; що ж маю, се тобі даю. В ім'я Ісуса Христа Назорея встань і ходи. 7 I, взявші його за праву руку, звів угору, і зараз його ноги й коліна окрепились, 8 і підскочивши, став та ходив, і ввійшов із ними в церкву, походжаючи, та скачучи, та хвалячи Бога. 9 I видів його ввесь народ ходячого й хвалячого Бога. 10 А знали його, що се той, що для милостині сидів коло Гарних дверей церковних, і сповнилися страхом і дивом над тим, що сталося Йому. 11 Як же держав ся сцілений кривий коло Петра та Йоана, збіг ся до них увесь народ у ходник званий Соломонів, дивуючись. 12 I вбачаючи се Петр, озвав ся до народу: Мужі Ізраїльські, чого ви чудуєте ся сим? або чого так пильно до нас дивитись, мов би своєю силою або побожністю зробили ми, щоб ходив він? 13 Бог Авраамів, та Ісааків, та Яковів. Бог отців наших, прославив Сина свого Ісуса, що ви видали та відреклисъ Його перед Пилатом, як судив він відпустити Його. 14 Ви ні Святого й Праведного відреклисъ, і просили дарувати вам чоловіка душогубця, 15 а Князя життя убили, котрого Бог воскресив з мертвих; Йому ми съвідки. 16 I через віру в ім'я Його, сього, що бачите й знаєте, окрепило ім'я Його, і віра, що через Него, дала Йому се сціленнє перед усіма вами. 17 I тепер, брати, знаю, що через незнаннє зробили ви, як і князі ваші. 18 Бог же, що наперед звістив устами всіх пророків своїх про муки Христові, сповнив так. 19 Покайтесь ж і навернітесь, щоб очистились од гріхів ваших, як прийде час покріллення від лиця Господнього, 20 і пішло наперед проповіданого вам Ісуса Христа, 21 котрого мусіло небо прийняти аж до часу новонастання всього, що глаголав Бог устами всіх съяних своїх пророків од віку. (aiōn

9165) 22 Мойсей бо до отців промовив: Що пророка них, рекли: Чи праведно перед Богом слухати вас підійме вам Господь Бог ваш із братів ваших, як більш ніж Бога, - судить. 20 Не можна бо нам того, мене. Сього слухайте у всьому, що глаголати ме що виділи й що чули, не говорити. 21 Вони ж вам. 23 Буде ж, що всяка душа, котра не слухати ме заказавши, відпустили їх, не знайшовши нічого, за пророка того, погубить ся з народу. 24 І всі пророки що б їх покарати, задля народу; бо всі прославляли від Самуїла й після сих, скільки їх промовляло, Бога за те, що стало ся. 22 Було бо більш сорока також наперед сповіщали про дні сесії. 25 Ви ж років чоловікові тому, на котому стада ся ся сини пророків і завіту, що положив Бог з отцями ознака сіцлення. 23 Відпущені ж прийшли до своїх нашими, глаголючи Авраамові: І в насінні твоїм і сповістили, що казали до них архиєрі та старші. благословенні будуть усі народи землі. 26 Вам 24 Вони ж, вислухавши те, однодушно підняли найперше, піднявши Бог Сина свого Ісуса, післав голос до Бога й промовили: Владико, Ти еси Бог, Його благословити вас, щоб кожен одвернувсь од що створив небо, і землю, і море, і все, що в них; лукавства свого. 25 котрий устами Давида, слуги Твого, промовив: Чого збунтувались погане, і люде задумують марні речі? 26 Повставали царі земні, і князі зібрались докути на Господа й на Христа Його. 27 Бо зібралися оправдана сьятого Сина Твого Ісуса, що Його помазав еси, і Ірод, і Понтийський Пилат з поганими людьми Ізраїльськими, 28 зробити, що Твоя рука і рада Твоя наперед призначили статись. 29 І нині. Господи, споглянь на закази їх, і дай слугам Твоїм з усякою одвагою промовляти слово Твоє, 30 і простягай руку Твою на спілленне, і нехай ознаки й чудеса стають ся через ім'я сьятого Сина Твого Ісуса. 31 А як помолились вони, захитало ся місце, де зібрались, і сповнились усі Духом сьятим, і промовляли слово Боже з одвагою. 32 Множество ж вірних мали одно серце й одну душу; й ні один, що мав, не казав, що се його, а було в них усе спільне. 33 І з великою силою давали апостоли съвідченне воскресення Господа Ісуса, й ласка велика була на всіх їх. 34 Та й в недостатку ніхто між ними не був; хто був властителем земель або домів, ті, продавши, приносили гроші за продане, 35 та й клали у ногах у апостолів, і роздавали кожному, як кому треба було. 36 Так Йосія, названий від апостолів Варнава (що єсть перекладом: Син одради), левит, родом Кипрянин, 37 мавши поле, продав, та й приніс гроші, та й положив у ногах у апостолів.

4 Як же вони промовляли до народу, приступили до них священики та старшина церковна та Садукеї, 2 сердячись, що вони навчають народ і проповідують в Ісусі воскресенне з мертвих. 3 і наложили на них руки, і oddали їх під сторожу до ранку, бо вже буввечір. 4 Многі ж з них, що слухали слово, увірвали; було ж число людей вірних тисяч з п'ять. 5 І сталося, зібрались у ранці князі їх та старші, та письменники в Єрусалимі, 6 та Анна архиєрей, та Каяфа, та Йоан, та Александр і скільки було з родини архиєрейської, 7 і, поставивши їх посередині, питали: Якою силою, або яким ім'ям, зробили ви се? 8 Тоді Петр, сповнившись Духом сьятим, рече до них: Князі людські та старши Ізраїлеві! 9 коли в нас. оце допитують ся про добре діло (зроблене) недужому чоловікові, чим сей спас ся, 10 то нехай знане буде всім вам і всьому народові Ізраїлевому, що в ім'я Ісуса Христа Назорея, котрого ви розняли, котрого Бог воскресив з мертвих; Ним сей стоїть перед вами здоровий. 11 Се камінь, зневажений од вас будівничих, що став ся головою угла; 12 і нема ні в кому другому спасення, бо й нема іншого ім'я під небом, даного людям, щоб ним спасатись нам. 13 Як же побачили вони съмливість Петра та Йоана, і постремегли, що се людє невчені і прості, то дивувались; і пізнали їх, що вони були з Ісусом, 14 і, бачивши чоловіка з ними стоячого съцленого, не мали нічого сказати проти. 15 Звелівші ж їм вийти з ради, радились між собою, 16 говорячи: Що нам робити з сими людьми? бо велика ознака стала через них усім явна, що домують у Єрусалимі, і не можемо відректи. 17 Тільки ж, щоб більш не ширилося між народом, то заказом закажімо їм, щоб більш не говорили в ім'я сесії нікому з людей. 18 І, покликавши їх, заповіли їм зовсім не говорити ані навчати в ім'я Ісусове. 19 Петр же та Йоан, озвавшись до

5 Один же чоловік, на ім'я Ананія, в Сафирою, жінкою своєю, продав маєток, 2 та й приховав з ціни, за довідом жінки своєї, та, принісши якусь частину, положив у ногах у апостолів. 3 Петр же рече: Ананіє, чого сповнив сатана серце твоє, щоб обманити сьятого Духа та приховати з ціни за землю? 4 Хиба, що ти мав, не твое воно було? й продане, не в твоїй власті було? На що положив еси в твоєму серці діло таке? Ти обманув не людей, а Бога. 5 Почувши ж Ананія слова сі, упав

без духу; й обявив страх великий усіх, що чули се. Бог отців наших підняв Ісуса, що Його ви вбили, 6 Уставши молодці, взяли його і винісши поховали. повісивши на дереві. 31 Сього підняв Бог правицею 7 І сталося, годин через три після сього ввійшла Його спасівши на Князя і Спаса; щоб дати покаянне Ізраїлеві жінка його, не знаючи, що стало ся. 8 Озвав ся і оставленне гріхів. 32 І съвідки Його в словах сих ж до неї Петр: Скажи мені, чи за стільки віддали ми Йому дух съвідки, котрого дав Бог тим, хто корить землю? Вона ж каже: Так, за стільки. 9 Петр же ся Йому. 33 Вони ж почувши запалали гнівом, і рече до неї: Як се, що змовились ви спокусити радились, щоб повбивати їх. 34 Уставши ж у раді Духа Господнього? Ось коло дверей ноги тих, що один Фарисей, на ім'я Гамаліїл, учитель закону, поховали чоловіка твоого; то й тебе винесуть. 10 поважаний від усього народу, звелів на часину Упала ж зараз у ноги Йому, та й зітхнула духа. І вивести апостолів, 35 і каже своїм: Мужі Ізраїльські, ввійшовши молодці, знайшли її мертву, й винісши, вважайте на людей сих, що маєте робити. 36 Бо поховали коло чоловіка її. 11 І обявив страх великий перед сими днями встав був Тевда, кажучи, що усю церкву і всіх, що чули про се. 12 Руками ж він хтось такий, до него пристало число людей апостольськими діялисъ ознаки й чудеса в народі з чотириста; його вбіто, і всі, хто слухав його, многі (і були однодушні всі в ходнику Соломоновім. розійшлися і обернулись у ніщо. 37 Після сього 13 З інших же ніхто не важив ся приставати до встав був Юда Галилейський під час переписі, і них, тільки величав їх народ. 14 І прибувало все потяг за собою доволі народу. І сей загинув, і всі, більш віруючих у Господа, - множество чоловіків хто слухав його, розсипались. 38 А тепер кажу і жінок.) 15 Так що виносили на улиці недужих, вам: Відступіть ся від людей сих і оставте їх; бо і клали на постелях та ліжках, щоб як ійти ме коли від людей рада ся або діло се, то обернеть Петр, хоч тінь отінила кого з них. 16 Сходилось ся в ніщо; 39 коли ж від Бога, то не здолієте його же множество з околичних городів у Єрусалим, знівечити, та щоб іще й противниками Божими не приносячи недужих та мучених від нечистих духів, зробитись вам. 40 Послухали ж його, і, покликавши і всі сцілялись. 17 Уставши ж архієрей і всі, що апостолів та побивши, заказали їм говорити в ім'я з ним (тодішня єресь Садукеїська), сповнились Ісусове, та й відпустили їх. 41 Вони ж пішли веселі завистю, 18 і наложили руки свої на апостолів, та з перед ради, що за ім'я Його удостоїлись бути й посадили їх у громадську темницю. 19 Ангел же зневаженими. 42 І по всяк день не переставали Господень одчинив уночі двері темниці, і ввівши вони і в церкві і по домах навчати й благовістувати Ісуса Христа.

6 У ті ж дні, як намножилось учеників, було нарікання Еленян на Єvreїв, що у щоденному служенню не дбають про вдовиць їх. 2 Прикладавши ж дванадцять (апостоли) громаду учеників, рекл: Не лвчть нам, покинувши слово Боже, служити при столах. 3 Виглядіть же, брати, сім мужів із вас доброї слави, повних Духа съвітого та мудрости, котрих поставимо на сю потріб. 4 Ми ж у молитві і в служенню слова пробувати мем. 5 І вподобалось слово всій громаді; і вибрали Стефана, чоловіка, повного віри і Духа съвітого, та Филипа, та Прохора, та Никанора, та Тимона, та Пармена, та Миколая, нововірця з Антиохії, 6 котрих поставили перед апостолами, і помолившись положили вони руки на них. 7 І росло слово Боже, і намножувалось число учеників у Єрусалимі вельми, і велике множство съвітників покорилось вірі. 8 Стефан же, повний віри й сили, робив чудеса і ознаки великої між народом. 9 Устали ж деякі з школи, званої Либертинців, та Киринейців, та Александрийців і рекл: Більше треба коритись Богу ніж людям. 30

і тих, що з Киликиї та Азії, перепитуючись же наближував ся час обітування, котрим кляв із Стефаном. 10 І не здоліли встояти проти ся Бог Авраамові, ріс народ і намножувавсь у премудрості й духа, яким глаголав. 11 Тоді Єгипті, 18 аж поки настав інший цар, що не знов підгостили вони людей, щоб казали, що чули ми уже Йосифа. 19 Сей, хитрий проти роду нашого, його, як він промовляв слова хульні на Мойсея мучив отців наших, щоб викидали діток своїх, і Бога. 12 І підбурili народ, і старшину, ѹ щоб не бути їм живими. 20 Того часу родивсь письменників, і напавши скопили його, і привели в Мойсей, і був угоден Богу; годовано його три місяці раду, 13 і поставили кривих съвідків, що казали: в хаті батька його. 21 Як же викинуто його, взяла Сей чоловік не перестає слова хульні говорити його дочка Фараонова, й вигодувала його собі проти місяця цього съяного і проти закону 14 чули за сина. 22 І навчивсь Мойсей усієї Єгипецької бо ми, як він казав, що Ісус Назорей зруйнує місце мудrosti, був же потужний у словах і в ділах. 23 се й перемінить, звичаї, котрі Мойсей передав Як же сповнивсь йому сорокодітний час, забажало нам. 15 І дивлячись пильно на него всі, що сиділи серце його одвідати братів своїх, синів Ізраїлевих. в раді, виділи лице його якби лице ангела.

7 Каже тоді архиєрей: Чи справді се так? 2 Він же рече: Мужі брати й батьки, слухайте: Бог слави явивсь отцеві нашему Авраамові, як був у Месопотамії, перш ніж оселив ся він у Харані, 3 і рече до него: вийди з землї твоєї, і з родини твоєї, та йди в землю, що я тобі покажу. 4 Тоді вийшовши в землі Халдейської, оселив ся він у Харані, а звідтіля, як умер батько його, переселив його (Бог) у сю землю, де ви тепер живете. 5 І не дав йому насліддя в ній ні на ступінь ноги. а обіцяв дати йому її в державу і насінню його після него, як не було в него дитини. 6 Глаголав же Бог так, що буде насіннє його захожим у землі чужій, і підневолятъ його, і мучити муть чотириста років. 7 А народ, котрому служити муть, буду я судити, рече Бог, і після того вийдуть вони, та служити муть мені у місці съому. 8 І дав йому завіт обрізання; і так породив Ісаака, та й обрізав його восьмого дня; а Ісаак породив Якова, а Яков дванайцять патриархів. 9 А патриархи через зависть продали Йосифа в Єгипет; і був з ним Бог, 10 і визволив його з усякого горя його, і дав йому ласку та премудрість перед Фараоном, царем Єгипецьким; і настановив його той правителем над Єгиптом і над усією господою своєю. 11 Прийшла ж голоднеча на всю землю Єгипецьку та Ханаанську, та горе велике; і не знайшли поживи отці наші. 12 Почувши ж Яков, що є пшениця в Єгипті, післав отців наших найперш. 13 А другого разу був пізнаний Йосиф од братів своїх; і став ся званим Фараонові рід Йосифів. 14 Піславши ж Йосиф, приклікав батька свого Якова і всю родину свою, сімдесять і п'ять душ. 15 Прийшов же Яков у Єгипет, і вмер, він і отці наші, 16 і перенесено їх у Сихем, і положено в гробі, що купив Авраам ціною срібла в синів Ємора Сихемового. 17 Як

24 І, побачивши одного обіженого, уступив ся за него, тай помстив ся за обіженого, вбивши Єгиптянина. 25 Думав же, що зрозуміють брати його, що Бог його рукою дає їм спасенне; вони ж не зрозуміли. 26 Другого ж дня явив ся їм, як бились, і приводив їх до поєднання, говорячи: Мужі, ви брати; за що ви обижкаєте один одного? 27 Той же, що обижав близького, відопхнув його, кажучи: Хто тебе настановив князем і суддею над нами? 28 Чи й мене хочеш убити, як убив єси вчора Єгиптянина? 29 Утік же Мойсей за словом сим, і зайшов у землю Мадиямську, де зродив двох синів. 30 А уплило сорок років, явивсь йому в пустині під горою Синаєм ангел Господень у поломі отягненою куща. 31 Мойсей же побачивши дивувавсь видіннем; як же приступив він, щоб придивитись, роздав ся голос Господень до него: 32 Я Бог отців твоїх, і Бог Авраамів, і Бог Ісааків, і Бог Яковів. Затрусившись же Мойсей, не одважив ся придивлятись. 33 Рече ж йому Господь: Роззуй обуве ніг твоїх, бо місце, на котрому стоїш, - земля съята. 34 Дивившись видів я муку народу мого в Єгипті, і стогнаннє його чув я, і зайшов визволити його. І тепер іди, пішлю тебе в Єгипет. 35 Сього Мойсея, котрого відчуралисъ вони, кажучи: хто тебе настановив князем та суддею над нами? съого Бог князем і збавителем післав рукою ангела, що явивсь йому в кущі (корчі). 36 Сей вивів їх, робивши чудеса та ознаки в Єгипті, й на Червоному морі, і в пустиси сорок років. 37 Се той Мойсей, що сказав синам Ізраїлевим: Поставить вам Господь Бог ваш пророка з братів ваших, як мене; Його слухайте. 38 Се той, що був у зборі в пустині з ангелом, котрий промовляв до него на горі Синаї, та з отцями нашими, що прийняв живі слова, щоб дати нам. 39 Котрому не хотіли слухняними бути отці наші, а відопхнули його, і обернулись серцем у Єгипет, 40 говорячи Ааронові: Зроби нам богів, котрі б ішly

перед нами; бо Мойсей той, що вивів нас із Єгипту, у темницю, 4 Которі ж порозсипались, ходили, не знаємо, що стало, ся з ним. 41 І зробили телця благовістуючи слово. 5 І так, Филип, прийшовши в дні ті, і приносили посвята ідолу, і втішались в город Самарийський, проповідував ім Христа. ділами рук своїх. 42 Одвернув ся ж Бог і попустив їх 6 І вважав народ на слова Филипові однодушне, кланяється воїнству небесному, як написано в книзі слухавши і бачивши ознаки, що він робив. 7 З пророків: Хиба заколене та посвята приносили многих бо, що мали духів нечистих, виходили вони, ви мені сорок років у пустині, дому Ізраїлів? 43 ревучи великом голосом; і многі розслаблені і криві Ні, ви підняли намет Молохів і зорю бога вашого сцілялись. 8 І стались радощі великі в городі тому. Ремфана, боввани, що поробили на поклонені 9 Один же чоловік, на ім'я Симон, пробував перше їм; і переселю я вас дальш Вавилона. 44 Намет у городі, і чарував та дивував народ Самарийський, съвідчення був у отців наших у пустині, як звелів кажучи, що він хтось великий. 10 На него вважали Той, Хто глаголав Мойсейові зробити його по всі від малого до старого, кажучи: Сей єсть велика взорцеві, який бачив. 45 Котрий також узявиши отці сила Божа. 11 Вважали ж на него через те, що наші винесли з Ісусом у державу поган, що прогнав доволі часу чарами дивував їх. 12 Як же увірвали Бог од лиця отців наших, аж до днів Давидових. Филипу, що благовістував про царство Боже й ім'я 46 Котрий знайшов ласку перед Богом, і просив, Ісуса Христа, то хрестилися і чоловіки й жінки. 13 щоб знайти намет для Бога Якового. 47 Соломон Увірував же і сам Симон, і, охрестившись, пробував же збудував йому храм. 48 Тільки ж Вишній не в у Филипа; а, видівши ознаки й чудеса великі, рукотворних церквах дому, як глаголе пророк: 49 дивував ся. 14 Почувши ж апостоли в Єрусалимі, Небо мені престол, а земля підніжок ніг моїх; який що прийняла Самария слово Боже, послали до храм збудуєте мені? рече Господь, або яке місце них Петра та Йоана, 15 котрі прийшовши, молили відпочинку мого? 50 Хиба не моя рука зробила ся про них, щоб прийняли Духа съвятого. 16 (Ще се все? 51 Люде тугоши і необрізані серцем і бо ні на кого з них не зійшов, а тільки охрещені уshima, ви завсіди Духові съвятуому противитесь; були в ім'я Господа Ісуса.) 17 Тоді клали руки на як батьки ваші, так і ви. 52 Кого з пророків не них, і прийняли вони съвятого Духа. 18 Видівши ж гонили батьки ваші? і побивали тих, що наперед Симон, що положеннем рук апостолських даєть звіщали про прихід Праведного, котрого ви тепер ся Дух съвятий, приніс їм грошей, 19 говорячи: зрадниками й убийцями стались. 53 Ви прийняли Дайте й мені власті таку, щоб, на кого я положу закон через розпорядки ангелів, та й не хоронили руки, прийняв Духа съвятого. 20 Петр же рече до його. 54 Почувши ж се, запалали серцем своїм, него: Нехай срібло твоє з тобою буде на погибель, і скрепотали зубами на него. 55 Він же, будучи бо дар Божий думав еси за гроши здобути. 21 повний съвятого Духа, споглянувши на небо, Нема для тебе частини, ані долі в речі сій, серце побачив славу Божу, й Ісуса, стоячого по правиці у бо твоє не праве перед Богом. 22 Покай ся ж Бога, 56 і рече: Ось, виджу небеса відчинені, і Сина у ледарстві съому твоїм, та благай Бога: може чоловічого, стоячого по правиці в Бога. 57 Вони ж відпустить ся тобі думка серця твого. 23 Бо в закричали голосом великим, позатуяли уші свої, та жовчі гіркости і в увязі неправди виджу тебе. 24 й кинулись однодушне на него, 58 і, випровадивши Озвав ся ж Симон та й каже: Моліть ся ви за за город, укаменували його; а съвідки поклади мене Господу, щоб ніщо не найшло на мене, що одежу свою у ногах у молодця, званого Савлом, 59 ви сказали. 25 Ті ж, що съвідчували, глаголавши і каменували Стефана, молячого і глаголючого: слово Господне, вернулись у Єрусалим, і в многих Господи Ісусе, приими дух мій. 60 Приклонивши ж селах Самарийських благовістували. 26 Ангел коліна, покликнув голосом великим: Господи, не же Господень промовив Филипові, глаголючи: постав їм сього за гріх. 1, се промовивши, уснув.

8 Савло ж похваляв убийство його. Стало ся ж того дня велике гонення на церкву Єрусалимську і всі порозсипались по землях Юдейських та Самарийських, окрім апостолів. 2 Поховали ж Стефана побожні люди, і синишли великий плач по нему з Савло ж руйнував церкву, входячи в доми та хапаючи і виволікаючи чоловіків і жінок, і передавав

Устань, та йди на полуднє дорогою, що йде З Єрусалиму в Газу; вона пуста. 27 І вставши дійшов; і ось чоловік із Єтіопії, євнх, вельможа Кандакії, цариці Єтіопської, що був над усім скарбом її; він приходив поклонитись у Єрусалим; 28 і вертав ся, а сидячи на возі своїм, читав пророка Ісаїю. 29 Рече ж Дух Филипові: Приступи та пристань до воза сього. 30 Приступивши ж Филип, почув його, як читав пророка Ісаїю, і рече: Чи розуміш, що

читаєш? **31** Він же каже: Як бо можу, коли ніхто не єрусалимі; **14** і тут має властіть од архиєреїв вязати наведе мене? I просив Филипа, щоб, вилізши, сів всіх, хто призыває ім'я Твоє. **15** Рече ж до него в ним. **32** Місце ж писання, що читав, було се: Як Господь: Іди, бо сей у мене вибрана посудина, овечку на заріз ведено Його; як ягня перед тим, щоб нести ім'я моє перед поган, і царів і синів хто стриже Його, безголосе, так не відкривав уст Ізраїлевих: **16** я бо покажу йому, скільки мусить він своїх. **33** У приниженню Його суд Його взято; рід за ім'я моє терпіти. **17** Пійшовши Ананія, ввійшов же Його хто з'ясує? бо береть ся з землі життв у господу та, положивши на него руки, рече: Савле Його. **34** Озвав ся ж євнух, і каже до Филипа: брате! Господь Ісус, що явивсь тобі в дорозі, прошу тебе, про кого пророк глаголе се? про себе, котрою йшов еси, післав мене, щоб ти прозрів чи про іншого кого? **35** Відкривши ж Филип уста і сповнив ся Духом съятим. **18** I зараз із очей свої, і почавши від писання сього, благовістував йому, мов би луска, спало, і прозрів того часу, та й йому Ісуса. **36** Верстаючи ж дорогу, прибули до вставши, охрестив ся. **19** I прийнявши їжу, покрепив води; й каже євнух: Ось вода; що боронить мені ся. Був же Савло з учениками, що в Дамаску, днів охреститись? **20** Рече ж Филип: Коли віруеш усім кілька. **21** I зараз проповідував по школах Христа, серцем, то можна. Озвавши ся ж, каже: Вірю, що що се Син Божий. **22** Дивувались же усі, хто чув, і Син Божий Ісус Христос. **23** I звелів зупинити воза; казали: Чи се не той, що погубляв у єрусалимі й увійшли обідва в воду, Филип і євнух; і охрестив призываючих се ім'я, та й сюди на те прийшов, його. **24** Як же вийшли з води. Дух Господень щоб, звязавши їх, вести до архиєреїв? **22** А Савло ухопив Филипа, і не бачив його більш євнух; і вбивавсь у силу та в силу, й перемагав Жидів, пійшов дорогою своєю, радуючись. **40** Филип же опинивсь ув Азоті, і проходячи проповідував по всіх городах, аж доки прийшов у Кесарію.

9 Савло ж, ще дишучи гроздьбою та вбийством на учеників Господніх, і приступив до архиєрея, **2** і просив від него листів у Дамаск до школ, щоб, коли кого знайде, що с путі того будуть, чоловіків і жінок, звязавши, поприводив у єрусалим з ідучи ж був близько Дамаску, аж осіяло його съвітло з неба, **4** і, впавши на землю, чув голова глаголючий йому: Савле, Савле, чого мене гониш? **5** Каже ж: Хто еси, Господи? Господь же рече: Я Ісус, котрого ти гониш. Трудно тобі проти рожна прати (утиратись). **6** I затрусишись та стуманівши, каже: Господи, що хочеш, щоб робив я? А Господь до него: Устань, та йди в город; і скажеть ся тобі, що маєш робити. **7** Люде ж, що йшли з ним, стояли з'умівшись, чуючи голос, нікого ж не бачивши. **8** Устав же Савло з землі; як же відтворив очі, нікого не бачив. I вели його за руку, та й приведи в Дамаск. **9** I був він три дні невидючим, і не їв і не пив. **10** Був же один ученик у Дамаску, на ім'я Ананія; і рече йому Господь у видінні: Анані! Він же каже: Ось я, Господи. **11** Господь же до него: Уставши, йди на улицю, що зветь ся Простою, та й пошукай у Юдиній хаті Тарсіянина, на ім'я Савла; ось бо він молить ся, **12** I видів (Савло) у видінні чоловіка, на ім'я Ананію, що (ніби) ввійшов і положив руку на него, щоб прозрів. **13** Відказав же Ананія: Господи, я чув од багатьох про чоловіка сього, скільки він зла заподіяв съятим твоїм у

25 Взявши ж його ученики в ніч, спустили через мур у коши. **26** Прийшовши ж Савло в єрусалим, пробував пристати в ученики; та всі боялись його, не діймаючи віри, що він ученик. **27** Варнава ж, прийнявши його, повів до апостолів, і розповів їм, як він дорогою видів Господа, і як він глаголав йому, та як у Дамаску одважно проповідував ім'я Ісусове. **28** I ввіходив і виходив з ними в єрусалимі. **29** I одважно проповідував ім'я Господа Ісуса й розмовляв і змагав ся з Еленянами; вони ж лагодились убити його. **30** Довідавшись же брати, привели його в Кесарію, та й вислали його в Тарс. **31** Церкви ж по всій юдеї і Галілії і Самарії мали впокій, будуючись і ходячи в страсі Господнім, а потіху съятого духа намножувались. **32** Стало ся ж, як переходив Петр усі, прийшов і до съятіх, що проживали в Лідді. **33** Знайшов же там одного чоловіка, на ім'я Єнея, що на ліжку лежав вісім років, будучи розслабленим. **34** I рече йому Петр: Єнею, оздоровлює тебе Ісус Христос; устань, та й постели собі. I зараз устав. **35** I бачили його всі, що жили в Лідді та в Сароні, котрі навернулися до Господа. **36** Була ж в Йоппії одна учениця, на ім'я Тавита, що перекладом зветь ся: Сарна. Ся була повна добрих учинків і милостині, що робила. **37** Стало ся ж, що тими днями занедужавши, вмерла вона. Обмивши ж її, положили в гірниці. **38** Як же близько була Лідда від Йоппії, то ученики,

почувши, що Петр там, післали двох чоловіків до него, просячи, щоб не загаявсь прийти до них. **39** Устав же Петр, та й пішов а ними. Як же прийшов, повели його в гірницю; і обступили його всі вдовиці плачучи й показуючи одежу й шматте, **40** Вони ж кажуть: Корнелій сотник, що йм посправляла, бувши з ними Сарна. **41** чоловік праведний, і богообоязливий, і добрій слави Випровадивши ж Петр усіх і приклонивши коліна, між усім народом Жидівським, був наставленний молив ся, і, обернувшись до тіла, рече: Тавито, від ангела съятого покликати тебе в господу свою встань, вона ж відкрила очі свої і, побачивши Петра, і послухати словес від тебе. **23** Закликавши ж сіла. **42** Подавши їй руку, підвів її, покликавши ж їх, угостив. Назавтра ж вийшов Петр із ними, і съятих та вдовиць, поставив її перед ними живу. **43** Стало ся ж, що доволі днів пробував він у Йоппії у одного Симона кожемяки (гарбара).

10 Був же один чоловік у Кесарії, на ім'я Корнелій, сотник із роти, званої Італійською, **2** побожний і богообоязливий з усім домом своїм, подавав він багато милостині народові, і молився всякого часу Богу. **3** Видів же він у видінні ясноколо девятої години, як ангел Божий ввійшов до него **4** й промовив йому: Корнелію! **4** Він же, глянувши на него, злякався, і каже: Чого, Господи? Рече же йому: Молитви твої і милостині твої спогадались перед Богом. **5** Пішли ж тепер у Йоппію людей та приклич Симона, що прозивається Петром. **6** Він гостює в одного Симона кожемяки, що хата його над морем. Сей скаже тобі, що маєш робити. **7** Як же пішов ангел, що глаголав до Корнелія, покликавши він двох слуг своїх, та побожного воїна з тих, що стерегли його, **8** і розказавши їм все, післав їх у Йоппію. **9** Назавтра ж, як буди в дорозі і наблизялися до города, зійшов Петр на кришу помолитись коло шестої години. **10** Став же голодний і забажав їсти; як же готовили, найшло на него захопленнє, **11** і видить небо відчинене, і що сходить до него посудина якась, наче обрус великий, по чотиром кінцям звязаний і спускаючийся на землю, **12** в котрому були всякі чотироногі землі, і звірі, і повзючі, і птиці небесні. **13** І роздався голос до него: Устань, Петре, заколи, та й іж. **14** Петр же каже: Ні, Господи, ніколи бо не єв я нічого поганого та нечистого. **15** А голос знов вдруге до него: Що Бог очистив, ти не погань. **16** Стало ся ж се тричі; і взято знов посудину на небо. **17** Як же сумнівався в собі Петр, що се за видіннє було, що видів, аж ось два чоловіки, послані від Корнелія, розпитавши про Симонову господу, стали коло воріт, **18** і покликнувши спитали: Чи тут гостює Симон, на прізвище Петр? **19** Коли ж думав Петр про видіннє, рече йому Дух: Ось три чоловіки

шукують тебе. **20** Уставши ж, зайди та йди з ними, не розбираючи; бо я післав їх. **21** Зійшовши ж Петр прийшов, повели його в гірницю; і обступили його Ось я, кого шукаєте? Що за причина, для котрої всі вдовиці плачучи й показуючи одежу й шматте, прийшли? **22** Вони ж кажуть: Корнелій сотник, скликавши родину свою і близьких приятелів. **23** Як же стало ся, що ввійшов Петр, зустрівши його Корнелій, упав у ноги та й уклонився. **24** А другого дня увійшли в Кесарію. Корнелій же дожидав їх, деякі з братів з Йоппії пішли з ним. **25** І знане ся стало по всій Йоппії, і многі увірували скликавши родину свою і близьких приятелів. **26** Як же стало ся, що ввійшов Петр, зустрівши його Корнелій, упав у ноги та й уклонився. **27** Петр же підвів його, говорячи: Встань; я таки же чоловік. **28** І, розмовляючи з ним, увійшов, і знаходить многих, що походились. **29** І рече до них: Ви знаєте, що не годиться чоловікові Жидовинові приставати або приходити до чужоземців; та мені Бог показав, щоб нікого поганином або нечистим чоловіком не звав. **30** Тим я, не відмовляючись, прийшов покликаний. Питаю ж оце, для чого покликали мене? **31** І каже Корнелій: Четвертий день тому, як постив я аж до сієї години, а в девятаї годині молився в дому моїм; і ось чоловік став передо мною в ясній одежі. **32** І рече: Корнелію, вислухана твоя молитва, і милостині твої загадано перед Богом. **33** Пішли ж в Йоппію та поклич Симона, що звуться Петром. Він гостює в господі в Симона кожемяки, над морем. Він, прийшовши, глаголати ме тобі. **34** Зараз оце післав я до тебе, і добре зробив еси, прийшовши. Нині ж усі ми перед Богом стоїмо, щоб слухати все, що звелено тобі від Бога. **35** Відкривши ж Петр уста, рече: Поправді постерегаю, що не на лиці дивиться Бог, **36** а в кожному народі, хто боїться Його, і робить правду, приятен Йому. **37** Слово, що післав синам Ізраїлевим, благовістуючи впокій через Ісуса Христа (се Господь усіх); **38** ви знаєте слово, що було по всій Йодеї, почавши від Гадилеї після хрещення, що проповідував Йоан, **39** Про Ісуса з Назарета, як помазав Його Бог Духом съятим і силою, а котрий ходив, роблячи добро та сціляючи всіх підневолених дияволом, бо Бог був з Ним. **40** І ми съвідки всього, що Він розбив і в землі Жидівській, і в Єрусалимі; котрого убили і повісили на дереві. **41** Сього, воскресив Бог третього дня, і дав Йому статись явним **42** не всьому народові, а съвідкам наперед вибрали від Бога, - нам, що їли й пили з Ним по воскресенню Його з мертвих. **43** І повелів нам проповідувати

народові і съвідкувати, що Він призначений від них люде з Кипру і Киринєї, котрі, прийшовши в Бога суддею живим і мертвим. 43 Про Сього всі Антиохію, говорили до Єленя, благовістуючи пророки съвідкують, що всякий, хто вірує в Него, Господа Ісуса. 21 І була рука Господня з ними; і відпущене гріхів прийме через ім'я Його. 44 Ще, велике число увірвавши, навернулись до Господа. як промовляв Петр слова сі, найшов Дух съвітій 22 Дійшло ж про них слово до ушай церкви, що в на всіх, хто слухав його. 45 І здивувались ті, що Єрусалимі, і післали Варнаву, щоб пішов аж до були від обрізання, котрі прийшли з Петром. що й Антиохії; 23 котрій прийшовши і видівши ласку на поган дар съвітого Духа вілив ся. 46 Чули бо Божу, зрадів, і молив усіх, щоб у постановленю їх, що розмовляли мовами і величали Бога. Тоді серця пробували в Господі. 24 Бо був чоловік озвав ся Петр: 47 Чи може хто боронити води, щоб оцім охреститись, котрі Духа съвітого прийняли, доволі народу до Господа. 25 Вийшов же Варнава як і ми? 48 І звелів їм охреститись в ім'я Господнє. в Тарс шукати Павла, 26 і, знайшовши його, привів Тоді просили його, щоб пробув у них кілька днів.

11 Почули ж апостоли та брати, котрі були в Юдеї, що й погане прийняли слово Боже. 21 як прийшов Петр у Єрусалим, змагались із ним ті, що від обрізання, з кажучи: Що до людей, обрізання немаючих, ходив есі і їв з ними. 4 Почавши ж Петр, виложив їм рядом, говорячи: 5 Був я в городі, Йоппії, і молячись бачив у захопленні видіннє: посудину якусь, що сходила, наче обрус великий, по чотирох кінцях спусканий з неба; і прийшов аж до мене. 6 Зазирнувши в него і розглянувши, бачив чотироногих землі, і звірів, і повзючих, і птиць небесних. 7 І чув я голос, що глаголав до мене: Встань, Петре, заколи та й іх. 8 Я ж сказав: Ні, Господи, бо ніщо погане або нечисте ніколи не входило в уста мої. 9 Відказав же мені голос у друге з неба: Що Бог очистив, ти не погань, 10 Се сталося тричі, і знов потягнено було все на небо. 11 І ось зараз три чоловіки прийшли в господу, де я був, послані з Кесарії до мене. 12 Сказав же мені Дух ійти з ними, нічого не розбираючи. Пішли яе зо мною і шість братів, і ввійшли ми в господу до чоловіка; 13 і звістив нам, як видів ангела в господі своїй, що став і глаголав йому: Пішли в Йоппию людей, та поклич Симона, званого Петром. 14 Він глаголати ме слова до тебе котрими спасеш ся ти й увесь дім твій. 15 Як же став я говорити, найшов Дух съвітій на них, як і на нас у почині. 16 Згадав я тоді слово Господнє, як глаголав він: Йоан хрестив водою, а ви будете хреститись Духом съвітім. 17 Коли ж рівний дар дав їм Бог, як і нам, що увірвали в Господа Ісуса Христа, то хто ж я такий, щоб міг заборонити Богові? 18 Вислухавши се, замовкли, і славили Бога, говорячи: То й поганам дав Бог покаяннє в життє! 19 Ті ж, що порозсипались від гонення, що сталося на Стефана, пішли аж у Фінікію, Кипр і Антиохію, нікому не проповідуючи слова, тільки одним Жидам. 20 Були ж деякі з

добрій, повний Духа съвітого й віри; і прихилилось серця пробували в Господі. 24 Бо був чоловік в Антиохію. Стало ся ж, що вони цілий рік збирались у церкви, і навчали багато народу, і ученики в Антиохії стали найперш звати ся Християнами. 27 Тих же днів прийшли з Єрусалиму пророки в Антиохію. 28 Ставши ж один з них, на ім'я Агав, віщував духом, що велика голоднеча мав бути по всій вселенній, яка й постала за Клавдія кесаря. 29 3 учеників же, скільки хто міг, постановив кожен з них післати на допомогу братам, що жили в Юдеї. 30 Що й зробили, піславши до старших через руки Варнави та Савла.

12 Під той же час здигнув цар Ірод руки, щоб мучити деякіх із церкви. 2 Вбив же Якова, брата Йоанового, мечем, з а видівши, що се подобається ся Жидам, постановив схопити Й Петра. (Були ж дні опрісноків.) 4 І схопивши його, посадив у темницю, передавши чотиром четверицям воїнів стерегти його, задумавши після пасхи вивести його перед народ. 5 Стережено ж Петра в темниці; церква ж без перестану молилася Богу за него. 6 Як же мав його вивести Ірод, спав тієї ночі Петр між двома воїнами, скований двома залізами; а сторожі перед дверима стерегли темниці. 7 І ось ангел Господень став перед ним, і съвітло засияло в будинку; торкнувши ж у бік Петра, підвів його, говорячи: Уставай боржкій. І поспадали кайдани з рук його. 8 І рече ангел до него: Підпережись та підвяжи постоли твої. Зробив же так. І рече йому: Надінь одежу твою, та йди за мною. 9 І, вийшовши, вийшов слідом за ним, і не знав, що се правда, що сталося через ангела; думав же, що видіннє бачить. 10 Минувши ж першу сторожу й другу, прийшли до залізних воріт, що вели в город, котрі самі собою відчинились їм; і вийшовши пройшли одну улицю, і зараз відступив ангел від него. 11 І, прийшовши Петр до себе, рече: Тепер знаю справді, що післав Господь ангела свого, і вирвав мене з руки Іродової і від усього дожидання

народу Жидівського. 12 І зміркувавши, прийшов Духом, і подивившись на него, 10 сказав: Ой до хати Марії, матери Йоана, званого Марком, ти, повний усякого підступу і всякого зла, сину де многі зібрались і молились. 13 Як же постукав дияволів, вороже всякої правди! чи (ніколи) не Петр у сінечні двері, вийшла послухати дівчина, перестанеш розвертати праві дороги Господні? на ім'я Рода; 14 і, пізнавши голос Петра, з радощів 11 Оце ж рука Господня на тебе, й будеш сліпий, не відчинила дверей, а вігіши, сповістила, що і не бачити меш сонця до часу. І зараз обняв Петр стойть під дверима. 15 Вони ж сказали до його туман і темрява й слоняючись (мациючи) неї: Збожеволіла еси. Вона ж таки говорила, що шукав, хто б його провів за руку. 12 Тоді видівши се так. Вони ж казали: Се ангел його. 16 Петр староста, що сталось, увірував, дивуючись науковою же не перестав стукати; відчинивши ж, увиділи Господньою. 13 Пустивши ся ж із Пафи ті, що круг його, та й здивувались. 17 Махнувши ж їм рукою, Павла, прийшли в Пергію Панфілську; Йоан же, щоб мовчали, оповів їм, як Господь вивів його відлучивши від них, вернувшись у Єрусалим. 14 з темниці. Рече ж: Сповість Якова та братів Вони ж, перейшовши з Пергії, прибули в Антиохію про се. I, вийшовши, пійшов у друге місце. 18 Писидійську, і вийшовши в школу субітнього дня, Скоро ж настав день, зробивсь немалій переполох посідали. 15 Як же прочитано з закону та пророків, між воїнами, що стало ся з Петром. 19 Ірод же, післала старшина шкільна до них, говорячи: Мужі пошукавши його, й не знайшовши, судив сторожів, брати, коли маєте слово утішенні до людей, то та й звелів покарати їх. І перейшовши з Юдеї в промовте. 16 Вставши ж Павел і повівши рукою, Кесарію, жив (там). 20 Лютував же Ірод на Тирян рече: Мужі Ізраїльські і богообоязливі, слухайте: та на Сидонян. Прийшовши ж однодушно до него, 17 Бог народу Ізраїльського вибрав отців наших, і й приєднавши Бласта, царського постельника, підняв угору народ, як був він захожим у землі просили примиря; бо земля їх живилася од Єгипецькій, і рамям високим вивів їх з неї. 18 І до царської. 21 Призначеною ж дня Ірод, одігшись у сорока літ годував їх у пустині. 19 А зруйнувавши, царські шати і сівши на престолі, промовляв до них: сім народів у землі Канаанській, попаював їм 22 Народ же покликав: Голос Бога, а не чоловіка! землю їх. 20 А після цього літ з чотириста й 23 Зраз же поразив його ангел Господень за те, п'ятьдесят давав (ім) суддів до Самуїла пророка. що не віддав слави Богу; і з'їли його черви, і вмер. 21 А потім забажали вони царя, і дав їм Бог Саула, 24 Слово ж Боже росло і множилося. 25 Варнава сина Кисового, чоловіка з роду Веняминового, на ж та Савло вернулись із Єрусалиму, сповнившись сорок літ. 22 А відсунувши його, підняв їм Давида службі, і взявшись з собою Йоана, званого Марком. за царя, котрому съвідкуючи, рече: Знайшов я

13 Були ж у церкві, що була в Антиохії, деякі пророки та вчителі: Варнава та Симеон, званий Нигером, та Лукий Киринейський, та Манайл, зрошеній з Іром четверовластником, та Савло. 2 Як же служили Господеві та постили, рече Дух съвітій: Відлучіт' мені Варнаву та Савла на діло, до котрого покликав я їх. 3 Тоді вони, поповнівшись та помолившись і положивши руки на них, відпустили їх. 4 Вони ж, послані від Духа съвітого, прийшли у Селевкію, а звідтіля відпліли в Кипр. 5 I, бувши в Саламіні, проповідували слово Боже по школах Жидівських, мали ж і Йоана за слугу. 6 Пройшовши ж остров аж до Пафи, знайшли одного чарівника, Жидівського лжепророка, на ім'я Вар-Ісуса, 7 котрій був у старости Сергія Павла, чоловіка розумного. Сей, покликавши Варнаву та Савла, бажав слухати слово Боже. 8 Противив ся ж їм Єліма чарівник (так бо перекладається ся ім'я його), шукаючи одвернути старосту од віри. 9 Савло ж, - (він же) Й Павел, сповнившись съвітим

Давида сина Єссеєвого, чоловіка по серцю моєму, котрій вчинить усю волю мою. 23 Із його ж насління підняв Бог по обітуванню Ізраїлеві Спасителя Ісуса, 24 перед котрого приходом проповідував Йоан хрещеніє покаяння всьому народові Ізраїлевому. 25 Сповнившись ж Йоан путь свій, рече: Хто я, думаете ви? Се не я. А ось іде за мною, котрому я недостоєн обуве ніг розвязати. 26 Мужі брати, синові роду Авраамового, і всі богообоязливі між вами, вам слово спасення цього послано. 27 Ті бо, що жили в Єрусалимі, і князі їх, не зрозумівши цього і голосів пророчих, читаних що - суботи, сповнили їх, осудивши Його, 28 і, не знайшовши ніякої вини смерти, просили Пилата убити Його. 29 Як же скінчилось усе, що пре Него писано, знявши з дерева, положили у гробі; 30 Бог же воскресив Його з мертвих, 31 Многі дні являв ся Він тим, що поприходили з Ним з Галилеї в Єрусалим; вони съвідки Його перед людьми. 32 А ми вам благовіствуємо обітуваннє, дане отцям, 33 що його Бог сповнив нам, дітям їх, піднявши Ісуса, як і в

другій псальмі написано: Син мій єси Ти; я сьогодні громада городська, і одні були з Жидами, а родив Тебе. 34 А що воскресив Його з мертвих, другі з апостолами. 5 Як же підняв ся заколот так, що більш не вернеться на зотліннє, то так поган та Жидів з князями їх, щоб зневажати і глаголав: дам вам съвятій Давидів завіт. 35 Тим покаменувати їх, 6 вони довідавшись, повікали в і в інший (псалмі) глаголе: Не даси Съвятому городи Ликаонські, Листру та Дервию, і в околицю, твоєму видіти зотління. 36 Давид бо, послуживши 7 і там благовітували. 8 А один чоловік у Листрі своєму родові, Божою волею уснув, і положено сидів невдужавши ногами, кривий бувши від утроби його до батьків його, і ввидів зотліннє; 37 Той же, матери своєї, котрий ніколи не ходив. 9 Сей що Його Бог підняв, не видів зотління. 38 Відоме ж слухав, як Павел говорив; а той подивився на нехай буде вам, мужі к брати, що через Него вам него і, постерігши, що має віру, щоб одужати, прощенне гріхів проповідується ся; 39 і від чого не 10 рече голосом великим: Стань просто на ноги могли ви у законі:, Мойсейовім справдіти ся, у твої. I підскочив і ходив. 11 Народ же, видівши, Тому всякий віруючий оправдується ся. 40 Гледіть що зробив Павел, підняв голос свій, говорячи по же, щоб не прийшло на вас те, що сказано в ликаонські: Боги, уподобившись людям, зійшли пророків: 41 Дивіться ся, гордівники, та дивуйтесь, до нас. 12 Назвали ж Варнаву Зевесом, а Павла та й пощезайте, бо діло роблю я в дні ваші, діло, Гермесом; бо він був проводиром слова. 13 Жерець котрому не увірили б, коли б хто розказував вам. же (ідола) Зевеса, що був перед городом їх, 42 Як же виходили вони з школи, просили їх погане, привівши волі з вінками до воріт, хотів зробити щоб і другої суботи говорили слова сі. 43 Як же посьвят разом з народом. 14 Почувши ж апостоли розійшлась школа, тоді многі з Жидів і побожних Варнава та Павел, роздерли одежу свою, і вбігли, нововірців ішли слідом за Павлом та Варнавою, покликуючи, між народ, 15 і глаголали: Мужі, на що котрі, розмовляючи з ними, напоминали їх, щоб се робите? Ми такі ж люди, як ви; благовіствуємо пробували в благодаті Божій. 44 А другої суботи вам, щоб від сих дурниць навернулись до Бога мало не ввесь город зібрав ся слухати слово живого, що сотворив небо, і землю, і море, і Боже. 45 Видівши ж Жиди народ, сповнились завистю, і перечили речам Павла та хулили. 46 усім поганам ходити дорогами їх. 17 Тільки ж не Озвавшись Павел та Варнава, сказали съміливо: оставляє себе без съвідчення, роблячи добро: До вас треба було перше промовити слово Боже; даючи дощі з неба й пори вроджайні, та сповняючи коли ж відкинули ви його і вважаєте себе за недостойних життя вічного, то ось обертаємося до їжею й радощами серця наші. 18 се говорячи, зраділи, і прославляли слово Господнє, і увірували, скільки було їх призначено до вічного життя. 47 Так бо заповів нам Господь: посьвяту. 19 Прийшли ж з Антиохії та Іконії (aiōnios g166) 49 Розносило ся ж слово Боже по всій тій стороні. 50 Жиди ж наустили побожних та I поважних жінок і перших у городі, і підняли гоненне на Павла та Варнаву, та й вигнали їх із граніць своїх. 51 Вони ж обтрусили порохом ніг своїх на них, пішли в Іконію. 52 Ученики ж сповнились радощами та съвятим Духом.

14 Стало ся ж в Іконії, увійшли вони вкупі в Жидівську школу, і промовляли так, що увірувало велике множество і Жидів і Єленян. 2 Невірні ж Жиди підімали й озлобляди душі поган на братів. 3 Доволі ж часу пробували вони, одважно промовляючи про Господа, що съвідкував словом благодаті своєї, і давав, щоб ознаки та чудеса робились руками їх. 4 Та розділилась

15 I, поприходивши деякі з Юдеї, навчали Яко ж чули ми, що деякі з між нас вийшовши, братів: що коли не обріжеться по звичаю потрівожили вас словами і захитали душі ваші, Мойсейовому, не можете спасті ся. 2 Як же почав говорячи, щоб обрізувались та хоронили закон, ся спір і немале змаганнє Павла та Варнави з чого ми їм не наказували; 25 то зводилось нам, ними, то постановили, щоб Павел та Варнава і зібравшимся однодушне вибраних мужів післати деякі інші з них пішли до апостолів та старших у до вас з любими нашими Варнавою та Павлом, 26 Єрусалим ради сього питання. з Вони ж, послані людьми, що віддавали душі свої за ім'я Господа від церкви, проходили Фінікию та Самарію, нашого Ісуса Христа. 27 Післали ми още Юду та оповідуючи про наверненне поган; і зробили велики Силу, котрі й самі розкажуть про те словом. 28 радоші всім братам. 4 Прийшовши ж у Єрусалим, Зводилось бо съятуому Духу та й нам, ніякої тяготи прийняті були від церкви і апостолів і старших, більш не накладувати вам, опріч сього конечного: і сповістили про все, що Бог з ними зробив. 5 29 щоб удержувались від жертв ідолам, та крові, Устали ж деякі з ересі Фарисейської, що увірували, та давленого, та блуду. Від чого оберегаючи себе, кажучи, що треба обрізати їх та наказати, щоб добре робити мете. Бувайте здорові. 30 Послані ж хоронили закон Мойсейов. 6 I зібрались апостоли прийшли в Антиохію і, зібравши громаду, подали та старші взглянути в сю річ. 7 Як же постало посланнє. 31 Прочитавши ж (ті), зраділи від велике змаганнє, вставши Петр, рече до них: Мужі сього потішення. 32 Юда ж та Сила, будучи самі брати, ви знаєте, що з давніх днів Бог між нами пророками, многими словами втішали братів і вибрали мене, щоб через мої уста погане чули утврджували. 33 Пробувши ж (там якийсь) час, слово благовістя, та й увірували. 8 I Бог, що знав відпущені були з упокоєм од братів до апостолів. серця, съвідкував їм, давши їм Духа съяного, як 34 Зводив же Сила зостатись там. 35 Павел нам, 9 і не розріжлив нічого між нами й ними, вірою же та Варнава пробували в Антиохії, навчаючи очистивши серця їх. 10 Тепер же чого спокутуєте та благовістуючи слово Господнє з многими Бога, щоб наложив ярмо на шию ученикам, котрого іншими. 36 По кількох же днях рече Павел до нї батьки наші, ні ми не здоліли носити. 11 Ні Варнави: Вернувшись одвідаемо братів наших по віруємо, що благодаттю Господа Ісуса Христа всіх городах, де проповідували ми слово Господнє, спасемось, яко ж і вони. 12 Умовкла ж уся громада, як вони мають ся. 37 Варнава ж рапа взяти з й слухала, як Варнава та Павел оповідували про собою Йоана, званого Марком. 38 Павло ж не ознаки та чудеса, що зробив Бог через них між удостоїв брати з собою того, хто одлучивсь од поганами. 13 Як же вмовкли вони, озвав ся Яков, них з Памфілії, і не пішов з ними на діло. 39 говорячи: Мужі брати, вислухайте мене. 14 Симон Постала ж ріжниця, так, що вони розлучилися між оповів, як Бог перше зглянув ся, щоб з поган собою; і Варнава, взявши Марка, поплив у Кипр, прийняті людей в ім'я своє. 15 З сим сходяться 40 Павел же, вибрали Силу, пішов, переданий слова пророчі, яко ж писано: 16 Після цього знову розлучилися між братами, 41 і проходив Сирію і вернув ся, і збудую намет Давидів, що впав, і руїни Кілікию, утврджаючи церкви.

його збудую знов і поставлю його, 17 щоб осталні з людей шукали Господа, і всі народи, на котрих призвано ім'я мое, глаголе Господь, що робить оце все. 18 Звісні од віку Богові всі діла Його. (авт. 9165) 19 То ж суджу, що не треба тим докучати, котрі від поган обернулись до Бога; 20 а написати їм, нехай удержують ся від ідолських гидот, та блуду, та давленого, та крові. 21 Мойсей бо від стародавніх родів має проповідуючих його по городах, і читаний по школах що-суботи. 22 Зводили тоді апостоли і старші і вся церква вибраних мужів з між себе післати в Антиохію з Павлом та Варнавою: Юду, названого Варсавою, та Силу, мужів-проводирів між братами, 23 написавши через руки їх так: Апостоли та старші і брати - братам з поган, що в Антиохії, і Сирії і Кілікиї, радуйте ся. 24

16 Прийшовже у Дервию та в Листру; і ось був там один ученик, на ім'я Тимотей, син однієї жінки, вірної Жидівки, батька ж Грека, 2 що мав добру славу між братами у Листрі та Іконії. з Сього схотів Павел взяти з собою; і взявши обрізав його задля Жидів, що були в тих місцях; знали бо всі батька його, що був Грек. 4 Як же проходили городи, передавали ім хоронити устави, постановлені від апостолів та старших, що в Єріусалимі. 5 Церкви ж утврджувались у вірі, і прибували числом щодня. 6 Як же прийшли Фригию та Галацьку сторону, заборонив їм съятуому Дух промовляти слово в Азії. 7 Прийшовши ж в Мисию, поривались ййти в Витинію, і не пустив їх Дух. 8 Перейшовши ж Мисию, прийшли в Трояду. 9 I явилось уночі видіннє

Павлу: стояв один чоловік Македонець, благаючи робити, щоб спастись? **31** Вони ж рекли: Віруй в його й говорячи: Прийшовши в Македонцю, поможи Господа Ісуса Христа, то спасешся ти і дім твій. **нам.** **10** Як же видінне увидів, забажали ми зараз **32** І глаголали йому слово Господнє, і всім, що в іти в Македонцю, зрозумівши, що Господь покликав дому його. **33** І, взявши їх тієї ж нічної години, нас благовіствувати їм. **11** Пустившись тоді з пообмивав рани, та й охрестився сам і всі його Трояди, приступили ми в Самотракію, другого ж зараз. **34** І, повівши їх у господу свою, заставив дня в Неаполь, **12** а звідтіля в Філіпи, котрий перед ними стіл, і веселився з усім домом, єсть перший город тієї частини Македонії - осада. увірувавши в Бога. **35** Як же настав день, прислали Пробували ж ми в сьому городі кілька днів. **13** А воїводи наличників, кажучи: Відпусти людей сих. субітнього дня вийшли геть а города над річку, де **36** Звістив же темничник про сі слова Павла, що бувало звичайно моленне, і посадивши говорили прислали воїводи, щоб відпустити вас; **37** Павел до жінок, що походили. **14** І слухала нас одна же рече: Бивши нас прилюдно неосуджених людей жінка, на ім'я Лідія, купчиха кармазином, із римських, повкидали в темницю, а тепер потай города Тиатирського, що шанувала Бога, їй же нас виганяють? Ні бо, а нехай самі, прийшовши, Господь відчинив серце уважати на глаголане виведуть нас. **38** Звістили ж воїводам паличники від Павла. **15** Як же охрестилася вона і дім її, слова сі; і перелякались, почувши, дто вони благала, говорячи: Коли ви судили мене, що я Римляне. **39** І прийшовши благали їх, і вивівши вірна Господеві, то, ввійшовши в господу мою, просили, щоб вийшли з города. **40** І, вийшовши пробувайте. І присилувала нас. **16** Стало ся ж, як вони з темниці, прийшли до Лідії, і, побачивши ми йшли на молитву, зустріла нас одна дівчина, що братів, утішили їх, та й пійшли.

мала духа віщого, і котра заробіток великий давала панам своїм, ворожачи. **17** Ся, йдучи слідом за Павлом та. за нами, покликувала, кажучи: Сі люди - слуги Вишнього Бога, що звіщають нам дорогу спасення. **18** Робила ж се многі дні. Далій Павел, розсердившись і обернувшись, рече духові: Повеліваю тобі ім'ям Ісуса Христа, вийди з неї. **1** вийшов тієї ж години. **19** Видівши ж пані її, що пропала надія заробітку їх, схопивши Павла та Силу, потягли їх на майдан до князів. **20** І привівши їх до воївод, казали: Сі люди вельми трівожать город наш, бувши Жидами, **21** і навчають звичаїв, котрих не годить ся нам приймати, ані робити, бувши Римлянами. **22** І встав народ проти них, а воїводи, роздерши одежу їх, звеліли бити їх. **23** І завдавши їм багато ран, повкидали в темницю, звелівши темничнику пильно стерегти їх. **24** Котрий прийнявши такий наказ, повкидав їх у саму середню темницю і позабивав ноги їх у колоду. **25** О півночі Павел та Сила молившись славили Бога піснею, і чули їх вязники. **26** Нараз став ся великий трус, так що аж підвалини в вязниці захитались; і повідчиналися зараз усі двері, і поспадали кайдани з усіх. **27** Прокинувши ся ж темничник од сну, та побачивши відтинені двері темниці, вийнявши меч, хотів себе вбити, думаючи, що повтікали вязники. **28** Покликнув же голосом великим Павел, говорячи: Не роби собі нічого лихого, всі бо ми тут. **29** Попросивши ж съвітла, вбіг трусячись, і притав до Павла та Сиди, **30** а, вивівши їх геть, каже: Добродії, що мені

17 Перейшовши ж Амфиполь та Аполонію, прийшли в Солунь, де була школа Жидівська. **2** По звичаю ж своєму, ввійшовши до них Павел, три суботи розмовляв з ними з писання, з виказуючи і доводчи, що треба було Христу постраждати і воскреснути з мертвих, і що се Христос Ісус, котрого я звіщаю вам. **4** І деякі з них увірували, та й пристали до Павла та Сили, і побожних Єлениан велике множество і жінок значних немало. **5** Завидуючи невірні Жиди, і назиравши гультяїв, яких поганіх людей, і зібралиши купу, збунтували народ, і напавши на хату Ясонову, шукали їх, щоб вивести перед народ. **6** Не знайшовши ж їх, поволокли Ясона та кілька братів до городської старшини, гукаючи: Ті, що заколотили вселенну, і сюди поприходили; **7** Ясон прийняв їх; і всі вони йдуть проти уставів кесаревих, говорячи, що єсть інший цар, Ісус. **8** Стрівожили ж вони народ і городську старшину, що чули се. **9** І взявши поруку у Ясона і в інших, відпустили їх. **10** Брати ж зараз уночі вислали Павла та Силу у Верію. Прибувши вони (туди), прийшли в Жидівську школу. **11** Сі ж були благородніші від тих, що в Солуні; вони прийняли слово з великою охотою, що-дня розбираючи писанне, чи так воно є. **12** Многі ж з них увірували, і з Єленських жінок поважних і з чоловіків не мало. **13** Як же довідалися ті, що з Солуня Жиди, що і в Верії проповідуеться ся від Павла слово Боже, то прийшли й сюди, бунтуючи народ. **14** Зараз же післали тоді брати Павла,

щоб йшов ніби над море, а Сила та Тимотей Жидовина, на ім'я Авкилу, родом Понтяніна, зосталися. 15 Ті, що провожали Павла, провели тільки що прибувшого з Італії, і Прискилу, жінку його аж до Атин, і, прийнявши наказ до Сиди його (бо Клавдій повелів, щоб усі Жиди вийшли та Тимотея, щоб як найборжій прийшли до него, з Риму), прийшов до них. 16 А, бувши одного з пішшли. 16 Як же дожидав їх Павел в Атинах, ними ремесла, пробував у них і робив; були бо кипів дух його в йому, бачивши город, oddаний наметники по ремеслу. 4 І розмовляв що-суботи ідольству. 17 Розмовляв же в школі з Жидами та з в школі, і пересвідчував Жидів і Єлениан. 5 Як побожними, та й на торгу що-дня з тими, з ким же прийшов з Македонії Сила та Тимотей, був доволо ся. 18 Деякі ж з Фідософів Епікуреїв та Павел спонукуваний духом, съвідкуючи Жидам про Стоїків змагали ся з ним; і одні казали: Що хоче Христа Ісуса. 6 Як же противились вони і хулили, сей балакайло сказати? інші ж: Здається ся, буде струснувши він одежду, рече до них: кров ваша на проповідником чужих богів, - бо благовіствував їм голови ваші; я чистий; від нині між погане йду. 7 І, Ісуса та воскресеннє. 19 І, склонивши його, повели пійшовши звідтіля, прийшов у господу одного, на в Ареопаг, говорячи: Чи можемо знати, що се ти за Ім'я Юста, що поклонявся Богу, котрого господа нову таку науку проповідуєш? 20 Чуже бо щось була обіч школи. 8 Крисп же, шкільний старшина, вносиш в уші наші; то хочемо знати, що воно має увірував у Господа з усім домом своїм, і многі з бути. 21 Усі бо Атиняне і захочі чужоземці ні про Коринтян, почувши, увірвали, та й охрестились. 9 що інше не дбали, як говорити або слухати що Рече ж Господь у нічному видінні Павлу: Не байся, нове. 22 Ставши ж Павел посередині Ареопага, тільки говори й не мовчи: 10 бо я з тобою, і ніхто рече: Мужі Атиняне, по всьому виджу, що ви не одважить ся тобі нічого лихого заподіяти; бо в вельми побожні. 23 Бо, ходячи та дивлячись мене багато людей у сьому городі. 11 І пробував на божниці ваші, знайшов я жертівні, на котрій там рік і шість місяців, навчаючи між ними слова написано: Невідомому Богу. Кому ж ви, не відаючи, Божого. 12 Як же старостував Галион в Ахайї, поклоняєтесь, того я проповідую вам. 24 Бог, що напали однодушне Жиди на Павла, та й повели створив съвіт і все в йому, сей неба і землі. Його перед суд, 13 говорячи, що він намовляє Господь, не в рукотворних храмах домує, 25 ні від людей проти закону шанувати Бога. 14 Як же рук чоловічих служеннє приймає, дознаючи нужду хотів Павел одкрити уста. каже Галион до Жидів: в чому; сам бо дає всім життє, і диханнє, і все; 26 і Жидове, коли б (тут була) кривда яка, або лихе зробив з однієї крові ввесь рід чоловічий, щоб діло, вислухав би я вас (до слова). 15 Коли ж жила на всему лиці землі, відграницивши наперед (тут) питаннє про слово, та імена, та про закон призначенні часі і граници домування іх, 27 щоб ваш, то гледіть самі; суддею бо сього не хочушукали Господа, чей намацяють Його та знайдуть, бути. 16 Та й повиганяв їх із судища. 17 Тоді всі хоч недалеко (Він) від кожного з нас. 28 Ним бо Єлениане, взявши Состена, шкільного старшину, живемо й двигаємось, і єсьмо, як і деякі з ваших били його перед судищем; та Галионові було про поетів мовляли: Його бо й рід ми. 29 Бувши ж оце те байдуже. 18 Павел же, пробувши там ще доволі Божим родом, не мусимо думати, що Божество днів, попрощавшись із братами, поплив у Сирію похоже на золото, або на камінь, різьбу, іскуства і (а з ним Прискила й Авкила), острігши голову в видумки чоловічої. 30 От же не вважаючи на часи Кінхреях; бо зробив був обітницю. 19 Прибувши ж незнання, Бог тепер повеліває всім людям усюди у Єфес, зоставив тих там, сам же, ввійшовши в каятись; 31 бо призначив день, в котрій судити ме школу, розмовляв з Жидами. 20 Як же просили вселенну правою через Чоловіка, котрого наперед його, щоб довший час побув у них, не зволив, 21 а постановив, подаючи певноту всім, воскресивши попрощав ся з ними, говорячи: Притьмом мушу Його з мертвих. 32 Чуочи про воскресеннє мертвих, съвято, що надходить, съвяткувати в Єрусалимі; деякі съміялись, інші ж казали: Послухаємо тебе та вернусь знов до вас, коли буде воля Божа. знов про се. 33 І так Павел пійшов з посеред них. І поплив з Єфесу. 22 А прибувши в Кесарію, 34 Деякі ж люди, приставши до него, увірвали, вступив (до Єрусалиму), і привитавши церкву, між котрими і Діонісій Ареопагит, і жінка на ім'я пійшов ув Антиохію. 23 І, пробувши тут час якийсь, Дамара, і інші з ними.

вийшов, проходячи рядом Галацьку сторону та Фригию, і утверджуючи всіх учеників. 24 Один же Жидовин, на ім'я Аполос, родом Александриєць, чоловік вимовний і сильний у писаннях, прийшов у

18 Після сього, покинувши Павел Атини, прийшов у Коринт, 2 І, знайшовши одного

Єфес. 25 Сей був наставлений на путь Господень, усіма; і злічено ціну їх, і налічено п'ятьдесят тисяч і палаючи духом, промовляв і навчав пильно про срібняків. 20 Так потужно росло слово Господнє і Господа, знаючи тільки про хрещеннє Йоанове. 26 І укріплялось. 21 Як же се сповнилось, постановив почав одважно говорити в школі. Слухаючи ж його Павел у дусі, пройшовши через Македонію та Авкила та Прискила, прийняли його, і виложили Ахаю, ійти в Єрусалим, говорячи, що, побувши там, йому доладніш путь Господень. 27 Як же захотів мушу Й Рим побачити. 22 Післявши ж у Македонію він перейти в Ахаю, писали брати ученикам, двох послугуючих йому, Тимотея та Єрасту, сам напоминаючи прийняття його; а він прибувши, много пробув ся) час ув Азії. 23 Стала ся ж часу того помагав тим, що увірували благодаттю; 28 сильно немала тривога про Господень путь. 24 Один бо, на бо обличав Жидів прилюдно, доводячи писаннями, що Ісус єсть Христос.

19 Стalo ся ж, як був Аполос у Коринті, пройшовши Павел верхні сторони, прибув у Єфес, і, знайшовши деяких учеників, 2 рече до них: Чи прийняли ви Духа съятого, увірувавши? Вони ж казали йому: Ба й нечували, чи є Дух съятий. 3 І рече до них: У що ж ви хрестились? Вони ж казали: В Йоанове хрещеннє. 4 Рече ж Павел: Йоан хрестив хрещеннем покаяння, глаголючи людям, щоб у Грядущого за ним вірували, се єсть в Христа Ісуса. 5 Почувши ж се, хрестились в ім'я Господа Ісуса. 6 І, як положив на них Павел руки, зійшов Дух съятий на них, і заговорили мовами, і пророкували. 7 Було ж усіх до дванадцяти чоловік. 8 Увійшовши ж у школу, промовляв одважно три місяці, розмовляючи і доводячи про царство Боже. 9 Як же деякі закамені, й не слухали, злословячі путь (Господень) перед народом, відступив од них і відлучив учеників, та й щодня розмовляв в школі одного Тирана. 10 Се діялось два роки, так що всі, що проживали в Азії, слухали слово Господа Ісуса, - Жиди й Єленяне. 11 І не малі чудеса робив Бог руками Павловими, 12 так що на недужих вкладали з тіла його хустки або рушники, й покидали їх недуги, й злі духи виходили з них. 13 Почали ж деякі з тиняючих ся Жидів-заклинателів іменувати над маючими духів лукавих ім'я Господа і Ісуса, говорячи: Заклинаємо вас Ісусом, котрого Павел проповідує. 14 Було ж якихсь сім синів Скеви Жидовина архієрея, що се робили. 15 Та дух лукавий озвавшись, казав: Ісуса знаю, і Павла знаю; ви ж хто такі? 16 І кинувсь на них чоловік, що в йому був дух лукавий, і, опанувавши їх, подужав їх так, що нагі й зранені повткали з того дому. 17 Стalo ся ж се відоме всім Жидам і Єленянам, що жили в Єфесі; і попав страх на всіх іх, і величано ім'я Господа Ісуса. 18 І многі з вірних приходили, і визнавали, і виявляли учинки свої. 19 Доволі ж багато з тих, що робили чари, позносивши книги свої, попалили перед Артемиди, давав ремесникам немалій заробіток. 25 Зібралиши їх і інших сього діла робітників, каже: Люде, ви знаєте, що з сього заробітку прожиток наш; 26 та бачите й чуєте, що не то в Єфесі, а мало не по всій Азії сей Павел, пересвідчивши, одвернув багато народу, говорячи, що нема богів рукотворних. 27 І не тільки се ремеслу нашому грозить, прийти в упадок, та щоб і храм великої богині Артемиди не обернувсь у ніщо, і не пропало величче тієї, котрій вся Азія і вселенна покланяється. 28 Вислухавши се і сповнившись гнівом, закричали, говорячи: Велика Артемида Єфеська! 29 І ввесь город був повен заколоту; і кинулись однодушне до театру, схопивши Гайя та Аристарха, Македонян, подорожніх товаришів Павлових. 30 Як же хотів Павел увійти між народ, не пустили його ученики. 31 І деякі з Азійської старшини, бувши йому приятелями, піславши до него, благали, щоб не йшов до театру. 32 Інші ж що інше гукали; була бо громада заколочена, і більша з них (часть) не знала, чого походились. 33 З народу ж вивели Александра, і Жиди попихали його наперед. Александр же, махнувши рукою, хотів був оправдуватись перед народом. 34 Як же довідались, що він Жидовин, то всі гукали в один голос годин зо дві: Велика Артемида Єфеська! 35 Утихомиривши ж писар народ, каже: Мужі Єфеські, що б то був за чоловік, котрій не зінав би, що город Єфес шануватель великої богині Артемиди і Диопета! 36 А коли нічого проти сього не можна сказати, то треба вам угамуватись і нічого нерозважно не робити. 37 Привели бо ви чоловіків сих, що ні съятого не крали, ні богині вашої не хулили. 38 Коли ж Димитрій та ремесники що з ним, мають з ким справу, то (на се) судді судять і є старости; нехай позивають один одного. 39 А коли чого іншого допевняєтесь, то у законному зборі розсудить ся. 40 Бо ще опасуємось, щоб не обвинувачено нас за сего днішню бучу, не маючи жадної причини, котрою могли б справдити се збіговище. 41 І, се промовивши, розпустив громаду.

20 А, як утихомирилась буча, покликав Павел що прийняв я од Господа Ісуса, щоб съвідкувати учеників і попрощавшись, вийшов у дорогу до Македонії. **2** Пройшовши ж ті сторони і напімнувши їх многими словами, прийшов у Грецію. **3** Поживши ж (там) три місяці, як засіли на него Жиди, коли хотів був плисти в Сирію, надумався вернутись через Македонію. **4** Товарищували йому до Азії Божу. **5** Тим достерегайте себе і все стадо, в Сосипатр Верієць і Солуняне Аристарх та Секунд, та Гай Дервянин, та Тимотей, і Азіяне Тихик та Трофим. **5** Сі, пійшовши попереду, підождали нас Тим пильнуйте, памятаючи, що три роки ніч і день їм Павел, хочачи вийти назавтра, і продовжив не переставав я із слізми напоминати кожного. **6** Ми ж попили після опрісночних днів із Троянд. **7** Першого ж дня в тижні, як зібрались ученики на ломаннє хліба, проповідував Тим пильнуйте, памятаючи, що три роки ніч і день їм Павел, хочачи вийти назавтра, і продовжив не переставав я із слізми напоминати кожного. **8** Було ж съвітла много в гірниці, **9** Сидів же один молодець, на благодаті Його, котрим може збудувати вас і дати ймя Євтих, на вікні, та й обняв його твердий сон; і, **10** вам насліддє між усіма освяченими. **11** Срібла як Павед промовляв много, похилрзпшь зі сну, або золота або одежі, - нічого не жадав я. **12** Упав з третього поверху до долу, і підняли його Сами ж знаєте, що потребинам моїм і тим, хто мертвого. **13** Зійшовши ж Павел у низ, припав бував зо мною, служили оці руки мої. **14** У всьому до него, й обнявши рече: Не трівожтесь, душа показав я вам, що, так працюючи, треба помагати бо його в йому. **15** Зійшовши ж угору, переломив малосильним і памятати слова Господа Ісуса, що хліб, і попоївші, бесідував богато аж до зорі, та й Він глаголав: Більше щастє давати, ніж приймати. **16** Привели ж хлопця живого і втішились **17** І се промовивши, упав на коліна свої, і моливсь немало. **18** Ми ж, прийшовши до корабля, попили із усіма ними. **19** Доволі ж було плачу у всіх, в Асон, хотівши звідтіля взяти Павла, так бо звелів, і, впавши на шию Павлові, цілували його, **20** хотівши сам ійти пішки. **21** Як же зійшов ся з нами смуткуючи найбільш про те слово, що промовив, в Асоні, узвіши його, прибули ми в Митилену. **22** І провели А відливши звідтіля, причалили ми другого дня його до корабля.

проти Хиоса, на другий же день попили в Самос, та, побувши в Трогоїї, другого дня прийшли в Милет. **16** Надумавсь бо Павел плисти мимо Єфеса, щоб не гаятись в Азії, а поспішав, коли можна, щоб йому бути в день п'ятдесятниці в Єрусалимі. **17** З Милета ж, пілавши в Єфес, прикликав старших церковних. **18** Як же прийшли до него, рече ім: Ви знаєте з первого дня, як прийшов я в Азию, яким робом пробував я з вами всякого часу. **19** служачи Господові з усякою покорою і многими слізми і спокусами, які прилучалися мені од Жидівського чигання, **20** і що я ні від чого корисного не вхілявся, щоб не звістити вам і не навчати вас прилюдно і по домам, **21** съвідкуючи й Жидам і Єленянам покаянне перед Богом і віру в Господа нашого Ісуса Христа. **22** І ось я, звязаний духом, іду в Єрусалим, не знаючи, що в йому приключиться мені. **23** Тільки що Дух съвітний по городам съвідкує слово, що кайдани мене та муки ждуть. **24** Та ні про що я не дбаю, й не дорога мені душа моя, аби з радістю скінчити путь мій і ту службу,

21 Як же сталось, що ми попили, попрощавшись із ними, то просто верстаючи дорогу, прибули ми в Кон, другого ж дня в Родос, а з відтіля в Патару. **2** І, знайшовши корабель, що плив у Финикию, сівши, попили ми в Сирію, та й пристали в Тирі, там бо треба було кораблю скинути тягар. **4** І, знайшовши учеників, пробули ми там сім день. Вони Павлові казали Духом не йти в Єрусалим. **5** А як ми скінчили дні, вийшовши пійшли ми; а всі провожали нас із жінками й дітьми аж за город; і, приклонивши коліна на березі, помолились; **6** і, попрощавшись один з одним, увійшли в корабель, вони ж вернулись до дому. **7** Ми ж, скінчивши плаваннє від Тира, пристали в Гіполомаїї, і, привітавши братів, пробули в них один день. **8** Назавтра ж, вийшовши ті що а Павлом, прибули в Кесарію; і, ввійшовши в господу Філіпа благовістника, одного з семи, пробували в него. **9** Було ж у него четверо дочок

дівчат, що пророкували. 10 Як же пробували і постало збіговище народу; і взявши Павла, там много днів, прийшов з Юдеї один пророк, виволікли з церкви, і зараз зачинили двері. 31 Та, на ім'я Агав. 11 І, прийшовши до нас, і взявши як хотіли вбити його, дойшла вістка до тисячника пояса Павла, звязавши руки свої і ноги, рече: Так роти, що ввесь Єрусалим збунтував ся. 32 Узвяши глаголе Дух съвятій: Чоловіка, чий се пояс, оттак він зараз воянів і сотників побіг на них; вони ж, звяжуть у Єрусалимі Жиди, і видадуть у руки побачивши тисячника та воянів, перестали бити поганам. 12 Як же почули ми се, благали ми й Павла. 33 Приступивши ж тисячник узяв його і тамешні, щоб не йшов він у Єрусалим. 13 Озвав звелів закувати в два ланцюги, і питав, хто він ся ж Павел: Що робите, плачучи та рвучи мені такий, і що зробив. 34 І деякі кричали одно, а серце? я бо не то звязаним бути готов, а й умерти інші друге між народом; і, не здолівши довідатись в Єрусалимі за ім'я Господа Ісуса. 14 Як же він нічого певного за гуком, звелів вести його в замок. не дав себе вговорити, замоквли ми, кажучи: 35 Як же дійшов до сходів, то прилучилось, що Нехай буде воля Господня. 15 По тих же днях, мало не несли його воїни задля натовпу народу. налагодившись, пустились у Єрусалим. 16 Ішли ж 36 Ішло бо за ним множество народу з криком: з нами й деякі з учеників із Кесарії, і вели одного Страту його! 37 А, як мали вводити Павла в замок, Мнасона Кипрянина, старого ученика, в котрого б рече він тисячнику: Чи дозволиш сказати що тобі? нам оселитись. 17 Як же прибули к Єрусалим, Він же каже: Чи вмієш по грецьки? 38 Чи не ти радо прийняли нас брати. 18 Назавтра прийшов єси Єгиптянин, що перед сими днями зробив Павел до Якова, прийшли ж і всі старші. 19 І, бунт та вивів у пустиню чотири тисячі народу привитавши їх, розказував про все, що зробив розбішацького? 39 Рече ж Павел: Я чоловік Бог між поганами через служеннє його. 20 Вони Жидовин Тарсийський, славного города Киликії ж, вислухавши, прославляли Господа, і рекли житель; прошу тебе, дозволь мені промовити до йому: Бачиш, брате, скільки тут тисяч Жидів, що народу. 40 Як же дозволив, тоді Павел, ставши на увірували, а всі вони ревнителі закону. 21 Про сходах, махнув рукою до народу, й як настало тебе ж -дознались, що ти навчаєш відступлення велике мовчаннє, промовив Жидівською мовою, від закону Мойсейового усіх Жидів між поганами, говорячи:

говорячи, щоб не обрізували дітей своїх, ані додержували звичаїв. 22 Що ж тепер (робити)? Конче зійдесть ся купа; прочують бо, що прийшов єси. 23 Зроби ж оце, що тобі скажемо: Є в нас чотири чоловіки таких, що мають на собі обітницю. 24 Узвяши їх, очистись із ними, та й втратя ся на них, щоб обстригли голови; то й знати муть усі, що чого дознались про тебе, се ніщо, та що й ти ходиш у законі, хоронячи його. 25 Що ж до увірувавших поган, ми писали, присудивши, щоб такого нічого вони не додержували, а тільки щоб хоронились ідолської жертви, та крові та давленого, та блуду. 26 Тоді Павел, узвяши тих чоловіків, і очистившись із ними, увійшов назавтра в съвятилище, звіщаючи сповненне днів очищення, доки принесеть ся за кожного з них принос. 27 Як же вже мало сім день скінчиться, Азийські Жиди, побачивши його в съвятилищі, збунтували ввесь народ, і наложили руки на него, 28 гукаючи: Мужі Ізраїлеві, помагайте! Се чоловік, що проти народу й закону й місця сього всіх усюди навчає, та ѹ Єленян увів у съвятилище, й опоганив съвяте місце се. 29 (Виділи бо Трофима Єфесця у городі з ним, про котрого думали, що його увів у съвятилище Павел.) 30 І здивившись увесь город,

22 Мужі брати й батьки, вислухайте тепер мов оправданнє перед вами. 2 Почувши ж, що Жидівською мовою говорив до них, ще більш утихомирились. 3 І рече: Я справді чоловік Жидовин, роджений у Тарсі Киликійському, зрощений же у сьому городі при ногах Гамалиїла, навчений добре отцівського закону, бувши ревнителем Бога, якож вв всі тепер. 4 Я сей путь гонив до смерті, вяжучи та віддаючи в темниці чоловіків і жінок; 5 яко ж і архієрей засвідкує мені, і вся старшина, від котрих і листи взявиши до братів, ішов я в Дамаск, щоб звязавши привести у Єрусалим тих, що там були, щоб скарано їх. 6 Стало ся ж мені, як ішов я і наближавсь до Дамаску, о полудні зразу осияло мене велике съвітло з неба. 7 і впав я на землю, і почув голос, глаголючий мені: Савле, Савле, чого мене гониш? 8 Я ж озвавсь: Хто єси, Господи? і рече до мене: Я Ісус Назорей, котрого ти гониш. 9 Ті ж, що були зо мною, виділи съвітло і полякались; голосу ж не чули, що глаголав мені. 10 Сказав же я: Що робити мені, Господи? Господь же рече до мене: Уставши йди в Дамаск; а там скажеть ся тобі про все, що постановлено тобі робити. 11 Як же не бачив я від

сяива того съвітла, то ведений за руку від тих, що Ті ж, що стояли, сказали: Ти архиєрея Божого були зо мною, увійшов я в Дамаск. 12 Ананія ж, злорічиш? 5 Рече ж Павел: Не знав я, брати, що чоловік один побожний по закону, доброї слави се архиєрей: писано бо: Не казати меш лихого на у всіх тамешніх Жидів, 13 прийшовши до мене і князя народу твого. 6 Постерігши ж Павел, що одна ставши, рече мені: Савле брате, прозри. І я тій часть (людей) Садукеїська, а друга. Фарисейська, ж години побачив його. 14 Він же рече: Бог отців покликнув у ради: Мужі брати! я Фарисей, син наших вибрал тебе розуміти волю Його, й видіти Фарисеїв; за надію воскресення мертвих мене Праведника, й чути голос із уст Його. 15 Бо будеш судять. 7 Як ж се промовив, постала незгода між съвідком Йому перед усіма людьми у тому, що ти Фарисеями та Садукеями; і розділилась громада. бачив і чув еси. 16 А тепер чого гаєш ся? уставши 8 Садукеї бо кажуть, що нема воскресення, ні охрестись, та обмий гріхи твої, призвавши ім'я ангела, ні духа, а Фарисеї визнають обох. 9 Господнє. 17 І сталося, як вернувсь я в Єрусалим Постав же крик великий; і, вставши письменники та моливсь у церкві, то був у захопленню, 18 і видів части Фарисейської, змагались, говорячи: Нічого Його, глаголючого мені: Постіши та вийди боржай лихого не знаходимо в чоловікові сему; коли ж з Єрусалиму, бо не приймуть съвідчення твого дух промовив до него або ангел, то не воюймо про мене. 19 А я сказав: Господи, вони знають, з Богом. 10 І, як постала буча велика, тисячник, що я вкидав у темниці та бив по школах тих, що опасуючись, щоб вони не розірвали Павла, звелів вірували в Тебе. 20 І як пролилася кров Стефана, воїнам зійти, та, вхопивши його з посеред них, съвідка Твого, я сам стояв і похвалив убийство привести в замок. 11 Другої ж ночі став перед його, стережучи одежі убийців його. 21 І рече до ним Господь і рече: Бодрись, Павле; як бо ти мене: Іди: бо я до погандалеко пішлю тебе. 22 съвідкував про мене в Єрусалимі, так ти маєш і в Слухали ж його аж до сього слова, а тепер зняли Римі съвідкувати. 12 Як же настав день, зложивши голос свій, кажучи: Геть із землі такого! не жити змову дякі з Жидів, заклялись, говорячи, що ні йому. 23 Як же кричали вони та кидали одежду, та їсти муть, ні пити муть, доки не вбъть Павла. 13 підкидали порохом на воздух, 24 звелів тисячник Було ж більш сорока, що сю клятъбу зробили. вести його в замок, і казав бійкою допитуватись у 14 Приступивши вони до архиєреїв та старших, него, щоб дознатись, чого так гукають на него. 25 Як казали: клятъбою поклялись ми нічого не їсти, же розтягнуто (вязано) його реміннем, рече Павел доки не вбъмо Павла. 15 Тепер же ви дайте знати до сотника стоячого: Хиба годить ся вам чоловіка тисячників і раді, щоб завтра вивів його до вас, Римлянина, та й несудженого, бити? 26 Почувши ніби хочете розвідатись пильніше про справу його; ж сотник, приступивши до тисячника, сповістив, ми ж, поки ще він наблизить ся, готові будемо говорячи: Дивись, що хочеш робити; чоловік бо вбити його. 16 Прочувши ж син сестри Павлової сей Римлянин. 27 Прийшовши тисячник промовив про їх задум на него, прийшовши і ввійшовши в до него: Скажи мені, чи Римлянин еси ти? Він же замок, сказав Павлові. 17 Покликавши ж Павел рече: Так. 28 І відказав тисячник: За велику суму одного з сотників, рече: Одведи хлопця сього до здобув я се горожанство. Павел же рече: Я ж і тисячника; має бо щось сказати йому. 18 Він же, родивсь (у йому). 29 Зараз тоді відступили від взявиши його, повів до тисячника, й каже: Вязник него ті, що мали в него допитуватись; і тисячник Павел, покликавши мене, просив привести до тебе злякав ся, довідавшись, що се Римлянин, і що він сього хлопця; має бо щось сказати тобі. 19 Узявши його закував. 30 Назавтра ж, хотівши довідатись ж його за руку тисячник, і відійшовши на самоту, певно, за що винуватять його, зняв з него кайдани, питав його: Про що ти маєш звістити мені? 20 Він і звелів прийти архиєреям і всій раді їх і, вивівши же каже, що Жиди змовились просити тебе, щоб Павла, поставив перед ними.

23 Поглянувши ж Павел пильно на раду рече:

Мужі брати, я жив у всій добрій совіті перед Богом до сього дня. 2 Архиєрей же Ананія звелів тим, що стояли перед ним, бити його в лиці. 3 Тоді рече Павел до него: Бити ме тебе Бог, стіно побіляна; і ти сидиш, щоб судити мене по закону, а проти закону велиш мене бити? 4

завтра привів Павла до них у раду, наче б хотіли лучче розпитатись про него. 21 Ти ж не слухай їх: засідаєш ся бо їх на него більш сорока чоловік, що закляли ся не їсти й не пити, доки не вбъть його; і тепер готові вони, дожидаючи від тебе обіцянки. 22 Тисячник же відпустив хлопця, звелівши нікому не казати, що се виявив еси передо мною. 23 І, покликавши двох із сотників, каже: Наготовте дві сотні воїнів, щоб ішли в Кесарію, та сімдесять

комонників, та дві сотні стрільців на третю годину школах, ні в городі; 13 ані довести мені не можуть, ночі; 24 і скотину наготовити, щоб, посадивши у чому тепер винують мене. 14 Визнаю ж тобі Павла, одвели цілого до старости Феликса. 25 се, що в сьому путю, котрий вони звуть ерессю, Написав же й лист такого змісту: 26 Клавдій Лизия служу так отецькому Богу, віруючи всьому, що по вельможному старості Феликсові: радуй ся. 27 закону і що в пророках написане, 15 маючи надію Чоловіка сего Жиди схопили і мали вбити; я ж, в Бозі, чого й самі оці сподіваються, що має бути пристигши з військом, однів його, довідавшись, воскресенне мертвих праведних і неправедних. що він Римлянин. 28 Хотівши ж довідатись про 16 На те я й подвізаюсь, щоб мати по всяч час причину, за що обвинували його, увів його в раду чисту совість перед Богом і людьми. 17 По многих їх, 29 і знайшов, що обвинували його про питання же літах прийшов я зробити милостиню народові закону їх, та ніякої вини, достойної смерти або моєму та приноси. 18 У сьому знайшли мене кайданів, нема в йому. 30 Як же сказано мені про очищеного в церкві, - ані з натовпом, ані з бучею, зраду, що мала бути од Жидів на чоловіка сього, - деякі Жиди з Азії, 19 котрим би треба перед зараз післав я його до тебе, звелівші і винувателям тебе прийти й винувати, коли б що мали проти його говорити перед тобою, що мають на него. мене. 20 Або самі оці нехай скажуть, чи знайшли Бувай здоров. 31 Войни ж, як звелено їм, узявиши в мені яку неправду, як стояв я перед радою, Павла, повели в ночі в Антипатриду. 32 А назавтра, 21 окрім одного голосу сього, котрим покликнув, зоставивши комонників ійти з ним, вернулись у стоячи між ними, що за воскресенне мертвих я замок. 33 Вони ж, ввійшовши в Кесарію і оддавши суд приймаю сьогодні од вас. 22 Вислухавши ж лист старості, поставили перед ним і Павла. 34 се Феликс, відослав їх, докладніш довідавшись Прочитавши ж староста і спитавши, з якої він про путь сей, говорячи: Як Лизия тисячник прийде, країни, та довідавшись, що з Киликії, 35 слухати розберу вашу справу. 23 і звелів сотників стерегти Павла, ѹ давати волю, і нікому з його знакомих не стерегти його в преторії Іродовій.

24 По пяти ж днях прийшов архиєрей і Ананія з старшими і з речником, Тертидом якимся, і озвались вони перед старостою проти Павла. 2 Як же покликано його, почав винувата Тертил, говорячи: Дознаючи через тебе великого впокою і всякого добра, що стало ся народові сьому за твоїм дбяннем, з завіди і всюди приймасмо (се), вельможний Феликсе, з усякою дякою. 4 Та, щоб довго тобі не докучати, благаю вислухати нас у коротці, твою ласкою. 5 Знайшли бо ми, що чоловік сей зараза, й зачинщик бучи між усіма Жидами по вселенні, і ватажок Назорейської ересі, 6 що й церкву зважив ся опоганити; ми його й узяли, й хотіли по нашему закону судити. 7 Пристигши ж Лизия тисячник, з великим насильством узяв його з наших рук, в звелівши винувателям його йти післав його в Єрусалим, змовившись, щоб його до тебе. Від него можеш сам, як схочеш, про все вбити на дорозі. 4 Фест же відказав, що Павла дознатись, за що ми винуємо його. 9 Пристали стережуту у Кесарії, і що він сам незабаром має (на се) й Жиди, говорячи, що се так есть. 10 піти (туди). 5 Которі ж з між вас, каже, згідні в Озвав ся Павел, як кивнув йому староста говорити: Знаючи від многих літ тебе суддею народові сьому, чоловікові, нехай винують його. 6 I, пробувши у них тим радніш про себе відповідаю. 11 Ти можеш більш десяти днів, прибув у Кесарію; назавтра ж розвідатись, що не більш, як дванайп'ять днів, сівши на судиці, звелів привести Павла. 7 Як же відколи я прийшов поклонитись у Єрусалим. 12 прийшов він, обступили (його) Жиди, що прийшли Та й ні в церкві не знайшли мене, щоб я до кого з Єрусалиму, приносячи на Павла мног і тяжкі промовляв, або робив усобицю в народі, ні по вини, котрих не змогли довести. 8 А він відказав,

що нії проти закону Жидівського, нії проти церкви, **26** Агриппа ж каже до Павла: Дозволяєть ся тобі за себе говорити. Тоді Павел відповів, хотівши Жидам угодити, озвавшись, каже Павлові: простягши руку: **2** Про все, в чому винують Хочеш іти в Єрусалим, і там судитись передо мною мене Жиди, царю Агриппо, вважаю себе за в съому? **10** Рече ж Павел: Я стою перед судищем щасливого, маючи відповідати сьогодні перед кесаревим; там маю суд приймати. Жидів нічим не тобою, за я надто, що ти съвідомин всіх звичаїв скривдив я, як і ти добре знаєш. **11** Коли я не прав Жидівських і перепитів. Тим благаю тебе вислухати і зробив що достойне смерти, не відмовляюсь і мене терпливо. **4** Яке ж було життє моє з вмерти; коли ж нема в мені нічого, чим мене сї малку від почину між народом моїм у Єрусалимі, винують, ніхто не може мене їм видати. Покликуюсь знають усі Жиди, **5** знаючи мене здавна (коли до кесаря. **12** Тоді Фест, поговоривши з радою, схочути съвідкувати), що жив я Фарисеєм по відказав: Ти покликуєш ся до кесаря, до кесаря найдокональшій єресі нашої віри. **6** А тепер за я пійдеш. **13** Як же минуло днів кілька, Агриппа надію обітування, зробленого отцям нашим од цар та Верникия прибули в Кесарію витати Феста. Бога, стою на суді, **7** котрого дванайцять родів **14** А як пробули тут многі дні, предложив Фест наших, без перестану день і ніч служачи, надіють цареві Павлову справу, говорячи: Є (тут) один ся дойти. За сю надію, царю Агриппо, винуватять чоловік, оставленний вязнем од Феликса; **15** про мене Жиди. **8** Що? невірним здається ся вам (се), него, як прибув я в Єрусалим, обявили архнєре та що Бог воскрешає мертвих? **9** Мені справді й старші Жидівські, доповняючись суду на него. **16** самому здавалось, що проти імені Ісуса Назорея Відказав я їм, що се не Римський звичай, видавати треба багато робити. **10** Що й робив я в Єрусалимі, кого на смерть перш, ніж обвинувачений мати і многих съвятих замікав у темниці, прийнявши ме винувателів перед лицем, і дасть ся йому власть од архивреїв, а як убивали їх, давав мій місце оборони від вини. **17** Як же зійшлись вони голос. **11** I по всіх школах часто караючи їх, сюди, я, не роблячи жадної проволоки, сївши примушував хулити; і превельми лютуочи на них, другого дня на судищі, звелів привести чоловіка. гонив їх навіть і в чужих городах. **12** I, в сих **18** Обступивши його винувателі, ніякої вини не (мислях) ідуши в Дамаск з властю і наказом од принесли, про які я думав, **19** були ж між ними деякі архиереїв, **13** ополудні, парю, в дорозі видів я з змагання про марновірство їх та про якогось Ісуса, неба съвітло над съвво сонця, осиявше мене й що вмер, про котрого казав Павел, що Він живий. тих, що йшли зо мною. **14** Як же всі ми попадали **20** Я ж, сумніваючись про се змаганнє, сказав: на землю, почув я голос, що глаголав до мене і коли хоче, нехай іде в Єрусалим і там судить ся промовив Єврейською мовою: Савле, Савле, чого про се. **21** Як же Павел покликнув ся, щоб його гониш мене? тяжко тобі проти рожна прати (перти). задержано до розсуду Августа, звелів я держати **15** Я ж сказав: Хто еси, Господи? Він же рече: Я, його, доки одішлю до кесаря. **22** Агриппа ж каже Ісус, котрого ти гониш. **16** Та встань і стань на до Феста: Хотів би я чоловіка цього послухати. ноги твої; на се бо явивсь я тобі, щоб зробити Він же: Завтра, каже, чути меш його. **23** Назавтра тебе слугою і съвідком того, що бачив еси, і що ж, як прийшов Агриппа та Верникия з великою обявлю тобі, **17** вириваючи тебе від людей і від пихо та ввійшли в судову палату з тисячниками поган, до котрих тепер тебе посилаю, **18** відкрити та городськими передніми мужами, звелів Фест очі їм, щоб обернулись від темряви до съвітла і привести Павла. **24** I каже Фест: Агриппо царю і від влади сатаниної до Бога, щоб прийняли вони всі мужі, що сидите з нами, гляньте на цього, про оставленнє гріхів і насліддє між съвятыми вірою котрого все множество Жидів озвалось до мене в мене. **19** Тим, дарю Агриппо, не протививсь я в Єрусалимі, гукаючи, що не треба йому жити небесному видінню, **20** а найперш у Дамаску і в більш. **25** Я ж, зрозумівши, що нічого достойного Єрусалим і по всій землі Юдейській та й поганам смерти він не зробив, а як і (сам) він покликнув проповідував, щоб покаялись та обернулись до ся до Августа, то я присудив я післати його. **26** Бога, роблячи діла, достойні покаяння. **21** За се Про него ж нічого докладного писати панові не Жиди, вхопивши мене в церкві, хотіли вбити. **22** маю. Тим привів його перед вас, а особливо перед Дізнатви ж помочи від Бога, аж до сего дня стою, тебе, царю Агриппо, щоб зробивши розпит, мав съвідкуючи малому й великому, нічого іншого не що написати. **27** Нерозсудливо бо мені здається ся говорячи, як що пророки глаголали, що має бути, післати вязника, а яка вина на нему, не означати. і Мойеєй: **23** що мусить пострадати Христос, а

будучи перший з воскресення мертвих, має съвітло вітром полуденнім і західнім. 13 Як же повіяв проповідувати народові і поганам. 24 Як же він так полуденній вітер, то, думаючи, що досягли свого відповів, сказав Фест голосом великим: Дуріеш, заміру, знявшись поплили мимо Крита. 14 Та Павле; великі науки до дурошів тебе приводять. незабаром опісля настиг на них бурний вітер, 25 Він же рече: Не дурію, вельможний Фесте, а званий Євроклидон. 15 Як же підхопило корабля і слова правди й розуму глаголю. 26 Знає бо про неможна було противитись вітрові, то віддалисъ се цар, до котрого і промовляю вільно; певен бо ми і носило нас. 16 На остров же якийсь набігши, я, що ніщо з сего перед ним не втайлось; бо не званий Кдавда, на силу здолії удержати човна, в закутку се діялось. 27 Віруеш, царю Агриппо, 17 котрій стягнувши, усякого способу добирали, пророкам? Знаю, що віруеш. 28 Агриппа ж каже підвязуючи корабля; а боячись упасти в сирт до Павла: О, мало не вговорив еssi мене бути (мілке місце), спустили парус, і так нас носило. Християнином. 29 Павел же рече: Бажав би я 18 А що вельми буря нами кидала, то назавтра від Бога, щоб чи за малий чи за довгий (час) не повикидали тягар. 19 А третього дня своїми руками тільки ти, та й усі, хто чує мене сьогодні, стались надібс корабельне викидали. 20 Як же ні сонце, ні такими, як я, окрім оціх кайданів. 30 I, як промовив зорі не являлись многі дні, і надягала немала буря, се, устав цар і ігемон і Вереникія і ті, що сиділи то на останок і вся надія віднялась, щоб спасті ся з ними, 31 і, одійшовши на бік, розмовляли між нам. 21 Як же довго не їли ми, то ставши Павел собою, говорячи, що нічого смерти достойного не робить чоловік сей. 32 Агриппа ж каже Фестові: Можна було випустити сего чоловіка, коли б не покликав ся до кесаря.

27 Якоже присуджено, щоб плисти нам в Італію, то передано Павла і деяких інших вязників сотникові, на ім'я Юдію, Августової роти. 2 I, ввійшовши в корабель Адрамицький, маючи плисти попри місця Азійські, пустились ми з Аристархом Македонцем із Солуня, що був з нами. 3 А другого дня пристали в Сидоні. Й обходив ся Юлій ласково з Павлом, і дозволив ходити до другів, щоб дізнати їх піклування. 4 А відчаливши звідтіля, поплили до Кипра; бо вітри були противні. 5 I, перепливши море, що проти Кіликії та Памфілії, прибули в Міри Ликийські. 6 А там знайшовши сотник корабель Александрийський, що плив в Італію, посадив нас на него. 7 Многі ж дні помалу пливучи і ледві бувши проти Кніда, тим що не допускав нас вітер, припили ми під Крит проти Салмона, 8 і, ледві минувши його, прибули на врочище Гарна пристань, від котрого був близько город Ласей. 9 Як же доволі часу минуло й було вже непевне плаваннє, тим що вже піст минув, то радив Павел, 10 кажучи їм: Люде, я бачу, що з утратою і з великою шкодою, не тільки для тягару і для статку, та й для душ наших буде плаваннє. 11 Сотник же керманичеві і властителеві корабля довіряв більш, ніж тому, що сказав Павел. 12 Як же пристань не була вигідна на зимуваннє, то більше їх давали раду пуститись ізвідтіля, чи не можна. б як, добравшись до Финікії, перезимувати в пристані Крицькій, що лежить між

серед них, рече: Люде, треба було, послухавши мене, не відчалювати від Криту, (то) і не здобулись би такої втрати і шкоди. 22 А тепер благаю вас, бодріть ся; не буде бо погибелі ні одній душі з вас, окрім корабля. 23 Явив ся бо мені сієї ночі ангел Бога, до котрого я належу й котрому служу, 24 глаголючи: Не байсь, Павле: ти мусиш стояти перед кесарем, і ось дарував тобі Бог усіх тих, що плинуть з тобою. 25 Тим бодріть ся, люде (добрі); вірую бо Богу, що так буде, як сказано мені. 26 Мусимо бо до острова якотось пристати. 27 Як же настала чотирнайцята ніч, що носило нас по Адрияницькому морю, коло півночі постремли корабельники, що близько від них якася земля; 28 і, змірвши глибину, знайшли двайцять сяжнів; трохи ж відплівши і знов змірвши, знайшли сяжнів пятнайця. 29 I, опасуючись, щоб не набігти на гостре місце, кинули з демена (керми) чотири якорі і дожидали дня. 30 Як же корабельники шукали втікти з корабля, спускаючи човна на море, роблячи вид, ніби хочуть кинути якоря з носу, 31 сказав Павел сотникові і воїнам: Коли сї не зістануться на кораблі, то ви не можете спасті ся. 32 Тоді воїни пообтинали верівки в човна, та й дали йому власті. 33 Як же почало дніти, благав Павел усіх прийняти їжи, говорячи: Сьогодні чотирнайцятий день ви, єдучи, постите, нічого не ївши. 34 Тим же благаю вас, прийміть їжи; воно бо для вашого спасення; ні в кого бо з вас і волос не впаде з голови. 35 Сказавши ж сї і взявши хліб, oddав Богу хвалу перед усіма, і переломивши почав їсти. 36 Тоді повеселішали всі, і вони прийняли їжу. 37 Було ж нас у кораблі всіх двісті сімдесят і шість душ. 38 А наситившись їжею, облегчили

корабель, викидаючи пшеницю в море. **39** Як же Гостинниць. Побачивши їх Павел і подякувавши настав день, не пізнали землі, загляділи ж затоку Богу, набрав ся съмлости. **16** Як же прийшли ми якусь, що мала беріг, до котрого нарадились, коли в Рим, сотник передав вязнику воїводі; Павлу можна, причалити кораблем. **40** I, витягши якорі, ж дозволено жити окреме з воїном, що стеріг пустились морем, порозважувавши завязі деменові його. **17** Стало ся ж по трох днях, скликав Павел і піднявши парусок по вітру, прямували до берега. первих із Жидів, і, як походились вони, рече до **41** Попавши ж на місце двоеморське, загрузили них: Мужі брати, нічого не зробивши противного корабля; і перед, застрявиши, був нерухомий, а народові або звичаям отцівським, передай я, яко зад розбивало силою фірль. **42** Між воїнами ж вязник, у рука Римлянам. **18** Розпитавши вони стала рада, щоб вязників повбивати, щоб котрій мене, хотіли випустити, бо ніякої вини смерти не випливши, не втік. **43** Сотник же, хотівши спасти було в мені. **19** Як же противились Жиди, був я Павла, заборонив їм що загадали, і звелів, щоб змушений покликатись до кесаря, не яко би мав ті, хто вміє плавати, перші скочили, і вийшли на чим обвинувати народ мій. **20** Тим же скликав землю, **44** а останні, - хто на дошках, а хто на я вас, щоб побачити вас та поговорити, бо за чому з корабля. I сталося так, що всі спаслись на надію Ізраїлеву залізом сим оковано мене. **21** землю.

28 Спасши ся ж довідались, що острів зветься Мелит. **2** Чужоземці ж показали нам не мале милосердє: розложивши бо багатте, прийняли всіх нас задля дощу, що йшов, і задля холоду. **3** Як же набрав Павел оберемок хворосту і положив на огнище, виїгіши від жару гадина, почепилася на руці в него. **4** Побачивши чужоземці, що зъвірюка висіла з руки його, говорили між собою: Певно сей чоловік убийця, що спас ся з моря, та суд (богів) не дав йому жити. **5** Він же, струснувши гадюку в огонь, не дізnav ніякого лиха. **6** Вони ж дожидали, що він мав опухнути або зараз упаде мертвий; як же довго дожидались і бачили, що ніякого лиха йому не сталося, перемінившись думки, казали, що се Бог. **7** Навкруги ж цього місця були землі першого на острові, на ім'я Публия. Він, прийнявши нас, три дні поприятельски гостив. **8** I сталося, що батько Публий лежав, болючи на пропасницю та на живіт. Приступивши до него Павел, помоливсь і, положивши руки на него, сцілив його. **9** Як се стало ся, то й інші на острові, що мали недуги, приходили та й сцілялись. **10** Вони і великою честю пошанували нас, а як ми відплівали, надавали, чого нам треба (було). **11** По трох же місяцях одvezились ми кораблем Александрийським, надписаним Диоскур, що зимував на острові, **12** і приплівши в Сиракузу, пробули (там) три дні. **13** А звідтіля відплівши, прибули в Регію, і за один день, як настав полуденний вітер, прийшли другого дня в Путеоли, **14** де знайшовши братів, ублагані були від них перебути у них сім день; і так прийшли в Рим. **15** Звідтіля, почувши брати про нас, повиходили назустріч нам аж до Апієвого торгу та Трох

Вони ж промовили до него: Ми ані письма про тебе не одержували з Юдеї, ані прийшовши хто з братів, звістив або сказав про тебе що лихе. **22** Та бажаємо від тебе чути, що ти думаєш; бо про сю єресь відоме нам, що всюди противлять ся й. **23** Призначивши ж йому день, поприходили до него в оселю многі, і викладував він їм, съвідкуючи про царство Боже, і впевняючи їх про Ісуса й з закону Мойсеевого й з пророків, од ранку до вечера. **24** I деякі увірували в слова його, а інші не увірували. **25** I, будучи в незгоді між собою, розійшлись, як промовив Павел одно слово: що добре промовив съвятий Дух через Ісаїю пророка до батьків ваших, **26** глаголючи: Йди до людей сих та скажи: Слухом будете слухати, та й не зрозумієте, і дивлячись будете дивитись, та й не побачите: **27** бо серце цього народу затверділо, і ушима тяжко чуто, і очі свої позаплющували, щоб не виділи очима, і ушима не чули, і серцем не розуміли, і не навернулись, щоб я сцілив їх. **28** Відоме ж нехай вам буде, що послане поганам спасеннє Боже вони чути муть. **29** I, як промовив сі слова, пішши Жиди, маючи велике змаганнє між собою. **30** Пробував же Павел цілих два роки в найнятій хаті своїй, і приймав усіх, хто приходив до него, **31** проповідуючи царство Боже і навчаючи про Господа Ісуса Христа з усією съмливостю, без заборони.

До римлян

1 Павел, слуга Ісуса Христа, покликаний апостол, вибраний на благовістуваннє Боже, **2** (котре наперед обіцяв [Бог] через пророків своїх у святих писаннях,) з про Сина свого (народженого з насіння Давидового по тілу, **4** обявленого Сина Божого в силі, по Духу святості, через воскресенне в мертвих), Ісуса Христа, Господа нашого, **5** (котрим прийняли ми благодать і апостольство на впокоренне вірі між усіма народами ради імені Його, **6** між котрими й ви покликані, Ісус-Христові;)

7 Усім вам, що єсте в Римі, любленим від Бога, покликаним съвятим: благодать вам і впної од Бога, Отця нашого, і Господа Ісуса Христа. **8** Перш усого дякую Богові моєму через Ісуса Христа за всіх вас, що віра ваша проповідується по всему съвіту. **9** Съвідок мені Бог, котрому служу духом моїм у благовістуванню Сина Його, що без перестану спомни про вас роблю, **10** усе в молитвах моїх молючись, щоб колись довелось мені по волі Божій, прийти до вас. **11** Бажаю бо бачити вас, щоб передати вам даруваннє духовне для утвердження вашого; **12** се ж єсть утішитись укупі з вами спільною вірою вашою і моєю. **13** Не хочу ж таїти од вас, братте, що часто заміряв я прийти до вас (та й досі спиняло мене), щоб який овощ мати й між вами, яко ж і між іншими поганами. **14** Єленянам і чужоземцям, мудрим і нерозумним довжен я. **15** От же, що до мене, готов я й вам, що в Римі, благовістувати. **16** Бо не соромлюсь благовістування Христового, сила бо Божа на спасенне всякому віруючому, Жидовинові перше, а потім і Грекові. **17** Правда бо Божа в йому відкривається ся до віри в віру, яко ж написано: Праведний вірою жив буде. **18** Одкривається ся бо гнів Божий з неба на всяке нечестє і неправду людей, що держить істину в неправді. **19** Тим, що розумне про Бога, явно в них: Бог бо явившім. **20** Невидиме бо Його від создання съвіту думаннем про твори робить ся видиме, і вічна Його сила і божество, щоб бути їм без оправдання. (aīdios g126) **21** Тим, що знаючи Бога, не яко Бога прославляли або дякували, а осустились думками своїми і оморочилось нерозумне серце їх. **22** Славлячи себе мудрими, потуманіли, **23** і обернули славу нетлінного Бога на подобину образа тлінного чоловіка, і птиць і четвероногих і гаду. **24** Тим же й передав їх Бог нечистоті в похоях сердце їх, щоб сквернили тіла свої між

самими собою. **25** Вони перемінили істину Божу на лжі і поклонялись і служили тварі більш Творця, котрий благословен на віки. Амінь. (aīdōn g165) **26** За се передав їх Бог карі безчестя, бо й жінки їх обернула природну подобу на протиприродну; **27** так само й чоловіки, оставивши природне вживаннє женського полу, розгорілись похотю своюю один на одного, чоловіки на чоловіках сором роблячи, і заплату, яка подобала заблудові їх, у собі приймаючи. **28** І, яко ж не вподобалось їм мати Бога в розумі, передав їх Бог ледачому уму, робити неподобне, **29** сповнених усякої неправди, перелюбу, лукавства, зажерливостя, злоби, сповнених зависти, убийства, сварні, підступу, лихих звичаїв, **30** осудників, покліпників, богоневавидників, гордувників, хвастунів, пишних, видумщиків лихого, родителям непокірних, **31** нерозумних, ламателів умови, неплюбовних, невбагальних, немилостивих. **32** Котрі, хоч Божий присуд розуміють, що хто таке робить, достойн смерти, не тільки самі се роблять, та й похваляють роблячих.

2 Тим без оправдання єси, всякий чоловіче, що судиць; у чому бо судиш другого, себе осуджуєш, та ж бо саме робиш, судячи (другого). **2** Знаємо ж, що суд Божий по истині на тих, що роблять таке. з Чи думаєш же, чоловіче, судячи того, хто таке робить, і роблячи те ж саме, що ти втечеш од суду Божого? **4** Або багацтвом благости Його та вдергливости та довготерпіння погорджуеш? не знаєш, що благость Божа до покаяння тебе веде? **5** По жорстокости ж твоїй і непокаянному серцю збираєш собі гнів на день гніву і відкриття праведного суду Бога, **6** котрий віддасть кожному по ділам його: **7** тим, що терпливостю в добром ділі шукають слави, та чести, та нетління - життє вічне; (aīdnios g166) **8** а котрі сварливі і противляються істині, корятися ж неправді, (тим) ярость та гнів. **9** Горе й тіснота на всяку душу чоловіка, що робить лихе, Жидовина перше, та й Грека; **10** слава ж, честь і впокій усякому, хто робить добре, Жидовинові перше, та й Грекові. **11** Нема бо в Бога вважання на лиця. **12** Скільки бо без закону згрішило, (стільки їх) без закону й погине, а скільки в законі згрішило, (стільки їх) законом суд прийме **13** (Не слухателі бо закону праведні перед Богом, а чинителі закону справдяять ся. **14** Коли бо погане, не маючи закону, по природі законне чинять, то вони, закону не маючи, самі собі закон: **15** вони показують діло законне, написане в серцях їх,

як съвідкує совість їх, і між тим думки їх одна до одного. 13 Гріб відчинений горло їх, язиками другу осуджують, або оправдують); 16 в день, своїми підводили; отрута гадюча під губами їх; 14 коли судити ме Бог тайни людські, по благовісти котрих уста клятьби і гіркості повні; 15 скорі ноги їх моєму, через Ісуса Христа. 17 Ось ти Жидовин проливати кров; 16 руїна та здиidні на дорогах їх, 17 звеш ся, і почиваеш на законі, і хвалиш ся Богом, а дороги мирної не пізнали. 18 Нема страху Божого 18 і розумієш волю (Його), і розпізнаєш (що єсть) перед очима їх. 19 Знаємо ж, що скільки закону лучше, навчаючись із закону; 19 і вповаєш на себе, говорить, тим, що під законом, говорить, щоб усякі що ти проводир сплім, съвітло тим, що в темряві, уста загородились, і винен був увесь съвіт Богові; 20 наставник незмислям, учитель малоліткам, 20 тим що ділами закону не справдить ся всяке мавши образ розуму і істини в законі. 21 Навчаючи тіло перед Ним; через закон бо познаннє гріха. 21 ж іншого, себе не навчаєш? проповідуючи не Тепер же окреме закону правда Божа явилась, красти, сам крадеш? 22 говорячи, щоб не робили съвідкована від закону й пророків; 22 правда ж Бога перелюбу, робиш перелюб? гидуючи ідолами, через віру Ісус. Христову усім і на всіх віруючих крадеш съвяте? 23 ти, що хвалиш ся законом, нема бо ріжниці: 23 всі бо згіршили, і лишені слави переступом закону Бога зневажаєш? 24 Імя бо Божої, 24 оправдають ся (ж) дарма благодатю Боже через вас хулить ся між поганами, яко ж Його, викупленнєм, що в Христі Ісусі, 25 котрого писано. 25 З обрізання бе є користь, коли чиниш предложив Бог на благальну жертву через віру в закон; коли ж ти переступник закону, обрізаннє кров Його, щоб з'ясувати правду свою одпущенем твоє сталося необрізаннє. 26 Коли ж необрізаний прежніх гріхів у довготерпінню Божому, 26 щоб хоронить установи закону, чи необрізаннє його за з'ясувати (кажу) правду свою нинішнього часу, обрізаннє не полічить ся? 27 І осудить необрізаннє щоб був Він праведний і оправдуючий, хто з віри по природі, котре сповняє закон, тебе, котрий з Ісусової. 27 Де ж величаннє? Виключене. Которим писаннєм і обрізаннєм переступник єси закону. 28 законом? учинків? Ні, а законом віри. 28 Думаємо Не той бо, хто явно (такий) єсть Жидовин, і не те, оце, що чоловік оправ дується вірою, без учинків що явно по тілу, обрізаннє, 29 а котрий потай, (той) по закону. 29 Або Жидам Бог тільки, а й не Жидовин, і обрізаннє (єсть обрізаннє) серця в дусі, поганам? Так, і поганам; 30 яко ж бо один Бог, що не в писанню; йому ж похвала не від людей, а від оправдус обрізаннє з віри і необрізаннє вірою. 31 Бога.

То ми оце руйнуємо закон вірою? Нехай не буде (так). Ні, ми утвержджеємо закон.

3 Чим же переважає Жидовин? або яка користь з обрізання? 2 Велика на всякий спосіб: найперше бо, що ім були звірені словеса Божі. 3 Що бо, що не увірували деякі? Хиба невірство їх віру Божу оберне в ніщо? 4 Нехай не буде (так). Ні, (нехай буде) Бог правдивий, усякий же чоловік омана, яко ж писано: Щоб оправдив ся Ти в словах Твоїх, і побідив, як судити меш ся. 5 Коли ж неправда наша Божу правду викликав, що скажемо? Хиба неправеден Бог, що посилав кару? (яко чоловік глаголу.) 6 Нехай не буде (так). Як же бо мав би Бог судити съвіт? 7 Коли бо істина Божа через мрю оману ще побагатшала на славу Його, чого ж іще й мені, яко грішників, осудженним бути? 8 А не (так тому бути), як нас хулять, і як говорять деякі, ніби ми кажемо, що нумо робити лихе, щоб прийшло добрє? Праведний суд на таких. 9 Що ж? ми луччі? Ніяк (не луччі); попереду бо укорили ми й Жидів і Греків, що вони всі під гріхом, 10 яко ж писано: що нема праведного нікого, 11 нема, хто розумів би, нема, хто шукав би Бога, 12 всі відхилились, вкупнікіченні стали; нема, хто робив би добро, нема аж

4 Шо ж, скажемо, Авраам, отець наш, знайшов по тілу? 2 Коли бо Авраам з учинків оправдив ся, мав похвалу, та не перед Богом. 3 Що бо писаннє глаголе? Увірував же Авраам Богові, і полічено се йому за праведність. 4 Оце ж хто робить, нагорода не полічується ся по благодаті, а по довгу. 5 Хто ж не робить, а вірує в оправдуючого нечестивого, віра його полічується ся за праведність. 6 Яко ж і Давид глаголе про блаженство чоловіка, котрому полічє Бог праведність без учинків: 7 Блаженні, кому відпущенено беззаконня, і кому прикрито гріхи. 8 Блажен чоловік, котрому не полічить Господь гріха. 9 Чи блаженство ж се на обрізаннє, чи й на необрізаннє? глаголемо бо, що полічено Авраамові віру за праведність. 10 Як же полічено йому? чи як він в обрізанні був, чи в необрізанні? Не в обрізанні, а в необрізанні. 11 І знак обрізання прийняв, яко печать праведності (тієї) віри, що в необрізанні, щоб бути йому отцем усіх віруючих через необрізаннє, щоб полічено й тим за праведність, 12 і отцем обрізання не тільки тим,

що з обрізання, а й тим, хто ходить по слідам віри, через гріх смерть, так і смерть у всіх людей увійшла яку (мав) у необрізанню отець наш Авраам. 13 (через того), в кому всі згрішили. 13-15 (Й) до закону Не по закону бо (було) обітуваннے Авраамові або гріх був у съвіті, та гріх не полічується ся, коли нема наслінню його, що буде він наслідником съвіту, а закону. 14 Тільки ж царювала смерть од Адама аж по праведності віри. 14 Коли бо ті, що з закону, до Мойсея і над тими, хто не згрішив по подобині наслідники, то зникне віра, й обітуваннє обернеть переступу Адамового, котрий есть образ будучого. ся в ніщо. 15 Закон бо робить гнів; де бо нема 15 Та не так і дар, як прогрішеннє. Коли бо через закону, нема й переступу. 16 Тим з віри, що по прогрішеннє одного многі померли, то много більше благодаті, щоб було певне обітуваннє всьому благодать Божа і дар благодаттю одного человека наслінню, не тільки тому, що з закону, та й тому, що Ісуса Христа у многих наддостаткували. 16 І не з віри Авраама, котрий отець усім нам, 17 (яко ж таке даруваннє, як (те що сталося) через одного писано: що отцем многим народам настановив я согрішившого; суд бо з однієї (провини був) на тебе,) перед Богом, котрий, оживляє мертвих і зове осуд, дар же на оправданнє з многих провин. 17-18 Бо, та чого нема, так як те, що є, котрому увірував. 18 коли через провину одного смерть царювала через Котрий, окрім надії, в надії увірував, що бути йому одного, много більше ті, хто прийняв наддостаток отцем многим народам, по реченному: Так буде благодаті і дар правди, царювати муть в життю насліннє твое. 19 І не знемігши вірою, не вважав тіла одним Ісусом Христом. 18 Тим же оце, як через свого вже омертвілим, бувши мало не столітнім, провину одного на всіх людей осуд, так і через і Саринії утроби замершою. 20 В обітуванні ж праведність одного на всіх людей оправданнє Божім не сумнів ся невіруваннem, а покріпшав життя. 19 Яко бо через непокору одного человека вірою, давши славу Богові, 21 і впевнившись, що грішними зробились многі, так і покорою одного Обіцявшій вдоліє й зробити. 22 Тим же й полічено праведниками зроблять ся многі. 20 Закон же йому за праведність. 23 Не про того ж одного ввійшов, і намножилось гріха; де ж намножилось тільки писано було, що полічено йому, 24 а й гріха, там ще більший наддостаток благодаті, 21 про нас, котрим має полічиться, віруючим в Того, щоб, як гріх царював у смерть, так і благодать хто воскресив Ісуса, Господа нашого, з мертвих, царювала через правду у життє вічне Ісусом 25 котрий був переданий за погрішнення наші, і Христом, Господом нашим. (aiōnios g166) воскрес на оправданнє наше.

5 Справдивши ся ж вірою, маємо мир з Богом

через Господа нашого Ісуса Христа, 2 через котрого й приступ одержали вірою в благодать сю, в котрій стоїмо і хвалимось упованнem слави Божої; 3 Не тільки ж (се), а хвалимось і горем, знаючи, що горе робить терпінн, 4 терпіннє ж досьвід, досьвід же надію, 5 надія ж не осоромлює, бо любов Божа вилілась у серця наші Духом съвітим, даним нам. 6 Ще бо Христос, як були ми недужими, в свою пору за нечестивих умер. 7 Ледви бо за праведника хто вмре; хиба за благого може ще хто й одважитись умерти. 8 Являв ж свою любов до нас Бог (у тому), що як ще були ми грішниками, Христос за нас умер. 9 Много ж більше тепер, бувши оправдані кровю Його, спасемось Ним од гніва. 10 Коли бо, ворогами бувши, примирились ми в Богом смертю Сина Його, то много більше, примиривши ся, спасемось у житті Його. 11 Не тільки ж (се), а й хвалимось у Бозі Господом нашим Ісусом Христом, через котрого тепер примиренне прийняли. 12 Тим же то, як через одного человека гріх у съвіт увійшов, а

6 Що ж скажемо? чи зостанемось у грісі, щоб благодать помножилась? Нехай не буде (так). 2 Ми, що померли гріхом, як ще жити мем в йому? 3 Хиба не знаєте, що скільки нас у Христа Ісуса охрестилось, у смерть Його охрестились? 4 Бо погреблись ми з Ним через хрещеннє у смерть, щоб, як Христос устав із мертвих славою Отця, так і ми в обновленню життя ходили. 5 Коли бо ми з'єднані (з Ним) подобиєм смерти Його, то й (подобиєм) воскресення будемо, 6 знаючи, що давнього нашого человека з Ним розпято, щоб зникло тіло гріховне, щоб не служити нам більш гріху. 7 Хто бо вмер, той визволивсь од гріха. 8 Коли ж ми вмерли з Христом, віруємо, що й жити мем з Ним, 9 знаючи, що Христос, уставши з мертвих, уже більш не вмре: смерть над Ним більш не панує. 10-11 Бо що вмер, за гріх вмер Він раз, а що живе, Богові живе. 11 Так само й ви думайте, що ви мертві вже гріху, живи ж Богові, у Христі Ісусі, Господі нашім. 12 Нехай же не царює гріх у смертному вашому тілі, так щоб коритись йому в похотях його; 13 ані oddавайте членів ваших гріху, (яко) знаряддє неправді, а oddавайте себе

Богові, яко з мертвих оживших, і члени ваші, (яко) знаряддє правди, Богові. 14 Гріх бо над вами нехай буде так. Ні, гріх, щоб явився гріхом, не панує; не під законом бо ви, а під благодаттю. 15 добрим завдав мені смерть, щоб гріх був без міри Що ж? чи будемо грішити, що ми не під законом, а грішем через заповідь. 14 Знаємо бо, що закон під благодаттю? Нехай не буде. 16 Хиба не знаєте, духовний, я ж тілесний, проданий під гріх. 15 Що що кому oddаєте себе в слуги на послух, того ви бо роблю, не розумію; не що бо хочу, роблю, а що слуги, кого слухаєте: чи то гріха на смерть, чи ненавиджу, те роблю. 16 Коли ж, чого не хочу, те слухання на праведність? 17 Дяка ж Богові, що роблю, то хвалю закон, що добрий. 17 Тепер же ви були слугами гріха, та послухали від серця тої вже не я роблю се, а гріх, що домує в мені. 18 науки, якій і піддалися. 18 Визволивши ся ж од гріха, що не живе в мені (се єсть в тілі моїм), зробились ви слугами правди. 19 По чоловічи добре; бо хотіннє є в мене, зробити ж що добре, глаголю ради немочі тіла вашого: як ви оддавали не знаходжу (способу). 19 Бо доброго, що хочу, члени ваши в слуги нечистоті і беззаконню на не роблю, а чого не хочу, лихого, те роблю. 20 беззаконнє, так тепер oddайте члени ваши в слуги гріха. Коли ж, чого не хочу, те роблю, то вже. не я те правди на святість. 20 Коли бо ви були слугами гріха, що домує в мені. 21 Оце ж знаходжу гріха, вільні (нагі) були від праведності. 21 Який же закон, що, коли хочу робити добре, передо мною тоді мали ви овощ з того, чого тепер соромитеся? лежить лихе. 22 Бо я кохансь у законі Божому конець бо того - смерть. 22 Тепер ж визволившись од гріха і ставши слугами Богу, маєте овощ ваш на освяченне, конець же - життє вічне. (aiōnios g166) 23 Плата бо за гріх смерть, даруваннє ж Боже - життє вічне в Христі Ісусі, Господі нашім. (aiōnios g166)

7 Хиба не знаєте, братте (знаючим бо закон глаголю), що закон панує над чоловіком, доки він жив? 2 Бо мужня жона з живим мужем звязана законом, як же вмре муж її, тоді вона відзволена від мужа. 3 Тим же оце, як жив муж, перелюбницею звати меться, коли буде (жінкою) іншому чоловікові; коли ж умре муж її, вільна вона від закону, щоб не бути її перелюбницею, хоч би була (жінкою) іншому чоловікові. 4 Оце ж, братте мое, і ви вмерли закону тілом Христовим, щоб бути вам іншому, що встав із мертвих, щоб принесли ми овощ Богові. 5 Як були бо ми в тіді, страсти гріховні, що були через закон, орудували в членах наших, щоб приносити овощ смерті. 6 Тепер же ми відзволилися од закону умершого, котрим були держані, щоб служити нам (Богові) в обновленні духа, а не у ветхості писання. 7 Що ж скажемо? закон гріх? Нехай не буде так. Ні, я й не знат гріха, як тільки через закон, і жадоби не відав би, коли б закон не сказав: Не жадай. 8 Гріх же, взвівши через заповідь, підняв у мені всяку жадобу. Без закону бо гріх мертвий. 9 Я ж колись жив окреме закону; як же настала заповідь, гріх ожив, а я вмер. 10 I знайшов я, що заповідь, котра на життє, ся на смерть. 11 Гріх бо, узвівши через заповідь, обманув мене, і нею вбив мене. 12 Тим же оце закон святі, і заповідь свята, і праведна

добра. 13 Хиба ж добро принесло мені смерть? знаряддє правди, Богові. 14 Гріх не буде так. Ні, гріх, щоб явився гріхом, не панує; не під законом бо ви, а під благодаттю. 15 добрим завдав мені смерть, щоб гріх був без міри Що ж? чи будемо грішити, що ми не під законом, а грішем через заповідь. 14 Знаємо бо, що закон під благодаттю? Нехай не буде. 16 Хиба не знаєте, духовний, я ж тілесний, проданий під гріх. 17 Тепер же ви були слугами гріха, та послухали від серця тої вже не я роблю се, а гріх, що домує в мені. 18 науки, якій і піддалися. 18 Визволивши ся ж од гріха, що не живе в мені (се єсть в тілі моїм), зробились ви слугами правди. 19 По чоловічи добре; бо хотіннє є в мене, зробити ж що добре, глаголю ради немочі тіла вашого: як ви оддавали не знаходжу (способу). 19 Бо доброго, що хочу, члени ваши в слуги нечистоті і беззаконню на не роблю, а чого не хочу, лихого, те роблю. 20 беззаконнє, так тепер oddайте члени ваши в слуги гріха. Коли ж, чого не хочу, те роблю, то вже. не я те правди на святість. 20 Коли бо ви були слугами гріха, що домує в мені. 21 Оце ж знаходжу гріха, вільні (нагі) були від праведності. 21 Який же закон, що, коли хочу робити добре, передо мною тоді мали ви овощ з того, чого тепер соромитеся? лежить лихе. 22 Бо я кохансь у законі Божому конець бо того - смерть. 22 Тепер ж визволившись од гріха і ставши слугами Богу, маєте овощ ваш на освяченне, конець же - життє вічне. (aiōnios g166) 23 Плата бо за гріх смерть, даруваннє ж Боже - життє вічне в Христі Ісусі, Господі нашім. (aiōnios g166)

8 Тим же то тепер нема ніякого осуду тим, що в Христі Ісусі не по тілу ходять, а по духу. 2 Закон бо духа життя в Христі Ісусі визволив мене від закону гріха і від смерті. 3 Позаяк закон, ослаблений тілом, був безсилен, то Бог, піславши Сина свого в подобі тіла гріховного і ради гріха, осудив гріх у тілі, 4 щоб оправданнє закону сповнилось в нас, котрі не по тілу ходимо, а по духу. 5 Котрі бо по тілу, ті думають про тілесне, котрі ж по духу, - про духовне. 6 Думаннє бо тілесне - смерть, а думаннє духовне - життє і впокій. 7 Тим що думаннє тілесне - ворогуваннє проти Бога; законові бо Божому не корить ся, та й не може. 8 Хто бо по тілу, ті Богу вгодити не можуть. 9 Ви ж не по тілу, а в дусі, коли тільки Дух Божий, домує в вас. Коли ж хто Духа Христового не має, то сей не Його. 10 Коли ж Христос в вас, тоді тіло мертвє для гріха, дух же живий ради праведности. 11 Коли ж Дух Того, хто воскресив Ісуса з мертвих домує в вас, то Воскресивший Христа із мертвих оживить і смертні тіла ваши Духом своїм, що домує в вас. 12 Тим же то, братте, ми довжники не тілу, щоб, по тілу жити. 13 Коли бо живете по тілу, то помрете; коли ж духом діла тілесні мертвите, будете живі. 14 Котрі бо Духом Божим водять ся, ті сини Божі. 15 Бо не прийняли

ви духа неволі, знов на боязнь, а прийняли духа великий мені смуток, і без устання болесть серцю всиновлення, нимже покликуємо: Авва, Отче! 16 моєму, з Богом я сам бажав би бути відлученим від Сей самий Дух съвідкує нашому духові, що ми діти Христа за братів моїх, рідних мені по тілу; 4 вони Божі, 17 коли ж діти, то й наследники, наследники ж Ізраїльянє, їх усиновленє, і слава, і завіти, Божі, а спільні наследники Христові, коли тільки й даваннє закону, і судженє, і обітування; 5 їх з Ним страждемо, щоб з Ним і прославитись. 18 і отці, з них і Христос по тілу, що над усім Бог, Думаю бо, що муки теперішнього часу недостойні благословенний по вікі. Амінь. (аїпн 9165) 6 Не те слави, що має явитись в нас. 19 Бо дожиданнє ж воно, наче б слово Боже не сповнилось; бо не творива дожидає одкриття синів Божих. 20 Суєт всі ті, що від Ізраїля, сі Ізраїльянє, 7 ані всі діти, бо твориво підневолившого, в надії, 21 що й саме твориво (рече) назветь ся тобі наслінє. 8 Се єсть: не діти визволить ся з неволі зотління на волю слави тілесні, се діти Божі, а діти обітування полічені дітей Божих. 22 Знаємо бо, що все твориво вкупі в насліннє. 9 Слово бо обітування таке! Пори сієї стогне і мучить ся аж досі. 23 Не тільки ж (воно), прийду, і буде Сарі син. 10 Не тільки ж (се); а та й ми самі, первоплід духа маючи, й ми самі в Й Ревека, що почала за одним разом од Ісаака, собі стогнемо, ждучи всиновлення, избавлення отця нашого; 11 ще бо не родились, ані зробили тіла нашого. 24 Надією бо спаслись ми; надія ж нічого доброго або лихого (щоб постанова Божа видима не єсть надія; що бо хто бачить, чого й у вибранню пробувала, не по ділам, а від Того, надіяється? 25 Коли ж надіємось, чого не бачимо, хто кличе). 12 сказано ій, що більший служити терпіннем ѡдемо. 26 Так же само Й Дух помагав ме меншому, 13 яко ж писано: Якова злюбив я, нам в немощах наших; про що бо молитись нам а Ісава зненавідів. 14 Що ж скажемо? чи вже так, як треба, не знаємо, та сам Дух заступає ж несправедливість у Бога? Нехай не буде. 15 ся за нас стогнаннє невимовним. 27 Той же, хто Глаголе бо Мойсейові: Помилую, кого помилую, і вивідє серця, знає, яка думка в Духа; бо по Богу змилосерджуєсь, над ким змилосерджуєсь. 16 Тим промовляє з съвятих. 28 Знаємо ж, що люблячим же воно ні від того, хто хоче, ні від того, хто біжить, Бога, усе допомагає до доброго, котрі по постанові а від милуючого Бога. 17 Глаголе бо писаннє й покликані; 29 бо котрих наперед узняв, тих наперед Фараонові: Що на се іменно підняв я тебе, щоб і призначив, бути подобним образу Сина Його, щоб показати на тобі силу мою, і щоб звістилось імя Він був первородним між многими братами. 30 мов по всій землі. 18 Тим ж то, кого хоче, милує, а А кого наперед призначив, тих і покликав; а кого кого хоче, ожорсточує (окаменює). 19 Скажеш же прикладав, тих і оправдив, а кого справдив, тих і мені: Чого ж іще Й винуватить? хто встояв против прославив. 31 Що ж скажемо на се? Коли Бог за волі Його? 20 Хто ж се ти, чоловіче, що змагаєш нас, хто на нас? 32 Він, що свого Сина не пощадив, ся з Богом? Хиба скаже зроблене тому, хто зробив а за всіх нас видав Його, хиба ж з Ним і всього Його: Нашо вробив єси мене так? 21 Або не має нам не подарує? 33 Хто буде винуватити вибраних впости ганчар над глиною, щоб з того самого Божих? Бог же, той, що оправдує! 34 Хто ж се, місива зробити одну посудину на честь, а другу на що осуджує? (Та ж) Христоє умер, ба й воскрес; нечесті? 22 Коли ж, хотячи Бог показати гнів свій, і Він і по правиці в Отця, Він і заступається за нас! явити силу свою, щадив у великому довготерпінню 35 Хто нас розлучить од любові Христової? чи посуди гніва, наготовлені на погибель, 23 і щоб горе, чи тіснота, чи гонення, чи голод, чи нагота, явити богоцтво слави своєї на посудах милости, чи біда, чи меч? 36 Яко ж писано: задля тебе котрих наперед наготовив на славу, 24 як і над вбивають нас увесь день, полічені нас як овечок нами, котрих покликав не тільки з Жидів, та й з на заріз. 37 Та у всьому тому ми побіждаємо через поган? 25 Як і в Осї глаголе: Назву немоїх людей Возлюбившого нас. 38 Упевнив ся бо я, що ні людьми моїми, і неполюблени полюбленою. 26 і смерть, ні житте, ні ангели, ні князівства, ні сили, буде на місці, де сказано їм: не мій ви народ, там ні теперішнє, ні будуче, 39 ні висота, ні глибина, ні назвуть ся синами Бога живого. 27 Ісаїя ж покликує інше яке твориво не може нас розлучити від про Ізраїля: Хочби було число синів Ізраїлевих як любові Божої, що в Христі Ісусі, Господі нашім.

9 Правду кажу в Христі, не обманюю, як съвідкує мені (ї) совість моя Духом съвятим, 2 що

пісок морський, останок (тільки) спасеть ся: 28 скінчивши бо слово, поскорить ся в правді; бо скоро слово зробить Господь на землі. 29 I яко ж прорік Ісаїя: Коли б Господь Саваот не заставив

нам насіння, були б ми, як Содома, й уподобились питали про мене. 21 До Ізраїля ж глаголе: Увесь би Гоморі. 30 Що ж скажемо? Що погане, котрі не день простягав я руки мої до людей непокірних і вганяли за праведністю, настигли праведність, суперетних.

праведність, що од віри; 31 Ізраїль же, вганяючи за праведністю, не настиг закону праведності. 32 Чому? Тому, що (шукали праведності) не од віри, а якби од учників закону; спіткнулись бо на камінь спотикання. 33 Яко ж писано: Ось кладу в Сіоні камінь спотикання і камень поблазні, а всякий, хто вірув в Него, не осоромить ся.

11 Глаголю ж оце: Чи вже ж відопхнув Бог людей своїх? Нехай не буде! Бо я Ізраїльтянин, із насіння Авраамового, із роду Беніаминового. 2 Не відопхнув Бог людей своїх, котрих перше зінав. Хиба не відаєте, що про Ілию глаголе писане? як він обертається до Бога проти Ізраїля глаголючи:

3 Господи, пророки Твої повбивали, і жертвіні

10 Братте, бажаннє мого сердя і молитва (айде) до Бога за Ізраїля про спасенне. 2 Съвідкую

Твої порозкидали; я зоставсь один, і шукають души моєї. 4 Що ж глаголе йому Божа відповідь?

бо їм, що ревність Божу мають, та не по розуму. 3 Не розуміючи бо праведності Божої, і шукаючи свою праведність поставити, праведності Божій не корилися. 4 Кінець бо закону - Христос, на

Зоставив я собі сім тисяч мужів, що не приклонили коліна перед Баалом. 5 Оттак же і в теперішнім часі єсть останок по вибору благодаті. 6 Коли ж по благодаті, то не по ділам; ато благодать не була б уже більш благодаттю. Коли ж по ділам, то про праведність, що від закону; що котрий чоловік робить ме се, жити ме ним. 6 А та, що од віри, праведність, так говорить: Не кажи в серці твоїм: Хто зайде на небо? (се єсть: Христа звести додолу;)

7 або: Хто зайде в безодню? (се єсть: Христа з мертвих угору звести.) (Abyssos g12) 8 А що ж

вибрі ося, інші ж осліпли, 8 (яко ж писано: Дав їм Бог духа дрімоти; очі, щоб не бачили, й уши, щоб не

чули) до днешнього дня. 9 I Давид глаголе: Нехай

глаголе (писанне)? Близько тебе слово в устах твоїх і в серці твоїм, се єсть слово віри, що ми проповідуємо; 9 щоб, коли визнавати меш устами твоїми Господа Ісуса, і вірувати меш в серці твоїм, що Бог Іого підняв з мертвих, ти спас ся. 10

і спасенне поганам, щоб завдати їм зависти. 12

Серцем бо вірується ся на праведність, устами ж визнається ся на спасенне. 11 Глаголе бо писане:

Коли ж упадок їх багацтво съвіту, і відпаденне їх щоб не бачили, і хребет їх завсіди зігнутий. 11

Всяк, хто вірує в Него, не осоромить ся. 12 Бо нема ріжниці між Жидовином і Греком; Він бо Господь усіх, богатий для всіх, хто призыває Іого. 13 Всяк

Глаголо й питаю тепер: Чи вони спіткнулись, щоб

(на завсіди) упали? Нехай не буде! їх-то упадком

бо призове ім'я Господнє, спасеть ся. 14 Як же

і на відплату їм. 10 Нехай оморочать ся очі їх, щоб не бачили, і багацтво поган, скільки ж більше повнота їх? 13

Вірувати меш, про кого не чули, як же чути муть без проповідаючого? 15 А як же проповідати муть

Вам бо, поганам, глаголю, на скільки я апостол поганам: Службу мою прославляю, 14 чи не завдам

як зависти тілу моєму, і не спасу котрих із них. 15

бо призовати муть Того, в кого не увірували? як же

Коли бо відкинните їх примиренне съвітові, що ж

(буде) прийнятте, коли не життє з мертвих? 16 Коли вірувати муть, про кого не чули, як же чути муть

ж росчина съвіта, то й заміс; і коли корінь съвіят, замість них, і спільником коріння і туку оливного

добре? 16 Та не всі послухали благовістя. Ісаїя зробивсь єси, 18 то не величай ся перед віттєм.

бо глаголе: Господи, хто увірував голосу нашому? 17 Тим же то віра (приходить) через слуханнє ж через слово Боже. 18 Тільки ж глаголю:

Коли ж величаш ся, то (знай) не ти кореня

носиш, а корінь тебе. 19 Ти ж кажеш: Відломилось

слуханнє ж через слово Боже. 18 Тільки ж глаголю: вітте, щоб я прищепив ся. 20 Добре: невірою

Хиба вони не чули? Ні, по всій землі бо розійшов

відломились вони, ти ж вірою стоїш. Не носись

ся гомін їх і до кінців вселеної глаголи їх. 19 I ще

високо, а бій ся. 21 Коли бо Бог природнього віття

питаю: Хиба не розумів Ізраїль? Первий Мойсей не пощадив, (гледи) що ти тебе не пощадить. 22

глаголе: Завдам вам зависти через (тих, що) не

Вбачай же благодать і непощадіннє Боже: на тих,

(єсть мій) народ, народом безумним завдам жалю

що відпали, непощадіннє; на тебе ж благодать,

вам. 20 Ісаїя ж зосміливсь і глаголе: Знайшли

коли пробувати меш у благости; коли ж ні, то й

мене ті, що не шукали, обявивсь я тим, що не ти будеш відтятій. 23 I вони ж, як не зостануть

ся в невірстві, прищепляється; здоліє бо Бог знов 13 у потребинах съвятих - подільчів; до гостинності прищепити їх. 24 Коли бо ти відтятий від оливини, охочі. 14 Благословляйте тих, хто гонить вас; дикої по природі, і проти природи прищеплений благословляйте, а не кленіть. 15 Радуйте ся з до доброї оливини, то як більш сі, що по природі тими, хто радується ся, і плаче з тими, хто плаче. прищеплять ся до своєї сливини. 25 Не хочу бо, 16 Однаково один з одним думайте. Високо про щоб ви не відали тайни сієї, брати (щоб не були себе не думайте, а до смиренних нахильяйтесь. самі в собі мудрими), що осліплене від часті Не бувайте мудрі самі в себе. 17 Нікому злом за Ізраїлеві стало ся, доки сповнене поганувіде. зло не оддавайте. Дбайте про добрі перед усіма 26 I так увесь Ізраїль спасеться, яко ж писано: людьми. 18 Коли можна, скільки (се) од вас, з усіма Прийде з Сіону Збавитель, і одвернє безбожне людьми майтє мир. 19 Не відомщайте за себе, від Якова; 27 I се їм од мене завіт, коли зниму любі, а давайте місце гніву (Божому), писано бо: гріхи їх. 28 По благовістю (вони) вороги задля Мені відомщене, я віддам, глаголе Господь. 20 вас; по вибранню ж полюблені задля отців. 29 Bo Оце ж, коли голодує ворог твій, нагоду його; коли в даруваннях і покликанні Бог не кает ся. 30 жаждує, напій його; се бо роблячи, уголле огняне Бо, як і ви колись противились Богові, тепер же згребеш на голову його. 21 Не давай ся подужати помилувані через непокору сих, 31 так і сі тепер злу, а подужуй зло з добром.

32 Зачинив бо Бог усіх у непокору, щоб усіх помилувати. (eleēsē g1653) 33 O, глибино

багацтва і премудрости і розуму Божого! як не довідомі присуди Його і не досліджені дороги Його! 34 Xто бо зрозумів ум Господень? або хто порадником Йому був? 35 або хто наперед дав Йому, щоб Він віддав Йому? 36 Bo з Него, і Ним, і в Него все. Єму слава на віки. Амінь. (aiōn g165)

12 To й благаю вас, братте, щедротами Божими, представляйте тіла ваши (яко) жертву живу, съвяту, угодну Богові; (се) розумне служенне ваше. 2 I не приладжуйтесь до віку сього, а переображенем ума вашого, щоб довідуватись, що воля Божа добра й угодна і звершена. (aiōn g165) 3 Глаголю бо благодаттю, даною мені, кожному між вами, щоб не думав більш про себе, ніж треба думати, а думав тверезо, як Бог кожному уділив міру віри. 4 Bo яко ж в одному тілі маємо многі члени, усі ж члени мають не одно діло, 5 так многі ми - одно тіло в Христі, по одному ж, один другому члени. 6 Маючи ж дарування по даній нам благодаті неоднакі: чи то пророцтво і (то й пророкуимо) по мірі віри; 7 чи то служенне (пильнуимо) в служенню; чи то навчає хто - в ученню; 8 чи то напоминає хто - в напоминанні; хто вірівали. 12 Ніч минула, а день наблизив ся дає, (давай) у простоті; хто старшине, (старшину) з пильностю; хто милосердє, (милосердий) з радістю. 9 Любов (нехай буде) нелицемірна. 10 не в сварні та завніті. 14 Ні, одягніться Господом Братньою любовю (бувайте) один до одного ніжні; чесно ходити і не в радісті. 11 лініві; духом горючі, Господеві служачі; 12 в надії веселі; в горю терпіливі; в молитві непереставаючі,

13 Всяка, душа властям висшим нехай корить ся; нема бо власті, коли не від Бога. Які ж є власті, від Бога вони настановлені. 2 Тим же, хто противиться власті, Божому повелінню противиться; хто ж противить ся, ті собі осуд набувають. 3 Князі бо не добрим ділам страх, а лихим. Хочеш же не боятись власті? Добре роби, то й мати меш похвалу від неї. 4 Божий бо слуга він, тобі на добро. Коли ж лихе робиш, бій ся, бо не дармо меч носить; Божий бо слуга він, відомстите від гніва тому, хто робить лихе. 5 Тим же треба коритись не тільки ради гніва (кари), та й ради совісти. 6 Того ж то й данину даєте; слуги бо Божі вони, що раз-у-раз того пильнують. 7 Оддавайте ж усім, що треба: кому данину, данину; кому мито, мито; кому страх, страх; кому честь, честь. 8 Нікому ж нічим не задовжуйтесь, тільки любовю один одному; хто бо любить другого, закон сповнив. 9 Bo се: Не роби перелюбу. Не вбий, Не вкрадь, Не съвідкай криво, Не похотствуй, і коли (є) яка інша заповідь, у сему слові міститься: Любі біжнього твого, як сам себе. 10 Любов біжньому зла не робить; тим любов - сповнене закону. 11 Так (чиніть), знаючи пору, що вже час нам від сна встати; тепер бо біжче нас спасене, ніж, як ми відповідимо. 13 Яко в день нумо чесно ходити і не в честю один одного більшим робіть; 11 у роботі не лініві; духом горючі, Господеві служачі; 12 в надії веселі; в горю терпіливі; в молитві непереставаючі, 14 Немогаючого ж у вірі приймайте не на розбіраннє думок. 2 Один вірує, (що можна)

їсти все, а знемогаючий зілле (нехай) єсть. з Хто написано, щоб через терпіннє та утішеннє (3) єсть, нехай тому, хто не єсть, не докоряє, а хто не писання мали надію. 5 Бог же терпіння та утішенння єсть, нехай того, хто єсть, не осуджує; Бог бо його нехай дасть вам однаково думати між собою по прийняв. 4 Ти хто єси, що судиш чужого слугу? Христу Ісусові, 6 щоб однодушне, одними устами своєму панові стоять він, або падає. Устоїть же, славили Бога й Отця Господа нашого Ісуса Христа. бо здоліє Бог поставити його. 5 Інший шанує 7 Тим же приймайте один одного як і Христос (один) день над (другий) день; інший же судить прийняв вас у славу Божу. 8 Глаголю ж, що Ісус про всякий день Кожен у своїй мислі нехай буде Христос став ся слугою обрізання ради істини певен. 6 Хто вважає на день, Господові вважає; Божої, щоб ствердити обітовання отців, 9 а для і хто не вважає на день, Господеві не вважає. поган - з милості, щоб прославляли Бога, яко ж Хто єсть, Господеві єсть, бо дякує Богу; і хто не писано: За се визнавати му Тебе між поганами єсть, Господеві не єсть, та й дякує Богу. 7 Ніхто й імені Твоєму співати му. 10 І знов глаголе: бо з нас собі не живе, і ніхто собі не вмирає. Звеседіть ся, погане, з людьми Його. 11 І знов: 8 Бо коли живемо, Господеві живемо; й коли Хваліть Господа, всі погане, і вихваляйте Його всі вмираємо, Господеві вмираємо; то, чи живемо, чи люде. 12 І знов Ісаїя глаголе: Буде корінь Єссеїв, вмираємо, ми Господні. 9 На се бо Христос і вмер, і Той, що встане, владикувати над поганами; на воскрес, і ожив, щоб і над мертвими, і над живими Него погане вповати муть. 13 Бог же вповання панувати. 10 Ти ж чого судиш брата твого? або нехай сповнить вас усякими радощами й упокоєм й ти, чого докоряєш брата твого? Усі бо станемо у вірі, щоб ви збагатились упованнем, силою перед судищем Христовим. 11 Писано бо: Як живу, Духа съятого. 14 Впевнив ся ж і я сам про глаголе Господь, що передо мною поклонить ся вас, браттє мое, що й самі ви повні добрости, всяке коліно, і всякий язик визнавати ме Бога. 12 повні, всякого знання, і зможете один одного Тим же кожен з нас за себе позалік дасть Богу. 13 навчати. 15 Съмліще ж написав я вам, браттє Оце ж більш один одного не осуджуимо, а лучше мое, трохи, яко нагадуючи вам по благодаті, даний розсуджуїте, як би не класти спотикання брату, мені від Бога, 16 щоб бути мені служителем Ісус-або поблазнї. 14 Знаю я і впевнивсь у Христі Ісусі, Христовим між поганами, съято проповідуочи що ніщо нескверне само собою; тільки, хто думає, благовіste Боже, щоб приношенне від поган було що воно скверне, тому й скверне. 15 Коли ж через приятне і освящене Духом съятим. 17 Маю оце їжу брат твій сумує, то вже не по любови ходиш. Не похвалу через Христа Ісуса в Божих речах. 18 погубляй їже твоєю того, за кого Христос умер. 16 Не съмію бо глаголати про таке, чого не вдіяв Нехай же не ганить ся ваше добре. 17 Бо царство Христос через мене на послух поган, словом і Боже не їжа і питте, а правда, і впокій, і радощі в ділом, 19 силою ознак і чудес, силою Духа Божого; Дусі съятим. 18 Хто бо в съому служить Христу, так що я від Єрусалиму і кругом аж до Ілірика той любий Богові і шануваний між людьми. 19 Тому сповнив благовіste Христове. 20 Так силкувавсь я ж отес побиваймось. за тим, що для впокою і для благовістити, не де іменував ся Христос, щоб на збудовання спільнного. 20 Ради їжи не руйнуй діла чужій основині не будувати, 21 а яко ж писано: Божого. Все чисте, тільки лихо чоловікові, що єсть Кому не звіщено про Него, побачать, і котрі не чули, із спотиканнем. 21 Добре не їсти мясива, ані пити зрозуміють. 22 Тим же й був я з'упинений не раз, вина, нї (такого), від чого брат твій спотикається ся прийти до вас. 23 Тепер же, більш не маючи місця або блазнить ся, або знемогає. 22 Ти маєш віру? в сих країнах, бажаннє ж маючи прийти до вас од май (її) собі перед Богом. Блажен, хто не осуджує многих літ, 24 як пійду в Іспанію, прийду до вас; себе в тому, що похваляв. 23 Хто ж сумнить ся, чи сподіваюсь бо, проходочи, бачити вас, і що ви мене їсти, осудить ся, бо (єсть) не по вірі; все ж, що не по вірі, гріх.

15 Мусимо ми, сильні, немочі безсильних носити, а не собі догоджати. 2 Кожен бо з нас ближньому нехай догоджкає, на добре, до збудування. 3 Бо і Христос не собі годив, а яко ж писано: Зневага зневажаючих Тебе упала на мене. 4 Скільки бо перше написано, нам на науку

25 проведете туди, як перш вами трохи навтішаюсь 25 Тепер же йду в Єрусалим, служити съятим. 26 Зводили бо Македонці та Ахайці уділити дещо вбогим съятим, що в Єрусалимі. 27 Зволили, та й винні їм. Коли бо в духовному іх спільнікіми стали погане, то повинні в тілесному послужити й їм. 28 Се ж скінчивши й запечатавши (оддавши) їм овощ сей, пійду через вас в Іспанію. 29 Знаю ж, що прийшовши до вас, в повні благословення

благовістя Христового прийду. **30** Благаю ж вас, городський, і Кварт брат. **24** Благодать Господа братте, Господом нашим Ісусом Христом і любовю нашого Ісуса Христа з усіма вами. Амінь. **25** Тому Духа, помагайте мені молитвами за мене до Бога, що може вас утвердити до благовістю моєму **31** щоб збавитись мені від непокірних в Юдеї, і щоб служба моя в Єрусалимі приятна була съятим, **32** щоб з радістю прийшов до вас волею Божою, та тайни від часів вічних умовчаної, (aiōnios g166) **26** покрепив ся з вами. **33** Бог же впокою з усіма тепер же обявленої, і через писання пророчеські, вами. Амінь. **16** (aiōn g165) **27** по повелінню вічного Бога, на послуханнє віри, усім народам звіщеної, - (aiōnios g166) **27** єдиному премудрому Богові, через Ісуса Христа, котрому слава на віки. Амінь. (aiōn g165)

16 Поручаю ж вам Фиву, сестру нашу, служительку церкви, що в Денхреях, **2** щоб прийняли її в Господі, як личить съятим, і помагали їй, в якому ділі вас потрібувати ме; бо вона була заступницею многим, і самому мені. **3** з Витайте Прискилу та Аквилу, помічників моїх у Христі! Ісус! **4** (котрі за мою душу шию свою клали, й котрим не тільки я дякую, та і всі церкви поган.) і домашню їх церкву. **5** Витайте Епенета, любого мого, котрій єсть первоплід Ахай для Христа. **6** Витайте Марію, що трудилась багато для нас. **7** Витайте Андропика та Юния, родину мою і товаришів неволі моєї; вони значні між апостолами, і перше мене увірували в Христа. **8** Витайте Амплия, любого мого в Господі. **9** Витайте Урбана, помічника нашого в Христі, і Стахія, любого мені. **10** Витайте Апелеса, вірного в Христі. Витайте Аристовулових. **11** Витайте Іродиона, родину мою. Витайте з Наркисових, котрі в Господі. **12** Витайте Трифену й Трифосу, що трудять ся в Господі, витайте Переїду любу, що багато трудилась в Господі. **13** Витайте Руфа, вираного в Господі, і матір його й мою. **14** Витайте Асинкрита, Флегонта, Єрма, Патрова, Єрмія і інших з ними братів. **15** Витайте Філолога й Юлию, Нерея і сестру його, і Олімпана, і всіх съятих з ними. **16** Витайте один одного цілуваннєм съятим. Витають вас церкви Христові. **17** Благаю ж вас, братє, остерегайтесь тих, що роблять незгоду та поблазнії проти науки, котрої ви навчились, і вхилияйтесь од них. **18** Бо такі Господеві нашему Ісусу Христу не служять, а своєму череву; і ласкавими словами та благословеннєм обманюють серця нелукавих. **19** Бо слухняність ваша до всіх дійшла, тим я радуюсь вами, хочу ж, щоб були мудрі на добре, а неприступні на лихе. **20** Бог же впокою розітре сатану під ногами вашими незабаром. Благодать Господа нашого Ісуса Христа з вами. Амінь. **21** Витає вас Тимотей, помічник мій, та Лукий, та Ясон, та Сосипатр, родина моя. **22** Витаю вас у Господі я Тертий, що написав посланнє се. **23** Витає вас Гай, гостинник мій і всієї церкви. Витає вас Єраст, домо-рядник

1 до коринтян

1 Павел, покликаний апостол Ісуса Христа, волею Божою, та Состен брат, 2 церкви Божій в Корінті, освяченим в Ісусі Христі, покликаним съятим, з усіма, котрі призывають ім'я Господа нашого Ісуса Христа, на всякум місці, у них і в нас: з благодать вам і впокій од Бога, Отця нашого, і Господа Ісуса Христа. 4 Дякую Богу моєму всякого часу за вас про благодать Божу, дану вам в Христі Ісусі, 5 тим, що у всьому ви збагатились ним у всякім слові і всякім знанню, 6 яко ж съвідчене Христове утверждено в вас, 7 так що ви не маєте недостатку ні в однім даруванні, дожидаючись одкриття Господа нашого Ісуса Христа, в котрій і утверджуєте вас до кінця, щоб ви були невинуваті в день Господа нашого Ісуса Христа. 9 Вірен бо Бог, через котрого покликані ви в общені Сина Його, Ісуса Христа, Господа нашого. 10 Благаю ж вас, братте, ім'ям Господа нашого Ісуса Христа, щоб те саме говорили ви всі, і щоб не було між вами розділення, а щоб були з'єднані в одному розумінні і в одній мислі. 11 Звіщено бо мені про вас, братте мое, від Хлодіхів, що між вами єсть незгодини. 12 Кажу ж про те, що кожен з вас говорить: Я Павлів; а я Аполосів; а я Кифіїн; а я Христів. 13 Хиба поділивсь Христос? хиба Павла розпято за вас? або в ім'я Павлове хрестилися ви? 14 Дякую Богові, що я нікого з вас не охрестив, тільки Криспа та Гая, 15 щоб хто не сказав, що в ім'я мое я охрестив. 16 Хрестив же я й Стефанів дім; більш не знаю, чи кого другого хрестили. 17 Не послав бо мене Христос хрестити, а благовістити, не в премудрості слова, щоб не опустів хрест Христів. 18 Слово бо про хрест погибаючим дуроші, нам же, що спасаємося, сила Божа. 19 Писано бо: Погублю премудрість премудрих, і розум розумних відкину. 20 Де мудрець? де письменник? де дослідженуватель віку цього? Чи не обернув Бог премудрість съвіта цього в дуроші? (aiōn g165) 21 Коли бо у премудрості Божій не пізнав съвіт Бога премудростю, то зводив Бог дурошами проповіді спасти вірючих. 22 Коли і Жиди ознака доповняють ся, і Греки премудрості шукають, 23 ми проповідуємо Христа рознятого, Жидам поблазнь, Грекам же дуроші, 24 самим же покликаним, і Жидам і Грекам, Божу силу й Божу премудрість: 25 тим що немудре Боже мудріще від людей, а неміцне Боже кріпше людей. 26 Споглянте бо на покликаннє ваше, братте, що небагато (між вами) премудрих по тілу, небагато

сильних, небагато благородних; 27 ні, немудре съвіїа вибрали Бог, щоб осоромити премудрих, і безсильне съвіта вибрали Бог, щоб осоромити потужне, 28 і незначне съвіту і погорджене вибрали Бог, і те чого нема, щоб те, що є, в ніщо обернути, 29 щоб не велчалось ніяке тіло перед Ним. 30 З Него ж і ви в Христі Ісусі, що став ся нам премудростю від Бога, і праведностю, і освяченім, і викупленнem, 31 щоб, яко ж писано: Хто хвалить ся, в Господі хвалив ся.

2 1 я, прийшовши до вас, братте, прийшов не з високим словом або премудростю, звіщаючи вам съвідчене Боже. 2 Бо я надумавсь, не знати нічого між вами, тільки Ісуса Христа, та й Його рознятого. 3 I був я в вас у слабосиллі, в страсі і в великий тривозі. 4 I слово мов, і проповідь моя не в переважливих словах людської премудрості, а в явленню духа і сили, 5 щоб віра ваша була не в мудрості людській, а в силі Божій. 6 Премудрість же промовляємо між звершеними, та премудрість не віка цього, ані князів віка цього, що зникають, (aiōn g165) 7 а промовляємо премудрість Божу тайну, закриту, которую Бог призначив перш віків на славу нашу, (aiōn g165) 8 котрої ніхто з князів віка цього не пізнав; бо коли б пізнали, то Господа слави не розпляли б. (aiōn g165) 9 Ні, яко ж писано: Чого око не виділо, ні ухо не чуло і що на серці чоловікові не зійшло, те наготовив Бог тим, хто любить Його. 10 Нам же Бог відкрив Духом своїм; бо Дух усього досліджує, навіть і глибокостей Божих. 11 Хто бо з людей знає, що в чоловіку, окрім духа чоловічого, що в ньому? Так і що в Бозі, ніхто не знає тільки Дух Божий. 12 Ми ж не духа съвіта прийняли а Духа, що від Бога, щоб знали, що нам дароване від Бога. 13 Се промовляємо не ученими словами людської премудрості, а навченими Духом съятим, духовні (речі) духовним (словом) подаючи. 14 Душевний же чоловік не приймає, що єсть Духа Божого; дуроші бо воно йому, і не може зрозуміти, бо се духовно треба розбірати. 15 Духовний же розбірає все, він же від нікого не розбирається. 16 Хто бо зрозумів ум Господень, щоб ясувати його? Ми ж ум Христів маємо.

3 1 я, братте, не міг промовляти до вас, яко до духовних, а яко до тілесних, яко до малолітків у Христії. 2 Молоком поїв вас, а не стравою; ще бо не змогли (знести того), та ще й тепер не можете, ще бо ви тілесні. 3 Коли бо між вами зависть та сварня, та незгода, та хиба ж не тілесні ви й хиба не чоловічим робом ходите? 4 Коли бо каже хто: Я

Павлів; другий же: Я Аполосів; то хиба ж не тілесні би не прийнявши? 8 Ви вже ситі, вже забагатілі, ви? 5 Хто ж Павел і хто Аполос? Та же ж вони без нас зацарювали. О, щоб ви зацарювали, щоб і тільки слуги, через котрих ви увірвали, і як кому ми з вами царювали! 9 Та я думаю, що Бог нас, дав Господь. 6 Я посадив, Аполос поливав, Бог апостолів, яко останніх поставив, мов на смерть ж зростив. 7 Тим то ніщо й той, хто садить, і хто призначених; бо видовищем зробились ми съвітові, поливає, а хто зрошує - Бог. 8 Хто ж садить і хто і ангелам, і людям. 10 Ми дурні задля Христа, ви ж поливає, сі одно, кожний же прийме нагороду свою мудрі в Христі; ми немічні, ви ж кріпкі; ви славні, ми по своїм труді. 9 Бо ми Божі помічники, ви Боже ж безчесні. 11 Ще ж і до сієї години й голодуємо й поле, Божа будівля. 10 По благодаті Божій, даній жаждуємо, й наготіем і біті в лиці, і тинємось, 12 мені, яко мудрій будівничий, положив я основину, і трудимось, працюючи своїми руками; нас лають, інший же буде. Нехай же кожен дзвить ся, як а ми благословляємо; нас гонять, ми терпимо; 13 він буде. 11 Іншої бо підвальні ніхто не може нас хулять, ми молимось; мов съміттє съвіту стали положити окрім тієї, що положена, котра есть Ісус ся ми, ометиця всім аж досі. 14 Не на сором вам Христос. 12 Коли ж хто буде на сій підвальні се пишу, а яко дітей моїх любих остерегаю. 15 Бо, з золота, срібла, дорогої каменя, дерева, сіна, коли б ви мали й тисячі наставників у Христі, та очерету, - 13 кожного діло буде явне; день бо батьків небагато; бо в Христі Ісусі благовістем я (Господень) покаже, тим що в огні відкриється ся, вас появив (зродив). 16 Благаю ж оце вас, будьте і яка в кожного робота, огонь випробує. 14 Коди послідувателями моїми. 17 Про се післав я до робота встоїть, хто вибудував - прийме нагороду. вас Тимотея, мою любу дитину і вірного в Господі, 15 Коли робота згорить, понесе шкоду, сам же котрий вам нагадає про дороги мої в Христі, яко спасеть ся, тільки так, як через огонь. 16 Хиба не ж усюди у всякій церкві я навчаю. 18 Мов би не знаєте, що ви храм Божий, і Дух Божий живе в мав я до вас прийти, так розгордії деякі. 19 вас? 17 Коли хто зруйнє Божий храм, зруйнє Я ж прийду скоро до вас, коли Господь схоче, і його Бог: бо храм Божий съвіт, котрий єсте ви. 18 розвідаю не слово розгордіївих, а силу. 20 Не в Нехай ніхто себе не обманює. Коли хто між вами Я ж прийду скоро до вас, коли Господь схоче, і здасть ся мудрим у віку съому, нехай буде дурним, чи з лозиною прийти мені до вас, чи з любовю і щоб бути премудрим. (aiōn g165) 19 Бо премудрість духом лагідності?

съвіта съого - дуроші у Бога, писано бо: Сліпмає премудрих в хитрощах іх. 20 I знов: Господь знає думки мудрих, що вони марні. 21 Тимже ніхто нехай не хвалити ся в людях; все бо ваше: 22 Чи то Павел, чи Аполос, чи Кифа, чи съвіт, чи житте, чи смерть, чи теперішнє, чи будуче, - все ваше, 23 ви ж Христові, а Христос Божий.

4 Так нас нехай вважає чоловік, яко слуг Христових, і доморядників тайн Божих. 2 Ще ж до того від доморядників вимагають, щоб кожного знайдено вірним. 3 Та се в мене найменша річ, щоб мене судили ви або людський суд; ні, я й сам себе не суджу. 4 Бо нічого на себе не знаю, та сим я не оправдуєсь; суддя ж мій Бог. 5 Тимже ні про що перше часу не судіть, доки прийде Господь, котрий висвітить сковане в темряві і виявить думки сердець; а тоді похвала, буде кожному від Бога, 6 Се ж, братте, приложив я до себе та Аполоса задля вас, щоб ви з нас навчились не думати більш того, що написано, щоб один перед одним не неслісъ гордо проти другого. 7 Хто бо тебе одрізняє? що ж маєш, чого не прийняв (од Бога)? а коли прийняв, то чого величаєш ся, мов

5 Звідусюди чути, що між вами перелюб, та такий перелюб, про який і між поганами не чувати, щоб хто жінку батька свого має. 2 I ви розгорділи, а не лучче б сумувати вам, щоб вилучено з між вас такого, що діло се робить? 3 Я ж бо, небувши між вами тілом, а бувши духом, уже присудив, яко бувший (між вами), щоб того, хто так робить, 4

в ім'я Господа нашого Ісуса Христа, як зберетьесь ви і дух мій силою Господа нашого Ісуса Христа, 5 видали такого сатані на погибель тіла, щоб дух спас ся в день Господа Ісуса. 6 Не добре величаннє ваше. Хиба не знаєте, що трохи квасу все місиво заквашує. 7 Очищте ж старий квас, щоб ви були нове місиво, яко ж ви й є безквасні, бо пасха наша, Христос, заколена за нас. 8 Тим же съвіткуюмо не в старому квасі, ані в квасі злоби та лукавства, а в опрісноках чистоти і правди. 9 Писав я до вас ув одному листі, щоб ви не мішались із перелюбниками, 10 та не в загалі з перелюбниками съвіта съого, або з захерливими, або хижаками, або ідолослужителями; бо мусіли б хиба з съвіта съого зйті. 11 Тепер же я писав вам, щоб не мішались, коли хто, звавшись братом, буде або

перелюбник, або зажерливий, або ідолослужитель, або злоріка, або пяница, або хижак; з таким і не їсти. 12 Чого бо мені й тих судити, що осторонь (vas)? Хиба не тих, що в середині, ви судите? 13 Тих же, що осторонь. Бог судить. То ж вилучте лукавого з між себе.

6 Не вже ж із вас хто съміс, мавши діло з другим, судитись перед неправедними, а не перед съвятими? 2 Хиба не знаєте, що съвяті съвіт судити муть? а коди съвіт судити меть ся од вас, то хиба ви не достойні найменших річей судити? з Хиба не знаєте, що ми ангелі судити мем, а не тільки житейські речі? 4 Коли ж маєте судитись про житейські речі, то хоч би упослідженіх у церкви беріть за суддів. 5 На сором вам глаголю: Хиба нема між вами й одного мудрого, котрий зміг би розсудити між братами своїми? 6 Ні, брат з братом судить ся, та ще й перед невірними! 7 І се вже зовсім сором вам, що ви судитесь між собою. Чом би вам радніш кривди не терпіти? чом лучше не терпти шкоди? 8 Ні, ви самі кривдите, та обдираєте, та ще й братів. 9 Або хиба не знаєте, що неправедні царства Божого не наслідять? Не обманюйте себе: ні блудники, ні ідолослужителі, ні перелюбники, а пещені, ні мужложники, 10 ні злодії, ні зажерливі, ні пяниці, ні злоріки, ні хижаки царства Божого не наслідять. 11 А такими з вас деякі були; та ви обмілись, та осъвятились, та справдились ім'ям Господа Ісуса і Духом Бога нашого. 12 Все мені можна, та не все ко-ристнє; все мені можна, та нічому не дам орудувати мною. 13 Іжа про черево, й черево про їжу; Бог же те й те зруйнє. Тіло ж не про перелюб, а про Господа, а Господь про тіло. 14 Бог же Господа підняв, то й нас підім'є силою своєю. 15 Хиба не знаєте, що тіла ваші члени Христові? Узявши ж члени Христові, невже зроблю (іх) членами перелюбниці? Нехай не буде! 16 Хиба не знаєте, що, хто пригорнеть ся до перелюбниці, той одно (з нею) тіло? Будуть бо, рече, вдвох одно тіло. 17 Хто ж пригорнеть ся до Господа, той один (з Ним) дух. 18 Утікайте від перелюб. Усякий гріх, що робить чоловік, осторонь тіла; хто ж робить перелюб, проти свого тіла грішить. 19 Хиба не знаєте, що тіло ваше храм Духа съвятого, що (живе) в вас, котрого маєте від Бога, і ви не свої? 20 Ви бо куплені ціною; тим прославляйте Бога в тілі вашому і в дусі вашому, вони Божі.

7 Про що ж ви писали до мене, то добре б чоловікові до жінки не приставати. 2 Та задля (ухилення) перелюбу, кожен свою жінку нехай має, і кожна свого чоловіка нехай має. 3 Нехай чоловік oddає жінці, яку треба, любов; так само жінка чоловікові. 4 Жінка над своїм тілом не має власти, а чоловік; так же само ж чоловік над своїм тілом не має власти, а жінка. 5 Не вхилияйтесь одно від одного, хиба що по згоді на (який ся) час, щоб пробували в пості та молитві, та й знов докупи сходьтесь, щоб сатана не спокутував вас невіддержаннєм вашим. 6 Се ж глаголю по дозволу, а не по наказу. 7 Бажаю бо, щоб усі люде були, як я сам. Тільки ж свій дар має кожен від Бога: один так, другий так. 8 Глаголю ж нежонатим та вдовицям: Добре їм, коли зістануть ся, як і я. 9 Коли ж не вдерхяте ся, нехай женятя ся; лучше бо женитись, ніж розпалюватись. 10 Жонатим же завітую не я, а Господь: Жінка нехай не розлучається з чоловіком. 11 Коли ж і розлучить ся, то нехай буде без чоловіка, або нехай з чоловіком помирить ся; та ж чоловік щоб з жінкою не розлучав ся. 12 Іншим же я глаголю, не Господь: Коли котрий брат мав жінку, що де вірує, а любо ѹї жити з ним, нехай не відпуска її. 13 І котора жінка мав чоловіка, ще не вірує, а йому любо жити з нею, нехай не відпуска його. 14 Осьвячується ся бо чоловік невіруючий в жінці, і осъвячується ся жінка невіруюча в чоловікові; ато діти ваши були б нечисті; тепер же съвяті. 15 Коли ж невіруючий розлучається ся, нехай розлучається ся; не приневолюється ся бо брат або сестра у такому; у впокою ж бо покликав нас Бог; 16 Як бо ти знаєш, жінко, що може спасеш чоловіка? Або як ти знаєш, чоловіче, що може жінку спасеш? 17 Тільки, як кожному уділив Бог, і як кожного покликав Господь, так нехай й ходить. І се всім церквам наказую. 18 Чи хто в обрізанні покликаний, нехай не притворюється. Чи в необрізанні хто покликаний, нехай не обрізується ся. 19 Обрізаннє ніщо, і необрізаннє ніщо, а хороненнє заповідей Божих. 20 Кожний, у якому покликанні покликаний, у тому нехай і застосується ся. 21 Невільником ти покликаний? не журись; а коли можна й вільним стати ся, радніше (тим) користуй ся. 22 Покликаний бо у Господі невільник, той визволений у Господа. Так само ж хто вільним покликаний, той невільник Христів. 23 Ціною ви куплені; не робіть ся невільниками людскими. 24 У чому кожен покликаний, братте, в тому нехай і пробував перед Богом. 25 Про дів же наказу Господнього не маю, а даю раду, яко

помилуваний від Господа, щоб вірним бути. 26 щоб ніколи ся ваша власті не була спотканнem Думаю, що се добре задля теперішньої нужди, (людям) недужим. 10 Бо коли хто побачить тебе, щоб чоловіку так бути. 27 Одруживсь еси з жінкою? що маючи знаннє, (за столом) сидиць у ідолському не шукай розводу. Розвів ся еси з жінкою, не шукай храмі, то чи совість його, яко недужого, не збудуєтъ жінки. 28 Як же й ожениш ся, (що) не згрішив ся, щоб їсти посвята ідолські? 11 І погибне через еси; як і віддасть ся діва, не згрішила; та горе по тілу мати муть такі; я ж вас щаджу. 29 Се ж умер. 12 Грішачи ж так проти братів та вражаючи їх недужу совість, ви грішите проти Христа. 13 Тим же, коли їжа блазнить брата мого, не їсти му мясива до віку, щоб не блазнити брата мого. (aiōn g165)

9 Хиба ж я не апостол? хиба ж я не вільний? хиба ж я Ісуса Христа, Господа нашого, не бачив? хиба не мое ві діло в Господі? 2 Коли іншим я не апостол, то все ж вам; ви бо печать апостолування мого в Господі. 3 Оце моя відповідь тим, хто судить мене. 4 Хиба ми не маємо власти їсти і пити? 5 Хиба не маємо власти сестру-жінку водити, як інші апостоли, й брати Господні, і Кифа? 6 Або один я та Варнава не маємо власти, щоб не робити? 7 Хто воїнствує коли своїми доходами? хто садить виноградник, та й овощу його не єсть? або хто пасе стадо, та й молока з стада не єсть? 8 Хиба се я глаголю яко чоловік? чи не говорить сього й закон? 9 Бо в Мойсейовім законі писано: Не завязуй рота волові, як молотить. Хиба про волів дбає Бог? 10 чи задля нас як раз глаголе? Задля нас бо написано, що в надії мусить ратай орати, і хто молотить, (робить се) з надією, бути спільником свого вповання. 11 Коли ми духовне сіяли вам, то чи велика річ, коли ми тілесне ваше жати мем? 12 коли інші бувають спільниками (сієї) власти над вами, то чи не більше ми? Та не користувались ми властю сію, а все терпимо, щоб не з'упинити як не будь благовістя Христового. 13 Чи то ж не знаєте, що хто коло съятого служить, ті з съятого їдять? і хто коло жертвіні пильнує, ті від жертвіні частину приймають. 14 Так і Господь повелів тим, хто проповідує благовістє, з благовістя жити. 15 Я ж нічим з сього не користувавсь, і не (для того) се написав, щоб так роблено для мене; бо лучче мені вмерти, ніж щоб хто славу мою знівечив. 16 Коли бо благовістю, нема мені слави, примус бо на мені лежить, і горе мені, коли не благовістю! 17 Коли бо роблю се охотою, маю нагороду; коли ж проти волі, то роблю службу, звірену мені. 18 За що ж мені нагорода? (За те,) що благовіствуочи без користі, подаю благовістє Христове, так щоб не надуживати моєї властів благовістю. 19 Бувши бо вільний від усіх (не підневолений нікому), зробив

8 Шо ж до ідолських посвятів, знаємо, що всі знаннє маємо. Знаннє ж надимає, а любов вбудовує. 2 Коли ж хто думає, що він знає що, то ніколи ще нічого не знає, як треба знати. 3 Коли ж хто любить Бога, то сей пізнаний від Него. 4 Що ж до їди посвятів ідолських, знаємо, що ідоли ніщо в съвіті, і що нема ініпого Бога, тільки один. 5 Бо хоч і в так звані боги, чи то на небі, чи то на землі (як многі боги і многі пани); 6 та наш один Бог Отець, від котрого все і ми для Него; і один Господь Ісус Христос, через Котрого усе (стало ся), і ми через Него. 7 Ні, не у всіх знаннє; деякі з совістю ідолською аж досі, яко посвята ідолський їдять; і совість їх, бувши недужою, сквернить ся. 8 Їжа ж нас не поставляє перед Богом; бо ані луччи ми, коли їмо, ані гірші, коли не їмо. 9 Гледіть же,

я себе усім слугою, щоб більш придбати: 20 Я 19 що ж я кажу? що ідол що-небудь єсть? або став ся Жидам, як Жидовин, щоб Жидів придбати; посьвят ідолський що-небудь встъ? 20 Ні, а що тим, що під законом, був я як під законом, щоб посьвячуєт погане, бісам посьвячуєт, а не тих, що під законом, придбати; 21 беззаконним Богові. Не хочу ж, щоб ви були спільниками бісів. - як беззаконний (не бувши беззаконним Богу, а 21 Не можете чашу Господню пити і чашу бісовську, законним Христу), щоб придбати беззаконних; 22 не можете трапезі Господній причащати ся і трапезі недужим я був недужий, щоб недужих придбати. бісовській. 22 Чи нам же роздражати Господа? Усім був я все, щоб конче деяких спаси. 23 Се хиба ми дужкі Його? 23 Все мені можна, та не все ж роблю задля благовістя, щоб бути спільником на користь; все мені можна, та не все збудовує. у йому. 24 Хиба не знаєте, що ті, що на гонах 24 Ніхто свого нехай не шукає, а кожен (того) що біжять, усі біжять, а один приймає нагороду? Так другого. 25 Все, що на торгу продасть ся, їхте, біжіть і ви, щоб осягли. 25 Кожен же, хто бореть нічого не сумнячись задля совісти. 26 Бо Господня ся, від усього вдержуєт ся. Ті ж, щоб тлінний земля і повня її. 27 Коли ж хто з невірних запрошує вінець прийняти, а ми нетлінний. 26 Оце ж я так вас і схочете піти, то все поставлене перед вами біжу, не якби на непевне; подвізаюсь так, не якби їхте, нічого не сумнячись задля совісти. 28 Коли повітє бючи. 27 А морю тіло мов і підневолюю, ж хто вам скаже: Се ідолський посьвят, тоді не щоб, іншим проповідуючи, самому іноді не бути їхте задля того, хто вам сказав, і задля совісти; нікчемним.

10 Не хочу ж, братте, щоб ви не знали, що отці наші всі під хмарою були, і всі через море переходили; 2 і всі в Мойсея хрестили ся в хмарі і в морі; 3 і всі ту саму їжу духовну їли; 4 і всі той самий напиток духовний пили; бо пили з духовної скелі, що йшла за ними, скеля ж була Христос 5 Та многих з них не вподобав Бог, бо поражені були в пустині. 6 Се ж стало ся нам прикладом, щоб не бажали лихого, яко ж і вони бажали. 7 Ані ідослужителями не робіть ся, яко ж деякі з них, яко ж писано: Посідали люди їсти й пити і встали грati. 8 Ані робім перелюбу, як деякі з них робили, та й полягло їх за один день двайп'ять три тисячі. 9 Ані спокутујмо Христу, яко ак деякі з них спокутували, та й погинули від гадюк. 10 Ані нарекаймо, яко ж деякі з них нарекали, та й погинули від губителя. 11 Усе ж се прикладами стало ся їм, прописано ж на науку нашу, на котрих конець віку прийшов. (αἰονίον) 12 Тимже, хто думає стояти, нехай гледить, щоб не впав. 13 Не яка спокуса настигла на вас, тільки чоловіча; вірен же Бог, котрий не допустить, щоб ви були спокушені більш, ніж що здоліте (знести); а зробить із спокусою ѹ вихід, щоб ви здоліли знести. 14 Тим, любі мої, втікайте від бувши, жінка ж славою чоловічою. 8 Бо не чоловік ідолського служення. 15 Яко мудрим глаголю: од жінки, а жінка від чоловіка. 9 І не сотворено судіть, що я глаголю: 16 Чаща благословення, чоловіка ради жінки, а жінку ради чоловіка. 10 котру благословляємо, хиба не єсть общеннє Тим і мусить жінка знак власті мати на голові крові Христової? хліб, що переломлюємо, хиба ради ангелів. 11 Однакож ні чоловік без жінки, не єсть общеннє тіла Христового? 17 Бо один ні жінка без чоловіка, в Господі. 12 Бо як жінка хліб, однотіло ми многі; всі бо від одного хліба від чоловіка, так і чоловік через жінку, все ж від причащаємося. 18 Поглянте на Ізраїля по тілу; Бога. 13 Самі між собою судіть: чи личить жінці хиба ті, що ѹдять посьвяти, не спільники жертівні? непокритій молитись Богу? 14 Або чи не сама ж

кажу, не про свою, а про другого; чого бо вілність моя судити маєт ся від совісти другого? 30 Коли ж я благодаттю причащаю ся, на що мені хулу приймати (за те), за що дякую? 31 Оце ж, чи то ѹсте, чи пете, чи що інше робите, все на славу Божу робіть. 32 Не будьте спотиканнєм ні Жидам, ні Грекам, ні церкві Божій, 33 яко ж і я у всьому всім годжу, не своєї шукаючи користі, а користи многих, щоб спасли ся.

11 Будьте послідувателями моїми, яко ж і я Христів. 2 Хвалю ж вас, братте, що все мое памятаєт і, яко ж я передав вам, перекази держите. 3 Хочу ж, щоб ви знали, що всякому чоловікові голова Христос, голова жінці чоловік, голова ж Христу - Бог. 4 Усякий чоловік, що молить ся або пророкує, покривши голову, осоромлює голову свою. 5 Усяка ж жінка, що молить ся або пророкує, не покривши голови, осоромлює голову свою; одно ж бо воно й те саме, якби була й обголена. 6 Коли бо не покриваєт ся жінка, нехай тільки чоловіча; вірен же Бог, котрий не допустить, і стрижеть ся; коли ж сором жінці стригти ся чи голити ся, нехай покриваєт ся. 7 Чоловік бо не має покривати голови, образом і славою Богою засліни знести. 8 Бо не чоловік бувши, жінка ж славою чоловічою. 9 І не сотворено судіть, що я глаголю: 10 Чаща благословення, чоловіка ради жінки, а жінку ради чоловіка. 11 Однакож ні чоловік без жінки, не єсть общеннє тіла Христового? 12 Бо один ні жінка без чоловіка, в Господі. 13 Самі між собою судіть: чи личить жінці хиба ті, що ѹдять посьвяти, не спільники жертівні? непокритій молитись Богу? 14 Або чи не сама ж

природа навчає вас, що коли чоловік мав довгє волоссє, то сором йому? 15 Жінка ж, коли має тим же Духом; іншому ж дарування сцілення волоссє, се слава їй; бо волоссє замість іншому ж пророкуваннє; іншому розпізнаваннє покриття їй дано. 16 Коли ж хто єсть сварливим, духів; іншому ж усякі мови; іншому виклади мів то ми такого звичаю не маємо, ні церкви Божі. 17 (язиків). 11 Все ж се дійствує один і той же Дух, Се ж завіщаючи, не хвалю, що не на лучче, а на уділяючи кожному, яко ж хоче. 12 Як бо тіло одно, гірше збирається. 18 Бо найперш, як сходитесь ви а членів має багато, всі ж члени одного тіла, хоч в церкву, чую, що буває розділеннє між вами, й багато їх, а одно тіло, так і Христос. 13 Бо одним почасти вірю. 19 Треба бо й ересям між вами бути, Духом усі ми в одно тіло хрестились, чи то Жиди, щоб вірні між вами явились. 20 Як же сходитесь чи Греки, чи невільники, чи вільні, і всі одним до купи, то не на те, щоб Господню вечерю їсти. Духом напоєні. 14 Бо тіло не єсть один член, а 21 Кожен бо свою вечерю попереду поїсть, і один многі. 15 Коли скаже нога: я не рука, от же я не голодує, другий ж впивається ся. 22 Хиба бо домів від тіла, то хиба через се не єсть від тіла? 16 І не маєте, щоб їсти й пити? чи церквою Божою коли скаже ухо: я не око, то ж я не від тіла, то гордуете і осоромлюєте неимущих? Що ж вам хиба через те не єсть від тіла? 17 Коли б усе тіло сказати? чи похвалити вас у съому? Не похвалю. (було) око, де ж (був би) слух? Коли б усе слух, 23 Я бо прийняв од Господа, що й передав вам, де поюю? 18 Та Бог розложив члени кожного по що Господь Ісус тієї ночі, котрої був виданий, одному з них в тілі, яко ж схотів. 19 Коли ж би все прийняв хліб, 24 і, хвалу віддавши, переломив, і (було) один член, то де (було б) тіло? 20 Тепер рече: Прийміть, їхте, се єсть тіло мое, що за вас же багато членів, а тіло одно. 21 Не може ж око ламлене; се робіть на мій спомин. 25 Так само й сказати руці: Не треба мені тебе; або знов голова чашу по вечері глаголючи: Ся чаша єсть новий ногам: Не треба мені вас. 22 Ні, котрі члени тіла завіт у крові моїй; се робіть, скільки раз пете, на здають ся слабшими, ті тим більше потрібні; 23 і мій спомин. 26 Скільки бо раз їсте хліб сей і чашу котрі здають ся нам неповажнішими в тілі, тим сю пете, смерть Господню звіщаєте, доки (Він) більше чести додаємо, і менше чесні наші (члени) прийде. 27 Тим же, хто їсти ме хліб сей і пити ме більшу окрасу приймають. 24 Звичайним бо нашим чашу Господню недостойно, винен буде тіла і крові того не треба. Та Бог зложив тіло, давши більшу Господньої. 28 Нехай же розглядить чоловік себе і честь посліднійшому, 25 щоб не було розділення в так нехай хліб єсть і чашу пе. 29 Хто бо їсть і пе тілі, а щоб члени однаково один про одного дбали. недостойно, суд собі їсть і пе, нерозсуджуячи про 26 і коли терпить один член, терплять з ним усі тіло Господнє. 30 Того-то многі між вами недужі та члени; а коли славить ся один член, радують ся слабі, й заснуло доволі. 31 Бо коли б ми самі себе з ним усі члени. 27 Ви ж тіло Христове і члени розсуджували, то не були б осуджені. 32 Бувши ж від часті (з особна). 28 I інших поставив Бог у осудженими, від Бога караємось, щоб з съвітом не церкві найперш апостолів, вдруге пророків, втретє осудились. 33 Тимже, браттє мое, зійшовшись їсти, учителів, потім сили, а там даровання, сцілення, один одного дожидайтє. 34 Коли ж хто голодний, помагання, порядкування, всякі мови. 29 Хиба всі дома нехай єсть, щоб на суд не сходились. Про апостоли? хиба всі пророки? хиба всі учителі? останьне ж, як прийду, дам порядок.

12 Про духовне ж браттє, не хочу, щоб ви не знали. 2 Ви знаєте, що як були ви поганами, то до ідолів безголосих воджено вас, мов ведених. 3 Тим кажу вам, що ніхто, Духом Божим глаголючи, не проклинає Ісуса, і ніхто не може назвати Господа Ісуса, як тільки Духом съвітим. 4 Між даруваннями в ріжниця, Дух же той самий. 5 I ріжниця між служеннями, а той самий Господь. 6 I ріжниця між роботами, один же Бог, що робить усе у всіх. 7 Кожному ж дастися ся явленнє Духа на користь. 8 Тому бо Духом дастися ся слово премудрості, другому слово знання тим же Духом; 9 іншому ж

13 Коли мовами людськими глаголю й ангельськими, любови ж не маю, то став ся як мідь дзвінчача і бубен гудячий. 2 Коли маю пророцтво і знаю всі тайни і все знаннє, і коли маю всю віру, так щоб і гори переставляти, любови ж не маю, то я ніщо. 3 I коли роздам увесь маєток мій, і коли тіло мое передам, щоб його спалено, любови ж не маю, то ніякої користі мені (з того). 4 Любов довго терпить, милосердє; любов не

завидує; любов не величається, не надимається місце невчено-го, скаже на твоє дякуваннє, коли він ся, 5 не осоромлює, не шукає свого, не поривається не знає, що говориш. 17 Ти бо добре дякуєш, тільки ся до гніву, не думаєш лихого; 6 не веселиться ж другий не збудовується ся. 18 Дякую Богу моему, неправдою, а веселиться ся правдою; 7 все покриває, що я більш усіх вас говорю мовами. 19 Тільки ж у всьому йме віри, на все вповає, все терпить. 8 церкві лучче мені п'ять слів промовити розуміннєм Любов ніколи не впадає (гине); чи то ж пророцтва, моїм, щоб і інших навчити, ніж десять тисяч вони впадуть; чи то мови, вони замовкнуть; чи то слів (чужою) мовою. 20 Браттє, не бувайте діти знаннє, воно зникне. 9 Бо від часті знаємо і від розуміннєм; ні, в ліхому бувайте малолітниками, часті пророкуємо. 10 Як же прийде звершене, тоді у розумінню ж звершеними. 21 В законі писано: те, що від часті, зникне. 11 Як був я малолітком, то Чужими язиками й чужими устами говорити му яко малолітком говорив, яко малолітком розумів, яко людям сим, та й так не послухають мене, глаголе малолітком думав; як же став чоловіком, то покинув Господь. 22 Тимже язикі на ознаку не тим, хто дитяче. 12 Бачимо бо тепер через дзеркало, в вірує, а невірним; пророцтво ж не невірним, а загадці, тоді ж лицем до лиця; тепер пізнаю від віруючим. 23 Коли оце зійдесть ся вся церква часті, тоді ж пізнаю, яко ж і я познаний. 13 Тепер докупи, і всі чужими мовами заговоряте, увійдуть же пробувають віра, надія, любов, сі троє; більша же і невчені або невірні, то чи не скажуть, що ви ж із сих любов.

14 Дбайте про любов і жадайте духовного, найбільше ж, щоб пророкувати. 2 Бо, хто говорить (чужою) мовою, не людям говорить, а Богу; бо ніхто не чує Його; а духом він говорить тайне. 3 Хто ж пророкує, людям говорить на збудованнє, і напоминаннє і утішеннє. 4 Хто говорить (чужою) мовою, себе збудовує; а хто пророкує, церкву збудовує. 5 Хочу ж, щоб усі ви говорили мовами, та радніщ, щоб пророкували; більший бо хто пророкує, ніж хто говорить мовами, хиба що й вияснює, щоб церква збудованнє прийняла. 6 Тепер же, браттє, коли прийду до вас, мовами говорячи, то що вам за користь, коли вам не говорити му або одкритим, або знаннєм, або пророцтвом, або наукою? 7 Ба й бездушне, що дає голос, чи сопілка, чи гулі, коли різноти голосу не дає, як розуміти, що виграється в сопілку або в гулі. 8 Бо коли й сурма невиразний голос дає, то хто готовити меться до боя? 9 Так само й ви, коли подасте мовою незрозуміле слово, як зрозуміється говорене? на вітер бо говорити мете. 10 Стільки, як от буває, родів слів на сьвіті, і ні одно з них без голосу. 11 Коли ж не зрозумію значіння слів, буду тому, хто говорити, чужоземець, і хто говорити, чужоземець мені. 12 Так і ви, коли дбаєте про дари духовні, то гледіть, щоб збагатіли ними на збудованнє церкви. 13 Так, хто говорити (чужою) мовою, нехай молиться, щоб міг вияснювати. 14 Коли бо молюсь (чужою) мовою, дух мій молиться, розуміннє ж мое без'овочне. 15 Що ж (робити)? Молити мусь духом, молити мусь же й розуміннєм; співати му духом, співати му й розуміннєм. 16 Бо коли благословити меш духом, то як той, хто займе

друєте? 24 Коли ж усі пророкують і ввійде хто невірний або невченій, то від усіх буде докореній і від усіх суджений. 25 І так тайни серця його виявлять ся, і так припавши лицем, поклонить ся Богові, звіщаючи, що справді з вами Бог. 26 Що ж (треба робити), браттє? Коли сходитеся, і кожен писалму має, науку має, мову має, одкритте має, виясненне має, - усе на збудованнє нехай буде. 27 Коли хто (чужою) мовою говорить, (говорить) по двоє, а найбільш по троє, і чергами, а один нехай вияснює. 28 Коли ж нема вияснювателя, то нехай мовчить у церкві; собі ж нехай говорити та Богові. 29 Пророки ж нехай по двоє і по троє говорять, а інші нехай міркують. 30 Коли ж другому, що сидить, одкриється ся (що), перший нехай мовчить. 31 Можете бо всі один за одним пророкувати, щоб усі навчалися і всі утішались. 32 І духи пророцькі пророкам корятися ся. 33 Не єсть бо Бог безладу, а впокою, як по всіх церквах у съвятих. 34 Жінки виши в церквах нехай мовчать; бо не дозволено їм говорити, а щоб корилися, яко ж закон глаголе. 35 Коли ж хочуть чого навчитися, нехай дома в своїх чоловіків питаюти; сором бо жінкам у церкві говорити. 36 Хиба од вас слово Боже вийшло? або до вас одних досягло? 37 Коли хто думає пророком бути або духовним, нехай розуміє, що те що пишу вам, се заповіді Господні. 38 Коли ж хто не розуміє, нехай не розуміє. 39 Тимже, браттє, бажайте пророкувати, та й говорити мовами не бороніть. 40 Усе нехай поважно та до ладу робить ся.

15 Звіщаю ж вам, браттє, благовістє, що я благовіствуваю вам, котре й прийняли ви, і в котрому встояли, 2 котрим і спасаєтесь, коли

памятаєте, яким словом я благовіствував вам, боров ся з зъвірьми в Єфесі, то яка мені користь, хиба що марно увірували. з Богом я передав вам коли мертві не встають? Ну то юсти й пити, бо найперш, що й прийняв, що Христос умер за наші завтра помремо. 33 Не обмануйте себе: ледачі гріхи по писанням, 4 і що поховано Його, і що встав бесіди псують добрі звичаї. 34 Протверзіть ся третього дня по писанням, 5 і що явив ся Кифі, а праведно та не грешить; бо деякі не знають Бога. опісля дванадцятьом. 6 Після того явив ся більш На сором вам глаголю. 35 Та хто-небудь скаже: пяти сотень братам разом, з котрих більше живуть Як у стануть мертві? і в якому тілі прийдуть? 36 і досі, інші ж і впокоїлись, 7 Після того явив ся Безумний! що ти сієш, не оживе, коли не вмре. 37 Якову, а потім усім апостолам. 8 На останок же 1 що сієш, не тіло будуче сієш, а голе зерно, як всіх, мов якому недорідку, явився і мені. 9 Я бо 2 лучить ся, пшеничне, або яке інше. 38 Бог же дає останній з апостолів, котрий недостоєн зватись йому тіло, яке скоче, і кожному наслінню своє тіло. апостолом, бо гонив церкву Божу. 10 Благодаттю ж 39 Не кожне тіло таке саме тіло; тільки інше тіло в Божою я те, що є; і благодать Його до мене була людей, інше тіло в скотини, інше у риб, інше ж у не марна, а більш усіх їх працювали я; не я ж, а птаства. 40 (Єсть) і тіла небесні тіла земні, та благодать Божа, що зо мною. 11 Чи то ж я, чи то інша слава небесних, а інша земних. 41 Інша вони, так проповідуємо, і так ви увірували. 12 Коли слава сонця, а інша слава місяця, і інша слава ж про Христа проповідується, що Він з мертвих зір; зоря бо від зорі відрізняється славою. 42 Так і устав, то як се деякі між вами кажуть, що нема воскресення мертвих. Сіється ся у зотлінні, устає у воскресення мертвих? 13 Коли ж воскресення нетлінню. 43 Сіється ся в безчестю, устає в славі; мертвих нема, то й Христос не воскрес; 14 коли сіється ся в немочі, устає в силі. 44 Сіється ся тіло ж Христос не воскрес, то марна проповідь наша, душевне, устає тіло духовне; єсть тіло душевне марна ж і віра ваша. 15 І ми являємося кривими і єсть тіло духовне. 45 Так і написано: Став ся съвідками Божими, бо съвідкували про Бога; що перший чоловік Адам душою живою, а останній воскресив Христа, котрого не воскресив, - коли Адам духом животворящим. 46 Тільки перш не мертві не встають. 16 Більш мертві не встають, духовне (було), а душевне, духовне ж потім. 47 то й Христос не встав. 17 А коли Христос не встав, Перший чоловік із землі земний; другий чоловік то марна віра ваша: ви ще в гріхах ваших 18 Господь з неба. 48 Який земний, так і земні; і який Тоді й померші в Христі погибли. 19 Коли тільки небесний, так і небесні. 49 І яко ж носили ми в сьому житті вповнаємо на Христа, то окаянніші образ земного, так носити мем і образ небесного. (нешчасливий) ми всіх людей. 20 Тепер же Христос 50 Се ж глаголю, браттє, що тіло і кров царства устав з мертвих; первістком між мертвими став ся. Божого наслідити не може; і зотлінні незотління 21 Яко ж бо через чоловіка (прийшла) смерть, так не наслідить. 51 Ось тайну вам глаголю: Всі нії через чоловіка й воскресення з мертвих. 22 Як бо в впокоїмось, всі ж перемінімось. 52 У хвилину, у миг Адамі всі вмирають, так і в Христі всі оживають. 23 ока, за останньою трубою - бо затрубить, і мертві Кожен своїм порядком: Первісток Христос, а потім повстають нетлінними, і ми поперемінємося. 53 Христові у приході Його. 24 Тоді (прийде) конець, як Треба бо тлінному сьому одягнутись у нетліннє, і передасть царство Богу Й Отцеві, як зруйнє всяке смертному сьому одягнутись у безсмерте. 54 Як старшинування і всяку власті і силу. 25 Мусить бо же тлінне се одягнеться в нетлінні і смертне се Він царювати, доки положить усіх ворогів під ноги одягнеться в безсмерте, тоді станеться написане Його. 26 Останній ворог зруйнуеться - смерть. слово: Пожерта смерть побідою. 55 Де в тебе, 27 Усе бо впокорив під ноги Його. Коли ж рече, смерте, жоло? де в тебе, пекло, побіда? (Hadēs g86) що все впокорено, то явно, що окрім Того, хто 56 Жоло ж смерти - гріх, а сила гріха - закон. 57 покорив Йому все. 28 Коли ж упокорить ся Йому Богу ж дяка, що дав нам побіду через Господа все, тоді і сам Син упокорить ся Тому, хто впокорив нашого Ісуса Христа. 58 Тимже, браттє мое любе, Йому все, щоб Бог був усе у всьому. 29 Ато що бувайте тверді, стійкі, надто збогачуючисі у ділі робити муть ті, хто хрестить ся ради мертвих, Господньому завіди, знаючи що праця ваша не коли зовсім мертві не встають? чого ж і хрестять ся ради мертвих? 30 Чого ж і ми небезпечимось всякого часу? 31 Що-дня вмираю; так (по правді нехай буде) мені ваша похвала, що маю в Христі Ісусі, Господі нашому. 32 Коли б я чоловічим робом

16 Про милостиню ж для съвятих, як я розпорядив у церквах Галатийських, так і ви робіть. 2 Первого дня в тижні нехай кожен з вас у

себе складає, скарбуючи, як йому ведеть ся, щоб не тоді, як прийду, складку робити. 3 Як же прийду, то котрих ви ухвалите, тих пішлю з листами віднести дар ваш у Єрусалим. 4 Коли ж буде достойно, щоб і мені йти, зо мною пійдути. 5 Прийду ж до вас, як Македонию перейду (Македонию бо проходжу). 6 У вас же може загаюсь, або й зазимую, щоб ви провели мене, куди я дійду. 7 Не хочу бо вас тепер переходом бачити; маю ж надію, якийсь час пробути в вас, коли Господь дозволить. 8 Пробуду ж у Єфесі до п'ятидесятниці. 9 Двері бо великі й широкі відчинились мені, і багато (в мене) противників. 10 Як же прийде Тимотей, гледіть, щоб без страху був у вас; діло бо Господнє робить, яко ж і я. 11 То нехай ніхто ним не гордuse, а випроводіть його з упокоєм, щоб прийшов до мене; жду бо його з братtem. 12 Що ж до Аполоса брата, то вельми просив я його, щоб прийшов до вас з братtem; та зовсім не було волі в него, щоб прийти тепер, прийде ж, як мати ме догідний час. 13 Пильнуйте, стйті в вірі, мужайтесь і утврджуйтесь. 14 Все вам нехай в любові дієть ся. 15 Благаю ж вас, браттє (ви знаєте семю Стефанову, що вона первоплід Ахайський, і що на служеннє съвятим oddали себе), 16 щоб і ви корились таким і кожному, хто помагає нам і працює. 17 Зрадів же я приходом Стефановим і Фортунатовим і Ахайковим; бо недостачу вашу вони сповнили. 18 Заспокойли бо мій дух й ваш; пізнавайте ж оце таких. 19 Витають вас Церкви Азийські. Витають вас у Господі много Аквіла і Прискила з домашньою іх церквою. 20 Витають вас усі брати. Витайте один одного цілуваннem съвятим. 21 Витаннє моєю рукою Павловою. 22 Коли хто не любить Господа Ісуса Христа, нехай буде проклят, маран ата! 23 Благодать Господа Ісуса Христа з вами. 24 Любов моя з усіма вами у Христі Ісусі. Амінь.

2 до коринтян

1 Павел апостол Ісуса Христа, волею Божою, та Тимотей брат, церквам Божим у Коринті з усіма святыми у всій Ахайі: 2 Благодать вам і в покій од Бога Отця нашого і Господа Ісуса Христа. 3 Благословен Бог і Отець Господа нашого Ісуса Христа, Отець милосердя і Бог всякої утіхи, 4 що втішає нас у всякому горю нашему, щоб змогли ми утішати тих, що у всякому горю, утішеннем, яким утішаємося самі від Бога. 5 Бо яко ж намножуються страдання Христові в нас, так Христом намножується ся і утішеннє наше. 6 Чи то ж ми скорбимо, то для вашого втішення і спасення, котре звершується терпіннєм тих мук, що й ми терпимо; чи то ми втішаємося, то для вашого утішення і спасення. 7 І впование наше тверде про вас, знаючи, що як спільнники ви страдання нашого, так і утішення. 8 Бо не хочемо, браті, щоб ви не відали про горе наше, що було нам в Азії, що над міру і над силу тяжко було нам, так що не мали вже надії й жити. 9 Та самі в собі присуд смерти мали, щоб не надіяти ся нам на себе, а на Бога, що підймає мертвих, 10 котрий з такої смерті збавив нас і збавляє, і на котрого вповаємо, що й ще збавляти ме, 11 за підмогою і вашої за нас молитви, щоб за те, що нам даровано стараннем многих, многі за нас і дякували. 12 Се бо хвала наша, съвідчення совісти нашої, що ми в простоті і чистоті Божій, не в мудrosti тілесній, а в благодаті Божій жили на съвіті, більше ж у вас. 13 Не інше бо пишеш вам, як або що читаете, або розумієте; маю ж надію, що й до кінця зрозумієте, 14 як і зрозуміли нас від часті, що ми хвала вам; яко ж і ви нам у день Господа нашого Ісуса Христа. 15 І в сій певноті хотів був я прийти до вас перше, щоб і другу благодать мали, 16 а через вас пройти в Македонію, і знов з Македонії прийти до вас, а ви щоб провели мене в Іудею. 17 Сього бажаючи, хиба я легким розумом що робив? або що задумую, чи по тілу задумую, щоб було в мене то так - так, то, ні - ні. 18 Вірен же Бог, що слово наше до вас не було "так" і "ні". 19 Бо Син Божий Ісус Христос, вам вами проповідуваний, мною та Сильваном, та Тимотеем, не був "так" і "ні", а було у Йому "так". 20 Бо, скільки обітниць Божих, то (все) в Йому "так" і в Йому "амінь", на славу Божу через нас. 21 Той же, що утвірджує нас із вами у Христа й намастив нас - Бог, 22 Він і запечатав нас, і дав задаток Духа в серцях наших. 23 Я ж съвідком Бога призываю

на свою душу, що, щадивши вас, ще не прийшов в Коринт. 24 Не тому, що ми пануємо над вірою вашою; ні, ми помічники вашої радості, бо ви стоїте вірою.

2 Розсудив же я сам із собою се, щоб знов у смутку до вас не прийти. 2 Бо коли я завдаю смутку вам, то хто мене розвеселить, як не той, хто засмучений через мене. 3 І написав вам се, щоб, прийшовши не мав смутку від тих, котрими годилось би мені веселитись, певен будучи про всіх вас, що моя радість для всіх вас. 4 Бо з великого горя, і тути серця написав я вам з многими сълізми, не щоб ви смуткували, а щоб пізнали любов, котрої в мене пребагато до вас. 5 Коли ж хто засмутив, не мене засмутив, а від часті (щоб не отягчив я) і всіх вас. 6 Доволі такому сієї карі від багатьох. 7 Так що напротив лучче простіть і утіште, щоб надто великий сум не дожер такого. 8 Тим же благаю вас, обявіть любов до него. 9 На те бо й писав я, щоб мати доказ од вас, чи у всьому ви слухняні. 10 Кому ж ви прощаєте, тому й я; бо й я, коли що кому простив, то ради вас перед лицем Христом, 11 щоб не подужав нас сатана; бо нам відомі задуми його. 12 Прийшовши ж у Троянду на благовісті Христове, як відчинено мені двері в Господі, 13 не мав я впокою в дусі моїм, не знайшовши Тита, брата моого; а, попрощавшись із ними, вийшов у Македонію. 14 Богу ж дяка, що завсігди дає нам побіду в Христі, і пахощі знання свого обявляє через нас у всякому місці. 15 Бо ми пахощі Христові Богу в і тих, що спасають ся, і в тих, що погибають: 16 одним ми пахощі смерті на смерть, а другим пахощі життя на ажитте; та кого на се вистачить? 17 Не такі бо ми, як многі, що крамують словом Божим, а щиро, як од Бога, перед Богом, у Христі глаголемо.

3 Чи нам же починати внов самих себе поручати? або треба нам, як янішим, поручальних листів до вас, чи од вас поручальних (листів?). 2 Ви наше посланнє, написане в серцях наших, котре знають і читають усі люде. 3 (А й надто) ви явлені, що ви посланнє Христове через служеннє наше, написане не чернилом, а Духом Бога живого, не на камяних скрижалах, а на тілесних скрижалах серця. 4 Надію ж таку маємо через Христа до Бога, 5 бо ми не в силі самі від себе що думати, яко із себе; а сила наша від Бога, 6 котрий і дав нам силу бути слугами нового завіту, не букви, а духа; буква бо вбиває, а дух животворить. 7 Коли ж служеннє смерті, письмом вирізане на

каміннях, було в славі, так що сини Ізраїлеві не могли дивитись на лиця Мойсейове задля слави його Минуцьої, 8 як же не більше служеннє духа буде в славі? 9 Бо коли служеннє осуду - слава, то геть більше служеннє правдї багатше славою? 10 Бо й не прославилось прославлене в тій мірі, задля переважуючої слави. 11 Коли бо те, що минає, в славі, то багато більше в славі те, що пробуває. 12 Маючи оце таке впование, уживаємо велику волю, 13 а не яко ж Мойсей, що клав покривало на лицє свое, щоб сини Ізраїлеві не дивились на конець минуального. 14 Та осьліпились думки їх: бо аж до сього дня те ж покривало в читанню старого завіту зостається ся невідкрите, котре в Христі знає. 15 Ні, аж до сього дня, коли читається ся Мойсея, покривало на серці їх лежить. 16 Як же обернуть ся до Господа, здіймається ся покривало. 17 Господь же Дух; де ж Господень Дух, там воля. 18 Ми ж усі відкритим лицем, поглядаючи як у дзеркало, на славу Господню, преобразуємося у той же образ від слави в славу, яко ж від Господнього Духа.

4 Тим же то, маючи се служеннє, яко же помилувані, не слабнемо, 2 а відреклисъ тайного в безчестю, не ходячи в лукавстві, ані хитруючи словом Божим, а явленнєм правди поручаючи себе всякій совіті чоловічій перед Богом. 3 Коли ж і закрите благовістє наше, то у погибаючих єсть закрите, 4 в котрих бог віку сього осьліпив думки їх, невірних, щоб не засияло їм съвітло благовістя слави Христа, котрий єсть образ Бога. (aiōn g165) 5 Бо ми не себе самих проповідуємо, а Христа Ісуса Господа, себе ж самих слугами вашими Ісуса ради. 6 Бо Бог, що звелів з темряви засияти, той засвітив у серцях наших на просвіченіє розуміння слави його в іншіх, 7 Маємо ж скарб сей у глиняних посудах, щоб премножество сили було від Бога, а не від нас. 8 У всьому горюємо, та не нарикаємо; тривожимось, та не теряемо надії, 9 гонять нас, та ми не покинуті; повалені ми, та не погублені; 10 всякого часу мертвість Господа нашому являло ся, 11 Завсіди бо нас живих на землі видають задля Ісуса, щоб і життє Ісусове 12 Тим же оце являлось у смертному тілі нашому. 13 Мавши собою, не полічуючи їм провин їх, і положив у той же дух віри, по писаному: Я вірував, тим і нас слово примирення. 14 знаючи, ми посли, і наче Бог благає (vas) через нас; ми що хто підняв Господа Ісуса, і нас через Ісуса просимо вас замість Христа: примиріть ся з Богом. підім'є і поставить з вами. 15 Все бо задля вас,

щоб богата благодать через благодареніє многих наможувалась вга славу Божу. 16 Тим то не слабнемо; ні, хоч зовнішній наш чоловік мліє, та нутряний обновляється ся день у день. 17 Бо теперішня легкота горя нашого надто над міру приготовлює нам вічну вагу слави, (aiōnios g166) 18 нам, що не дивимось на відоме, а на невідоме; що бо відоме, дочасне, що ж невідоме, вічне. (aiōnios g166)

5 Знаємо бо, як земний будинок тіла нашого розпадеться, ми будівлю від Бога маємо, будинок нерукотворний, вічний на небесах. (aiōnios g166) 2 Бо в сьому ми стогнемо, бажаючи одягтись домівкою нашою, що з неба, з коли б тільки нам, і одягнувшись нагими не явитись. 4 Бо, стогнемо отягчені, будучи в тілі сьому, з котрого не хочемо роздягтись, а одягнувшись, щоб смертне було пожерте життю. 5 На се сотворив нас Бог, і дав нам задаток Духа. 6 Оце ж маймо духа всякого часу знаймо, що, домуючи в тілі, ми далеко від Господа: 7 (бо ходимо вірою, а не видіннєм.) 8 Маймо ж духа й воліймо лучше бути далеко від тіла, а домувати у Господа. 9 Тим і силкуємося, чи то будучи дома, чи далеко від дому, бути Йому любими. 10 Всім бо нам треба явитись перед судищем Христовим, щоб прийняв кожен по тому, що заробив тілом, чи то добре, чи лихе. 11 Знаючи оце страх Господень, пересвідчуємо людей; Богові ж явні ми, і вповаю, що й вашим совітіям обявились. 12 Не знов бо похвальємо себе перед вами, а даємо вам причину хвалитись ся лицем, а не серцем. 13 Бо як ми не при собі, то 6 Бого; а як ми тверезимось (здержуємося), 7 Маємо ж скарб сей у глиняних посудах, щоб премножество сили було від Бога, а не від нас. 8 У всьому горюємо, та не нарикаємо; тривожимось, та не теряемо надії, 9 гонять нас, та ми не покинуті; повалені ми, та не погублені; 10 всякого часу мертвість Господа нашому являло ся, 11 Завсіди бо нас живих на землі видають задля Ісуса, щоб і життє Ісусове 12 Тим же оце являлось у смертному тілі нашому. 13 Мавши собою, не полічуючи їм провин їх, і положив у той же дух віри, по писаному: Я вірував, тим і нас слово примирення. 14 знаючи, ми посли, і наче Бог благає (vas) через нас; ми що хто підняв Господа Ісуса, і нас через Ісуса просимо вас замість Христа: примиріть ся з Богом. підім'є і поставить з вами. 15 Все бо задля вас,

16 Тим то не слабнемо; ні, хоч зовнішній наш чоловік мліє, та нутряний обновляється ся день у день. 17 Бо теперішня легкота горя нашого надто над міру приготовлює нам вічну вагу слави, (aiōnios g166) 18 нам, що не дивимось на відоме, а на невідоме; що бо відоме, дочасне, що ж невідоме, вічне. (aiōnios g166)

21 Бо Він Того, хто не знав гріха, за нас гріхом зробив, щоб ми були праведністю Божою в Йому.

6 Помагаючи ж (Йому), благаємо вас, щоб ви марно благодать Божу не приймали. 2 (Бо глаголе: Приятного часу вислухав я тебе, і в день спасення поміг тобі. Ось тепер пора приятна, ось тепер день спасення.) 3 Ніякого ні в чому не даемо спотикання, щоб не було ганене служеннє, 4 а у всьому показуючи себе яко слуг Божих: у великому терпінню, в горю, в нуждах, в тіснотах, 5 в ранах, в темницях, в буках, у працях, у недосипаннях, у постах, 6 в чистоті, в знаннію, в довготерпінню, в доброті, в святому Дусі, в любові нелицемірній, 7 в словах правди, в силі Божій, із зброєю праведності в правій і лівій, 8 словою і безчестем, ганьбою і хвалою; яко дуроські, та правдиві; 9 яко незнані, та познані; яко вмираючі, і ось ми живі; яко карані, та не повбивані; 10 яко сумні, а завіді веселі, яко вбогі, многих же збогачуючі; яко нічого немаючі, а все держучі. 11 Уста наші відкрились до вас, Коринтяне, - серця, наші розпросторились. 12 Не стіснені ви в нас, а тіснитесь в утробах ваших. 13 Такою ж нагородою (кажу вам, як дітям) розпросторітесь і ви. 14 Не ходіть у жадному ярмі з невірними, яке бо товарищуваннє праведності і беззаконня, і яка спільність сьвітла з темрявою? 15 Яка ж згода в Христа з Велиялом? або яка часть вірному з невірним? 16 І яка згода церкви Божої з ідолською? бо ви церква Бога живого, яко ж рече Бог: вселю ся в них, і ходити ми; і буду ім Бог, а вони будуть мені люди. 17 Тимже вийдіть із між них, і відлучіть ся, глаголе Господь, і до нечистого не приторкайтесь; і я прийму вас, 18 і буду вам за отця, а ви будете мені за синів і дочок, глаголе Господь Вседержитель.

7 Мавши оце сї обітування, любі (мої), очищуюмо себе від усякої нечистії тіла і духа, звершуючи сьвятість у страсі Божому. 2 Зрозумійте нас: ми нікого не скривдили, нікого не зопсували, ні з кого не здириали. 3 Не на осуд глаголю; бо попереду сказав я, що в серцях наших ви (такі), щоб умирати з вами і жити. 4 Велика сьмілості моя до вас, велика похвала мені за вас; сповнив ся я утіхою; надто багатий я радощами у всякому горю нашому. 5 Бо, й як прийшли ми в Македонію, ніякого впокою не мало тіло наше, у всьому бідуочи: осторонь боротьби, в середині страхови. 6 Та Бог, що втішає смиренних, утішив нас приходом Титовим, 7 не тільки ж приходом його, та й утішеннє, которым утішив ся про вас, оповідуючи даше бажаннє,

ваше риданнє, вашу прихільність до мене, так що я вельми зрадував ся. 8 Бо хоч я й засмутив вас посланнем, не каюсь, хоч і каяв ся; бачу бо, що те посланнє, хоч і на час, засмутило вас. 9 Тепер я радуюсь, не тому, що ви засмутились були, а тому, що смуткували на покаяннє, засмутились бо ви по Бозі, щоб ні в чому не було вам шкоди від нас. 10 Бо смуток по Бозі нерозкяне покаяннє на спасенне робить, смуток же сьвіта сього смерть робить. 11 Ось бо се саме, що покували, яке велике зробило в вас дбаннє, а (яке) оправданнє, а жаль, а страх, а бажаннє, а ревність, яке (відомщеннє)! У всьому доказали ви, що чисті в сьому ділі. 12 А хоч і писав я вам, то не задля того, хто скривдив, і не задля того, хто скривдженій, а щоб явилось у вас дбаннє наше про вас, перед Богом. 13 Того ж то втішились ми втішеннем вашим; а й надто більш зраділи радістю Титовою, що заспокоїв ся дух його від усіх вас. 14 Бо коли я хваливсь йому чим про вас, то не осоромив ся; а, як усе і по правді говорили ми вам, так і хвала наша перед Титом правдивою була. 15 Серце ж його ще більш до вас (прихиляється ся), згадуючи послух усіх вас, з яким страхом і трепетом прийняли його. 16 Радуюсь оце, що у всьому можу ввіритись вам.

8 Даємо ж вам знати, братте, про благодать Божу, дану церквам Македонським, 2 що у великому допусті горя наддостаток радощів їх, і до глибини убожество їх достаткувадо багацтвом щирості їх. 3 Бо вони по силі - се я съвідкую - і над силу доброхітні. 4 З великим благаннєм благали нас прийняти дар і товарищуваннє (спільність) в служенню сьвятим. 5 І не, яко ж ми надіялись, а оддали себе перш Господеві, та й нам, волею Божою; 6 тим то ми вблагали Тита, щоб, яко ж перше почав, так і скінчив у вас благодать сю. 7 А ви, яко ж у всьому достаткуєте вірою, і словом, і знаннєм, і всяким дбаннєм, і любовю вашою до нас, щоб і в сїй благодаті достаткували. 8 Не повеліваючи глаголю, а через дбаннє інших хочу допевнитись в щирості вашої любови. 9 Знаєте бо благодать Господа нашого Ісуса Христа, що задля вас з'убожів, бувши багатим, щоб ви убожеством його збагатились. 10 І в сьому даю раду: се бо вам на користь, котрі не тільки робити, та й хотіти перш почали від торішнього літа. 11 Тепер же і кінчіть роботу, щоб яко ж була охота хотіти, так щоб і скінчили по спромозії. 12 Бо коли в кого в охота, то вона приятна по тому, як хто мав, а не по тому, як хто не мав. 13 (Нехай) бо не (буде)

іншим одрада, а вам горе, а по рівноті: 14 в съвятих, а також достаткує многими подяками теперешній час ваш достаток про їх недостаток, Богові. 13 Дознавши служення сього, прославляють щоб і їх достаток був про ваш недостаток, щоб була вони Бога за покірне визнаванне ваше благовістя рівнота, 15 яко ж писано: хто (назирав) багато, Христового, і за щирість общення з ними і з усіма, не надто мав, і хто мало, не мав недостатку. 16 14 і моляться за вас, прихильючись до вас задля Дякуємо ж Богові, що дав таке щире дбаннє про вас у серце Титу. 17 Бо благаннє таки прийняв, за невимовний дар Його.

та й, бувши прихильнішим своєю охотою, вийшов до вас. 18 Послали ж ми з ним і брата, котрого похвали в євангелію по всіх церквах. 19 Не тільки ж се; а він і вибраний від церков товариш наш з сією благодаттю, що нею служимо на славу самого Господа Йа на одраду вашу. 20 Остерегаючись того, щоб хто не дорікав нам достатком сім, котрим ми служимо, 21 промишляючи про добре не тільки перед Богом, та й перед людьми. 22 Послали ж з ними брата нашого, про котрого ми допевнились, що він у многому дуже пильний, тепер же він ще пильніший, у великий надії на вас. 23 Що до Тита, то він мій товариш і помічник про вас; що до братів наших, вони посланники церков, слава Христова. 24 Покажіть же доказ любові вашої і хвалення нашого вами перед ними й перед лицем церков.

9 Про служенне ж съвятим злишнє мені писати вам: 2 бо я знаю охоту вашу, котрою про вас хвалиються Македонянам, що Ахая приготовилась від торішнього літа, і ваша ревність заохотила многих. 3 Післав же я братів, щоб похвала наша, що єсть про вас, не зробилась марна в съому случаї, щоб, яко ж казав я, ви були готові, 4 щоб, як прийдуть зо мною Македонянє та знайдуть вас неготових, ми (щоб не сказати ви) не осоромились, сією съміlostю хвальби. 5 Оце ж надумавсь я, що треба вблагати браттє, нехай попереду пійдуть до вас, і заздалегідь наготовлять сей дар ваш, про котрій наперед звіщено, що він готовий, так як дар, а не як здірство. 6 Оце ж: хто сіє скупо, скупо й жати ме; а хто сіє в дарах, в дарах і жати ме. 7 Кожен (давай), яко ж постановляє в серці, не з жалю або з примусу; веселого бо дателя любить Бог. 8 Силен же Бог всякою благодаттю збогатити вас, щоб у всьому всякого часу всякий достаток маючи, збагачувались ви всяким добрим ділом, 9 (яко ж писано: Розсипав, дав убогим; праведність його пробував по вік. *aiōn g165*) 10 Хто ж дає насіннє сючому, подасть і хліб на їжу, і намножить насіннє ваше і зростить засіви праведности вашої), 11 щоб у всьому збагатились на всяку щирість, котра через нас робить подяку Богу. 12 Бо порядкуванне служення сього не тільки сповняє недостатки

10 Сам же я Павел благаю вас лагідностю і тихотою Христовою, а що в вічі смиренний між вами, а, не будучи між вами, съміливий проти вас; 2 благаю ж, щоб, бувши між вами, не бути съміливим з тією певнотою, якою думаю осъмлитись проти деяких, що думають про нас, ніби ми ходимо по тілу. 3 Бо ходячи в тілі, не по тілу воюємо: 4 (бо зброя воювання нашого не тілесна, а сильна Богом на зруйнованнє твердинь.) 5 руйнуючи видумки і всяку висоту, що встає проти знання Божого, і займаючи в полонъ усякій розум на послух Христу, 6 і будучи на поготові помститись над усяким непослушом, як сповнить ся ваш послух. 7 Хиба ви на лицє дивитесь? Коли хто певен у собі, що він Христів, нехай знов по собі думає так, Що, як він Христів, так і ми Христові. 8 Бо коли б я ще більш хвалив ся властю нашою, що дав нам Господь на збудуваннє, а не на зруйнуваннє ваше, то не осоромив ся б 9 (Та) щоб не здаватись, наче б лякав вас посланнями, - 10 бо послання (його) скажуть, важкі і кріпкі, а присутність тіла немочна і слово мизерне, - 11 такий нехай се знає, що які ми словом у посланнях, не бувши (між вами), такі ми й ділом, бувши (між вами). 12 Бо не съмімо прилічувати або рівняти себе до деяких, що самі себе хвалять; ті, що самі в собі себе міряють і порівнюють самих себе, не розуміють. 13 Ми ж не без міри хвалити мемось, а по мірі мірила, що відмірив нам Бог, міру, щоб досягти і до вас. 14 Ми бо не так, як би не досягнувші вас, над міру простираємось; бо аж і до вас досягли благовістом Христовим. 15 Не без міри хвалимось чужою працею, маючи надію, що, як виросте віра ваша, то звеличимось і ми по мі рілу нашему надто, 16 щоб і дальше вас благовіствувати, і не хвалитись над тим, що чужим мірилом приготовлене. 17 Хто ж хвалить ся, нехай у Господі хвалить ся. 18 Бо не той певний, хто сам себе хвалить, а кого Господь похваляє.

11 Ой коли б ви трохи потерпіли моє безумство! а таки потерпните мене. 2 Бо я ревную про вас ревностю Божою; я бо заручив вас одному мужо-ві, щоб чистою дівою привести перед

Христа. з Бюо ся ж, щоб, як змій Єву обманив у бідах на морі, у бідах між лукавими братами; лукавством своїм, так не попсувались думки ваші, 27 у праці і в журбі, почасту в недосипанню, в (одвернувши) від простоти в Христі. 4 Бо коли голод і жажді, в постах часто, в холоді й наготі. 28 ж хто, прийшовши, іншого Христа проповідує, Опірч того, що осторонь, налягав на мене щоденна котрого ми не проповідували, або духа іншого журба про всі церкви. 29 Хто знемогає, щоб і я ви приймаєте, котрого не прийняли, або інше не знемогає? Хто блазнить ся, щоб і я не горів? благовісті, котрого не одержали; то ви були б дуже терпіліви. 5 Думаю бо, що я нічим не зоставсь позаду передніх апостолів. 6 Хоч бо я й неук словом, та не розумом; ні, ми знані у всьому між вами. 7 Або гріх я зробив, себе смиряючи, щоб ви пішли вгору, бо даром благовісті Боже проповідували вам? 8 Од інших церков брав я, приймаючи плату, на служеннє вам; 9 і, прийшовши до вас, та й бувши в недостатку, не був я нікому важким; бо недостаток мій сповнили брати мої, що прийшли з Македонії; та й у всьому я хоронив себе, щоб не бути вам важким, і хоронити му. 10 (Як) істинна Христова є в мені (так вірно), що похвала ся не загородить ся від мене в сторонах Ахайських. 11 Чого ж? хиба, що не люблю вас? Бог знає (те). 12 Що ж роблю, те й робити му, щоб відтяті причину тим, що хочуть причини, щоб чим хвальять ся, (у тому) показались як і ми. 13 Бо такі лжеапостоли, робітники лукаві, прикидають ся апостолами Христовими. 14 І не диво: сам бо сатана прикидається ангелом съвітлим. 15 Не велика ж річ, коли й слуги його прикидаються слугами правди. Конець їх буде по ділам їх. 16 Знов глаголю: щоб ніхто не вважав мене за безумного; коли ж ні хоч яко безумного мене прийміть, щоб хоч трохи мені похвалились. 17 А що глаголю, не глаголю по Господі, а мов би в безумстві, у сїй певноті похвали. 18 Яко ж бо многі хвальять ся по тілу, то й я хвалити мусь. 19 Радо бо терпите безумних, розумними бувши. 20 Терпите бо, як хто підневолює вас, як хто жере (vas), як хто обдирає (vas), як хто величається ся, як ганбе вас у лиці. 21 Робом досади глаголю, так ніби ми знемоглися. Коли ж у чому хто осьмілюється ся (у безумстві глаголю), то й я осьмілююсь. 22 Вони Єреї? І я. Вони Ізраїлітняне? І я. Вони насіннє Авраамову? І я. 23 Христові слуги? (безумствуючи глаголю) я більше: В працях премного, в ранах без міри, у темницях пребагато, при смерти почасту. 24 Од Жидів п'ять раз по сорок без одного прийняв я. 25 Тричі киями бито мене, а один раз каменовано; тричі розбивався корабель, ніч і день пробув я в глибині; 26 у дорогах почасту, у бідах (на) воді, у бідах (од) розбійників, у бідах од земляків, у бідах од поган, у бідах у городі, у бідах у пустині,

30 Коли хвалитись треба, то хвалити мусь тим, що від немочі моєї. 31 Бог, Отець Господа нашого Ісуса Христа, будучи благословен на віки, знає, що я не обманюю. (αἰονὶ γε) 32 У Дамаску царський намістник Ареата, стеріг город Дамащан, хотівши піймати мене; 33 і віконцем у коші спущено мене по стіні, і втік я з рук його.

12 Не користь же мені хвалитись, та перейду до видіння і одкриття Господнього. 2 Я знаю чоловіка в Христі перед чотирнайцятма літами (чи в тілі, не знаю, чи без тіла, не знаю; Бог знає), підхопленого аж до третього неба. 3 І знаю такого чоловіка (чи в тілі, чи без тіла, не знаю; Бог знає), 4 що був підхоплений у рай, і чув він слова невимовні, що не можна чоловікові промовити. 5 Таким хвалити мусь; собою ж не хвалити мусь, а тільки немощами моїми. 6 Коли бо я схочу хвалитись, не буду безумний, бо говорити му правду; та вдержувшись, щоб хто мене не вважав надте, чим бачить мене або чує що від мене; 7 І, щоб превеликими відкриттями надто не величались мені, дано мені колючку в тіло, ангела сатану, нехай бе мене в лиці, щоб не величав ся. 8 Про него тричі Господа благав я, щоб відступив від мене. 9 Та він сказав мені: Доволі з тебе благодаті моєї, сила бо моя в немощі звершується. Найлюбішее ж оце лучче хвалитись мені немощами моїми, щоб вселилась у мене сила Христова. 10 Тим любо мені в немочах, докорах, нуждах, гоненнях, тіснотах за Христом, коти бо я немочний, тоді я сильний. 11 Я зробивсь безумним хвальячись; ви мене примусили; бо треба, щоб я був хвалений од вас; нічим бо я не гірший од найперших апостолів, хоч я й ніщо. 12 Справді ознаки апостола стались між вами у всякому терпінні, в ознаках, чудесах і силах. 13 Що бо єсть, чим вас упосліджене перед іншими церквами? хиба тим, що я сам не був вам важким? Простіть мені сю кровиду 14 Ось утрете готов я прийти до вас, і не буду важким вам, бо не шукаю вашого, а вас, бо не дітям треба для родителів скарбувати, а родителям для дітей 15 Мені ж найлюбіш буде втрачуватись і втрачувати себе за душі ваші; хоч вельми вас люблячи, я менше люблений вами 16 Нехай же буде так, що я

не отягчив вас; та може, бувши хитрим, підступом обдираєв вас? 17 Хиба кого посылав я до вас і через него покористувавсь од вас? 18 Ублагав я Тита, й разом з ним послав брата. Хиба покористувавсь чим од вас Тит? Чи не тим же духом ходили ми? не тими ж слідами? 19 Хиба думаєте знов, що оправдуємося перед вами? Перед Богом у Христі глаголемо; усе ж, любі, на ваше збудуваннє. 20 Боюсь бо, щоб іноді прийшовши, не знайшов вас не такими, як хочу, і щоб ви не знайшли мене таким, якого не хочете, щоб іноді (не було) змагання, зависти, досад, сварок, пересудів, нашептів, пихи, безладу, 21 щоб, як прийду знов, не принизив мене Бог між вами, і щоб не оплакував многих, що перше згрішили, та й не покаялись у нечистоті, й блуді, й розпусті, що коїли.

13 Се вже втрете йду до вас. При устах двох съвідків або трох стане кожне слово. 2 Наперед казав я вам і наперед кажу, мов би був перед вами вдруге, і тепер, не бувши між вами, пишу до тих, що перше згрішили, і до всіх інших, що, як прийду знов, то не пощаджу: 3 бо ви шукаєте в мені доказу глаголючого в мені Христа, котрий до вас не немочний, а потужний в вас. 4 Бо хоч і розпято Його від немощі, та живий Він од сили Божої. Бо хоч і ми немочні с Йому, та жити memo з Ним од сили Божої в вас. 5 Самих себе розбирайте, чи ви в вірі; самих себе вивідайте. Чи то ж не знаєте себе самих, що Ісус Христос у вас єсть? Хиба тільки, що ви недостойні. 6 Сподіваюся ж, що зрозумієте, що ми не недостойні. 7 Молюся ж Богу, щоб ви не зробили ніякого зла, не щоб ми хвальними явилися, а щоб ви добре зробили, а ми яко нехвалальні були. 8 Нічого бо не можемо проти правди, а за правду. 9 Радуємось бо, коли ми немочні, ви ж сильні; про се ж і молимо ся на звершеннє ваше. 10 Тим то й не бувши між вами, пишу, щоб бувши між вами не зробив без'ошадно по власті, котру дав мені Господь на збудованнє, а не на руйнованнє. 11 На останок, братте; радуйтеся, звершуйтесь, утішайтесь, те ж саме думайте, мирно живіть, то й Бог любові й миру буде з вами. 12 Витайте один одного цілуваннєм съвятим. 13 Витаютъ вас, усі съвяті. 14 Благодать Господа Ісуса Христа і любов Божа, і причастє съвятого Духа з усіма вами. Амінь.

До галатів

1 Павел апостол (не від людей і не через чоловіка, а через Ісуса Христа й Бога Отця, що воскресив Його з мертвих), 2 і все братте, що зо мною, церквам Галацьким: з Благодать вам і мир од Бога Отця і від Господа вашого Ісуса Христа, 4 що віддав себе за гріхи наші, щоб збавити нас від сього віку лукавого, по волі Бога й Отця нашого, (αἰῶν γι615) 5 котрому слава на віки вічні. Амінь. (αἰῶν γι615) 6 Дивуюсь, що так скоро одвернулись від покликавшого вас благодаттю Христовою на друге благовістє. 7 Воно то не друге, та в такі, що вами колотять, і хочуть перевернути благовістє Христове. 8 Та, коли б і ми або ангел з неба проповідував вам більш того, що ми проповідували вам, нехай буде анафема. 9 Як перше рекли ми, так і тепер глаголю: коли хто благовіствує вам більш того, що ви прийняли, нехай буде анафема. 10 Бо чи людей я тепер впевняю (шукаю), чи Бога? чи людям шукаю вгодити? Бо коли б я ще людям угождав, то не був би слугою Христовим. 11 Звіщаю ж вам, братте, що благовістє, благовіщене від мене, не єсть по чоловіку. 12 Аній бо від чоловіка не прийняв я його, ані не навчивсь, а через одкритте Ісуса Христа. 13 Чували бо про життє мов колись у Жидівстві, що без міри гонив я церкву Божу, та руйнував її, 14 і передував я в Жидівстві перед многими ровесниками народу моого, будучи аж надто ревнителем отцівських моїх переказів. 15 Як же зводив Бог, що вибрав мене від утроби матері моєї, і покликав мене благодаттю своєю, 16 відкрити в мені Сина свого, щоб я благовіствуваю Його між поганами, то зараз не радивсь я з тілом і кровю, 17 ані не вийшов у Єрусалим до тих, що були апостолами перш мене, а пішов у Аравію, та й знов вернувсь у Дамаск. 18 Потім через три роки пішов я в Єрусалим, щоб побачитись із Петром, і пробув у нього пятнайцять день. 19 Інших же апостолів я не видів, тільки Якова, брата Господнього. 20 Що ж пишу до вас, ось вам перед Богом, що не обманюю. 21 Потім ходив я в сторони Сирські і Киликийські, 22 був же незнаний лицем церквам Жидівським у Христі, 23 а тільки чували, що гонивший нас колись тепер благовіствує віру, що колись руйнував, 24 і прославляли у мені Бога.

2 Потім, по чотирнайцяті літах, пішов я знов у Єрусалим із Варнавою, взявши з собою й Тита. 2 А пішов я по відкриттю, і предложив їм благовістє, котре проповідую між поганами, тільки

па самоті, значнішим, чи не марно я ходжу або ходив. 3 Та й Тит, що був зо мною, не був, яко Грек, примушений обрізатись. 4 А лжебрата, що крадькома ввійшли, щоб підгледіти волю нашу, що маємо в Христі Ісусі, щоб нас підневолити, 5 ми ані на годину не поступились, порючись, щоб істина благовістя пробувала в вас 6 Від тих же, що здають ся чим бути (які вони колись були, мені байдуже: Бог не дивить ся на лице чоловіка); ті (кажу), що здають ся чим бути), на мене нічого не наложили. 7 Ні, противно, зрозумівши, ще звірою мені благовістє необрізання, яко ж Петрові обрізання: 8 (хто бо допоміг Петрові до апостольства обрізання, допоміг і мені між поганами;) 9 і пізнавши благодать, дану мені, Яков, та Кифа, та Йоан, що здавали ся стовпами, дали правиці мені та Варнаві на товарищуванне, щоб ми (були) для поган, а вони для обрізання; 10 тільки щоб ми вбогих памятали, про що й я давав, щоб се чинити. 11 Як же прийшов Петр в Антиохію, устав я проти него в вічі, бо заслужив докору. 12 Перше бо нім прийшли деякі від Якова, він їв з поганами; як же прийшли, таївсь і відлучавсь, боячись тих, що були з обрізання. 13 Лицемірили з ним також і інші Жиди, так що Й Варнава зведений був лицемірством їх. 14 Та, як побачив я, що вони неправо ходять по євангельській істині, то я сказав Петрові перед усіма: коли ти, бувши Жидовином, живеш по-поганськи, а не похідівськи, то на що примушуєш поган жити похідівськи? 15 Ми по природі Жиди, а не грішника з поган; 16 та знаючи, що не оправдується чоловік ділами закону, а тільки вірою в Христа Ісуса, і ми увірували в Ісуса Христа, щоб справдитись вірою в Христа, а не ділами закону; бо не справдить ся ділами закону ніяке тіло. 17 Коли ж, шукаючи справдитись у Христі, і самі явилися грішниками, то чи Христос не служитель гріху? Нехай не буде! 18 Бо коли я знов будую, що зруйнував, то переступником себе представляю. 19 Я бо через закон законові умер, щоб жити Богові. 20 Я рознятій з Христом; живу ж уже не я, а живе Христос у мені; а що живу тепер у тілі, то живу вірою в Сина Божого, що полюбив мене і видав себе за мене. 21 Не відкідаю благодаті Божої; коли бо через закон праведність, то Христос марно вмер.

3 Ой ви безумні Галаті! хто вас очарував, щоб ви не корились правді, (ви) котрим перед очима наперед був прописаний Христос, рознятій між вами? 2 Про одно се хочу довідатись од вас: Чи

ділами закону прийняли ви Духа, чи, слухаючи, проповіддю віри? 4 Чи такі ви незміслі, що почавши духом, звершуєте тепер тілом? 5 Марно стільки ви терпіли? Коли б тільки марно! 6 Хто подає вам Духа і робить чудеса між вами, чи ділами закону, чи проповіддю віри? 7 Яко ж Авраам вірував у Бога, і полічено йому за праведність. 8 Знайте ж, що хто од віри, ті сини Авраамові. 9 І писаннє знаючи наперед, що Бог вірою оправдує поган, благовістило Авраамові: що в тобі благословляється всі народи. 10 Тимже хто од віри, ті благословені із вірним Авраамом. 11 Которі ж од діл закону, ті під клятвобою; писано бо: Проклят, хто не встоть у всьому написаному в книзі закону, щоб робити те. 12 А що ніхто законом не оправдується перед Богом, се явно, бо праведний вірою жив буде. 13 Закон же не од віри, та котрий чоловік робити ме те, жити ме в тому. 14 Христос викупив нас од клятвби закону, ставшись за нас клятвобою, (писано бо: Проклят всяк, хто висить на дереві.) 15 щоб на поган благословеніс Авраамове прийшло в Христі Ісусі, щоб обітуваннє Духа прийняли ми через віру. 16 Братте, по чоловічи глаголю; однаке чоловічого закону стверженого ніхто не відкидав, ані додає до него. 17 Авраамові ж виречені обітування і насінню його. Не сказано: I насінням, яко про многі, а яко про одно: I насінню твоєму, що есть Христос. 18 Оце ж глаголю, що завіту перве стверженого від Бога про Христа, закон, що постав чотириста й трийцять літ потім, не нехтус, так щоб обернути в ніщо обітуваннє. 19 Бо коли від закону наслідде, то вже не від обітування; Аврааму ж обітуваннем дарував Бог. 20 Що ж тоді закон? Задля переступів додано його, доки прийде насіннє, котрому обітувано; (і був він) уряджений через ангелів рукою посередника. 21 Посередник же не есть (посередник) одного, а Бог один. 22 То хиба закон проти обітувань Божих? Нехай не буде! Бо коли б дано закон, що міг би оживляти, то справді від закону була б праведність. 23 Ні, зачинило писаннє усе під гріхом, щоб обітуваннє од віри Ісус-Христової дане було віруючим. 24 Тим же закон був нам учителем (щоб привести нас) до Христа, щоб вірою нам справдитись. 25 Як же прийшла віра, то вже ми не під учителем. 26 Усі бо ви сини Божі вірою в Ісуса Христа. 27 Скільки бо вас у Христа хрестилось, у Христа одягли ся. 28 Нема Жидовина, нії Грека; нема невільника, нії вільного; нема муже-ського полу, нії женського: усі

бо ви одно, в Христі Ісусі. 29 Доки ж ви Христові, то ви насіннє Авраамове, і по обітуванню наслідники.

4 Глаголю ж: доки наслідник малоліток, доти не відрізняється від слуги, хоч він і пан усього, 2 а єсть під опікунами та доморядниками аж до нароку отця. 3 Так же й ми, як були малолітками, були підневолені первотинами сьвіта. 4 Як же прийшла повня часу, послав Бог Сина свого, що родивсь від жени і був під законом, 5 щоб викупив тих, що під законом, щоб ми прийняли всиновленнє. 6 А що ви сини, то послав Бог Духа Сина свого в серця ваші, що покликує: Авва, Отче! 7 Тимже вже більш не невільник еси, а син; коли ж син, то й наслідник Божий через Христа. 8 Тільки ж тоді, не знаючи Бога, служили ви тим, що не по природі були богами. 9 Тепер же, знаючи Бога, більше ж будучи познані від Бога, як вертаєтесь до немочних та мізерних первотин, котрим знов наново служити хочете? 10 Ви вважаєте на дні, місяці, пори й літа. 11 Боюсь за вас, що може марно працював коло вас. 12 Будьте, братте, благаю вас, як і я: бо й я (такий), як ви. Нічим ви мене не скривили. 13 Ви ж знаєте, що я у немоці тіла благовістив вам перше. 14 І не погордували ви спокусою, що була в тілі моїм, ані відопхнули, а як ангела Божого прийняли мене, як Христа Ісуса. 15 Яке ж то було блаженство ваше! Свідкую бо вам, що коли б можна, ви б тоді, вирвавши очі свої, oddали мені. 16 То чи вже став я ворогом вам, говорячи вам правду? 17 Ревнувую про вас не добре, а хочу відлучити вас, щоб ви про них ревнували. 18 Добре ж ревнувати всякого часу в доброму, тай не тільки, як я приходжу до вас. 19 Діточки мої, (ви,) котрими знов мучусь (перед родинами), доки Христос зобразить ся у вас, 20 хотів би я бути у вас сьогодні і змінити голос мій, бо я в непевності про вас. 21 Скажіть мені, ви, що хочете бути під законом: хиба ви закону не слухаєте? 22 Писано бо, що Авраам мав два сини, одного від невольниці, а одного од вільної. 23 Та що був од невольниці, родивсь по тілу, а що од вільної, по обітниці. 24 Се ж иносказаннє: се бо два завіти: один з гори Сина, що родить у неволю, котра есть Агара. 25 Бо Агара, се Синай, гора в Аравії, прикладається ся ж до теперішнього Єрусалиму, і служить з дітьми своїми. 26 А вишній Єрусалим вільний; він мати всім нам. 27 Писано бо: Звеселись, неплідна, що не рождаєш; гурай та покликуй, ти, що не мучилася; бо в одиноці багато дітей, більш ніж у тієї, що має чоловіка. 28 Ми ж,

братте, по Ісааку діти обітування. 29 Та, як тоді, 6 Братте, хоч і впаде чоловік у яке прогрішеннє, хто родивсь по тілу, гонив того, хто по духу, так і ви, духовні, направляйте такого духом тихости, тепер. 30 Тільки ж бо що глаголе писаннє? Вижени доглядаючи себе, що, б і тобі не бути спокушеним. невільницю й сина її, не має бо наслідувати син 2 Один одного тягарі носить, і так сповняйте закон невільниці з сином вільної. 31 Оце ж, братте, ми Христів. 3 Коли бо хто думає, що він що єсть, бувши нічим, сам себе обманює. 4 Діло ж своє нехай випробовує кожен, тоді хвалу в собі мати

5 У волі ж оце, котрою Христос визволив нас, стійте, і під ярмо неволі знов не піддавайтесь. 2

Ось я Павел глаголю вам, що коли ви обрізуетесь, Христос вам нічого не поможе. 3 Сьвідкую ж знов кожному чоловіку обрізаному, що винен увесь закон чинити. 4 Обернулись ви в нішо (одийшовши) від Христа; (ви), що оправдуетесь законом, од благодаті відпали. 5 Ми бо духом од вірі надії праведності ждемо. 6 Бо в Христі Ісусі ні обрізанне нічого не може, ні необрізанне, а віра, любовь сильна. 7 Ви бігли добре. Хто заборонив вам коритись правді? 8 Сей перекір не від того (приходить), хто покликав вас. 9 Трошки квасу все місиво квасить. 10 Покладаюсь на вас у Господі, що не думати мете нічого іншого, а хто колотить вами, понесе свій осуд, хто б він ні був. 11 Я ж, братте, коли ще проповідую обрізанне, то чого ще гонять мене? Тоді обернеть ся в нішо поблазнь хреста. 12 Ой коли б відсічено тих, що колотять вами! 13 Ви бо, братте, покликані на волю; тільки щоб воля ваша не була причиною (до гріха) тілу; а любовю служіть один одному. 14 Увесь бо закон в одному слові сповняється: Любі близького твого, як себе самого. 15 Коли ж ви гризете й заїдаєте один одного, то гледіть, щоб не були пожерти один від одного. 16 Глаголю ж: Духом ходіть, і хотіння тілесного не звершуйте. 17 Бо тіло бажає (того що) проти духа, а дух, (що) проти тіла; се ж одно другому противить ся, щоб не, що хочете, те робили. 18 Коли ж водитеся духом, то ви не під законом. 19 Явні ж діла тілесні; оце вони: перелюб, блуд, нечистота, розпуст, 20 ідололіжництво, чарування, ворогування, свари, ненависть, гнів, суперечки, незгода, ересі, 21 зависть, убийство, пянство, бенкети й таке інше. Се наперед глаголю вам, яко ж і наперед глаголав, що хто таке робить, ті царства Божого не наслідяте. 22 А овощ духа: любов, радощі, мир, довготерпіння, добрість, милосердє, віра, 23 тихість, вдержливість. На таких нема закону. 24 А котрі Христові, ті розняли тіло з страстьми і хотіннєм. 25 Коли духом живемо, духом і ходімо. 26 Не буваймо марнославні, один одного роздражнюючи і один одному завидуючи.

6 Братте, хоч і впаде чоловік у яке прогрішеннє, хто родивсь по тілу, гонив того, хто по духу, так і ви, духовні, направляйте такого духом тихости, тепер. 2 Один одного тягарі носить, і так сповняйте закон Христів. 3 Коли бо хто думає, що він що єсть, бувши нічим, сам себе обманює. 4 Діло ж своє нехай випробовує кожен, тоді хвалу в собі мати ме, а не в іншому. 5 Кожен бо свій тягар нести ме. 6 Нехай же ділить ся той, хто учить ся слова, з тим, хто навчає всього доброго. 7 Не обмануйте себе: З Бога насьміятись не можна, що бо чоловік сіє, те й жати ме. 8 Бо хто сіє тілу своєму, од тіла жати ме зотліннє; а хто сіє духу, од духа пожне життє вічне. (aiōnios g166) 9 Добре ж роблячи, не винаймо, свого бо часу свое жати мем, не ослабіваючи. 10 Тим же оце, доки час маємо, робімо добро всім, а найбільш товаришам по вірі, 11 Бачите, який великий лист написав я вам своєю рукою. 12 Котрі хочуть хвалитись по тілу, ті примушують вас обрізуватись, тільки щоб за хрест Христів гонимим ім не бути. 13 Бо і ті, що обрізались, і самі закону не додержують, а хочуть, щоб ви обрізувались, аби в вашому тілі хвалитись. 14 Мене ж не доведи (Боже) хвалитись (чим небудь) тільки хрестом Господа нашого Ісуса Христа, котрим мені съвіт розпято, а я съвітові. 15 У Христі бо Ісусі ні обрізанне нічого не важе, ні необрізанне, а нове створіннє. 16 I котрі по правилу съому живуть, мир на них і милості і на Ізраїлі Божому. 17 На останок, нехай ніхто не завдає мені журби; бо я рани Господа Ісуса на тілі моїм ношу. 18 Благодать Господа нашого Ісуса Христа з духом вашим, братте. Амінь.

До ефесян

1 Павел, апостол Ісуса Христа волею Божою, до съвтих у Єфесі і до вірних у Христі Ісусі: 2 Благодать вам і мир од Бога Отця нашого і Господа Ісуса Христа. з Благословен Бог і Отець Господа нашого Ісуса Христа, що благословив нас усяким благословеннем духовним на небесах у Христі, 4 яко ж вибрав нас у Йому перед оснуваннем съвта, щоб бути нам съвти і непорочним перед Ним у любові, 5 наперед призначивши нас на всиновленнє собі через Ісуса Христа, по благоволенню хотіння свого, 6 на похвалу славної благодати своєї, котрою обдарував нас в своїм Улюбленим, 7 в котрому маемо збавленнє кровю Його й оставленнє гріхів по багацтву благодати Його, 8 котру наможив нам у всякій премудрості і розумі, 9 обявивши нам тайну волі своєї по благоволенню своєму, котру перше постановив у собі, 10 щоб у порядкуванні словнення времен зібрали все в Христі, те, що на небесах, і те, що на землї, 11 у тому, в котрому й ми наслідниками зробили ся, бувши наперед призначені по задуму Того, хто чинить усе по раді волі своєї, 12 щоб ми, котрі перше вповали на Христа, були на хваленнє слави Його; 13 і в котрому й ви (впевнились), почувши слово правди, благовістє спасення вашого, і в котрого увірувавши, ви запечатані Духом обітування съвти, 14 котрий єсть задаток насліддя нашого на викуп придбаного, похвалу слави Його. 15 Того й я, чувши про вашу віру в Господа Ісуса і любов до всіх съвтих, 16 не перестаю дякувати за вас, роблячи спомин про вас у молитвах моїх, 17 щоб Бог Господа нашого Ісуса Христа, Отець слави, дав вам духа премудрості й відкриття на познаннє Його, 18 просвічені очі серця вашого, щоб зрозуміли ви, що за впованнє поклику Його, і що за багацтво славного насліддя Його в съвтих, 19 і що за безмірне величє сили Його в нас, котрі вируємо, по дійству превеликої потуги Його, 20 котру вдіяв у Христі, воскресивши Його з мертвих і посадивши по правиці в себе на небесах, 21 вище всякого начальства, і власти, і сили, і панування, і всякого імені, названого не тільки в съому віку, та й у будучому, (аіон g165) 22 і все покорив під ноги Його, й дав Його яко голову над усім у церкві, 23 котра есть тіло Його, повна Того, хто сповняв все у всьому.

2 1 вас (оживив), що були мертві провинами і гріхами вашими, 2 в котрих колись ходили по

віку съвта сього, робом князя власти воздушної, духа, що тепер орудує в синах перекору, (аіон g165) 3 між котрими й ми всі жили колись у хотінню тіла нашого, чинивши волю тіла й думок, і були по природі дітьми гніва, як і інші. 4 Бог же, багатий на милость, по превеликій любові своїй, котрою полюбив нас, 5 і нас, мертвих провинами, оживив укупі з Христом (благодаттю ви спасені), 6 і воскресив з Ним, і дав нам сидіти вкупі на небесних (місцях) у Христі Ісусі, 7 щоб показав у віках грядущих безмірне багацтво благодаті своєї благодистю до нас через Ісуса Христа. (аіон g165) 8 Благодатю бо ви спасені через віру; і се не од вас: се Божий дар; 9 не від діл, щоб ніхто не хвалив ся. 10 Його бо ми твориво, сотворені в Христі Ісусі на добрі діла, котрі наперед призначив Бог, щоб ми в них ходили. 11 Тим же спомінайте, що ви (були) колись погане в тілі, звані необрізаннем від рекомого обрізання у плоті, рукотвореного; 12 що були ви того часу без Христа, відчужені від громади Ізраїлової і чужі завітові обітування, не маючи надії і безбожні в съвті. 13 Тепер же в Христі Ісусі ви, що були колись далеко, стали близькі кровю Христовою. 14 Він бо мир наш, що зробив з обох одно, і розвалив середню перегородню стіну; 15 вражду тілом своїм, закон заповідей наукою обернув у ніщо, щоб з двох зробити собою одного нового чоловіка, роблячи мир, 16 і примирити з Богом обох ув одному тілі хрестом, убивши ворогуваннє на ньому; 17 і прийшовши благовістив мир вам, далеким і близьким, 18 тим що через Його маемо приступ обое в одному Дусі до Отця. 19 Тим-же оце вже ви більш не чужі і захожі, а товариші съвти і домашні Божі; 20 збудовані на підвалиш апостолів і пророків, а угловий (камінь) сам Ісус Христос; 21 на котрому вся будівля, докупи споєна, росте в церкву съвту в Господі. 22 На Ньому й ви вбудовуєтесь на оселю Божу Духом.

3 Того ради й я, Павел, - вязник Ісус-Христів за вас поган. 2 Коли ви чували про служеннє благодаті Божої, даної мені між вами, 3 що одкриттєм обявилась мені тайна (яко ж перше я написав коротко, 4 з того можете, читаючи, зрозуміти розум мій у тайні Христовій), 5 котра в інших родах не обявилась синам чоловічим, яко ж тепер одкрилась съвти Його апостолам і пророкам Духом, 6 що погане також наслідники, однотілесники і спільники обітування Його в Христі через благовістє, 7 котрому став я служителем по дару благодаті Божої, даної мені по дійству

сили Його. 8 Мені, меншому всіх съвтих, дана усякого вітру науки, в омані людській, у лукавстві ся благодать, благовістти між поганами про до підступного заблуду, 15 а ходячи поправді в недосліджене багацтво Христове, 9 і з'ясувати всім, що се за спільність тайни, закритої од віків у Бозі, що створив усе Ісусом Христом, (аіон 9165) 10 щоб обявилась тепер князівствам і силам на небесах через церкву усяка премудрість Божа, 11 по вічному постановленню, котре зробив у Христі Ісусі, Господі нашому, (аіон 9165) 12 в котрому маємо съміливість і приступ у надії через віру Його. 13 Тимже благаю вас не смутитись горем моїм про вас, котре єсть слава ваша. 14 Того ж то приклоняю коліна мої перед Отцем Господа нашого Ісуса Христа, 15 від котрого всяке отцівство на небесах і на землі зветь ся, 16 щоб дав вам по багацтву слави своєї утвердитись силою через Духа Його в Ісусі, 17 щоб Христос вселив ся вірою в серця ваші, щоб ви, закоренившись в і оснувавшись у любові, 18 могли зрозуміти з унутряному чоловіку, 19 і зрозуміти любов Христову, говоріть правду кожен до більшого свого; бо що перевисує (всякий) розум, щоб сповнилися ми один одному члени. 20 Тому ж, хто може зробити геть більш над усе, чого просимо або думаємо, по силі, що дійствує в вас. 21 Тому слава в церкві в Христі Ісусі по всі роди на віки вічні. Амінь. (аіон 9165)

4 Благаю ж оце вас я, вязник у Господі, ходити достойно поклику, яким вас покликано, 2 з усякою смирнотою й тихостю, з довготерпівостю, терплячи один одного в любові, з стараючись держати единеніє духа в мирному союзі. 4 Одно тіло й один дух, яко ж і покликані в одній надії вашого покликання; 5 один Господь, одна віра, одно хрещеніє, 6 один Бог і Отець усіх, що над усіма й через усіх і в усіх вас. 7 Кожному ж з нас дана благодать по мірі даровання Христового. 8 Тимже глаголе: Зйшовши на висоту, полонив еси полонь, і дав дари людям. 9 (А те [слово] зйшов, що ж воно [значить], коли не те, що перш зйшов у найнищі сторони землі? 10 Хто зйшов додолу, се Той, що й зйшов вище всіх небес, щоб сповнити все.) 11 І Він настановив інших апостолами, а інших пророками, а інших благовістниками, а інших пастирями та учителями, 12 на звершеніє съвтих, на діло служення, на збудуваннє тіла Христового, 13 доки дійдемо всі до з'єднення віри і познання Сина Божого, до чоловіка звершеного, до міри зросту сповнення Христового, 14 щоб більш не бути малолітками, хвилюючись і кидаючись від

любові помножаймо все в Того, котрий єсть голова, Христос, 16 котрого все тіло зложене і звязано всякою увяззю спромоги по дійству, (яке є) в мірі кожної часті, робить зрост тіла на збудуваннє самого себе в любові. 17 Се ж оце глаголю і съвідкую в Господі, щоб вам більш не ходити, яко ж і інші погане ходять у суєті ума свого, 18 оморочені мислями, відчужені від життя Божого через невіжество, що єсть в них, через окаменінє сердець їх. 19 Вони, зробившись безчутственними, отдали себе розпусту, щоб робити всяку нечистоту в зажерливості. 20 Ви ж не так познали Христа: 21 і на землі зветь ся, 22 щоб відложити вам по першому життю обновлятись духом ума вашого, 23 а відягнутись у нового чоловіка, створеного по Богу в праведності съвности правди. 25 Тим-же, відкинувши лож, глибину, й висоту, 26 Гнівайтесь та й не усякою повнею Божою. 20 Тому ж, хто може грішіть: нехай сонце не зайде у гніві вашому. 27 зробити Аїн давайте місця дияволу. 28 Хто крав, більш не думаємо, по силі, що дійствує в вас. 21 Тому слава в церкві в Христі Ісусі по всі роди на віки вічні. 29 Всяке гниле слово нехай не виходить з уст ваших, а тільки таке, що годить ся на збудуваннє віри, щоб подало благодать тим, хто чус. 30 І не засмучуйте Духа съвтого Божого, котрим ви запечатані в день викупу. 31 Усяка гіркість, і гнів, і ярость, і крик, і лайка нехай зникне од вас із усім лихим. 32 Бувайте ж один до одного добрі, милосерні, прощаючи один одному, яко ж і Бог у Христі простив вам.

5 Оце ж будьте послідувателями Божими, як любі діти, 2 і ходіть у любові, яко ж і Христос улюбив нас і оддав себе за нас на жертву і на посьвят Богу, у солодкі паохощі. 3 Блуд же і всяка нечистота або зажерливість нехай і не згадується між вами, як подобає съвтиам, 4 ні беззором і дурні словами, або жарті і неподобне; а лучче дякуваннє. 5 Се бо знайте, що ні один блудник, або нечистий, або зажерливий, котрий єсть ідолослужитель, не має насліддя в царстві Христа і Бога. 6 Нехай ніхто не зводить вас марними словами, бо за се приходить гнів Божий на синів непокірних. 7 Не познання Сина Божого, до чоловіка звершеного, до бувайте ж спільноками їх. 8 Ви бо були колись тьмою, тепер же (ви) съвітло в Господі; ходіть же яко діта съвітла: 9 (бо овощ духа - у всякий

доброті і праведності і правді.) 10 доповняючись, пани, робіть те ж саме їм, попускаючи їм грізьбу, що єсть угодне Богові. 11 І не приставайте до знаючи, що й вам самим і їм єсть Пан на небесах, неплідних діл тьми, а лучче ж винуїте їх. 12 Що і вважання на лиці нема в Него. 13 На останок, бо дієт ся потай у них, соромно й казати. 13 Усе братте мое, кріпіть ся в Господі і в потузі сили ж обвинувачене від съвітла виявляєть ся; все бо Його. 11 Одягніть ся у всю зброю Божу, щоб змогли виявлене єсть съвітло. 14 Того ж то глаголе: Устань, ви стояти против хитроців дияволських. 12 Бо наша сонний, і воскресни з мертвих, то й освітить тебе боротьба не з тілом і кровю, а з князівствами, і з Христос. 15 Гледіть же, як би вам огляди о ходити, властями і з миродержителями тьми віка цього, не яко немудрі, а яко мудрі, 16 викуплюючи час, бо з піднебесними духами злоби. (aiōn g165) 13 Того-дні лихі. 17 Тим-то не бувайте нерозумними, а то прийміть усю зброю Божу, щоб змогли встояти розумійт, що єсть Божа воля. 18 І не впивайтесь в день лютий і, все зробивши, стояти. 14 Стійте вином, бо в йому розпуст, а сповнійте себе Духом, ж оце, підперезавши пояснниці ваші правдою і 19 бесідуючи між собою псальмами, та гимнами, одягнувшись у броню праведності, 15 і обувши та піснями духовними, съпіваючи та виграючи в ноги в готовість благовістування миру, 16 над усе серцях ваших Господеві, 20 дякуючи всякого часу ж узявши щит віри, котрим вдолієте всі розпалені за все в ім'я Господа нашого Ісуса Христа Богові і стріли лукавого вгасити; 17 і шолом спасення Отцеві, 21 корючись один одному в страху Божім. візьміть і меч. духовний, котрій єсть слово Боже. 22 Жінки, коріть ся своїм чоловікам, як Господеві, 18 Всякою молитвою і благаннем молячись всякого 23 тим що чоловік голова жінки, як і Христос голова часу духом і в сьому пильнуйте в усякому терпінню церкви, і Він спаситель тіла. 24 А як церква корить і благанню за всіх съвятих, 19 і за мене, щоб мені ся Христу, так і жінки своїм чоловікам у всьому. 25 дано слово на відкриваше уст моїх, щоб съміливо Чоловіки, любіть своїх жінок, як і Христос полюбив обявляти тайну благовістя; 20 Його ж я й посел церкву, і себе видав за неї, 26 щоб освятити її, у кайданах, щоб у ньому був съміливий, яко же очистивши купіллю води у слові, 27 щоб поставити подобав мені глаголати. 21 А щоб і ви знали про її перед собою славною церквою, що не мав скажи мене, що я роблю, усе скаже вам Тихик, любий або пороку або чого такого, а щоб була съвята і брат і вірний слуга в Господі, 22 котрого я й послав непорочна. 28 Так мусять чоловіки любити своїх до вас, щоб ви знали про наши справи, і щоб він жінок, як свої тіла; хто бо любить свою жінку, себе утішив серця ваши. 23 Мир браттю і любов з вірою самого любить. 29 Ніхто бо ще. ніколи тіла свого від Бога Отця і Господа Ісуса Христа. 24 Благодать не знавидів, а годус, і грів Його, яко ж і Господь з усіма, хто любить. Господа нашого Ісуса Христа церкву; 30 тим що ми члени тіла Його, від тіла Його в незотлінню. Амінь.

і від костей Його. 31 Того-то покине чоловік батька свого й матір, і пригорнеть ся до жінки своєї, і будуть у двох одно тіло. 32 Тайна се велика, я ж глаголю що до Христа і до церкви. 33 Тим то і ви по одному кожен свою жінку так нехай любить, як і себе, а жінка нехай боїть ся свого чоловіка.

6 Діти, слухайте, своїх родителів у Господі, се бо по правді. 2 Поважай батька твого і матір: се перва заповідь із обітуваннем: з щоб добре тобі було і був ти довголітен на землі. 4 І ви, батьки, не роздразнійте дітей своїх, а зроцьуйте їх на науці і на-поминанню Господньому. 5 Слуги, слухайте панів по тілу з страхом і трепетом, у простоті серця вашого, яко ж і Христа, 6 не перед очима тільки служачи, яко чоловікоугодники, а яко слуги Христові, чинячи волю Божу од душі, 7 з охотою служачи, як Господу, а не як людям, 8 знаючи, що кожен, хто зробить що добре, прийме те від Господа, чи то невільник, чи вільний. 9 І ви,

До филип'ян

1 Павел та Тимотей, слуги Ісуса Христа, до всіх съвтих у Христі Ісусі, що в Филипах, з єпископами і дияконами: **2** Благодать вам і мир від Бога, Отця нашого, і Господа Ісуса Христа. з Дякою Богу моєму при всякому споміні про вас, **4** (засвіди в кожній молитві моїй за всіх вас з радощами молячись,) **5** за товаришуваннє ваше в благовіті від первого дня й досі, **6** впевнившись про те, що хто розпочав у вас добре діло, звершувати ме аж до дня Ісуса Христа. **7** Яко ж праведно єсть мені се думати про всіх вас, тим що маю вас у серці і у вязниці моїй і в обороні і в утвердженю благовітія, вас усіх, спільників моїх благодати. **8** Бог бо мені съвідок, як я люблю усіх вас по милості Ісус-Христовій. **9** І про се молюсь, щоб любов ваша ще більш та й більш достаткувала у розумі і у всякому чутті, **10** щоб допевнитись вам, що лучче, і щоб були чисті і непорушені в день Христа, **11** словнені овощами праведності через Ісуса Христа на славу й хвалу Божу. **12** Хочу ж, щоб ви, братте, зрозуміли, що те, що сталоось мені, більш на користь благовітія вийшло, **13** так що кайдани мої в Христі обявились у всьому судищі і по всіх інших (місцях), **14** і більше братів у Господі, упевнившись кайданами моїми, ще більш осмілились без страху глаголати слово. **15** Деякі з зависті та перекору, а інші з доброї волі проповідують Христа. **16** Інші з перекору проповідують Христа, не щиро, думаючи завдати горя кайданам моїм, **17** а другі з любові, знаючи, що я за оборону благовітія (в кайданах) лежу. **18** Що ж бо? тільки все таки, чи для виду, чи по правді, Христос проповідуеть ся; і я сим радуюсь і радувати мусь. **19** Знаю бо, що се обернеть ся на мое спасеніе вашою молитвою і поміччю Духа Ісус-Христового, **20** по дожиданню і надії моїй, що ні в чому не осоромлююсь, а з усією съміливостю, як засвіди, так і тепер звеличитъ ся Христос у тілі моїм, чи то життем, чи то смертю. **21** Бо житте мені Христос, а смерть надбаннє. **22** Коли ж жити мені тілом, се мині овощ діла, то що й вибрести, не знаю. **23** Тісно бо мені від обох, маючи бажанне розвязатись (із тілом), та з Христом бути; багато бо воно лучче. **24** А щоб пробувати в тілі, се нужніш ради вас. **25** І певно знаю, що зістанусь (у тілі) і пробувати му з усіма вами на вашу користь і радість віри, **26** щоб ваша похвала много достаткувала в Христі Ісусі, як прийду знов до вас.

27 Тільки достойно благовітія Христового живіть, щоб, чи я прийду та побачу вас, чи то й не буду між вами, почув про вас, що стоїте в одному дусі, і однією душою боретесь за віру євангельську, **28** і не жахаючись ні в чому від противників; се їм явний знов погибелі, а вам спасення, і воно від Бога. **29** Бо вам дано, що до Христа, не тільки в Него вірувати, та задля Него й страждати, **30** маючи туж боротьбу, яку в мені виділи, і тепер чуєте про мене.

2 Коли ж оце (є) утішеннє в Христі, або яка одрада любові, коли (є) яка спільність духа, коли (є) яка милості і милосерде, **2** то сповніть мою радість, щоб однаково думали, одну любов маючи, один дух і один розум. з Нічого (не роблячи) перекором або з марної слави; а смирним розумом один одного вважаючи більшим себе. **4** Не про своє кожен, а також про другого (справи) кожен дбайте. **5** Так бо нехай думаєть ся у вас, як і в Христі Ісусі, **6** котрий, бувши в образі Божому, не вважав хижакством бути рівним Богу; **7** тільки ж умалив себе, прийнявши вид слуги, бувши в подобії чоловічому, **8** і здававшись видом, яко чоловік, принизив себе, бувши слухняним аж до смерті, смерти ж хрестної. **9** Тимже і Бог Його високо возніс, і дав Йому імя, більше всякої імені, **10** щоб в ім'я Ісусове приклонилось усяке коліно, що на небі, і на землі, і під землею, **11** і щоб усякий язык визнавав, що Господь Ісус Христос у славу Бога Отця. **12** Тимже, любі мої, яко ж засвіди слухали ви мене, не тільки як се за мого побиту між вами, а й тепер ще більш за моїм непобитом, із страхом і трепетом про своє спасеніе дбайте. **13** Бог бо се робить у вас, щоб і хотіти (вам) і робити по (Його) вподобі. **14** Усе робіть без нарекання і розбиряння, **15** щоб ви були безвинними і чистими, дітьми Божими непорочними серед лукавого і розворотного роду, що між ними ви сияєте як съвітила в съвіті, **16** держачи (перед ними) слово життя, на похвалу мені в день Христів, що не дурно ходив я, ані дурно працював. **17** Та хоч і приносять мене в жертву і служеннє віри вашої, я (тим) радуюсь і веселюсь із усіма вами. **18** Тим же самим і ви радуйтесь і веселітесь ся зо мною. **19** Уповаю ж в Господі Ісусі незабаром послати до вас Тимотея, щоб і мені радіти душою, довідавшись про вас. **20** Нікого бо не маю рівного (йому) душою, щоб (так) щиро дбав про вас. **21** Усі бо свого шукають, а не Ісус-Христового. **22** Ви ж досьвід його знаєте; тим, що як батькові дитина, так він

служив зо мною в благовісті. 23 Сього ж оце так ходить, яко ж маєте за взір нас. 18 (Многі бо надіюсь послати зараз, скоро тільки довідаюсь, ходять, про котрих не раз говорив я вам, тепер же як воно буде зо мною. 24 Маю ж надію в Господі, й плачуши говорю, про ворогів хреста Христового, що й сам скоро прийду. 25 Вважав же я потрібним 19 котрим кінець - погибель, котрим Бог черево, а послати до вас Єпафродита, брата й товариша слава в соромі їх, котрі про земне думають.) 20 мого в праці і боротьбі, а вашого посла й слугу в Наше бо життє есть на небесах, звідкіля ждемо потреби моїй. 26 Яко ж бо жадав (бачити) всіх вас і Спасителя, Господа нашого Ісуса Христа, 21 тужив тим, що ви чули, що він нездужав. 27 Бо й котрій переобразить тіло смирення нашого, щоб нездужав мало що не до смерті, та Бог помилував було подобне тілу слави Його, по дійству, котрим його; не його ж тільки, та й мене, щоб не було зможе і покорити собі все.

мені смутку на смуток. 28 Оце я? скоріш; послав я його, щоб ви, побачивши його знов, зраділи, та я менше мав смутку. 29 Прийміть же оце його в Господі з усікими радощами, і таких держіть у повазі, 30 тим що він за діло Христове був близько смерті, не дбаючи про своє життє, аби сповнити недостаток служення вашого мені.

3 На останок, браттє мое, радуйтесь у Господі. Тє ж саме писати вам мені не противно, для вас же певно. 2 Остерегайтесь собак, остерегайтесь лихих робітників, остерегайтесь відрізання. 3 Ми бо обрізане, котрі духом Богу служимо, і хвалимось в Ісусі Христі, а не в тілі надіємось, 4 хоч і я маю також надію в тілі. Коли хто інший думає надіягтись у тілі, то я тим більш, - 5 обрізаний восьмого дня, з роду Ізраїлевого, з коліна Веняминового, Євреїн з Єреїв, по закону Фарисей, 6 по ревности гонив я церкву, по праведности законний непорочен. 7 Та що було мені надбаннєм, те вважав я за втрату ради Христа. 8 Так оце я все вважаю за втрату ради вищого розуміння Христа Ісуса, Господа моого, ради котрого я все втеряв, і вважаю все за съміттє, аби придбати Христа, 9 та й явитись у Ньому, не маючи моєї праведности, що від закону, а (маючи) ту, що вірою Христовою (здобувається), праведность від Бога увірі, 10 іцоб зрозуміти Його, і силу воскресення Його, і спільність мук Його, приподоблюючись смерти Його, 11 аби тільки достигнути до воскресення мертвих. 12 Не тим, щоб уже я достиг, або вже був звершений; гоню ж, чи не достигну того, за що і Христос Ісус достиг мене. 13 Браттє, я про себе не думаю, що я вже достиг; одно ж (роблю), забиваючи вже те що позаду, і сягаючи по те, що спереду, 14 біжу до мети по нагороду вишнього поклику Божого в Христі Ісусі. 15 Скільки оце (нас) звершених, се думаймо, і коли що інакше думаєте, то й се Бог вам одкриє. 16 Тільки ж (те), до чого ми достигли, (єсть) одним правилом жити і те саме думати. 17 Приподоблюйтесь до мене, браттє, і вважайте, хто

4 Тим же, браттє мое любе й жадане, радосте і вінче мій, стійте так у Господі, любі. 2 Благаю Єводію, благаю і Синтихию, щоб однаково думали в Господі. 3 Благаю й тебе, щирий товаришу, помагай їм, що працювали в благовістуванню зо мною, і з Климентом, і з іншими помічниками моїми, котрих імення в книзі життя. 4 Радуйтесь завісі в Господі, і знов кажу: радуйтесь ся. 5 Тихість вашу нехай зрозуміють усі люде. Господь близько. 6 Не журіть ся нічим, а у всьому молитвою і благаннем з подякою нехай обявляють ся прошення ваші перед Богом. 7 І мир Божий, що вище всякоого розуму, нехай хоронить серця ваші і мислі ваші в Христі Ісусі. 8 На останок, браттє, що правдиве, що чесне, що праведне, що чисте, що любе, що хвалебне, коли (в чому) яка чеснота й коли (є) яка похвала, про се помишляйте. 9 Чого ви і навчились, і прийняли, й чували, й видали в мені, те чиніть, то Бог миру буде з вами. 10 Зрадів же я в Господі велими, що вже раз згадали дбати про мене; ви ж бо й дбали, та не мали додідного часу. 11 Не задля недостатку глаголю; я бо навчивсь, що маю, тим і вдовольнятись. 12 Умію і смирити ся, умію й достаткувати; усюди й у всьому навчивсь і насищати ся, й голодувати, й достаткувати й недостаток терпіти. 13 Все здолю в Христі, що мене покрепляє. 14 Однакче добре ви зробили, що приймаете участь у моєму горю. 15 Знаєте ж і ви, Филип'яне, що в почині благовістування, як вийшов я з Македонії, ні одна церква не пристала до мене що до давання й приймання, тільки ви одні. 16 Бо й в Солунь раз і вдруге прислали ви на мою потріб. 17 Не то щоб я шукав дару, а шукаю овощу, що намножується на користь вашу. 18 Прийняв же я все і достаткую. Сповнився, прийнявши від Єпафродита послане од вас, солодкі паході, жертву приятну, угодну Богу. 19 Бог же мій нехай сповнить усюку потріб вашу, по бацтву своєму в славі, в Христі Ісусі. 20 Богу ж і Отцеві нашому слава на віки вічні. Амінь. (аіðn g165)

21 Вітайте всякого съятого в Христі Ісусі. Вітають вас брати, що зо мною. 22 Вітають вас усі съяті, а найбільш котрі з кесаревого дому. 23 Благодать Господа нашого Ісуса Христа з усіма вами. Амінь.

До колоссян

1 Павел, апостол Ісус-Христа волею Божою, та Тимотей брат, 2 до съвтих і вірних братів у Христі, що в Колосах: Благодать вам і мир од Бога, Отця нашого, і Господа Ісуса Христа. 3 Дякуємо Богу й Отцеві Господа нашого Ісуса Христа, молячись всякою часу за вас, 4 почувши про віру вашу в Христі Ісусі і любов, що маєте до всіх съвтих, 5 задля надії, що зложена для вас на небесах, про яку ви чували перше в слові правди благовістування, 6 що прийшло до вас, яко ж і до всього съвта, і дав овощ, яко ж і в вас, від того дня, як ви почули і зрозуміли благодать Божу в правді, 7 яко ж і навчились од Єпафра, любого нашого товариша слуги, котрий єсть вірний служитель Христів, за вас, 8 котрий і явив нам вашу любов у дусі. 9 Того-то й ми, від того дня, як почули, не перестаємо за вас молитись і просити, щоб ви сповнились розуміннem волі Його у всякій премудrosti і розумі духовному, 10 щоб ходити вам достойно перед Господом у всякому догоджуванні, і у всякому доброму ділі приносячи овощ і ростучи в розумінні Бога, 11 кріпшаючи усякою силою по потузі слави Його на всяке видержуванні і довготерпінні з радощами, 12 дякуючи Отцеві, котрий зробив нас достойними спільноти в наслід-дю съвтих у съвтлі, 13 котрий збавив нас од власти тьми і переніс у царство Сина любови своєї, 14 в котрому маємо викуп кровю Його і прощеннє гріхів. 15 Котрий єсть образ невидомого Бога, перворідень усякого творива. 16 Бо Ним сотворене все, що на небесах і що на землі, видиме й невидиме, чи престоли, чи панства, чи князівства, чи власти, - все Ним і для Него сотворене. 17 Він єсть перш усього, і все в Ньому стоїть. 18 І Він голова тілу і церкви. Він початок, перворідень з мертвих, щоб у всьому Йому передувати. 19 Бо зволив (Отець), щоб у Ньому вселилась уся повня, 20 і щоб через Него поєднати все з собою, примиривши кровю хреста Його, через Него, чи то земне, чи то небесне. 21 І вас, що були колись відчуженими і ворогували думкою у лукавих ділах, тепер же примирив 22 у тілі плоти Його смертю, щоб поставити вас съвтими и непорочними й неповинними перед собою, 23 коли оце пробуєте в вірі основані і тверді, і неподвижні в упованні благовістя, котре чули проповідуване усьому твориву піднебесному, котрому став я Павел служителем. 24 Тепер

радуюсь у страданнях моїх за вас, і доповняю недостаток горювання Христового у тілі моїм (смертному) за тіло Його, котре єсть церква, 25 котрої став я слугою по доморядництву Божому, даному мені про вас, щоб сповнити слово Боже, 26 тайну закриту од віків і од родів, тепер же явлену съвтим Його, (aīōn g165) 27 котрим Бог зводив обявити, яке багацтво слави тайни сієї між поганами, котре всть Христос в вас, надія слави, 28 котрого ми проповідуємо, наставляючи кожного чоловіка всякої премудроети, щоб нам представити кожного чоловіка звершеного в Христі Ісусі 29 У чому й працюю, воюючи силою Його, що орудує в мені потужно.

2 Хочу оце, щоб ви знала, яку велику боротьбу маю за вас і за Лаодичан і за тих, що не бачили обличчя моого в тілі, 2 щоб утішились серця їх, з'єднавшись у любові і на всяке багацтво повної певности розуму на познаннє тайни Бога і Отця і Христа, 3 в котрому всі скарби премудрості і розуму заховані. 4 Се ж глаголю, щоб хто не обманув вас у суперечках, 5 бо хоч я тілом і oddaleni, та духом з вами, радуючись і дивлячись на ваш порядок і утвердженне віри вашої в Христа. 6 Оце ж, як прийняли ви Христа Ісуса Господа, так і ходіть у Ньому, 7 вкоренившись і збудувавшись у Ньому і впевнившись вірою, так як навчились, достаткуючи в ній з дякуваннем. 8 Гледіть, щоб хто не пожакував вас філософією і марним підступом, по переказу людському, по первотинам съвта, а не по Христу 9 Бо в Ньому живе вся повня Божества тілесно 10 І ви сповдні в Ньому: бо Він голова всякому князівству і власти. 11 В котрому ви й обрізані обрізаннem нерукотворним, скинувши тіло гріхів тілесних в обрізанні Христовому, 12 погрібши із Ним крещеннем, і в котрому і встали вірою в силу Бога, котрий воскресив Його з мертвих. 13 І вас, що були мертві в провинах і в необрізанні тіла вашого, оживив з Ним, простивши вам усі провини, 14 знищивши рукописаннє nauкою, що була проти нас, і взяв Його з середини, прибивши на хресті, 15 (i) роздягти князівства і власти, вивів на дивовижу съмлівпо, побідивши їх на Йому 16 Нехай же оце ніхто не судить вас за їжу або за напіток, або поглядом съвят, або нового місяца, або суботи. 17 Се тінь того, що настане, тіло ж - Христове. 18 Ніхто ж нехай не обманює вас, будучи самовільним у покорі і службі ангелській і вдаючись у те, чого не бачив, марно надімаючись умом тіла свого, 19 а не держачись Голови, від

котрого все тіло, суставами і повязями запоможене яко ж Господу, а не людям, 24 знаючи, що від і звязане, росте зростом Божим. 20 Коли ж оце ви Бога приймете нагороду насліддя; Господу бо вмерли з Христом для первотин съвіта, то чого мов би ще живі в съвіті, про закон суперечитесь скривдив, і нема вважання на лице (в Бога).

21 (не займай, анікуси, ані доторкуй ся), 22 що все на погибель через надухиток по заповідям і наукам людським? 23 Воно має вид премудрости в самовольній службі і покорі і непощаді тіла, (а) не у шанобі до синості тіла.

3 Коли ж оце воскресли ви з Христом, то гірнього шукайте, де Христос сидить по правиці в Бога. 2 Про гірне думайте, (а) не про земне. 3 Умерли бо ви, і життє ваше поховане з Христом у Бозі. 4 Коли ж Христос, життє ваше, явить ся, тоді і ви з Ним явитесь у славі. 5 Оце ж умретвіть члени ваші, що на землі: блуд, нечистоту, страсть, похоть лиху, зажерливість, котра єсть ідолослуженнє, 6 за се йде гнів Божий на синів неслухняності, 7 між котрими і ви колись ходили, як жили між ними. 8 Тепер же покиньте й ви те все: гнів, ярость, злобу, лайку, соромні слова од уст ваших. 9 Не кривіть словом один проти одного, скинувши з себе давнього чоловіка з ділами його, 10 і одягнувшись у нового, що обновляється в розумі по образу Того, хто створив його, 11 де нема Грека, ні Жидовина, обрізання і необрізання, чужоземця і Скита, невільника й вільного, а все й у всьому Христос. 12 Одягніть ся ж оце, яко вибрани Божі, съвяті і любі, в милость милосердя, добрість, смирність, тихість і довготерпінне, 13 терплячи один одного й прощаючи собі, коли хто на кого має жаль; яко ж і Христос простив вам, так і ви. 14 Над усім же сим любов, котра єсть союз звершення, 15 і мир Божий нехай править в серцях ваших, до котрого вас і покликано в одному тілі, та й будьте вдячні. 16 Слово Христове нехай вселяється в вас, багате на всяку премудрість, навчаючи і наставляючи самих себе псалмами та гімнами, та піснями духовними, у благодаті съпіваючи в серцю вашому Господеві. 17 І все, що ні робите словом або ділом, усе в ім'я Господа Ісуса, дякуючи Богу Й Отцеві через Него. 18 Жінки, коріті ся своїм чоловікам, яко ж подобає в Господі. 19 Чоловіки, любіть жінок і не бувайте гіркими до них. 20 Діти, слухайте родителів у всьому, се бо угодно Господеві. 21 Батьки, не роздражнюйте дітей ваших, щоб не винвали. 22 Слуги, слухайте у всьому панів по тілу, не перед очима тільки служачи, яко чоловіковгодники, а в простоті серця, боячись Бога; 23 і все, що робите, від душі робіть,

4 Панове, оддавайте слугам правду і рівноту, знаючи, що й ви маєте Господа на небесах. 2 В молитві кріпіть ся, пильнуюча в ній з подякою, з молячись разом і за нас, щоб Бог відчинив нам двері слова, проглаго-лати тайну Христову, за которую я і в кайданах, 4 щоб явив я її, як подобає мені глаголати. 5 У премудрості ходіть перед тими, що осторонь, викупляючи час. 6 Слово ваше нехай буде завсіди ласкаве, приправлене сіллю, щоб знали ви, як кожному відказувати. 7 Що діється ся з мною, про все скаже вам Тихик, любий брат і вірний служитель і слуга-товариш у Господі, 8 котрого післав я до вас на те, щоб довідавсь, що з вами діється ся, і утішити серця ваші, 9 з Онисимом, вірним і любим братом нашим, котрий з між вас: все вони скажуть вам, що тут (діється ся). 10 Витає вас Аристарх, товариш мій у неводі, та Марко, сестринець Варнави (про нього маєте наказ: як прийде до вас, прийміть його), 11 та Ісус, на прізвище Юст, котрі з обрізання. Сі одні помічники мої в царство Боже, котрі буди мені втікою. 12 Витав вас Єпафрас, що з вас, слуга Христа; всякого часу подвіздається ся за вас у молитвах, щоб ви стояли звершенні і сповнені у всякий волі Божій. 13 Свідкую бо за нього, що мав велику ревність про вас і про Лаодичан і Ерополян. 14 Витав вас Лука, любий лікарь, та Дамас. 15 Витайте братів, що в Лаодикиї, і Нимфана, і домашню церкву його. 16 І як прочитається ся се посланнє між вами, постараїтесь, щоб і в Лаодикийській церкві прочитане було, а написане з Лаодикиї щоб і ви прочитали. 17 Та скажіть Архипові: Гледи слухення, що прийняв єси в Господі, щоб довершив його. 18 Витаннє моєю рукою, Павлововою. Згадуйте про мої кайдани. Благодать з усіма вами. Амінь.

1 ДО СОЛУНЯН

1 Павел, та Сильван, та Тимотей до церков Солунських. у Бозі Отці і Господі Ісусі Христі: Благодать вам і мир од Бога Отця і Господа Ісуса Христа. **2** Дякуємо Богові всякого часу за всіх вас, роблячи спомин про вас у молитвах наших, **3** без перестану згадуючи ваше діло віри, і працю любові, і терпіннє уповання на Господа нашого Ісуса Христа перед Богом і Отцем нашим, **4** знаючи, братте Богові любе, вибраннє ваше. **5** Бо благовістє наше не було до вас у слові тілько, а і в силі, і в Дусі съятому, і в великій певноті, яко ж і знаєте, які ми були між вами задля вас. **6** І ви стали послідувателями нашими і Господніми, прийнявши слово в великому горю з радощами Духа съятого, **7** так що ви стали ся взором усім віруючим у Македонії і Ахаї. **8** Од вас бо промчалося слово Господнє не тілько в Македонії і Ахаї, та й у всяке місце віра ваша в Бога пройшла, так що не треба нам що й казати. **9** Вони бо самі про нас звіщають, який вхід мали ми до вас і як ви обернулись до Бога од ідолів, служити Богу живому і правдивому, **10** і ждати Сина Іого з небес, котрого воскресив з мертвих, Ісуса, завбляючого нас від наступаючого гніва.

2 Самі бо знаєте, братте, про вхід наш між вас, що не марно він став ся; **2** ні, пострадавши перед тим і дознавши зневаги, як знаєте, в Філіпах, зосьмілились ми в Бозі нашему глаголати до вас благовістє Боже з великою боротьбою. **3** Утішеннє бо наше (було) не від лукавства, ані від нечистоти, ані в підступі, **4** а яко ж ми вибрані від Бога, щоб повірити нам благовістє, так ми й глаголемо, не як ті, що людям дододжують, а Богу, що розвідє серця наші. **5** Школи бо не було в нас лестивого слова до вас, яко ж знаєте, ані думки зажерливо: Бог съвідок. **6** Не шукали ми ні від людей слави, ні од вас, ні од інших, можучи в повазі бути, яко Христові апостоли. **7** Ні, ми були тихі серед вас. Як мамка греє діток своїх, **8** оттак, бажаючи вас, мали ми щиру волю, передати вам не тілько благовістє Боже, та ще й свої душі, тим що ви були нам любі. **9** Згадайте бо, братте, труд наш і працю: ніч бо і день роблячи, щоб нікого з вас не отяготити, проповідували ми вам благовістє Боже. **10** Ви съвідки і Бог, як преподобне, і праведно, і непорочне ми оберталися між вами віруючими, **11** яко ж знаєте, що ми кожного з вас, як батько діток своїх, утішали і розважали, і съвідкували; **12** щоб

ви ходили достойно перед Богом, що покликав вас у своє царство і славу. **13** Того ж то й дякуємо Богові без перестану, що ви, прийнявши слово проповіді Божої від нас, прийняли не яко слово чоловіче, а (яко ж справді є,) слово Боже, котре й орудує в вас віруючих. **14** Ви бо, братте, стали послідувателями церквам Божим, що в Юдеї в Христі Ісусі, тим що й ви пострадали від своїх земляків, як і вони від Жидів, **15** що вбили й Господа Ісуса і своїх пророків, і нас вигнали, й Богу не вгодили, і всім людям противні, **16** що забороняють нам глаголати поганам, щоб спаслися, щоб сповнилися гріхів їх всякого часу; настиг же їх на конець книїв (Божий). **17** Ми ж, братте, осиротівши без вас на час-годину, лицем, а не сердцем, ще більш старались з великом бажанням бачити лицє ваше. **18** Тимже хотіли ми йти до вас, я таки Павел раз і вдруге, та й заборонив нам сатана. **19** Яка бо нам надія, або радість, або вінець похвали? чи й не ви ж перед Господом нашим Ісусом Христом у приході Його? **20** Ви бо слава наша і радість.

3 Тим же вже, не стерпівши, зволили ми зостати самим в Атинах, **2** і послали ми Тимотея, брата нашого, й слугу Божого, й помічника нашого в благовістю Христовому, утвердити вас і втішити вас у вірі вашій, з щоб ні один не хитавсь у горю съому; самі бо знаєте, що нас на се поставлено. **4** Бо коли і в вас були ми, наперед казали вам, що маємо горювати, яко ж і сталося, і знаєте. **5** Того ж то й я, більш не стерпівши, послав довідатись про віру вашу, щоб не спокусив вас спокусник, і не марний буде труд наш. **6** Тепер же, як прийшов Тимотей до нас од вас, та благовістив нам про віру вашу і любов, і що маєте спомин про нас добрій завіди, бажаючи нас видіти, яко ж і ми вас, **7** тим то втішились ми, братте, вами у всякому горю, і нужді нашій, вашою вірою: **8** бо ми тепер живі, коли ви стоїте в Господі. **9** Яку ж бо дяку Богу можемо oddати за вас, за всю радість, якою радуємося задля вас перед Богом нашим, **10** ніч і день ревно молячись, щоб видіти лицє ваше і доповнити недостаток віри вашої? **11** Сам же Бог і Отець наш і Господь наш Ісус Христос нехай направить путь наш до вас. **12** Вас же нехай Господь намножить і збагатить любовю один до одного й до всіх, яко ж і ми до вас, **13** щоб утвердити серця ваші непорочні в съятості перед Богом, Отцем нашим у приході Господа наглого Ісуса Хриота з усіма съятими Його.

4 Дальше ж благаємо вас, братте, і напоминаємо в не призначив нас Бог на гнів, а на одержаннє Господі Ісусі, яко ж прийняли від нас, як подобав спасення, через Господа нашого Ісуса Христа, вам ходити й угождати Богові, так щоб більш (у 10 що вмер за нас, щоб, чи то пильнуємо, чи то тому) достаткували. 2 Bo знаєте, які заповіді дали спімо, укупі з Ним жили. 11 Того ж то втішайте ми вам Господом Ісусом. 3 Така бо воля Божа, один одного і збудовуйте один одного, яко ж і освяченне ваше, щоб ви вдержувались од блуду, робите. 12 Благаємо ж вас, братте, знайтє тих, 4 щоб кожен з вас зінав, як держати посудину свою котрі працюють між вами, і старшинують над вами у съяності і честі, 5 не в страсті похотній, яко в Господі, і навчають вас, 13 і поважайте їх велими ж і погане, що не знають Бога; 6 щоб ніхто не високо в любові за діло їх. Живіть мирно між переступав ні в якому ділі і не обманював брата собою. 14 Благаємо ж вас, братте, урозумлуйте свого: тим що Господь відомсттель за все те, непорядних, утішайте малодушних, піддержуйте яко ж ми й перше казали вам і съвідкували. 7 Не немочних, довго терпіть усім. 15 Гледіть, щоб ніхто покликав бо нас Бог на нечистоту, а на съяності. не оддавав злом за зло, а завсіди про добре 8 Тимже, хто відкідає, відкідає не чоловіка, а дбайте і один для одного, і для всіх. 16 Всякого часу Бога, що дав нам і Духа свого съяного. 9 Що радуйтесь. 17 Без перестану молітесь. 18 За все ж до братньої любови, то не треба писати вам, дякуйте: така бо воля Божа в Христі Ісусі про вас. самі бо ви навчені від Бога любити один одного. 19 Духа не вташуйте. 20 Пророцтвами не гордуйте. 21 I справді ви так чините всім братам по всій 21 Всього дослідкуйте; доброго держітесь. 22 Од Македонії. Благаємо ж вас, братте, достаткувати усякого виду лихого вдержуйтесь. 23 Сам же Бог ще більш, 11 і щоб пильно дбали (про те, щоб) бути упокою нехай освятити вас зовсім, і ввесь ваш тихими, та чинити своє, та робити своїми руками, дух, і душа, і тіло нехай збережеть ся непорочне яко ж ми заповідали вам, 12 щоб ви чесно ходили у прихід Господа нашого Ісуса Христа. 24 Вірен, проти тих, що осторонь (vas), і не ввали нужди ні в Хто покликав вас. Він і зробить (се). 25 Братте, чому. 13 Не хочу ж, братте, щоб ви не відали про молітє ся за нас. 26 Витайте все братте цілуваннєм тих, що впокоїлись, щоб не скорбіли ви, як інші, съяним. 27 Заклинаю вас Господом, прочитана що не мають надії. 14 Bo коли віруємо, що Христос посланнє се перед усім братtem. 28 Благодать умер і воскрес, так Бог і тих, що поснули в Ісусі, Господа нашого Ісуса Христа з вами. Амінь.

приведе з Ним. 15 Ce бо дам глаголемо словом Господнім, що ми, котрі зостанемось живими до приходу Господнього, не попередимо тих, що впокоїлись. 16 Сам бо Господь з повеліннєм, з голосом архангельським і з трубою Божою зійде з неба, і мертві в Христі воскреснуть найперше; 17 потім ми, котрі зостанемось живі, вкупі з ними будемо підхоплені в хмараах назустріч Господові на воздух, і так завсіди з Господем будемо. 18 Тим же втішайте. один одного словами сими.

5 Про часи ж і пори, братте, не треба вам писати. 2 Bo самі ви добре знаєте, що день Господень, як злодій у ночі, так прийде. 3 Bo, як ховорити муть: "Упокій і безпечність", тоді несподівано настигне на них погибель, як муки на маючу в утробі, і не втічуть вони. 4 Ви ж, братте, не в темряві, щов той день як злодій, захопив вас. 5 Усі ви сини съвітла і сини дня; ми не (сини) ночи або тьми. 6 Тимже оце не спімо, як інші, а пильнуймо і будьмо тверезі. 7 Tі бо, що сплять, у ночі сплять, і що впивають ся, у ночі впивають ся. 8 Ми ж, (сини) дня, тверезімо ся, одягнувшись у броню віри та любови і шолом надії на спасенне. 9 Bo

2 ДО СОЛУНЯН

1 Павел, та Силуан, та Тимотей церкви Солунській у Бозі, Отці нашому, і Господі Ісусі Христі: 2 Благодать вам і впокій од Бога, Отця вашого, і Господа Ісуса Христа. 3 Дякувати мусимо Богу завсіди за вас, братте, яко ж воно й достойно, бо вельми росте віра ваша, і множить ся любов кожного з усіх вас один до одного; 4 так що ми самі хвалимось вами по церквах Божих за терпіннє ваше і віру у всіх гоненнях ваших і в горю, що приймаєте, 5 в доказ праведного суду Божого, щоб уздостоїтись вам царства Божого, ради котрого й страждаєте. 6 Бо ж праведно в Бога, віддати горе тим, що завдають вам горя, 7 а вам горюючим, одраду з нами в одкриттю Господа Ісуса з неба з ангелами сили, 8 в огні поломяному даючи відоміннє тим, що не знають Бога і не коряться благовістю Господа нашого Ісуса Христа. 9 Вони приймуть муку, погибель вічну від лиця Господнього і від слави потуги Його, (αἰῶνιος 9:166) 10 як прийде прославити ся у съвятых своїх і дивним бути у всіх віруючих (бо ввірувано съвідкувану нашему між вами) в той день. 11 Того й молимо ся всякої терпіннє Христове. 6 Повелівасмо ж вам, братте, часу за вас, щоб сподобив вас поклику Бог ваш, і ім'ям Господа нашого Ісуса Христа, відлучатись сповнив усяке благовідннє благости і діло віри від усякого брата, що ходить непорядно і не по силі, 12 щоб прославилось ім'я Господа яшого Ісуса Христа в вас, а ви в Ньому, по благодаті Бога нашого і Господа Ісуса Христа.

2 Благаємо ж вас, братте, ради приходу Господа нашого Ісуса Христа і ради нашого збору до Него, 2 не скоро хитайтесь умом, і не трохоятесь нї духом, нї словом, нї посланнєм нашим, що нїби настав день Христів. 3 Нехай нїхто вас не зводить нїяким робом; бо коли не прийде відступленнє перше, і не відкриєт ся чоловік беззаконня, син погибелі, 4 що противить ся і несеть ся вище всякого званого Бога або шановища, так що засяде як Бог у храмі Божому, показуючи себе, що він есть Бог. 5 Хиба не памятаєте, що живучи ще в вас, я се вам казав? 6 І тепер знаєте, що не дає йому відкритись часу свого. 7 Бо тайна беззаконня вже орудє, тільки той хто вдержує тепер, (удержувати ме) доки візьметь ся з середини. 8 І тоді відкриєт ся беззаконник, котрого Господь убє духом уст своїх, і знищить явленнєм приходу свого. 9 Котрого (беззаконника) прихід, сатаніною силою, буде з усякою потугою і ознаками й чудесами омані, 10 і з усяким підступом неправди в тих, що погибають, бо любови правди не прийняли, щоб спасти ся

їм. 11 І за се пішле їм Бог орудуваннє підступу, щоб вони вірували брехні, 12 щоб прийняли суд усї, хто не вірував правді, а кохавсь у неправді. 13 Нам же треба дякувати Богові завсіди за вас, братте полюблене від Господа, що вибрав вас Бог від початку на спасеннє освяченном духа й у вірі правди, 14 до чого покликав вас благовістом нашим, щоб здобути ся, слави Господа нашого Ісуса Христа. 15 Тим же, братте, стійте і держіть перекази, яких навчились чи словом, чи посланнєм нашим. 16 Сам же Господь наш Ісус Христос, і Бог і Отець наш, що полюбив нас і дає нам утіху вічної і добру надію в благодаті, (αἰῶνιος 9:166) 17 нехай утішить серця ваші, і утвердить вас у всякому слові і ділі доброму.

3 На останок, молітесь, братте, за нас, щоб слово Господнє ширилось та славилось, яко ж і в вас, 2 і щоб нам визволитись од безпутних і лукавих людей; бо не у всіх віра. 3 Вірен же Господь, котрый утвердить вас і обереже від лукавого. 4 Уповавасмо ж у Господі про вас, що що ми вам повелівасмо, ви робите і робити мете. 5 Господь же нехай направить серця ваши у любов Божу і в вами) в той день. 6 Повелівасмо ж вам, братте, часу за вас, щоб сподобив вас поклику Бог ваш, і ім'ям Господа нашого Ісуса Христа, відлучатись від усякого брата, що ходить непорядно і не по переказу, який прийняв од нас. 7 Самі бо знаєте, як вам треба подобити ся нам; бо не робили ми безладдя між вами, 8 ані їли дармо хліб у кого; а в труді і журбі, ніч і день роблячи діло, щоб не отягчити нікого з вас: 9 не тим що не маємо власти, а щоб себе за взір дати вам, щоб уподобати ся нам. 10 Бо, як були ми у вас, то так завітували вам, що хто не хоче робити діла, нехай і не єсть. 11 Чуємо бо, що деякі непорядно ходять між вами, нічого не роблять, а метушять ся. 12 Таким-то повелівасмо і напоминаємо Господом нашим Ісусом Христом, щоб мовчки роблячи, свій хліб їли. 13 Ви ж, братте, не втомлюйтесь, роблячи добре. 14 Коли ж хто не послухає слова нашого посланнєм, такого назначить і не мішайтесь із ним, щоб йому був сором. 15 Та не за ворога вважайте його, а навчайте, яко брата. 16 Сам же Господь миру нехай дасть вам мир завсіди всіма способами. Господь із усіма вами. 17 Витаннє моею рукою Павлою, котре есть знав у всякому посланню; так пишу: 18 Благодать Господа нашого Ісуса Христа з усіма вами. Амінь.

1 Тимофію

1 Павел, апостол Ісуса Христа, по повелінню Бога, Спаса нашого, і Господа Ісуса Христа, надії нашої, 2 Тимотею, правдивому сину в вірі: Благодать, милость, мир од Бога, Отця нашого, і Христа Ісуса, Господа нашого. з Яко із ублагав я тебе пробувати в Єфесі, ідучи в Македонію, щоб завітував дяжким не інше вчити, 4 ан і вважати на видумки та не скінчені родоводи, котрі більш роблять змагання, ніж Божого будування в вірі. 5 Конець же завітування есть любов з щирого серця та совісти благої і віри не лицемірної, 6 у котрих дяжкі погрішивши, вдались у пусті слова, 7 хотячи бути законоучителями, не розуміючи, ні що говорять, ні об чому впевняють. 8 Знаємо ж, що закон добрий, кода хто його законно творить, 9 знаючи се, що ве про праведника закон положений, а про беззаконних та непокірних, нечестивих та грішних, неправедних та скверних, про убивць батька й матери, про душогубців, 10 про блудників, мужложників, про людокрадів, брехунів, про тих, що криво присягають, і коли що іншого здоровій науці противить ся, 11 по славному благоістю блаженного Бога, котре мені звіreno. 12 І дяжку Тому, хто скріпляє мене, Христу Ісусу, Господу нашему, що за вірного мене вважав, поставивши мене на службу, 13 мене, що був колись хулителем і гонителем і знущателем, та помилувано мене; бо, невідаючи, робив я в невірстві. 14 Намножила ся ж благодать Господа нашого вірою і любовю, що в Христі Ісусі. 15 Вірне се слово і всякого прийняття достойне, що Христос Ісус прийшов у мир грішників спасти, між котрими я перший. 16 Та ради цього й помилувано мене, щоб на мені первому показав Ісус Христос усе довготерпіннє, на приклад тим, що мають вірувати в Него на життє вічне. (aiōnios g166) 17 Цареві ж вічному нетлінному, невидимому, єдиному премудрому Богу честь і слава на віки вічні. Амінь. (aiōn g165) 18 Се ж завітуваннє передаю тобі, сину Тимотею, по пророцтвах, що були перше про тебе, щоб воювати в них доброю війною, 19 маючи віру і добру совість, котру дяжкі відкинувші, од віри відпали. 20 Між ними ж Іменей та Александр, котрих я передав сатані, щоб навчились не хулити.

2 Тим я молю перш усього творити благання, молитви, дякування за всіх людей, 2 за царів і за всіх, що мають вдасть, щоб тихим і спокійним життєм нам жити у всякому благочесті і чистоті.

3 Се бо добре і приятно перед Спасителем нашим Богом, 4 котрий хоче, щоб усі люди спасли ся і до розуміння правди прийшли. 5 Один бо Бог і один посередник між Богом і людьми, чоловік Ісус Христос, 6 що дав себе на викуп за всіх: съвідкуваннє временами своїми. 7 На се ж поставлено мене проповідником і апостолом (глаголю правду в Христі, а не неправду) учителем поган вірі і правді. 8 Оце ж хочу, щоб молились чоловіки на всяком місці, здіймаючи вгору преподобні руки, без гніва і змагання. 9 Так само й жінки, чисто вбираючись, із соромом та з чистотою, щоб украшували себе, не запліттаннєм, не золотом або перлами, або шатами предорогими, 10 а (як подобає жінкам, що пристали на благочесте) ділами добрими. 11 Жінка мовчкі нехай вчиться усякої покори. 12 Жінці ж учити не велю, ані орудувати чоловіком, а бути в мовчанні. 13 Адама бо перше створено, опісля ж Еву; 14 і Адама не зведені: жінка ж, як зведені Її, була в переступі. 15 Спасеть ся ж ради родження дітей, коли пробувати ме в вірі та любові і в съвідкуваннє з чистотою.

3 Вірне слово: коли хто єпископства хоче, доброго діла бажає. 2 Треба ж єпископу бути непорочним, однієї жінки чоловіком, тверезим, ціломудрим, чесним, гостинним, навчаючим, з не пяницею, не до бйки, не до здирства, а тихим, несварливим, не сріблолюбцем, 4 своїм домом щоб добре правив, дітей держав у слухняноті з усякою повагою; 5 (Коли бо хто своїм домом не вміє правити, то як йому про церкву Божу дбати?) 6 не новохрищенім, щоб розгордившись не впав у суд дияволський. 7 Треба ж йому і съвідкуваннє добре мати від остронніх, щоб не впав у ганьбу та в тенета дияволські. 8 Дияконам так само (треба бути) чесним, не двоязичним, щоб не вживали багато вина, не здирствовали, 9 мали тайну віри в чистій совісті. 10 І про таких же (треба) перше впевнитись, а потім нехай служять, бувши непорочними. 11 Жінкам (iix) так само (треба бути) чесним, не до осуди, тверезим, вірним у всьому. 12 Диякони що б бували однієї жінки чоловіками, дітьми добре правлячи і своїми домами. 13 Бо хто добре дияконував, степень собі добрий здобував і велику одвагу в вірі, що в Христі Ісусі. 14 Се пишу тобі, уповаючи прийти до тебе скоро; 15 коли ж загаюсь, що б ти знов, як треба в дому Божому жити, котрий єсть церква Бога живого, стовп і утвердженне правди. 16 І справдї велика се тайна благочестя: Бог явив ся в тілї, справдивсь у Дусі, показав ся

ангелам, проповідано Його між поганами, увірували в Його по сьвіту, возніс ся в славі.

4 Дух же явно глаголе, що в останні часи відступлять декотрі од віри, слухаючи духів лестивих і наук бісових, 2 в лицемірстві брехливих, запеклих у совіті своїй, з що боронять женитись (і велять вдержуватись) од їхі, що Бог створив на їду з подякою вірним і познавшим правду. 4 Бо всяке створіннє Боже добре і що не гідке, коди з подякою приймаємо; 5 осъячується ся бо словом Божим і молитвою. 6 Се все нагадуючи браттю, будеш добрий служитель Ісуса Христа, годований словами віри і доброю науковою, котрій послідував есі. 7 Скверних же і бабських байок цурай ся, а привчай себе до благочестя. 8 Тілесна бо вправа мало корисна, а благочестє корисне на все, маючи обітницю життя нинішнього і будучого 9 Вірне слово і всякого приняття достойне. 10 На се бо і трудимось і ганять нас, що вповали на Бога живого, котрий єсть Спаситель усіх людей, а найбільш вірних. 11 Звіщай се і навчай. 12 Ніхто ж нехай молодістю твоєю не гордус; а будь взором для вірних, у слові, у життю, у любові, у дусі, у чистоті. 13 Доки прийду, пильний читання, утішенні, науки. 14 Не занедбай твого дарування, котре дано тобі пророцтвом, з положеннем рук священства. 15 Про се дбай, в сьому пробувай, щоб успіх твій явен був у всіх. 16 Пильний себе і науки; пробувай у сьому; се бо роблячи, і сам спасеш ся і ті, що слухають тебе.

5 Старого не докоряй, а умоляй, як батька, молодших, як братів, 2 старих жінок, як матірок, молодших, як сестер, з усякою чистотою. 3 Удовиць шануй, тих що справді удовиці. 4 Коли ж котора вдовиця діти або внучата має, нехай вчяться перше свій дім благочестиво спорядити і віддячувати родителям; се бо добре і любо перед Богом. 5 Тая ж справді вдовиця, котора одинока, (та) вповає на Бога і пробував в молитвах і благаннях день і ніч. 6 Котора ж роскошув, та жива - вмерла. 7 І се наказуй, щоб непорочні були. 8 Коли ж хто про своїх, а найбільш про домашніх не промишляв, той відцуравсь віри, і гірший од не вірного. 9 Удовицю ж вибирати не менше літ шестидесяти; таку що була одному мужу жінкою, 10 в ділах добрих съвідчена, чи дітей вгодувала, чи людей сторонніх приймала, чи съвятим ноги вмивала, чи бідолашним помагала, чи до всякого діла доброго щира була. 11 Молодих же вдовиць не

заміж; 12 маючи осуд, що першої віри відцурались.

13 Ще ж без діла звикають ходити по домах; не тілько ж без діла, та й довгоязикі і пронозливі, говорять, чого не годить ся. 14 Тим хочу, щоб молоді вдовиці йшли заміж, дітей рожали, домом правили і ніякої причини не давали противному до поговору. 15 Вже бо деякі звернули слідом за сатаною. 16 Коли який вірний або вірна має вдовиці, нехай їм помагав, і нехай не, буде тягару для церкви, щоб правдивим удовицям помагати. 17 Которі ж пресвітери пильнують добре, нехай удостоються ся двійної чести, найбільше ж ті, що трудяться в слові і науці. 18 Глаголе бо писаннє: Вола молотячого не заоброчуй; і: Достойні робітник нагороди своєї. 19 На пресвітера обвинувачення не приймай, хиба при двох або трох съвідках. 20 Которі ж згрішать, обличай перед усіма, щоб і інші страх мали. 21 Заклинаю перед Богом, і Господом Ісус-Христом, і вибраними ангелами, щоб се хоронив без пересуду, нічого не роблячи по привичці (пристрасті). 22 Рук скоро не клади ні на кого, ані приставай до чужих гріхів; себе чистим держи. 23 Вже не пий водв, а потроху вина приймай, ради жолудка твого і частих твоїх недугів. 24 В інших людей гріхи явні, попереджують на суд, а за іншими йдуть слідом. 25 Так само й добре діла наперед явні, тай що інше, утайтись не може.

6 Которі слуги під ярмом, нехай уважають панів своїх достойними всякої чести, щоб ім'я Бомсе не хулилось і наука. 2 Хто ж мав вірних панів, ті нехай не гордують ними, бо вони брати; а ще більш нехай служять, що вони вірні і любі, приймаючи благодать. Сього навчай і наказуй. 3 Коли ж хто інше вчить і не приступає до здорових словес Господа нашого Ісуса Христа і до науки побожної, 4 той розгордив ся, нічого не знаючи, а нездужаючи змаганнями та суперечкою, від чого буває зависть, сварка, поговори, лукаві думки, 5 пусті розмови людей попсованого розуму, що втеряли правду і думають, що благочестє - надбаннє. Відступай від таких. 6 Велике ж (таки) надбаннє благочестє з самодовольством. 7 Нічого бо не внесли ми у съвіт, то й ясно, що нічого не можемо винести. 8 Маючи ж їжу й одежу, сим доволині будемо. 9 Котрі ж хочуть забагатіти, впадають у напасть й тенета і в хотіння многі нерозумні і шкодливі, що топлять людей у безодню і погибель. 10 Корень бо всього лихого срібролюбство; котрого інші бажаючи, заблудили од віри, і себе прибили многими муками. 11 Ти ж, чоловіче Божий, від

сного втікай; побивай ся за правою, благочестем, вірою, любовю, терпіннем, тихостю. 12 Борись доброю боротьбою віри, держись вічного життя, до котрого й покликано тебе, й визнав вся добре визнаннє перед многими съвідками. (αἰσθίος g166) 13 Заповідаю тобі перед Богом, що оживлює все, і Христом Ісусом, що съвідкував при Понтийському Пилаті добре визнаннє: 14 додержати сю заповідь чистою, без докору, до явлення Господа нашого Ісуса Христа, 15 котре свого часу явить блаженний і єдиний сильний Цар вад царями і Пан над панами; 16 один, що має безсмертє, і живе в съвітлі неприступному, котрого не бачив ніхто з людей, ані бачити не може; Йому ж честь і держава вічна. Амінь. (αἰσθίος g166) 17 Багатим у нинішнім віці заказуй не високомудроватя, ані вповати на богацтво непевнє, а на Бога ясивого, що дає нам усе щедро на втіху; (αἰσθίον g165) 18 добре робити, багатитись ділами добрими, охочими на подаваннє бути і подільчивими, 19 скарбуючи собі добру основину в будущині, щоб прийняти життє вічне. 20 О Тимофею! хорони переказ, одвертаючись од скверного марнословія і перекорів неправдивого розуму, 21 котрим деякі хвялячись, у вірі погрішили. Благодать з тобою. Амінь.

2 Тимофію

1 Павел, апостол Ісуса Христа волею Божою, по обітниці життя, що в Христі Ісусі, **2** Тимотею, любому синові: Благодать, милость, мир од Бога Отця, і Христа Ісуса, Господа нашого. **3** Дякую Богу, котрому служу від прародителів чистою совістю, що без перестанку згадую тебе в молитвах моїх ніч і день, **4** бажаючи видіти тебе, памятаючи слози твої, щоб сповнитись радощами, **5** згадуючи нелицемірну віру твою, яка вселилась перше в бабу твою Лоїду і в матір твою Євники; певен же я, що і в тебе, **6** з цієї ж причини нагадую тобі, щоб ти під'огрівав дар Божий, що маєш у собі через положення рук моїх. **7** Бо дав нам Бог не духа страху, а (духа) сили і любові і здорового розуму. **8** Оце ж не сором ся съвідчення Господа нашого, ані мене, вязника Його, а страждай з благовістем Христовим по силі Бога, **9** що спас нас і покликав покликом съвітим, не по ділам нашим, а по своїй постанові і благодаті, даний нам у Христі Ісусі перше часів вічних, **(aiōnios g166)** **10** тепер же обявленій через явленнє Спасителя нашого Ісуса Христа, що зруйнував смерть і осияв життє і нетліннє благовістем, **11** для котрого поставлені я проповідником і апостолом і учителем поган. **12** З цієї ж причини я й се терплю; тілько ж не соромлюсь, знаю бо, в кого увірував, і певен, що силен Він переказ мій схоронити до того дня. **13** Май приклад здорових словес, котрі від мене чув єси, у вірі і любові, що в Христі Ісусі. **14** Добре завіщаннє схорони Духом съвітим, що живе в нас. **15** Ти знаєш се, що одвернулись од мене всі, що в Азії; а між ними Фигел і Гермоген. **16** Нехай же дасть милость Господь Онисифоровому дому, бо він часто мене впокоював, і кайданів моїх не соромив ся; **17** а бувши в Римі, дуже пильно шукав мене, та й знайшов. **18** Нехай дасть йому Господь знайти милость Господню в той день. А скілько услугував мені в Єфесі, та лучше знаєш.

2 Ти ж, сину мій, кріпшай у благодаті, що в Христі Ісусі, **2** і, що чув єси від мене перед многими съвідками, те передай вірним людям, котрі способні будуть і інших навчати. **3** Ти ж терпи лихо, яко добрий воїн Ісуса Христа. **4** Ніхто ж, воїном бувши, не мішається в справі життя (съого), щоб угодити тому, хто вибрав його воїном. **5** Хоч же хто й бореться, не заслужить вінця, коли не законно бороти меть ся. **6** Трудящому ратаєві перш подобає овощу скоштувати. **7** Зрозумій,

що глаголю; а Господь нехай дасть тобі розум у всьому. **8** Поминай Господа Ісуса Христа, що встав із мертвих, з насіння Давидового, по благовістю моєму, **9** в Йому ж терплю лихо аж до кайдан, як лиходій, та слова Божого не скувати. **10** Тим усе терплю ради вибраних, щоб і вони осягли спасенне, що в Христі Ісусі з вічною славою. **(aiōnios g166)** **11** Вірне слово: коли бо ми з Ним умерли, то з Ним і жити мем. **12** Коли терпимо, з Ним і царювати мем; коли відцураємось, і Він відцураєть ся нас. **13** Коли не віруємо, Він вірним пробував, відректись бо себе не може. **14** Про се нагадуй, съвідкуючи перед Господом не перечитись; ні на що воно не потрібне, (тілько) на руїн тих, що слухають. **15** Старай ся поставити себе вірним перед Богом, робітником без докору, право правлючим слово правди. **16** Від скверного марнословия oddaljaj ся; більше бо та більш (такі) розводять безбожність, **17** і слово їх, як гангрена (рак), мати ме жир. З таких Гіменей і Філіт, **18** котрі проти правди согрішили, говорячи, що воскресенне вже було, і перевертають деяких віру. **19** Твердо ж основина Божа стоїть, маочи печать таку: Познав Господь своїх, і: Нехай відступить од неправди всяк, хто іменує ім'я Христове. **20** У великому ж домі не тілько посуд золотий та срібний, а й деревяний і глиняний; і інші на честь, а інші на нечесть. **21** Оце ж, коли хто очистить себе від съого, буде посудиною на честь, освяченою і потрібною владиці, на всяке діло добре наготовленою. **22** Від похотей молодечих утікай; побивай ся ж за правдою, вірою, любовю, миром з тими, що призывають Господа чистим серцем. **23** Від дурного ж і невченого змагання вхідляй ся, знаючи, що воно родить сварки. **24** Слуга ж Господень не повинен сваритись, а бути тихим до всіх, навчаючим, незлобним, **25** щоб нагідно навчав противних, чи не дасть їм Бог покаяння на зрозуміннє правди, **26** і вилуптають ся з дияволських тенет, що живими вловлені від нього у його волю.

3 Се ж відай, що в послідні дні настануть Бремена люті. **2** Будуть бо люде самолюбці, сріблолюбці, пишні, горді, хулиителі, родителям непокірні, невдячні, безбожні, з нелюбовні, непримирливі, осудливі, неводержливі, люті, вороги добра, **4** зрадники, напастники, гордувники, що більш люблять розкоші, ніж Бога, **5** мають образ благочестя, сили ж його відцурались. І ти від таких одвертай ся. **6** Бо з таких ті, що влазять

у домп і полонять жenщин, отягчнених гріхами, перве мое одвітуваннє нікого не було зо мною, що водять ся всякими похотями, 7 що завсіди а всі мене покинули; нехай не полічить ся їм. 17 вчять ся, та й ніколи до зрозуміння правди прийти Господь же став передо мною і окрепив мене, щоб не можуть. 8 Як Янній та Ямврій противились проповідаве від мене знане було, і щоб почули всі Мойсейові, так само й сі протививлять ся правді, погане; і збавивсь я з пащи левиної. 18 І взволить люде попсованого розуму, нетямущі в вірі. 9 Та не мене Господь від усякого діла лукавого, спасе поступлять вони далій; безумство бо іх явлене про царство своє небесне; Йому ж слава по віки буде всім, як і тих було. 10 Ти ж послідував еси вічні. Амінь. (аіон 9165) 19 Витай Прискилу і Аквилу моїй науці, життю, постанові, вірі, довготерпінню, і Онисифорів дім. 20 Ераст зоставсь у Коринті, любові, терпінню, 11 гоненю, стражданням, які а Трофима зоставив я в Милеті недужного. 21 лучились мені в Антиохії, в Іконії, в Листрі; котрі Старайсь до зими прийти. Витають тебе Єввул, і гонення я переніс, і від усіх ізбавив мене Господь. Пуд, і Лин, і Клавдія, і все браттє. 22 Господь Ісус 12 І всі ж, хто хоче благочестиво жити в Христі 13 Лукаві ж люде та чарівники Христос із духом твоїм. Благодать з вами. Амінь. Ісусі, гонені будуть. 14 Ти ж пробувай у тому, чого навчено тебе, і що звірено тобі, відаочи, від кого навчивсь всі, 15 і що з малку съвяте писаннє знаєш, котре може тебе вмудрити на спасенне вірою в Христа Ісуса. 16 Всяке писаннє богодухневенне і корисне до науки, до докору, до направи, до наказу по правді, 17 щоб звершений був Божий чоловік, до всякого доброго діла готовий.

4 Оце ж съвідкую перед Богом і Господом нашим Ісусом Христом, що мав судити живих і мертвих в явленні Його і царстві Його: 2 проповідуй слово, настоюй в час і не в час, докоряй, погрожуй, благай з усяким довтотерпіннем і наукою. 3 Буде бо час, що здорової науки не послухають, а по своїх похотях виберуть собі учителів, ласкані (од них) слухом, 4 і від правди слух одвернуть, а до байок прихилья тягніть ся. 5 Ти ж тверезись у всьому, терпи лихо, робі діло благовісника, службу твою знаюю вчини. 6 Мене бо вже на жертву наготовлено, і час мого відходу настав. 7 Боротьбою доброю я боров ся, дорогу скінчив, віри додержав. 8 На останок готовить ся мені вінець правди, котрий oddаст мені Господь того дня, праведний суддя, і не тілько мені, та і всім, хто полюбив явленнє Його. 9 Старай ся скоро прийти до мене. 10 Димас бо мене покинув, полюбивши нинішній вік, та й пішов у Солунь; Крискент в Галатию, Тит в Далматию; (аіон 9165) 11 Лука один зо мною. Марка взявши приведи з собою, він бо мені потрібен на служеннє. 12 Тихика ж послав я в Єфес. 13 Плащ, що зоставив я в Трояді в Карпа, ідучи, принеси, і книги, особливо ж кожані. 14 Александр котляр наробив мені багато лиха; нехай oddаст йому Господь по ділам Його, 15 котрого й ти остерегайсь, вельми бо противить ся словам нашим. 16 У

До Тита

1 Павел, слуга Божий, апостол же Ісуса Христа, по вірі вибраних Божих і зрозумінню правди, що по благочестю, **2** в надії вічного життя, котре обітував Бог, що не обманює, перед вічними часами, (aiōnios g166) зявив же часу свого слово своє проповіданнем, котре мені доручено по повеленню Спасителя нашого Бога. **4** Титу, правдивому синові по спільній вірі: Благодать, милость, мир од Бога Отця і Господа Ісуса Христа, Спаса нашого. **5** На те зоставив я тебе в Криті, щоб остатальнє довів до ладу і настановив до всіх городах пресвітерів, як я тобі повелів. **6** Коли хто непорочен, однієї жінки муж, мав вірних дітей, недокорених за розврат, або непокірних. **7** Треба бо єпископу без пороку бути, яко Божому доморядникові, щоб не собі годив, не був гнівливий, не пняця, не сварливий, не жадний поганого надбання, **8** а був гостинний, любив добрe, (у всьому) мірний, праведний, преподобний, вдерхливий, **9** щоб державсь вірного слова по наукї, щоб умів і напоминати здоровою наукою і докоряти противників. **10** Багато бо непокірних, марномовців і обманщиків, найбільше ж котрі з обрізання, **11** ім треба роти позатуляти; вони всі доми розвертають, навчаючи чого не треба, ради скверного надбання. **12** Сказав же один о них, власний їх пророк: Критяне завсіди брехуни, люті зьвіри, черева лїніви. **13** Вірне се съвідченне. З сієї ж то причини докоряй їх нещадно, щоб здорові були в вірі, **14** не вважаючи на жидівські байки, ні на заповіді людей, що одвертають ся од правди. **15** Все чисте чистим; опоганеним же та невірним ніщо не чисте, а опоганив ся і розум їх і совість. **16** Визнають, що знають Бога, а ділами одрікають ся від Него, бувши гідкими і непокірними і до всякого діла доброго неспосібними.

2 Ти ж говори, що личить здоровій наукї: **2** старики щоб були тверезі, чесні, мірні, здорові вірою, любовю, терпіннем; **3** старі жінки так само щоб убиралися як годить ся съвятим, (були) не осудливі, не підневолені великому і пянству і навчали добра, **4** щоб доводили до розуму молодших, любити чоловіків, жалувати дітей, **5** щоб були мірними, чистими, господарлими, добрими, корились своїм чоловікам, щоб слово Боже не зневажалось. **6** Молодик так само напоминай знати міру. **7** У всьому ж сам себе подаючи за взір добрих діл, у наукї цілості, поважність, **8** слово здорове, недокорене, щоб осоромив ся противник, не маючи

нічого казати про нас докірно. **9** Слуги своїм панам щоб корились, у всьому догоджали, не відказуючи, **10** не крали, а показували всяку добру віру, щоб науку Спасителя нашого. Бога, украшували у всьому. **11** Явилась бо благодать Божа спасительна всім людям, **12** навчаючи нас, щоб відцуравши нечестя і мирських похотей, розумно і праведно і благочестно жили ми в нинішньому віці, (aiōn g165) **13** ждучи блаженого вповання і явлення слави великого Бога і Спаса нашого Ісуса Христа, **14** котрий оддав себе самого за нас, щоб ізбавити нас од усякого беззаконня і очистити собі людей вибраних, ревнителів добрих діл. **15** Се говори, напоминай, і докоряй з усяким повеліннем. Нехай ніхто тобою не гордзе.

3 Нагадуй ім, щоб начальства і власти слухали і корились, і до всякого доброго діла були готові, **2** щоб нікого не хулили, не були сварливі, а тих, показуючи всяку лагідність до всіх людей. **3** Були бо колись і ми нерозумні, непокірні, і зведені слуги похотям та всяким розкошам, живучи в злобі та зависті, гідкими бувши та ненавидячи один одного. **4** Як же явилась благодать і чоловіколюбіє Спаса нашого Бога, **5** не з діл праведних, що ми робили, а по своїй милості спас нас купеллю новорождення і обновлення Духа съвятого, **6** котрого вилив на нас щедро через Ісуса Христа, Спасителя вашого, **7** щоб оправдавши благодаттю Його, зробились ми наслідниками по надії життя вічного. (aiōnios g166) **8** Вірне слово, і хочу, щоб про се ти впевняв, щоб котрі увірвали в Бога, старались пильнувати добрих діл. Добре воно і користне людям. **9** Дурного ж змагання, та родоводів, та спорів, та сварок про закон цурай ся, бо вони не на користь і марні. **10** Єретика чоловіка після первого і другого напомину, покинь, **11** знаючи, що такий розвертається і грішить, осудивши сам себе. **12** Як пришлю Артема до тебе або Тихика, постарайся прийти до мене в Никополь: там бо надумавсь я зазимувати. **13** Зину законника та Аполоса старанно випровадь, щоб ні в чому не мали недостатку. **14** Нехай і наші вчяться пильнувати добрих дід для конечних погріб, щоб не були без овощу. **15** Витаютъ тебе усі, що зо мною. Витай тих, хто любить нас у вірі. Благодать з усіма вами. Амінь.

До Филимона

1 Павел, вязник Ісуса Христа, та Тимотей брат,
Филимонові, нашому любому і помічникові, **2**
та любій Апфії, та Архипові, товаришеві воїну
нашому і домашній твоїй церкві: з Благодать вам і
мир од Бога Отця нашого і Господа Ісуса Христа. **4**
Дякую Богу моєму всякого часу, згадуючи тебе в
молитвах моїх, **5** чуочи про любов твою та віру,
що маєш до Господа Ісуса і до всіх съвтих, **6** щоб
спільність віри твоя була дійственна в розумінню
всякого добра, яке в вас є через Христа Ісуса. **7**
Велику бо маємо радість і утіху з любови твоєї,
бо серця съвтих пізнали одради через тебе,
брате. **8** Тим, хоч велику съмілівость маю в Христі,
наказувати тобі, що треба, **9** та ради дубови
лучче благаю, бувши таким, як Павел, старець,
тепер же і вязник Ісуса Христа; **10** благаю тебе
про моого сина, котрого я породив у кайданах моїх,
Онисима, **11** колись тобі непотрібного, тепер же
тобі й мені велими потрібного, котрого я послав,
12 ти ж його, чи то серце мое, прийми. **13** Хотів
був я при собі держати його, щоб замість тебе
служив мені в кайданах благовістя; **14** та без твоєї
волі не хотів я нічого зробити, щоб не мов по
неволі добро твое було, а по волі. **15** Бо може
тому розлучивсь на час, щоб на віki прийняв еси
його, (αἰōnios g166) **16** вже не яко слугу, а вище
слуги, яко брата любого, найбільше мені, скілько
ж більше тобі, і по тілу, і в Господі. **17** Коди ж
маєш мене за спільника, прийми його, як мене.
18 Коли ж чим обидив тебе, або (чим) винуватий,
на мені те полічи. **19** Я, Павел, написав рукою
моєю: я оддам, щоб не казати тобі, що і сам себе
мені завинуватив. **20** Так, брате, нехай маю потіху
з тебе в Господі, звесели серце мое в Господі.
21 Надіявшись на слухняність твою, написав я
тобі, знаючи, що і більш, ніж говорю, зробиш.
22 Разом же наготов мені і господу, надіюсь бо,
що молитвами вашими буду дарований вам. **23**
Витають тебе Єлафрас, товариш, неволі моєї в
Христі Ісусі, **24** Марко, Аристарх, Димас, Лука,
помічники мої. **25** Благодать Господа нашого Ісуса
Христа з духом вашим. Амінь.

До євреїв

1 Почасту і всяково промовляючи здавна Бог до батьків через пророків, 2 в останній сі дні глаголав до нас через Сина, котрого настановив наслідником усього, котрим і віки створив. (αἰῶν
g165) 3 Сей, будучи сяєвом слави і обра-аом особи Його, і двигаючи все словом сили своєї, зробивши собою очищене гріхів наших, осівсь по правиці величчя на вишинах, 4 Стільки лучний будучи від ангелів, скільки славніше над іх наслідував імя. 5 Кому бо рече коли з ангелів: Син мій еси Ти, я сьогодні родив Тебе? і знов: Я буду Йому Отцем, а Він буде мені Сином? 6 Коли ж знов уводить Перворідня у вселенну, глаголе: I нехай поклоняться Йому всі ангели Божі. 7 I до ангелів же глаголе: Шо творить духи ангелами своїми, а поломе огня слугами своїми. 8 Про Сина ж; Престол Твій, Боже, по вік вічний, палиця правоти - палиця царювання Твого. (αἰῶν
g165) 9 Поля любив еси правду, і зненавідив беззаконнє; за се помазав тебе, Боже, Бог твій елеєм радості більш спільніків Твоїх. 10 I (знов): У починії Ти, Господи, землю оснував еси, і небеса - діло рук Твоїх. 11 Вони зникнуть. Ти ж пробуваєш, і всі, як шати зветшають, 12 і як одежину згорнеш їх, і перемінитья ся; Ти ж той же самий еси, і літа Твої не скінчать ся. 13 Кому ж із ангелів сказав коли: Сиди по правиці в мене, доки положу ворогів Твоїх підніжком ніг Твоїх? 14 Чи не всі ж вони служебні духи, посилаєм! на служеннє про тих, що хочуть наслідувати спасенне?

2 Тим подобає нам більше вважати на те, що чували, щоб иноді не відпасти. 2 Bo коли промовлене ангелам слово було певне, і всякий переступ і непослух прийняв праведну відплату, 3 то як нам утекти, що недбалі про таке велике спасенне? котре, почавши проповідувати ся через Господа, від тих що чули, нам стверджене, 4 як съвідкував Бог ознаками і чудесами, і всякими силами, і роздаваннєм Духа съвятого, по своїй волі. 5 Не ангелам бо покорив вселенну грядущу, про котру глаголемо; 6 засъвідкував же хтось десь, глаголючи: Шо таке чоловік, що памятаєш Його, або син чоловічий, що одвідуєш Його? 7 Умалив еси Його малим чим од ангелів; словою і честю вінчав еси Його, і поставив еси Його над ділами рук Твоїх; 8 все покорив еси під ноги Його. А впокоривши Йому все, нічого не зоставив невпокореним Йому. Тепер же ще не бачимо, щоб усе було Йому впокорене, 9 а бачимо Ісуса, малим чим умаленого

від ангелів, за муку смерти увінчаного славою і честю, щоб благодаттю Божою за всіх пожив смерти. 10 Подобало бо Тому, про кого все і ким усе, що привів многих синів у славу, починателя спасення їх страданнями звершити. 11 Bo й хто осъячує і хто осъячується ся, від Одного всі; з цієї то причини не соромитт ся братами звати їх, 12 глаголючи: Звіщу ім'я Твоє браттю моєму, посеред церкви съшвати му хвалу Тобі. 13 I знов: Надіяти мусь на Него. I знов: Ось я і діти, що дав мені Бог. 14 Коли ж діти стали ся спільнікими тіла і кровя, і Він так само спільніком їх, щоб смертью знищити того, що має державу смерти, се есть диявола, 15 і визволити тих, що з страху смерти через усе життв підневолені були рабству. 16 Справді бо не ангелів приймав, а насіннє Авраамове приймав. 17 Звідсіля мусів у всьому подобитись братам, щоб бути милосердним і вірним архієреєм у Божому, щоб очистити гріхи людові. 18 У чому бо сам пострадав, спокушуваний бувши, може і тим, що спокушують ся, помогти.

3 Тим же, браттє съвяте, поклику небесного спільніки, вважайте на Посланника і Съвятителя визнання нашого, на Христа Ісуса. 2 Вірен Він Тому, хто настановив Його, як і Мойсей у всьому домі Його: з більшої бо слави Сей над Мойсея сподобив ся, скільки більшу честь мав, ніж будинок, той, хто вбудував Його. 4 Всякий бо будинок буде хтось, а хто все збудував, се Бог. 5 I Мойсей же вірен у всьому домі Його, яко слуга, на съвідченнє тому, що мало глаголатись; 6 Христос же, яко Син, в домі Його, котрого дім ми, коли свободу і похвалу надії аж до кінця твердо держати мем. 7 Тим же (яко ж глаголе Дух съвятий): Сьогодні, як голос мій почуєте, 8 не закаменяйте сердець ваших, як в прогніванню, в день спокуси в пу-стині, 9 де спокутували мене батьки ваши, досьвідчались про мене, й виділи діла мої сорок років. 10 За се прогнівивсь я на рід той і сказав: Завсіді заблуджують серцем, і не пізнали вони доріг моїх; 11 так що поклявсь я в гніві моїм: Чи (коли) ввійдуть вони в відпочинок мій. 12 Остерегайтесь, браттє, щоб не було в кого з вас серце лукаве і невірне, та не відступило від Бога живого. 13 А вговорюйте один одного щодня, доки сьогодні зоветь ся, щоб не став котрій з вас запеклим через підступ гріха. 14 Bo ми стали ся спільніками Христовими, коли тільки початок істнування до кінця твердо додержимо. 15 Коли (нам) глаголеть ся: "Сьогодні, коли почуєте голос Його, не закаменяйте сердець

ваших, як у прогніванию". 16 Деякі бо, чувши, Бога, яко ж і Аарон. 5 Так і Христос не сам себе прогнівали (Бога), тільки ж не всі, що вийшли з прославив бути архиереем, а Тот, хто глаголав до Єгипту з Мойсейом. 17 На кого ж Він гнівив ся сорок років? Чи не на тих, що грішили, котрих кости полягли в пустині? 18 Кому ж Він кляв ся, що не ввійдуть у впокій Його, коли не неслухняним? 19 І бачимо, що не змогли ввійти за невірство.

4 Баймо ся ж оце, щоб, коли зостається ся обітниця ввійти в покій Його, не явив ся хто з вас опізнившиесь. 2 Бо й нам благовістовано, як і тим, тільки не було користне їм слово проповіді, не зеднавши з вірою тих, що слухали Його. 3 Входимо бо в відпочинок ми, що увірували, яко ж рече: "Так що покляв ся я в гніві моїм, що не ввійду в відпочинок мій," хоч діла від настання съвіту скінчені. 4 Рече бо десь про семий день так: "І відпочив Бог дня сьомого від усіх діл своїх." 5 І в сьому (місці) знов: "Чи коли ввійдуть у відпочинок мій." 6 Коли ж оставляється ся, щоб деякі вийшли в него, а котрим перше благовістовано, не вийшли за непослух; 7 то знов означає якийсь день, "сьогодні" глаголючи в Давиді, по стільких літах, яко ж було сказано: "Сьогодні, як почуєте голос Ного, не закаменяйте сердець ваших." 8 Бо коли б Ісус тих упокоїв, не говорив би про інший день після того. 9 Оце ж оставлено ще суботованне людям божим. 10 Хто бо ввійшов у відпочинок Його, той відпочив от діл своїх, яко ж од своїх Бог. 11 Стараймо ся ж увійти в той відпочинок, щоб хто не впав тим же робом у нездовірство. 12 Живе бо слово Боже і дійственне, і гостріше всякої обоядного меча, і проходить аж до розділення душі і духа, членів і мозків, і розсуджує помишення і думки серця. 13 І нема творпва невідомого перед Ним; усе ж наге і явне перед очима Його, про кого наше слово. 14 Маючи ж Архиерея великого, що пройшов небеса, Ісуса Сина Божого, держімось визнання. 15 Не маємо бо архиерея, що не міг би боліти серцем у немощах наших, а такого, що дізнав усякої спокуси по подобио, окрім гріха. 16 Приступаймо ж з одвагою до престола благодаті, щоб прийняти милість і знайти благодать на поміч зачасу.

5 Всякий бо архиерей, із людей узятий, для людей поставляється на служеннє у тому, що Боже, щоб приносив дари і жертви за гріхи, 2 котрій би міг боліти серцем за нетямуших і заблуджених, бо й сам обложений немощею, з і ради того мусить, як за людей, так за себе приносити за гріхи. 4 І ніхто сам по собі не приймає чести, а хто покликаний од

Нього: "Син мій єси Ти, я сьогодні породив Тебе."

6 Яко ж і інде глаголе: "Ти єси священик по вік по чину Мелхиседековому" (aīōn g165) 7 Котрій за днів тіла свого приносив молитви і благання до Того, хто міг спасти Його від смерті, з великим голосіннем і слізмп, і почуто Його за страх (Його перед Богом).

8 Хоч і Син Він був, тільки ж навчивсь послуху через те, що терпів, 9 і, звершивши, ставсь усім, що слухають Його, причиною спасення вічного,

(aīōnios g166) 10 і названий від Бога архиереем по чину Мелхиседековому. 11 Про котрого маємо велике слово, та важко Його висловити; тому що ви немочні стали слухом: 12 Бо коди вам годилось би бути учителями задля (часу), знов треба, щоб вас учено первих початків словес Божих, і стались такими, котрим треба молока, а не кріпкої пищи.

13 Усякий бо, що вживав (саме) молоко, (ще) несьвідомий у слові правди, бо він малоліток. 14 Звершеним же тверда пища, маючим чувства вправлені довгою науковою до розсуджування добра і зла.

6 Тим же, зоставивши печатки Христового слова, ідімо до звершення, не кладучи знов основин покаяння од мертвих діл і віри в Бога, 2 науки хрещення, і положення рук, і воскресення мертвих, і суду вічного. (aīōnios g166) 3 І се зробимо, коли Бог дозволить. 4 Неможливе бо тих, що раз уже просвітились, і вкусили дара небесного, і стали

причастниками Духа съвятого, 5 і вкусили доброго слова Божого і сили грядущого віка, (aīōn g165) 6 та й відпали, знов обновляти покаяннє, удруге розпинаючих у собі Сина Божого та зневажаючих Його. 7 Земля бо, що пе падаючий часто на неї дощ, і родить билину, потрібну тим, хто її садить, приймає благословенне від Бога. 8 а

котра приносить терни та бодяки, непотрібна і близька прокляття, котрої кінець на спаленне. 9 Ми ж надіємось по вас, любі, лучшого і близьчого до спасення, хоч і говоримо так. 10 Не єсть бо Бог неправеден, щоб забути діло ваше і труд любови, що показали ви в ім'я Його, послугувавши і послугуючи съвятим. 11 Бажаємо ж, щоб кожен з вас являв таке саме стараннє про тверду надію аж до кінця, 12 щоб не були ви лїніві, а послідователі тих, що наслідують обітниці вірою і довготерпіннем.

13 Обітуючи бо Аврааму Бог, яко ж бо нікого не мав більшого, щоб клястись, кляв ся собою, 14 глаголючи: "Істинно благословляючи благословлю

тебе, і намножуючи намножу тебе." 15 І так, бувши довготерпілив, одержав обітницю. 16 Люде бо більшим кленуться, і всякої суперечки між ними конець на ствердженне, - клятьба. 17 У тому ж, хотівши Бог більше показати наслідникам обітниці незмінність ради своєї, посередникував клятьбою, 18 щоб двома речами незмінними (в котрих не можна обманити Богу) мали кріпке втішеннє ми, що прибігаємо (до Нього) приняти надію, що лежить перед нами, 19 котру маємо, яко якор душі, тверду і певну, і входить вона у саму середину за завісою, 20 куди предтеча про нас увійшов Ісус, по чину Мелхиседековому, ставшись Архиєреєм по вік. (aiōn g165)

еси съвященик по вік по чину Мелхиседековому." (aiōn g165) 18 Стало ся ж знищеннє попередньої заповіді за її неміць і невжиточність. 19 Нічого бо не звершив закон, а приведене лучче впованнє, котрим наближуємось до Бога. 20 І на скілько воно не без клятьби, 21 (ті бо съвященики без клятьби ставали, а Сей з клятьбою через Того, хто глаголав до Него. "Кляв ся Господь, і не розкаяв ся: Ти еси съвященик по вік, по чину Мелхиседековому") (aiōn g165) 22 на стілько лучшого завіту став ся порукою Ісус. 23 І більш їх було съвящениками, бо смерть боронила їм пробувати; 24 сей же, через те, що пробував по вік, непереходяне має съвященство (aiōn g165) 25 Тимже і спасти може до кінця приходящих через Нього до Бога, будучи вічно жив, щоб посередникувати за них. 26 Такого бо нам подобало (мати) Архиєрея, преподобного, безвинного, непорочного, відлученого від грішників і вищого небес, 27 котрій не має по всі дні нужди, як архиєреї, перше за свої гріхи жертви приносити, а потім за дюдські: се бо зробив заразом, себе принісши. 28 Закон бо людей поставляє архиєреями, маючих немої, слово ж клятьби, що послі закону, Сина на віки звершеного. (aiōn g165)

7 Сей бо Мелхиседек, цар Салимський, съвященик Бога вишнього, що зустрів Авраама, як вертавсь він з побоїща царів, і благословив його; 2 котрому й десятину з усього відділив Авраам (перше ж оце перекладом звать ся цар правди, а потім і цар Салимський, чи то цар впокою), з без батька, без матери, без родоводу; ні почину днів, ні конця життя немаючи, уподоблений же Сину Божому, пробував съвящеником вічно. 4 Дивіте ся ж, який великий той, кому і десятину дав Авраам патриярх із вираного. 5 Тай ті із синів Левіївих, що приймають съвященство, мають заповідь брати десятину з народу по закону, се есть із браття свого, хоч і з чересел Авраамових вийшло воно. 6 Той же, хто не виводить роду свого від них, узяв десятину з Авраама, і маючого обітницю благословив. 7 поставляєт ся, щоб приносити дари і жертви; тим Без усякого ж перечення менше від більшого треба й Сьому що мати, щоб принести. 4 Бо коли благословляєт ся. 8 І тут беруть десятини люди, що мрут, а там - той, про кого съвідчить ся, що він живе. 9 І, щоб так сказати, через Авраама взята десятина і з Левія, що бере десятини. 10 Ще бо в череслах отецьких був, як зустрів його Мелхиседек. 11 Коли ж звершенне було через съвященство (бо під ним люде озаконені стались), то яка ж іще потреба іншому встати съвященикові по чину Мелхиседековому, а не по чину Аароновому звати ся? 12 Коли бо переміняєт ся съвященство, мусить конче і переміна закону Господь, і зроблю з домом Ізраїлевим і з домом бути. 13 Про Кого бо се говорить ся, з іншого коліна Юдовим завіт новий, 9 не по завіту, що вробив я був, з котрого ніхто не приступав до жертвінні. 14 з отцями вашими, того дня, як узяв я їх за руку, Явно бо, що з коліна Юдового вийшов Господь щоб вивести їх із землі Єгипецької: бо вони не наш, а про се коліно Мойсей об съвященстві нічого пробували в завіті моїм, і я занедбав їх, глаголе не сказав. 15 І більше ще явно, що по подобию Господь. 10 Тим се завіт, котрій: зроблю дому Мелхиседековому встав інший съвященик, 16 Ізраїлевому по тих днях, глаголе Господь: Давши котрій не по закону заповіді тілесної постав, а по закони мої в думку їх, і на серцях їх напишу їх, силі життя незотлінного. 17 Съвідкув бо: "Що Ти і буду ім Бог, а вони будуть мені народ. 11 І не

вчити ме кожен ближнього свого, і кожен брата саму книгу і ввесь народ, 20 глаголючи: "Се кров свого, говорячи: Познай Господа; бо всі знати муть завіту, котрий завітував вам Бог." 21 І скиню і ввесь мене від малого та й до великого між ними. 12 посуд служебний кровю так само покропив. 22 Тим що милостив буду на неправди їх, і гріхів А мало не все кровю очищається по закону, і їх і беззаконий їх не згадувати му більше." 13 А без пролиття крові не буває оставлення (гріхів). що глаголе: "новий", то обетшив первого; що ж 23 Оце ж треба було, щоб образи небесного сим обетшало і зстарілось, те близьке зотління.

9 Мала ж і перва скиня установи служби, і съятиню людську. 2 Споруджено бо перву скиню, а в ній съвітильник і стіл і предложенне хлібів, котра зветь ся: Съята. 3 За другою ж завісою скина, що звана: Съята Съятих; 4 мала вона золоту кадильницю і ковчег завіта, окований усоди золотом, а в ньому посудина золота з манною, і жезло Ааронове зацьвівше, і скрижалі завіта, 5 а над ним херувими слави, отінноючі ублагальню. Про се не слід мені говорити порізно. 6 Як же се так устроено, то в перву скиню завісиди входили съященики, правлячи служби; 7 у другу ж раз у рік сам архісрей, не без крові, котру приносить за себе і за людські провини. 8 Сим ясує Дух съятій, що дорога у съятиню ще не явилась, доки перва скиня стоїть. 9 Котра єсть образ часу настоящого, в котрому приносять ся і дари і жертви, що не можуть звершити по совіті того, хто служить, 10 а були тілько в їжах і напитках, та у всяких обливаннях і установах тіла, накинуті аж до часу направи. 11 Христос же, прийшовши яко Архісрей грядущих благ, із більшою і звершеною скинею, нерукотвореною, се єсть не такого будування, 12 ані з кровю козлиною, ні телячою, а своєю кровю, увійшов раз у съятиню, знайшовши вічне відкупленнє. (aiōnios g166) 13 Бо коли кров волова та козина і попід з яловиці, окроплюючи осквернених, освячує на тілесну чистоту; 14 то скілько більше кров Христа, що Духом вічнім приніс себе непорочного Богу, очистить совість вашу від мертвих діл, щоб служити Богу живому? (aiōnios g166) 15 І задля того Він посередник нового завіту, щоб, як станеть ся смерть, на одкупленнє переступів, що (були) у первому завіті, прийняли покликані обітницю вічного насліддя. (aiōnios g166) 16 Де бо єсть завіт, там мусить прийти й смерть завітуючого. 17 Завіт бо після мертвих має силу: яко ж бо нічого не стоїть, доки жив завітуючий. 18 Тим же й перший не був освячений без крові. 19 Як вирік бо Мойсей всяку заповідь по закону всім людям, то взявши крові телячої та козлиної з водою та червоної вовни та гисопу, покропив і

20 глаголючи: "Се кров свого, говорячи: Познай Господа; бо всі знати муть завіту, котрий завітував вам Бог." 21 І скиню і ввесь мене від малого та й до великого між ними. 22 Тим що милостив буду на неправди їх, і гріхів А мало не все кровю очищається по закону, і їх і беззаконий їх не згадувати му більше." 23 Оце ж треба було, щоб образи небесного сим очищались, саме ж небесне лучими жертвами, ніж сі. 24 Не в рукотворену бо съятиню ввійшов Христос, зроблену взором правдивої, а в саме небо, щоб нині являтись лицю Божому за нас, 25 ані щоб много раз приносити себе, яко ж архиерей входить у съятиню по всі роки з чужою кровю; 26 (а то б треба було Йому много раз страдати від настання съвіту) а нині раз у конці віків явив ся на знівеченне гріха жертвою своєю. (aiōn g165) 27 І як призначено людям раз умерти, а потім суд, 28 так і Христос, один раз принесений, щоб понести гріхи многих, удруге без гріха явити ся ждучим Його на спасенне.

10 Маючи бо закон тінь будучих благ, а не самий образ річей, щороку тими самими жертвами, які приносять без перестану, ніколи не може звершити приступаючих. 2 Ато б перестали приносити їх, не мавши вже ті, хто служить, ніякої совісти за гріхи, раз очистившись. 3 А в них щороку (робить ся) спомни гріхів. 4 Не можна бо щоб кров волова та козлини знімала гріхи. 5 Тим же, входячи усвіт, глаголе: "Жертви і приносу не схотів еси, тіло ж наготовив Мені еси. 6 Огняні жертви і (жертви) за гріх не вподобав еси. 7 Тоді я сказав: Ось, йду (у почині книги написано про мене) вчинити волю Твою, Боже." 8 Сказавши вище: "Що жертва і принос і огняні жертви і (жертви) за гріхи не схотів еси, ані вподобав еси," котрі по закону приносять ся, 9 потім рече: "Ось, йду вчинити волю Твою, Боже." Зносить перве, щоб друге поставити. 10 По сий-то волі освячені ми одним приносом тіла Ісус-Христового. 11 І всякий же съященик стоїть що-дня служачі і много раз ті ж самі жертви приносячи, котрі ніколи не можуть зняти гріхів. 12 Він же, принісши одну жертву за гріхи, сів на завіси по правиці Бога, 13 дожидаючи далій, доки положять ся вороги Його підніжком ні! Його. 14 Одним бо приносом звершив на віki освячуємих. 15 Съвідкує ж нам і Дух съятий; по реченному бо перше: 16 "Се завіт, що завітувати му з ними після тих днів", глаголе Господь: "Давши закони мої в серця їх, і в думках їх напишу їх, 17 і гріхів їх і беззаконий їх не споминати му вже." 18 А де відпущенне гріхів, там нема вже приносу

гріхи. 19 Оце ж, братте, маючи свободу входити ж не можна угодити, вірувати мусить бо, хто у съвятиню кровю Ісусовою, 20 дорогою новою і приходить до Бога, що Він єсть, і хто Його шукає живою, котру обновив нам Він завісю, се есть тих нагороджує. 7 Вірою, звістку прийнявши Ной тілом своїм, 21 і Єрея великого над домом Божим, про те, чого ніколи не видано, в страсі (Божому) 22 приступаймо з щирим серцем в повноті віри, збудовав ковчег на спасенне дому свого, котрим окропивши серця від совісти лукавої, і обмивши осудив съвіт, і став ся наслідником праведности, по тілу водою чистою; 23 держімо непохібне визнанне вірі. 8 Вірою, покликаний Авраам, послухав, щоб надії (вірен бо Той, хто обіцяє) 24 і назираймо вийти на те місце, котре мав прийняти в насліддє, один одного, заохочуючи до любови і добрих і вийшов, не знаючи, куди йде. 9 Вірою оселивсь у діл, 25 не покидаючи громади своєї, як у деяких землі обітуваній, яко чужій, живучи в наметах, з є звичай, а один одного піддержуочи, і стілько Ісааком і Яковом, спільними наслідниками того більше, скілько більше бачите, що наближується ж обітування. 10 Дожидаєсь бо города, що має день. 26 Бо коли ми самохіті грішими, прийнявши основини, котрого будівничий і творець Бог. 11 розум правди, то вже не зостається ся жертви Вірою і сама Сарра прийняла силу на зачатте за гріхи, 27 а якесь страшне сподіваннє суду і насіння і мимо пори віку вродила, тим що вірним огняний гнів, що мав пожерти противників. 28 уважала Того, хто обітував. 12 Тим же і від одного, Хто відцурав ся закону Мойсейового, при двох та ще помертвілого, народилось множество, як або трох съвідках, смерть Йому без милосердя: зорі небесні і як піску край моря безліч. 13 По вірі 29 Скільки ж, думаете, гіршої муки заслужить, померли гі всі, не прийнявши обітниць, а oddalеки хто Сина Божого потоптав і кров завіту, котрою видівши їх, і вірували, і витали, і визнавали, що освятив ся, вважав за звичайну, і Духа благодати вони чужениці і захожі на землі. 14 Бо котрі зневажив? 30 Знаємо Того, хто промовив: "Мені таке говорять, виявляють, що отчини шукають. відоміннє, я віддам, глаголе Господь"; і знов: 15 I справді, коли б ту памятали, з якої вийшли, "Господь судити ме людей своїх." 31 Страшно мали б вони нагоду вернутись. 16 Нині ж луччої впали в руки Бога живого. 32 Згадайте ж перші бажають, се есть небесної; тим і не соромить ся їх дні в котрі ви, просвітившиесь, перенесли велику Бог, називати ся Богом їх: наготовив бо їм город. боротьбу терпіння, 33 то на зневагу і змушення 17 Вірою привів Авраам, спокушуваний, Ісаака виставлювані, то буваючи спільніками тих, що так (на жертву); єдинородного приніс, прийнявши жили. 34 Бо і в моїх кайданах ви зо мною мучились, обітницю, 18 про котрого було глаголано: "Що в і жалуваннє маєтків ваших з радістю приймали, Ісааку називати ся тобі насіннє," 19 подумавши, що і відаючи, що маєте собі маєток на небесах вічний з мертвих силен Бог воскресити; тим і прийняв і лучший. 35 Не кидайте ж съмілості вашої, Його в образі (воскресення). 20 Вірою в грядуще котра має нагороду велику. 36 Терпіннє бо вам благословив Ісаак Якова та Ісава. 21 Вірою Яков, треба мати, щоб, волю Божу вчинивши, прийняли умираючи, благословив кожного сина Йосифової і обітуваннє. 37 Вже бо незабаром ось, ось Грядущий "склонивсь на верх жезла свого". 22 Вірою Йосиф, прийде, і не загається ся. 38 "А праведний з віри умираючи, про виход синів Ізраїлевих згадав, а про жив буде," і: "Коли хто малодушен, не вподобав кости свої заповіт. 23 Вірою Мойсей, народивши, душа моя Його." 39 Ми ж не малодушні (себі) на хований був три місяці від батьків своїх, коли виділи погибель, а віруючи на спасенне душі.

11 Віра ж есть підстава того, на що вповаємо, доказ (певність) річей невидимих. 2 Через неї бо були съвідчені старі. 3 Вірою розуміємо, що віки стали ся словом Божим, щоб з невидимого видиме постало. (aiōn g165) 4 Вірою приніс Авель луччу жертву Богу ніж Каїн, через котру съвідчено (йому), що він праведний, як съвідкував про дари його Бог; нею він, і вмерши, ще говорить. 5 Вірою Єнох перенесен, щоб не бачити смерти, і "не знайдено його, бо переніс його Бог": перед перенесенiem бо його съвідчено, "що угодив Богу". 6 Без віри

они, що дитина гарна, і не злякались повеління царського. 24 Вірою Мойсей, бувши великим, відрікся звати ся сином дочки Фараонової, 25 а лучче зводив страдати з людьми Божими, ніж дізнатавати дочасної розкоші гріха, 26 більшим багацтвом над Єгипецькі скарби вважаючи наругу Христову; озираєсь бо на нагороду 27 Вірою покинув Єгипет, не боячись гніва царевого; устояв бо, яко такий, що Невидомого видить. 28 Вірою зробив пасху і пролиттє крові, щоб губитель первороджених не займав їх. 29 Вірою перейшли вони Червоне море, як по суходолу; що спробувавши Єгиптяне, потопились. 30 Вірою стіни Єрихонські попадали,

після семиднівних обходин, 31 Вірою Раава 13 і "стежки праві робіт ногами вашими", щоб не блудниця не згинула з невірними, прийнявши звернуло кульгаве з дороги, а лучче сцілилось. підглядників з миром. 32 І що мені ще казати? 14 Дбайте про впокій з усіма і про съятість, без не стане бо мені часу оповідати про Гедеона, та чого ніхто не побачить Бога, 15 наглядаючи, щоб Варака, та Самеона, та Єстая, та про Давида і хто не відпав од благодаті Божої, щоб який гіркий Самуїла, та про пророків, 33 котрі вірою побивали корінь, угору вироши, не зашкодив вам, і тим не царства, робили правду, одержували обітування, опоганилися многі; 16 щоб не був хто блудник, загороджували паці левам, 34 гасили силу огняну, або необачний, як Ісав, що за одну страву oddав втікали від гострого меча, робились потужними первородство своє. 17 Знаєте бо, що і опісля, від немочі, бували міцні в бою, обертали в ростіч як схотів наслідувати благословенне, відкинуто полки чужоземців; 35 жінки приймали мертвих своїх його; місце бо покаяння не знайшов, хоч і з слізми з воекресення; інші ж побиті бували, не прийнявши шукав його. 18 Не приступили бо ви до гори, до збавлення, щоб лучче воскресенне одержати; 36 котрої доторкаємої і до палаючого огню, і хмарі, і другі ж наруги та ран дізнали, та ще й кайдан і темряви і бурі, 19 і до трубного гуку, і голосу мови, темниці; 37 каміннем побиті бували, розплюювані, котрий хто чув, то благали, щоб до них не мовило допитувані, смертю від меча вмирали, тинялись ся слово: 20 (бо не видержали наказу: "Хоч і звір в овичих та козиних шкурах, бідуючи, горюючи, доторкнеть ся до гори, буде каміннем побитий, мучені, 38 (котрих не був достоєн съвіт,) по пустинях або стрілою пробитий." 21 І, таке страшне було скитались та по горах та по вертепах і проваллях видінне, що Мойсей сказав: "Я в страсі і трепеті.") земних: 39 І всі ці, одержавши съвідченне вірою, 22 А приступили ви до Сионської гори і до города не прийняли обітування, 40 тим що Бог лучче щось про нас провидів, щоб не без нас осягли звершенне.

12 Тим же оце й ми, маючи кругом нас таку тьму съвідків, відложивши всяку гордість і гріх, що путав нас, терпіннем біжім на боротьбу, що перед нами, 2 дивлячись на Ісуса, починателя і звершителя віри, котрий замість радості, яка була перед Ним, витерпів хрест, не дбаючи про сором, і сів по правиці престола Божого. 3 Подумайте бо про Того, хто витерпів од гріщників такий перекір проти себе, щоб не винвали, ослабиш в душах ваших. 4 Ще ви аж до крові не стояли, борючись проти гріха, 5 і забули напомин, що до вас, як до синів, глаголе: "Сину мій, не гордуй караннєм Господнім, ані слабни, докореніш від Нього; 6 кого бо любить Господь, карає; і, бе всякого сина, котрого приймає." 7 Коли караннє терпіте, Бог до вас такий, як до синів: чи єсть бо такий син, вгостили ангелів. 3 Памятайте вязників, мов би котрого не карав батько? 8 Коли ж ви пробуваєте з ними ви увязнені, бідолашних, самі бувши в без карання, котрого спільниками стались усі, то тілі. 4 Чесна женитва у всіх і ложе непорочне; ви неправого ложа діти, а не си ни. 9 Ще ж, мали ми батьків, тіла нашого карателів, та й поважали їх, то чи не геть більше коритись нам Отцю духів, і жити мемо? 10 Ті бо на мало днів, як самі знали, спільниками съвятої Його. 11 Усяка ж кара на той час не здається ся радощами, а смутком; опісля слово Боже; і позираючи на конець їх життя, ж дає овощ впокою тим, що нею навчені правди. 12 поспілуйте вірі їх. 8 Ісус Христос учора і сьогодні, Тим же "зомлілі руки і зомлілі коліна випростайте", той же самий і на віки. (aiōn g165) 9 У всякі чужі науки

13 Братня любов нехай пробував. 2 Гостинності не забувайте, через се бо інші, не відаючи, вгостили ангелів. 3 Памятайте вязників, мов би котрого не карав батько? 8 Коли ж ви пробуваєте з ними ви увязнені, бідолашних, самі бувши в без карання, котрого спільниками стались усі, то тілі. 4 Чесна женитва у всіх і ложе непорочне; ви неправого ложа діти, а не си ни. 9 Ще ж, мали бладників же і перелюбників судити ме Бог 5 Не сріблолюбиви обичаєм, довольні тим, що єсть. Сам бо рече. "Не оставлю тебе, ані покину тебе." 6 Так що съміло можемо сказати: "Господь моя карали нас; а Сей на користь (нашу), щоб ми були поміч; не бояти мусь: що вдіє мені чоловік?" 7 Поминайте наставників ваших, що гдаголали вам слово Боже; і позираючи на конець їх життя, той же самий і на віки. (aiōn g165) 9 У всякі чужі науки

не вдавайтесь. Добре бо благодаттю покріпляти серця, а не їжами, з котрих не мали користі ті, що пішли за ними. 10 Маємо жертівню, з котрої не мають права їсти, хто служить скині. 11 Которих бо животних кров уносить в съягиню архиєрей за гріхи, тих мясо палить ся остронь стану. 12 Тим і Ісус, щоб освягтити людей своєю кровлю, остронь воріт пострадав. 13 Тим же опе вийдімо до Нього остронь стану, дізнаючи наруги Його. 14 Не маємо бо тут сталого города, а того, що буде, шукаємо. 15 Тим оце через Нього приносимо жертву хвалення без перестанку Богу, се есть уст, що визнають імя Його. 16 Благотворення ж і подільчвости не забувайте; такими бо жертвами велими догоджують Богу. 17 Слухайте наставників ваших і коріть ся (їм); вони бо пильнують душ ваших, яко мають перелік oddati; щоб з радістю се робили, а не зітхаючи; не користь бо вам се. 18 Моліте ся за нас: уповаємо бо, що добру совість маємо, у всьому хотячи добре жити. 19 Найбільше ж благаю се чинити, що б скоро вернено мене вам. 20 Бог же впокою, що підняв з мертвих великого Пастыря вівцям через кров завіту вічнього, Господа нашого Ісуса Христа, (αἰωνίος g166) 21 нехай звершить вас у всякому добром ділі, щоб чинили волю Його, роблячи в вас любе перед Ним, через Ісуса Христа, котому слава до віку вічнього. Амінь. (αἰων g165) 22 Благаю ж вас, браттє, прийміте се слово напомину: бо коротко написав вам. 23 Знайте, що брата нашого Тимотея випущено, з котрим, воли скоро прийде, побачу вас. 24 Витайте всіх наставників ваших і всіх съягих. Витають вас ті, що з Італії. 25 Благодать з усіма вами. Амінь.

Якова

1 Яков, слуга Божий і Господа Ісуса Христа, дванайцяти родам, що розсіяні: Витайте. 2

Усяку радість майте, браттє мое, коли впадаєте в різні спокуси, з знаючи, що доказ вашої віри робить терпіннє; 4 терпіннє ж нехай мав звершene діло, щоб ви були звершенні і повні, ні в чому не маючи недостатку. 5 Коли ж у кого з вас недостав премудрости, нехай просить у Бога, котрий дає всім щедро та й не осоромлює, то й дастъ ся йому. 6 Нехай же просить вірою, нічого не сумнівшись; хто бо сумнить ся, той подобен філії морській, котру вітер жене та й розбивав. 7 Нехай бо не думав такий чоловік, що прийме що від Бога. 8 Чоловік двоєдущий не статечний у всіх дорогах своїх. 9 Нехай же хвалить ся брат смиренний висотою своєю, 10 а багатий смиреннem своїм; бо він, як травяний цвіт, перейде. 11 Зійшло бо сонце із спекою, і висушило траву, і цвіт її опав, і краса лиця її зникла; так і багатий в дорогах своїх зівяне. 12 Блажен чоловік, що витерпить спокусу; тим що, будучи вірний, прийме вінець життя, що обіцяв Бог тим, що люблять Його. 13 Ніхто ж у спокусі нехай не каже: Що Бог мене спокутує; Бог бо не спокушує ся лихим, і не спокушує сам нікого. 14 Кожен же спокушується, надивившися і лестившися похottю своєю. 15 Потім похottь, зачавши, роджає гріх, гріх же зроблений роджає смерть. 16 Не заблуджуйтесь, браттє мое любе. 17 Усяке добро даяннє і всякий звершений дар з висоти сходить, од Отця сьвітла, в котрого нема переміни ані тіни зміни. 18 Схотів бо, то й породив нас словом правди, щоб бути нам якимсь почином творива Його. 19 Тим же, браттє мое любе, нехай і буде всякий чоловік скорий на слуханнє, і нескорий на слова, нескорий на гнів. 20 Гнів бо чоловіка правди Божої не чинить. 21 Задля того відкинувши всяку погань і останок зла, прийміть у лагідності посаджене слово, що може спасти душі ваші. 22 Будьте ж чинителями слова, а не тілько слухателями, обманюючи себе самих. 23 Бо, коли хто слухатель слова, а не чинитель, той подобен чоловікові, що дивить ся на природне лицо своє в зеркалі. 24 Подививсь бо на себе, та й одійшов, та зараз і забув, який він був. 25 Хто ж дивить ся в звершений закон свободи, та й пробував в ньому, той не слухатель забуваючий, а чинитель діла; такий буде щасливий у діланні своїм. 26 Коли хто думав, що він вірен між вами, не уздаючи язика

свого, а обманюючи серце своє, у того марна віра.

27 Otto bo віра чиста і неопоганена перед Богом і Отцем, щоб одвідувати сиріт і вдовиць у горю їх, і держати себе неопоганенним од съвіта.

2 Браттє мое, не на лиця вважаючи, майте віру Господа нашого Ісуса Христа прославленого. 2

Коли бо ввійшов у громаду вашу чоловік з золотим перснем, в одежі осяйній, ввійшов же й вбогий в мізерній одежі, зі ви споглянете на того, що носить осяйну одежду, і скажете йому: Ти сідай отут гарно, а вбогому скажете: Ти стань отам, або сідай отут на підніжку моїм, 4 то чи не пересуджуєте між собою і не станетьесь суддями з ледачими думками? 5 Слухайте, браттє мов любе: хиба не вбогих съвіту съго вибрали Бог на багатих вірою і наслідників царства, котре обіцяв тим, хто любить Його? 6 Ви ж зневажили вбогого. Хиба не багаті підневолюють вас, і не вони г тягнуть вас на судища? 7 Хиба не вони зневажають добре імя, яким вас названо? 8 Коли ж оце звершусте закон царський по писанню: "Люби ближнього свого, як себе самого", добре чините; 9 коли ж на лиця дивитесь, то гріх робите, докорені законом, як переступники. 10 Кожний бо, хто увесь закон заховав, та згрішить в одному, станеться у всьому виноватий. 11 Xто бо сказав: "Не чини перелюбу," Той сказав і: "Не вбивай." Коли ж не зробиш перелюбу, а вбеш, став ся еси переступником закону. 12 Так говоріте і так творіте, яко такі, що законом свободним судити метесь. 13 Суд бо без милосердя тому, хто не зробив милости, і вихваляється милосердє суду (понад суд). 14 Ява користь, браттє мое, коди хто каже, що віру має, та діл не має? чи може віра спасти його? 15 Коли ж брат або сестра нагі будуть і жадні щоденної страви, 16 а з вас хто, скаже їм: Ідіть з миром, грійтесь і годуйтесь, а не дастъ їм потрібного для тіла; яка (з того) користь? 17 Так само й віра, коди діл не має, мертвa сама по собі. 18 Ну, скаже хто: Ти віру маєш, а я діла маю. Покажи мені віру твою з діл твоїх, а я тобі докажу з діл моїх віру мою. 19 Ти віруєш, що Бог один; добре робиш: і біси вірують, та й третм'ять. 20 Чи хочеш же зрозуміти, чоловіче марний, що віра без діл мертвa? 21 Авраам, отець наш, хиба не з діл справдив ся, піднявши Ісаака, сина свого, на жертвінок? 22 Чи бачиш, що віра допомагала ділам його, і ділами звершилась віра? 23 I сповнилось писане, що глаголе: "Увірував же Авраам Богові й полічено йому за праведність, і другом Божим наречено його." 24 Чи бачите ж оце, що з діл

оправдують ся чоловік, а не з однієї віри? 25 Так само і Раава блудниця хиба не з діл справдилась, прийнявши посланців і вивівши їх іншою дорогою? 26 Яко бо тіло без духа мертвa, так і віра без діл мертвa.

3 Не бувайте многi учителями, браттe мое, знаючи, що бiльший осуд приймемо. 2 Багато бо грiшимо всi. Коли хто в словi не грiшить, се звершений чоловiк, сильний обудзати і все тiло. 3 Ось бо i коням узdi в ротi вкладаємо, щоб слухали нас, i все тiло їх повертaємо. 4 Ось i кораблi, хоч якi величезнi, i страшенними вiтрами носять ся, обертають ся малим стерном, куди воля стерника хоче. 5 Так само й язик - малий член, а вельми хвалити ся. Ось малий огонь, а якi великi речi палить! 6 Язик огонь, съвiт неправди; так, язик стоїть мiж членами нашими, сквернячи все тiло, i палючи круг природи, а запалюючись од гееннi. (Geenna g1067) 7 Всяка бо природа, зъврѣй i птиць, гадiв i морських (зъврѣв) вгамовується ся i вгамовано природою чоловiчою; 8 язика ж нiхто з людей не може вгамувати, без упинu бо (се) зло, повне отрути смертоносної. 9 Ним благословляємо Бога i Отця, i ним кленем людей, що постали погодобио Божому. 10 Із тих же уст виходить благословенне i проклiн. Не подобає, браттe мое любe, съому так бути. 11 Хиба криниця з одного джерела випускає солодке i гiрке? 12 Хиба може, браттe мое, смокiвниця маслини родити, або виноградина смокви? Так само нi одна криниця не дає солоної i солодкої води. 13 Хто мудрiй та розумнiй мiмi вами, нехай покаже з доброго життя дiла свої в лагiдностi i премудростi. 14 Коли ж гiрку зависть маєте та сварку в серцi вашому, то не величайтесь i не кривiвте на правду. 15 Не сходить ся премудрость звише, а земна (вона), душевна, бiсовська. 16 Де бо зависть та сварка, там безладde i всяке лихе дiло. 17 А та премудрость, що звише, найперше чиста, потiм мирна, лагiдна, покiрлива, повна милостi i добрих овочiв, безсторонна i нeliцемiрна. 18 Овощ же праведности сiєть ся в упокoї тим, хто творить упокiй.

4 Звiдкiля войны та свари в вас? Чи не звiдсiля: з розкошiв ваших, що воюють у членах ваших? 2 Бажаєте, та й не маєте; убиваєте i завидаєте, та й не можете осягти; сваритеь i воюєте, та й не маєте, тим що не просите. 3 Просите, та й не приймаєте, тому що погано просите, щоб обернути на розкошi вашi. 4 Перелюбники i перелюбницi! хиба не знаєте, що любов съвiта сього - вражда

проти Бога? Оце ж, хто хоче бути приятелем съвiту, той стається съвiтом ворогом Бога. 5 Або думаєте, що марно писаннє глаголе: "до зависти пре Дух, що вселив ся в нас?" 6 Бiльшу ж дає благодать; тим же i глаголе: "Господъ гордим противить ся, смиренним же дае благодать." 7 Корiте ся ж оце Богу, противтесь ж дияволовi, то й утiче од вас. 8 Приближуйтесь до Бога, то й приблизить ся до вас; очистте руки грiшники, i направте серця (вашi) двоедущники. 9 Страдайте, сумуйте та плачте съмiх ваш у плач нехай обернеть ся i радiсть у горе. 10 Смиритеь перед Господом, то в пiдiмe вас. 11 Не осуджуите один одного, браттe; хто бо осуджує брата та судить брата свого, осуджує закон i судить закон; коли ж закон судиш, то ти не чинитель закону, а суддя. 12 Один есть Законодавець, що може спаси i побути; ти ж хто всi, що судиш другого? 13 А нуте ж ви, що говорите: Сьогоднi або завтра пiдiмo в той i той город, i пробудiмo там рiк, та торгувати мем та дбати мем, 14 (ви, що не знаєте, що буде завтiршнього. Яке бо життe ваше? та же ж воно пара, що на малий час явить ся, а потiм сchezae.) 15 Замiсть щоб говорити вам: Коли Господъ зводить та живi будемо. то зробимо се або тe. 16 Нинi ж хвалитеь у гордощах ваших. Усяка така хвала лиха. 17 Оце ж хто знов, як чинити добро, та й не чинить, тому грiх.

5 Ануте ж ви, багатi, плачте ридаючи над злiднями вашихi, що надходять. 2 Багатство ваше згнило, i шати вашi мiль поiла. 3 Золото ваше та срiбло поржавiло, i ржака їх на съвiдченiе против вас буде, i зiстiть тiло ваше, як огонь 4 Ось, плата робiтникiв, що порали ниви вашi, задержана од вас, голосить; i голосiнне женцiв до ушey Господа Саваота дiйшло 5 Розкошували ви на землi та буяли; повгодовували серця вашi, мов на день заколення. 6 Осудили ви, убили праведного; вiн не противив ся вам. 7 Терпiть же оце, браттe мое, аж до приходу Господнього. Ось, ратай же доброго овощу з землi, дожидаючись терпiльво його, доки прийме дощ раннiй i пiзniй. 8 Терпiть же й ви, утвердите серця вашi, бо прихiд Господень наближується ся. 9 Не зiтхайте один на одного, браттe, щоб вас не осуджено - ось, суддя перед дверима стоїть. 10 За взiр тяжкої муки i довгого терпiння приймiть, браттe мое, пророкiв, що глаголали iмям Господнiм. 11 Ось, ми звemo блаженними, хто терпiв. Про терпiнне Йовове чули ви, i кончину Господню видiли, бо Господъ вельми милосерний i благий. 12 Перше же усього,

братте мое, не кленітесь ні небом, ні землею, ні іншою якою клятьбою; а нехай буде в вас "так, так, ні, ні", щоб не впали ви в осуд. 13 Хто між вами тяжко страдає? нехай молить ся. Хто радіє? нехай сьпіває. 14 Чи хто нездужав між вами, нехай призове пресвітерів церкви, і нехай моляться над ним, помазавши його олівою в ім'я Господнє; 15 і молитва віри спасе болящого, і підйиме його Господь; а коли гріхи вчинив, відпустять ся йому 16 Визнавайте один одному гріхи, і молітеся один за одного, щоб сцілітись вам. Много бо може молитва праведного ревна. 17 Ілля був чоловік подобний нам страстями, а помоливсь молитвою, щоб не було дощу, то й не було дощу на землі три роки і шість місяців. 18 А знов помолився, то й дало небо дощ, і земля зростила овощівій. 19 Братте, коли хто з вас заблудить від правди, і наверне хто його, 20 нехай знає, що навернувши грішника від блудної дороги його спасе душу від смерти і покрив множеством гріхів.

1 Петра

1 Петр, апостол Ісуса Христа, вибраним захожанам розсіяння по Понту, Галатії, Кападокії, Азії і Вітнії, 2 по провидінню Бога Отця, через освячене Духа, на послуханні і кропленні крові Ісус-Христової: Благодать вам і мир нехай намножить ся. з Благословен Бог і Отець Господа нашого Ісуса Христа, що, по великій своїй милості, знов породив нас на впованні живе воскресенiem Ісус-Христовим із мертвих, 4 до насліддя нетлінного і непорочного, що не зовнє, сковане на небесах про вас, 5 котрі силою Божою стережені пробуваєте через віру, на спасені, готове явитись останнього часу. 6 Сим радуйте ся, мало нині (коли треба), смуткуючи у всяких напастях, 7 щоб випробувана віра ваша, геть дорожча золота пропадущого, хоч і огнем випробуваного, знайшлася на похвалу і честь і славу в одкриттю Ісус-Христовому. 8 Котрого не бачивши любите, і на котрого нині не дивлячись, а віруючи, радуєтесь радістю невимовною і преславною, 9 приймаючи конець віри вашої, спасені душам. 10 Про се ж то спасені розвідували і допитувались пророки, що про вашу благодать пророкували, 11 дознаючись, якого або котрого часу являв у них Дух Христов, поперед съвідкуючи про Христові страсті і про славу, що після них; 12 котрим відкрито, що не самим собі, а нам служили вони (тим), що нині звістили вам ті, котрі благовіствували вам Духом съвітим, посланим із неба, (і) на що бажають ангели дивитись. 13 Тим то, підперезавши поясниці думок ваших, будьте тверезі, і звершено впование на благодать, що приносить ся вам в одкриттю Ісуса Христа. 14 Яко діти слухняні, не водячи себе по давнім хотінням вашим, що в незнанні, 15 а, яко Покликавший вас съвітій, і. ви самі съвіті у всьому життю будьте: 16 бо написано: "Будьте съвіті, бо я съвіт." 17 І коли Отцем зовете Того, що, не вважаючи на лиці, судить кожного по ділу, то За страхом провожайте час вашого домування, 18 знаючи, що не тлінним сріблом або золотом викупились од марного життя вашого, від отців переданого, 19 но дорогоцінною кровю Христа, як непорочного і чистого агнця, 20 призначеної перш настання съвіта, обявленого в останні часи задля вас, 21 що через Його вірусте в Бога, котрий воскресив Його з мертвих і дав Йому славу, щоб віра ваша і надія була на Бога. 22 Душі ваші

очистивши, в послусії правди Духом, на братню любов нелицемірну, із чистого серця любіте один одного щиро, 23 як народжені не з тлінного сім'я а з нетлінного, через слово Бога живого і пробуваючого по вік. (αἰῶν g165) 24 Бо "всяке тіло, як трава, і всяка слава чоловіча, як цвіт на траві: Зісохла трава і цвіт її упав; 25 а слово Господнє пробував по вік." Се ж слово - благовістововане між вами. (αἰῶν g165)

2 Тим то, відложивши всяку злобу, і всякий підступ і лицемірство і зависть і всяку осуду, 2 Яко ж новорожденні діти будьте жадні словесного чистого молока, щоб у ньому вирости на спасені; з коли покушали, що благий Господь. 4 Приступаючи до Него, до каменя живого, від людей відкинутого, від Бога ж вибраного, дорогого, 5 і самі, яко живе камінне, будуйте дім духовний, съвіщенство съвіті, щоб приношено духовні жертви любопріємні Богу через Ісуса Христа. 6 Тим то й стоїть в писанні: "Ось, владу в Сионі угольний, камінь, ви. браний, дорогий; і віруючий в Него не осоромить ся." 7 Оце як вам віруючим, - дорогий, неслухняним же "камінь, що відкинули будівничі, та став ся у голову угла, - камінь спотикання і скеля поблазні"; 8 і спотикають ся, не слухаючи слова, на що вони й полишенні. 9 Ви ж - рід вибраний, царське Съвіщенство, народ съвітій, люде прибрані, щоб звіщали чесноти Покликавшого вас із темряви у дивне своє съвітло; 10 ви, колись і не народ, а тепер народ Божий; непомилувані, а тепер помилувані. 11 Любі, молю, як чужосторонців ї проходжих, ухилятись від тілесного хотіння, котре воєє против душі, 12 і вести добре життє свое між поганами, щоб, у чому судять вас яко лиходіїв, наглядаючи добрі діла (ваші), славили Бога в день одвідання. 13 Тим то коріть ся всякому чоловічому начальству ради Господа: чи то цареві, яко значному, 14 чи то начальникам, яко від него посланим на одмінніє лиходіям, а на хвалу добротворям. 15 Така бо воля Божа, щоб ви, роблячи добро, затикали уста невіжи безрозумних людей, 16 яко свободні, а не яко ті, що мають свободу за покрите злоби, а яко слуги Божі. 17 Усіх шануйте; браттівство любіте; Бога лякайтесь; царя честіть. 18 Слуги, з усяким страхом коріться панам, не тільки добрим і лагідним, а також лукавим. 19 Се бо угодно перед Богом, коли хто ради совісти Божої переносить смуток, страждаючи не по правді. 20 Яка бо похвала, коли, согрішаючи й биті в лиці, терпите? Тільки коли добре робите, і, страждаючи терпите, то се угодно перед Богом.

21 На се бо ви покликані, бо і Христос страждав за гріхи наші. Праведник за неправедних, що за вас, оставляючи вам приклад, щоб ви йшли був умертвений по тілу, но ожив духом, 19 в слідом за Його стопами; 22 котрий не зробив котрому і тим духам, що в темниці, прийшовши, гріха, ані не знайдено підступу в устах Його; 23 проповідував, 20 колись неслухняним, як того котрий, злословлений, не злословив, і страждаючи, часу дожидало (іх) довготерпіннє Боже, за днів не грозив, а передав Судячому праведно; 24 Ноя, як строїв ся ковчег, в котрий мало, то єсть, котрий гріхи наши сам підніс на тілі своїм на вісім душ, спасло ся од води; 21 чого образ дереви, щоб ми, для гріхів умерши, правою жили; хрещеннє (не відложенне тілесної нечистоти, а котрого "ранами сцілились". 25 Були бо ви, як вівці совісти доброї обітниця перед Богом), що і нас блукаючі; тільки ж вернулись нині до Пастиря і Владики душ ваших.

3 Також і жінки, корітесь своїм чоловікам, щоб і ті,

що не коряться слову, життєм жінок без слова була з'єднані, 2 дивлячись на чисте життє ваше у страху (Божому). з Ваша краса нехай не буде зовнішне заплітаннє волосся і убираннє в золото, або з'одяганнє в одежу; 4 а потайний серця чоловік, у нетлінню лагідного й тихого духа, що перед Богом многоціннє. 5 Так бо колись і святі жінки, що вповали на Бога, укращали себе, коряччись своїм чоловікам; 6 як Сарра слухала Авраама, паном його зовути, котрої ви стали дітьми, добре роблячи і не лякаючи ся ніякого страху. 7 Чоловіки також, домуйте разом з ними по розумі, яко більше слабосильній посудині жіночій віддаючи честь, яко і спільні наслідники благодаті життя, щоб не з'упинялися молитви ваши. 8 Наконець же, будьте усі одної думки, милосердуючі, братолюбні, сердечні, привітливі; 9 не віддаючи зло за зло, або докір за докір; а наспроти благословляйте, знаючи, що на те ви покликані, щоб благословенне наслідили. 10 "Хто-бо хоче життє любити, і видіти дні добрі, нехай вдергить язик свій від злого, й уста свої, щоб не говорити зради; 11 нехай ухиляється від злого, гробить добре; нехай шукає впокою, і побягається ся за ним. 12 Бо очі Господні на праведних, і уші Його на молення їх; лице ж Господнє проти тих, що зло роблять." 13 І хто ж такий, що заподіяв би вам лихо, коли будете наслідниками доброго? 14 Тільки ж, коли б і страждали задля правди, блаженні ви; страху яс їх не бійтесь, ані тривожтеся; 15 а Господа Бога святіть у серцях ваших. Бувайте завсіди готові дати одвіт всякому, що домагається ся від вас слова про вашу надію, з лагідністю і страхом; 16 маючи совість добру, щоб, у чому судять вас, яко лиходіїв, осоромились ті, що докоряють добре життє ваше в Христі. 17 Лучче бо, коли воля Божа, пострадати за добрі діла, аніж за діла лихі; 18 тому що Й Христос, щоби привести нас до Бога, один раз пострадав

тепер спасає через воскресенне Ісуса Христа, 22 котрий єсть по правиці в Бога, зйшовши на небо, котрому покорились ангели і власті і сили.

4 Тим же то, коли Христос страждав за нас

тілом, то й ви тією самою думкою оружить ся; хто бо страждає тілом, перестає грішити, 2 щоб уже не по хотінню чоловічому, а по волі Божій, жити остаточний час у тіді. 3 Доволі бо з нас минувшого часу життя, що чинили волю поган, ходячи в розпусті, пристрастях, пиянстві, бенкетах, напитках і мерзісіях ідолослуженнях. 4 Чим і дивуються ся, що ви не біжете разом з ними на розлив розпусти, хулячи; 5 котрі дадуть одвіт Тому, що готов судити живих і мертвих. 6 На се бо і мертвим проповідувано благовісте, щоб приняли суд по чоловіку тілом, і жили по Бозі духом. 7 Усьому ж конець наблизив ся. Будьте ж оце мудрі і тверезі до молитов. 8 Перш усього ж майте один до одного щиру любов, бо любов покривав множество гріхів. 9 Будьте гостинні один для одного без дорікання. 10 Кожний, яко ж приняв дар, так ним нехай служить один одному, як добре доморядники всякої благодаті Божої. 11 Коли хто говорить, то нехай говорить як слова Божі; коли хто служить, нехай же служить по силі, котру подає Бог; щоб у всьому прославлявся Бог через Ісуса Христа, котрому слава і держава по вічні віки. Амінь. (aiōn g165) 12 Любі, не чудуйтесь розпаленнем, що буває вам на спокусу, наче б вам що дивного довело ся; 13 а радуйтесь, яко ж маєте участь в страданнях Христових, щоб і в одкриттю слави Його радувались і веселилися. 14 Коли докоряють вас за ім'я Христове, - ви блаженні; Дух бо слави й Бога почиває на вас; ними він хулити ся, вами ж прославляється ся. 15 Тільки ж ніхто з вас нехай не постраждає яко душегубець, або злодій, або лиходій, або як бунтівник; 16 коли ж яко Християнин, то нехай ве соромить ся, а прославляє Бога за сю участь. 17 Бо пора початись судові від до му. Божого; коли ж найперш од нас, то який конець тих, що не коряться благовістю

Божому? 18 коли "праведник тільки що спасеть ся, то безбожник і грішник де явить ся?" 19 Тим то й страждаючі по волі Божій, як вірному Творцеві, нехай передають душі свої, роблячи добре.

5 Старших між вами молю, яко товариш-старший і съвідок страдання Христового, і спільник слави, що має відкритись: 2 пасіте стадо Боже, що у вас, доглядаючи не по неволі, ані для поганої користі, а з доброго серця; 3 з анії пануйте над народом, а взором будьте стада; 4 і як явить ся Пастир-Начальник, приймите невянуний слави вінець. 5 Саме так, молодші, коріть ся старшим; усі ж, один одному корячись, смирностю підпережіть ся; бо "Бог гордим противить ся, смирним же дає благодать." 6 Смиріть ся ж під силну руку Божу, щоб підніс вас угому свого часу; 7 всяку журбу вашу скинувши на Него, бо Він старається про вас. 8 Тверезіть ся, пильнуйте, бо противник ваш, диявол, як лев рикаючий, ходить, шукаючи кого пожерти; 9 проти него вставайте тверді вірою, знаючи, що такі страждання доводять ся і братівству вашому в съвіті. 10 Бог же всякої благодаті, покликавши нас до вічної своєї слави в Христі Ісусі, коли трохи пострадаєте. Він нехай звершить вас, утвердить, укріпить і оснє (непорушне). (aiōnios g166) 11 Йому слава і держава по вічні віки. Амінь. (aiōn g165) 12 Через Сильвана, вірного вам брата, як думаю, коротко написав, наповідаючи і съвідкуючи, що се правдива благодать Божа, в котрій стоїте. 13 Витає вас вибрана з вами (церков) в Вавилоні, і Марк, син мій. 14 Витайте один одного у цілуванню любови. Впокій вам усім, що в Христі Ісусі. Амінь.

2 Петра

1 Симон Петр, слуга і апостол Ісуса Христа, тим, що з нами однаку дорогу віру приняли по правді Бога нашого і Спаса Ісуса Христа: **2** благодать вам і впокій нехай умножить ся в познанні Бога й Ісуса, Господа нашого. **3** Яко ж усе до життя і побожності дароване нам Божою силою Його, через познаннє Покликавшого нас словою і чеснотою (милостю), **4** чим найбільші і дорогі обітниці даровані нам, щоб через них були ви спільниками Божої природи, ухиляючись від тлінного хотіння, що в сьвіті, **5** то доложіть до сього усе ваше стараннє, і подайте у вірі вашій чесноту, а в чесноті розум, **6** а в розумі вдержаннє, а у вдержанню терпіннє, а в терпінню побожність, **7** а в побожності братню любов, а в братній любові любов (для всіх). **8** Коли бо се буде у вас і умножить ся, то не оставить вас лінівими, ані безплодними в познанні Господа нашого Ісуса Христа. **9** У кого бо нема сього, той сліпий і коротко видючий, що забув на очищеннє давних своїх гріхів. **10** Тим то, брати, старайтесь більше утвердити ваше покликаннє і вибраннє; се бо роблячи, ніколи не спотикнетесь. **11** Так бо щедро дозволить ся вам вхід у вічне царство Господа нашого і Спаса Ісуса Христа. (αἰῶνιος γ166) **12** Тим і не занехую завіді пригадувати вам сі речі, хоч ви й знаєте, і утврджені у сій правді. **13** Видить ся ж мені право, доки я у сій оселі, розбуджувати вас у наповіданню; **14** знаючи, що скоро оставлю оселю мою, яко ж і Господь наш Ісус Христос обявив мені. **15** Старати му ся ж, щоб ви і всюди, по моєму розстанню, робили спомин сіх речей. **16** Не за байками бо, хитро придуманими, йдучи, обявили ми вам силу і прихід Господа вашого Ісуса Христа, а бувши самовидцями величчя Його. **17** Бо Він приняв від Бога Отця честь і славу, коли зійшов до Него од величної слави такий голос: "Се Син мій любий, що я вподобав Його." **18** сей голос чули ми, як сходив з неба, бувши з Ним на горі съятій. **19** Ще ж маємо певніше слово пророче, і ві добре робите, вважаючи на него, як на съвітільника, що съвітить в темному місці, аж День засияє, і денниця зійде в серцях ваших; **20** се найперші знаючи, що жадне книжне пророцтво не діється ся своїм розвязаннєм. **21** Бо ніколи із волі чоловіка не виповідано пророцтво, а від Духа съятого розбуджувані, промовляли съвіті люде Божі.

2 Були ж і лжепророки між людьми, як і між вами будуть лжеучителі, котрі введуть ереєї погибелі, і відцуравшись викупившого їх Владики, приведуть на себе скору погибель. **2** І многі підуть за їх погибллю, котрі дорогу правди хулити муть, з і в захерливості придуманими словами вас підходити муть, для котрих суд з давнього часу не гайт ся, і погиблі їх не дрімає. **4** Бо коли Бог ангелів, що згрішили, не пощадив, а кинув їх в окови пекельної темряви, і передав, щоб хоронено їх на суд; (*Tartaroō g5020*) **5** і коли первого съвіта не пощадив, а самовосьмого Ноя, проповідника правди, охоронив, повідь на съвіт нечестивих допустивши; **6** і коли городи Содому й Гоморру засудив на руїну, обернувши в попіл, і поставивши, яко приклад для будучих безбожників, **7** а ізбавив праведного Лота, омерзеного розгнітним життєм безбожників; **8** (живучи бо між ними праведник той, дивлячись і слухаючи про беззаконні діла, день в день мучив праведну душу;) **9** то й зів Господь побожних з покуси вибавляти, неправедних же хоронити про судний день на муки, **10** найбільше ж тих, що ходять в слід за тілом в нечистому хотінні, і зневажають начальство; що съмілові, самолюбні, не лякають ся хулити власті, **11** хоч ангели, крістю і силою більшими бувши, не приносять проти них перед Господа докоряючого суду. **12** Сії ж як безсловесні зъвірі, природні, що родяться на лови і забиттє, хулять, чого не розуміють, і в зотлінню своїм загинуть, **13** і нагороду неправди приймуть. Солодкими вважають вони дочасні розкоші; вони самий сором і беззаконнє, розкошують в обманьстві своїм, їдаючи з вами; **14** очі мають повні прелюбодіяння і неперестаючого гріха, надять душі неутверджені; серце в них навчене до захерливості, се - діти прокляття; **15** котрі, опустивши праву дорогу, заблудили, йдучи дорогою Валаама, сина Восорового, що полюбив неправедну нагороду, **16** тільки ж мав кару за своє беззаконнє, бо підремнік німий, проговоривши чоловічим голосом, остановив нерозум пророка. **17** Се жерела безводні, хмари, хуртовиною гоними, котрим чорна темрява на віки захована. (*questioned*) **18** Промовляючи бо великими і марнimi словами, принаджують хотіннem тіла та розпustoю тих, що ледво утікли від живучих в блуді, **19** обіцяючи їм волю, самі бувши слуги зотління; хто бо ким подужаний, того він і невольник. **20** Коли бо, утікши від нечистоти съвіта через пізнаннє Господа і Спаса Ісуса Христа, однакож, знов замотавшись, бувають подужані, то останнє їх - гірше первого. **21**

Лучче би ім було не пізнати дороги правди, як, пізнавши, одвернутись від переданої ім съятої заповіди. 22 Довело ся ж ім по правдивій приповіті: "Пес вертається ся до своєї блюмотини", а свиня, скупавшись, (іде) валятись у калюжу.

3 Се вже, любі, друге пишу вам посланнє, в котрих, наповідаючи збуджаю чисту думку вашу, 2 щоб згадали слова, проречені від съятих пророків, і заповідь від нас, яко апостолів Господа і Спаса, 3 се найперш знаючи, що прийдуть в останні дні ругателі, ходящі по своєму хотінню, 4 і скажуть: Де обітниця приходу Його? від коли бо батьки умирають, усе так само пробував від почину створіння. 5 Не знають бо ті, що так хочуть, що небеса були в давнього часу, і земля із води, і в воді постала словом Божим, 6 для чого й тогдашній съвіт водою затоплений, погиб; 7 нинішні ж небеса і земля тим самим словом заховані, і на огонь зберегають ся про день суду й погибелі безбожних людей. 8 Тільки ж одно се нехай не буде перед вами тайне, любі, що один день у Господа, як тисяч літ, а тисяч літ, як один день. 9 Не гаїть ся Господь з обітницею, як се декотрі за гайку вважають; а довготерпить вам, не хотячи, щоб хто погиб, а щоб усі до покаяння прийшли. 10 Прийде ж день Господень, як злодій в ночі; тоді небеса з шумом перейдуть, первотинні ж, розпеченні розтоплять ся, і земля і діла на ній погорять. 11 Коли ж се все зруйнується ся, то якими слід вам бути в съятуому життю і побожності, 12 дожидаючи й бажаючи скорого приходу Божого дня, котрого небеса, палаючи, рунуть, і первотини, горючи, розтоплять ся? 13 Нових же небес і землі нової по обітниці дожидаємось, в котрих правда домує. 14 Тим то, любі, сього дожидаючи, старайтесь нескверними і чистими явитись перед Ним в упокою, 15 а довготерпіннє Господа нашого за спасеннє вважайте; яко ж і любий наш брат Павел по даній йому премудрості писав вам, 16 яко ж і в усіх листах, говорячи в них про сі речі; в котрих дещо тяжко зрозуміти, що неуки і неутверджені перекручують, як і інші писання, на свою власну погибіль. 17 Ви ж, любі, знаючи вперед, бережіть ся, щоб і вас не зведеніо блудом безбожників, і не відпали від свого утвердження; 18 а ростіть в благодаті і знанню Господа нашого і Спаса Ісуса Христа. Йому слава і тепер і по день віка. Амінь.

(aiōn g165)

1 Івана

1 Що було від почину, про що ми чули, що бачили очима нашими і на що дивилися, і чого руки наші дотикалися, про Слово життя - 2 (бо життя явилось, і ми бачили, і съвідкуємо, і звіщаємо вам життя вічне, що було в Отця, а явилось нам;) (aiōnios g166) 3 що ми бачили і чули, звіщаємо вам, щоб і ви мали спільність з нами; а спільність наша з Отцем і Сином Його Ісусом Христом, 4 і се пишемо вам, щоб радість ваша була повна. 5 і се обітниця, которую ми чули від Нього, і звіщаємо вам, бо Бог съвітло, і ніякої у Нього темряви. 6 Коли говоримо, що спільність маємо з Ним, а в темряві ходимо, то не говоримо по правді і не творимо правди; 7 коли ж у съвітлі ходимо, яко ж Він сам у съвітлі, то маємо спільність один з одним, і кров Ісуса Христа, Сина Його, очищав нас од усякого гріха. 8 Коли говоримо, що гріха не маємо, то самі себе обманюємо, і нема правди в нас. 9 Коли визнаєм гріхи наші, то Він вірний і праведний, щоб простили нам гріхи, і очистив нас од всякої неправди. 10 Коли кажімо, що ми не згрішили, то й слова Його нема в нас.

2 Діточки мої, се пишу вам, щоб не грішили; а коли хто згрішиТЬ, заступника маємо перед Отцем, Ісуса Христа праведника. 2 А Він вблаганнє за гріхи наші; не за наші ж тільки, а також цілого съвіта. 3 А по тому знаємо, що ми пізнали Його, коли заповіді Його хоронимо. 4 Хто говорить: Я пізнав Його, а заповідей Його не хоронить, той ложник, і в тому нема правди, 5 хто ж хоронить слово Його, істино у тому любов Божа звершена. По тому знаємо, що ми в Ньому. 6 Хто говорить, що в Ньому пробував, повинен, яко ж Той ходив, і він так ходить. 7 Брати, не заповідь нову пишу вам, а заповідь стару, которую маєте з почину; заповідь стара, се слово, которое ви чули з почину. 8 Знов заповідь нову пишу вам, що есть правдиве і в Ньому і в вас: що темрява переходить, а съвітло правдиве вже съвітить. 9 Хто говорить, що він в съвітлі, а ненавидить брата свого, той в темряві аж досі. 10 Хто любить брата свого, в съвітлі пробуває, і поблазні у ньому нема; 11 хто ж ненавидить брата свого, той в темряві, і в темряві ходить, і не знає де йде, бо темрява осліпила очі його. 12 Пишу вам, діточки, що оставляють ся вам гріхи задля імені Його. 13 Пишу вам, батьки, що ви пізнали Того, котрий (єсть) від почину. Пишу вам, молодята, що ви подужали лукавого. Пишу вам, діти, що

ви пізнали Отця. 14 Писав я вам, батьки, що ви пізнали Того, що від почину. Писав я вам, молодята, що ви сильні, і слово Боже у вас пробував, і що подужали лукавого. 15 Не любіте ж съвіт, ані того, що в съвіті. Коли хто любить съвіт, нема любови Отцівської у ньому; 16 все бо, що в съвіті, - хотінє тіла і хотінє очей, і гордоші съвітові, - не з Отця а зо съвіта. 17 І съвіт перейде, і хотінє його; хто ж чинить волю Божу, пробуває по вік. (aiōn g165) 18 Діти, остання година настала; і яко ж чули ви, що антихрист прийде, а тепер многі антихристи постали, то й звідтіля знаємо, що остання година. 19 Зміж нас вийшли, тільки не були зміж нас; бо коли б були зміж нас, то остали б з нами; тільки ж відступили вони, щоб явилось, що не всі наші. 20 І ви помазаннє маєте від Святого, і знаєте все. 21 Не писав я вам, наче б ви не знали правди, а що знаєте її, і що всяка брехня не від правди. 22 Хто ложник, як не той, хто відрікається ся, що Ісус не Христос? Сей антихрист, хто відрікається від Отця і Сина. 23 Всякий, хто відрікається ся Сина, той і Отця не має. 24 Ви ж, що чули від почину, те нехай в вас пробував; коли в вас пробувати ме, що ви від почину чули, то й ви будете пробувати у Сині і в Отці. 25 А се обітниця, которую обіцяю вам, - життя вічне. (aiōnios g166) 26 Се писав я вам про тих, що підманюють вас. 27 Та помазаннє, которое ви прийняли від Нього, в вас пробував, і не потрібуете, щоб хто учив вас; а як те саме помазавше навчає вас про все, і воно правдиве й не брехня, то яко ж воно навчало вас, пробувайте в тому. 28 Так, діточки, пробувайте в Ньому, щоб, коли явить ся, була у нас одвага, і не осоромились перед Ним при Його приході. 29 Коли знаєте, що Він праведний, то знайте, що всякий, хто робить правду, від Нього родив ся.

3 Глядіть, яку любов дав нам Отець, щоб ми діти Божі звались. Тим то не знає нас съвіт, що не пізнав Його. 2 Любі, ми тепер діти Божі; та ще не явилось, що ми будемо; знаємо ж, що, коли явить ся, подібні Йому будемо, бо побачимо Його, яко ж єсть. 3 і всякий, що має сю надію на Нього, очищує себе, яко і Він чистий. 4 Кожен, хто робить гріх, робить також беззаконнє, і гріх есть беззаконнє. 5 Знаєте ж, що Він явив ся, щоб гріхи наші взяти, і що гріха нема у Ньому. 6 Кожен, хто у Ньому пробуває, не грішиТЬ; кожен, хто, грішить, не бачив Його, ні пізнав Його. 7 Діточки, нехай ніхто вас не обманює: хто робить правду, той праведний, яко ж Він праведний, 8 хто робить гріх, той від

диявола, бо від почину диявол грішить. На се явив 7 Любі, любім один одного; бо любов від Бога, і ся Син Божий, щоб зруйновати діла диявола. 8 кожен, хто любить, від Бога родив ся, і знає Бога; Кожен, хто родив ся з Бога, гріха не робить, бо 9 хто не любить, не пізнав Бога, бо Бог любов. 9 У насіннє Його в ньому пробуває; і не може грішити, сьому явилась любов Божа в нас, що Бог Сина бо він з Бога родив ся. 10 По сьому явні діти Божі, свого єдинородного у сьвіт післав, щоб ми жили і діти дияволські. Кожен, хто не робить правди, не через Него. 10 У сьому любов, не що ми любили від Бога, так само й хто не любить брата свого. Бога, а що Він любив нас, і післав Сина свого 11 Се бо віщаннє, котре ви чули від почину, щоб на вблаганнє за гріхи наші. 11 Любі, коли так Бог ми любили один одного, 12 не яко ж Каїн, що від полюбив нас, то й ми повинні один одного любити. лихого був, і забив брата свого; та й за що забив 12 Бога ніколи ніхто не бачив; коли ж любимо його? тому, що діла його лихі були, а (діла) брата один одного, то Бог у нас пробуває, і любов Його його праведні. 13 Не дивуйтесь, брати мої, коли звершена в нас. 13 По сьому пізнаємо, що в Ньому ненавидить вас сьвіт. 14 Ми знаєм, що перейшли пробуваєм, а Він у нас, що від. Духа свого дав від смерти у життє, бо любимо братів; хто не нам. 14 А ми виділи й сьвідкуємо, що Отець післав любить брата, пробуває в смерті. 15 Кожен, хто Сина, Спасителя сьвіта. 15 Коли хто визнає, що ненавидить брата свого, той чоловікогубець; а ви Ісус Син Божий, то в ньому пробуває Бог, а він у знає, що жоден чоловікогубець не має життя Бозі. 16 Ми пізнали також, та й увірували в любов, вічного, в ньому пробуваючого. (αἰόνιος g166) 16 которую має Бог до нас. Бог є любов, і хто пробуває в У сьому пізнали ми любов, що Він за нас душу любові, в Бозі пробуває, а Бог в ньому. 17 У сьому свою положив; і ми повинні за братів душі класти. звершена любов у нас, щоб мати одвагу на день 17 Хто ж має прожиток у сьвіті, і видить брата суду, бо який Він, такі й ми у сьвіті сьому. 18 Страху свого, що в потребі, та й зачинить серце своє нема в любові, а звершена любов геть виганяє перед ним, то як любов Божа пробуває у ньому? страха, бо страх має муку, і хто лякається ся, той не 18 Діточки мої, не любім словом, ані язиком, а звершений в любові. 19 Ми любимо його, бо Він ділом і правдою. 19 I по сьому пізнаємо, що ми перший любив нас. 20 Коли хто каже: я люблю від, правди, і перед Ним втихомирюєм серця наші; Бога, а брата свого ненавидить, той ложник; бо хто 20 бо коли вине нас серце, (то о скільки більше не любить брата, котрого бачить. Бога, котрого не Бог); бо більший Бог, ніж серце наше, і знає все. 21 бачить, як може любити? 21 I заповідь сю маемо Любі, коли серце наше не вине нас, одвагу маем від Него, щоб, хто любить Бога, любив і брата перед Богом, 22 і, коли що просимо, приймаємо свого від Нього, бо хоронимо заповіді Його, і угодне перед Ним робимо. 23 A се заповідь Його, щоб вірували в ім'я Сина Його Ісуса Христа, і любили один одного, яко ж і дав заповідь нам. 24 I, хто хоронить заповіді Його, у тому Він пробуває, а той в Ньому. I по сьому пізнаємо, що пробуває в нас, - по Духові, котрого дав нам.

4 Любі, не всякому духові віруйте, а досьвідчайте духів, чи від Бога вони; бо многі лжепророки вийшли у сьвіт. 2 По сьому пізнавайте духа Божого: всякий дух, котрій визнає Ісуса Христа, і що прийшов у тілі, є від Бога. 3 I всякий дух, котрій не визнає Ісуса Христа, що прийшов у тілі, не є від Бога; се дух антихристів, про котрого чували, що прийде, і тепер вже єсть у сьвіті. 4 Ви од Бога, землі: дух і вода і кров; і сі троє - одно. 9 Коли діточки, і подужали їх; більший бо Той, хто в вас, съвідчені люді приймаємо, то съвідчені Боже ніж той, хто в сьвіті. 5 Вони від сьвіта, тим то від більше, бо се съвідчені Боже, котрим съвідчив сьвіта говорять, і сьвіт слухає їх. 6 Ми від Бога; хто про Сина свого. 10 Хто вірує в Сина Божого, має знає Бога, слухає нас; хто не від Бога, не слухає съвідчені в собі; хто не вірує Богу, ложником нас; із сього пізнаємо духа правди, і духа мани. зробив Його, бо не увірував у съвідчені, котрим

сьвідкував Бог про Сина свого. **11** А се съвідчене єсть, що життє вічне дав нам Бог, а се життє у Сині Його. (aiōnios g166) **12** Хто має Сина, має життє; хто не має Сина Божого, життя не має. **13** Се написав я вам, віруючим в ім'я Сина Божого, щоб ви знали, що маєте життє вічне, і щоб вірували в ім'я Сина Божого. (aiōnios g166) **14** І се одвага, котру маємо до Него, що, коли чого просимо по волі Його, Він слухає нас; **15** і коли знаємо, що Він слухає нас, чого б ми не просили, то знаємо, що одержуємо прощення від Него. **16** Коли хто бачить брата свого, що грішить гріхом не на смерть, нехай молить ся, і (Бог) дасть Йому життє, тим що грішить не на смерть. Єсть гріх на смерть, не за сей кажу, щоб молив ся. **17** Всяка неправда гріх, та єсть гріх не на смерть. **18** Знаємо, що кожний, хто родив ся від Бога, не грішить; тільки рождений від Бога, хоронить себе, а лихий не дотикається його. **19** Знаємо, що ми від Бога, і ввесь съвіт у лихому лежить. **20** Знаємо ж, що Син Божий прийшов, і дав нам розум, щоб пізнавали Бога правдивого; і ми в правдивому, в Сині Його Ісусі Христі. (aiōnios g166) **21** Сей правдивий Бог, і життє вічне. Діточки, хороніть себе від ідолів. Амінь.

2 Івана

1 Старець - вибраній пані і дітям її, котрих я істинно люблю (і не я тільки, а також усі, що пізнали правду), **2** задля правди, що пробував в нас, із нами буде по вік: (aiōn g165) **3** з Нехай буде з вами благодать, милості, впокій від Бога Отця, і від Господа Ісуса Христа, Сина Отцівського, в правді і любові. **4** Вельми я зрадував ся, що знайшов дітей твоїх, ходячих в правді, яко ж заповідь прийняли ми від Отця. **5** І тепер прошу тебе, пані, не яко нову заповідь пишу тобі, а котру мали ми від почину, щоб любили один одного. **6** І се любов, щоб ми ходили по заповідям Його. Се заповідь, яко ж ви чули від почину, щоб у ній ходили. **7** Бо многі зводителі увійшли у сьвіт, котрі не визнають Ісуса Христа, що прийшов у тілі; а такий зводитель і антихрист. **8** Глядіть на себе, щоб не згубити нам, що заробили, а щоб нагороду повну прийняли. **9** Кожен, хто переступає, а не пробуває в науці Христовій, не має Бога; хто пробуває в науці Христовій, сей має і Отця і Сина. **10** Коли хто приходить до вас, і сієї науки не приносить, не приймайте того у хату, і не витайте його; **11** хто бо його витає, бере участь в ділах його лихих. **12** Маючи много вам писати, не схотів на папері і чорнилом, а надіюсь прийти до вас, і устами з вами говорити, щоб благодать ваша була повна. **13** Витають тебе діти сестри твоєї вибраної. Амінь.

3 Івана

1 Старець - Гайові любому, котрого люблю істину.
2 Любий, молю ся, щоб у всьому добре тобі
вело ся, і ти здоров був, яко ж добре ведеть ся
душі твої. 3 Вельми бо зрадів я, коли прийшли
брати, і съвідкували про твою правду, яко ж ти в
правді ходиш. 4 Більшої радости над сю не маю,
щоб чути, що діти мої в правді ходять. 5 Любий,
ти вірно робиш, коли що робиш для братів і для
посторонніх, 6 котрі съвідкували про твою любов
перед церквою; добре ти зробиш, одпровадивши
їх достойно перед Богом. 7 Вони бо ради імені
Його вийшли, нічого не прийнявши від поган; 8 тим
то мусимо приймати таких, щоб бути помічниками
правді. 9 Писав я церкві; тільки Диотреф, що
побивається за старшуваннєм, не приймає нас. 10
Тим, коли прийду, згадаю про його діла, що робить,
докоряючи нас лихими словами; і не доволен тим,
ні сам не приймає братів, і боронить тим, що
хочуть, і з церкви виганяє. 11 Любий, не повертай
за лихим, а за добрим. Хто добре робить, (той) від
Бога, хто ж лихе робить, (той) не бачив Бога. 12 Про
Димитрія съвідковано од усіх, і від самої правди; і
ми також съвідкуємо, а знаєте, що съвідченне наше
правдиве. 13 Багацько мав я писати, тільки не
хочу чернилом та пером тобі писати; 14 надію ся ж
незабаром бачити тебе, то й устно поговоримо.
Впокій тобі. Витаютъ тебе друга. Витай другів по
імені.

Юда

1 Юда, слуга Ісуса Христа, брат же Яковів, - покликаним, од Бога Отця освяченним, а Ісусом Христом охороненим: 2 милость вам і впокій і любов нехай умножить ся. з Любі, стараючись з усією пильністю писати вам про спільне спасенне, вважав я за конечне написати вам, вговорюючи, щоб боролись за віру, съвятим раз передану. 4 Повлазили бо деякі люди, давно призначені на сей суд, безбожні, що благодать Бога нашого обертають на розпусту, і самого Владику Бога і Господа нашого Ісуса Христа одрікають ся. 5 Приганути ж хочу вам, котрі загально се знаєте, що Господь, хоч спас нарід із землі Єгипецької, то опісля погубив тих, що не вірували. 6 І ангелів, що не скоронили свого начальства, оставивших свої оселі, про суд великого дня вічніми оковами під темрявою склонив. (aïðios g126) 7 Як Содома і Гоморра, і городи кругом них, що, подібно їм, жили в перелюбі і ходили в слід за іншим тілом, принявши кару вічного огня, виставлені яко приклад; (aïðios g166) 8 так і сі сновиди опоганюють тіло, начальством же гордують, а на власть хулять. 9 Михаїл же Архангел, коли, змагаючись з дияволом, говорив про Мойсейове тіло, не поважив ся піднести проти нього суду докоряючого, а сказав: Нехай Господь загрозить тобі: 10 Сі ж, чого не розуміють, хулять; що ж по природі, як безсловесні зъвірі, розуміють, у съому поганять себе. 11 Горе їм, бо пійшли вони дорогою Каїна, попались в обману нагороди Валаама, і погибли в бунті як Корей. 12 Се погань (на вечерях) милостині вашої, що живлять ся з вами без страху, і пасуть ся; хмари безводні, од вітрів ношені; дерева осінні, беззівочні, двічі умерші, викорінені; 13 люти Філії морські, що пінять ся своїм соромом, блукаючі звізди, котрим чорна темрява на віки хоронить ся. (aïðn g165) 14 Пророкував же про сих і семий від Адама, Енох, глаголючи: "Ось, ійде Господь із тисячами съвятих своїх, 15 зробити суд над усіма, і докорити між ними усіх безбожних, за всі діла безбожності їх, що безбожно накоїли, і за всі жорстокості, що говорили проти Нього грішники безбожні." 16 Се миркачі, докорителі, що ходять по хотінню своєму; і уста їх говорять гордо, і поважають лиця задля користі. 17 Ви ж, любі, згадуйте слова, проречені від апостолів Господа нашого Ісуса Христа; 18 бо вони казали вам, що останнього часу будуть ругателі, що ходять по хотінню свого безбожя. 19

Се ті, що відлучають ся (від єдності віри,) тілесні, що не мають Духа. 20 Ви ж, любі, найсьвятішою вашою вірою будуйте ся, і в Духові съвятому моліться, 21 і себе в любові Божій хороніть, дожидаючи милости Господа нашого Ісуса Христа до життя вічного. (aïðios g166) 22 Також інших милуйте, розсуджуючи; 23 інших же страхом спасайте, вихоплюючи з огня, ненавидячи ще й одежду, од тіла опоганену. 24 Тому ж, що може вас оберегати без спотикання, і поставити перед славою свою непорочних в радості, 25 єдиному премудрому Богу, Спасителю нашему, слава і величче, держава і власті, тепер і по всі віки. Амін. (aïðn g165)

Об'явлення

звізд, се ангели семи церков; а сім съвічників, се сім церков.

1 Одкритте Ісуса Христа, котре дав Йому Бог, показати слугам своїм, що має скоро бути, і показав, піславши через ангела свого, слузї своєму ходить посеред семи съвічників золотих: **2** Знаю Йоанові, **2** котрий засвідкував про слово Боже, і діла твої, і труд твій, і терпилівість твою, і що съвідченне Ісуса Христа, і що видів. з Блаженний, не можеш терпіти лихих, і досвідчив тих, що читає, і хто слухає слова пророцтва, і хоронить, зовуть себе апостолами, та ними не є, я знайшов що написано в ньому; бо час близький. **4** Іоан їх ложниками, з і терпів єси, і маєш терпилівість, семи церквам, що в Азії: благодать вам і впокій і задля імені моого трудив ся єси, і не знеміг ся. від Того, що єсть, що був, і що прийде, і, від семи **4** Тільки ж маю проти тебе, що ти любов твою духів, що перед престолом Його; **5** і від Ісуса першу оставив. **5** Згадай же, з відкіля випав єси, і Христа, котрий съвідок вірний, первородень із нокай ся і перви діла роби; а то прийду до тебе мертвих, і князь царів земних; Йому, милуючому скоро, ідвигну съвічник твій з місця його, коли нас, і обмившому нас від гріхів наших в крові не цокаш ся. **6** Тільки ж се (добре) маєш, що свой, **6** (і зробив тому нас царями і съвіщениками ненавидиш діла Николаїв, котрі я ненавиджу Богу і Отцеві своєму,) слава і держава по вічні **7** Хто має ухо, нехай слухає, що Дух глаголе вікі. Амінь. (аіон 9165) **7** Ось, ійде з хмарами, й церквам: Хто побідить, тому дам поживати від побачить Його всяке око, і ті, що Його прокололи; і дерева життя, що по середині раю Божого. **8** I заголося перед Ним усі роди землі. Так, амінь. **8** ангелові церкви Смирнейської написи: Се глаголе Я Альфа і Омега, почин і конець, глаголе Господь, Первий і Останній, що був мертвий і ожив: **9** Знаю що єсть, і що був, і що прийде Вседержитель. **9** діла твої, і горе і убожество (багатий же єси), і Я Йоан, і брат вам, і спільник у горю і в царстві і хулу тих, що зовуть себе Жидами, та ними не е, в терпінні Ісуса Христа, був на острові, званім а зборище сатани: **10** Нічого не бій ся, що маєш Патмос, за слово Боже, і за съвідкуваннє Ісуса терпіти. Ось, диявол вкидати ме декотрих із вас Христа. **10** Я був в дусі в день Господень, і чув ізза у темницю, щоб спокусити вас; і мати мете горе себе великий голос, наче труби, що глаголав: **11** Я десять день. Будь вірний аж до смерти, і дам тобі Альфа і Омега, Первий і Останній; і що бачиш, вінець життя. **11** Хто має ухо, нехай слухає, що написи в книгу; і пішли церквам, що в Азії: в Дух глаголе церквам. Хто побідить, не мати ме Ефес, і в Смирну, і в Пергам, і в Тиатир, і в Сарди, кривди від другої смерти. **12** I ангелові церкви, і в Філадельфію, і в Лаодикую. **12** I обернув ся що в Пергамі, написи: Се глаголе Той, що має я, щоб побачити, чий се голос, що глаголав до меч обоюдний, гострий: **13** Знаю діла твої, і що ти мене; а обернувшись, побачив я сім съвічників домуєш, де престол сатани, і держиш імя моє, і не золотих; **13** і посеред семи съвічників подібного відкія ся віри моєї і в ті дні, коли Антипа, съвідок Сину чоловічому, з'одягненого в довгу одежду, і мій вірний, убитий у вас, де домує сатана. **14** Тільки підперезаного по грудех золотим поясом. **14** Голова ж маю дещо проти тебе, бо маєш там таких, що ж Його і волоссе білі, як вовна біла, як сніг; а очі держать ся науки Валаама, котрий навчив Валака Його як поломінь огняна; **15** а ноги Його подібні до ввести поблазнь перед синами Ізраїлевими, щоб міді, наче в печі розпаленої; а голос Його, як шум її ідодські жертви і жили в перелюбі. **15** Також многих вод; **16** а мав Він у правій руці своїй сім маєш і таких, що держать ся науки Николаїв, що я звізд; а з уст Його виходив меч обоюдний, гострий; ненавиджу. **16** Покайся; ато прийду до тебе скоро, а очі Його, як сонце, що съвітіть у силі своїй. **17** I і воювати му з ними мечом уст моїх. **17** Хто має коли побачив Його, впав я до ніг Його як мертвий; і ухо, нехай слухає, що Дух глаголе церквам. Хто поклав Він праву свою руку на мене, глаголючи побідить, тому дам поживати від манні закритої, мені: Не бій ся, я Первий і Останній, і живий; **18** і дам йому камінь білий, а на камені нове імя і був я мертвий, і ось живу по вічні вікі; амінь. I написане, котрого ніхто не знає, тільки, хто приняв. маю ключі пекла і смерти. (аіон 9165, Hades g86) **19** I ангелові церкви в Тиатирі написи: Се глаголе Напиши, що бачив єси, і що єсть, і що має бути Син Божий, що має очі свої, як поломінь огняна, і після цього; **20** тайна семи звізд, котрі бачив єси у ноги Його подобні міді: **19** Знаю твої діла і любов і правиці моїй, і сім съвічників золотих (така): сім служеннє, і віру, і терпилівість твою, і діла твої,

і що останніх більше, як первих. 20 Тільки маю стовпом в храмі Бога моого, і вже не вийде геть; і дещо проти тебе, бо даєш жінці Єзавелі, що зове напишу на ньому ім'я Бога моого, і йм'я города Бога себе пророкине, учити і зводити моїх слуг, жити в моого, нового Єрусалиму, сходящого з неба від Бога перелюбі і їсти ідолські жертви. 21 Я дав їй часу, моого, і йм'я мое нове. 13 Хто має ухо, нехай слухає, щоб покаялась в перелюбі своїм, та не покаялась. 22 Се я кидаю її на постіль, і перелюбників з нею Лаодикийської напиши: Се глаголе Амінь, съвідок у велике горе, коли не покаються в ділах своїх. вірний і правдивий, почин створіння Божого: 15 23 І діти її убю смертю; і пізнають усі церкви, що Знаю твої діла, що ти ні зимний ні гарячий; о, коли я досліджу віднострою і серця; і дам вам кожному бти був зимний або гарячий! 16 Тим то, яко ж по ділам вашим. 24 Вам же глаголю, і іншим, що літній єси, і ні зимний ні гарячий, викуни тебе в Тиатирі, скільки іх не мають сієї науки, і котрі з уст моїх. 17 Бо кажеш: Я багатий, і збагатів, і не пізнали гдібинії сатаниної, як кажуть, що не нічого не потрібно; а не знаєш, що ти бідолашний, кину на вас іншого тягару; 25 тільки, що маєте, і мізерний, і вбогий, і спілкий і голий. 18 Раджу держіть, аж поки прийду. 26 І хто побідить, і хто тобі купити в мене золото, огнем перечищене, хоронить аж до кінця діла мої, тому дам власть щоб збагатив ся, і білу одіж, щоб з'одягнув ся, і не над поганами; 27 і пасти ме їх жезлом залізним; як було видно сорому наготи твоєї; і мастию від очей посуди глиняні покрушать ся, як се я приняв від намости очі твої, щоб бачив. 19 Я, кого люблю, Отця моого; 28 і дам йому ранню зору. 29 Хто має докоряю і караю; будь же ревний і покай ся. 20 Ось, ухо, нехай слухає, що Дух глаголе церквам.

3 І ангелові церкви в Сардах напиши: Се глаголе

Той, що має сім духів Божих, і сім звізд. Знаю твої діла, що маєш ім'я, що живеш, а мертвий єси. 2 Будь чуйний, і утвреждай інше, що має вмерти, бо не знайшов я, щоб діла твої були скінчені перед Богом. 3 Тим то згадай, як приняв і чув єси, і хорони, і покай ся, коли ж не чувати меш, прийду на тебе, як злодій, і не знати меш, якого часу прийду на тебе. 4 Та маєш не багато імен в Сардах, що не оганили одеж своїх; вони ходити муть зо мною у білих, бо достойні. 5 Хто має побідить, то з'одягнеть ся в білу одіж, і не витру ім'я його з книги життя, і визнаю ім'я його перед Отцем моїм, і перед ангелами Його. 6 Хто має ухо, нехай слухає, що Дух глаголе церквам. 7 ангелові церкви, що в Філадельфії, напиши: Се глаголе Святий, Правдивий, що має ключ Давидів, котрій відчиняє, і ніхто не зачинить, і зачиняє, - і ніхто не відчинить: 8 Знаю твої діла; ось дав я перед тобою незачинені двері, і ніхто не може зачинити їх; ти малу маєш силу, а склонив мое слово, і не відрік ся імени моого. 9 Ось, я дам, що деякі із зборища сатаниного, котрі зовуть себе Жидами, та ними не є, а брешуть; ось я зроблю, щоб вони прийшли, і поклонились перед ногами твоїми, і пізнали, то я полюбив тебе. 10 Яко ж склонив мое слово терпилівости моєї, то й я тебе склоню від години спокуси, що має прийти на цілу вселенну, спокусити домуючих на землі. 11 Ось, ійду скоро; держи, що маєш, щоб ніхто не взяв вінця твого. 12 Хто побідить, зроблю його

стою під дверми і стукаю; коли хто почує мій голос, і відчинить двері, то ввійду до нього, і вечеряти му з ним, а він зо мною. 21 Хто побідить, дам йому сісти зо мною на престолі моїм, яко ж і я побідів, і сів з Отцем моїм на престолі Його. 22 Хто має ухо, нехай слухає, що Дух глаголе церквам.

4 Після сього поглянув я, і ось, двері відчинені

на небі, і перший голос, що я чув, якби (від) труби говорячої зо мною, сказав: зайди сюди, і покажу тобі, що має бути після сього. 21 зараз був я в дусі; і ось, престол стояв в небі, а, на престолі Сидячий; з а Сидячий був подібний видом до каменя яспісового і сардинового; і веселка кругом престола, подібна видом як смарагд. 4 А кругом престола двайцять і чотири престолів; а на престолах бачив я двайцять і чотири старців сидячих, з'одягнених у біді одежі; а на головах своїх мали золоті вінці. 5 А з того престола виходять близкавки, громи і голоси; і сім съвічників огняних горять перед престолом, а се сім духів Божих: 6 А перед престолом море шклянне, подібне до христалі. А в середині престола, і кругом престола четверо животних, повні очей зпереду і ззаду. 7 А перше животне подобне до лева, а друге животне подобне до теляти, а третє животне мало лице, як чоловік, а четверте животне подобне до летячого орла. 8 А четверо животних мали, кожне з осібна, по шість крил в округ, а в середині повно очей; і не мають вони впокою день і ніч, говорячи: Свят, съвят, съвят Господь Бог вседержитель, що був, і єсть, і прийде. 9 І, коли давали ті животні славу і честь, і подяку Сидячому на престолі, Живучому

по вічні віки, (aiōn g165) 10 упали двайцять і чотири старці перед Сидячим на престолі, і покланялись Живучому по вічні віки, і кидали вінці свої перед престолом, говорячи: (aiōn g165) 11 Достоен єси. Господи, приняти славу і честь і силу; Ти бо створив єси усе, і волею Твоєю (усе) есть, і створено.

5 I бачив я в правиці Сидячого на престолі книгу записану із середини і зверху, запечатану сеими печатьми. 2 I бачив я ангела сильного, покликуючого голосом великим: Хто достоен розгорнути книгу, і розломити печаті її? 3 I ніхто не міг па небі, ані на землі, ані під землею, розгорнути книгу, ані заглянути до неї. 4 I я вельми плакав, що ніхто достойний не знайшов ся, щоб розгорнути і прочитати книгу, ані заглянути до неї. 5 I один із старців каже мені: Не плач; ось, побідив лев, що з роду Юдиного, корінь Давидів, щоб розгорнути книгу, і розломити сім печаті її. 6 I поглянув я, і ось, по середині між престолом і чотирма животними, і по середині старців, стоїть Янгято, наче заколене, і мало сім рогів, і сім очей, а се сім духів Божих, що послані по цілій землі. 7 I прийшов, і взяв книгу з правиці Сидячого на престолі. 8 I коли взяв книгу, то чотири животні і двайцять чотири старці впали перед Агнцем, маючи кожний кобзу і чашу золоту, повну паюшців, що були молитви съвятих. 9 I съпівають пісню нову, глаголючи: Достоен єси приняти книгу, і створити печаті її, бо Ти був заколений, і відкупив єси нас Богу кровю своєю, з усякого роду, і язика, і народу і поган, 10 і зробив єси нас Богу нашему царями і священиками; і царювати мем на землі. 11 I я бачив і чув голос ангелів багатьох кругом престола і животних, і старців; і було число їх тьма тьмами і тисячі тисячами, 12 глаголючи голосом великим: Достоен Агнець, заколений, приняти силу й багацтво, й премудрость, і кріпость, і честь і славу. 13 I всяке створіннє, що в небі, і на землі, і під землею, і що на морю, і все, що в них, чув я, що говорило: Сидячому на престолі і Агнцеві благословенне, і честь, і слава і держава по вічні віки. (aiōn g165) 14 А четверо животних сказали: Амінь, а двайцять чотири старці упали, і поклонились Живучому по вічні віки.

6 I я бачив що створив Агнець одну з печатій і чув, як одно з животних сказали, наче громовим голосом: Прийди і подиви ся. 2 I поглянув, і ось, кінь білий, а, що сидів на ньому, мав лук; і дано йому вінець, і вийшов яко побідник, щоб

побіждати. з I коли створив другу печать, чув я друге животне, що сказали: Прийди, і подиви ся. 4 I вийшов інший кінь рижий; а, що сидів на йому, тому дано взяти впокій із землі, і щоб один одного вбивали; і дано йому великий меч. 5 I коли створив третю печать, чув я третє животне, що сказали: Прийди і подиви ся. I я поглянув, аж ось кінь карій, а, що сидів на ньому, мав вагу в руці своїй. 6 I почув я голос зпосеред чотирох животних, що сказав: Міра пшениці за денар, і три міри ячменю за денар; і оліви і вина не марнуй. 7 I коли створив четверту печать, чув я голос четвертого животного, що сказали: Прийди і подиви ся. 8 I я поглянув, і ось, кінь блідий, а, що сидів верх него, ім'я йому смерть, а пекло слідом за ним; і дана йому властивість вбивати на четвертій часті землі мечем, і голодом, і смертю, і звірими земнimi. (Hadēs g86) 9 I коли створив п'яту печать, бачив я під жертвінною душі убитих за слово Боже, і за съвідченне, котре мали; і покликнули голосом великим, говорячи: 10 Доки, Владико съвятий і правдивий, не будеш судити і мстити за кров нашу над тими, що домують на землі? 11 I дано кожному одіж білу, і сказано ім, щоб впокоїтись ще малий час, доки не доповниться (числа) слуги-товариши їх, і брати їх, що мають бути вбиті, як і вони. 12 I поглянув я, коли створив шесту печать; і ось, трясення велике стало ся, і сонце стало чорне, як верета волосінна, а місяць став, як кров, 13 а зорі небесні попадали на землю, як смоківниця, од великого вітру трясена, скидає свої недостиглі смокви. 14 А небо зникло, як лист звинутий, і всяка гора і виспа двигнулися із місць своїх; 15 і царі землі, і вельможі, і багаті, і тиличники, і сильні, і всякий невільник, і всякий вільний окрилися у печерах і скелях горських, 16 і кажуть скелям і горам: Впадіте на нас, і закрійте нас від лиця Сидячого на престолі, і від гніва Агнця, 17 бо прийшов великий день гніва Його, і хотіть може встояти?

7 А після цього бачив я чотирьох ангелів, що стояли на чотирьох краях землі, і держали чотири вітри землі, щоб не віяв вітер на землю, ані на море, ані на жадне дерево. 2 Ще бачив я іншого ангела, що виходив від сходу сонця, і мав печать Бога живого; і покликнув голосом великим до чотирьох ангелів, котрим дано шкодити на землі і на морю, глаголючи: 3 Не робіть шкоди вемлі ні морю, ні деревині, доки не попечатаем слуг Бога нашого на чолі їх. 4 I я чув число попечатаних, і сто сорок і чотири тисяч попечатаних із усіх родів

синів Ізраїлевих: 5 З роду Юдиного дванайцять вогонь, змішані з кровю; і спало на землю. І третя тисяч попечатаних; з роду Рувимового дванайцять части деревини згоріла, і вся трава зелена згоріла. тисяч попечатаних; з роду Гадового дванайцять 8 І другий ангел затрубив, і наче велику гору, огнем тисяч попечатаних; 6 з роду Асирового дванайцять розпалену, кинуло в море. І третя часть моря стала тисяч попечатаних; 7 з роду Нефталимового кровю. 9 І погибла третя части створіння в морю, дванайцять тисяч попечатаних; з роду Манассійного що мала життє, і третя части човнів знищена. 10 дванайцять тисяч попечатаних, з роду Симеонового І третій ангел затрубив, і впала з неба велика дванайцять тисяч попечатаних; 8 з роду звіза палаюча, як смолоскип, а впала на третю Левіїнного дванайцять тисяч попечатаних; з роду части рік і на жерела вод. 11 А ймя звізи Полин, і Іссахарового дванайцять тисяч попечатаних; з роду стала третя части вод наче полин, і многі люди Завулононого дванайцять тисяч попечатаних; з померли од води, бо гірка була. 12 І четвертий роду Йосифового дванайцять тисяч попечатаних; з ангел затрубив, і поражена стала третя части роду Веняминового дванайцять тисяч попечатаних. сонця, і третя части місяця і третя части звізд, щоб 9 Після цього поглянув я, і ось, пребагато людей, третя части їх затьмилась, і день щоб третю части котрих ніхто не міг перелічити, з кожного народу, і не сьвітів, так само й ніч. 13 І бачив я, і чув, як роду, і людей, і язиків, стойть перед престолом і один ангел летів серед неба, і говорив великим перед Агнцем, з'одягнені в одежі білі, а пальмові голосом: Горе, горе, горе домуючим на землі від вітки в руках їх. 10 І покликували великим голосом, остальних голосів труби трьох ангелів, що мають говорячи: Спасенне Богу нашому, сидячому на трубити!

престолі, і Агнцеві. 11 І всі ангели стояли кругом престола і старців і чотирьох животних, і впали перед престолом на лиця свої, і поклонились Богу, 12 говорячи; Амінь, благословенне, і слава, і премудрость, і подяка, і честь, і сила і кріпость Богу нашему по вічні віки. Амінь. (aiōn g165) 13 І сказав один із старців, говорючи мені. Хто се, що з'одягнені в білі одежі, і звідкіля прийшли? 14 І я сказав: Добродію, ти знаєш; і рече мені: се, що прийшли з великого горя, і вимили вони одежі свої, і вибілили одежі свої кровю Агнця. 15 Тим то вони перед престолом Бога, і служять Йому день і ніч в храмі Його; і Сидячий на престолі оселить ся в них. 16 Вже не будуть голодні, ані жадні, ані падати ме на них сонце, ані жадна спека; 17 Агнець бо, що на середині престола, пасти ме їх, і водити ме їх до живих жерел вод; і Бог отрє всяку слезину з очей їх.

8 І коли створив сему печать, стало мовчаннє на небі, близько пів години. 2 І я бачив сім ангелів, що стояли перед Богом, і дано їм сім труб. 3 І приступив інший ангел, і став перед жертвінєю, маючи золоту кадильницю; і дано Йому багато паоців, щоб положив з молитвами усіх съвятих на жертвіні золоту, що перед престолом. 4 І зняв ся дим паоців з молитвами съвятих, від руки ангела, перед Богом, 5 і взяв ангел кадильницю, і наповнив її огнем із жертвіні, і кинув на землю; і постали голоси, і громи, і блискавки і трясенне. 6 І сім ангелів, що мали сім труб, готовились, щоб трубити. 7 І перший ангел затрубив, і постав град і

9 І п'ятий ангел затрубив, і я бачив звізу, що впала з неба на землю, і дано їй ключ від бездонного колодязя, (Abyssos g12) 2 і відчинив він бездонний колодязь; і знісся дим з колодязя, наче дим великої печі, і затьмилось сонце, і повітре від диму з колодязя. (Abyssos g12) 3 А з диму вийшла сарана на землю, і дана їй властив, яко ж мають властив скорпіони земні. 4 І сказано їм, щоб не шкодили траві земній, ані жодній зеленині, ані жодній деревині, тільки одним людям, що не мають печаті Божої на чолах своїх. 5 І дано їм, щоб не вбивали їх, а щоб мучили п'ять місяців; а мука від них, як мука від скорпіона, коли вкусить чоловіка. 6 І шукати муть в дні ті люде смерти, і не знайдуть її; і бажати муть вмерти, і втікати ме смерть від них. 7 А порода сарани наче то коні, приготовлені до війни, а на головах її наче вінці подобаючі на золото, а лиця їх як лиця людські. 8 І мали волоссє, як волоссє жіноче; а зуби їх, наче левині, 9 і мали броні (панцирі), наче броні залізні; а шум крил їх, наче шум возів, коли багато коней біжить на війну. 10 А хвости у них подобні, як у скорпіонів, і жала були в хвостах їх; а властив їх - шкодити людям п'ять місяців. 11 І мають над собою царя, ангела безодні; ім'я Йому по єврейські Агадон, а по грецькі має ім'я Аполион (Губитель). (Abyssos g12) 12 Горе одно перейшло; ось, настигають ще два після цього. 13 І шостий ангел затрубив, і я почув один голос з чотирьох рогів золотої жертвіні, що перед Богом, 14 що глаголав шостому ангелу, котрий мав трубу: Розвяжи чотирьох ангелів, що

звязані над великою рікою Євфратом. 15 розвязано чотирох ангелів, що були приготовані на годину, і день, і місяць, і рік, щоб убили третю частину людей. 16 А число войська кінного двісті тисяч тисяч; і ньому. 2 А двір, що навперід храма, викинь геть, чув я число їх. 17 І так бачив я кон'я у віднінні, а ті, і не мір його, бо він даний поганам; і топтати що сиділи на них, мали броні огняні і гіяцинтові і муть город съвятий, місяців сорок і два. 3 І дам сірчані, а голови коней, як голови левів, а з рогів їх двом моїм съвідкам, і пророкувати муть днів тисяч виходить огонь, і дим, і сірка. 18 А від тих трьох двісті шістьдесят, з'одягнені у веретища. 4 Се дві убита третя частину людей, від огня, і від диму, і від оливин, і два съвічники, що перед Богом землі сірки, виходячої з ротів їх. 19 Сила бо їх в роті (і в хвостах їх); хвости бо їх подобні зміям, маючи голови, котрими шкодять. 20 А остатальні люди, що не повбивані тими поразами, ані покаялись у ділах рук своїх, щоб не покланятись бісам, і ідолам золотим, і срібним, і мідяним, і камінним, і деревяним, котрі ані бачити не можуть, ані чути, ані ходити. 21 І не каялися в убийствах своїх, ані в чарах своїх, ані в блудодіяннях своїх, ані в крадіжках своїх.

10 І бачив я іншого ангела сильного, сходячого з неба, з'одягненого в хмару, а дуга над головою, а лице його, наче сонце, а ноги його, наче стовпи огніні; 2 і мав він в руці своїй книжку розгорнуту, і поставив він ногу свою праву на море, а ліву на землю, з і покликнув великим голосом, наче лев рикає. І коли покликнув, тоді сім громів промовили своїми голосами. 4 І коли промовили сім громів своїми голосами, хотів я писати; і почув я голос з неба, що глаголав мені: Запечатай, що промовили сім громів, і не лиши сього. 5 І ангел, котрого я бачив, що стояв на морі і на землі, зняв руку свою до неба, 6 і поклявся Живучим по вічні віки, котрий створив небо, і що в ньому, та землю, і що на ній, та море, і що в ньому: Що вже не буде часу; (αἰών g165) 7 тільки в дні голосу семого ангела, коли буде трубити, скінчиться і тайна Божа, як благовістив слугам своїм пророкам. 8 голос, що я чув його з неба, знов розмовляв зо мною, і глаголав: Іди, візьми книжку розгорнуту з руки ангела, що стоїть на морю, і на землі. 9 І я пішов до ангела, кажучи йому: Дай мені книгу. І рече він мені: Возьми і з'їжди; і буде вона гірко в животі твоїм, а в устах твоїх буде солодка, як мед. 10 І приняв я книжку з руки ангела, і з'їв її; і була вона в устах моїх, як мед солодка; і коли з'їв її, то стало гірко в животі моїм. 11 І рече мені: Мусиш ти знов пророкувати про люде, і народи, і язики, і царі многі.

11 І дано мені тростину, подібну до жезла; і стояв ангел глаголючи: Встань, і змір храм виїде з уст їх, і пожере ворогів їх; і коли хто схоче з'обідити їх, то (й) він мусить так бути вбитий. 6 Сі мають власті запечатити небо, щоб не йшов дощ за днів їх пророкування, і мають власті над водами, обернути їх у кров, і вдарити на землю всякою порazoю, скільки раз схочуть. 7 А коли скінчиться свідкування своє, то зъвір, вийшовши з безодні, заведе з ними війну, і побідить їх, і повбивав їх. (Abyssos g12) 8 А трупи їх будуть на уликах великого города, що зоветься духовно Содома Єгипет, де і Господь, наш рознятій. 9 І бачити муть (многі) з людей, і родів, і язиців, і народів трупи їх три і пів дня, і не дозволятъ до гробів положити трупів їх. 10 І радувати муть ся над ними ті, що домують на землі, і веселити муть ся; і дари посилати муть один одному; бо сі два пророки мучили домуючих на землі. 11 А після трьох і пів дня дух життя від Бота зйшов на них, і вони встали на ноги свої, а великий страх напав тих, що видили їх. 12 І почули голос великий з неба, що глаголав їм: Зайдіть сюди. І зйшли на небо в хмарі, і дивились на них вороги їх. 13 І постало тієї години велике трясення і десята частина города впала, і забило у трясенню сім тисяч імен людських; а другі полякались, і дали славу Богу небесному. 14 Горе друге перейшло; ось, горе третє настигає хутко. 15 І затрубив семий ангел, і постали великі голosi на небі, глаголючи: царства съвіта стали (царствами) Господа нашого Його Христа, і царювати ме по вічні віки. (αἰών g165) 16 А двайцять і чотири старці, що перед Богом сиділи на престолах своїх, впали на лиця свої, і поклонились Богу, 17 глаголючи: Дякуємо Тобі, Господи і Боже вседержителю, що єси, і був, і прийдеш, що приняв єси силу Твою велику і воцарив ся єси. 18 І розгнівілись погане, і настиг гнів твій, і пора мертвим суд приняти, і дати нагороду слугам твоїм пророкам, і съвятим, і боячим ся імені Твого, і малим, і великим, і знищти тих, що нищять землю. 19 І відчинив ся храм Божий в небі, і видно було ковчег завіту Його

в храмі Його; і постали блискавки, і гуркіт і громи, і трясенне, і великий град.

12 I явилась велика ознака на небі, - жінка з'одягнена в сонце, а місяць під ногами її, а на голові її вінець з дванадцять зізд. 2 I бувши важкою, кричала в болещах, і мучилася породом. 3 I явилась друга ознака на небі; і ось, змій великий, червоний як огонь, у котрого голова сім і десять рогів, а на головах його сім корон. 4 А хвіст його тягнув третю частину зір із неба, і кинув їх на землю. I став змій перед жінкою, що мала родити, щоб, коли вродить, пожерти дитину її. 5 I породила сина, хлопяtkо, що має пасти всі народи жезлом залізним; і взято дитяtkо її до Бога і до престола Його. 6 А жінка втікла у пустиню, де мав місце, приготоване від Бога, щоб там кормили її днів тисяч двісті шістьдесят. 7 I постала війна на небі. Михаїл і ангели його воювали проти змія, і змій воював і ангели його, 8 і не здоліли; ані місця вже не знайдено по них на небі. 9 скинутий змій великий, вуж вікодавній, званий дияволом і сатаною, що зводить цілу вселену, скинутий на землю, і ангели його з ним скинути. 10 I чув я голос великий, що говорив в небі: Тепер настало спасенне і сила і царство Бога нашого, і власть Христа Його; бо скинуто винувателя братів наших, що винував їх перед Богом нашим день і ніч. 11 I вони побідили його кровю Агнця, і словом съвідчення свого, і не полюбили життя свого аж до смерті. 12 Тим то веселіте ся, небеса, і що домуєте в них. Горе живучим на землі і на морі, бо зйшов диявол до вас, маючи великий гнів; знає бо, що короткий йому час. 13 I коли увидів змій, що скинуто його на землю, погнав за жінкою, що породила хлопяtkо. 14 I дано жінці дві крилі великого орла, щоб летіла в пустиню на своє місце, де б живилась пору, і пори, і половину пори, (далеко) від зазору вужа. 15 I пустив змій за жінкою з рота свою воду, наче ріку, щоб її в ріці втопити. 16 А земля помогла жінці; і створила земля уста свої, і випила ріку, которую пустив змій з рота свого.

17 I розлютив ся змій на жінку, і пішов провадити війну з іншими насіння її, що хоронять заповіді Божі, і мають съвідчене Ісуса Христа.

13 I став я на піску морському, і бачив звіра, що виходив з моря, в котрого сім голов і десять рогів; а на рогах його десять корон, а на головах його імена богохульні. 2 А звір, котрого я бачив, був подібний до рися, а ноги його як у ведмедя, а рот його як рот у лева. I дав йому змій силу свою, і

престол свій, і велику власть. 3 I бачив я одну з голов Його, наче на смерть вбиту, і смертна рана її вилічена, і дивувала ся ціла земля, (ідучи) в слід за звіром. 4 I поклонились змієві, що дав власть звірові; і поклонились звірові, говорячи: хто подібний звірові? хто може воювати з ним? 5 I дано йому уста, говорити велике й хулу; й дана йому власть провадити війну сорок і два місяці. 6 I відчинив він уста свої на хулу проти Бога, щоб хулити імя Його, і оселю Його і тих, що домують в небі. 7 I дано йому провадити війну з съвітими, і побудити їх; і дана йому власть над всяким родом, і язиком, і народом. 8 I поклоняється йому всі, що домують на землі, котрих імена не написані в книзі життя Агнця, заколеного від основання съвіта. 9 Коли хто має ухо, нехай слухає. 10 Коли хто веде в полон, то піде (сам) в полон; коли хто мечем вбиває, то мусить сам бути вбитий мечем. Осьде терпливість і віра съвітих. 11 I бачив я іншого звіра, що виходив із землі, а мав він два роги, подобні як у ягняти, а говорив як змій. 12 I всією властью первого звіра орудує він перед ним; і наставляє землю і домуючих на ній, щоб покланялись первому звірові, в котрого сцілена смертна рана Його. 13 I робить великі ознаки, так що вогонь зводить з неба на землю перед людьми. 14 I підманює домуючих на землі через ознаки, що дано йому робити їх перед звіром, говорячи домуючим на землі, щоб робили образ звіра, що має рану від меча, і ожив. 15 I дано йому вложити духа образові звіра, нехай би також говорив образ звіра, і робив, щоб, хто не поклонить ся перед образом звіра, був убитий. 16 I зробить він, щоб усім малим, і великим, і багатим, і вбогим, і вольним, і невольним дано пятно на правій руці їх, або на чолі їх. 17 I щоб ніхто не міг купувати або продавати, як тільки, хто має пятно або імя звіра, або число імені Його. 18 Ось де премудрість. Хто має розум, нехай вилічить число звіра; се бо число чоловіче; і число його шістьсот шістьдесят і шість.

14 I поглянув я, і ось, Агнець стоїть на Х. горі Сіон, а з ним сто сорок чотири тисяч, у котрих імя Отця Його написано на чолі їх. 2 I чув я голос із неба, наче голос многих вод, і наче голос великого грому; і чув я голос кобзарів, що грали на кобзах своїх. 3 I съпівають, як би нову пісню, перед престолом, і перед чотирма животними і старцями. I ніхто не зміг навчитись пісні, тільки сто сорок чотири тисячі, що викуплені від землі. 4 Се

що не опоганились з жінками, вони бо чисті. Се що йдуть слідом за Агнцем, де б Він не йшов. Се що викуплені від людей, первістки Богу і Агнцеві. 5 I в устах їх не знайшов ся підступ; вони бо непорочні перед престолом Божим. 6 I бачив я іншого ангела, що летів серед неба, а в нього Євангелія вічна, що мав її благовістувати домуючим на землі, і всякому народові, і родові, і язикові, і людові, (aīōnios g166) 7 глаголючи голосом великим: Бй-те ся Бога, і дайте славу Йому, прийшла бо година суду Його; і покланяйтесь Тому, що створив небо і землю і море і жерела вод. 8 I другий ангел ішов слідом (за ними), глаголючи: Упав, упав Вавилон, великий город, що пристрастним вином блудодіяння свого напоїв всі народи. 9 I третій ангел ішов слідом за ними, глаголючи голосом великим: Коли хто покланяється перед зъвіром і образом Його, і приймає пятно на чоло своє, або на руку свою, 10 той пити ме також од вина гніва Божого, намішаного, наточеного в чашу гніва Його; і буде мучений в огні і сріці перед съвятыми ангелами і перед Агнцем. 11 А дим їх муки буде зноситься по вічні вікі; і не мають впокою день і ніч ті, що покланяються зъвірові і образові Його, і коли хто приймає пятно імени Його. (aīōn g165) 12 Ось терпилівість съвятых; ось ті, що хоронять заповіді Божі і віру Ісуса. 13 I чув я голос з неба, що глаголав мені: напиши: Блаженні мертві, що в Господеві вмирають від нині. Так глаголе Дух, щоб впокойились від трудів своїх; діла ж їх ідути слідом за ними. 14 I поглянув я, і ось, біла хмара, а на хмарі сидів подібний Синові чоловічому, а на голові Його вінець золотий, а в руці Його гострий серп. 15 Ще інший ангел вийшов з храму і покликав голосом великим до сидячого на хмарі: Пішли серпа твого, і жни; бо прийшла для тебе година жати, достигло бо жниво землі. 16 I скинув сидячий на хмарі серп свій на землю, і земля була пожата. 17 I вийшов інший ангел із храму, що в небі, а мав і він гострий серп. 18 I вийшов інший ангел із жертвінні, в котрого властив над огнем, і покликав покликом великим на того, що мав гострий серп, глаголючи: Пішли твій гострий серп і збирай грозна з виноградини земної, вже бо доспіли грозна її. 19 I кинув ангел серп свій на землю, і зібрав виноград земний, і кинув у велику винотоку гніва Божого. 20 I товчено осторонь города в винотоці, і вийшла кров з винотоки аж по узди кінські на тисяч шістсот стадий

15 I бачив я іншу ознаку на небі, велику і чудну; сім ангелів, а в них сім останніх пораз, котрими скінчив ся гнів Божий. 2 I бачив я наче шклянне море, змішане з огнем і тих, що побідили зъвіра, і образ його, як стояли на шклянному морі, маючи кобзи Божі. 3 I съпівають пісню Мойсея, слуги Божого, і пісню Агнця, глаголючи: Великі і чудні діла Твої, Господи Боже Вседержителю; праведні і правдиві дороги Твої, Царю съвятих. 4 Хто не убить ся Тебе, Господи, і не прославить імені Твого? Ти бо один съвятий, бо всі народи прийдуть і поклонять ся перед Тобою; бо Твої суди обявились. 5 I після сього поглянув я, і ось, відчинив ся храм скині съвідчення на небі; 6 і вийшло сім ангелів, у котрих сім пораз, з храму, з'одягнені в чисту осяйну лнянку одежду, і підперезані по грудех золотими поясами. 7 I одно з чотирьох животних дало семи ангелам сім золотих чащ, повних гніва Бога живучого по вічні вікі. (aīōn g165) 8 I наповнив ся храм димом слави Бога, і сили Його; і ніхто не міг уйти в храм, доки не скінчилося сім пораз семи ангелів.

16 I почув я з храму великий голос, що глаголав семи ангелам: Ідть і вилийте чаші гніва Божого на землю. 2 I пійшов перший, і вилив чашу свою на землю; і обвинуло людей злим і лютим боляком, тих що мали пятно зъвіра, і покланялись образові Його. 3 А другий ангел вилив чашу свою на море; і стала кров наче у мерця, і всяка душа жива вмерла в морі. 4 I третій ангел вилив чашу свою на ріки і жерела водні, і стала кров. 5 I чув я ангела вод, що глаголав: Праведний Ти, Господи, котрій єси, і був, і съвятий, що таке судив єси; 6 кров бо съвятих і пророків пролили вони, тим і кров дав єси ім пити; вони бо достойні. 7 I чув я іншого, що з жертвінні глаголав: Так, Господи, Боже Вседержителю, правдиві і праведні суди Твої. 8 А четвертий ангел вилив чашу свою на сонце; і дано Йому пекти людей огнем. 9 I пекла людей велика спека, і вони хулили ім'я Бога, що мав властив над тими поразами, та не надумались дати Йому славу. (questioned) 10 А п'ятий ангел вилив чашу свою на престол зъвіра, і стало царство його темне. I кусали язики свої від болю; 11 і хулили Бога небесного задля болеців своїх, і задля боляків своїх, а не покаялись від діл своїх. 12 А шостий ангел вилив чашу свою на велику ріку Євфрат; і височала вода його, щоб готова була дорога царям, що зі сходу сонця. 13 I бачив я із рота змія, і з рота зъвіра, і з рота лжепророка три нечисті

духи, подобні до жаб. 14 Се бо духи бісовські, десять парів, котрі ще не приняли царства, тільки що роблять ознаки, що виходять на царів землі приймуть власті як царі, однієї години з зъвіром. і цілої вселеної, зібрати їх на війну в день той 15 Ti мають одну думку і силу, і власті свою зъвірові великий Бога Вседержителя. 16 Ось іду, як злодій; передадуть. 14 Ті воювати муть з Агнцем, і Агнець блаженний, хто чував, і хоронить одежу свою, щоб побідить їх, бо Він Пан панів і Цар царів, а ті, що не ходити йому голим, і щоб не бачили сорому з Ним, покликані і вибрані і вірні. 15 I рече мені: його. 16 I зібрав їх в одно місце, що зоветься по Воді, що ти бачив, де блудниця сидить, се люде, і єврейськи Армагедон. 17 А семий ангел вилив громаді, і народи і язики. 16 А десять рогів, що чащу свою на повітря; і вийшов великий голос з ти бачив на зъвірові, ті зненавидять блудницю, і храму небесного, від престола, глаголючи: Стало спустошать її, і обнажать, і тіло її з'ядять, і спалять ся. 18 I постали голosi, і громи, і блискавки, і її в огні. 17 Бог бо, дав у серця їх, щоб чинили трясенне постало велике, якого не було, від коли волю Його, і чинили однодушне, і дали царство люде на землі постали; таке трясенне! таке велике! своє зъвірові, доки не сповнять ся слова Божі. 18 A 19 I розпав ся великий город на три часті, і городи жінка, котру ти бачив, се город великий, що має поган попадали; і про Вавилон великий згадано царство над царями земними.

перед Богом, дати йому чашу вина лютости гніва Його. 20 І всякий острів зник, і не знайдено гори. 21 І град великий, як сотнар, упав з неба на людей; і хулили люде Бога задля градової порази, бо пораза граду вельми була велика.

17 | прийшов один із семи ангелів, що мали
сім чаш, і говорив зо мною, глаголючи мені:

Ходи, я покажу тобі суд блудниці великої, що сидить над многими водами; 2 з котрою блудили парі земні, і впивались вином блудодіяння її, ті, що домують на землі. 3 І повів мене духом у пустиню. І я бачив жінку, що сиділа на зівірі кармазиновому, повному імен хули, в котрого сім голов і десять рогів. 4 А жінка з'одягнена в багряницю і кармазин, і озолочена золотом, і дорогим каміннем, і перлами, а в ній золота чаша в руці її, повна гидоти і нечистоти блудодіяння її, 5 а на чолі її ім'я написане: Тайна: Вавилон великий, мати блудницям і гидотам землі. 6 І бачте я, що жінка пяна від крові съвятих, і від крові съвідків Ісусових; і я дивував ся, бачивши її, дивом великим. 7 І рече мені ангел: Для чого дивуєш ся? Я тобі скажу тайну жінки, і зъвіра, що носить її, у котрого сім голов і десять рогів: 8 Зъвір, котрого ти бачив, був, і вже нема його, і має він вийти з безодні, та й іти в погибль; і будуть чудуватись домуючі на землі, (котрих імена не записані в книзі життя від основання съвіта.) бачивши зъвіра, що був, і нема його, хоч і єсть. (Abysos g12) 9 Ось розум, в котрого мудрість. Сім голов се сім гір, де жінка сидить на них, і царів сім; 10 пять упало, а один єсть, а інший ще не пришов; і коли прийде, то не довго має він бути. 11 А зъвір, котрий був, і (котрого) нема, - він восьмий, та з сімох, і в погибль іде. 12 А десять рогів, що бачив їх, се

18 А після цього бачив я ангела, що сходив з неба, що мав велику владу; а земля освітилася від слави його. 2 І покликнув сильно голосом великим, глаголючи: Упав, упав Вавилон, велика і став домівкою бісам і ховиском всякому

духові нечистому, і ховиском всякий птиці нечистій і огидній. з Бо пристрасним вином блудодіяння свого напоїла всі народи, і царі земні блудили з нею, і купці земні з превеликої розкоші її збагатіли. 4 I чув я інший голос з неба, що глаголав: Вийди з неї, народе мій, щоб не мати вам спілки в гріхах її, і щоб не приняти вам пораз її. 5 Дійшли бо гріхи її аж до неба, і згадав Бог про неправди її. 6 Віддаите їй, яко ж вона віддавала вам; і подвоїть їй у двоє по ділам її; і в чаши, в котрій вона мішала, мішайте їй у двоє. 7 Скільки вона себе славила, і розкошувала, стільки завдайте їй муки і смутку. Бо в серці своїм говорить вона: Сиджу царицею, і я не вдова, і смутку не побачу. 8 Тим то прийдуть одного дня порази її: смерть і смуток і голод; і буде огнем спалена; сильний бо Господь Бог, що судить її, 9 I заплачут і заголосять по ній царі земні, що з нею блудили й розкошували, коли побачять дим пожару її, 10 оддалеки стоячи задля страху перед мукою її, говорячи: Горе, горе (тобі,) великий городе, Вавилоне, городе кріпкий, одної бо години настиг суд твій! 11 I купці земні заплачуть, і засумують по ній; товару бо їх ніхто вже не купить, 12 товару: золота, і срібла, і каміння дорогоого, і перед, і виссону, і ба-гряницї, і шовку, і кармазину, і всякого дерева паучого, і всякого посуду з кости слоневої, і всякого посуду з дерева дорогоого, і з міді, і з желіза, і з мрамора; 13 і цинамону, і пахощів, і мира, і ладану, і вина, і олив, і муки, і пшеницї, і скоту, і овець, і коней, і

возів, і тіл, і душ людських. 14 І овощі, бажання його приготовила себе. 8 І дано їй, щоб з'одягла ся душі твоєї, відійшли від тебе, і все, що тучне і у виссон чистий і съвітлій; виссон бо оправданнє съвітле, відійшло від тебе, і вже більш не знайдеш съвітих. 9 І рече мені: напиши: Блаженні, хто того. 15 Купці цього всого, котрі збагатилися з неї, покликаний на вечерю весілля Агнцевого. І рече оддалеки стануть із страху перед мукою її, і будуть мені: сі слова Божі правдиві. 10 І впав я до ніг його, плакати, та сумувати, 16 та казати: Горе, горе поклонитись йому; і рече мені: Ні, глянь, я слуга (тобі), городі великий, з'одягнений у виссон, і товариш твій і батьків твоїх, що мають съвідчені багряницю, та кармазин, та озолочений золотом, і Ісусове. Богу кланяйся; съвідчені бо Ісусове - в каміннях дорогих, та перлах. 17 Одної бо години дух пророцтва. 11 І бачив я відчинене небо, і ось, спустишо таке багацтво. І всякий керманич, кінь білий, а що сидів на ньому, Того зовуть Вірним і ввесь народ, що в кораблях, і корабельники і і Правдивим, а судить Він і воює до правдї. 12 Очі всі, що на морі орудують, стояли оддалеки, 18 ж у Нього, як огняна поломінь, а на голові Його і покликували, дивлячись на дим пожару його, і много корон; а мав Він ім'я написане, котрого ніхто казали: котрій подібний городу великому? 19 І не зінав, як тільки Він сам. 13 А з'одягнений Він в посипали попелом голови свої, і кликали плачуши, одежду, закрашену кровю, а ймя Його зоветься: та сумуючи, й казали: Горе, горе (тобі), городі Слово Боже. 14 А війська, що на небі, йшли слідом великий, в котрому збагатилися всі, що мають за Нім на білих конях, з'одягнені у виссон білий і кораблі на морі, багацтвом твоїм; одної бо години чистий. 15 Аз уст Його виходить меч гострий, щоб спустишо! 20 Веселісь над ним, небо і съвіти ним побити поган; а сам Він пасти ме їх жезлом апостоли і пророки; Бог бо суд ваш судив над желізним; і вам товче винотоку вина лютости і нею. 21 І підняв один сильний ангел каменя, наче гніва Бога Вседержителя. 16 А на одежі в Нього, млинового, великого, і кинув у море, глаголючи: З і на поясниці в Нього ім'я написане: Цар царів, і таким розгоном буде кинутий Вавилон, великий Пан панів. 17 І бачив я одного ангела, що стояв город, і вже більш його не знайдуть. 22 І голосу на сонці; і кликав він голосом великим, глаголючи кобзарів, і съпіваків, і сопільників, і трубачів вже не усьому птаству, що літало посеред неба: Ходіть і буде більш чути у тобі, і вже жоден іскусник від зберітесь на вечерю великого Бога, 18 щоб їсти жодного іскуства не знайдеться у тебе, й голосу тіла царів, і тіла тисячників, і тіла сильних, і тіла млинового каменя не буде вже чути у тебе, 23 коней, і тих, що сидять на них, і тіла всіх вольних і і съвітло съвічника вже не засьвітить у тебе, й невольних, і малих і великих. 19 І бачив я зъвіра, і голосу жениха й невісти не буде вже чути у тебе; царі земні, і війська їх зібрані, щоб воювати війну з твоїм бо купці були вельможі земні, і твоїми чарами зведені всі народи. 24 І в ньому знайдена кров пророків і съвітих, і всіх вбитих на землі.

19 А після цього чув я наче громкий голос великого народу в небі, що казав: Алилуя! Спасені і слава і честь і сила Господові Богу нашому; 2 правдиві бо і праведні суди Його, що осудив велику блудницю, котра псувала землю блудодіяннем своїм; і помстив кров слуг своїх од руки її. 3 І сказали у друге: Алилуя! а дим її сходить на вічні віки. (aiōn g165) 4 І впали двайцять і чотири старці, і чотири животні, і поклонились Богу, сидячому на престолі, глаголючи: Амінь! Алилуя! 5 А з престола вийшов голос і глаголав: Хваліте Бога нашого, всі слуги Його, і бояці ся Його, і малі і великі. 6 І чув я наче голос народу великого, і наче голос многих вод, і наче голос сильних громів, що казали: Алилуя! обняв бо царство Господь Бог Вседержитель. 7 Радуймося і веселімося, і даймо славу Йому; прийшло бо весіллє Агнця, і жена

20 І бачив я ангела, що сходив з неба, і мав ключ від безодні, і ланцюг великий в руці своїй. (Abyssos g12) 2 І схопив змія, вужа вікодавнього, що то диявол і сатана, і звязав його на тисяч років; з і вкинув його у безодні, і зачинив його і запечатав над ним, щоб не зводив більше народи, доки не скінчиться тисяч років; а після цього має бути розвязаний на короткий час. (Abyssos g12) 4 І бачив я престоли, і посідали на них, і дано їм суд; також (бачив я) душі тих, що постинано їх задля съвідчення Ісусового, і задля слова Божого, і що не покланялись зъвірові ані образові його,

і не приняли пяtna на чоло своє і на руку свою; друга. (Limnē Pyr g3041 g4442) 9 I приступив до мене і жили і дарювали з Христом тисяч років. 5 А один із семи ангелів, що мають сім чаш, повні семи останньї мертві не ожили, доки не скінчиться пораз останніх, і говорив зо мною, глаголючи: Ходи, тисяч років. Се перве воскресенне. 6 Блаженний і показує тобі невісту, жену Агнця. 10 I поніс мене съвятій, хто має часть у первому воскресенню; духом на гору велику, і високу, і показав мені город над сими друга смерть не має власти, а будуть великий, съвятій Єрусалим, що сходив з неба від съвящениками Божими і Христовими, і царювати Бога, 11 і мав славу Божу; а съвітло Його подібне до муть з Ним тисяч років. 7 I коли скінчиться тисяч найдорощого каменя наче до каменя ясписового, років, буде випущений сатана з темниці своєї, 8 і як хришталь блискучого, 12 а мав він мур великий вийде зводити народи на чотирох краях съвіта, і високий, мав дванайцять воріт, а на воротах Гога і Магога, і збирати їх на війну, котрих число дванайцять ангелів, та й імена написані, котрі були як пісок морський. 9 I вийшли на ширину землі, і дванайцять роди синів Ізраїлевих. 13 Від сходу обстутили табор съвятіх, і город любий; і зйшов троє воріт, від півночі троє воріт, від півдня троє огнь від Бога з неба, і пожер їх. 10 А диявола, воріт, від заходу троє воріт. 14 А мур города мав що зводив їх, вкинуто в озеро огняне і сірчане, де дванайцять підвалин, а на них імена дванайцяти зъвір і лжепророк; і будуть мучитись день і ніч по апостолів Агнця. 15 А той, хто говорив зо мною, вічні віки. (aіоn g165, Limnē Pyr g3041 g4442) 11 I бачив мав золоту тростину, щоб змірти город і ворота я престол великий білий, і Сидячого на ньому, його, і мур його. 16 А город той четверокутний, а від котрого лиця утікла земля і небо, і місця не довжина його стілька, скілька ширина. I змірив знайдено їм. 12 Також бачив я мертвих, малих город тростиною на дванайцять тисяч стадій; і великих, що стояли перед Богом, і розгорнуто довжина, і ширина і вишина його однакі. 17 I книги; ще іншу книгу розгорнуто, то єсть життя; і змірив мур його на сто сорок чотири локот міри суджено мертвих з того, що написано в книгах, по чоловічої, котра була ангельська (міра). 18 А була ділам їх. 13 I дало море мертвих, що в ньому, і будівля муру його ясписова, а город - золото чисте, смерть і пекло дали мертвих, що в них; і суджено подібне до чистого шкла. 19 А підвалини муру їх, кожного по ділам їх. (Hadēs g86) 14 А смерть і пекло вкинуто в озеро огняне. Се друга смерть. Перва підвальна яспис, друга сафір, третя халькідон, четверта смарагд, 20 пята сардоних, шеста сард, сема хризоліт, восьма бериль, девята топаз, десята хризопрас, одинайцята гіякінт, дванадцята аметист. 21 А дванайцять воріт то ділам їх. 22 А храму не бачив я в ньому; бо Господь Бог Вседержитель - його храм, і Агнець. 23 I не потрібусе город той сонця, ані місяця, щоб съвітили в ньому, бо слава Божа осъвітила його, а съвітильник його - Агнець. 24 А народи, що будуть спасені, ходити муть у съвітлі його; а царі земні принесуть славу і честь свою до нього. 25 А ворота його не будуть зчинятись дніми; ночі бо не буде там 26 I принесуть славу і честь народів до него 27 I не вийде до него ніщо погане, ані хто робить гідоту та лож, тільки ті, що написані в книзі життя Агнцевій.

21 I бачив я нове небо й нову землю, перве бо небо і перша земля перейшла, а моря вже більше не було. 2 А я Йоан бачив город той съвятій, новий Єрусалим, що сходив від Бога з неба, приготований, як невістя укращена чоловікові своєму. 3 I чув я голос великий з неба, що глаголав: Ось, оселя Божа з людьми, і, дому вати ме з ними; а вони будуть Його люде, і сам Бог буде з ними, Бог їх. 4 I обітре Бог усюкя слізозу з очей їх; і смерти більш не буде; ані смутку, ані крику, ані труду не буде вже; перве бо минуло. 5 I рече Сидячий на престолі: Ось, усе нове роблю. I рече мсні: Напиши; сі бо слова правдиві і вірні. 6 I рече мені: Стало ся! Я Альфа і Омега, почин і конець. Я дам жадному з жерела води життя дармо. 7

Хто побідить, наслідуй усе, і я буду йому Бог, а він буде мені син. 8 А боязким, і невірним, і огидним, і душогубцям, і блудникам, і чарівникам, і ідолським служителям, і веім ложникам часть їх в озера, палаючому огнем і сіркою, що есть смерть

22 I показав мені чисту ріку води життя, ясну як хришталь, що виходила з престола Божого Агнцевого. 2 А посеред улиці його, та й по сей і по той бік ріки - дерево життя, що родить овоці дванайцять (раз), і що місяця свій овоці

дає, а листє з дерева на сціленнє поган. 3 І вже більш не буде жодного проклону; а престол Бога і Агнця буде в ньому, і слуги Його служити муть Йому 4 І побачять лице Його, а імя Його на чолах їх. 5 І ночі не буде там; і не потрібувати муть съвічника і съвітла сонця, бо Господь Бог освічє їх; і царювати муть по вічні віки. (aiōn g165) 6 І рече мені: Сі слова вірні і правдиві; і Господь, Бог съвітих пророків, післав ангела свого, показати слугам своїм, що мав незабаром бути. 7 Ось прийду незабаром. Блаженний, хто хоронить слова пророцтва книги сієї. 8 А я Йоан, що бачив се і чув; і коли чув я, і бачив, упав я поклонитись перед ногами ангела, що мені се показував. 9 І каже мені: ні, глянь, я бо слуга-товариш твій, і братів твоїх пророків, і тих, що хоронять слова книги сієї: Богу поклони ся. 10 І глаголе мені: Не печатай слів пророцтва книги сієї; час бо близько. 11 Хто з'обіжає, нехай ще з'обіжає, і хто поганий, нехай ще опоганюється; і хто праведний, нехай ще оправдується, і хто съвітий, нехай ще освічується. 12 І ось, я прийду хутко, і заплата моя зо мною, щоб віддати кожному, яко ж буде діло його. 13 Я Альфа і Омега, почин і конець, Первий і Останній. 14 Блаженні, що творять заповіді Його, щоб мали власть до дерева життя, і увійшли ворітми в город. 15 А на дворі будуть пси, і чарівники, і перелюбника, і душогубці, і ідолські служителі, і кожен, хто любить і робить лож. 16 Я Ісус післав ангела мого, съвідкувати вам усе по церквах. Я - корінь і рід Давидів, зоря ясна і рання. 17 А Дух і невіста глаголють: Прийди! і хто чув, нехай каже: Прийди! Хто жадний, нехай прийде, а хто хоче, нехай приймає воду життя дармо. 18 Съвідкую ж також кожному, хто слухає словес пророцтва книги сієї: коли хто долежить до сього, доловить Йому Бог і пораз, що написані в книзі сій. 19 Коли ж хто уйме від словес книги пророцтва сього, уйме Бог частю його з книги життя, і з города съвітого, та й з того, що написано в книзі сій. 20 Сей, що про се съвідкує, глаголе: Так, прийду хутко! Амінь. О, прийди, Господи Ісусе! 21 Благодать Господа нашого Ісуся Христа з усіма вами. Амінь.

А я Йоан бачив город той съятий, новий Єрусалим, що сходив від Бога з неба, приготований, як невіста украшена чоловікові своєму. І чув я голос великий з неба, що глаголав: Ось, оселя Божа з людьми, і, домувати ме з ними; а вони будуть Його люде, і сам Бог буде з ними, Бог їх.

Об'явлення 21:2-3

Керівництво для Читачів

Український at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *"As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him."* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *"And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned."* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *"Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth."* 2 Timothy 2:15. *"God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,"* 2 Peter 1:4-8.

Глосарій

Український at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aīdios g126

Greek: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aīōn g165

Greek: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the *aīōns*, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aīōnios g166

Greek: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular

Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32

Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possibility, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067

Greek: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hades g86

Greek: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Meaning:

Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442

Greek: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585

Hebrew: proper noun, place

Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020

Greek: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Глосарій +

AionianBible.org/Bibles/Ukrainian---Ukrainian-NT/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Від Луки 8:31	Дії 3:21	1 Петра 1:25
До римлян 10:7	Дії 15:18	1 Петра 4:11
Об'явлення 9:1	До римлян 1:25	1 Петра 5:11
Об'явлення 9:2	До римлян 9:5	2 Петра 3:18
Об'явлення 9:11	До римлян 11:36	1 Івана 2:17
Об'явлення 11:7	До римлян 12:2	2 Івана 1:2
Об'явлення 17:8	До римлян 16:27	Юда 1:13
Об'явлення 20:1	1 до коринтян 1:20	Юда 1:25
Об'явлення 20:3	1 до коринтян 2:6	Об'явлення 1:6
	1 до коринтян 2:7	Об'явлення 1:18
	1 до коринтян 2:8	Об'явлення 4:9

aïdos

До римлян 1:20	1 до коринтян 3:18	Об'явлення 4:10
Юда 1:6	1 до коринтян 8:13	Об'явлення 5:13
	1 до коринтян 10:11	Об'явлення 7:12

aiōn

Від Матвія 12:32	2 до коринтян 9:9	Об'явлення 11:15
Від Матвія 13:22	2 до коринтян 11:31	Об'явлення 14:11
Від Матвія 13:39	До галатів 1:4	Об'явлення 15:7
Від Матвія 13:40	До галатів 1:5	Об'явлення 19:3
Від Матвія 13:49	До ефесян 1:21	Об'явлення 20:10
Від Матвія 21:19	До ефесян 2:2	Об'явлення 22:5
Від Матвія 24:3	До ефесян 2:7	
Від Матвія 28:20	До ефесян 3:9	

Від Марка 3:29	До ефесян 3:11	Від Марка 18:8
Від Марка 4:19	До ефесян 3:21	Від Марка 19:16
Від Марка 10:30	До ефесян 6:12	Від Марка 19:29
Від Марка 11:14	До філіпп'ян 4:20	Від Марка 25:41
Від Луки 1:33	До колоссян 1:26	Від Марка 25:46
Від Луки 1:55	1 Тимофію 1:17	Від Марка 3:29
Від Луки 1:70	1 Тимофію 6:17	Від Марка 10:17
Від Луки 16:8	2 Тимофію 4:10	Від Марка 10:30
Від Луки 18:30	2 Тимофію 4:18	Від Луки 10:25
Від Луки 20:34	До Тита 2:12	Від Луки 16:9
Від Луки 20:35	До євреїв 1:2	Від Луки 18:18
Від Луки 4:14	До євреїв 1:8	Від Луки 18:30
Від Івана 6:51	До євреїв 5:6	Від Івана 3:15
Від Івана 6:58	До євреїв 6:5	Від Івана 3:16
Від Івана 8:35	До євреїв 6:20	Від Івана 3:36
Від Івана 8:51	До євреїв 7:17	Від Івана 4:14
Від Івана 8:52	До євреїв 7:21	Від Івана 4:36
Від Івана 9:32	До євреїв 7:24	Від Івана 5:24
Від Івана 10:28	До євреїв 7:28	Від Івана 5:39
Від Івана 11:26	До євреїв 9:26	Від Івана 6:27
Від Івана 12:34	До євреїв 11:3	Від Івана 6:40
Від Івана 13:8	До євреїв 13:8	Від Івана 6:47
Від Івана 14:16	До євреїв 13:21	Від Івана 6:54
	1 Петра 1:23	Від Івана 6:68

Від Івана 10:28
Від Івана 12:25
Від Івана 12:50
Від Івана 17:2
Від Івана 17:3
Дії 13:46
Дії 13:48
До римлян 2:7
До римлян 5:21
До римлян 6:22
До римлян 6:23
До римлян 16:25
До римлян 16:26
До римлян 16:26
2 до коринтян 4:17
2 до коринтян 4:18
2 до коринтян 5:1
До галатів 6:8
2 до солунян 1:9
2 до солунян 2:16
1 Тимофію 1:16
1 Тимофію 6:12
1 Тимофію 6:16
2 Тимофію 1:9
2 Тимофію 2:10
До Тита 1:2
До Тита 3:7
До Филимона 1:15
До євреїв 5:9
До євреїв 6:2
До євреїв 9:12
До євреїв 9:14
До євреїв 9:15
До євреїв 13:20
1 Петра 5:10
2 Петра 1:11
1 Івана 1:2
1 Івана 2:25
1 Івана 3:15
1 Івана 5:11
1 Івана 5:13
1 Івана 5:20
Юда 1:7
Юда 1:21
Об'явлення 14:6

eleēsē

До римлян 11:32

Geenna

Від Матвія 5:22
Від Матвія 5:29
Від Матвія 5:30
Від Матвія 10:28
Від Матвія 18:9
Від Матвія 23:15
Від Матвія 23:33
Від Марка 9:43

Від Марка 9:45
Від Марка 9:47
Від Луки 12:5
Якова 3:6
Hadēs
Від Матвія 11:23
Від Матвія 16:18
Від Луки 10:15
Від Луки 16:23
Дії 2:27
Дії 2:31
1 до коринтян 15:55
Об'явлення 1:18
Об'явлення 6:8
Об'явлення 20:13
Об'явлення 20:14

Limnē Pyr

Об'явлення 19:20
Об'явлення 20:10
Об'явлення 20:14
Об'явлення 20:15
Об'явлення 21:8
Sheol
Буття 37:35
Буття 42:38
Буття 44:29
Буття 44:31
Числа 16:30
Числа 16:33
Повторення Закону 32:22
1 Самуїлова 2:6
2 Самуїлова 22:6
1 царів 2:6
1 царів 2:9
Йов 7:9
Йов 11:8
Йов 14:13
Йов 17:13
Йов 17:16
Йов 21:13
Йов 24:19
Йов 26:6
Псалми 6:5
Псалми 9:17
Псалми 16:10
Псалми 18:5
Псалми 30:3
Псалми 31:17
Псалми 49:14
Псалми 49:15
Псалми 55:15
Псалми 86:13
Псалми 88:3
Псалми 89:48

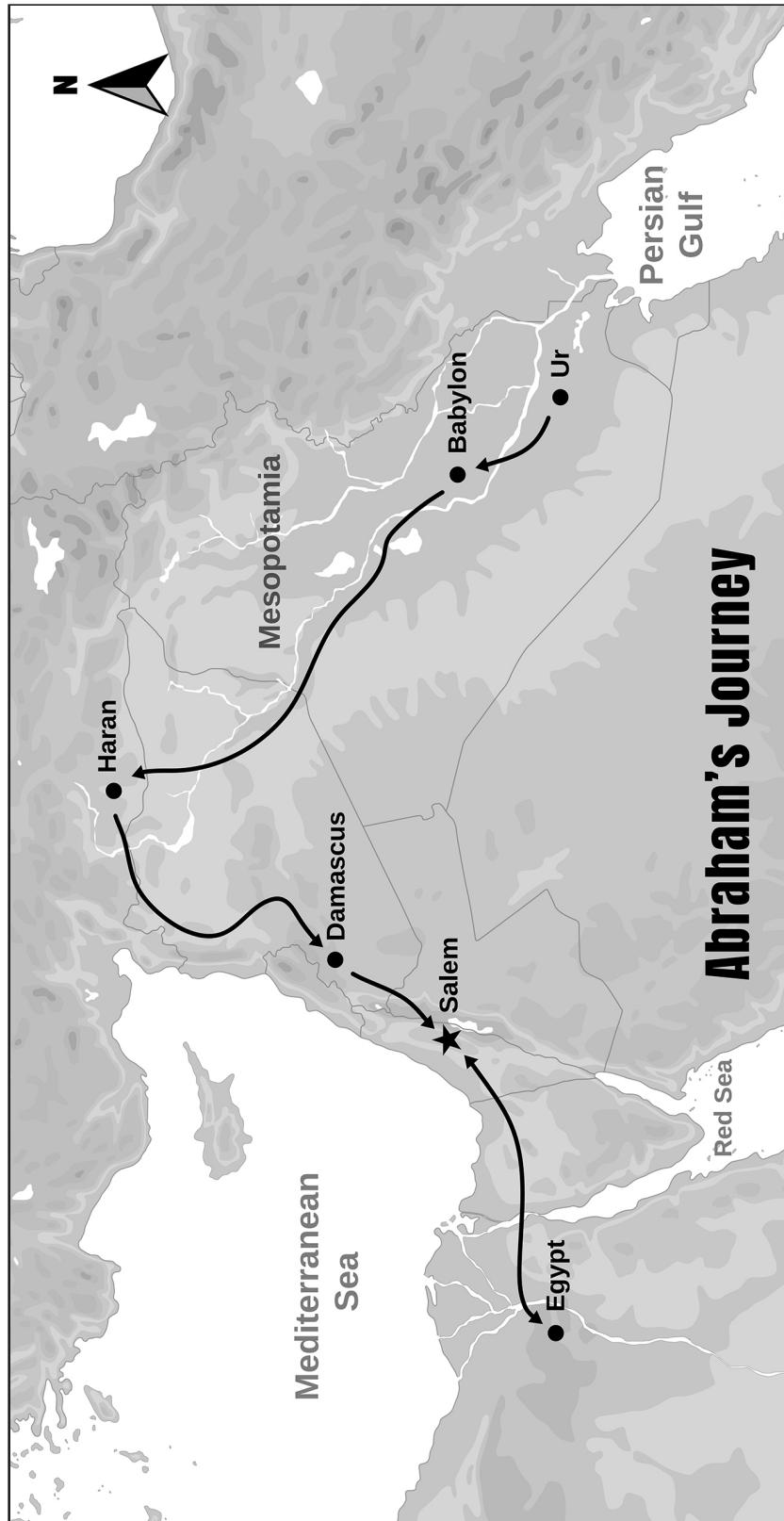
Псалми 116:3
Псалми 139:8
Псалми 141:7
Приповісті 1:12
Приповісті 5:5
Приповісті 7:27
Приповісті 9:18
Приповісті 15:11
Приповісті 15:24
Приповісті 23:14
Приповісті 27:20
Приповісті 30:16
Екклезіяст 9:10
Пісня над піснями 8:6
Ісая 5:14
Ісая 7:11
Ісая 14:9
Ісая 14:11
Ісая 14:15
Ісая 28:15
Ісая 28:18
Ісая 38:10
Ісая 38:18
Ісая 57:9
Єзекійль 31:15
Єзекійль 31:16
Єзекійль 31:17
Єзекійль 32:21
Єзекійль 32:27
Осія 13:14
Амос 9:2
Йона 2:2
Авакум 2:5

Tartaroō

2 Петра 2:4

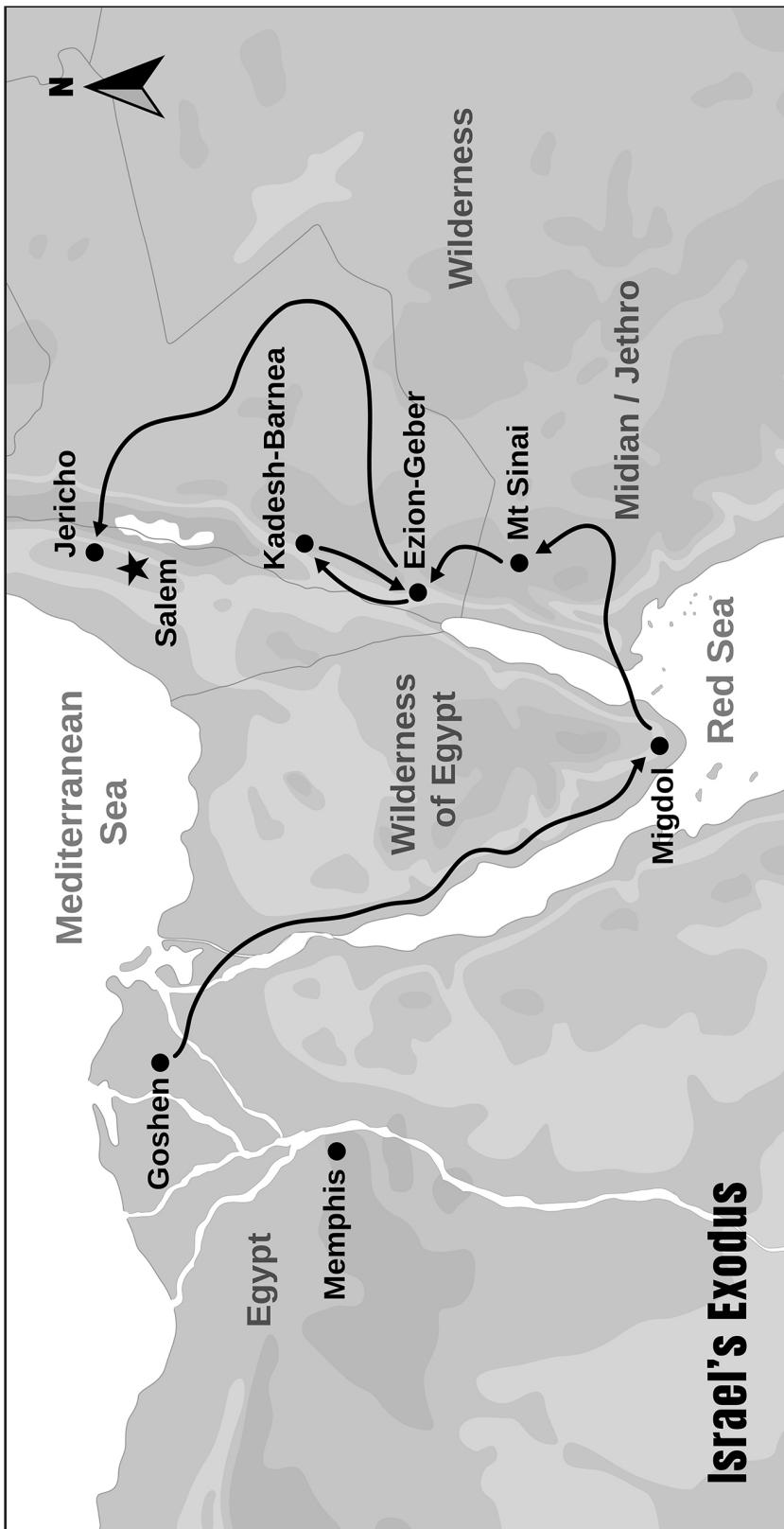
Questioned

2 Петра 2:17
Об'явлення 16:9

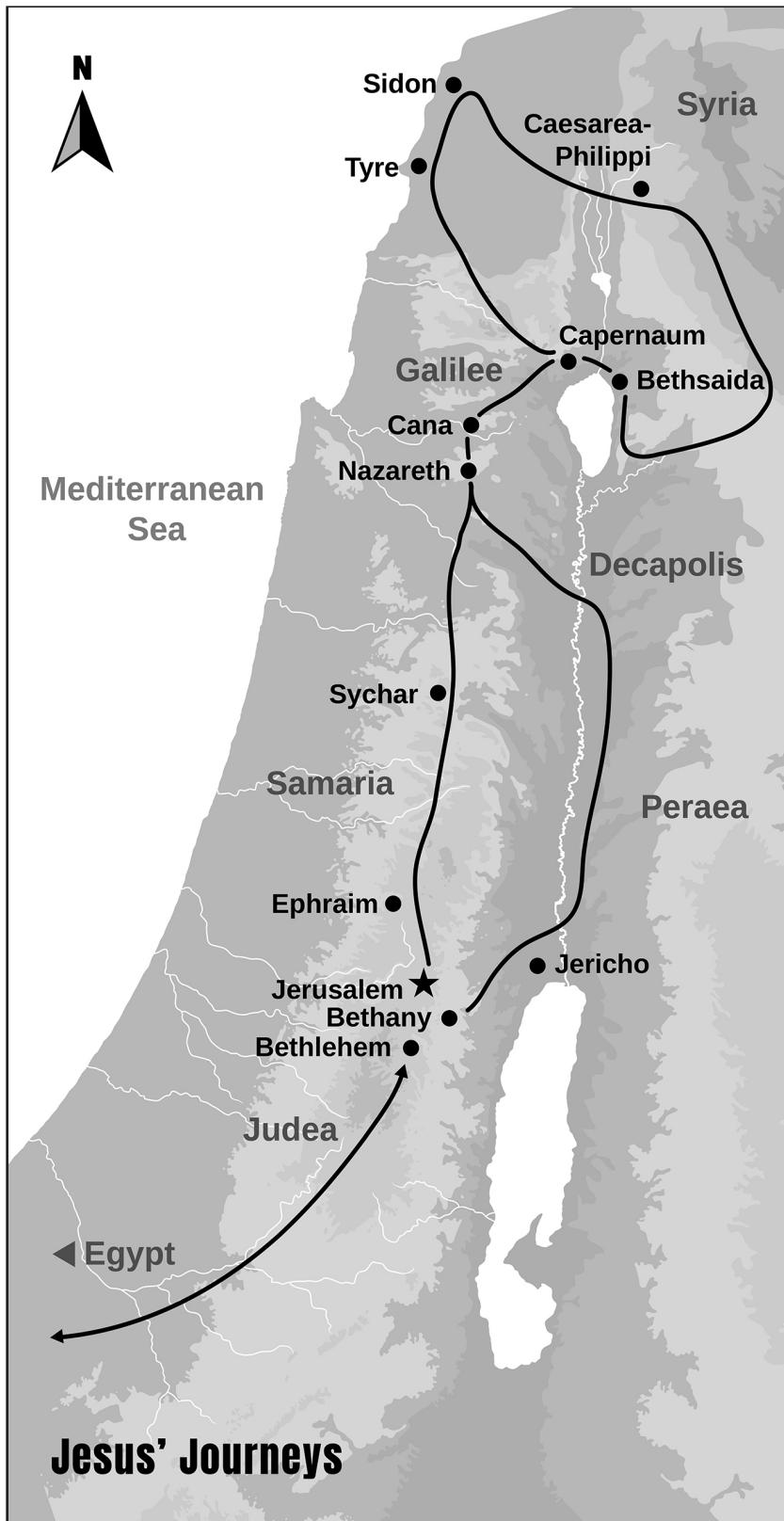

Abraham's Journey

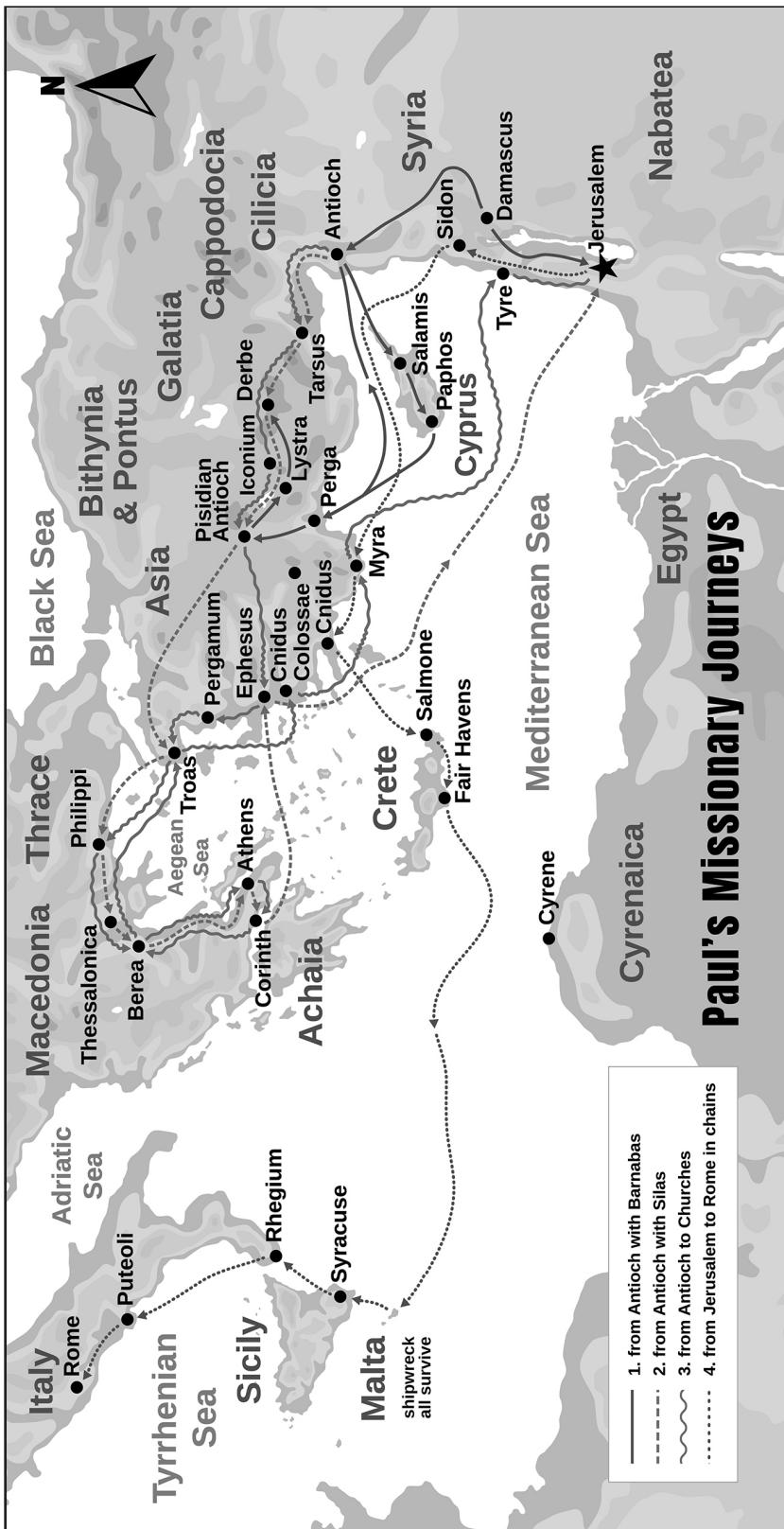
Вірою, покликаний Авраам, послухав, щоб вийти на те місце, котре мав призначити в насліддє, і вийшов, не знаючи, куди йде. - До сорок 11:8

і сталося, коли фараон відпустив був той народ, то Бог не повів їх дорогою землі філістимської, хоч була близька вона.
Бо Бог сказав: Щоб не пожалував той народ, коли він побачить війну, і не вернувся до Єгипту. - Вихід 13:17

Бо й Син чоловічий не прийшов, щоб служено йому, а служити й дати душу свою викуп за мноюх. - Від Марка 10:45

Павел, слуга Ісуса Христа, покликаний апостол, вибраний на благовістуваннє Боже, - До римлян 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophesies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Usher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

- Christ returns for his people
- 1956 Jim Elliot martyred in Ecuador
- 1830 John Williams reaches Polynesia
- 1731 Zinzendorf leads Moravian mission
- 1614 Japanese kill 40,000 Christians
- 1572 Jesuits reach Mexico
- 1517 Martin Luther leads Reformation
- 1455 Gutenberg prints first Bible
- 1323 Franciscans reach Sumatra
- 1276 Ramon Llull trains missionaries
- 1100 Crusades tarnish the church
- 1054 The Great Schism
- 997 Adalbert martyred in Prussia
- 864 Bulgarian Prince Boris converts
- 716 Boniface reaches Germany
- 635 Alopen reaches China
- 569 Longinus reaches Alodia / Sudan
- 432 Saint Patrick reaches Ireland
- 397 Carthage ratifies Bible Canon
- 341 Ulfilas reaches Goth / Romania
- 325 Niceae proclaims God is Trinity
- 250 Denis reaches Paris, France
- 197 Tertullian writes Christian literature
- 70 Titus destroys the Jewish Temple
- 61 Paul imprisoned in Rome, Italy
- 52 Thomas reaches Malabar, India
- 39 Peter reaches Gentile Cornelius
- 33 Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we? 			Genesis 1:26 - 2:3	
How are we sinful? 			Romans 5:12-19	
Where are we? 			Innocence	
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.
Who are we? 	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden
		Son		
		Holy Spirit		
	Mankind	Living	Genesis 1:1 No Creation No people	Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Deceased believing		
		Deceased unbelieving		
	Angels	Holy	Genesis 1:1 No Creation No people	Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels
		Imprisoned		
		Fugitive		
		First Beast		
		False Prophet		
		Satan		
Why are we? 			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7	

Mankind is created in God's image, male and female He created us

Sin entered the world through Adam and then death through sin

When are we?

Fallen				Glory				
Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age	New Heavens and Earth				
1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light				Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3				
John 8:58 Pre-incarnate		John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise	God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City				
Psalm 139:7 Everywhere		John 14:17 Living in believers						
Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth								
Luke 16:22 Blessed in Paradise								
Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment				Matthew 25:41 Revelation 20:10				
Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command								
2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus								
1 Peter 5:8, Revelation 12:10 Rebelling against Christ Accusing mankind				Revelation 20:13 Thalaasa				
				Revelation 19:20 Lake of Fire				
				Revelation 20:2 Abyss				

For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all

Доля

Український at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, "*the gates of Hades will not prevail*," Matthew 16:18. Paul asks, "*Hades where is your victory?*" 1 Corinthians 15:55. John wrote, "*Hades gives up*," Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, "*Do not be afraid*," because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our Good News sounds like a warning to "*be afraid*" because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, "*out of the frying pan, into the fire?*" Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, "*Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'*" Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. "*If the first fruit is holy, so is the lump*," Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

Disciple All Nations

Ініціюйте всі народи, хрестячи їх в ім'я Отця, і Сина, й Святого Духа, - Від Матвія 28:19

